NOUL TESTAMENT

NOUL TESTAMENT

SFÂNTA MARE MĂNĂSTIRE VATOPED

MUNTELE ATHOS 2022

ISBN 978-618-5501-74-7

CUVÂNT ÎNAINTE

LA EDIȚIA BILINGVĂ A NOULUI TESTAMENT

Sfânta Scriptură este cartea dragostei lui Dumnezeu către oameni. Vechiul și, mai ales, Noul Testament ne arată cum Se smerește și Se golește pe Sine Dumnezeu, dăruindu-Se fiecăruia dintre noi. Hristos nu ne dă o învățătură, una dintre multele altele din istoria omenirii, ci ni Se dă pe El Însuși. Cu alte cuvinte, Sfânta Scriptură nu este un cod de comportare corectă în fața lui Dumnezeu, la capătul căreia ne așteaptă o răsplată binemeritată, ci vestirea faptului că Dumnezeu a creat lumea și omul din iubire nesfârșită, că din aceeași iubire a trecut prin Întrupare puntea dintre necreat și creat, ca să ne facă fii ai Săi, că S-a jertfit pentru noi și, nu în ultimul rând, că iubirea lui Dumnezeu ni se dăruiește neîncetat în Biserică. Această veste a golirii și jertfei lui Dumnezeu pentru noi, lucru *mai nou decât toate cele noi, singurul lucru nou sub soare* (Sfântul Ioan Damaschin), este de altfel și temelia vieții de trezvie: adevăratul creștin ia aminte neîncetat la fiecare gând, cuvânt sau faptă a sa, care trebuie să fie vrednice de această jertfă.

Privind astfel lucrurile, înțelegem că Noul Testament nu este o carte care să satisfacă setea de cunoaștere. Cel care îl citește din curiozitate, sau ca să afle ceva, este doar la începutul drumului (lucru, și acesta, lăudabil, însă departe de adevăratul duh al scrierilor inspirate). Cuvântul Scripturii are menirea de a deveni lucrător în sufletele noastre și aceasta trebuie să fie și grija de căpătâi a oricărui credincios. Cu vorbele Sfântului Petru Damaschinul: *Suntem datori să cerem cele ce sunt în dumnezeieștile Scripturi cu durere, cu smerenie și cu sfatul celor pricepuți, ca să le învățăm mai degrabă cu fapta decât cu vorba.* Așa cum se povestește despre Avva Pamvo în Lavsaicon: Tânăr monah fiind, analfabet și fără pic de știință, merge la un Bătrân ca să îl învețe ceva duhovnicesc. Acela începe să îi predea psalmul 38. După primul verset (*Zis-am: Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc întru limba mea*) Avva Pamvo îl oprește și pleacă, motivând că, înainte de a trece la versetul următor, trebuie să îl învețe pe acesta. După șase luni, întâlnindu-l pe Bătrânul nedumerit de pricina pentru care nu mai venise, îi mărturisește că n-a izbutit încă să

învețe cuvântul. Mult mai târziu, se destăinuie unui ucenic că abia după optsprezece ani a deprins cu greu puterea și înțelesul versetului. Același Avva Pamvo, *dacă era întrebat de cineva vreun cuvânt, fie din Scriptură, fie despre viețuire, nu răspundea pe dată, ci zicea că încă nu a aflat răspunsul. De multe ori treceau și trei luni fără să răspundă; spunea că încă nu a înțeles. Și așa îi erau zicerile, cu multă socoteală și după voia lui Dumnezeu; încât toți le primeau cu frică multă, ca de la Dumnezeu Însuși.*

Pilde ca acestea, minunate în simplitatea lor, ne arată adâncimea duhovnicească și trezvia lăuntrică cu care trebuie să ne apropiem de Sfânta Scriptură; căci ea este cuvânt al Duhului, cuvânt cu putere, *viu și lucrător, mai ascuțit decât toată sabia cu două tăișuri și pătrunzător până la despărțitura sufletului și a duhului, a încheieturilor și a măduvei, și judecător al cugetelor și al gândurilor inimii* (Evr. 4,12). Un cuvânt care nu este neapărat nici ușor de priceput, nici la îndemâna oricui și la ale cărui înțelesuri se poate ajunge numai cu multă lucrare duhovnicească. Spune Sfântul Isaac Sirul: *Fără rugăciune și cererea ajutorului de la Dumnezeu să nu te apropii de cuvintele tainelor din Sfânta Scriptură. Ci să zici: „Doamne, dă-mi să primesc simțire a puterii din aceste cuvinte". Să socotești că cheia înțelesurilor celor adevărate din scripturile dumnezeiești este rugăciunea.* Cu cât ne nevoim mai mult să păzim poruncile lui Dumnezeu, cu cât învățăm să ne rugăm mai mult, cu atât mai mult ne adâncim în duhul și înțelesurile Sfintei Scripturi. Citirea cuvântului lui Dumnezeu, însoțită de nevoință după rânduiala Părinților Bisericii noastre, îmbie Sfântul Duh spre împărtășirea lucrării Sale sfințitoare, care îl schimbă la față pe om și îl face persoană adevărată, *părtaș dumnezeieștii firi* (2 Ptr. 1,4). E vorba, deci, de un cuvânt care, în cele din urmă, nu *descrie* sau *lămurește* ceva, ci care *deschide* spre ceva, spre viața întru Duhul Sfânt, spre sfințenie.

Dar mai presus de toate, cuvântul Scripturii este cuvânt smerit. Dumnezeu nu încearcă să se înstăpânească în mintea și în inima omului *prin cuvinte de înduplecare ale înțelepciunii omenești, pentru ca nu prin înțelepciunea oamenilor să fie credința noastră, ci prin puterea lui Dumnezeu* (1 Co. 2,4-5). Așa că numai o inimă smerită Îl poate primi; o inimă care, neștiută de nimeni, departe de slava deșartă și înșelătoare a lumii, se golește, se smerește și se lasă pătrunsă și luminată de cuvântul dumnezeiesc. Un cuvânt la capătul căruia, de altfel, este tăcerea, *taina veacului ce va să fie* (Sfântul Isaac Sirul).

De-a lungul vremii, Biserica s-a îngrijit ca Noul Testament, cuvântul lui Dumnezeu, același, dar totodată mereu nou, să fie copiat și editat spre slava lui Dumnezeu și spre folosul credincioșilor. Biblioteca mănăstirii noastre adăpostește multe manuscrise care mărturisesc râvna monahilor din vechime de a înfățișa cuvântul lui Dumnezeu într-un chip cât mai strălucitor, de mul-

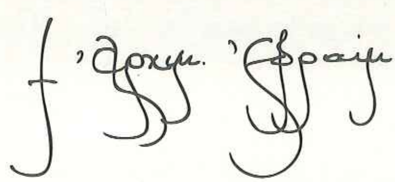
te ori împodobit cu miniaturi (chipuri ale Sfinților Apostoli și alte scene din Sfânta Scriptură), cu inițiale și frontispicii ornate. Așa sunt, de exemplu, manuscrisele 16 (sec. XIV) și 3 (sec. XII) dăruite de Ioan al VI-lea Cantacuzinul și respectiv Andronic al II-lea Paleologul, ale căror miniaturi au fost folosite și pentru alcătuirea ediției de față.

Hotărârea de a tipări o ediție bilingvă a Noului Testament, text original și traducere română, a venit firesc în urma legăturii care s-a născut între mănăstirea noastră și România în ultimii douăzeci și cinci de ani. Mulțime de închinători ne cercetează fără încetare în Sfântul Munte, dând mărturie pentru evlavia și smerenia poporului român. Cele câteva vizite pe care le-am făcut în România ne-au întărit credința că în această țară, dincolo de ispitele și căderile pricinuite de înrâuririle lumii în care trăim, există multă bunăcuviință și dor de Dumnezeu, care pot lesne pricinui o renaștere creștină. Nădăjduim ca această ediție să constituie încă un motiv de apropiere între Sfântul Munte și România, un pas pe calea ce ne duce la încredințarea deplină că tot ceea ce ne desparte nu prețuiește prea mult în fața conștiinței comune de a fi mădulare ale aceleiași Biserici dreptslăvitoare.

Mulțumim în chip deosebit Preafericirii Sale Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pentru a ne fi binecuvântat gândul de a edita această carte. Mulțumim de asemenea echipei coordonate de părintele Constantin Coman, care a ostenit la alcătuirea traducerii. Suntem încredințați că felul duhovnicesc, smerit, dar și competent în care s-au apropiat de textul sfânt va rodi în inimile și mințile tuturor celor care vor citi cuvântul lui Dumnezeu.

Ne rugăm ca această nouă ediție a Noului Testament să trezească în fiecare cititor dorul slujirii *în duh și în adevăr* (In. 4,24) a Celui Care este singurul dorit, Dumnezeu-Omul Hristos.

Starețul Sfintei și Marii Mănăstiri Vatoped,
Arhimandrit Efrem

ΜΑΤΘΑΙ
ΟΣ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

EVANGHELIA DUPĂ MATEI

Κεφάλαιον Α΄

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυῒδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. 2Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, 3Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, 4Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, 5Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, 6Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυῒδ τὸν βασιλέα. Δαυῒδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, 8Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, 9Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ, Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, 10Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε

Capitolul 1

Cartea naşterii lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. 2Avraam a născut pe Isaac; și Isaac a născut pe Iacov; și Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui; 3și Iuda a născut pe Fares şi pe Zara din Tamar; și Fares a născut pe Esrom; și Esrom a născut pe Aram; 4și Aram a născut pe Aminadab; și Aminadab a născut pe Naason; și Naason a născut pe Salmon; 5și Salmon a născut pe Booz din Rahab; și Booz a născut pe Obed din Rut; și Obed a născut pe Iesei; 6și Iesei a născut pe David împăratul; și David împăratul a născut pe Solomon din femeia lui Urie; 7și Solomon a născut pe Roboam; și Roboam a născut pe Abia; și Abia a născut pe Asa; 8și Asa a născut pe Iosafat; și Iosafat a născut pe Ioram; și Ioram a născut pe Ozia; 9și Ozia a născut pe Ioatam; și Ioatam a născut pe Ahaz; și Ahaz a născut pe Ezechia; 10și Ezechia a născut pe Manase; și Manase a născut pe Amon; și Amon a născut pe Io-

τὸν Ἀμών, Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, [11]Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. [12]Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, [13]Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, [14]Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, [15]Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, [16]Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. [17]Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυῒδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῒδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. [19]Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. [20]Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυῒδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου· [21]τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. [22]Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· [23]*Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ᾽ ἡμῶν ὁ Θεός.* [24]Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ

sia; [11]și Iosia a născut pe Iehonia şi pe frații lui la strămutarea în Babilon. [12]Iar după strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; și Salatiel a născut pe Zorobabel; [13]și Zorobabel a născut pe Abiud; și Abiud a născut pe Eliachim; și Eliachim a născut pe Azor; [14]și Azor a născut pe Sadoc; și Sadoc a născut pe Achim; și Achim a născut pe Eliud; [15]și Eliud a născut pe Eleazar; și Eleazar a născut pe Matan; și Matan a născut pe Iacov; [16]și Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care S-a născut Iisus, Cel numit Hristos. [17]Aşadar, toate neamurile sunt: de la Avraam până la David, paisprezece neamuri; şi de la David până la strămutarea în Babilon, paisprezece neamuri; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos, paisprezece neamuri.

Iar naşterea lui Iisus Hristos așa a fost: Logodită fiind mama Lui, Maria, cu Iosif, înainte să fie ei împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. [19]Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o slobozească în ascuns. [20]Şi cugetând el acestea, iată, un înger al Domnului i s-a arătat în vis, zicând: Iosife, fiul lui David, nu te teme să o iei la tine pe Maria femeia ta; căci ce S-a născut în ea este de la Duhul Sfânt. [21]Şi va naşte fiu şi vei chema numele Lui Iisus; că El va mântui poporul Său de păcatele lor. [22]Iar acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ce s-a spus de Domnul prin proorocul, care zice: [23]*Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu, şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu.* [24]Şi sculându-se Iosif din somn, a făcut cum i-a poruncit

τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, 25καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

lui îngerul Domnului şi a luat-o la el pe femeia sa, 25şi nu a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul ei Cel întâi-născut şi a chemat numele Lui Iisus.

Κεφάλαιον Β΄

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2λέγοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. 3Ἀκούσας δὲ Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, 4καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. 5οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· 6*καὶ σὺ Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.* 7Τότε Ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, 8καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε· πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. 9οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον· 10ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα, 11καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ

Capitolul 2

Şi născându-Se Iisus în Betleemul Iudeii în zilele lui Irod împăratul, iată, magi de la Răsărit au venit în Ierusalim, 2zicând: Unde este Cel ce S-a născut Împărat al iudeilor? Că am văzut steaua Lui în Răsărit şi am venit să ne închinăm Lui. 3Şi auzind Irod împăratul, s-a tulburat, şi tot Ierusalimul împreună cu el. 4Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei unde Se naşte Hristos. 5Şi ei i-au zis: În Betleemul Iudeii; că aşa s-a scris prin proorocul: 6*Şi tu, Betleeme, pământ al lui Iuda, nicidecum nu eşti cel mai mic între căpeteniile lui Iuda; căci din tine va ieşi Cârmuitor, Care va paşte pe poporul Meu, Israel.* 7Atunci Irod, chemându-i în ascuns pe magi, a aflat lămurit de la ei timpul arătării stelei. 8Şi trimiţându-i în Betleem, a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, îndată ce veţi afla, vestiţi-mi, ca să vin şi eu să mă închin Lui. 9Iar ei, ascultându-l pe împărat, au plecat; şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul. 10Şi văzând steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. 11Şi intrând în casă, au văzut Pruncul împreună cu Maria,

πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· [12]καὶ χρηματισθέντες κατ᾽ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην, δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρῴδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. [14]Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, [15]καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· *ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.*

Τότε Ἡρῴδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. [17]τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· [18]*φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.*

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ᾽ ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ [20]λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. [21]ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. [22]ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ᾽ ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη

mama Lui, şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur şi tămâie şi smirnă. [12]Şi luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale au plecat în ţara lor.

Şi plecând ei, iată, îngerul Domnului i se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune; fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L piardă. [14]Şi sculându-se, a luat Pruncul şi pe mama Lui noaptea şi a plecat în Egipt. [15]Şi a stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ceea ce s-a spus de Domnul prin proorocul, care zice: *Din Egipt am chemat pe Fiul Meu.*

Atunci Irod, văzând că a fost batjocorit de magi, s-a mâniat foarte şi, trimiţând, a ucis toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase întocmai de la magi. [17]Atunci s-a împlinit ceea ce s-a spus de Ieremia proorocul, care zice: [18]*Glas în Rama s-a auzit, tânguire şi plângere şi jeluire multă; Rahela plângând pe fiii ei, şi nu voia să se mângâie, pentru că nu sunt.*

Şi săvârşindu-se Irod, iată, un înger al Domnului i se arată în vis lui Iosif în Egipt,[20]zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi mergi în pământul lui Israel; căci au murit cei ce căutau viaţa Pruncului.[21]Iar el, sculându-se, a luat Pruncul şi pe mama Lui şi a venit în pământul lui Israel. [22]Şi auzind că Arhelau împărăţeşte peste Iudeea în locul lui Irod, tatăl lui, s-a temut să meargă acolo; şi luând înştiinţare în vis, a plecat în părţile

τῆς Γαλιλαίας, [23]καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Galileii. [23]Şi venind, a locuit în cetatea numită Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema.

Κεφάλαιον Γ´

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας [2]καὶ λέγων· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [3]οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· *φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.* [4]Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. [5]Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, [6]καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. [7]Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; [8]ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, [9]καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. [10]ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. [11]ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν

Capitolul 3

Iar în zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul, propovăduind în pustia Iudeii [2]şi zicând: Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor! [3]Căci acesta este cel vestit de Isaia proorocul, care zice: *Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui.* [4]Şi acest Ioan avea îmbrăcămintea din păr de cămilă şi cingătoare de piele peste mijloc, iar hrana lui era lăcuste şi miere sălbatică. [5]Atunci a început să iasă la el Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată împrejurimea Iordanului. [6]Şi se botezau în Iordan de către el, mărturisindu-şi păcatele lor. [7]Şi văzând pe mulţi din farisei şi saduchei venind la botezul lui, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie? [8]Faceţi, dar, rod vrednic de pocăinţă! [9]Şi să nu socotiţi în sinea voastră că puteţi zice: Părinte avem pe Avraam; căci vă spun vouă că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam. [10]De-acum şi securea stă la rădăcina pomilor; deci, tot pomul care nu face rod bun se taie şi se aruncă în foc. [11]Eu vă botez în apă spre pocăinţă; dar Cel ce vine după mine este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea; El vă va boteza în Duh Sfânt şi foc; [12]a Cărui lopată este în mâna Sa şi va curăţa aria Sa şi va

Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί. 12οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ᾿ αὐτοῦ. 14ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με; 15ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν· 16καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ᾿ αὐτόν· 17καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

aduna grâul Său în hambar, iar pleava o va arde cu foc nestins.

Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan, către Ioan, să fie botezat de el. 14Şi Ioan încerca să-L oprească, zicând: Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine, şi Tu vii la mine? 15Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum; că aşa se cuvine nouă să plinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat. 16Şi botezându-Se Iisus a ieşit îndată din apă; şi, iată, I s-au deschis Lui cerurile şi a văzut Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se ca un porumbel şi venind peste El. 17Şi, iată, glas din ceruri, zicând: Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Care am binevoit.

Κεφάλαιον Δ΄

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, 2καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπείνασε. 3καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· γέγραπται, *οὐκ ἐπ᾿ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ᾿ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.* 5Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ 6καὶ λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι *τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.* 7ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·

Capitolul 4

Atunci Iisus a fost dus în pustie de Duhul ca să fie ispitit de diavolul. 2Şi postind patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, după aceea a flămânzit. 3Şi venind la El ispititorul, a zis: Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini. 4Iar El, răspunzând, a zis: Scris este: *Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese prin gura lui Dumnezeu.* 5Atunci L-a luat cu el diavolul în sfânta cetate, şi L-a pus pe aripa templului 6şi I-a spus: Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos; căci scris este: *Îngerilor Săi le va porunci pentru Tine, şi pe mâini Te vor ridica, ca nu cumva să loveşti de piatră piciorul Tău.* 7Iisus i-a zis: Iarăşi este scris: *Să nu*

πάλιν γέγραπται, *οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.* 8Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν 9καὶ λέγει αὐτῷ· ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. 10τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, *Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.* 11Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

Ακούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, 13καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ, 14ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· 15*γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,* 16*ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.* 17Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· 19καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. 20οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 21Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău. 8Din nou L-a luat cu el diavolul pe un munte foarte înalt şi I-a arătat toate împărăţiile lumii şi slava lor. 9Şi I-a zis: Acestea toate Ţi le voi da Ţie, dacă Te vei închina mie, căzând la pământ. 10Atunci Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano! Căci scris este: *Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să slujeşti.* 11Atunci L-a lăsat diavolul, şi, iată, îngeri au venit şi Îi slujeau.

Şi auzind Iisus că Ioan a fost prins, a plecat în Galileea. 13Şi părăsind Nazaretul, a venit şi a locuit în Capernaum, care este lângă mare, în hotarele lui Zabulon şi Neftalim, 14ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: 15*Pământ al lui Zabulon şi pământ al lui Neftalim, pe Calea Mării, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor,* 16*poporul care şedea în întuneric a văzut lumină mare, şi celor ce şedeau în ţinutul şi în umbra morţii lumină le-a răsărit.* 17De atunci a început Iisus să propovăduiască şi să spună: Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor!

Şi umblând pe lângă Marea Galileii, a văzut doi fraţi, pe Simon, cel numit Petru, şi pe Andrei, fratele lui, aruncând năvodul în mare; căci erau pescari. 19Şi le-a zis: Veniţi după Mine şi vă voi face pe voi pescari de oameni. 20Iar ei îndată, lăsând mrejele, I-au urmat Lui. 21Şi mergând mai departe de acolo, a văzut alţi doi fraţi, pe Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-şi mrejele, şi i-a chemat. 22Iar ei îndată, lăsând corabia şi pe tatăl lor, I-au urmat Lui.

Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· 25καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Şi străbătea Iisus toată Galileea, învăţând în sinagogile lor şi propovăduind Evanghelia Împărăţiei şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa în popor. 24Şi s-a dus vestea Lui în toată Siria. Şi i-au adus la El pe toţi cei ce se aflau în suferinţe, cuprinşi de felurite boli şi de chinuri, şi pe îndrăciţi, şi pe lunatici, şi pe paralitici, şi i-a vindecat. 25Şi I-au urmat Lui mulţimi multe din Galileea şi din Decapole şi din Ierusalim şi din Iudeea şi de dincolo de Iordan.

Κεφάλαιον Ε´

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 2καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 4μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 5μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. 6μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. 7μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 8μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. 9μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. 10μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. 12χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας

Capitolul 5

Şi văzând mulţimile, S-a suit în munte, şi aşezându-Se, s-au apropiat de El ucenicii Lui. 2Şi, deschizând gura Sa, îi învăţa zicând:

Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăţia Cerurilor. 4Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. 5Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul. 6Fericiţi cei ce flămânzesc şi înseteazǎ de dreptate, că aceia se vor sătura. 7Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui. 8Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. 9Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. 10Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este Împărăţia Cerurilor. 11Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni pentru Mine şi, minţind, vor zice tot cuvântul viclean împotriva voastră. 12Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri! Căci

τοὺς πρὸ ὑμῶν. [13]Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· [15]οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. [16]οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. [18]ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. [19]ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ᾽ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. [20]λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [21]Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, *οὐ φονεύσεις*· ὃς δ᾽ ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. [22]Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. [23]Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, [24]ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. [25]Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου

aşa i-au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi. [13]Voi sunteţi sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară şi călcată în picioare de oameni.

Voi sunteţi lumina lumii. Nu se poate ascunde o cetate aşezată pe un munte, [15]nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor din casă. [16]Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune şi să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

Să nu socotiţi că am venit să stric Legea sau Proorocii; n-am venit să stric, ci să plinesc. [18]Căci amin zic vouă: Până să treacă cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă nu vor trece din Lege până ce nu se vor face toate. [19]Aşadar, cel ce va strica una din aceste porunci foarte mici şi îi va învăţa aşa pe oameni foarte mic se va chema în Împărăţia Cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema în Împărăţia Cerurilor. [20]Căci vă zic vouă: De nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor. [21]Aţi auzit că s-a zis celor de demult: *Să nu ucizi*; iar cine va ucide, vinovat va fi la judecată. [22]Eu însă vă zic vouă: Tot cel ce se mânie pe fratele său în zadar vinovat va fi la judecată; şi cine va zice fratelui său *racá*, vinovat va fi înaintea sinedriului; iar cine va zice *nebunule*, vinovat va fi de gheena focului. [23]Aşadar, dacă aduci darul tău la jertfelnic şi acolo îţi aminteşti că fratele tău are ceva împotriva ta, [24]lasă acolo darul tău, înaintea jertfelnicului, şi mergi întâi, împacă-te cu fratele tău, şi atunci, venind, adu darul tău. [25]Împacă-te

ταχὺ ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ᾽ αὐτοῦ, μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· [26]ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, *οὐ μοιχεύσεις*. [28]Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. [29]εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. [30]καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.

Ερρέθη δέ· *ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον*. [32]Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, *οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου*. [34]Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· [35]μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· [36]μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. [37]ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.

Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη, *ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος*. [39]Ἐγὼ

cu potrivnicul tău degrabă, până ce ești cu el pe cale, ca nu cumva potrivnicul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului, și să fii aruncat în temniță. [26]Amin zic ție: Nu vei ieși de acolo, până ce nu vei fi dat cel din urmă codrant.

Ați auzit că s-a zis celor de demult: *Să nu săvârșești adulter*. [28]Eu însă vă zic vouă: Tot cel ce se uită la femeie spre a o pofti, a și săvârșit adulter cu ea în inima lui. [29]Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte, scoate-l și aruncă-l de la tine; pentru că îți este de folos să piară unul din mădularele tale și să nu fie aruncat tot trupul tău în gheena. [30]Și dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte, taie-o și o aruncă de la tine; pentru că îți este de folos să piară unul din mădularele tale și să nu fie aruncat tot trupul tău în gheena.

Și s-a zis: *Cine va lăsa pe femeia sa să-i dea carte de despărțire*. [32]Eu însă vă spun vouă: Cel ce va lăsa pe femeia sa în afară de pricină de desfrânare o face să săvârșească adulter și cel ce se va însura cu cea lăsată săvârșește adulter.

Iarăși ați auzit că s-a zis celor de demult: *Să nu-ți calci jurământul, ci să ții înaintea Domnului jurămintele tale*. [34]Eu însă vă zic vouă: Să nu vă jurați nicidecum! Nici pe cer, fiindcă este tron al lui Dumnezeu; [35]nici pe pământ, fiindcă este așternut al picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat; [36]nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poți să faci un fir de păr alb sau negru, [37]ci cuvântul vostru să fie: da, da; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea de la cel viclean este.

Ați auzit că s-a zis: *Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte*. [39]Eu însă vă zic vo-

δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· 42τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῇς.

Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη, *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου* καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, 45ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; 47καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

uă: Nu vă împotriviţi celui viclean! Ci, oricine te va lovi peste obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt. 40Şi celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia cămaşa, lasă-i şi haina. 41Şi oricine te va sili să mergi cu el o milă, mergi două. 42Celui care îţi cere dă-i şi celui care voieşte să se împrumute de la tine nu-i întoarce spatele.

Aţi auzit că s-a zis: *Să iubeşti pe aproapele tău* şi să urăşti pe vrăjmaşul tău. 44Eu însă vă zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă năpăstuiesc şi vă prigonesc, 45ca să fiţi fii ai Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele Său şi peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi. 46Căci dacă îi iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată aveţi? Nu fac şi vameşii acelaşi lucru? 47Şi dacă îi îmbrăţişaţi numai pe prietenii voştri, ce faceţi mai mult? Nu fac aşa şi vameşii? 48Fiţi, dar, voi desăvârşiţi precum Tatăl vostru Cel din ceruri desăvârşit este.

Κεφάλαιον ς´

Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

Capitolul 6

Luaţi aminte ca milostenia voastră să nu o faceţi în faţa oamenilor, ca să fiţi văzuţi de ei; altminteri nu aveţi plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri. 2Aşadar, când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; amin zic vouă: şi-au luat plata lor. 3Tu însă, făcând milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta

3σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, 4ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

ta, 4ca milostenia ta să fie într-ascuns, şi Tatăl tău Care vede în ascuns îţi va răsplăti ţie pe faţă.

Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 7Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

Iar când te rogi, nu fi ca făţarnicii, că lor le place să se roage stând în picioare în sinagogi şi la răspântii, ca să se arate oamenilor; amin zic vouă: şi-au luat plata lor. 6Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi, închizând uşa ta, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie pe faţă. 7Iar când vă rugaţi, nu îndrugaţi multe ca păgânii; căci ei cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultaţi. 8Aşadar, nu vă asemănaţi lor; că ştie Tatăl vostru cele de care aveţi trebuinţă înainte să Îi cereţi voi Lui.

Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· 10ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· 11τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· 12καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· 13καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Deci, voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău; 10vie Împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, şi pe pământ; 11pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi; 12şi ne iartă nouă datoriile noastre, precum şi noi iertăm datornicilor noştri; 13şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava în veci; amin!

Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Căci de veţi ierta oamenilor greşealele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru Cel ceresc; 15Iar de nu veţi ierta oamenilor greşealele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre.

Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν

Iar când postiţi, nu fiţi posomorâţi ca făţarnicii; căci ei îşi sluţesc feţele, ca să se arate oamenilor postind; amin zic vouă: şi-au luat plata lor. 17Tu însă, când posteşti,

μισθὸν αὐτῶν. 17σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· 20θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· 21ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;

Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; 28καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· 29λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. 30Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ

unge capul tău şi faţa ta o spală, 18ca să nu te arăţi oamenilor postind, ci Tatălui tău Care este în ascuns, şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie pe faţă.

Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură, 20ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică şi unde furii nu le sapă şi nu le fură. 21Că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.

Făclia trupului este ochiul; de va fi, aşadar, ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminos; 23iar de va fi ochiul tău viclean, tot trupul tău va fi întunecat. Aşadar, dacă lumina din tine este întuneric, întunericul cu cât mai mult?

Nimeni nu poate să slujească la doi domni; căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ţine şi pe celălalt îl va dispreţui. Nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona.

De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca şi ce veţi bea, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca; nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea? 26Priviţi la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte; nu sunteţi voi cu mult mai de preţ decât ele? 27Şi cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge la statura sa un cot? 28Şi de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiţi? Luaţi bine seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc. 29Dar vă zic vouă că nici Solomon, în toată slava lui, nu s-a îm-

ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; 32πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. 33ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

brăcat ca unul dintre aceştia. 30Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu o îmbracă aşa, nu cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor? 31Aşadar, nu vă îngrijiţi, zicând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? 32Căci toate acestea le caută neamurile; că ştie Tatăl vostru Cel ceresc că aveţi trebuinţă de acestea toate. 33Ci căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi acestea toate se vor adăuga vouă. 34Nu vă îngrijiţi, aşadar, de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale; ajunge zilei răutatea ei.

Κεφάλαιον Ζ´

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 8πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9ἢ τίς

Capitolul 7

Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi; 2căci cu judecata cu care judecaţi veţi fi judecaţi, şi cu măsura cu care măsuraţi vi se va măsura vouă. 3De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? 4Ori cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău, şi iată, bârna este în ochiul tău? 5Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.

Nu daţi ce este sfânt câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi, întorcându-se, să vă sfâşie.

Cereţi şi vi se va da, căutaţi şi veţi afla, bateţi şi vi se va deschide. 8Căci tot cel ce cere ia şi cel ce caută află şi celui care bate i se va deschide. 9Sau cine din-

ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; [10]καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; [11]εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

tre voi este omul, care, de-i va cere fiul său pâine, el îi va da piatră? [10]Şi de-i va cere peşte, el îi va da şarpe? [11]Dacă voi, aşadar, vicleni fiind, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care Îi cer Lui?

Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

Deci, toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, aşa faceţi-le şi voi lor; că aceasta este Legea şi Proorocii.

Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι᾽ αὐτῆς. [14]τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν.

Intraţi prin poarta cea strâmtă; că largă este poarta şi lată este calea care duce la pieire, şi mulţi sunt cei care intră prin ea. [14]Cât de îngustă este poarta şi cât de strâmtorată este calea care duce la viaţă, şi puţini sunt cei care o află!

Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες. [16]ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; [17]οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. [18]οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. [19]πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. [20]ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. [16]După roadele lor îi veţi cunoaşte. Oare se culeg din spini struguri ori din mărăcini smochine? [17]Astfel, tot pomul bun face roade bune, iar pomul putred face roade rele. [18]Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul putred să facă roade bune. [19]Tot pomul care nu face rod bun se taie şi se aruncă în foc. [20]De aceea, după roadele lor îi veţi cunoaşte.

Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ᾽ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. [22]πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; [23]καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ᾽ ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

Nu tot cel ce Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăţia Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. [22]Mulţi Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos draci şi nu în numele Tău am făcut puteri multe? [23]Şi atunci le voi mărturisi: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea!

Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν· [25]καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. [26]καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· [27]καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. [28]Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· [29]ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

Deci, tot cel ce aude aceste cuvinte ale Mele şi le face, îl voi asemăna bărbatului înţelept care a clădit casa sa pe piatră; [25]şi a căzut ploaia şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi s-au năpustit peste casa aceea, şi nu a căzut; că era întemeiată pe piatră. [26]Şi tot cel ce aude aceste cuvinte ale Mele şi nu le face se va asemăna bărbatului nebun, care şi-a clădit casa pe nisip; [27]şi a căzut ploaia şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au izbit casa aceea, şi a căzut, şi a fost căderea ei mare. [28]Şi a fost când a sfârşit Iisus cuvintele acestea că mulţimile se uimeau de învăţătura Lui; [29]că îi învăţa pe ei ca având putere, şi nu precum cărturarii.

Κεφάλαιον Η΄

Capitolul 8

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. [2]Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. [3]καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. [4]καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· [6]Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. [7]καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν

Şi coborând El din munte, mulţimi multe au urmat Lui. [2]Şi iată, un lepros venind, se închina Lui, zicând: Doamne, dacă voieşti, poţi să mă curăţeşti. [3]Şi Iisus, întinzând mâna, S-a atins de el, zicând: Voiesc, curăţeşte-te! Şi îndată s-a curăţit lepra lui. [4]Şi i-a zis Iisus: Vezi nimănui să nu spui, ci mergi de te arată preotului şi adu darul pe care l-a poruncit Moise, spre mărturie lor.

Şi intrând El în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaş, rugându-L şi zicând: [6]Doamne, sluga mea zace în casă, paralitic fiind, cumplit chinuindu-se. [7]Şi i-a zis Iisus: Însumi venind, îl voi tămădui. [8]Şi

θεραπεύσω αὐτόν. 8καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. 9καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ᾿ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 11λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, 12οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· 15καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, 17ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· *αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.*

Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19Καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. 20καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 21Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν

răspunzând sutaşul, a zis: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu; ci numai zi cu cuvântul şi se va vindeca

sluga mea. 9Că şi eu sunt om sub stăpânire şi am sub mine ostaşi, şi-i spun acestuia: Du-te! şi se duce; şi altuia: Vino! şi vine; şi robului meu: Fă aceasta! şi face. 10Şi auzind Iisus, S-a minunat şi a zis celor ce-L urmau: Amin zic vouă: nici în Israel n-am aflat atâta credinţă. 11Şi vă zic vouă că mulţi de la Răsărit şi de la Apus vor veni şi vor şedea la masă cu Avraam şi cu Isaac şi cu Iacov în Împărăţia Cerurilor, 12iar fiii Împărăţiei vor fi aruncaţi în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 13Şi a zis Iisus sutaşului: Du-te şi fie ţie după cum ai crezut! Şi s-a vindecat sluga lui în ceasul acela.

Şi venind Iisus în casa lui Petru, a văzut-o pe soacra lui zăcând şi aprinsă de friguri. 15Şi S-a atins de mâna ei, şi au lăsat-o frigurile şi s-a sculat şi Îi slujea Lui. 16Şi făcându-se seară, au adus la El mulţi îndrăciţi şi a scos duhurile cu cuvântul şi pe toţi cei aflaţi în suferinţă i-a tămăduit, 17ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: *Acesta neputinţele noastre a luat şi bolile noastre a purtat.*

Şi văzând Iisus mulţimi multe împrejurul Lui, a poruncit să treacă de cealaltă parte. 19Şi apropiindu-se un cărturar, I-a zis: Învăţătorule, voi urma Ţie oriunde vei merge. 20Iar Iisus i-a zis: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi, dar Fiul Omului nu are unde să-Şi plece capul. 21Iar altul dintre ucenicii Lui I-a zis: Doamne, îngăduie-mi întâi să mă duc şi

μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. 25καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. 26καὶ λέγει αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 27οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; 30ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. 31οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. 32καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. 33οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

să îngrop pe tatăl meu. 22Iar Iisus i-a zis: Urmează Mie şi lasă morţii să-şi îngroape morţii lor.

Şi intrând El în corabie, ucenicii Lui I-au urmat. 24Şi, iată, furtună mare s-a făcut pe mare, încât corabia se acoperea de valuri; iar El dormea. 25Şi venind ucenicii la El, L-au deşteptat zicând: Doamne, mântuieşte-ne pe noi! Pierim! 26Şi le-a zis: De ce sunteţi fricoşi, puţin credincioşilor? Atunci sculându-se, a certat vânturile şi marea şi s-a făcut linişte mare. 27Iar oamenii s-au minunat, zicând: Cine este Acesta, că şi vânturile şi marea ascultă de El?

Şi venind El dincolo, în ţinutul Gherghesenilor, L-au întâmpinat doi îndrăciţi, care ieşeau din morminte, cumpliţi foarte, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. 29Şi iată, au strigat zicând: Ce este Ţie şi nouă, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici să ne chinuieşti mai înainte de vreme? 30Şi departe de ei era o turmă cu mulţi porci, păscând. 31Iar dracii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoţi afară, îngăduieşte-ne să ne ducem în turma de porci. 32Şi le-a zis: Duceţi-vă! Iar ei, ieşind, s-au dus în turma de porci; şi iată, toată turma de porci s-a năpustit de pe marginea râpei în mare şi au pierit în ape. 33Iar păzitorii au fugit şi, ducându-se în cetate, au vestit toate, şi despre îndrăciţi. 34Şi iată, toată cetatea a ieşit în întâmpinarea lui Iisus şi, văzându-L, L-au rugat să plece din hotarele lor.

Κεφάλαιον Θ΄

Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. 2Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. 3καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. 4καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; 6ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας –τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 7καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 8ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. 10Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 11καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; 12ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ κακῶς ἔχοντες. 13πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν *ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν*. οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Capitolul 9

Şi intrând în corabie, a trecut pe ţărmul celălalt şi a venit în cetatea Sa. 2Şi iată, I-au adus un paralitic, pus pe un pat. Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis paraliticului: Îndrăzneşte, fiule! Iertate îţi sunt păcatele tale! 3Şi iată, unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta huleşte. 4Şi văzând Iisus gândurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetaţi cele viclene în inimile voastre? 5Căci ce este mai lesne: A zice: Iertate îţi sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te şi umblă? 6Dar ca să ştiţi că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis atunci paraliticului: Scoală-te, ridică-ţi patul şi mergi la casa ta! 7Şi el, sculându-se, s-a dus la casa lui. 8Iar mulţimile, văzând acestea, s-au minunat şi au slăvit pe Dumnezeu, Cel ce dă o asemenea putere oamenilor.

Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei, şi i-a zis acestuia: Urmează Mie. Şi sculându-se, a urmat Lui. 10Şi a fost, când şedea El la masă în casă, iată, mulţi vameşi şi păcătoşi venind, şedeau la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii Lui. 11Şi văzând fariseii, au zis ucenicilor Lui: Pentru ce mănâncă Învăţătorul vostru cu vameşii şi cu păcătoşii? 12Şi auzind Iisus, le-a zis: Nu cei în putere au trebuinţă de doctor, ci cei bolnavi. 13Şi mergând, învăţaţi ce înseamnă: *Milă voiesc, iar nu jertfă*; că n-am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă.

Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι; 15καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ᾽ ὅσον χρόνον μετ᾽ αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 17οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς βάλλουσι καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi şi fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc? 15Şi Iisus le-a zis: Pot, oare, fiii cămării de nuntă să jelească atâta vreme cât este mirele cu ei? Dar vor veni zile când mirele Se va lua de la ei şi atunci vor posti. 16Nimeni nu pune petic de pânză nouă la haină veche, căci adaosul ei trage din haină şi se face o ruptură şi mai mare. 17Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altminteri, burdufurile crapă, vinul se varsă şi burdufurile se strică; ci pun vin nou în burdufuri noi şi se păstrează amândouă.

Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἷς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ ζήσεται. 19καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 20Καὶ ἰδοὺ γυνή, αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 21ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. 22ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπε· θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 23Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς· 24ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. 26καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

Pe când le grăia acestea, iată, venind un dregător, I s-a închinat, zicând: Fiica mea tocmai a murit; dar vino şi pune mâna Ta peste ea şi va fi vie. 19Atunci Iisus, sculându-Se, a mers după el împreună cu ucenicii Lui. 20Şi iată o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se din spate, s-a atins de poala hainei Lui. 21Căci zicea întru sine: Numai să mă ating de haina Lui şi mă voi mântui. 22Iar Iisus, întorcându-Se şi văzând-o, i-a zis: Îndrăzneşte, fiică, credința ta te-a mântuit. Şi s-a mântuit femeia din ceasul acela. 23Şi venind Iisus la casa dregătorului şi văzând pe cântăreții din fluier şi mulțimea tulburată, le-a zis: 24Depărtați-vă, că n-a murit copila, ci doarme. Şi râdeau de El. 25Iar după ce mulțimea a fost scoasă afară, intrând, a luat-o de mână, şi copila s-a sculat. 26Şi a ieşit vestea aceasta în tot pământul acela.

Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυΐδ. 28ἐλθόντι

Şi plecând Iisus de acolo, I-au urmat Lui doi orbi, strigând şi zicând: Miluieşte-ne pe noi, Fiule al lui David. 28Şi in-

δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. 29τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 30καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. 31οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· 33καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. 34οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 35Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 36Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 38δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

trând El în casă, s-au apropiat de El orbii şi Iisus le-a zis: Credeţi că pot să fac aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne! 29Atunci S-a atins de ochii lor, zicând: După credinţa voastră, fie vouă! 30Şi li s-au deschis lor ochii. Iar Iisus le-a vorbit cu asprime, zicând: Vedeţi, nimeni să nu ştie. 31Dar ei, ieşind, L-au vestit în tot pământul acela.

Şi plecând ei, iată, au adus la El un om mut îndrăcit. 33Şi fiind scos dracul afară, a grăit mutul; şi s-au minunat mulţimile, zicând că niciodată nu s-a arătat aşa ceva în Israel. 34Dar fariseii ziceau: Cu căpetenia dracilor scoate dracii. 35Şi Iisus străbătea toate cetăţile şi satele, învăţând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia Împărăţiei şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa în popor. 36Şi văzând mulţimile, I s-a făcut milă de ele, că erau istovite şi risipite, ca nişte oi care n-au păstor. 37Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerişul este mult, dar lucrătorii puţini. 38Rugaţi deci pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul Său.

Κεφάλαιον Ι΄

Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ

Capitolul 10

Şi chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor stăpânire asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată şi să tămăduiască toată boala şi toată neputinţa. 2Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: Întâi Simon, cel

Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, 4Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

numit Petru, şi Andrei, fratele lui; Iacov al lui Zevedeu şi Ioan, fratele lui; 3Filip şi Bartolomeu, Toma şi Matei vameşul, Iacov al lui Alfeu şi Levi, cel numit Tadeu; 4Simon Cananeul şi Iuda Iscarioteanul, care L-a şi vândut.

Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 7πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γάρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 11εἰς ἣν δ᾿ ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. 12εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτὴν λέγοντες· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 13καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ᾿ αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Pe aceştia doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le, zicând: În calea neamurilor să nu mergeţi şi în cetate de samarineni să nu intraţi; 6ci mai degrabă mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israel. 7Şi mergând, propovăduiţi, zicând: S-a apropiat Împărăţia Cerurilor. 8Tămăduiţi pe cei neputincioşi, curăţiţi pe cei leproşi, înviaţi pe cei morţi, pe draci scoateţi-i; în dar aţi luat, în dar să daţi. 9Să nu aveţi bani nici de aur, nici de argint, nici de aramă la cingătorile voastre; 10nici traistă pe cale, nici două cămăşi, nici încălţăminte, nici toiag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa. 11În orice cetate sau sat veţi intra, cercetaţi cine este în el vrednic şi acolo rămâneţi până ce veţi pleca. 12Şi intrând în casă, daţi-i bineţe, zicând: Pace casei acesteia. 13Şi dacă este casa vrednică, să vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi. 14Dacă cineva nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre. 15Amin zic vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în ziua judecăţii decât cetăţii aceleia.

Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. 17Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγω-

Iată, Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii. 17Păziţi-vă de oameni, căci vă vor da pe mâna sinedriilor şi în sinagogile lor vă vor bate cu

γαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· [18]καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. [19]ὅταν δὲ παραδώσουσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσετε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. [20]οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. [21]Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· [22]καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. [23]ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. [24]Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. [25]ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ τῷ δούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; [26]μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. [27]ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. [28]καὶ μὴ φοβεῖστε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. [29]οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. [30]ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. [31]μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· [33]ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀν-

biciul; [18]şi veţi fi duşi la căpetenii şi la împăraţi pentru Mine, spre mărturie lor şi neamurilor. [19]Iar când vă vor da pe voi în mâna lor, nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi grăi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să grăiţi; [20]că nu voi sunteţi cei care grăiţi, ci Duhul Tatălui vostru este Cel care grăieşte întru voi. [21]Va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu, şi copiii se vor ridica împotriva părinţilor şi-i vor omorî. [22]Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui. [23]Când vă vor prigoni pe voi în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă; Amin zic vouă: nu veţi sfârşi cetăţile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului. [24]Nu este ucenic mai presus de învăţătorul său, nici rob mai presus de stăpânul său. [25]Destul îi este ucenicului să fie ca învăţătorul lui şi robului ca stăpânul său. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Beelzebul, cu cât mai mult pe casnicii lui? [26]Deci, nu vă temeţi de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu se descopere şi nimic ascuns care să nu se cunoască. [27]Ceea ce vă spun Eu la întuneric, spuneţi la lumină şi ceea ce auziţi la ureche propovăduiţi de pe acoperişuri. [28]Şi nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena. [29]Nu se vând două vrăbii pe un ban? Şi nici una din ele nu va cădea pe pământ fără voia Tatălui vostru. [30]La voi însă şi perii capului, toţi sunt număraţi. [31]Aşadar, nu vă temeţi; voi sunteţi mai de preţ decât mulţime de vrăbii.

Tot cel ce va mărturisi, deci, întru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu întru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. [33]Iar dacă cineva se va lepăda

θρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. 35ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· 36καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· 38καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. 39ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν.

Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. 42καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.

Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie. 35Căci am venit să dezbin pe om împotriva tatălui său, și pe fiică împotriva mamei sale, și pe noră împotriva soacrei sale. 36Şi duşmanii omului vor fi casnicii lui.

Cel care iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel care iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine. 38Şi cel care nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine. 39Cel care îşi află sufletul său îl va pierde, iar cel care îşi pierde sufletul pentru Mine îl va afla.

Cel ce vă primeşte pe voi pe Mine Mă primeşte, şi cel ce Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. 41Cine primeşte un prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, şi cine primeşte un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua. 42Şi cel care va da să bea unuia dintre aceştia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, amin zic vouă: Nu îşi va pierde plata sa.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

Capitolul 11

Şi a fost, când a sfârşit Iisus de poruncit celor doisprezece ucenici ai Săi, că a trecut de acolo ca să înveţe şi să propovăduiască în cetăţile lor.

Ο δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ [3]εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; [4]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· [5]τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· [6]καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; [8]ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. [9]ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. [10]οὗτος γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· *ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.* [11]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. [12]ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. [13]πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν· [14]καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. [15]ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδίοις καθημένοις ἐν ἀγοραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑταίροις αὐτῶν λέγουσιν· [17]ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. [18]ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσι· δαιμόνιον ἔχει. [19]ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ

Iar Ioan, auzind în temniță despre faptele lui Hristos, trimițând pe doi dintre ucenicii săi, [3]I-a zis: Tu eşti Cel ce vine, sau să aşteptăm pe altul? [4]Şi Iisus, răspunzând, le-a zis: Mergeți şi vestiți-i lui Ioan cele ce auziți şi vedeți: [5]Orbii văd iarăşi şi şchiopii umblă, leproşii se curățesc şi surzii aud, morții înviază şi săracilor li se binevesteşte; [6]şi fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

Plecând aceştia, Iisus a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce ați ieşit să priviți în pustie? Trestie clătinată de vânt? [8]Sau ce ați ieşit să vedeți? Om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei care poartă haine moi sunt în casele împăraților. [9]Dar ce ați ieşit să vedeți? Prooroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât prooroc. [10]Căci acesta este cel despre care este scris: *Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței Tale, care va găti calea Ta înaintea Ta.* [11]Amin zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; dar cel mai mic în Împărăția Cerurilor este mai mare decât el. [12]Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum Împărăția Cerurilor se ia cu silire şi cei ce silesc o răpesc. [13]Căci toți proorocii şi Legea au proorocit până la Ioan. [14]Şi dacă voiți să primiți, el este Ilie, cel ce va să vină. [15]Cine are urechi de auzit să audă!

Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor care şed în piețe şi care, strigând prietenilor lor, zic: [17]V-am cântat din fluier şi n-ați jucat; v-am cântat de jale şi nu v-ați tânguit. [18]Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, şi ei spun: Are drac. [19]A venit Fiul Omului,

ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. [20]Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· [21]οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν. [22]πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. [23]καὶ σὺ Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. [24]πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· [26]ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. [27]Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. [28]Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. [29]ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾷός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· [30]ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

mâncând şi bând, şi ei spun: Iată, om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor. Dar Înțelepciunea s-a dovedit dreaptă din fiii ei. [20]Atunci a început să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, că nu s-au pocăit: [21]Vai ție, Horazine, vai ție, Betsaida, că dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut la voi, demult, în sac şi în cenuşă şezând, s-ar fi pocăit. [22]Dar zic vouă: Tirului şi Sidonului le va fi mai uşor în ziua judecății decât vouă. [23]Şi tu, Capernaume, care ai fost înălțat până la cer, până la iad vei fi coborât. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. [24]Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai uşor în ziua judecății decât ție.

În vremea aceea, răspunzând Iisus, a zis: Îți mulțumesc Ție, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți şi pricepuți şi le-ai descoperit pruncilor. [26]Da, Părinte, că aşa a fost bunăvoirea înaintea Ta. [27]Toate Mi s-au dat de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere. [28]Veniți la Mine toți cei osteniți şi împovărați şi Eu vă voi odihni pe voi. [29]Luați jugul Meu asupra voastră şi învățați de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima, şi veți găsi odihnă sufletelor voastre; [30]că jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Κεφάλαιον ΙΒ´

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. 2οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. 3ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυῒδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾿ αὐτοῦ; 4πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ᾿ αὐτοῦ, εἰ μὴ μόνοις τοῖς ἱερεῦσι; 5ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι; 6λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. 7εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν *ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν*, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 8κύριος γάρ ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐκεῖ τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; 12πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. 13τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα· καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 14ἐξελθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ᾿ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Capitolul 12

În vremea aceea, a mers Iisus, într-o sâmbătă, prin semănături, iar ucenicii Lui au flămânzit şi au început să smulgă spice şi să mănânce. 2Iar fariseii, văzând, I-au zis: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu este îngăduit să facă sâmbăta. 3Iar El le-a zis: N-aţi citit ce a făcut David când a flămânzit, el şi cei ce erau cu el? 4Cum a intrat în casa lui Dumnezeu şi a mâncat pâinile punerii înainte, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci numai preoţilor? 5Sau n-aţi citit în Lege că preoţii, sâmbăta, în templu, pângăresc sâmbăta şi sunt nevinovaţi? 6Vă spun însă că mai mare decât templul este aici. 7Dacă aţi fi cunoscut ce înseamnă: *Milă voiesc, iar nu jertfă*, n-aţi fi osândit pe cei nevinovaţi. 8Că Fiul Omului este Domn şi al sâmbetei.

Şi plecând de acolo, a venit în sinagoga lor. 10Şi iată, era acolo un om având mâna uscată. Şi L-au întrebat, zicând: Este îngăduit a vindeca sâmbăta? ca să-L învinuiască. 11Iar El le-a zis: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie şi, de va cădea ea sâmbăta în groapă, nu o va apuca şi o va scoate? 12Cu cât, aşadar, este omul mai de preţ decât o oaie? De aceea, este îngăduit a face bine sâmbăta. 13Atunci i-a zis omului: Întinde mâna ta! Şi el a întins-o şi a venit la starea cea dintâi, sănătoasă ca şi cealaltă. 14Şi ieşind, fariseii au ţinut sfat împotriva Lui ca să-L piardă. 15Iar Iisus, cunoscând, a plecat de acolo.

Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, 16καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν ποιήσωσιν αὐτόν, 17ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· 18*ἰδοὺ ὁ παῖς μου, ὃν ᾑρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ·* 19*οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ.* 20*κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν·* 21*καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι.*

Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν· 23καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς Δαυΐδ; 24οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. 25εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθήσεται. 26καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. 28εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 29ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 30ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται

Şi au urmat Lui mulţimi multe şi i-a tămăduit pe toţi, 16şi le-a poruncit să nu-L facă vădit, 17ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: 18*Iată, Fiul Meu pe Care L-am ales, Cel iubit al Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El şi judecată neamurilor va vesti.* 19*Nu se va certa, nici nu va striga, nici nu va auzi cineva pe uliţe glasul Lui.* 20*Trestie strivită nu va frânge şi feştilă fumegândă nu va stinge, până ce nu va scoate la biruinţă judecata.* 21*Şi în numele Lui neamurile vor nădăjdui.*

Atunci a fost adus la El un îndrăcit orb şi mut; şi l-a tămăduit, încât cel orb şi mut şi vorbea, şi vedea. 23Şi se mirau mulţimile toate şi ziceau: Nu cumva Acesta este Hristosul, Fiul lui David? 24Dar fariseii, auzind, au zis: Acesta nu scoate dracii decât cu Beelzebul, căpetenia dracilor. 25Şi cunoscând Iisus gândurile lor, le-a zis: Orice împărăţie care se dezbină în sine se pustieşte; şi orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui. 26Şi dacă satana scoate pe satana, s-a dezbinat în sine; cum, dar, va dăinui atunci împărăţia lui? 27Şi dacă Eu scot dracii cu Beelzebul, fiii voştri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători. 28Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată, a ajuns la voi Împărăţia lui Dumnezeu. 29Sau cum poate cineva să intre în casa celui tare şi să-i fure vasele, dacă nu va lega întâi pe cel tare? Şi atunci îi va prăda casa. 30Cine nu este cu Mine este împotriva Mea şi cine nu adună cu Mine risipeşte.

De aceea, zic vouă: Tot păcatul şi toată hula se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta oameni-

τοῖς ἀνθρώποις· 32καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. 35ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· 37ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.

Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. 39ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 40ὥσπερ γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. 42βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.

lor; 32şi celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

Fie faceţi pomul bun şi rodul lui bun, fie faceţi pomul putred şi rodul lui putred; căci după rod se cunoaşte pomul. 34Pui de vipere, cum puteţi să grăiţi cele bune, răi fiind? Căci din prisosul inimii grăieşte gura. 35Omul bun din vistieria cea bună scoate cele bune, iar omul rău din vistieria cea rea scoate cele rele. 36Zic vouă că pentru orice cuvânt deşert pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii; 37că din cuvintele tale vei fi găsit drept şi din cuvintele tale vei fi osândit.

Atunci au răspuns unii dintre cărturari şi farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem de la Tine semn. 39Iar El, răspunzând, le-a zis: Neam viclean şi adulter cere semn, şi semn nu i se va da, afară de semnul lui Iona proorocul. 40Căci, precum a fost Iona proorocul în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi şi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi. 41Bărbaţii niniviteni se vor ridica la judecată împreună cu neamul acesta şi-l vor osândi, pentru că ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; şi iată, aici este mai mult decât Iona. 42Împărăteasa de la Miazăzi se va ridica la judecată împreună cu neamul acesta şi-l va osândi, căci ea a venit de la marginile pământului ca să asculte înţelepciunea lui Solomon; şi iată, mai mult decât Solomon este aici.

Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. 44τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ.

Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες λαλῆσαι αὐτῷ. 47εἶπε δέ τις αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ζητοῦντές σε ἰδεῖν. 48ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; 49καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔφη· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 50ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Când duhul necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă şi nu găseşte. 44Atunci zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit; şi venind, o găseşte goală, măturată şi împodobită. 45Atunci merge şi ia cu sine alte şapte duhuri mai viclene decât el şi, intrând, locuiesc acolo; şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi cu acest neam viclean.

Şi pe când încă vorbea El mulţimilor, iată, mama şi fraţii Lui stăteau afară, căutând să-I vorbească. 47Şi cineva I-a zis: Iată, mama Ta şi fraţii Tăi stau afară, căutând să Te vadă. 48Şi răspunzând, i-a zis celui ce-I spusese: Cine este mama Mea şi cine sunt fraţii Mei? 49Şi întinzându-Şi mâna spre ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea şi fraţii Mei; 50că oricine face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela Îmi este frate şi soră şi mamă.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· 2καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. 3καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. 4καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν

Capitolul 13

În ziua aceea, ieşind Iisus din casă, şedea lângă mare. 2Şi s-au adunat la El mulţimi multe, încât El, urcând într-o corabie, a şezut; iar mulţimea toată stătea pe ţărm. 3Şi le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: Iată, ieşit-a semănătorul să semene. 4Şi pe când semăna el, unele seminţe au căzut lângă drum şi, venind păsările, le-au

ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά· [5]ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, [6]ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη· [7]ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά· [8]ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. [9]ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ· διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; [11]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. [12]ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. [13]διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι μηδὲ συνῶσι, [14]μήποτε ἐπιστρέψωσι· καὶ τότε πληρωθήσεται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα· *ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·* [15]*ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.* [16]Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν. [17]ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. [19]παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ αἴρει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς.

mâncat. [5]Iar altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pământ mult, şi îndată au răsărit, că n-aveau adâncime în pământ; [6]Iar când a răsărit soarele, s-au pârjolit şi, neavând rădăcină, s-au uscat. [7]Iar altele au căzut peste spini; şi s-au înălțat spinii şi le-au înăbuşit. [8]Iar altele au căzut pe pământul cel bun şi au dat rod: una o sută, alta şaizeci, alta treizeci. [9]Cine are urechi de auzit să audă.

Şi ucenicii, apropiindu-se de El, I-au zis: De ce le vorbeşti lor în pilde? [11]Iar El, răspunzând, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoaşteți tainele Împărăției Cerurilor, pe când acestora nu li s-a dat. [12]Căci celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar celui ce nu are, şi ce are i se va lua. [13]Pentru aceasta le vorbesc în pilde, ca, văzând, să nu vadă şi, auzind, să nu audă, nici să înțeleagă, [14]ca nu cumva să se întoarcă; și atunci se va împlini cu ei proorocia lui Isaia, care zice: *Cu auzul veți auzi, dar nu veți înțelege, şi, privind, vă veți uita, dar nu veți vedea.* [15]*Căci inima acestui popor s-a învârtoşat şi cu urechile greu au auzit şi ochii lor şi i-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înțeleagă şi să se întoarcă şi să-i vindec.*[16]Dar fericiți sunt ochii voştri că văd şi urechile voastre că aud. [17]Amin zic vouă, că mulți prooroci şi drepți au dorit să vadă cele ce vedeți voi, şi n-au văzut, şi să audă cele ce auziți voi, şi n-au auzit.

Ascultați, deci, pilda semănătorului: [19]La tot cel ce aude cuvântul Împărăției şi nu-l înțelege vine cel viclean şi răpeşte ce s-a semănat în inima lui; aceasta este cea semănată lângă drum. [20]Iar cea

[20]ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθέως μετὰ χαρᾶς δεχόμενος καὶ λαμβάνων αὐτόν· [21]οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. [22]ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. [23]ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν· ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· [25]ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. [26]ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. [27]προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; [28]ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; [29]ὁ δὲ ἔφη· οὔ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον· [30]ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· [32]ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται

semănată pe loc pietros – aceasta este cel care aude cuvântul şi îndată cu bucurie îl primeşte şi îl ia, [21]dar nu are rădăcină în sine însuşi, ci este nestatornic, iar când se întâmplă strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se sminteşte. [22]Cea semănată între spini este cel care aude cuvântul, dar grija acestui veac şi amăgirea bogăţiei înăbuşă cuvântul şi se face neroditor. [23]Iar cea semănată în pământul cel bun este cel care aude cuvântul şi-l înţelege; acesta, aşadar, rodeşte şi face: unul o sută, altul şaizeci, altul treizeci.

Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemănatu-s-a Împărăţia Cerurilor omului care a semănat sământă bună în ţarina sa. [25]Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmaşul lui şi a semănat neghine printre grâu şi s-a dus. [26]Iar când a răsărit firul şi a făcut rod, atunci s-au arătat şi neghinele. [27]Şi venind robii stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sământă bună în ţarina ta? De unde, dar, are neghine? [28]Iar el le-a zis: Un om vrăjmaş a făcut aceasta. Iar robii i-au zis: Voieşti, deci, să ne ducem şi să le adunăm? [29]El însă a zis: Nu, ca nu cumva, adunând neghinele, să smulgeţi odată cu ele şi grâul. [30]Lăsaţi să crească împreună amândouă până la seceriş, iar la vremea secerişului voi zice secerătorilor: Strângeţi întâi neghinele şi legaţi-le în snopi, ca să le ardem, iar grâul adunaţi-l în hambarul meu.

O altă pildă le-a pus înainte, zicând: Asemenea este Împărăţia Cerurilor grăuntelui de muştar, pe care, luându-l un om, l-a semănat în ţarina sa; [32]acesta este mai mic decât toate seminţele, dar, când creşte, este mai mare decât toate

δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. [34]Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, [35]ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· *ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.*

Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. [37]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· [38]ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· [39]ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. [40]ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. [41]ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, [42]καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. [43]τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

legumele şi se face pom, încât vin păsările cerului şi se sălăşluiesc în ramurile lui.

Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este Împărăţia Cerurilor aluatului pe care, luându-l o femeie, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit toată. [34]Toate acestea le-a vorbit Iisus în pilde mulţimilor, şi fără pildă nu le grăia nimic, [35]ca să se împlinească cuvântul spus prin proorocul care zice: *Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii.*

Atunci, lăsând mulţimile, a venit în casa Lui. Şi ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicând: Lămureşte-ne nouă pilda neghinelor din ţarină. [37]Iar El, răspunzând, le-a zis: Cel ce seamănă sămânţa bună este Fiul Omului; [38]iar ţarina este lumea; iar sămânţa cea bună – aceştia sunt fiii Împărăţiei; iar neghinele sunt fiii celui viclean; [39]iar vrăjmaşul care le-a semănat este diavolul; iar secerişul este sfârşitul veacului; iar secerătorii sunt îngerii. [40]Aşadar, după cum sunt adunate neghinele şi arse în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului acestuia. [41]Va trimite Fiul Omului pe îngerii Săi şi vor aduna din Împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea, [42]şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cu foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. [43]Atunci cei drepţi vor străluci ca soarele în Împărăţia Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.

Iarăşi, asemenea este Împărăţia Cerurilor comorii ascunse în ţarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o, şi de bucuria ei se duce şi vinde toate câte are şi cumpără ţarina aceea.

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· 46ὃς εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· 48ἥν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, 50καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, ναί, Κύριε. 52ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας μετῆρεν ἐκεῖθεν, 54καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Iarăşi asemenea este Împărăţia Cerurilor omului negustor care caută mărgăritare bune; 46acesta, aflând un mărgăritar de mult preţ, s-a dus, a vândut toate câte avea şi l-a cumpărat.

Iarăşi, asemenea este Împărăţia Cerurilor năvodului aruncat în mare, care adună de toate; 48care, când s-a umplut, trăgându-l la ţărm şi şezând, au adunat cele bune în vase, iar pe cele stricate le-au aruncat afară. 49Aşa va fi la sfârşitul veacului: vor ieşi îngerii şi vor osebi pe cei vicleni din mijlocul celor drepţi 50şi îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

Le-a zis lor Iisus: Aţi înţeles toate acestea? Zis-au Lui: Da, Doamne. 52Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învăţătură despre Împărăţia Cerurilor este asemenea unui om stăpân peste casa lui, care scoate din vistieria sa noi şi vechi.

Şi a fost, când a sfârşit Iisus aceste pilde, că a plecat de acolo. 54Şi, venind în patria Sa, a început să-i înveţe în sinagoga lor, încât aceştia erau uimiţi şi ziceau: De unde-I sunt Lui înţelepciunea aceasta şi puterile? 55Nu este Acesta fiul teslarului? Nu se numeşte mama Lui Maria şi fraţii Lui: Iacov şi Iosi şi Simon şi Iuda? 56Şi surorile Lui nu sunt toate la noi? Deci, de unde-I sunt Lui toate acestea? 57Şi se sminteau de El. Iar Iisus le-a zis: Nu este prooroc întru necinste decât în patria sa şi în casa sa. 58Şi n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinţei lor.

Κεφάλαιον ΙΔ΄

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ 2καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3ὁ γὰρ Ἡρῴδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. 5καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρῴδῃ· 7ὅθεν μεθ᾿ ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. 8ἡ δέ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς, διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι, 10καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ᾿ ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾿ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα

Capitolul 14

În vremea aceea a auzit tetrarhul Irod vestea despre Iisus. 2Şi a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morţi şi pentru aceasta lucrează puterile întru el. 3Căci Irod, prinzând pe Ioan, l-a legat şi l-a pus în temniţă, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său. 4Căci Ioan îi zicea lui: Nu-ţi este îngăduit s-o ţii pe aceasta. 5Şi voind să-l ucidă, s-a temut de mulţime, că-l aveau pe el de prooroc. 6Dar, venind ziua de naştere a lui Irod, fiica Irodiadei a jucat în mijloc şi i-a plăcut lui Irod. 7De aceea, cu jurământ i-a făgăduit să-i dea orice va cere. 8Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi aici pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul. 9Şi s-a întristat împăratul, dar, din pricina jurămintelor şi a celor care şedeau cu el la masă, a poruncit să i se dea. 10Şi trimiţând, i-a tăiat capul lui Ioan în temniţă. 11Şi capul lui a fost adus pe tipsie şi dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale. 12Şi apropiindu-se ucenicii lui, au ridicat trupul şi l-au îngropat; şi venind, I-au vestit lui Iisus.

Iar Iisus, auzind, a plecat de acolo cu corabia în loc pustiu, deoparte; şi auzind mulţimile, au urmat Lui, pe jos, din cetăţi. 14Şi ieşind Iisus, a văzut mulţime mare şi I S-a făcut milă de ei şi i-a tămăduit pe bolnavii lor. 15Şi făcându-se seară, s-au apropiat de El ucenicii, zicând: Locul este pustiu şi vremea s-a făcut de-acum târzie; slobozeşte mulţimile ca să se ducă în sate,

ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. [16]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. [17]οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. [18]ὁ δὲ εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. [19]καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. [20]καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. [21]οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. [23]καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ᾿ ἰδίαν προσεύξασθαι. ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. [24]τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. [25]τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. [26]καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά ἐστι, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. [27]εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. [28]ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. [29]ὁ δὲ εἶπεν, ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. [30]βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσόν με. [31]εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; [32]καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς

să-şi cumpere mâncare. [16]Iisus însă le-a zis: N-au trebuinţă să plece; daţi-le voi să mănânce. [17]Iar ei I-au zis: Nu avem aici decât cinci pâini şi doi peşti. [18]Şi El a zis: Aduceţi-le aici, la Mine! [19]Şi poruncind să se aşeze mulţimile pe iarbă, luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, privind la cer, a binecuvântat şi, frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulţimilor. [20]Şi au mâncat toţi şi s-au săturat şi au strâns rămăşiţele de bucate douăsprezece coşuri pline. [21]Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi copii.

Şi îndată i-a silit Iisus pe ucenicii Lui să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui pe ţărmul celălalt, până ce va slobozi mulţimile. [23]Şi slobozind mulţimile, S-a suit în munte, deoparte, ca să Se roage. Şi, făcându-se seară, era singur acolo. [24]Iar corabia era de-acum în largul mării, izbită de valuri, căci vântul era potrivnic. [25]Iar la a patra strajă a nopţii, a venit la ei Iisus, umblând pe mare. [26]Şi văzându-L ucenicii umblând pe mare, s-au tulburat, zicând că este o nălucă, şi, de frică, au strigat. [27]Şi îndată le-a vorbit lor Iisus, zicând: Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi! [28]Şi răspunzându-I Petru, a zis: Doamne, dacă Tu eşti, porunceşte să vin la Tine pe apă. [29]El i-a zis: Vino! Şi coborând din corabie, Petru a mers pe apă, ca să vină spre Iisus. [30]Dar văzând vântul puternic, s-a temut şi, începând să se scufunde, a strigat, zicând: Doamne, mântuieşte-mă! [31]Iar îndată Iisus, întinzând mâna, l-a apucat şi i-a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? [32]Şi suindu-se ei în corabie, s-a potolit vântul; [33]şi cei din corabie,

τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· 33οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.

Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. 35καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

venind, s-au închinat Lui, zicând: Cu adevărat eşti Fiul lui Dumnezeu.

Şi trecând dincolo, au venit în pământul Ghenizaretului. 35Şi cunoscându-L pe El oamenii locului aceluia, au trimis în toate împrejurimile acelea şi au adus la El pe toţi cei ce pătimeau rău. 36Şi-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui; şi câţi s-au atins s-au izbăvit.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· 2διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων· *τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καί· ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω*. 5ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· 6καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας λέγων· 8*ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ·* 9*μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.*

Capitolul 15

Atunci s-au apropiat de Iisus cărturari şi farisei din Ierusalim, zicând: 2Pentru ce ucenicii Tăi calcă predania bătrânilor? Căci nu-şi spală mâinile când mănâncă pâine. 3Iar El, răspunzând, le-a zis: Pentru ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru predania voastră? 4Căci Dumnezeu a poruncit, zicând: *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta*; şi *Cel ce vorbeşte de rău pe tată sau pe mamă cu moarte să se sfârşească*. 5Iar voi spuneţi: Cel ce va zice tatălui sau mamei: Cu ce te-ai fi putut folosi de la mine este dăruit lui Dumnezeu! să nu mai cinstească pe tatăl şi pe mama sa. 6Şi aţi desfiinţat porunca lui Dumnezeu pentru predania voastră. 7Făţarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, zicând: 8*Poporul acesta se apropie de Mine cu gura lor şi cu buzele Mă cinsteşte, dar inima lor este departe de Mine.* 9*Şi în zadar Mă cinstesc, învăţând drept învăţături porunci ale oamenilor.*

Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· 11οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ· οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον; 13ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. 16ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

Şi chemând la Sine mulţimea, le-a zis: Ascultaţi şi înţelegeţi: 11Nu ceea ce intră pe gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om. 12Atunci, apropiindu-se ucenicii Lui, I-au zis: Ştii că fariseii s-au smintit auzind cuvântul? 13Iar El, răspunzând, a zis: Tot răsadul pe care nu l-a sădit Tatăl Meu Cel ceresc va fi smuls din rădăcină. 14Lăsaţi-i pe aceştia; sunt călăuze oarbe ale orbilor; şi dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă. 15Şi răspunzând Petru, I-a zis: Lămureşte-ne nouă pilda aceasta. 16Şi Iisus a zis: Până şi voi sunteţi lipsiţi de înţelegere? 17Încă nu înţelegeţi că tot ce intră în gură se duce în pântece şi e dat afară în hazna? 18Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă şi acelea spurcă pe om. 19Căci din inimă ies cugete viclene, ucideri, adultere, desfrânări, hoţii, mărturii mincinoase, hule. 20Acestea sunt cele care spurcă pe om; dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om.

Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. 24ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 25ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. 26ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27ἡ δὲ εἶπε· ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων

Şi ieşind de acolo, Iisus a plecat în părţile Tirului şi ale Sidonului. 22Şi iată, o femeie cananeancă, ieşind din acele ţinuturi, I-a strigat, zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea e rău îndrăcită. 23El însă nu i-a răspuns niciun cuvânt. Şi apropiindu-se ucenicii Lui, Îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră. 24Iar El, răspunzând, a zis: Nu am fost trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. 25Iar ea, venind, I s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă. 26Iar El, răspunzând, a zis: Nu este bine să iei pâinea fiilor şi s-o arunci câinilor. 27Ea însă a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la

ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. [28]τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. [30]καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ᾽ ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, κυλλοὺς καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, [31]ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς ἀκούοντας, ἀλάλους λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. [33]καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; [34]καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. [35]καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. [36]καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. [37]καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις· [38]οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. [39]καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

masa stăpânilor lor. [28]Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta! Fie ție după cum voiești. Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

Și mutându-Se de acolo, Iisus a venit lângă Marea Galileii și, suindu-Se în munte, a șezut acolo. [30]Și au venit la El mulțimi multe, având cu ei șchiopi, orbi, surzi, schilozi și mulți alții și i-au aruncat la picioarele lui Iisus, iar El i-a vindecat, [31]încât mulțimile se minunau văzând pe surzi auzind, pe muți grăind, pe schilozi sănătoși, pe șchiopi umblând și pe orbi văzând; și au slăvit pe Dumnezeul lui Israel.

Iar Iisus, chemând la Sine pe ucenicii Săi, a zis: Milă îmi este de mulțime, că de-acum sunt trei zile de când așteaptă lângă Mine și n-au ce să mănânce; și să-i slobozesc flămânzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe cale. [33]Și ucenicii Săi I-au zis: De unde să avem noi în pustie atâtea pâini încât să săturăm atâta mulțime? [34]Și Iisus le-a zis: Câte pâini aveți? Iar ei au spus: Șapte, și puțini pești. [35]Și a poruncit mulțimilor să se așeze pe pământ, [36]și luând cele șapte pâini și peștii, mulțumind, a frânt și a dat ucenicilor Săi, iar ucenicii mulțimilor. [37]Și au mâncat toți și s-au săturat și au strâns rămășițele de bucate șapte coșuri pline. [38]Iar cei ce au mâncat erau patru mii de bărbați, afară de femei și copii. [39]Și slobozind mulțimile, S-a suit în corabie și a venit în ținutul Magdala.

Κεφάλαιον Ις´

Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. [2]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὀψίας γενομένης λέγετε· εὐδία· πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· [3]καὶ πρωΐ· σήμερον χειμών· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε γνῶναι; [4]γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. [6]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. [7]οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. [8]γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; [9]οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; [10]οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; [11]πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; [12]τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν

Capitolul 16

Şi apropiindu-se fariseii şi saducheii, ispitind, I-au cerut să le arate semn din cer. [2]Iar El, răspunzând, le-a zis: Când se face seară ziceţi: Va fi vreme bună, căci cerul este roşu. [3]Şi dimineaţa: Astăzi va fi furtună, căci cerul este roşu-mohorât. Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi s-o deosebiţi, dar semnele vremilor nu puteţi să le cunoaşteţi? [4]Neam viclean şi adulter cere semn, dar semn nu se va da lui, decât numai semnul lui Iona proorocul. Şi lăsându-i, a plecat.

Şi venind ucenicii Lui de cealaltă parte, au uitat să ia pâini. [6]Şi Iisus le-a zis: Vedeţi şi păziţi-vă de aluatul fariseilor şi al saducheilor. [7]Iar ei vorbeau între ei, zicând: N-am luat pâine. [8]Dar cunoscând Iisus, le-a zis: De ce vorbiţi între voi, puţin credincioşilor, că n-aţi luat pâini? [9]Tot nu înţelegeţi, nici nu vă aduceţi aminte de cele cinci pâini ale celor cinci mii şi câte coşuri aţi luat? [10]Nici de cele şapte pâini ale celor patru mii şi câte coşuri aţi luat? [11]Cum nu înţelegeţi că nu despre pâine v-am zis să vă păziţi de aluatul fariseilor şi al saducheilor? [12]Atunci au înţeles că nu le-a spus să se păzească de aluatul pâinii, ci de învăţătura fariseilor şi a saducheilor.

Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?

υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; [14]οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. [15]λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; [16]ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. [17]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. [18]κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. [19]καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. [20]τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. [22]καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· ἵλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. [23]ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. [25]ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. [26]τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; [27]μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ

[14]Iar ei au spus: Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre prooroci. [15]Le-a zis: Dar voi cine ziceți că sunt Eu? [16]Şi răspunzând Simon Petru, a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. [17]Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti, Simone Barioná, că nu trup şi sânge ți-au descoperit ție, ci Tatăl Meu Cel din ceruri. [18]Dar şi Eu zic ție: Tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea, şi porțile iadului nu o vor birui. [19]Şi îți voi da ție cheile Împărăției Cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri. [20]Atunci a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Iisus Hristosul.

De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie omorât, şi a treia zi să învieze. [22]Şi, luându-L la o parte, Petru a început să-L dojenească, zicând: Fie-Ți milă de Tine, Doamne; să nu Ți se întâmple Ție aceasta. [23]Iar El, întorcându-se, i-a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

Atunci Iisus le-a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine şi să-şi ia crucea lui şi să-Mi urmeze Mie. [25]Căci cine va voi să-şi mântuiască sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine îl va afla. [26]Căci ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar de sufletul său se va păgubi? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? [27]Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi,

μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. [28]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

şi atunci va răsplăti fiecăruia după fapta lui. [28]Amin zic vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului venind în Împărăţia Lui.

Κεφάλαιον ΙΖ΄

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· [2]καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. [3]καὶ ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. [4]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ. [5]ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε. [6]καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. [7]καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. [8]ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. [9]καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. [10]Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; [11]ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἔρχεται

Capitolul 17

Şi după şase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui, şi i-a dus într-un munte înalt, deoparte. [2]Şi S-a schimbat la faţă înaintea lor şi a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. [3]Şi iată, li s-au arătat lor Moise şi Ilie, vorbind cu El. [4]Şi răspunzând Petru, I-a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voieşti, să facem aici trei corturi: Ţie unul, şi lui Moise unul, şi unul lui Ilie. [5]Încă vorbind El, iată, un nor luminos i-a umbrit şi iată, glas din nor zicând: Acesta este Fiul Meu Cel iubit în Care am binevoit; pe Acesta să-L ascultaţi. [6]Şi auzind, ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au înfricoşat foarte. [7]Şi apropiindu-Se Iisus, S-a atins de ei şi a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi. [8]Şi, ridicându-şi ochii lor, nu au văzut pe nimeni, ci numai pe Iisus, singur. [9]Şi coborând ei din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: Nimănui să nu spuneţi vedenia, până când Fiul Omului va învia din morţi. [10]Şi L-au întrebat ucenicii Lui, zicând: Pentru ce, dar, zic cărturarii că Ilie trebuie să vină mai întâi? [11]Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Ilie într-adevăr va veni mai întâi şi va aduce toate la starea cea

πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· [12]λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. [13]τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων· [15]Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. [16]καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. [17]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. [18]καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. [19]Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; [20]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. [21]τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων [23]καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; [25]λέγει, ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν

dintâi. [12]Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au voit; aşa şi Fiul Omului va pătimi de la ei. [13]Atunci au înţeles ucenicii că despre Ioan Botezătorul le-a vorbit.

Şi mergând ei spre mulţime, s-a apropiat de El un om, căzându-I în genunchi şi zicând: [15]Doamne, miluieşte pe fiul meu că este lunatic şi rău pătimeşte, căci adesea cade în foc şi adesea în apă. [16]Şi l-am dus la ucenicii Tăi, dar ei n-au putut să-l tămăduiască. [17]Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi stricat, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l aici la Mine. [18]Şi l-a certat Iisus, şi dracul a ieşit din el, şi s-a tămăduit copilul din ceasul acela. [19]Atunci, apropiindu-se ucenicii de Iisus, I-au zis deoparte: De ce noi n-am putut să-l scoatem? [20]Iar Iisus le-a zis: Din pricina necredinţei voastre. Căci amin zic vouă: Dacă veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă. [21]Iar acest neam de draci nu iese decât cu rugăciune şi cu post.

Întorcându-se ei în Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului Se va da în mâinile oamenilor [23]şi-L vor omorî, şi a treia zi va învia. Şi s-au întristat foarte.

Şi venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cei ce strâng didrahma şi i-au zis: Învăţătorul vostru nu plăteşte didrahma? [25]Ba da! – a zis el. Şi când a intrat în casă, Iisus i-a luat-o înainte, zicând: Ce ţi se pare, Simone? Împăraţii pământului de la cine iau dări sau bir? De la fiii

υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; [26]λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. [27]ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

lor sau de la străini? [26]Petru I-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Aşadar, fiii sunt liberi. [27]Dar, ca să nu-i smintim pe ei, mergi la mare, aruncă undiţa, şi peştele care va ieşi întâi ia-l şi, deschizându-i gura, vei găsi un statir; pe acela ia-l şi dă-l lor pentru Mine şi pentru tine.

Κεφάλαιον ΙΗ΄

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; [2]καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν· [3]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [4]ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. [5]καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· [6]ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. [7]Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. [8]εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. [9]καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς

Capitolul 18

În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus, zicând: Cine este deci mai mare în Împărăţia Cerurilor? [2]Şi Iisus, chemând la Sine un copil, l-a pus în mijlocul lor şi a zis: [3]Amin zic vouă: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum copiii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor. [4]Deci, cine se va smeri pe sine ca acest copil, acela este cel mai mare în Împărăţia Cerurilor. [5]Şi cine va primi un copil ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primeşte. [6]Iar cine va sminti pe unul singur dintre aceştia mici care cred în Mine, mai de folos i-ar fi lui să i se atârne de gât o piatră de moară şi să fie afundat în adâncul mării. [7]Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala! [8]Iar dacă mâna ta sau piciorul tău te sminteşte, taie-le şi aruncă-le de la tine: mai bine îţi este să intri în viaţă şchiop sau ciung, decât, având amândouă mâinile sau amândouă picioarele, să fii aruncat în focul cel veşnic. [9]Şi dacă ochiul tău te sminteşte, scoate-l şi aruncă-l de la tine: mai bine îţi este să intri în viaţă cu un singur ochi, decât, având amân-

ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 10Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 11ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων.

Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· 16ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· 17ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. 19Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. 21Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; 22λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ᾽ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

doi ochii, să fii aruncat în gheena focului. 10Vedeţi să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici, căci zic vouă: Îngerii lor în ceruri pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri. 11Că Fiul Omului a venit să mântuiască pe cel pierdut.

Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi şi una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în munţi pe cele nouăzeci şi nouă şi nu se va duce s-o caute pe cea rătăcită? 13Şi dacă s-ar întâmpla s-o găsească, Amin zic vouă că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci şi nouă, care nu s-au rătăcit. 14Astfel nu este voia înaintea Tatălui vostru Celui din ceruri ca să piară vreunul dintr-aceştia mici.

De va păcătui fratele tău faţă de tine, mergi şi mustră-l între tine şi el singur; şi de te va asculta, ai câştigat pe fratele tău. 16Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca prin gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul. 17Şi de nu-i va asculta pe ei, spune Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ţi fie ţie ca păgânul şi ca vameşul. 18Amin zic vouă: Câte veţi lega pe pământ vor fi legate în cer şi câte veţi dezlega pe pământ vor fi dezlegate în cer. 19Iarăşi, Amin zic vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa oricărui lucru pe care îl vor cere, se va face lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. 20Că unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor. 21Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va păcătui faţă de mine fratele meu şi eu îi voi ierta lui? Până de şapte ori? 22Zis-a lui Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte.

Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. 24ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. 25μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. 26πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. 27σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. 28ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. 29πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ ἀποδώσω σοι. 30ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. 31ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· 33οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέησα; 34καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. 35Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

De aceea, asemănatu-s-a Împărăţia Cerurilor unui om împărat care a voit să facă socoteala cu robii săi. 24Şi începând să se socotească cu ei, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanţi. 25Dar neavând el cu ce să plătească, domnul său a poruncit să fie vândut el şi femeia lui şi copiii şi toate câte avea, şi să se plătească. 26Deci, căzând la pământ, robul se închina lui, zicând: Doamne, fii îndelung răbdător cu mine şi-ţi voi plăti ţie toate. 27Şi milostivindu-se domnul robului aceluia, l-a slobozit şi i-a iertat şi datoria. 28Dar, ieşind, robul acela a găsit pe unul dintre cei ce erau robi împreună cu el, care-i datora o sută de dinari. Şi punând mâna pe el, îl strângea de gât, zicând: Plăteşte-mi ce eşti dator! 29Deci, căzându-i la picioare cel ce era rob împreună cu el, îl ruga zicând: Fii îndelung răbdător cu mine şi îţi voi plăti. 30Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în temniţă, până va plăti datoria. 31Şi văzând cele petrecute, cei ce erau robi împreună cu el s-au întristat foarte şi, venind, au spus lămurit stăpânului lor toate cele întâmplate. 32Atunci, chemându-l stăpânul lui i-a zis: Rob viclean, toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat. 33Nu trebuia ca şi tu să ai milă de cel ce este rob împreună cu tine, precum şi eu am avut milă de tine? 34Şi mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria. 35Tot aşa şi Tatăl Meu Cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta fiecare fratelui său, din inimile voastre, greşelile lor.

Κεφάλαιον ΙΘ΄

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. [2]καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. [3]Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ· εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; [4]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, [5]*ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν*; [6]ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. [7]λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; [8]λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ᾽ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. [9]λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται. [10]λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. [11]ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ᾽ οἷς δέδοται· [12]εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω. καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω.

Capitolul 19

Și a fost când a sfârşit Iisus cuvintele acestea că S-a mutat din Galileea şi a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan. [2]Şi au urmat Lui mulţimi multe şi i-a tămăduit pe ei acolo. [3]Şi s-au apropiat de El fariseii, ispitindu-L şi zicându-I: Este îngăduit, oare, omului să-şi lase femeia pentru orice pricină? [4]Iar El, răspunzând, le-a zis: N-aţi citit că Cel ce i-a făcut de la început bărbat şi femeie i-a făcut şi a zis: [5]*Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va alipi de femeia sa şi vor fi amândoi un singur trup*? [6]Aşa încât nu mai sunt doi, ci un singur trup. Aşadar, ce a însoţit Dumnezeu omul să nu despartă. [7]I-au zis Lui: Pentru ce, dar, Moise a poruncit să-i dea carte de despărţire şi să o lase? [8]El le-a zis: Moise din pricina învârtoşării inimii voastre a îngăduit să vă lăsaţi femeile; dar de la început nu a fost aşa. [9]Şi zic vouă: Oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, şi se va însura cu alta, săvârşeşte adulter; şi cine s-a însurat cu cea lăsată săvârşeşte adulter. [10]I-au zis Lui ucenicii: Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare. [11]Iar El le-a zis: Nu toţi primesc cuvântul acesta, ci cei cărora li s-a dat. [12]Căci sunt fameni care din pântecele mamei lor s-au născut aşa. Şi sunt fameni care au fost făcuţi fameni de către oameni, şi sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înşişi pentru Împărăţia Cerurilor. Cine poate primi, să primească.

Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα ἐπιθῇ αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. [14]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [15]καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

Atunci I s-au adus copii, ca să-Şi pună mâinile peste ei şi să Se roage; şi ucenicii i-au certat. [14]Iar Iisus a zis: Lăsaţi copiii şi nu-i împiedicaţi să vină la Mine; că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor. [15]Şi punându-Şi mâinile peste ei, S-a dus de acolo.

Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; [17]ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, τήρησον τὰς ἐντολάς. [18]λέγει αὐτῷ· ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· τὸ *οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις,* [19]*τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.* [20]λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; [21]ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. [22]ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. [23]Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [24]πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. [25]ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; [26]ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι. [27]Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; [28]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου

Şi iată, unul, venind la El, I-a zis: Bunule Învăţător, ce bine să fac ca să am viaţă veşnică? [17]Iar El i-a zis: De ce Îmi zici bun? Nimeni nu este bun decât Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile. [18]El I-a zis: Care? Iar Iisus a zis: *Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb;* [19]*cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, şi iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.* [20]I-a zis Lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din tinereţile mele; ce-mi mai lipseşte? [21]Iisus i-a zis: Dacă voieşti să fii desăvârşit, mergi, vinde averea ta şi dă-o săracilor, şi vei avea comoară în cer, şi vino, urmează Mie. [22]Şi auzind tânărul cuvântul, a plecat întristat; căci avea multe avuţii. [23]Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Amin zic vouă: Cu greu va intra un bogat în Împărăţia Cerurilor. [24]Şi iarăşi zic vouă că mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. [25]Şi auzind ucenicii Lui, se uimeau foarte, zicând: Atunci cine poate să se mântuiască? [26]Iar Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta este cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă. [27]Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată, noi am lăsat toate şi am urmat Ţie. Ce va fi nouă oare? [28]Iar Iisus le-a zis: Amin zic vouă că voi, cei ce aţi urmat Mie, la naşterea din nou, când va şedea Fiul Omului pe tronul sla-

δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. 29καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. 30Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

vei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. 29Şi tot cel ce a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarini, pentru numele Meu, însutit va lua şi viaţă veşnică va moşteni. 30Şi mulţi dintre cei dintâi vor fi cei de pe urmă, şi cei de pe urmă vor fi cei dintâi.

Κεφάλαιον Κʹ

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2καὶ συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, 4καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλθον. 5πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. 6περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε. 8ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. 9καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. 10ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται, καὶ

Capitolul 20

Căci asemenea este Împărăţia Cerurilor unui om, stăpânul casei, care a ieşit dis-de-dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa. 2Şi învoindu-se cu lucrătorii pentru un dinar pe zi, i-a trimis în via sa. 3Şi ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru. 4Şi acelora le-a zis: Mergeţi şi voi în vie, şi ceea ce e drept vă voi da. Iar ei s-au dus. 5Iarăşi ieşind pe la ceasul al şaselea şi al nouălea, a făcut tot aşa. 6Şi pe la ceasul al unsprezecelea ieşind, a găsit pe alţii, stând fără lucru, şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru? 7Ei I-au zis: Pentru că nimeni nu ne-a tocmit. El le-a zis: Duceţi-vă şi voi în vie şi ceea ce este drept veţi lua. 8Şi făcându-se seară, stăpânul viei a zis către epitropul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de la cei din urmă până la cei dintâi. 9Şi venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar. 10Iar venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, şi au luat şi ei câte un dinar. 11Şi luând, cârteau împotriva stăpânului

ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. 11λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 12λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· 15ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; 16Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

casei, 12zicând: Aceştia de pe urmă au lucrat un singur ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa. 13Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu te nedreptăţesc. Oare nu pe un dinar te-ai învoit cu mine? 14Ia ce este al tău şi du-te; voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie. 15Sau nu-mi este îngăduit să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? 16Astfel cei de pe urmă vor fi cei dintâi şi cei dintâi vor fi cei de pe urmă; căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ᾿ ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 18ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, 19καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Şi suindu-Se Iisus la Ierusalim, a luat pe cei doisprezece ucenici deoparte pe cale şi le-a spus lor: 18Iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului Se va da arhiereilor şi cărturarilor, şi Îl vor osândi la moarte; 19şi Îl vor da neamurilor, ca să-L batjocorească şi să-L biciuiască şi să-L răstignească, şi a treia zi va învia.

Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ᾿ αὐτοῦ. 21ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 22ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. 23καὶ λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾿ οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. 24καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυ-

Atunci s-a apropiat de El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se şi cerând ceva de la El. 21Iar El i-a zis: Ce voieşti? Ea a zis Lui: Zi să şadă aceşti doi fii ai mei, unul de-a dreapta Ta şi altul de-a stânga Ta întru Împărăţia Ta. 22Şi răspunzând Iisus, a zis: Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul pe care-l voi bea Eu, sau cu botezul cu care Mă botez Eu să vă botezaţi? Ei I-au zis: Putem. 23Şi El le-a zis: Paharul Meu veţi bea şi cu botezul cu care Eu Mă botez vă veţi boteza, dar a şedea de-a dreapta Mea şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci celor cărora li s-a pregătit de către Tatăl Meu. 24Şi auzind cei zece s-au mâniat pe cei doi fraţi. 25Iar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: Ştiţi că ocârmuitorii neamurilor domnesc

ριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 26οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 27καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· 28ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 30καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ. 31ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ. 32καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε· τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 33λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. 34σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

peste ele şi cei mari le stăpânesc. 26Dar între voi să nu fie aşa, ci cel care între voi va vrea să ajungă mare să fie slujitor al vostru. 27Şi cel care între voi va vrea să fie întâiul să vă fie vouă rob, 28după cum Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi.

Şi ieşind ei din Ierihon, a urmat Lui mulţime mare. 30Şi iată, doi orbi, care şedeau lângă cale, auzind că trece Iisus, au strigat, zicând: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David! 31Iar mulţimea i-a certat ca să tacă; ei însă şi mai tare strigau, zicând: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David! 32Şi oprindu-se Iisus, i-a strigat pe ei şi le-a zis: Ce voiţi să vă fac? 33Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noştri. 34Şi făcându-I-se milă, Iisus S-a atins de ochii lor, şi îndată au văzut ochii lor şi au urmat Lui.

Κεφάλαιον ΚΑ´

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθσφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς 2λέγων αὐτοῖς· πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ᾽ αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. 3καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστέλλει αὐτούς. 4τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 5*εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς*

Capitolul 21

Iar când s-au apropiat de Ierusalim şi au venit în Betsfaghé la Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici, 2zicând lor: Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi îndată veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea; dezlegaţi-o şi aduceţi-i la Mine. 3Şi dacă cineva vă va zice ceva, spuneţi că Domnul are trebuinţă de ei; şi îndată îi va trimite. 4Iar acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin proorocul, care zice: 5*Spuneţi fiicei Sionului: Iată, Împăratul tău vine la*

ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. 6πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. 9οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυΐδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. 10καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστιν οὗτος; 11οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 13καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται, *ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται·* ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε *σπήλαιον λῃστῶν.* 14Καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυΐδ, ἠγανάκτησαν 16καὶ εἶπον αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι *ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον*; 17καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.

Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασε· 19καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξη-

tine blând şi şezând pe asină şi pe mânz, fiul celei de sub jug. 6Şi mergând ucenicii şi făcând după cum le-a poruncit Iisus, 7au adus asina şi mânzul şi au pus deasupra lor veşmintele lor, şi El a şezut peste ele. 8Şi cei mai mulţi din mulţime şi-au aşternut veşmintele pe cale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau pe cale; 9iar mulţimile care mergeau înaintea Lui şi care Îl urmau strigau, zicând: Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus! 10Şi intrând El în Ierusalim, s-a cutremurat toată cetatea, zicând: Cine este Acesta? 11Iar mulţimile ziceau: Acesta este Iisus proorocul, Cel din Nazaretul Galileii.

Şi a intrat Iisus în templul lui Dumnezeu şi i-a scos afară pe toţi cei care vindeau şi pe cei care cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei le-a răsturnat. 13Şi a zis lor: Scris este: *Casa Mea casă de rugăciune se va chema*; dar voi aţi făcut-o *peşteră de tâlhari*! 14Şi au venit la El şchiopi şi orbi, în templu, şi i-a vindecat. 15Şi văzând arhiereii şi cărturarii minunile pe care le făcuse şi pe copiii care strigau în templu şi ziceau: Osana Fiului lui David! s-au mâniat 16şi I-au zis: Auzi ce zic aceştia? Iar Iisus le-a zis: Da. N-aţi citit niciodată că *din gura pruncilor şi a celor ce sug Ţi-ai gătit Ţie laudă*? 17Şi lăsându-i pe ei, a ieşit afară din cetate la Betania şi a înnoptat acolo.

Dimineaţa, întorcându-Se în cetate, a flămânzit; 19şi văzând un smochin pe cale, a venit la el şi nimic n-a găsit în el, decât numai frunze, şi a zis lui: Să nu mai fie rod din tine în veac! Şi s-a uscat îndată

ράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. [20]καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; [21]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· [22]καὶ πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε.

Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; [24]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. [25]τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· [26]ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. [27]καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον· οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπός τις εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. [29]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθε. [30]καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγώ, κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε. [31]τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν αὐτῷ· ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. [32]ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ

smochinul. [20]Şi văzând ucenicii, s-au minunat, zicând: Cum de s-a uscat smochinul îndată? [21]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Amin zic vouă: Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, nu numai ce s-a făcut cu smochinul veţi face, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: Ridică-te şi aruncă-te în mare! se va face; [22]şi toate câte veţi cere în rugăciune, crezând, veţi primi.

Şi intrând El în templu, s-au apropiat de El, pe când învăţa, arhiereii şi bătrânii poporului zicând: Cu ce putere faci acestea? Şi cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta? [24]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Vă voi întreba şi Eu pe voi un cuvânt, pe care, dacă Mi-l veţi spune, şi Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea: [25]Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-aţi crezut lui? [26]Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de mulţime, fiindcă toţi îl au pe Ioan de prooroc. [27]Şi răspunzând lui Iisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor şi El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Şi apropiindu-se de cel dintâi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi, lucrează în via mea. [29]Iar el, răspunzând, a zis: Nu vreau! Dar mai apoi, căindu-se, s-a dus. [30]Şi apropiindu-se de al doilea, a zis tot aşa; iar el, răspunzând, a zis: Eu, Doamne, mă duc! Şi nu s-a dus. [31]Care din cei doi a făcut voia tatălui? Au zis Lui: Primul. Zis-a lor Iisus: Amin zic vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în Împărăţia lui Dumnezeu. [32]Căci a venit Ioan la voi întru calea dreptăţii şi nu aţi crezut lui, dar vameşii şi desfrânatele

πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. [34]ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. [35]καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. [36]πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. [37]ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. [38]οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. [39]καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. [40]ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; [41]λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. [42]λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν*; [43]διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾿ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· [44]καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ᾿ ὃν δ᾿ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. [45]καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· [46]καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

au crezut lui; iar voi, văzând, nu v-aţi căit mai apoi, ca să credeţi lui.

Altă pildă ascultaţi. Era un om, stăpânul casei, care a sădit vie, şi a împrejmuit-o cu gard, şi a săpat în ea teasc, şi a clădit turn, şi a dat-o în seama unor lucrători şi a plecat departe. [34]Când s-a apropiat vremea roadelor, a trimis pe robii săi la lucrători, ca să ia roadele lui. [35]Şi luând lucrătorii pe robii lui, pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, pe altul l-au ucis cu pietre. [36]Iarăşi a trimis alţi robi, mai mulţi decât cei dintâi, şi au făcut cu ei tot aşa. [37]Şi mai apoi a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu. [38]Iar lucrătorii, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să punem mâna pe moştenirea lui. [39]Şi prinzându-l, l-au scos afară din vie şi l-au omorât. [40]Deci, când va veni domnul viei, ce va face acelor lucrători? [41]I-au răspuns: Pe răi cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care îi vor da înapoi roadele la vremea lor. [42]Zis-a lor Iisus: N-aţi citit niciodată în Scripturi: *Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta şi este minunat în ochii noştri*? [43]De aceea zic vouă că se va lua de la voi Împărăţia lui Dumnezeu şi se va da neamului care va face roadele ei; [44]şi cel ce va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma; iar pe cel peste care va cădea îl va zdrobi. [45]Şi auzind arhiereii şi fariseii pildele Lui, au cunoscut că despre ei vorbeşte. [46]Şi căutând să-L prindă, s-au temut de mulţimi pentru că Îl aveau de prooroc.

Κεφάλαιον ΚΒ΄

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων· 2ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 3καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. 4πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· 6οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. 8τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· 9πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. 11εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, 12καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφιμώθη. 13τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 14πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Capitolul 22

Şi răspunzând Iisus, iarăşi le-a vorbit lor în pilde, zicând: 2Asemănatu-s-a Împărăţia Cerurilor omului împărat care a făcut nuntă fiului său. 3Şi a trimis pe robii săi să-i cheme pe cei poftiţi la nuntă, dar ei n-au voit să vină. 4Iarăşi a trimis alţi robi, zicând: Spuneţi celor poftiţi: Iată, ospăţul meu l-am pregătit; taurii mei şi cele îngrăşate sunt junghiate şi toate sunt gata. Veniţi la nuntă. 5Dar ei, fără să le pese, s-au dus unul la ţarina sa, altul la neguţătoria sa; 6iar ceilalţi, punând mâna pe robii lui, i-au batjocorit şi i-au omorât. 7Şi auzind împăratul acela, s-a mâniat şi, trimiţând oştirile sale, i-a dat pierzării pe ucigaşii aceia şi cetatea lor a ars-o. 8Atunci a zis robilor săi: Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici. 9Mergeţi, deci, la răspântiile drumurilor şi pe câţi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă. 10Şi ieşind robii aceia la drumuri, au adunat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi şi buni; şi s-a umplut nunta de cei ce şedeau la masă. 11Şi intrând împăratul ca să-i vadă pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă 12şi i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă? El însă a rămas fără glas. 13Atunci împăratul a zis slujitorilor: Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 14Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. 16καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· 17εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; 18γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπε· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; 21λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 22καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24λέγοντες· διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, *ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.* 25ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· 26ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. 27ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. 28ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται ἡ γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. 29ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. 30ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. 31περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, 32*ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;* οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

Atunci, mergând fariseii, au ținut sfat ca să-L prindă pe El în cuvânt. 16Şi au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu irodienii, zicând: Învățătorule, ştim că eşti adevărat şi calea lui Dumnezeu întru adevăr o înveți şi nu-Ți pasă de nimeni; că nu cauți la fața oamenilor; 17spune-ne nouă, deci: Ce Ți se pare? Este îngăduit să dăm dajdie Cezarului sau nu? 18Dar cunoscând Iisus viclenia lor, a zis: De ce Mă ispitiți, fățarnicilor? 19Arătați-Mi banul dajdiei. Iar ei I-au adus un dinar. 20Şi le-a zis lor: Al cui e chipul acesta şi inscripția? 21Au zis Lui: Ale Cezarului. Atunci a zis lor: Dați, deci, Cezarului cele ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 22Şi auzind, s-au minunat, apoi l-au lăsat şi s-au dus.

În ziua aceea s-au apropiat de El saducheii, cei ce zic că nu este înviere, şi L-au întrebat, 24zicând: Învățătorule, Moise a spus: *Dacă cineva moare neavând copii, să ia fratele lui pe femeia lui şi să ridice sământă fratelui său.* 25Erau dar la noi şapte frați; şi cel dintâi, însurându-se, s-a sfârşit şi, neavând sământă, a lăsat pe femeia sa fratelui său. 26Asemenea şi al doilea şi al treilea, până la al şaptelea. 27Şi în urma tuturor a murit şi femeia. 28Deci, la înviere, a căruia dintre cei şapte va fi femeia? Că toți au avut-o de soție. 29Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Vă rătăciți, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. 30Că la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer. 31Iar despre învierea morților n-ați citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, care zice: 32*Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov*? Nu este Dumnezeu Dumnezeu al

33καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· 36διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· *ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.* 38αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. 39δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.* 40ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς 42λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστι; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυῒδ. 43λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν Δαυῒδ ἐν Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων, 44*εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου*; 45εἰ οὖν Δαυῒδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; 46καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

morţilor, ci al viilor. 33Şi auzind, mulţimile se uimeau de învăţătura Lui.

Şi auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă. 35Şi a întrebat unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-L şi zicând: 36Învăţătorule, care poruncă este mare în Lege? 37Şi Iisus i-a zis: *Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta şi cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău.* 38Aceasta este întâia şi marea poruncă. 39Iar a doua, asemenea acesteia: *Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.* 40De aceste două porunci atârnă toată Legea şi Proorocii.

Şi fiind adunaţi fariseii, i-a întrebat Iisus, 42zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Au zis Lui: Al lui David. 43A zis lor: Atunci, cum Îl numeşte David Domn în Duh, zicând: 44*Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale*? 45Deci, dacă David Îl numeşte pe El Domn, cum este fiu al lui? 46Şi nimeni nu putea să-I răspundă cuvânt, nici n-a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-L mai întrebe.

Κεφάλαιον ΚΓ´

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 2λέγων· ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε,

Capitolul 23

Atunci Iisus a vorbit mulţimilor şi ucenicilor Săi, 2zicând: Pe scaunul lui Moise au şezut cărturarii şi fariseii; 3deci, toate câte vă vor zice să ţineţi, ţineţi-le şi faceţi-le, dar după faptele lor

κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. 4δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. 5πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, 6φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς 7καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββὶ ῥαββί. 8ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ διδάσκαλος, ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 10μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός. 11ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρῖμα. 14Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. 15Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. 16Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ λέγοντες· ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. 17μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; 18καί· ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. 19μω-

nu faceți; că ei zic, dar nu fac. 4Căci leagă poveri grele şi cu anevoie de purtat şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le mişte. 5Şi toate faptele lor le fac ca să fie văzuți de oameni. Căci îşi lărgesc filacteriile şi îşi măresc ciucurii hainelor lor 6şi iubesc locul cel dintâi la ospețe şi scaunele cele dintâi în sinagogi 7şi plecăciunile în piețe şi să fie numiți de oameni: Rabbi, Rabbi. 8Voi însă să nu vă chemați Rabbi; căci unul este Învățătorul vostru: Hristos; iar voi toți sunteți frați. 9Şi tată al vostru să nu chemați pe pământ; căci unul este Tatăl vostru: Cel din ceruri. 10Nici să vă chemați învățători; căci unul este Învățătorul vostru: Hristos. 11Şi cel mai mare dintre voi să fie slujitor al vostru. 12Cine se va înălța pe sine se va smeri, şi cine se va smeri pe sine se va înălța.

Dar vai vouă, cărturarilor şi fariseilor fățarnici! Că mâncați casele văduvelor şi vă rugați îndelung cu fățărnicie; pentru aceasta veți lua mai mare osândă. 14Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor fățarnici! Că închideți Împărăția Cerurilor înaintea oamenilor; căci voi nu intrați, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați să intre. 15Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea şi uscatul ca să faceți un prozelit şi, odată ajuns, îl faceți fiu al gheenei, de două ori mai mult decât voi. 16Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceți: Dacă se jură cineva pe templu, nu este nimic; iar dacă cineva se jură pe aurul templului, este dator. 17Nebuni şi orbi! Căci ce este mai mare, aurul sau templul care sfințeşte aurul? 18Iarăşi: Dacă se jură cineva pe jertfelnic, nu este nimic; iar dacă se jură

ροὶ καὶ τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; [20]ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· [21]καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικήσαντι αὐτόν· [22]καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. [23]Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. [24]ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. [25]Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀδικίας. [26]Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. [27]Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. [28]οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. [29]Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, [30]καὶ λέγετε· εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἦμεν κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. [31]ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. [32]καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. [33]ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;

pe darul de pe el, este dator. [19]Nebuni şi orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfinţeşte darul? [20]Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el şi pe toate câte sunt pe el; [21]şi cel ce se jură pe templu se jură pe el şi pe Cel ce locuieşte în el. [22]Şi cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu şi pe Cel ce şade pe el. [23]Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că daţi zeciuială din izmă, din mărar şi din chimen şi aţi lăsat cele mai grele ale Legii: judecata şi mila şi credinţa; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi. [24]Călăuze oarbe, care strecuraţi ţânţarul, iar cămila o înghiţiţi! [25]Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că voi curăţaţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate. [26]Fariseule orb! Curăţă întâi partea dinăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie curată şi cea din afară. [27]Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că semănaţi cu mormintele văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar înăuntru sunt pline de oase de morţi şi de toată necurăţia. [28]Aşa şi voi, pe dinafară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar înăuntru sunteţi plini de făţărnicie şi de fărădelege. [29]Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele proorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor [30]şi ziceţi: De am fi fost noi în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi cu ei la sângele proorocilor. [31]Astfel mărturisiţi despre voi înşivă că sunteţi fii ai celor ce au ucis pe prooroci. [32]Şi voi aţi umplut măsura părinţilor voştri! [33]Şerpi, pui de vipere! Cum veţi fugi de osânda gheenei?

Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, 35ὅπως ἔλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. 37Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 38ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. 39λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ᾽ ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε, *εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.*

De aceea, iată, Eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari; şi dintre ei veţi ucide şi veţi răstigni; şi dintre ei veţi biciui în sinagogile voastre şi-i veţi prigoni din cetate în cetate, 35ca să vină asupra voastră tot sângele drept vărsat pe pământ, de la sângele dreptului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între templu şi jertfelnic. 36Amin zic vouă că vor veni acestea toate asupra acestui neam. 37Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine! De câte ori am voit să adun pe fiii tăi, aşa cum adună pasărea puii săi sub aripi, şi nu aţi voit. 38Iată, casa voastră vi se lasă pustie. 39Căci zic vouă: Nu Mă veţi mai vedea de acum, până când nu veţi spune: *Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului.*

Κεφάλαιον ΚΔ´

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. 2ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ᾽ ἰδίαν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; 4καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί

Capitolul 24

Şi ieşind Iisus, pleca din templu; şi au venit la El ucenicii Lui ca să-I arate clădirile templului. 2Iar Iisus le-a spus: Nu vedeţi toate acestea? Amin zic vouă: Nu se va lăsa aici piatră pe piatră, care să nu fie risipită.

Şi şezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, deoparte, zicând: Spune-ne nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului? 4Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Vedeţi să nu vă ducă cineva în rătăcire. 5Căci mulţi vor veni în numele Meu, zi-

μου λέγοντες, ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. 6μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ᾽ οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος. 7ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· 8πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. 9τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 10καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς, 12καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 14καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. 15Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ –ὁ ἀναγινώσκων νοείτω– 16τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη, 17ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 18καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 19οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 20προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ. 21ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ᾽ ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται. 22καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· 24ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 25ἰδοὺ

când: Eu sunt Hristos, şi pe mulţi îi vor duce în rătăcire. 6Şi veţi auzi de războaie şi de veşti de războaie; vedeţi să nu vă înfricoşaţi; căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfârşitul. 7Căci se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, şi vor fi foamete şi ciumă şi cutremure pe alocuri; 8dar toate acestea sunt începutul durerilor. 9Atunci vă vor da pe voi la strâmtorare şi vă vor ucide, şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru numele Meu. 10Şi atunci se vor sminti mulţi şi unii pe alţii se vor vinde, şi se vor urî unii pe alţii. 11Şi mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor duce pe mulţi în rătăcire. 12Iar din pricina înmulţirii fărădelegii, iubirea multora se va răci. 13Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui. 14Şi se va propovădui această Evanghelie a Împărăţiei în toată lumea spre mărturie tuturor neamurilor, şi atunci va veni sfârşitul. 15Deci, când veţi vedea urâciunea pustiirii, ceea ce s-a zis prin Daniel proorocul, stând în locul cel sfânt – cel care citeşte să înţeleagă! – 16atunci cei din Iudeea să fugă în munţi, 17cel ce va fi pe acoperiş să nu se coboare ca să-şi ia cele din casă 18şi cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi ca să-şi ia hainele. 19Şi vai celor ce vor avea în pântece şi celor ce vor alăpta în acele zile! 20Rugaţi-vă să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta. 21Căci va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. 22Şi dacă nu s-ar scurta acele zile, nu s-ar mai mântui nici un trup; dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile. 23Atunci, dacă vă va spune cineva: Iată, aici este Hristos sau acolo, să nu credeţi. 24Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi, şi

προείρηκα ὑμῖν. [26]ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλθητε, ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· [27]ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· [28]ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. [29]Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. [30]καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. [31]καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ᾿ ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. [32]Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· [33]οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. [34]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. [35]ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. [37]ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. [38]ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, [39]καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. [40]τότε δύο ἔσονται

vor face semne mari şi minuni, ca să-i amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi. [25]Iată, v-am spus de mai înainte. [26]Deci, de vă vor zice vouă: Iată, în pustie este, să nu ieşiţi; iată, în cămări este, să nu credeţi; [27]căci precum fulgerul iese de la Răsărit şi se arată până la Apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului; [28]căci unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii. [29]Iar îndată după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va mai da strălucirea ei, iar stelele vor cădea din cer, şi puterile cerurilor se vor clătina. [30]Şi atunci se va arăta semnul Fiului Omului pe cer şi se vor tângui toate seminţiile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă. [31]Şi va trimite pe îngerii Săi, cu glas mare de trâmbiţă, şi vor aduna pe aleşii Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini ale lor. [32]Învăţaţi de la smochin pilda. Când mlădiţa lui deja se face fragedă şi înfrunzeşte, ştiţi că vara este aproape; [33]aşa şi voi, când veţi vedea toate acestea, să ştiţi că aproape este, la uşă. [34]Amin zic vouă: Nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. [35]Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

Iar despre ziua şi ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, decât numai Tatăl Meu. [37]Şi ca în zilele lui Noe, aşa va fi şi venirea Fiului Omului. [38]Căci precum erau în zilele acelea dinainte de potop, mâncând şi bând, însurându-se şi măritându-se, până în ziua când a intrat Noe în chivot, [39]şi n-au ştiut până ce a venit potopul şi i-a luat pe toţi, la fel va fi şi venirea Fiului Omului. [40]Atunci, doi vor fi în ţarină, unul se va lua şi altul se va lăsa. [41]Două

ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται· [41]δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μυλῶνι, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. [42]γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. [43]Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. [44]διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

vor măcina la moară, una se va lua şi alta se va lăsa. [42]Privegheaţi, deci, că nu ştiţi în care ceas vine Domnul vostru. [43]Aceea să cunoaşteţi, că de-ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa. [44]De aceea şi voi fiţi pregătiţi, că în ceasul în care nu gândiţi vine Fiul Omului.

Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; [46]μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. [47]ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. [48]ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, [49]καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, [50]ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, [51]καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Cine, oare, este robul credincios şi înţelept pe care l-a pus stăpânul peste slugile sale, ca să le dea hrană la vreme? [46]Fericit robul acela, pe care venind stăpânul său, îl va afla făcând aşa. [47]Amin zic vouă că peste toate avuţiile sale îl va pune. [48]Iar dacă acel rob, rău fiind, va zice în inima sa: Stăpânul meu zăboveşte să vină, [49]şi va începe să-i bată pe cei ce sunt robi împreună cu el, să mănânce şi să bea cu beţivii, [50]va veni domnul acelui rob în ziua în care nu se aşteaptă şi în ceasul pe care nu-l cunoaşte, [51]şi-l va tăia în două şi partea lui o va pune cu făţarnicii; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

Κεφάλαιον ΚΕ΄

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. [2]πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε μωραί. [3]αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ᾽ ἑαυτῶν ἔλαιον· [4]αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. [5]χρονίζοντος δὲ τοῦ

Capitolul 25

Atunci se va asemăna Împărăţia Cerurilor cu zece fecioare, care, luându-şi candelele, au ieşit în întâmpinarea mirelui. [2]Cinci însă dintre ele erau înţelepte şi cinci nebune. [3]Cele nebune, luându-şi candelele, n-au luat cu ele untdelemn; [4]iar cele înţelepte au luat untdelemn în vasele lor împreună cu candelele lor. [5]Şi întârziind mirele, au aţipit toate şi

νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. 6μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 7τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. 8αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. 10ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ᾽ αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. 11ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. 12ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. 13γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, 15καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. 16πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. 17ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. 18ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ᾽ αὐτῶν λόγον. 20καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ᾽ αὐτοῖς. 21ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε· κύριε, δύο τάλαντά μοι

au adormit. 6Iar la miezul nopţii s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui! 7Atunci s-au sculat toate acele fecioare şi au împodobit candelele lor. 8Şi cele nebune au zis celor înţelepte: Daţi-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre. 9Au răspuns însă cele înţelepte, zicând: Nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă. Mergeţi dar mai bine la cei ce vând şi cumpăraţi-vă. 10Ducându-se ele să cumpere, a venit mirele şi cele pregătite au intrat cu el la nuntă şi uşa s-a închis. 11Iar mai pe urmă, au venit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! 12Iar el, răspunzând, a spus: Amin zic vouă: Nu vă cunosc pe voi. 13Drept aceea, privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul în care vine Fiul Omului.

Căci este asemenea unui om care, plecând departe, şi-a chemat robii şi le-a dat pe mână avuţia sa. 15Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi îndată a plecat departe. 16Mergând cel ce a luat cinci talanţi, a lucrat cu ei şi a făcut alţi cinci talanţi. 17Tot aşa şi cel cu doi, a câştigat şi el alţi doi. 18Iar cel ce luase un talant, ducându-se, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul domnului său. 19Şi după multă vreme a venit domnul robilor acelora şi a făcut socoteala cu ei. 20Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată, alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. 21Zis-a lui domnul lui: Bine, rob bun şi credincios, peste puţine ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. 22Apropiindu-se şi cel care luase doi talanţi, a zis: Doamne,

παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. 23ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε· κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. 26ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· 27ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. 29τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, 32καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, 33καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. 34τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με, 36γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με. 37τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαι-

doi talanţi mi-ai dat, iată, alţi doi talanţi am câştigat cu ei. 23Zis-a lui stăpânul: Bine, rob bun şi credincios, peste puţine ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. 24Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am cunoscut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat; 25şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. 26Şi răspunzând domnul său i-a zis: Rob viclean şi leneş! ştiai că secer de unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat! 27Se cuvenea, deci, ca tu să pui argintul meu la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. 28Luaţi, deci, de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. 29Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. 30Iar pe robul netrebnic aruncaţi-l întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

Iar când va veni Fiul Omului întru slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. 32Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. 33Şi va pune oile de-a dreapta Lui, iar caprele de-a stânga. 34Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. 35Căci am flămânzit şi Mi-aţi dat să mănânc; am însetat şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi luat la voi; 36gol, şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. 37Atunci Îi vor răspunde drepţii, zicând: Doamne,

οι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σέ; 40καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. 44τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? 38Şi când Te-am văzut străin şi Te-am luat la noi, sau gol şi Te-am îmbrăcat? 39Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? 40Şi răspunzând Împăratul, va zice lor: Amin zic vouă: Întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei preamici, Mie Mi-aţi făcut. 41Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, cel pregătit diavolului şi îngerilor lui. 42Căci am flămânzit şi nu Mi-aţi dat să mănânc; am însetat şi nu Mi-aţi dat să beau; 43străin am fost şi nu M-aţi luat la voi; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat. 44Atunci vor răspunde Lui şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit? 45Atunci va răspunde lor, zicând: Amin zic vouă, întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti preamici, nici Mie nu Mi-aţi făcut. 46Şi vor merge aceştia la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică.

Κεφάλαιον Κϛ΄

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 2οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. 3τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4καὶ συν-

Capitolul 26

Şi a fost când a sfârşit Iisus toate aceste cuvinte că a zis către ucenicii Săi: 2Ştiţi că peste două zile vor fi Paştile şi Fiul Omului va fi dat să fie răstignit. 3Atunci s-au adunat arhiereii, cărturarii şi bătrânii poporului în curtea arhiereului, care se numea Caiafa, 4şi s-au sfătuit împreună să-L prindă cu vicleşug pe Iisus şi să-L omoare.

εβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι καὶ ἀποκτείνωσιν. 5ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. 8ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. 10γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. 11τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ᾿ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 12βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς εἶπε· 15τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; 18ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει, ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστι· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. 19καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 20Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. 21καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; 23ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας μετ᾿ ἐμοῦ

5Dar ziceau: Nu la sărbătoare, ca să nu se facă tulburare în popor.

Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon leprosul, 7s-a apropiat de El o femeie care avea un alabastru cu mir de mare preț şi l-a vărsat pe capul Lui, pe când şedea la masă. 8Şi văzând ucenicii Lui, s-au mâniat şi au zis: Pentru ce risipa aceasta? 9Căci mirul acesta se putea vinde scump şi să se dea săracilor. 10Iar Iisus, cunoscând, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci bun lucru a făcut ea cu Mine. 11Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna; 12că ea, punând mirul acesta pe trupul Meu, spre îngroparea Mea a făcut-o. 13Amin zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune şi ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.

Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei, a zis: 15Ce voiți să-mi dați şi eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți. 16Şi de atunci căuta prilej ca să-L dea în mâinile lor.

În ziua cea dintâi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus, zicându-I: Unde voieşti să-Ți pregătim să mănânci Paştile? 18Iar El a zis: Mergeți în cetate la cutare şi spuneți-i: Învățătorul zice: Vremea Mea este aproape; la tine voi face Paştile cu ucenicii Mei. 19Şi au făcut ucenicii precum le-a poruncit Iisus, şi au pregătit Paştile. 20Iar când s-a făcut seară, a şezut la masă cu cei doisprezece. 21Şi pe când mâncau, a zis: Amin zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde. 22Şi întristându-se ei foarte, au început să-I zică fiecare dintre ei: Nu cumva eu sunt, Doamne? 23Iar El, răspunzând, a

ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. 24ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 25ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπε· μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας. 26Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου· 27καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· 28τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 29λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου. 30Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ, *πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης·* 32μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 33ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με. 35λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως δὲ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. 37καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θα-

zis: Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde. 24Fiul Omului merge precum este scris despre El; vai însă omului aceluia prin care Fiul Omului este vândut! Bine era omului aceluia de nu s-ar fi născut. 25Răspunzând Iuda, cel care L-a vândut, a zis: Nu cumva sunt eu, Rabbi? Zis-a lui: Tu ai spus. 26Şi pe când mâncau ei, luând Iisus pâinea şi mulţumind, a frânt şi a dat ucenicilor şi a zis: Luaţi, mâncaţi; acesta este Trupul Meu; 27şi luând paharul şi mulţumind, le-a dat, zicând: Beţi dintru acesta toţi; 28căci acesta este Sângele Meu, al Noului Testament, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor. 29Şi zic vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viţei până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, în Împărăţia Tatălui Meu. 30Şi după ce au cântat laude, au ieşit la Muntele Măslinilor.

Atunci Iisus le-a zis: Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta; căci scris este: *Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei.* 32Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea. 33Şi răspunzând Petru, I-a zis: Dacă toţi se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti. 34Iisus i-a zis: Amin zic ţie că în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. 35Petru i-a zis: Şi dacă va trebui să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Şi la fel au spus şi toţi ucenicii.

Atunci Iisus a mers împreună cu ei într-un loc ce se cheamă Ghetsimani şi a zis ucenicilor: Şedeţi aici, până ce, depărtându-Mă, Mă voi ruga acolo. 37Şi luând pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a Se întrista şi a Se nelinişti. 38Atunci Iisus le-a zis: Întristat este su-

νάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ᾽ ἐμοῦ. 39καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ ὡς σύ. 40καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ. 41γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 45τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. 46ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.

Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν. 49καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπε· χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἑταῖρε, ἐφ᾽ ᾧ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 52τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λα-

fletul Meu până la moarte; rămâneţi aici şi privegheaţi cu Mine. 39Şi mergând puţin mai departe, a căzut cu faţa la pământ, rugându-Se şi zicând: Părinte al Meu, dacă este cu putinţă, să treacă de la Mine paharul acesta; dar nu precum Eu voiesc, ci precum Tu. 40Şi a venit la ucenici şi i-a găsit dormind şi i-a zis lui Petru: Aşa, n-aţi putut un ceas să privegheaţi cu Mine! 41Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită; căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios. 42Iarăşi a doua oară depărtându-Se, S-a rugat, zicând: Părintele Meu, de nu este cu putinţă să treacă de la Mine acest pahar fără să-l beau, facă-se voia Ta. 43Şi venind, i-a aflat iarăşi dormind; căci ochii lor erau îngreuiaţi. 44Şi lăsându-i, depărtându-Se iarăşi, S-a rugat a treia oară, acelaşi cuvânt zicând. 45Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! Iată, s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului Se dă în mâinile păcătoşilor. 46Sculaţi-vă să mergem; iată, s-a apropiat cel ce Mă vinde.

Şi, pe când El încă vorbea, iată, Iuda, unul dintre cei doisprezece, a venit, şi împreună cu el mulţime multă, cu săbii şi cu ciomege, de la arhierei şi de la bătrânii poporului. 48Iar cel ce L-a vândut le dăduse lor semn, zicând: Pe Care Îl voi săruta, Acela este; prindeţi-L. 49Şi îndată, apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-Te, Rabbi! Şi L-a sărutat. 50Iar Iisus i-a zis: Prietene, fă lucrul pentru care ai venit! Atunci ei, apropiindu-se, au pus mâinile pe Iisus şi L-au prins. 51Şi iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia sa şi, lovind pe robul arhiereului, i-a tăiat urechea. 52Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce pun mâna pe

βόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται. 53ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; 54πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; 55Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ᾽ ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. 58ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. 59Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν, 60καὶ οὐχ εὗρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες 61εἶπον· οὗτος ἔφη, δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. 62καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 63ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 64λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ᾽ ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 65τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ· 66τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· ἔνοχος θανάτου ἐστί. 67τότε ἐνέπτυσαν

sabie, de sabie vor pieri. 53Sau ţi se pare că nu pot acum să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? 54Cum, deci, se vor plini Scripturile, că aşa trebuie să fie? 55În ceasul acela, a zis Iisus mulţimilor: Ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi; în fiecare zi şedeam la voi, învăţând în templu, şi nu M-aţi prins. 56Dar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească Scripturile proorocilor. Atunci toţi ucenicii, lăsându-L, au fugit.

Iar cei care L-au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii. 58Iar Petru îi urma de departe până la curtea arhiereului şi, intrând înăuntru, şedea cu slujitorii, ca să vadă sfârşitul. 59Iar arhiereii şi bătrânii şi tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare, 60şi n-au găsit; şi venind mulţi martori mincinoşi, n-au găsit. Mai pe urmă însă, apropiindu-se doi martori mincinoşi, 61au spus: Acesta a zis: Pot să dărâm templul lui Dumnezeu şi în trei zile să-l zidesc. 62Şi, sculându-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceştia împotriva Ta? 63Iar Iisus tăcea. Şi răspunzând arhiereul, I-a zis: Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă dacă Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. 64Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Doar că vă spun: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului. 65Atunci arhiereul şi-a sfâşiat hainele, zicând: A hulit! Ce trebuinţă mai avem de martori? Iată, acum aţi auzit hula Lui; 66ce vi se pare? Iar ei, răspunzând, au zis: Este vinovat de moarte. 67Atunci L-au scuipat în obraz şi L-au bătut cu pumnii, iar unii Îi

εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐρράπισαν [68]λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;

dădeau palme, [68]zicând: Prooroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit?

Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. [70]ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. [71]ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. [72]καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. [73]μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. [74]τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. [75]καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

Iar Petru şedea afară, în curte; şi o slujnică s-a apropiat de el, zicând: Şi tu erai cu Iisus Galileeanul. [70]Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu ştiu ce zici. [71]Şi ieşind el la poartă, l-a văzut alta şi a zis acelora: Şi acesta era acolo cu Iisus Nazarineanul. [72]Şi iarăşi s-a lepădat cu jurământ: Nu-L ştiu pe Omul Acesta. [73]Iar după puţin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Cu adevărat şi tu eşti dintre ei; căci şi graiul te vădeşte. [74]Atunci el a început să se dea anatemei şi să se jure: Nu-L cunosc pe omul acesta. Şi îndată cocoşul a cântat. [75]Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, spus lui: Înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine; şi ieşind afară, a plâns cu amar.

Κεφάλαιον ΚΖ΄

Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· [2]καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις [4]λέγων· ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. οἱ δὲ εἶπον· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. [5]καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. [6]οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λα-

Capitolul 27

Şi făcându-se dimineaţă, toţi arhiereii şi bătrânii poporului au ţinut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. [2]Şi, legându-L, L-au dus şi L-au dat în mâinile guvernatorului Ponţiu Pilat.

Atunci Iuda, cel care-L vânduse, văzând că a fost osândit, căindu-se, a dat înapoi cei treizeci de arginţi arhiereilor şi bătrânilor, [4]zicând: Am păcătuit vânzând sânge nevinovat. Iar ei i-au zis: Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea. [5]Şi aruncând el arginţii în templu, a plecat şi, ducându-se,

βόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. 7συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις· 8διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. 9τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· *καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ,* 10*καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος.*

s-a spânzurat. 6Iar arhiereii, luând arginții, au zis: Nu este îngăduit să-i punem în vistieria templului, deoarece sunt preț de sânge. 7Şi ținând ei sfat, au cumpărat cu ei Țarina Olarului, pentru îngroparea străinilor. 8Pentru aceea s-a numit țarina aceea Țarina Sângelui, până în ziua de astăzi. 9Atunci s-a împlinit cuvântul spus de Ieremia proorocul, care zice: *Şi au luat cei treizeci de arginți, prețul Celui prețuit, pe Care L-au prețuit fiii lui Israel,* 10*şi i-au dat pe Țarina Olarului, după cum mi-a poruncit mie Domnul.*

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· σὺ λέγεις. 12καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; 14καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ἤθελον. 16εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. 17συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν. 20Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον· Βαραββᾶν. 22λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω.

Iar Iisus stătea înaintea guvernatorului. Şi L-a întrebat guvernatorul, zicând: Tu eşti împăratul iudeilor? Iar Iisus i-a spus: Tu zici. 12Şi când era învinuit de către arhierei şi bătrâni, nu răspundea nimic. 13Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi câte mărturisesc ei împotriva Ta? 14Şi nu i-a răspuns lui nici un cuvânt, încât guvernatorul se mira foarte. 15Iar la sărbătoare, guvernatorul avea obiceiul să slobozească mulțimii un întemnițat pe care-l voiau. 16Şi aveau atunci un întemnițat vestit, zis Baraba. 17Deci, adunați fiind ei, le-a zis lor Pilat: Pe cine voiți să vi-l slobozesc, pe Baraba sau pe Iisus, Care Se zice Hristos? 18Că ştia că din pizmă L-au dat în mâinile lui. 19Şi stând Pilat pe scaunul de judecată, femeia lui a trimis la el, zicând: Nimic să nu-I faci Dreptului acestuia, că multe am pătimit azi în vis din pricina Lui. 20Şi arhiereii şi bătrânii au înduplecat mulțimile ca să-l ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă. 21Şi răspunzând guvernatorul, le-a zis: Pe cine voiți să vă slobozesc din cei doi? Iar ei au spus: Pe Baraba. 22Le-a zis lor Pilat: Dar ce voi face cu Iisus, Care Se zice Hristos? I-au zis lui toți: Să Se răstignească! 23Iar guvernatorul

[23]ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. [24]ἰδὼν δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. [25]καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. [26]τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν· [28]καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην, [29]καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· [30]καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. [31]καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. [33]Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅ ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος, [34]ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. [35]σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον· [36]καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. [37]καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. [38]Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. [39]Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν

a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau, zicând: Să Se răstignească! [24]Şi văzând Pilat că la nimic nu foloseşte, ci mai mult se face tulburare, luând apă, şi-a spălat mâinile înaintea mulţimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele Dreptului acestuia. Voi veţi vedea. [25]Şi răspunzând tot poporul, a zis: Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri! [26]Atunci le-a slobozit pe Baraba, iar pe Iisus, biciuindu-L, L-a dat să fie răstignit.

Atunci ostaşii guvernatorului, luându-L pe Iisus în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta; [28]şi dezbrăcându-L, L-au înfăşurat cu o hlamidă roşie. [29]Şi împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap, şi trestie în mâna Lui dreaptă; şi îngenunchind înaintea Lui, îşi băteau joc de El, zicând: Bucură-Te, Împăratul iudeilor! [30]Şi scuipând asupra Lui, au luat trestia şi-L loveau în cap; [31]iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă şi L-au îmbrăcat cu veşmintele Lui şi L-au dus să-L răstignească.

Şi ieşind, au găsit un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să-i ia crucea. [33]Şi venind la locul zis Golgota, care înseamnă Locul Căpăţânii, [34]I-au dat să bea oţet amestecat cu fiere; şi gustând, nu a voit să bea. [35]Apoi, răstignindu-L, au împărţit hainele Lui, aruncând sorţi; [36]şi şezând, Îl păzeau acolo. [37]Şi au pus deasupra capului Lui vina Lui scrisă: Acesta este Iisus, Împăratul iudeilor. [38]Atunci au fost răstigniţi împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga. [39]Iar trecătorii Îl huleau, clătinându-şi capetele [40]şi zicând: Cel ce dărâmi templul şi în trei zile îl zideşti! Mântuieşte-Te pe Tine

[40]καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. [41]ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον· [42]ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ᾿ αὐτῷ· [43]πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. [44]τὸ δ᾿ αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. [46]περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· *ἠλὶ ἠλί, λιμᾶ σαβαχθανί;* τοῦτ᾿ ἔστι, *Θεέ μου Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;* [47]τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. [48]καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. [49]οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτόν. [50]ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. [51]Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, [52]καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, [53]καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. [54]Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ᾿ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. [55]Ἦσαν δὲ ἐκεῖ καὶ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· [56]ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰα-

Însuţi; dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce! [41]Asemenea şi arhiereii, batjocorindu-L, cu cărturarii şi bătrânii şi fariseii, ziceau: [42]Pe alţii i-a mântuit, dar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, şi vom crede în El; [43]S-a încrezut în Dumnezeu, să-L scape acum, dacă-L vrea pe El! Căci a zis: Sunt Fiul lui Dumnezeu. [44]În acelaşi chip Îl ocărau şi tâlharii cei răstigniţi împreună cu El.

Iar de la ceasul al şaselea s-a făcut întuneric peste tot pământul, până la ceasul al nouălea. [46]Iar pe la ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând: *Elí, Elí, limá sabahtaní?* adică: *Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?* [47]Iar unii dintre cei care stăteau acolo, auzind, ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta. [48]Şi îndată alergând unul dintre ei, luând un burete şi înmuindu-l în oţet, l-a pus într-o trestie şi I-a dat să bea. [49]Iar ceilalţi ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mântuiască. [50]Iar Iisus, iarăşi strigând cu glas mare, Şi-a dat duhul. [51]Şi iată, catapeteasma templului s-a despicat în două de sus până jos, şi pământul s-a cutremurat şi stâncile s-au despicat; [52]şi mormintele s-au deschis, şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi au înviat [53]şi, ieşind din morminte, după învierea Lui au intrat în sfânta cetate şi s-au arătat multora. [54]Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el Îl păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele întâmplate, s-au înfricoşat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta! [55]Şi erau acolo şi multe femei privind de departe, care urmaseră lui Iisus din Galileea, slujindu-I; [56]între care erau

κώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ· [58]οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. [59]καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, [60]καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. [61]Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον [63]λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. [64]κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. [65]ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. [66]οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iacov şi a lui Iosi, şi mama fiilor lui Zevedeu.

Şi făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care şi el era ucenic al lui Iisus. [58]Acesta, ducându-se la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea trupul. [59]Şi luând trupul, Iosif l-a înfăşurat în giulgiu curat [60]şi l-a pus în mormântul cel nou al său, pe care-l săpase în stâncă, şi, prăvălind o piatră mare la uşa mormântului, a plecat. [61]Şi erau acolo Maria Magdalena şi cealaltă Marie, şezând în faţa mormântului.

Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhiereii şi fariseii la Pilat, [63]zicând: Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, încă fiind în viaţă: După trei zile Mă voi scula. [64]Porunceşte, dar, să fie păzit mormântul până a treia zi, ca nu cumva, venind ucenicii Lui noaptea, să-L fure şi să spună poporului: S-a sculat din morţi; şi va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi. [65]Le-a zis lor Pilat: Aveţi strajă; mergeţi şi păziţi cum ştiţi. [66]Iar ei, ducându-se, au pus strajă la mormânt şi au pecetluit piatra.

Κεφάλαιον ΚΗ΄

Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. [2]καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο

Capitolul 28

În noaptea sâmbetei, când se lumina spre ziua dintâi a săptămânii, au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul. [2]Şi iată, s-a făcut cutremur mare; căci îngerul Domnului, coborând din cer, venind, a prăvălit piatra de la uşă şi

ἐπάνω αὐτοῦ. 3ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. 4ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. 5ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναιξί· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· 6οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπε. δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 9ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. 10τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ με ὄψονται.

Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. 12καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες· 13εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. 15οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. 17καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα

şedea deasupra ei. 3Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. 4Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morţi. 5 Şi răspunzând îngerul, a zis femeilor: Nu vă temeţi; căci ştiu că pe Iisus cel răstignit Îl căutaţi. 6Nu este aici; căci a înviat precum a zis. Veniţi de vedeţi locul unde a zăcut Domnul. 7Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor Lui că a înviat din morţi şi iată, merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea. Iată, v-am spus vouă. 8Şi ieşind ele degrabă din mormânt, cu frică şi bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui. 9Şi când mergeau ele să vestească ucenicilor Lui, iată, Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucuraţi-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat. 10Atunci le-a zis Iisus: Nu vă temeţi. Duceţi-vă, vestiţi fraţilor Mei să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea.

Şi plecând ele, iată, unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhiereilor toate cele întâmplate. 12Şi, adunându-se ei împreună cu bătrânii şi ţinând sfat, au dat arginţi mulţi ostaşilor, zicând: 13Spuneţi că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe când noi dormeam; 14Şi de se va auzi aceasta la guvernator, noi îl vom îndupleca şi pe voi fără grijă vă vom face. 15Iar ei, luând arginţii, au făcut precum au fost învăţaţi. Şi s-a răspândit cuvântul acesta între iudei, până în ziua de astăzi.

Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le poruncise lor Iisus. 17Şi văzându-L, I s-au închinat, dar unii s-au îndoit. 18Şi apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată

ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. [19]πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, [20]διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. ἀμήν.

puterea, în cer şi pe pământ. [19]Mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, [20]învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă; şi iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Κεφάλαιον Α΄

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 2 Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, *ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου· 3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,* 4 ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 6 ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

Capitolul 1

Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. 2 Precum este scris în Prooroci: *Iată, Eu trimit îngerul Meu înaintea feței Tale, care va găti calea Ta înaintea Ta; glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui,* 4 fost-a Ioan botezând în pustie şi propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor. 5 Şi ieşeau la el tot ținutul Iudeii şi ierusalimitenii şi se botezau toți în râul Iordan de către el, mărturisindu-şi păcatele. 6 Şi era Ioan îmbrăcat în păr de cămilă şi cu cingătoare de piele peste mijloc, mâncând lăcuste şi miere sălbatică. 7 Şi propovăduia, zicând: Vine după mine Cel mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălțămintelor. 8 Eu v-am botezat pe voi în apă, El însă vă va boteza în Duh Sfânt.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. [10]καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν· [11]καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα.

Καὶ εὐθέως τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον· [13]καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ [15]καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος, βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· [17]καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. [18]καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. [19]Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, [20]καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. [22]καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. [23]Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε [24]λέ-

Şi a fost în zilele acelea că a venit Iisus din Nazaretul Galileii şi S-a botezat în Iordan de către Ioan. [10]Şi îndată ieşind din apă, a văzut cerurile despicându-se şi Duhul ca un porumbel pogorându-Se peste El. [11]Şi glas s-a făcut din ceruri: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

Şi îndată Duhul L-a scos în pustie; [13]şi a fost acolo în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de satana, şi era împreună cu fiarele şi îngerii Îi slujeau.

După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu; [15]şi zicând: Plinitu-s-a vremea şi s-a apropiat Împărăţia lui Dumnezeu; pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie.

Şi umblând pe lângă Marea Galileii, a văzut pe Simon şi pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând năvodul în mare, căci erau pescari. [17]Şi le-a zis Iisus: Veniţi după Mine şi vă voi face să fiţi pescari de oameni. [18]Şi îndată, lăsând mrejele, au urmat Lui. [19]Şi mai mergând de acolo puţin, a văzut pe Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan, fratele lui, şi pe aceştia în corabie, dregând mrejele, [20]şi îndată i-a chemat. Iar ei, lăsând pe tatăl lor Zevedeu în corabie, cu cei năimiţi, s-au dus după El.

Şi au mers în Capernaum; şi îndată, intrând sâmbăta în sinagogă, a început să înveţe. [22]Şi erau uimiţi de învăţătura Lui; căci îi învăţa pe ei ca Unul Care are putere, şi nu precum cărturarii. [23]Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, şi a strigat tare, [24]zicând: Ei, ce este nouă şi

γων· ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. 25καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ᾿ ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 28καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· 33καὶ ἦν ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν· 34καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι.

Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. 36καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ᾿ αὐτοῦ, 37καὶ εὑρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες σε ζητοῦσι. 38καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα. 39καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 41ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας τὴν

Ţie, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te ştiu Cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu. 25Şi Iisus l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. 26Şi scuturându-l duhul cel necurat şi strigând cu glas mare, a ieşit din el. 27Şi s-au spăimântat toţi, încât se întrebau între ei, zicând: Ce este aceasta? Ce este învăţătura aceasta nouă, că şi duhurilor necurate le porunceşte cu putere şi Îl ascultă? 28Şi a ieşit vestea despre El îndată în toată împrejurimea Galileii.

Şi îndată ieşind din sinagogă, au venit în casa lui Simon şi a lui Andrei, cu Iacov şi cu Ioan. 30Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri. Şi îndată I-au vorbit despre ea. 31Şi apropiindu-Se, a ridicat-o, ţinând-o de mână. Şi au lăsat-o frigurile îndată şi le slujea lor. 32Şi făcându-se seară, când apusese soarele, au început să aducă la El pe toţi cei ce se aflau în suferinţe şi pe îndrăciţi; 33şi era cetatea toată adunată la uşă. 34Şi a tămăduit pe mulţi care pătimeau de felurite boli şi draci mulţi a scos; şi nu-i lăsa pe draci să vorbească, că Îl ştiau pe El că este Hristos.

Şi dimineaţă, foarte de noapte sculându-Se, a ieşit şi a plecat într-un loc pustiu, şi Se ruga acolo. 36Şi au mers să-L caute Simon şi cei dimpreună cu el. 37Şi aflându-L, I-au zis: Toţi Te caută. 38Şi le-a zis lor: Să mergem în târgurile învecinate, ca să propovăduiesc şi acolo; căci pentru aceasta am ieşit. 39Şi propovăduia în sinagogile lor, în toată Galileea, şi-i scotea pe draci.

Şi a venit la El un lepros, rugându-L şi îngenunchind în faţa Lui şi zicându-I: Dacă voieşti, poţi să mă curăţeşti. 41Iar Iisus, milostivindu-Se, a întins mâna, S-a

χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι. [42]καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ᾿ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. [43]καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· [44]ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλ᾿ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. [45]ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ᾿ ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

atins de el şi i-a zis: Voiesc, curăţeşte-te. [42]Şi zicând El acestea, îndată s-a dus lepra de la el şi s-a curăţit. [43]Şi vorbindu-i cu asprime, îndată l-a scos afară şi i-a zis: [44]Vezi, nimănui să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului şi adu, pentru curăţirea ta, cele ce a rânduit Moise, spre mărturie lor. [45]El însă, ieşind, a început să propovăduiască multe şi să răspândească cuvântul, încât Iisus nu mai putea să intre pe faţă în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii; şi veneau la El de pretutindeni.

Κεφάλαιον Β΄

Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι᾿ ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. [2]καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. [3]καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· [4]καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ᾿ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. [5]ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. [6]ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· [7]τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; [8]καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; [9]τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ

Capitolul 2

Şi a intrat iarăşi în Capernaum după câteva zile şi s-a auzit că este în casă. [2]Şi îndată s-au adunat mulţi, încât nu mai încăpeau nici înaintea uşii; şi le grăia lor cuvântul. [3]Şi au venit la El, aducând un paralitic, purtat de patru. [4]Şi neputând ei să se apropie de El din pricina mulţimii, au desfăcut acoperişul unde era şi, spărgând, au lăsat în jos patul în care zăcea paraliticul. [5]Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis paraliticului: Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale! [6]Şi erau acolo unii dintre cărturari, care şedeau şi cugetau în inimile lor: [7]Pentru ce Acesta grăieşte hule astfel? Cine poate să ierte păcatele, fără numai Unul Dumnezeu? [8]Şi îndată cunoscând Iisus cu duhul Lui că aşa cugetau ei în sine, le-a zis: De ce cugetaţi acestea în inimile voastre? [9]Ce este mai lesne: a zice paraliticului: Iertate îţi sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ridică-ţi patul tău şi umblă? [10]Dar ca să ştiţi că putere are Fiul

περιπάτει; [10]ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας –λέγει τῷ παραλυτικῷ· [11]σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. [12]καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. [14]Καὶ παράγων εἶδε Λευῒν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. [15]καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. [16]καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; [17]καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; [19]καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. [20]ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. [21]οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μήγε, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ, τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ,

Omului a ierta păcatele pe pământ, a zis paraliticului: [11]Zic ţie: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta. [12]Şi s-a sculat îndată şi, ridicându-şi patul, a ieşit în faţa tuturor, încât erau toţi uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Niciodată n-am văzut aşa ceva.

Şi a ieşit iarăşi la mare; şi toată mulţimea venea la El, iar El îi învăţa. [14]Şi trecând, a văzut pe Levi al lui Alfeu, care şedea la vamă, şi i-a zis: Urmează Mie! Iar el, sculându-se, a urmat Lui. [15]Şi a fost, când şedea El în casa aceluia, că mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau la masă cu Iisus şi cu ucenicii Lui; căci erau mulţi şi urmaseră Lui. [16]Iar cărturarii şi fariseii, văzându-L că mănâncă împreună cu vameşii şi păcătoşii, ziceau către ucenicii Lui: De ce mănâncă şi bea cu vameşii şi păcătoşii? [17]Şi auzind, Iisus le-a zis: Nu cei în putere au trebuinţă de doctor, ci cei bolnavi; n-am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi la pocăinţă.

Ucenicii lui Ioan şi ai fariseilor posteau. Şi au venit şi I-au zis: De ce ucenicii lui Ioan şi ai fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc? [19]Şi Iisus le-a zis: Pot, oare, fiii cămării de nuntă să postească câtă vreme este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească. [20]Dar vor veni zile când va fi luat mirele de la ei şi atunci vor posti, în acele zile. [21]Nimeni nu coase petic de pânză nouă la haină veche; altminteri, adaosul trage de ea, noul de vechi, şi se face o ruptură şi mai rea. [22]Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, altminteri, vinul nou

καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 22καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι. 25καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυΐδ ὅτε χρείαν ἔσχε καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι; 27καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

sparge burdufurile şi vinul se varsă şi burdufurile se strică; ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi.

Şi a fost, când mergea El într-o sâmbătă prin semănături, că ucenicii Lui, în drumul lor, au început să smulgă spice. 24Şi fariseii Îi ziceau: Vezi ce fac sâmbăta: ce nu este îngăduit. 25Şi El le-a zis: Niciodată n-aţi citit ce a făcut David când a avut trebuinţă şi a flămânzit, el şi cei ce erau cu el? 26Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, şi a mâncat pâinile punerii înainte, pe care nu este îngăduit să le mănânce decât numai preoţii, şi a dat şi celor ce erau cu el? 27Şi le zicea lor: Sâmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru sâmbătă. 28Astfel că Fiul Omului este Domn şi al sâmbetei.

Κεφάλαιον Γ΄

Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. 5καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 6καὶ ἐξελθόντες

Capitolul 3

Şi a intrat iarăşi în sinagogă. Şi era acolo un om având mâna uscată. 2Şi Îl pândeau pe El să vadă dacă îl va vindeca sâmbăta, ca să-L învinuiască. 3Şi a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te în mijloc! 4Şi le-a zis: Este îngăduit sâmbăta a face bine sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l ucide? Iar ei tăceau. 5Şi privindu-i de jur împrejur cu mânie, întristat de împietrirea inimii lor, a zis omului: Întinde mâna ta! Şi a întins-o, şi mâna lui a venit la starea cea dintâi, sănătoasă ca şi cealaltă. 6Şi ieşind fariseii,

οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, [8]καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. [9]καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· [10]πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας· [11]καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. [12]καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι.

Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. [14]καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν [15]καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· [16]καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, [17]καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς· [18]καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην [19]καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. [21]καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ᾽ αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. [22]καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν

îndată au făcut sfat cu irodienii împotriva Lui, ca să-L piardă.

Şi Iisus a plecat împreună cu ucenicii Lui spre mare; şi mulţime multă din Galileea a urmat Lui, [8]şi din Iudeea şi din Ierusalim şi din Idumeea şi de dincolo de Iordan şi cei dimprejurul Tirului şi Sidonului, mulţime multă, auzind câte făcea, au venit la El. [9]Şi a zis ucenicilor Lui ca să-I pregătească o corabie, din pricina mulţimii, ca să nu-L îmbulzească; [10]căci pe mulţi îi tămăduise, încât năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El toţi câţi aveau suferinţe; [11]iar duhurile cele necurate, când Îl vedeau, cădeau înaintea Lui şi strigau, zicând: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu. [12]Şi El le poruncea cu asprime să nu-L facă vădit.

Şi S-a suit în munte şi a chemat la Sine pe cine a voit El, şi au venit la El. [14]Şi a rânduit doisprezece, ca să fie cu El şi ca să-i trimită pe ei să propovăduiască [15]şi să aibă putere să tămăduiască bolile şi să scoată dracii. [16]Şi i-a pus lui Simon numele Petru; [17]şi pe Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan, fratele lui Iacov; şi le-a pus lor numele Boanerghes, adică fiii tunetului. [18]Şi pe Andrei, şi pe Filip, şi pe Bartolomeu, pe Matei, şi pe Toma, şi pe Iacov al lui Alfeu, şi pe Tadeu, şi pe Simon Cananeul; [19]şi pe Iuda Iscarioteanul, care L-a şi vândut.

Şi au venit în casă; şi iarăşi mulţimea s-a adunat, încât ei nu puteau nici să mănânce pâine. [21]Şi auzind ai Lui, au ieşit ca să-L prindă, că ziceau: Şi-a ieşit din minţi. [22]Iar cărturarii care se coborâseră din Ierusalim ziceau că are pe Beelzebul şi că scoate pe draci cu căpetenia dracilor.

δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. [23]καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; [24]καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾿ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· [25]καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ᾿ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη. [26]καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ᾿ ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. [27]οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

[23]Şi chemându-i la Sine, le zicea în pilde: Cum poate satana să scoată pe satana? [24]Şi dacă o împărăţie se va dezbina în sine, nu mai poate să stea împărăţia aceea. [25]Şi dacă o casă se va dezbina în sine, nu mai poate să stea casa aceea. [26]Şi dacă satana s-a sculat împotriva lui însuşi şi s-a dezbinat, nu poate să stea, ci are sfârşit. [27]Nimeni nu poate, intrând în casa celui tare, să-i jefuiască vasele, de nu va lega întâi pe cel tare, şi atunci va jefui casa lui.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημήσωσιν· [29]ὃς δ᾿ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ᾿ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως· [30]ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

Amin zic vouă: Toate se vor ierta fiilor oamenilor, păcatele şi hulele câte vor fi hulit; [29]dar cine va huli împotriva Duhului celui Sfânt nu are iertare în veac, ci vinovat este de osânda veşnică; [30]că ziceau: Are duh necurat.

Ἔρχονται οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. [32]καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος· εἶπον δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. [33]καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; [34]καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· [35]ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί.

Au venit, aşadar, mama Lui şi fraţii Lui şi, stând afară, au trimis la El ca să-L cheme. [32]Iar mulţimea şedea împrejurul Lui. Şi I-au zis: Iată, mama Ta şi fraţii Tăi afară Te caută. [33]Şi răspunzând lor, le-a zis: Cine este mama Mea sau fraţii Mei? [34]Şi privind pe cei ce şedeau în jurul Lui, a zis: Iată, mama Mea şi fraţii Mei. [35]Căci oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu şi sora Mea şi mamă.

Κεφάλαιον Δ´

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν

Capitolul 4

Şi iarăşi a început să înveţe, lângă mare. Şi s-a adunat la El mulţime multă, încât, urcând El în corabie, şedea pe mare; şi toată mulţimea era lângă mare, pe uscat. [2]Şi îi învă-

ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. 4καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό· 5καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη· 7καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· 8καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 9καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ὅτε δὲ ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. 11καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, 12ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα.

Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 15οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16καὶ οὗτοι ὁμοίως εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ

ţa multe în pilde, şi le zicea în învăţătura Sa: 3Ascultaţi: Iată, ieşit-a semănătorul să semene. 4Şi a fost, când semăna el, că una a căzut pe drum, şi au venit păsările şi au mâncat-o. 5Şi alta a căzut pe loc pietros, unde nu avea pământ mult, şi îndată a răsărit, pentru că nu avea pământ adânc. 6Şi când a răsărit soarele, s-a pârjolit şi, neavând rădăcină, s-a uscat. 7Şi alta a căzut în spini şi s-au înălţat spinii şi au înăbuşit-o, şi rod nu a dat. 8Şi alta a căzut pe pământul cel bun şi a dat rod, care s-a înălţat şi a crescut, şi a rodit de treizeci de ori şi de şaizeci de ori şi de o sută de ori. 9Şi le zicea: Cel ce are urechi de auzit să audă.

Iar când a rămas singur, cei ce erau împrejurul Lui, împreună cu cei doisprezece, L-au întrebat despre pildă. 11Şi le-a zis: Vouă vă este dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei lui Dumnezeu; dar pentru cei de afară toate sunt în pilde, 12ca privind, să privească şi să nu vadă, şi, auzind, să audă şi să nu înţeleagă, ca nu cumva să se întoarcă şi să li se ierte păcatele.

Şi le-a zis: Nu ştiţi pilda aceasta, cum veţi cunoaşte toate pildele? 14Semănătorul seamănă cuvântul. 15Iar cele de lângă cale sunt cei în care se seamănă cuvântul, şi când îl aud, îndată vine satana şi ia cuvântul cel semănat în inimile lor. 16Asemenea, cele semănate pe locuri pietroase sunt cei care, când aud cuvântul, îndată îl primesc cu bucurie, 17dar n-au rădăcină în ei, ci sunt nestatornici; apoi, făcându-se strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintesc. 18Şi cele semănate între spini sunt cei ce aud cuvântul, 19dar grijile veacului acestuia şi amăgirea bogăţiei

τὸν λόγον ἀκούοντες, [19]καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. [20]καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; [22]οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. [23]εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. [24]Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. [25]ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, [27]καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. [28]αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. [29]ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

Καὶ ἔλεγε· πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν τίνι παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; [31]ὡς κόκκον σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· [32]καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζων πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. [33]Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν, [34]χωρὶς δὲ

şi poftele după celelalte, intrând în ei, înăbuşă cuvântul şi se face neroditor. [20]Iar cele semănate pe pământul cel bun sunt cei ce aud cuvântul şi-l primesc şi rodesc: de treizeci de ori şi de şaizeci de ori şi de o sută de ori.

Şi le zicea: Oare vine făclia ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Nu ca să fie pusă în sfeşnic? [22]Căci nu este nimic ascuns care să nu fie vădit; nici n-a fost tăinuit, ci ca să iasă la iveală. [23]De are cineva urechi de auzit, să audă. [24]Şi le zicea: Luaţi seama la ce auziţi. Cu ce măsură măsuraţi, vi se va măsura, şi vi se va adăuga vouă celor ce ascultaţi. [25]Căci celui ce are i se va da; iar celui ce nu are, şi ce are i se va lua.

Şi zicea: Aşa este Împărăţia lui Dumnezeu, cum ar arunca un om sămânţa în pământ; [27]şi doarme şi se scoală, noaptea şi zi, şi sămânţa răsare şi creşte, cum nu ştie el. [28]Căci de la sine rodeşte pământul: mai întâi fir, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. [29]Iar când rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerişul.

Şi zicea: Cum să asemănăm Împărăţia lui Dumnezeu? Sau în ce pildă să o înfăţişăm? [31]Ca grăuntele de muştar care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate seminţele de pe pământ; [32]Dar, după ce s-a semănat, se înalţă şi se face mai mare decât toate legumele şi face ramuri mari, încât sub umbra lui pot să se sălăşluiască păsările cerului. [33]Şi cu multe asemenea pilde le grăia lor cuvântul, pe cât puteau să audă. [34]Iar fără pil-

παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. 37καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη αὐτὸ βυθίζεσθαι. 38καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

dă nu le grăia lor cuvântul; însă, deoparte, ucenicilor Săi le dezlega toate.

Şi în ziua aceea, făcându-se seară, a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte. 36Şi lăsând ei mulţimea, L-au luat cu ei aşa cum era, în corabie; şi alte corăbii erau cu El. 37Şi s-a pornit o furtună mare de vânt şi valurile se năpusteau peste corabie, încât de acum se scufunda. 38Iar El era în partea din spate a corăbiei, dormind pe căpătâi. Şi L-au sculat şi I-au zis: Învăţătorule, nu-Ţi pasă că pierim? 39Şi sculându-Se, a certat vântul şi a zis mării: Taci! Încetează! Şi s-a potolit vântul şi s-a făcut linişte mare. 40Şi le-a zis lor: Pentru ce sunteţi aşa de fricoşi? Cum de nu aveţi credinţă? 41Şi s-au înfricoşat cu frică mare şi ziceau unul către altul: Cine este oare Acesta, că şi vântul şi marea ascultă de El?

Κεφάλαιον Ε΄

Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. 2καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· 5καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. 6ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδρα-

Capitolul 5

Şi a venit de cealaltă parte a mării în ţinutul Gerghesenilor. 2Şi ieşind El din corabie, îndată L-a întâmpinat din morminte un om cu duh necurat, 3care îşi avea locuinţa în morminte şi nimeni nu putea să-l lege nici măcar în lanţuri, 4pentru că de multe ori, fiind legat în obezi şi lanţuri, lanţurile erau rupte de el şi obezile sfărâmate, şi nimeni nu putea să-l îmblânzească; 5şi neîncetat noaptea şi ziua era în morminte şi în munţi, strigând şi tăindu-se cu pietre. 6Văzându-L însă pe Iisus de departe, a alergat şi s-a închinat Lui. 7Şi strigând cu

με καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, [7]καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς. [8]ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. [9]καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ ἀπεκρίθη λέγων· λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. [10]καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας. [11]ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη πρὸς τῷ ὄρει· [12]καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. [13]καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. [14]καὶ οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός. [15]καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. [16]καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. [17]καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. [18]καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ᾽ αὐτοῦ ᾖ. [19]καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος πεποίηκε καὶ ἠλέησέ σε. [20]καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

glas mare, a zis: Ce este mie şi Ție, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chinuieşti. [8]Căci îi zicea: Ieşi duh necurat din om! [9]Şi l-a întrebat: Care îți este numele? Şi I-a răspuns, zicând: Legiune îmi este numele, căci suntem mulți. [10]Şi Îl ruga mult să nu-i trimită pe ei afară din acel ținut. [11]Iar acolo era o turmă mare de porci păscând lângă munte. [12]Şi L-au rugat dracii toți zicând: Trimite-ne în porci, ca să intrăm în ei. [13]Şi Iisus le-a îngăduit îndată. Şi, ieşind, duhurile necurate au intrat în porci şi turma s-a năpustit de pe marginea râpei în mare. Şi erau ca la două mii; şi s-au înecat în mare. [14]Iar cei care păzeau porcii au fugit şi au vestit în cetate şi prin sate; şi au ieşit să vadă ce s-a întâmplat. [15]Şi au venit la Iisus şi au văzut şezând şi îmbrăcat şi întreg la minte pe cel îndrăcit, care avusese legiunea, şi s-au înfricoşat. [16]Iar cei ce au văzut le-au povestit cum s-a întâmplat cu îndrăcitul şi despre porci. [17]Şi au început să-L roage să plece din hotarele lor. [18]Şi intrând El în corabie, cel ce fusese îndrăcit Îl ruga ca să rămână cu El. [19]Şi nu l-a lăsat, ci i-a zis: Mergi în casa ta, la ai tăi, şi vesteşte-le câte ți-a făcut ție Domnul şi te-a miluit. [20]Iar el a plecat şi a început să vestească în Decapole câte i-a făcut lui Iisus; şi toți se minunau.

Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. [22]Καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ [23]καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλά, λέ-

Şi trecând Iisus cu corabia iarăşi de partea cealaltă, s-a adunat la El mulțime multă, şi era lângă mare. [22]Şi a venit unul din mai-marii sinagogii, pe nume Iair, şi văzându-L, a căzut la picioarele Lui, [23]şi Îl ruga mult, zicând: Fiica mea este pe sfâr-

γων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται. 24καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, 26καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 28ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ὅτι ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. 29καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; 31καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο; 32καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. 35Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; 36ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτῷ οὐδένα συνακολουθῆσαι εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, 39καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 40ὁ δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει

şite; vino şi pune mâinile peste ea, ca să se mântuiască, şi va fi vie. 24Şi a plecat cu el; şi a urmat Lui mulţime multă, şi Îl îmbulzea. 25Şi o femeie, care era cu scurgere de sânge de doisprezece ani 26şi multe pătimise de la mulţi doctori, cheltuindu-şi toate ale sale fără să aibă vreun folos, ci mai degrabă mergând înspre mai rău, 27auzind despre Iisus, a venit în mulţime din spate şi s-a atins de haina Lui; 28căci zicea în sine: De mă voi atinge măcar de hainele Lui, mă voi mântui! 29Şi îndată a secat izvorul sângelui ei, şi ea a simţit în trup că s-a tămăduit de suferinţă. 30Şi îndată, cunoscând Iisus în Sine puterea ieşită din El, întorcându-Se către mulţime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele? 31Şi I-au zis ucenicii Lui: Vezi mulţimea îmbulzindu-Te şi zici: Cine s-a atins de Mine? 32Şi Se uita împrejur să vadă pe cea care făcuse aceasta. 33Iar femeia, înfricoşându-se şi tremurând, ştiind ce se făcuse asupra ei, a venit şi a căzut înaintea Lui şi I-a spus tot adevărul; 34Iar El i-a zis: Fiică, credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace şi fii sănătoasă de suferinţa ta! 35Încă vorbind El, au venit de la mai-marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit. Pentru ce mai superi pe Învăţătorul? 36Dar Iisus, îndată, auzind cuvântul grăit, a zis mai-marelui sinagogii: Nu te teme, crede numai. 37Şi n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov. 38Şi a venit la casa mai-marelui sinagogii şi a văzut tulburare, oameni plângând şi tânguindu-se mult. 39Şi intrând, le-a zis: De ce vă tulburaţi şi plângeţi? Copila n-a murit, ci doarme. Şi Îl luau în râs. 40Iar El, scoţându-i pe toţi afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei şi pe mamă

τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον, 41καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ταλιθά, κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. 43καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

şi pe cei care erau cu El, şi a intrat unde era copila culcată. 41Şi apucând mâna copilei, i-a zis: Talithá koúmi; care se tâlcuieşte: Copilă, ţie zic, scoală-te! 42Şi îndată a înviat copila şi a început să umble; căci era de doisprezece ani. Şi s-au minunat cu minunare mare. 43Şi El le-a poruncit mult, ca nimeni să nu cunoască aceasta; şi le-a zis să-i dea ei să mănânce.

Κεφάλαιον ς´

Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα ἑαυτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; 3οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε· 6καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. 7Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκα-

Capitolul 6

Şi a ieşit de acolo şi a venit în patria Sa; şi I-au urmat Lui ucenicii Lui. 2Şi făcându-se sâmbătă, a început să înveţe în sinagogă. Şi mulţi, auzind, erau uimiţi şi ziceau: De unde are El acestea? Şi ce este înţelepciunea dată Lui, şi cum se fac puteri ca acestea prin mâinile Lui? 3Nu este Acesta tâmplarul, fiul Mariei, frate al lui Iacov şi al lui Iosi şi al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sunt surorile Lui aici la noi? Şi se sminteau întru El. 4Şi le zicea lor Iisus: Nu este prooroc întru necinste decât în patria sa şi între rude şi în casa sa. 5Şi n-a putut acolo să facă nici o minune, decât că, punându-Şi mâinile peste puţini bolnavi, i-a tămăduit. 6Şi se minuna de necredinţa lor.

Şi străbătea satele dimprejur învăţând. 7Şi a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi şi le-a dat stăpânire asupra duhurilor necu-

θάρτων, 8καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, 9ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδεδύσθαι δύο χιτῶνας. 10καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν· 11καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 12Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, 13καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης· φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. 15ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστὶν ὡς εἷς τῶν προφητῶν. 16ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρῴδης εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. 17αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. 18ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19ἡ δὲ Ἡρῳδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· 20ὁ γὰρ Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. 21καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρῴδῃ καὶ τοῖς συνανακειμέ-

rate, 8şi le-a poruncit să nu ia nimic cu ei pe cale, ci numai toiag; nu traistă, nu pâine, nu bani la cingătoare, 9ci să se încalţe cu sandale şi să nu ia de îmbrăcat două cămăşi. 10Şi le zicea: Oriunde veţi intra într-o casă, rămâneţi acolo până ce veţi ieşi de acolo. 11Şi câţi nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieşind de acolo, scuturaţi praful de sub picioarele voastre, spre mărturie lor. Amin zic vouă: Mai uşor va fi Sodomei şi Gomorei în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia. 12Şi ieşind ei, propovăduiau să se pocăiască 13şi scoteau draci mulţi şi ungeau cu untdelemn mulţi bolnavi şi-i tămăduiau.

Şi a auzit împăratul Irod – căci numele Lui se făcuse cunoscut – şi zicea: Ioan Botezătorul s-a sculat din morţi şi de aceea puterile lucrează întru el. 15Alţii ziceau: Ilie este; iar alţii ziceau: Prooroc este, ca unul din prooroci. 16Iar Irod, auzind, a zis: Ioan, căruia eu i-am tăiat capul, acesta este; el s-a sculat din morţi. 17Căci însuşi Irod trimiţând, îl prinsese pe Ioan şi îl legase în temniţă, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, că se însurase cu ea. 18Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ţi este îngăduit să ai pe femeia fratelui tău. 19Iar Irodiada îl ura şi voia să-l omoare, dar nu putea; 20căci Irod se temea de Ioan, ştiindu-l bărbat drept şi sfânt, şi-l ocrotea, şi ascultându-l multe făcea; şi îl asculta bucuros. 21Şi ivindu-se o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua sa de naştere, a făcut cină dregătorilor lui şi tribunilor şi fruntaşilor din Galileea, 22şi intrând chiar fiica Irodiadei şi jucând, a plăcut lui Irod şi celor ce şedeau cu el la masă. Iar împăratul a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi şi îţi voi da. 23Şi s-a

νοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. 23καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς δώσω σοι, ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. 24ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσομαι; ἡ δὲ εἶπε· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 25καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεύς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. 27καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

jurat ei: Orice vei cere de la mine îţi voi da, până la jumătate din împărăţia mea. 24Şi ea, ieşind, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar ea i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul. 25Şi intrând îndată cu grabă la împărat, i-a cerut, zicând: Vreau să-mi dai îndată, pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul. 26Şi împăratul s-a întristat tare, dar, din pricina jurământului şi a celor ce şedeau cu el la masă, n-a voit s-o nesocotească. 27Şi îndată trimiţând împăratul un ostaş, a poruncit să-i fie adus capul. 28Iar acela plecând, i-a tăiat capul în temniţă şi l-a adus pe tipsie şi l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale. 29Şi auzind ucenicii lui, au venit şi i-au luat trupul şi l-au pus în mormânt.

Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. 31καὶ εἶπεν αὐτοῖς· δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ᾿ ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν· 32καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον ἐν πλοίῳ κατ᾿ ἰδίαν. 33καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. 34Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾿ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. 35Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή· 36ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φά-

Şi s-au adunat apostolii la Iisus şi I-au vestit Lui toate, şi câte au făcut şi câte au învăţat. 31Şi le-a zis: Veniţi voi înşivă deoparte, în loc pustiu, şi odihniţi-vă puţin. Căci erau mulţi cei ce veneau şi plecau, şi nu mai aveau timp nici să mănânce. 32Şi au plecat cu corabia spre un loc pustiu, deoparte. 33Şi i-au văzut pe ei plecând, şi mulţi i-au cunoscut şi au alergat acolo pe jos de prin toate cetăţile, şi au sosit înaintea lor şi s-au adunat la El. 34Şi ieşind, Iisus a văzut mulţime mare şi S-a milostivit de ei, căci erau ca nişte oi care nu au păstor, şi a început să-i înveţe multe. 35Dar făcându-se de acum ceasul târziu, apropiindu-se de El, ucenicii Lui au zis: Locul este pustiu şi ceasul este de acum târziu; 36slobozeşte-i, ca mergând prin cătunele şi satele dimprejur, să-şi cumpere pâini; că nu au ce să mănânce. 37Iar El răs-

γωσιν οὐκ ἔχουσιν. 37ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; 38ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσι· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. 40καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. 41καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. 42καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, 43καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον· 46καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 47καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς· 48καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς. καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. 49οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· 50πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ᾽ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51καὶ ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον πρὸς αὐτούς, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. 52οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ᾽ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

punzând, le-a zis: Daţi-le voi să mănânce. Şi I-au zis Lui: Să mergem şi să cumpărăm pâini de două sute de dinari şi să le dăm să mănânce? 38Iar El le-a zis: Câte pâini aveţi? Mergeţi şi vedeţi. Şi aflând, I-au spus: Cinci şi doi peşti. 39Şi le-a poruncit să-i aşeze pe toţi cete-cete pe iarba verde. 40Şi s-au aşezat cete-cete, câte o sută şi câte cincizeci. 41Şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, privind la cer, a binecuvântat şi a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor, ca să le pună înaintea lor, şi cei doi peşti i-a împărţit tuturor. 42Şi au mâncat toţi şi s-au săturat, 43şi au strâns douăsprezece coşuri pline cu rămăşiţe de bucate şi cu ce a rămas din peşti. 44Şi erau cei ce au mâncat pâinile cinci mii de bărbaţi.

Şi îndată i-a silit pe ucenicii Lui să intre în corabie şi să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, până ce El va slobozi mulţimea. 46Şi despărţindu-se de ei, a plecat în munte ca să Se roage. 47Şi făcându-se seară, era corabia în mijlocul mării, iar El singur pe uscat; 48şi i-a văzut cum se chinuiau vâslind, căci vântul le era potrivnic. Şi pe la a patra strajă a nopţii a venit la ei, umblând pe mare, şi voia să treacă pe lângă ei. 49Iar ei, văzându-L umblând pe mare, au crezut că este o nălucă şi au strigat; 50căci toţi L-au văzut şi s-au tulburat. Şi îndată a vorbit cu ei şi le-a zis: Îndrăzniţi, Eu sunt, nu vă temeţi! 51Şi S-a suit în corabie la ei şi s-a potolit vântul. Şi erau uimiţi şi se minunau foarte în sinea lor, peste măsură; 52căci nu înţeleseseră cele cu pâinile, ci inima lor era împietrită.

Καὶ διαπεράσαντες ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ καὶ προσωρμίσθησαν. 54καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν 55περιέδραμον ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι· 56καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσῴζοντο.

Şi trecând de cealaltă parte, s-au dus în pământul Ghenizaretului şi au tras la ţărm. 54Şi după ce au ieşit ei din corabie, îndată cunoscându-L, 55au alergat prin tot ținutul acela și au început să-I aducă pe paturi pe cei aflați în suferință acolo unde auzeau că este El. 56Şi oriunde intra în sate sau în cetăţi sau în cătune, puneau pe cei bolnavi în piețe şi-L rugau ca măcar de poala hainei Lui să se atingă. Şi câţi se atingeau de El se mântuiau.

Κεφάλαιον Ζ´

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων· 2καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμψαντο· 3οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· 4καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν· 5ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· διατί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ᾽ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι καλῶς προεφήτευσεν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται· *οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ· 7μάτην δὲ σέβονταί*

Capitolul 7

Şi s-au adunat la El fariseii şi unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim. 2Şi văzând pe unii din ucenicii Lui mâncând pâine cu mâinile necurate, adică nespălate, îi învinuiau; 3Căci fariseii şi toţi iudeii, dacă nu-şi spală mâinile până la cot, nu mănâncă, ţinând predania bătrânilor. 4Şi când vin din piaţă, dacă nu se afundă în apă, nu mănâncă; şi alte multe sunt pe care au primit să le ţină: afundările paharelor şi urcioarelor şi vaselor de aramă şi paturilor. 5Apoi L-au întrebat pe El fariseii şi cărturarii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după predania bătrânilor, ci mănâncă pâinea cu mâinile nespălate? 6Iar El, răspunzând, le-a zis: Bine a proorocit Isaia despre voi, făţarnicii, precum este scris: *Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lor este departe de Mine. 7Şi în zadar Mă cinstesc, învăţând drept învăţă-*

με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. [8]ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. [9]καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. [10]Μωϋσῆς γὰρ εἶπε· *τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου·* καί· *ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω·* [11]ὑμεῖς δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, κορβᾶν, ὅ ἐστι δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, [12]καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, [13]ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. [15]οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. [16]εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. [17]Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. [18]καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; [19]ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. [20]ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. [21]ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, [22]κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· [23]πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

turi porunci ale oamenilor. [8]Căci lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi predania oamenilor: afundările urcioarelor şi ale paharelor şi multe altele asemenea acestora faceţi. [9]Şi le zicea lor: Cât de bine lepădaţi porunca lui Dumnezeu ca să ţineţi predania voastră! [10]Căci Moise a zis: *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta,* şi *Cel ce vorbeşte de rău pe tată sau pe mamă, cu moarte să se sfârşească.* [11]Voi însă ziceţi: De va spune un om tatălui sau mamei sale: Cu ce te-ai fi putut folosi de la mine este Corban, adică dăruit lui Dumnezeu, [12]şi nu-l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa, [13]desfiinţând cuvântul lui Dumnezeu cu predania voastră, pe care aţi dat-o. Şi multe asemenea faceţi.

Şi chemând toată mulţimea la El, le zicea: Ascultaţi-Mă toţi şi înţelegeţi: [15]Nu este nimic din afara omului care, intrând în el, să-l poată spurca, ci cele ce ies din el sunt cele care îl spurcă pe om. [16]De are cineva urechi de auzit, să audă. [17]Şi când a intrat în casă de la mulţime, L-au întrebat ucenicii Lui despre pildă. [18]Şi El le-a zis: Şi voi sunteţi aşa lipsiţi de înţelegere? Încă nu pricepeţi că tot ce intră în om din afară nu poate să-l spurce? [19]Că nu intră în inima lui, ci în pântece, şi iese în hazna, curăţind toate bucatele. [20]Şi zicea că ceea ce iese din om, aceea îl spurcă pe om. [21]Căci dinăuntru, din inima oamenilor, ies cugetele rele, adultere, desfrânări, ucideri, [22]hoţii, lăcomii, viclenii, înşelăciune, destrăbălare, ochiul rău, hulă, mândrie, nesăbuinţă. [23]Toate aceste răutăţi ies dinăuntru şi-l spurcă pe om.

Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. 25ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· 26ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. 28ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε· καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. 29καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. 30καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

Şi ridicându-Se de acolo, a plecat în hotarele Tirului şi Sidonului. Şi intrând într-o casă, voia ca nimeni să nu ştie, dar n-a putut să Se tăinuiască. 25Căci auzind despre El o femeie a cărei fiică avea duh necurat, venind, a căzut la picioarele Lui. 26Şi femeia era păgână, siro-feniciană de neam; şi Îl ruga să scoată dracul din fiica ei. 27Iar Iisus i-a spus: Lasă întâi să se sature fiii; căci nu este bine să iei pâinea fiilor şi s-o arunci câinilor. 28Ea însă a răspuns şi I-a zis: Da, Doamne; dar şi câinii, sub masă, mănâncă din fărâmiturile copiilor. 29Şi i-a zis: Pentru acest cuvânt, mergi; a ieşit dracul din fiica ta. 30Iar ea, plecând la casa ei, a găsit copila culcată în pat şi dracul ieşit.

Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. 32καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ᾿ ἰδίαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ· ἐφφαθά, ὅ ἐστι διανοίχθητι. 35καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. 36καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. 37καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

Şi iarăşi ieşind din hotarele Tirului şi Sidonului, a venit la Marea Galileii, între hotarele Decapolei. 32Şi I-au adus un surd gângav şi L-au rugat să-Şi pună mâna peste el. 33Şi luându-l din mulţime, deoparte, Şi-a pus degetele în urechile lui, şi scuipând, S-a atins de limba lui. 34Şi ridicându-Şi privirea la cer, a suspinat şi i-a zis: Effathá! adică: Deschide-te! 35Şi îndată s-a deschis auzul lui şi s-a dezlegat legătura limbii lui, şi vorbea bine. 36Şi le-a poruncit să nu spună nimănui. Dar, cu cât El le poruncea, ei mai mult propovăduiau. 37Şi peste măsură se uimeau zicând: Toate le-a făcut bine: şi pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească.

Κεφάλαιον Η΄

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· 2σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· 3καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασι. 4καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; 5καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά. 6καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ αὐτὰ εὐλογήσας εἶπε παρατιθέναι καὶ αὐτά. 8ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. 9ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10Καὶ ἐμβὰς εὐθὺς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθε πάλιν.

Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρῴδου. 16καὶ διελογίζοντο πρὸς

Capitolul 8

În zilele acelea, fiind iarăşi mulţime multă şi neavând ce să mănânce, chemând Iisus la Sine pe ucenicii Săi, le-a zis: 2Milă Îmi este de mulţime, că de-acum sunt trei zile de când aşteaptă lângă Mine şi n-au ce să mănânce. 3Şi de-i voi slobozi flămânzi la casa lor, se vor istovi pe drum; că unii dintre ei au venit de departe. 4Şi I-au răspuns ucenicii Lui: De unde va putea cineva să-i sature pe aceştia cu pâini aici în pustie? 5Şi i-a întrebat: Câte pâini aveţi? Iar ei au zis: şapte. 6Şi a poruncit mulţimii să se aşeze pe pământ. Şi luând cele şapte pâini, mulţumind, a frânt şi a dat ucenicilor Săi, ca să le pună înainte. Şi ei le-au pus înaintea mulţimii. 7Şi aveau şi puţini peşti. Şi binecuvântându-i, a zis să-i pună înaintea lor şi pe aceştia. 8Şi au mâncat şi s-au săturat şi au strâns şapte coşuri cu rămăşiţe de bucate. 9Şi ei erau ca la patru mii. Şi i-a slobozit. 10Şi îndată intrând în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părţile Dalmanutei.

Şi au ieşit fariseii şi au început să-L întrebe, cerând de la El semn din cer, ispitindu-L. 12Şi Iisus, suspinând cu duhul Său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Amin zic vouă: Nu se va da neamului acestuia semn. 13Şi lăsându-i, a plecat iarăşi în corabie.

Şi au uitat să ia pâini şi nu aveau decât o pâine cu ei în corabie. 15Şi El le-a poruncit, zicând: Vedeţi, păziţi-vă de aluatul fariseilor şi de aluatul lui Irod. 16Şi vorbeau între ei, zicând: Nu avem pâini.

ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. [17]καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; [18]ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε; [19]ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ· δώδεκα. [20]ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά. [21]καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὔπω συνίετε;

[17]Şi cunoscând Iisus, le-a zis: De ce vorbiţi între voi că nu aveţi pâine? Tot nu înţelegeţi, nici nu pricepeţi? Încă aveţi inima împietrită? [18]Ochi având, nu vedeţi, şi urechi având, nu auziţi? Şi nu vă aduceţi aminte? [19]Când am frânt cele cinci pâini la cei cinci mii, câte coşuri pline de rămăşiţe aţi strâns? Zis-au Lui: Douăsprezece. [20]Şi cele şapte pâini la cei patru mii de oameni, câte coşuri pline de rămăşiţe aţi strâns? Iar ei au zis: Şapte. [21]Şi le zicea: Tot nu pricepeţi?

Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. [23]καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. [24]καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. [25]εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας. [26]καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων· μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.

Şi a venit la Betsaida. Şi I-au adus Lui un orb şi L-au rugat să Se atingă de el. [23]Şi luând pe orb de mână, l-a scos afară din sat şi, scuipând pe ochii lui, punându-Şi mâinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva. [24]Şi el, ridicându-şi ochii, a zis: Văd oamenii ca pe nişte copaci, umblând. [25]După aceea iarăşi a pus mâinile pe ochii lui şi l-a făcut să-şi ridice ochii, şi a venit la starea lui dintâi, şi-i vedea pe toţi lămurit. [26]Şi l-a trimis la casa lui, zicându-i: Să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; [28]οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ἕνα τῶν προφητῶν. [29]καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστός. [30]καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

Şi a ieşit Iisus şi ucenicii Lui prin satele Cezareii lui Filip. Şi pe drum îi întreba pe ucenicii Săi, zicându-le: Cine zic oamenii că sunt? [28]Iar ei I-au răspuns: Ioan Botezătorul, şi alţii Ilie, iar alţii unul din prooroci. [29]Şi El le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt Eu? Şi răspunzând Petru, I-a zis: Tu eşti Hristosul. [30]Şi El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων

Şi a început să-i înveţe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie nesocotit de bătrâni şi de arhierei şi de

καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 35ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. 36τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

cărturari, şi să fie omorât, şi după trei zile să învieze. 32Şi grăia cuvântul pe faţă. Şi luându-L Petru de o parte, a început să-L certe. 33Dar El, întorcându-Se şi văzându-i pe ucenicii Săi, l-a certat pe Petru, zicând: Mergi înapoia mea, satano! Că tu nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

Şi chemând la Sine mulţimea împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. 35Căci cine va voi să-şi mântuiască sufletul îl va pierde; iar cine va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acesta îl va mântui. 36Căci ce-i va folosi omului de va câştiga lumea întreagă, dacă va fi păgubit de sufletul său? 37Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? 38Căci cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele în neamul acesta adulter şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el când va veni în slava Tatălui Său cu sfinţii îngeri.

Κεφάλαιον Θ'

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο

Capitolul 9

Şi le zicea lor: Amin zic vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere.

Şi după şase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi i-a dus într-un munte înalt, deoparte, pe ei singuri; şi S-a schimbat la faţă înaintea lor 3şi veşmintele Lui s-au făcut strălucitoare,

στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτω λευκᾶναι. [4]καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· [5]ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. [6]οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. [7]καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. [8]καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. [9]Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. [10]καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. [11]καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. [12]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενωθῇ; [13]ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. [15]καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. [16]καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· τί συζητεῖτε πρὸς ἑαυτούς; [17]καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. [18]καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. [19]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι

albe foarte, ca zăpada, cum nu poate înălbi pe pământ vreun înălbitor. [4]Şi li s-a arătat Ilie împreună cu Moise, şi vorbeau cu Iisus. Şi răspunzând Petru, a zis lui Iisus: [5]Rabbi, bine este să fim noi aici; şi să facem trei corturi: Ţie unul şi lui Moise unul şi lui Ilie unul. [6]Căci nu ştia ce să spună; că erau înfricoşaţi. [7]Şi s-a făcut un nor care îi umbrea, şi a venit glas din nor, zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit; pe Acesta să-L ascultaţi. [8]Şi deodată, privind ei împrejur, n-au mai văzut pe nimeni, ci pe Iisus singur cu ei. [9]Şi, pe când coborau din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu povestească ce au văzut, decât numai când Fiul Omului va învia din morţi. [10]Şi au ţinut cuvântul, întrebându-se între ei ce înseamnă a învia din morţi? [11]Şi L-au întrebat pe El, zicând: Zic cărturarii că Ilie trebuie să vină mai întâi. [12]Iar El răspunzând, le-a zis: Ilie, venind întâi, va aduce toate la starea cea dintâi; şi cum este scris pentru Fiul Omului că va să pătimească multe şi să fie dispreţuit? [13]Dar zic vouă că Ilie a şi venit şi i-au făcut toate câte au voit, precum este scris despre el.

Şi venind la ucenici, a văzut mulţime multă împrejurul lor şi pe cărturari vorbind cu ei. [15]Şi îndată toată mulţimea, văzându-L, a fost cuprinsă de uimire şi a alergat să I se închine. [16]Şi i-a întrebat pe cărturari: Ce vorbiţi între voi? [17]Şi răspunzând unul din mulţime, a zis: Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. [18]Şi oriunde-l apucă, îl trânteşte şi spumegă şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l scoată, dar ei n-au putut. [19]Iar El, răspunzându-i, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe

ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. [20]καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. [21]καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. [22]καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. [23]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. [24]καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· πιστεύω, κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. [25]ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. [26]καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. [27]ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. [28]Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. [29]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ· [31]ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. [32]οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναούμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; [34]οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. [35]καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος

voi? Aduceți-l la Mine. Şi l-au adus la El. [20]Şi văzându-L, îndată duhul l-a scuturat, iar el, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. [21]Şi l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i s-a întâmplat aceasta? Iar el a spus: Din copilărie. [22]Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă ca să-l piardă; dar de poţi ceva, ajută-ne, milostivindu-Te spre noi. [23]Iar Iisus i-a zis: De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede. [24]Şi îndată, strigând, tatăl copilului a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele. [25]Şi văzând Iisus că mulţimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: Ieşi din el şi să nu mai intri în el! [26]Şi răcnind şi scuturându-l tare a ieşit; şi s-a făcut ca mort, încât mulţi ziceau că a murit. [27]Iar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, şi el s-a sculat. [28]Şi intrând El în casă, ucenicii Lui L-au întrebat deoparte: Noi n-am putut să-l scoatem. [29]Şi le-a zis lor: Acest neam cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post.

Şi, ieşind ei de acolo, străbăteau Galileea, iar El nu voia să ştie cineva. [31]Căci învăţa pe ucenicii Săi şi le spunea că Fiul Omului Se va da în mâinile oamenilor şi-L vor omorî, iar după ce va fi omorît, a treia zi va învia. [32]Ei însă nu înţelegeau cuvântul şi se temeau să-L întrebe.

Şi a venit în Capernaum; şi fiind în casă, i-a întrebat: Ce vorbeaţi între voi pe drum? [34]Iar ei tăceau; căci pe cale se sfădiseră între ei cine este mai mare. [35]Şi aşezându-se, a chemat pe cei doisprezece şi le-a zis: Dacă cineva vrea să fie cel dintâi,

εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. 36καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

să fie cel din urmă dintre toţi şi slujitor al tuturor. 36Şi luând un copil, l-a pus în mijlocul lor şi, luându-l în braţe, le-a zis: 37Cel care va primi în numele Meu pe unul din aceşti copii pe Mine Mă primeşte; şi cel care Mă va primi pe Mine, nu pe Mine Mă primeşte, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης λέγων· διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. 39ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. 40ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. 41ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Ioan I-a răspuns, zicând: Învăţătorule, am văzut pe cineva scoţând draci în numele Tău, care nu ne urmează nouă, şi l-am împiedicat, că nu ne urmează. 39Iar Iisus a zis: Nu-l împiedicaţi; căci nu este nimeni care să facă vreo minune în numele Meu şi să poată degrabă să Mă vorbească de rău. 40Căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi. 41Iar cine vă va da să beţi un pahar de apă în numele Meu, pentru că sunteţi ai lui Hristos, Amin zic vouă, nu-şi va pierde plata sa.

Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν σοί ἐστιν κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, 44ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 45καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, 46ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 47καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, 48ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 49πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται,

Şi cine va sminti pe unul dintre aceştia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui dacă i s-ar pune de gât o piatră de moară şi ar fi aruncat în mare. 43Şi de te sminteşte mâna ta, tai-o; că mai bine îţi este să intri ciung în viaţă, decât, amândouă mâinile având, să te duci în gheena, în focul cel nestins, 44unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. 45Şi dacă piciorul tău te sminteşte, taie-l; mai bine îţi este ţie să intri în viaţă olog decât, amândouă picioarele având, să fii azvârlit în gheena, în focul cel nestins, 46unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. 47Şi dacă ochiul tău te sminteşte, scoate-l; mai bine îţi este ţie cu un singur ochi să intri în Împărăţia lui Dumnezeu, decât, amândoi ochii având, să te duci în gheena focului, 48unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. 49Căci tot omul se va săra cu foc, şi toată jertfa se va săra cu

καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται. [50]καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

sare. [50]Bună este sarea; dar dacă sarea se face nesărată, cu ce o veți drege? Aveți în voi înşivă sare şi fiți în pace unii cu alții.

Κεφάλαιον Ι΄

Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. [2]καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. [3]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; [4]οἱ δὲ εἶπον· ἐπέτρεψε Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. [5]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· [6]ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· [7]*ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.* [8]ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ· [9]ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. [10]καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν, [11]καὶ λέγει αὐτοῖς· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν· [12]καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.

Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἅψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. [14]ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων

Capitolul 10

Şi de acolo, sculându-Se, a venit în hotarele Iudeii, prin ținutul de dincolo de Iordan, şi mulțimile s-au adunat iarăşi la El şi, după cum obişnuia, iarăşi le învăța. [2]Şi apropiindu-se fariseii, Îl întrebau, ispitindu-L: Este îngăduit, oare, bărbatului să-şi lase femeia? [3]Iar El, răspunzând, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise? [4]Iar ei au zis: Moise a îngăduit să-i scrie carte de despărțire şi să o lase. [5]Şi răspunzând, Iisus le-a zis: Pentru învârtoşarea inimii voastre v-a scris porunca aceasta; [6]Dar, de la începutul zidirii, bărbat şi femeie i-a făcut pe ei Dumnezeu. [7]*Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va alipi de femeia sa şi vor fi amândoi un singur trup.* [8]Încât nu mai sunt doi, ci un singur trup; [9]aşadar, ceea ce a însoțit Dumnezeu omul să nu despartă. [10]Şi în casă ucenicii L-au întrebat iarăşi despre aceasta. [11]Şi El le-a zis: Oricine-şi va lăsa femeia şi se va însura cu alta, săvârşeşte adulter față de ea; [12]iar dacă femeia, lăsându-şi bărbatul, se va mărita cu altul, săvârşeşte adulter.

Şi aduceau la El copii, ca să Se atingă de ei; iar ucenicii îi certau pe cei ce-i aduceau. [14]Şi văzând Iisus, S-a mâniat şi le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine şi nu-i împiedicați; căci a unora ca aceştia

ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. [15]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. [16]καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατηυλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτά.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; [18]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. [19]τὰς ἐντολὰς οἶδας· *μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.* [20]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. [21]ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἕν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν σου. [22]ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. [23]καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. [24]οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν· [25]εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. [26]οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; [27]ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ᾽ οὐ παρὰ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. [28]Ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. [29]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀμὴν λέγω

este Împărăţia lui Dumnezeu. [15]Amin zic vouă: Cine nu va primi Împărăţia lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea. [16]Şi luându-i în braţe, i-a binecuvântat, punându-Şi mâinile peste ei.

Şi când ieşea El în drum, alergând la El unul şi îngenunchind înaintea Lui, Îl întreba: Bunule Învăţător, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? [18]Iar Iisus i-a zis: De ce Îmi zici bun? Nimeni nu este bun decât Unul Dumnezeu. [19]Ştii poruncile: *Să nu săvârşeşti adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu păgubeşti pe nimeni, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta.* [20]Iar el, răspunzând, I-a zis: Învăţătorule, acestea toate le-am păzit din tinereţea mea. [21]Iar Iisus, l-a privit cu drag şi i-a zis: Un singur lucru îţi mai lipseşte; dacă voieşti să fii desăvârşit, mergi, vinde toate câte ai şi dă săracilor şi vei avea comoară în cer; şi vino, urmează Mie, ridicându-ţi crucea ta. [22]Dar el, întunecându-se la cuvântul acesta, a plecat întristat; căci avea multe avuţii. [23]Şi, uitându-Se în jur, Iisus a zis ucenicilor Săi: Cât de greu vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii! [24]Şi ucenicii erau uimiţi de cuvintele Lui. Şi Iisus, iarăşi răspunzând, le-a zis: Fiilor, cât de greu este celor ce se încred în avuţii să intre în Împărăţia lui Dumnezeu! [25]Mai lesne este cămilei să intre prin urechile acului, decât bogatului să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. [26]Iar ei, mai mult se uimeau, zicând unii către alţii: Şi cine poate să se mântuiască? [27]Iisus, privind la ei, a zis: La oameni este cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu; căci toate sunt cu putinţă la Dumnezeu. [28]Şi a început Petru să-I zică: Iată, noi am lăsat toate

ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, 33ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, 34καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσῃς ἡμῖν. 36ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; 37οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· 40τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾿ οἷς ἡτοίμασται. 41καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος

şi am urmat Ţie. 29Şi răspunzând Iisus, a zis: Amin zic vouă: Nu este niciunul care a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarini pentru Mine şi pentru Evanghelie, 30şi să nu ia însutit acum, în vremea aceasta, case, şi fraţi, şi surori, şi tată, şi mamă, şi copii, şi ţarini, cu prigoniri, iar în veacul ce va să vină, viaţă veşnică. 31Şi mulţi dintre cei dintâi vor fi cei de pe urmă, iar cei de pe urmă cei dintâi.

Şi erau pe cale, suind la Ierusalim; şi Iisus mergea înaintea lor, iar ei erau uimiţi şi, urmând Lui, se temeau. Şi luând la Sine iarăşi pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple: 33Iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului Se va da arhiereilor şi cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da neamurilor, 34şi-L vor batjocori, şi-L vor biciui, şi-L vor scuipa, şi-L vor omorî, şi a treia zi va învia.

Şi au venit la El Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedeu, zicând: Învăţătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere. 36Iar El le-a zis: Ce voiţi să vă fac? 37Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să şedem unul de-a dreapta Ta şi altul de-a stânga Ta, întru slava Ta. 38Dar Iisus le-a zis: Nu ştiţi ce cereţi! Puteţi să beţi paharul pe care îl beau Eu şi să vă botezaţi cu botezul cu care Mă botez Eu? 39Iar ei I-au zis: Putem. Şi Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veţi bea şi cu botezul cu care Eu mă botez vă veţi boteza; 40dar a şedea de-a dreapta Mea şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit. 41Şi auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov şi pe Ioan. 42Iar Iisus, chemându-i

αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· 43οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾿ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· 45καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

la Sine, le-a zis: Ştiţi că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele şi cei mari ai lor le stăpânesc. 43Dar între voi să nu fie aşa, ci cel care va vrea să fie mare între voi să fie slujitor al vostru, 44şi cel care va vrea să fie cel dintâi între voi, să fie rob al tuturor. 45Căci nici Fiul Omului nu a venit să I se slujească, ci ca să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi.

Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. 47καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυῒδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυῒδ, ἐλέησόν με. 49καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· φωνήσατε αὐτόν· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε· φωνεῖ σε. 50ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. 52καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

Şi au venit în Ierihon. Şi ieşind El din Ierihon cu ucenicii Lui şi mulţime multă, fiul lui Timeu, Bartimeu orbul, şedea lângă drum, cerşind. 47Şi auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige şi să zică: Fiule al lui David, Iisuse, miluieşte-mă! 48Şi mulţi îl certau ca să tacă, el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluieşte-mă! 49Şi oprindu-se Iisus, a zis: Chemaţi-l! Şi l-au chemat pe orb, zicându-i: Îndrăzneşte, scoală-te! Te cheamă. 50Iar el, lepădându-şi haina, ridicându-se, a venit la Iisus. 51Şi răspunzând Iisus, i-a zis: Ce voieşti să-ţi fac? Iar orbul I-a zis: Rabbuni, să văd iarăşi. 52Iar Iisus i-a zis: Mergi, credinţa ta te-a mântuit. Şi îndată a văzut şi urma lui Iisus pe cale.

Κεφάλαιον ΙΑʹ

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾿ ὃν

Capitolul 11

Şi când s-au apropiat de Ierusalim, în Betsfaghe şi Betania, la Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenicii Săi 2şi le-a zis: Mergeţi în satul din faţa voastră şi, intrând în el, îndată veţi afla un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni n-a şezut;

οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. 3καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. 4ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτῷ. 8πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. 9καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· *ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.* 10εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυΐδ· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. 11Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπείνασε· 13καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ᾽ αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. 14καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε, 16καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, 17καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι *ὁ*

dezlegaţi-l şi aduceţi-l. 3Şi dacă cineva vă va zice: De ce faceţi aceasta? Spuneţi că Domnul are trebuinţă de el şi îndată îl va trimite înapoi aici. 4Şi au plecat şi, găsind mânzul legat la poartă, afară, la răspântie, l-au dezlegat. 5Şi unii dintre cei ce stăteau acolo au zis lor: Ce faceţi, de ce dezlegaţi mânzul? 6Iar ei le-au zis precum le poruncise Iisus, şi i-au lăsat. 7Şi au adus mânzul la Iisus şi şi-au pus pe el veşmintele lor, şi a şezut pe el. 8Şi mulţi şi-au aşternut veşmintele pe cale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau pe cale. 9Iar cei care mergeau înainte şi cei care veneau în urmă strigau, zicând: *Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!* 10Binecuvântată este Împărăţia care vine întru numele Domnului părintelui nostru David! Osana întru cei de sus! 11Şi a intrat Iisus în Ierusalim şi în templu; şi privind împrejur la toate, fiind deja ceas de seară, a ieşit spre Betania împreună cu cei doisprezece.

Şi a doua zi, ieşind ei din Betania, a flămânzit. 13Şi văzând de departe un smochin înfrunzit, a venit, doar va găsi ceva în el; şi venind la el, n-a găsit nimic decât frunze, căci nu era vremea smochinelor. 14Şi răspunzând, i-a zis: Nimeni în veac să nu mai mănânce rod din tine! Şi ucenicii Lui auzeau.

Şi au venit iarăşi în Ierusalim; şi intrând Iisus în templu, a început să-i scoată afară pe cei care vindeau şi pe cei care cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei le-a răsturnat, 16şi nu lăsa pe nimeni să mai treacă prin templu cu vreun vas. 17Şi învăţa, zicându-le: Oare nu

οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. [18]καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. [19]καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

este scris: *Casa Mea casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile*? Dar voi aţi făcut-o peşteră de tâlhari. [18]Şi au auzit cărturarii şi fariseii şi arhierii şi căutau cum să-L piardă; căci se temeau de El, că toată mulţimea se minuna de învăţătura Lui. [19]Şi când s-a făcut seară, a ieşit afară din cetate.

Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. [21]καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· ῥαββί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. [22]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν Θεοῦ. [23]ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. [24]διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. [25]καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. [26]εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Şi trecând dimineaţa pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini. [21]Şi amintindu-şi, Petru I-a zis: Rabbi, iată, smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat. [22]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Aveţi credinţă în Dumnezeu. [23]Căci amin zic vouă: Oricine va zice muntelui acestuia: Ridică-te şi aruncă-te în mare! şi nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că ceea ce zice se face, va fi lui ceea ce va zice. [24]Pentru aceasta zic vouă: Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le veţi primi, şi vor fi vouă. [25]Şi când staţi de vă rugaţi, iertaţi dacă aveţi ceva împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşelile voastre. [26]Iar dacă voi nu iertaţi, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşelile voastre.

Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι [28]καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῇς; [29]ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. [30]τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. [31]καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; [32]ἀλλὰ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων; –ἐφοβοῦντο τὸν λαόν·

Şi au venit iarăşi în Ierusalim; şi mergând El prin templu, au venit la El arhiereii şi cărturarii şi bătrânii [28]şi I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta, ca să faci acestea? [29]Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Vă voi întreba şi Eu pe voi un cuvânt şi să-Mi răspundeţi şi vă voi spune cu ce putere fac acestea. [30]Botezul lui Ioan din cer a fost sau de la oameni? Răspundeţi-Mi! [31]Şi cugetau între ei, zicând: De vom zice: Din cer, va spune: De ce, atunci, n-aţi crezut lui? [32]Să zicem oare: De la oameni? – se temeau de popor; căci toţi îl aveau pe Ioan

ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι προφήτης ἦν. 33καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

de prooroc. 33Şi răspunzând, I-au zis lui Iisus: Nu ştim. Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Κεφάλαιον ΙΒ´

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε. 2καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. 3καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. 5καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτένοντες. 6ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων, ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. 7ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοί, θεασάμενοι αὐτὸν ἐρχόμενον, πρὸς ἑαυτοὺς εἶπον ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν*

Capitolul 12

Şi a început să le vorbească lor în pilde: Un om a sădit vie şi a împrejmuit-o cu gard şi a săpat teasc şi a clădit turn, şi a dat-o lucrătorilor şi a plecat departe. 2Şi, la vreme, a trimis la lucrători un rob, ca să ia de la lucrători din rodul viei. 3 Iar ei, prinzându-l, l-au bătut şi l-au trimis înapoi deşert. 4Şi iarăşi a trimis la ei alt rob; şi pe acela, bătându-l cu pietre, i-au spart capul şi l-au trimis batjocorit. 5Şi iarăşi a trimis altul; şi pe acela l-au omorât, şi pe mulţi alţii, pe unii bătându-i, pe alţii omorându-i. 6Mai mult încă, având un fiu, iubit lui, l-a trimis şi pe el la urmă la ei, zicând: Se vor ruşina de fiul meu. 7Iar lucrătorii aceia, văzându-l venind, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi a noastră va fi moştenirea. 8Şi prinzându-l, l-au omorât şi l-au scos afară din vie. 9Deci, ce va face domnul viei? Va veni şi va pierde pe lucrătorii aceştia şi va da via altora. 10Nici scriptura aceasta n-aţi citit-o: *Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului;* 11*de la Domnul s-a făcut aceasta şi este minunată în ochii noştri*? 12Şi căutau să-L prindă, dar s-au temut de mulţime; căci

γωνίας· [11]παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; [12]Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

au cunoscut că pentru ei a spus pilda. Şi lăsându-L, au plecat.

Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. [14]οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. εἶπον οὖν ἡμῖν· ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; [15]ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. [16]οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπον· Καίσαρος. [17]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

Şi au trimis la El pe unii dintre farisei şi irodieni ca să-L prindă în cuvânt. [14]Iar ei, venind, I-au zis: Învăţătorule, ştim că eşti neprefăcut şi nu-Ţi pasă de nimeni; căci nu cauţi la faţa oamenilor, ci înveţi cu adevărat calea lui Dumnezeu. Spune-ne nouă, deci: Este îngăduit să dăm dajdie Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm? [15]Iar El, cunoscând făţărnicia lor, le-a zis: De ce Mă ispitiţi? Aduceţi-Mi un dinar ca să văd. [16]Iar ei au adus. Şi le-a zis lor: Al cui este chipul acesta şi inscripţia? Iar ei au zis: Ale Cezarului. [17]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Daţi Cezarului cele ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Şi s-au minunat de El.

Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· [19]διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. [20]ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνῄσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. [21]καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. [22]καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτά, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. [23]ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. [24]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; [25]ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀνα-

Şi au venit la El saducheii, care zic că nu este înviere, şi L-au întrebat pe El zicând: [19]Învăţătorule, Moise ne-a scris nouă că, dacă fratele cuiva moare şi lasă în urmă femeie, iar copii nu lasă, să ia fratele lui pe femeia lui şi să ridice sământă fratelui său. [20]Erau, deci, şapte fraţi. Şi cel dintâi a luat femeie şi, murind, nu a lăsat sămânţă. [21] Şi al doilea a luat-o pe ea, şi a murit, şi nici el nu a lăsat sămânţă. Şi al treilea asemenea. [22]Şi au luat-o pe ea cei şapte şi nu au lăsat sămânţă. La urma tuturor a murit şi femeia. [23]Deci, la înviere, când vor învia, a căruia dintre ei va fi femeia? Căci cei şapte au avut-o pe ea femeie. [24]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Nu pentru aceasta rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu? [25]Căci, când vor învia din morţi, nici nu

στῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ᾽ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων, *ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ*; 27οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε.

se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii cei din ceruri. 26Iar despre morți, că se vor scula, nu ați citit în cartea lui Moise, cum i-a zis Dumnezeu lui, la rug, zicând: *Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov*? 27Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor; voi, așadar, mult rătăciți.

Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶ πρώτη πάντων ἐντολή; 29ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· *ἄκουε, Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι·* 30*καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.* αὕτη πρώτη ἐντολή. 31καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη· *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.* μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. 32καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ᾽ ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστι καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· 33καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Și apropiindu-se unul din cărturari, auzindu-i pe ei vorbind, văzând că le-a răspuns bine, L-a întrebat: Care este întâia poruncă dintre toate? 29Iar Iisus i-a răspuns: Cea dintâi poruncă dintre toate este: *Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul nostru este Unul Domn;* 30*și Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată tăria ta.* Aceasta este cea dintâi poruncă. 31Și cea de-a doua, asemenea, aceasta este: *Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.* Mai mare decât acestea altă poruncă nu este. 32Și I-a zis Lui cărturarul: Bine, Învățătorule, după adevăr ai spus că unul este și nu este altul afară de El; 33și să-L iubești pe El din toată inima și din toată înțelegerea și din tot sufletul și din toată tăria, și să iubești pe aproapele ca pe tine însuți este mai mult decât toate arderile de tot și jertfele. 34Și Iisus, văzând că a răspuns cu înțelepciune, a zis lui: Nu ești departe de Împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni nu mai îndrăznea să-L întrebe.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱός Δαυΐδ ἐστι; 36αὐτὸς γὰρ Δαυΐδ εἶπεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ· *λέγει ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.* 37αὐτὸς οὖν Δαυΐδ λέγει αὐτὸν Κύριον·

Și răspunzând Iisus, zicea învățând în templu: Cum zic cărturarii că Hristos este Fiul lui David? 36Căci însuși David a spus în Duhul Sfânt: *Zice Domnul Domnului meu, șezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.* 37Deci, însuși David Îl numește pe

καὶ πόθεν υἱός αὐτοῦ ἐστι; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς [39]καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. [40]οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα.

Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. [42]καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. [43]καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· [44]πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

El Domn; de unde, dar, este fiu al lui? Şi mulţimea cea multă Îl asculta cu bucurie.

Şi le zicea lor în învăţătura Lui: Păziţi-vă de cărturari, care vor să se plimbe în haine lungi şi caută plecăciunile în pieţe [39]şi scaunele din faţă în sinagogi şi locul cel dintâi la ospeţe. [40]Cei ce le mănâncă văduvelor casele şi se roagă îndelung cu făţărnicie, aceştia vor lua mai mare osândă.

Şi şezând Iisus în faţa cutiei darurilor, vedea cum mulţimea pune bani de aramă în cutia darurilor. [42]Şi mulţi bogaţi puneau mulţi bani; şi venind o văduvă săracă a pus doi bănuţi, adică un codrant. [43]Şi chemând pe ucenicii Săi, le-a zis: Amin zic vouă, că văduva aceasta săracă a pus mai mult decât toţi cei care pun în cutia darurilor; [44]căci toţi din prisosul lor au pus; iar aceasta din sărăcia ei a pus tot ce avea, toată avuţia ei.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. [2]καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· [4]εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται,

Capitolul 13

Şi ieşind El din templu, I-a zis unul dintre ucenicii Lui: Învăţătorule, uite ce pietre şi ce zidiri. [2]Şi Iisus, răspunzând, i-a zis: Vezi aceste zidiri mari? Nu se va lăsa aici piatră pe piatră, care să nu fie risipită.

Şi şezând El pe Muntele Măslinilor, faţă în faţă cu templul, L-au întrebat deoparte Petru şi Iacov şi Ioan şi Andrei: [4]Spune-ne nouă când vor fi acestea şi ce

καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; 5ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 7ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. 8ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. 9ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς. παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· 10καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. 12παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 14Ὅταν δὲ ἴδητε *τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως* τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ –ὁ ἀναγινώσκων νοείτω– τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, 15ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. 19ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. 20καὶ εἰ μὴ

semn va fi când toate acestea au să se săvârşească? 5Iar Iisus, răspunzând, a început să le spună: Vedeţi să nu vă amăgească cineva. 6Căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt, şi pe mulţi îi vor amăgi. 7Iar când veţi auzi de războaie şi de veşti de războaie să nu vă înfricoşaţi; căci trebuie să fie, dar încă nu este sfârşitul. 8Căci se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, şi vor fi cutremure pe alocuri, şi vor fi foamete şi tulburări. 9Începuturile durerilor vor fi acestea. Luaţi seama la voi înşivă. Căci vă vor da în sinedrii şi veţi fi bătuţi în sinagogile lor, şi în faţa căpeteniilor şi a împăraţilor veţi sta pentru Mine, spre mărturie lor; 10şi mai întâi trebuie să se propovăduiască Evanghelia la toate neamurile. 11Iar când vă vor aduce şi vă vor da pe mâinile lor, nu vă îngrijiţi de mai înainte ce veţi vorbi, nici nu vă gândiţi, ci ceea ce se va da vouă în acel ceas, aceasta să grăiţi; căci nu voi sunteţi cei care grăiţi, ci Duhul cel Sfânt. 12Şi va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu, şi se vor răzvrăti fiii împotriva părinţilor şi-i vor omorî. 13Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui. 14Iar când veţi vedea *urâciunea pustiirii*, ceea ce s-a zis de Daniel proorocul, stând unde nu se cuvine – cel ce citeşte să înţeleagă! – atunci cei din Iudeea să fugă în munţi, 15iar cel de pe acoperiş să nu coboare în casă, nici să intre să-şi ia ceva din casă, 16iar cel care este la ţarină să nu se întoarcă înapoi să-şi ia haina. 17Dar vai celor ce vor avea în pântece şi celor ce vor alăpta în acele zile! 18Rugaţi-vă să nu fie fuga voastră iarna. 19Căci vor fi zilele acelea strâmtorare, cum nu a mai

ἐκολόβωσε Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. 21καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. 22ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 23ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν ἅπαντα.

Ἀλλ’ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, 25καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ’ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. ὅταν αὐτῆς ὁ κλάδος ἤδη γένηται ἁπαλὸς καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· 29οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 30ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. 31ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ ἐμοὶ λόγοι οὐ μὴ παρελεύσονται. 32Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 33Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 34ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 35γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται,

fost până acum de la începutul zidirii pe care a zidit-o Dumnezeu şi nici nu va mai fi. 20Şi dacă n-ar scurta Dumnezeu zilele, nu s-ar mântui nici un trup; dar pentru cei aleşi, pe care i-a ales, a scurtat zilele. 21Şi atunci, dacă vă va spune cineva: Iată, Hristos este aici, iată acolo, să nu credeți. 22Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi, şi vor face semne şi minuni, ca să-i amăgească, de va fi cu putință, şi pe cei aleşi. 23Voi însă luați seama! Iată, v-am spus de mai înainte toate.

Dar în acele zile, după strâmtorarea aceea, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va mai da strălucirea ei, 25iar stelele vor cădea din cer, şi puterile cele din ceruri se vor clătina. 26Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind în nori cu putere multă şi cu slavă. 27Şi atunci va trimite pe îngerii Săi şi va aduna pe cei aleşi ai Săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

Învățați de la smochin pilda. Când mlădița lui se face fragedă şi înfrunzeşte, ştiți că aproape este vara; 29aşa şi voi, când veți vedea făcându-se acestea, să ştiți că aproape este, la uşă. 30Amin zic vouă, că nu va trece neamul acesta până nu vor fi toate acestea. 31Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. 32Iar despre ziua sau ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii în cer, nici Fiul, decât numai Tatăl. 33Luați seama, privegheați şi vă rugați; căci nu ştiți când este vremea. 34Ca un om plecat departe, care şi-a lăsat casa şi a dat robilor săi stăpânirea şi fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să privegheze. 35Privegheați, deci; căci nu ştiți când vine Domnul casei, seara, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoşului, sau dimineața;

ὀψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· 36μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. 37ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε.

36ca nu cumva, venind fără de veste, să vă afle dormind. 37Iar cele ce vă spun vouă, tuturor spun: Privegheaţi!

Κεφάλαιον ΙΔ΄

Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. 2ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. 4ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; 5ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. 7πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8ὃ ἔσχεν αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. 11οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ.

Capitolul 14

Şi erau Paştile şi Azimile după două zile. Şi căutau arhiereii şi cărturarii cum să-L prindă cu vicleşug şi să-L omoare. 2Dar ziceau: Nu la sărbătoare, ca nu cumva să fie tulburare în popor.

Şi, fiind El în Betania în casa lui Simon leprosul, şezând la masă, a venit o femeie care avea un alabastru cu mir de nard curat de mare preţ şi, spărgând alabastrul, a turnat mirul pe capul Lui. 4Şi unii s-au mâniat, zicând între ei: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir? 5Căci mirul acesta se putea vinde cu peste trei sute de dinari şi să se dea săracilor; şi îi vorbeau ei cu asprime. 6Iar Iisus a zis: Lăsaţi-o! Pentru ce îi faceţi supărare? Bun lucru a făcut ea cu Mine. 7Căci pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi şi oricând voiţi puteţi să le faceţi bine; dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna. 8Ce avea de făcut a făcut: a apucat să ungă de mai înainte trupul Meu spre îngropare. 9Amin zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta în toată lumea, şi ceea ce a făcut ea se va spune, spre pomenirea ei.

Şi Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, a plecat la arhierei ca să-L dea pe El în mâinile lor. 11Iar ei, auzind, s-au bucurat şi i-au făgăduit lui să-i dea arginţi; şi căuta cum să-L dea în mâinile lor la vreme potrivită.

Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; [13]καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, [14]καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; [15]καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. [16]καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. [17]Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· [18]καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. [19]οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς· μήτι ἐγώ; καὶ ἄλλος· μήτι ἐγώ; [20]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. [21]ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. [22]Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. [23]καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. [24]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. [25]ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. [26]Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

Şi în ziua întâia a Azimelor, când jertfeau Paştile, I-au zis ucenicii Lui: Unde voieşti să mergem şi să-Ţi pregătim ca să mănânci Paştile? [13]Şi a trimis doi dintre ucenicii Lui şi le-a zis: Mergeţi în cetate şi are să vă iasă în cale un om ducând un urcior cu apă; mergeţi după el [14]şi, acolo unde va intra, spuneţi stăpânului casei că Învăţătorul zice: Unde este odaia Mea în care voi mânca Paştile împreună cu ucenicii Mei? [15]Şi el vă va arăta un foişor mare, gata aşternut; acolo să pregătiţi pentru noi. [16]Şi au ieşit ucenicii Lui şi au venit în cetate şi au aflat aşa cum le spusese lor, şi au pregătit Paştile. [17]Şi făcându-se seară, a venit împreună cu cei doisprezece. [18]Şi stând ei la masă şi mâncând, a zis Iisus: Amin zic vouă, că unul dintre voi mă va vinde, cel ce mănâncă împreună cu Mine. [19]Iar ei au început să se întristeze şi să-I zică unul câte unul: Nu cumva eu? şi altul: Nu cumva eu? [20]Iar El răspunzând, le-a zis: Unul din cei doisprezece, cel ce întinge cu Mine în blid. [21]Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai însă aceluiomprin care Fiul Omului este vândut! Bine i-ar fi fost omului aceluia de nu s-ar fi născut. [22]Şi pe când mâncau ei, luând Iisus pâine, binecuvântând, a frânt şi le-a dat lor şi a zis: Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu. [23]Şi luând paharul, mulţumind, a dat lor şi au băut din el toţi. [24]Şi a zis lor: Acesta este Sângele Meu, al Noului Testament, care pentru mulţi se varsă. [25]Amin zic vouă, că nu voi mai bea din rodul viţei până în ziua aceea, când îl voi bea nou în Împărăţia lui Dumnezeu. [26]Şi, după ce au cântat imne, au ieşit la Muntele Măslinilor.

Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται, *πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα·* 28ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. 30καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με. 31ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. 33καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν 34καὶ λέγειν αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36καὶ ἔλεγεν· ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ᾽ ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ᾽ οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ εἴ τι σύ. 37καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.

Şi le-a zis lor Iisus: Toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta; că scris este: *Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile;* 28dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea. 29Iar Petru I-a zis Lui: Chiar dacă toţi se vor sminti, eu nu. 30Şi i-a zis Iisus: Amin zic ţie, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta de două ori cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. 31Iar Petru şi mai mult zicea: Şi de-ar trebui să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Şi toţi ziceau la fel.

Şi au venit într-un loc al cărui nume era Ghetsimani şi a zis ucenicilor Lui: Şedeţi aici până ce Mă voi ruga. 33Şi a luat cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan împreună cu El şi a început a Se tulbura şi a Se nelinişti 34şi le-a zis lor: Întristat este sufletul Meu până la moarte; rămâneţi aici şi privegheaţi. 35Şi mergând puţin mai departe, a căzut cu faţa la pământ şi Se ruga dacă este cu putinţă să treacă de la El ceasul, 36şi zicea: Avvá, Părinte, toate Îţi sunt Ţie cu putinţă; depărtează paharul acesta de la Mine; dar nu ce voiesc Eu, ci ce voieşti Tu. 37Şi a venit şi i-a găsit dormind, şi i-a zis lui Petru: Simone, dormi? N-aţi putut un ceas să privegheaţi? 38Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită; căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios. 39Şi iarăşi, după ce-a plecat, S-a rugat, zicând acelaşi cuvânt. 40Şi întorcându-Se, i-a găsit iarăşi dormind; căci ochii lor erau îngreuiaţi, şi nu ştiau ce să-I răspundă. 41Şi a venit a treia oară şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! Gata; a venit ceasul; iată, Fiul Omului Se dă în mâinile păcătoşilor. 42Sculaţi-vă, să mergem; iată, cel ce Mă vinde s-a apropiat.

Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπεσταλμένοι παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. 45καὶ ἐλθὼν εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ῥαββί, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 46οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 48καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· 49καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἤμην ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. 51Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι· 52ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον· 56πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες 58ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59καὶ οὐδὲ οὕτως

Şi îndată, pe când El încă vorbea, s-a apropiat Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, şi împreună cu el mulţime multă, cu săbii şi cu ciomege, trimişi de arhierei, de cărturari şi de bătrâni. 44Iar cel ce L-a vândut le dăduse semn, zicând: Pe Care Îl voi săruta, Acela este; prindeţi-L şi luaţi-L sub pază. 45Şi, venind, apropiindu-se îndată, I-a zis: Rabbi, Rabbi, şi L-a sărutat. 46Iar ei au pus mâinile lor pe El şi L-au prins. 47Iar unul din cei de faţă, scoţând sabia, a lovit pe robul arhiereului şi i-a tăiat urechea. 48Şi răspunzând Iisus le-a zis: Ca la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi; 49în fiecare zi eram la voi, în templu, învăţând, şi nu M-aţi prins; dar, ca să se plinească Scripturile. 50Şi lăsându-L, au fugit toţi. 51Şi un tânăr I-a urmat, înfăşurat într-o pânză peste pielea goală; şi l-au prins tinerii; 52iar el, lepădând pânza, a fugit de ei gol.

Şi L-au dus pe Iisus la arhiereu; şi s-au adunat la el toţi arhiereii şi bătrânii şi cărturarii. 54Şi Petru, de departe, L-a urmat până înăuntru, în curtea arhiereului, şi şedea împreună cu slujitorii şi se încălzea la foc. 55Iar arhiereii şi tot sinedriul căutau mărturie împotriva lui Iisus ca să-L omoare şi nu găseau; 56căci mulţi aduceau mărturie mincinoasă împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau. 57Şi ridicându-se unii, au adus mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicând: 58Noi L-am auzit zicând: Eu voi dărâma templul acesta făcut de mână şi în trei zile altul, nefăcut de mână, voi zidi. 59Şi nici aşa nu se potriveau mărturiile lor. 60Şi ridicându-se

ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτα τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγώ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64ἠκούσατε πάντως τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. 65Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον ἡμῖν τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλον.

arhiereul în mijloc, L-a întrebat pe Iisus zicând: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceştia împotriva Ta? 61Iar El tăcea şi nu răspundea nimic. Iarăşi arhiereul L-a întrebat şi I-a zis: Tu eşti Hristos, Fiul Celui binecuvântat? 62Iar Iisus a zis: Eu sunt; şi veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului. 63Iar arhiereul sfâşiindu-şi hainele, a zis: Ce trebuinţă mai avem de martori? 64Aţi auzit negreşit hula; ce vi se pare? Şi toţi L-au osândit ca fiind vinovat de moarte. 65Şi au început unii să-L scuipe şi să-I acopere faţa şi să-L lovească şi să-I zică: Prooroceşte-ne, cine este cel care Te-a lovit. Şi slujitorii Îl loveau cu palma peste obraz.

Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα. 68ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. 69καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. 70ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. 71ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

Şi fiind Petru jos în curte, a venit una dintre slujnicele arhiereului 67şi, văzându-l pe Petru încălzindu-se, s-a uitat la el şi i-a zis: Şi tu erai cu Iisus Nazarineanul. 68Dar el s-a lepădat, zicând: Nu ştiu, nici nu înţeleg ce zici. Şi a ieşit afară, în faţa curţii, şi cocoşul a cântat. 69Şi slujnica, văzându-l, iarăşi a început să spună celor de faţă că acesta este dintre ei. 70Iar el iarăşi s-a lepădat. Şi după puţin, iarăşi cei de faţă îi spuneau lui Petru: Cu adevărat eşti dintre ei; căci şi galileean eşti şi graiul tău seamănă. 71Iar el a început să se lege cu anatema şi să se jure: Nu-L ştiu pe Omul Acesta despre Care ziceţi. 72Şi a cântat cocoşul a doua oară. Şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul pe care i-l spusese Iisus: Înainte de a cânta cocoşul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori. Şi a început să plângă.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. 2καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· σὺ λέγεις. 3καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 4ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. 5ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. 6Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ ᾐτοῦντο. 7ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. 9ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. 14ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. 15ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

Capitolul 15

Şi îndată, spre dimineaţă, arhiereii făcând sfat împreună cu bătrânii şi cărturarii şi cu întreg sinedriul, legându-L pe Iisus, L-au dus şi L-au dat în mâinile lui Pilat. 2Şi L-a întrebat pe El Pilat: Tu eşti Împăratul iudeilor? Iar El, răspunzând, i-a zis: Tu zici. 3Şi Îl învinuiau arhiereii de multe, dar El nu răspundea nimic. 4Iar Pilat iarăşi L-a întrebat, zicând: Nu răspunzi nimic? Iată câte mărturisesc împotriva Ta. 5Iar Iisus n-a mai răspuns nimic, încât se mira Pilat. 6Iar de fiecare sărbătoare le slobozea un întemniţat, pe oricare îl cereau. 7Şi era cel numit Baraba, legat cu cei răzvrătiţi împreună cu el, care în răscoală săvârşiseră omor. 8Şi, strigând mulţimea, a început să ceară aşa cum le făcea lor întotdeauna. 9Iar Pilat a răspuns lor, zicând: Voiţi să vă eliberez pe Împăratul iudeilor? 10Căci ştia că din pizmă Îl dăduseră în mâinile lui arhiereii. 11Iar arhiereii au aţâţat mulţimea ca mai curând pe Baraba să li-l slobozească. 12Iar Pilat, răspunzând, iarăşi le-a zis lor: Ce voiţi, deci, să fac cu Cel pe Care Îl numiţi Împăratul iudeilor? 13Iar ei iarăşi au strigat: Răstigneşte-L! 14Iar Pilat le zicea: Dar ce rău a făcut? Iar ei şi mai mult au strigat: Răstigneşte-L! 15Iar Pilat, vrând să facă pe plac mulţimii, le-a eliberat pe Baraba şi, biciuindu-L pe Iisus, L-a dat să fie răstignit.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· [17]καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, [18]καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· [19]καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. [20]καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

Iar ostaşii L-au adus înăuntrul curţii, adică în pretoriu, şi au chemat toată cohorta; [17]şi L-au îmbrăcat pe El cu porfiră şi, împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap [18]şi au început să-I facă plecăciuni: Bucură-Te, Împăratul iudeilor! [19]Şi-L loveau peste cap cu o trestie şi Îl scuipau şi, plecându-şi genunchii, se închinau Lui. [20]Şi după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de porfiră şi L-au îmbrăcat cu veşmintele Lui şi L-au scos ca să-L răstignească.

Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. [22]Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος. [23]καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. [24]καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. [25]ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. [26]καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. [27]Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. [28]καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· *καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη*. [29]Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, [30]σῶσον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. [31]ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. [32]ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν αὐτῷ. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

Şi au silit pe un trecător oarecare, Simon Cirineanul, care venea de la ţarină, tatăl lui Alexandru şi al lui Ruf, ca să ia crucea Lui. [22]Şi L-au adus la locul Golgotei, care se tălmăceşte Locul Căpăţânii. [23]Şi I-au dat să bea vin amestecat cu smirnă; dar El nu a luat. [24]Şi răstignindu-L, au împărţit hainele Lui aruncând sorţi pentru ele, cine ce să ia. [25]Şi era ceasul al treilea şi L-au răstignit. [26]Şi însemnarea vinei Lui era scrisă: Împăratul iudeilor. [27]Şi împreună cu El au răstignit doi tâlhari, unul de-a dreapta şi unul de-a stânga Lui. [28]Şi s-a împlinit Scriptura care zice: *Şi cu cei fără de lege S-a socotit.* [29]Şi trecătorii Îl huleau, clătinându-şi capetele lor şi zicând: Huu, Cel ce dărâmi templul şi în trei zile îl zideşti! [30]Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi coboară-Te de pe cruce. [31]Asemenea şi arhiereii, batjocorindu-L între ei împreună cu cărturarii, ziceau: Pe alţii i-a mântuit, dar pe Sine nu Se poate mântui. [32]Hristosul, Împăratul lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, ca să vedem şi să credem Lui. Şi cei răstigniţi împreună cu El Îl ocărau.

Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης· 34καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· *Ἐλωΐ Ἐλωΐ, λιμᾶ σαβαχθανί;* ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, *ὁ Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες;* 35καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· ἴδε Ἠλίαν φωνεῖ. 36δραμὼν δὲ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθείς τε καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. 37ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. 38Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. 39Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ. 40Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, 41αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Iar când a fost ceasul al şaselea, s-a făcut întuneric peste tot pământul până la ceasul al nouălea; 34şi la ceasul al nouălea, a strigat Iisus cu glas mare, zicând: *Eloí, Eloí, limá sabahtaní?* care se tălmăceşte: *Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?* 35Şi unii dintre cei care stăteau acolo, auzind, ziceau: Iată, pe Ilie îl strigă. 36Şi alergând unul şi înmuind un burete în oțet, punându-l într-o trestie, I-a dat să bea, zicând: Lăsați să vedem dacă vine Ilie să-L dea jos. 37Iar Iisus, strigând cu glas mare, Şi-a dat duhul. 38Şi catapeteasma templului s-a despicat în două, de sus până jos. 39Iar sutaşul care stătea în fața Lui, când a văzut că, strigând aşa, Şi-a dat duhul, a zis: Cu adevărat Omul Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu. 40Şi erau şi femei care priveau de departe, între care erau şi Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iacov cel mic şi a lui Iosi, şi Salomeea, 41care şi atunci când erau în Galileea urmau Lui şi Îi slujeau. Şi multe altele care se suiseră cu El la Ierusalim.

Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ ἐστι προσάββατον, 43ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε· 45καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Şi, făcându-se de acum seară, de vreme ce era vineri, care este înainte de sâmbătă, 43venind Iosif, cel din Arimateea, sfetnic cu bun chip, care aştepta şi el Împărăția lui Dumnezeu, îndrăznind, a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus. 44Iar Pilat s-a mirat că murise deja şi, chemând pe sutaş, l-a întrebat dacă a murit de mult; 45şi aflând de la sutaş, i-a dăruit lui Iosif trupul. 46Şi cumpărând giulgiu şi coborându-L, L-a înfăşurat în giulgiu şi L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă şi a prăvălit o piatră la uşa mormântului. 47Iar Maria Magdalena şi Maria a lui Iosi priveau unde este pus.

Κεφάλαιον Ις΄

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. [2]καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. [3]καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; [4]καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. [5]καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. [6]ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. [7]ἀλλ᾽ ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. [8]καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. [10]ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. [11]κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ᾽ αὐτῆς, ἠπίστησαν. [12]Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. [13]κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. [14]Ὕστερον

Capitolul 16

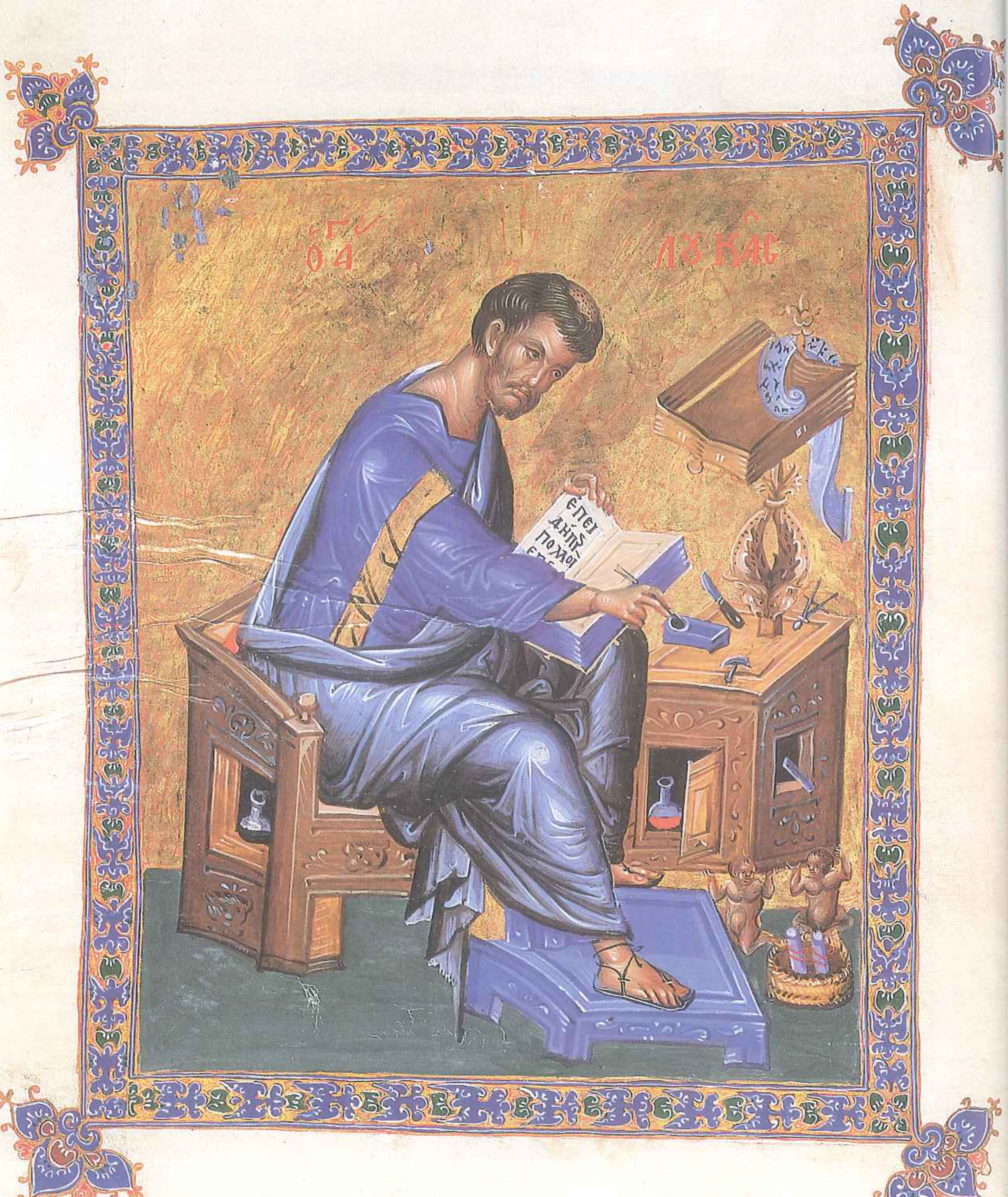
Şi, trecând sâmbăta, Maria Magdalena şi Maria lui Iacov şi Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă. [2]Şi foarte de dimineaţă, în ziua cea dintâi a săptămânii, au venit la mormânt, pe când răsărea soarele. [3]Şi ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la uşa mormântului? [4]Şi ridicându-şi privirea, au văzut că piatra fusese răsturnată; şi era mare foarte. [5]Şi intrând în mormânt, au văzut un tânăr şezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veşmânt alb, şi s-au spăimântat. [6]Iar el le-a zis: Nu vă spăimântaţi! Pe Iisus Îl căutaţi, pe Nazarineanul Cel răstignit; a înviat, nu este aici; iată locul unde L-au pus. [7]Ci mergeţi şi spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru că va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo Îl veţi vedea, precum v-a zis vouă. [8]Şi ieşind, au fugit de la mormânt; căci erau cuprinse de cutremur şi de uimire, şi nimănui nimic n-au spus; căci se temeau.

Şi înviind dimineaţa în ziua cea dintâi a săptămânii, S-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese şapte draci. [10]Aceea, mergând, a vestit celor ce fuseseră împreună cu El, care se tânguiau şi plângeau. [11]Iar ei, auzind că trăieşte şi că a fost văzut de ea, n-au crezut. [12]După acestea S-a arătat cu alt chip la doi dintre ei care mergeau la ţarină. [13]Şi aceia, ducându-se, au vestit celorlalţi; nici pe aceia nu i-au crezut. [14]La

ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. [15]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. [16]ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. [17]σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· [18]ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν. [19]Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. [20]ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. ἀμήν.

urmă, S-a arătat chiar celor unsprezece pe când şedeau la masă, şi a mustrat necredinţa lor şi învârtoşarea inimii, că nu i-au crezut pe cei ce-L văzuseră pe El înviat. [15]Şi le-a zis: Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată zidirea. [16]Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi. [17]Iar celor ce vor crede le vor urma aceste semne: În numele Meu vor scoate draci; în limbi noi vor grăi; [18]şerpi vor lua în mână; şi chiar de vor bea ceva dătător de moarte nu-i va vătăma; pe bolnavi mâinile îşi vor pune şi se vor face bine. [19]Deci, Domnul, după ce le-a vorbit lor, S-a înălţat la cer şi a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu. [20]Iar ei, ieşind, au propovăduit pretutindeni, Domnul lucrând împreună cu ei şi cuvântul întărindu-l prin semnele care urmau. Amin.

Τὸ δὲ κατὰ λουκᾶν
ἅγιον εὐαγγέλιον, ἀνα
γινώσκεται ἀπ' ἀρχῆς
τῆς μετὰ τὴν ὕψωσιν
δευτέρας, ἐν ὅλαις
ἑβδομάσι, δώδεκα·
ἀπ' ἀρχῆς δὲ τῆς ιγ' ἑβδ,
τὸ κατὰ μ. ταῖς ἐν ἡμέρ·
τοῖς δὲ σαββάσι
καὶ ταῖς κυρι
ακαῖς, πά
λιν ὁ
λου
κ
ᾶς:
+

Ο ΑΓ
ΛΟΥΚΑΣ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
EVANGHELIA DUPĂ LUCA

Κεφάλαιον Α΄

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων [2]καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου, [3]ἔδοξε κἀμοί, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, [4]ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. [6]ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. [7]καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. [8]Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, [9]κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς

Capitolul 1

De vreme ce mulţi au încercat să întocmească o istorisire despre lucrurile adeverite întru noi, [2]aşa cum ni le-au predat cei care au fost de la început înşişi-văzători şi slujitori ai Cuvântului, [3]am găsit şi eu de cuviinţă, urmărind de la început toate cu de-amănuntul, să ţi le scriu pe rând, preaputernice Teofile, [4]ca să cunoşti temeinicia cuvintelor despre care ai fost învăţat.

Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot cu numele Zaharia, din ceata preoţească a lui Abia; şi femeia lui era din fiicele lui Aaron, şi numele ei Elisabeta. [6]Şi erau amândoi drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând în toate poruncile şi îndreptările Domnului fără prihană. [7]Dar nu aveau copil, pentru că Elisabeta era stearpă şi amândoi erau înaintaţi în zilele lor. [8]A fost, dar, că pe când slujea el înaintea lui Dumnezeu în rândul cetei sale, [9]după obiceiul preoţiei a ieşit la sorţi să tămâieze, intrând în templul Domnului.

τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· [10]καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. [11]ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. [12]καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. [13]εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· [14]καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. [15]ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, [16]καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν· [17]καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλιοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. [18]καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. [19]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· [20]καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. [21]καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. [22]ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. [23]καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [24]Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, [25]λέγουσα ὅτι οὕτω μοι

[10]Şi toată mulţimea poporului era afară, rugându-se, în ceasul tămâierii. [11]Şi i s-a arătat îngerul Domnului, stând de-a dreapta altarului tămâierii. [12]Şi s-a tulburat Zaharia, văzându-l, şi frică a căzut peste el. [13]Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, că s-a auzit rugăciunea ta şi Elisabeta, femeia ta, îţi va naşte un fiu şi vei chema numele lui Ioan. [14]Şi va fi ţie bucurie şi veselie, şi mulţi se vor bucura de naşterea lui. [15]Căci va fi mare înaintea Domnului şi vin şi sicheră nu va bea, şi se va umple de Duh Sfânt încă din pântecele maicii sale. [16]Şi pe mulţi din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeul lor; [17]şi el va merge înaintea Lui în duhul şi puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinţilor spre fii şi pe cei neascultători la înţelepciunea drepţilor, ca să gătească Domnului popor bine întocmit. [18]Şi a zis Zaharia către înger: După ce voi cunoaşte aceasta? Căci eu sunt bătrân şi femeia mea înaintată în zilele ei. [19]Şi răspunzând îngerul, i-a zis: Eu sunt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Şi am fost trimis să grăiesc către tine şi să-ţi binevestesc acestea. [20]Şi iată, vei tăcea şi nu vei putea să vorbeşti până în ziua când vor fi acestea, pentru că n-ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor. [21]Şi poporul îl aştepta pe Zaharia şi se mira că el zăbovea în templu. [22]Şi ieşind, nu putea să le vorbească. Şi au cunoscut că a văzut vedenie în templu; şi el le făcea semne, şi a rămas mut. [23]Şi când s-au împlinit zilele slujirii lui, a plecat la casa sa. [24]Iar după aceste zile, a zămislit Elisabeta, femeia lui, şi s-a tăinuit pe sine cinci luni, zicând: [25]Aşa mi-a făcut

πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα Ναζαρέτ, 27πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυΐδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. 28καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. 29ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. 31καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυΐδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. 34εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; 35καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. 36καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ· 37ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. 38εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾿ αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

mie Domnul în zilele în care a căutat să ridice ocara mea dintre oameni.

Iar în luna a şasea, a fost trimis îngerul Gavriil de Dumnezeu într-o cetate a Galileii, al cărei nume era Nazaret, 27la o fecioară logodită unui bărbat, al cărui nume era Iosif, din casa lui David; şi numele fecioarei era Maria. 28Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, cea cu har dăruită, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei. 29Iar ea, văzând, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune să fie aceasta? 30Şi i-a zis îngerul: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. 31Şi iată, vei zămisli în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele Lui Iisus. 32Acesta va fi mare şi Fiu al Celui Preaînalt se va chema, şi Îi va da Lui Domnul Dumnezeu tronul lui David, părintele Lui, 33şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit. 34Şi a zis Maria către înger: Cum va fi mie aceasta, de vreme ce bărbat nu cunosc? 35Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt va veni peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea Sfântul Care Se va naşte Fiul lui Dumnezeu Se va chema. 36Şi iată, Elisabeta, rudenia ta, şi ea a zămislit fiu la bătrâneţea ei; şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. 37Că la Dumnezeu nu e nici un cuvânt care să nu se poată. 38Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Şi a plecat de la ea îngerul.

Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. 41καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν

Şi sculându-se Maria în zilele acelea, a mers cu grabă în ţinutul muntos, într-o cetate a lui Iuda, 40şi a intrat în casa lui Zaharia şi s-a închinat Elisabetei. 41Şi a fost, când a auzit Elisabeta închinăciunea

ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ [42]καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. [43]καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με; [44]ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. [45]καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον [47]καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, [48]ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· [49]ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, [50]καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. [51]Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· [52]καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς, [53]πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. [54]ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, [55]καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. [56]Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. [58]καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. [59]Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. [60]καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. [61]καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ

Mariei, că a săltat pruncul în pântecele ei; şi s-a umplut de Duh Sfânt Elisabeta [42]şi a strigat cu glas mare şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. [43]Şi de unde mie aceasta, ca să vină Maica Domnului meu la mine? [44]Că iată, cum a ajuns glasul închinăciunii tale la urechile mele, a săltat pruncul de bucurie în pântecele meu. [45]Şi fericită este cea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.

Şi a zis Maria: Măreşte sufletul meu pe Domnul [47]şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu. [48]Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile. [49]Că mi-a făcut mie măriri Cel Puternic şi sfânt numele Lui. [50]Şi mila Lui în neamul neamurilor spre cei ce se tem de El. [51]Făcut-a tărie cu braţul Său, risipit-a pe cei mândri întru cugetul inimii lor. [52]Surpat-a pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, [53]pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi şi pe cei bogaţi i-a trimis afară deşerţi. [54]Sprijinit-a pe Israel, sluga Sa, ca să pomenească mila, [55]precum a grăit către părinţii noştri, lui Avraam şi seminţiei lui, în veac. [56]Şi a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; şi s-a întors la casa ei.

Iar Elisabetei i s-a împlinit vremea să nască, şi a născut fiu. [58]Şi au auzit vecinii şi rudeniile ei că a mărit Domnul mila Sa spre ea şi se bucurau împreună cu ea. [59]Şi a fost, când s-a făcut ziua a opta, că au venit să taie împrejur pruncul, şi voiau să-l numească după numele tatălui său, Zaharia. [60]Şi răspunzând, mama lui a zis: Nu! Ci se va chema Ioan. [61]Şi au zis către ea: Nimeni nu este în rudenia ta care să

συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ· 62ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. 63καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμασαν πάντες. 64ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. 65καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, 66καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ᾿ αὐτοῦ.

Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ προεφήτευσε λέγων· 68Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυῒδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, 70καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ᾿ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, 71σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, 72ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, 73ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ 75ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. 76Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, 77τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν 78διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους 79ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. 80Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν

se cheme cu numele acesta. 62Şi au făcut semn tatălui lui cum ar vrea el să se cheme. 63Şi cerând o tăbliţă, a scris: Ioan este numele lui. Şi s-au mirat toţi. 64Şi s-a deschis gura lui îndată şi limba lui, şi a început să vorbească, binecuvântând pe Dumnezeu. 65Şi s-a făcut frică peste toţi cei care locuiau împrejurul lor, şi în tot ţinutul muntos al Iudeii se răspândeau toate cuvintele acestea 66şi toţi care le auzeau le puneau în inima lor, zicând: Ce va fi, oare, copilul acesta? Şi mâna Domnului era cu el.

Şi Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfânt şi a proorocit, zicând: 68Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel, că a cercetat şi a făcut răscumpărare poporului Său, 69şi ne-a ridicat corn de mântuire în casa lui David, sluga Sa, 70precum a grăit prin gura sfinţilor celor din veac prooroci ai săi; 71mântuire de vrăjmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi; 72să facă milă cu părinţii noştri şi să-Şi aducă aminte de testamentul cel sfânt al Lui, 73jurământul cu care S-a jurat către Avraam, părintele nostru, să ne dea nouă 74 fără de frică, izbăviţi fiind din mâna vrăjmaşilor, să ne închinăm Lui 75în cuvioşie şi în dreptate, înaintea Sa, în toate zilele vieţii noastre. 76Şi tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema; că vei merge înaintea feţei Domnului, să găteşti căile Lui, 77să dai poporului Lui cunoştinţa mântuirii întru iertarea păcatelor lor, 78prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, întru care ne-a cercetat pe noi Răsăritul din înălţime, 79ca să lumineze celor ce şedeau în întuneric şi în umbra morţii şi să îndrepteze picioarele noastre în

ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

calea păcii. 80Iar copilul creştea şi se întărea cu duhul, şi a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

Κεφάλαιον Β΄

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. 4ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυΐδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ, 5ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ. 6ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. 9καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. 10καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, 11ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ. 12καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. 13καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν

Capitolul 2

Şi a fost în zilele acelea că a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. 2Această numărătoare dintâi s-a făcut pe când Quirinius era guvernator în Siria. 3Şi mergeau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. 4Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Betleem, pentru că el era din casa şi din stirpea lui David, 5ca să se înscrie împreună cu Maria, femeia logodită cu el, care avea în pântece. 6Şi a fost, când erau ei acolo, că s-au împlinit zilele ca ea să nască. 7Şi a născut pe Fiul său cel Întâi-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, fiindcă nu mai era loc pentru ei în casa de oaspeţi.

Şi erau păstori în ţinutul acela, stând pe câmp şi făcând noaptea de strajă la turma lor. 9Şi iată, un înger al Domnului a stat lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi s-au înfricoşat cu frică mare. 10Şi le-a zis lor îngerul: Nu vă temeţi! Că iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul, 11că vi s-a născut vouă astăzi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. 12Şi acesta va fi vouă semnul: Veţi găsi un Prunc înfăşat, culcat în iesle. 13Şi deodată a fost împreună cu îngerul mulţime de oaste ce-

Θεὸν καὶ λεγόντων· [14]δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. [15]καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ᾿ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. [16]καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. [17]ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου· [18]καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. [19]ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. [20]καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. [22]Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, [23]καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι *πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται,* [24]καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου, *ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.* [25]Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ᾿ αὐτόν· [26]καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. [27]καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, [28]καὶ αὐτὸς

rească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: [14]Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire! [15]Şi a fost că, după ce îngerii au plecat de la ei în cer, și oamenii, păstorii, au zis unii către alții: Să mergem dar până la Betleem şi să vedem cuvântul acesta care s-a împlinit, pe care Domnul ni l-a făcut nouă cunoscut. [16]Şi au venit, grăbindu-se, şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle. [17]Şi văzând, au vestit cuvântul grăit lor despre Pruncul acesta. [18]Şi toți cei care au auzit s-au minunat de cele grăite lor de către păstori. [19]Iar Maria ținea toate aceste cuvinte, punându-le în inima ei. [20]Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziseră şi văzuseră, precum se grăise către ei.

Şi când s-au împlinit opt zile ca să taie Pruncul împrejur, s-a chemat numele Lui Iisus, cum a fost chemat de înger mai înainte de a Se zămisli în pântece. [22]Şi când s-au împlinit zilele curățirii lor, după Legea lui Moise, L-au adus la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului – [23]precum este scris în Legea Domnului: *toată partea bărbătească ce deschide pântecele sfânt Domnului se va chema* – [24]şi ca să dea jertfă, după cum s-a zis în Legea Domnului, *o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.* [25]Şi iată, era un om în Ierusalim, cu numele Simeon; şi omul acesta era drept şi evlavios, aşteptând mângâierea lui Israel, şi Duhul Sfânt era peste el. [26]Şi avea el înştiințare de la Duhul Sfânt că nu va vedea moartea până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului. [27]Şi a venit întru Duhul în templu; şi când părinții L-au adus înăuntru pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după obiceiul Legii, [28]el L-a primit în brațele

ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· 29νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, 30ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 31ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. 33καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. 35καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. 36Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν· 38καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ. 40Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ᾿ αὐτό.

Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ᾿ ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. 42καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς 43καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. 44νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν

sale şi a binecuvântat pe Dumnezeu şi a zis: 29Acum slobozeşti pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, 30că văzură ochii mei mântuirea Ta, 31pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; 32lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău Israel. 33 Şi se minunau Iosif şi mama Lui de cele ce se grăiau despre El. 34Şi i-a binecuvântat pe ei Simeon şi a zis către Maria, mama Lui: Iată, Acesta este pus spre căderea şi ridicarea multora în Israel şi spre semn care va stârni împotriviri, 35şi chiar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi. 36Şi era Ana proorociţa, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer – aceasta era înaintată în zile multe, trăise cu bărbatul ei şapte ani de la fecioria sa 37şi era văduvă până la optzeci şi patru de ani –, care nu se depărta de templu, slujind noaptea şi ziua în post şi în rugăciuni. 38Şi venind ea în acel ceas, mulţumea Domnului şi vorbea despre El tuturor celor ce aşteptau răscumpărare în Ierusalim.

Şi când au săvârşit toate cele după Legea Domnului, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret. 40Iar Pruncul creştea şi Se întărea cu duhul, umplându-Se de înţelepciune; şi harul lui Dumnezeu era peste El.

Şi mergeau părinţii Lui în fiecare an în Ierusalim de praznicul Paştelui. 42Şi când a fost de doisprezece ani, suindu-se ei la Ierusalim, după obiceiul praznicului, 43şi sfârşindu-se zilele, pe când se întorceau, a rămas copilul Iisus în Ierusalim; şi n-au ştiut Iosif şi mama Lui; 44şi socotind că este în ceata călătorilor, au venit cale de o zi, şi Îl căutau printre rude şi printre

τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς· 45καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. 46καὶ ἐγένετο μεθ᾽ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· 47ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. 49καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; 50καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. 51καὶ κατέβη μετ᾽ αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 52Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

cunoscuţi; 45şi, negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim ca să-L caute. 46Şi după trei zile L-au găsit în templu, şezând în mijlocul învăţătorilor, ascultându-i şi întrebându-i. 47Şi se minunau toţi cei care Îl ascultau de înţelegerea şi de răspunsurile Lui. 48Şi văzându-L, s-au uimit, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi cu mine Te-am căutat îndureraţi. 49Şi a zis către ei: Ce este de Mă căutaţi? Nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu? 50Dar ei n-au înţeles cuvântul pe care l-a grăit lor. 51Şi a coborât cu ei şi a venit în Nazaret şi le era supus. Iar mama Lui păstra toate cuvintele acestea în inima ei. 52Şi Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu harul la Dumnezeu şi la oameni.

Κεφάλαιον Γ΄

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, 2ἐπ᾽ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, 3καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, 4ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λό-

Capitolul 3

Iar în anul al cincisprezecelea al domniei Cezarului Tiberiu, pe când Ponţiu Pilat era guvernator al Iudeii şi Irod era tetrarh al Galileii, iar Filip, fratele lui, tetrarh al Itureii şi al ţinutului Trahonitidei, iar Lisaniu, tetrarh al Abilenei, 2în zilele arhiereilor Anna şi Caiafa, a fost cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie. 3Şi a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinţei spre iertarea păcatelor, 4precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia

γων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· *φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· 5πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, 6καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.* 7Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 10Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσομεν; 11ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; 13ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. 14ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδένα συκοφαντήσητε μηδὲ διασείσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. 15Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, 16ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἅπασι λέγων· ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί. 17οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 18πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα

proorocul, care zice: *Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui. 5Toată valea se va umple şi tot muntele şi dealul se vor smeri; şi vor fi cele strâmbe drepte şi cele colţuroase căi netede, 6şi va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.* 7Zicea, dar, mulţimilor care veneau să se boteze de către el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie? 8Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţă şi nu începeţi a zice în voi înşivă: Părinte avem pe Avraam! Căci vă spun vouă că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam. 9De-acum şi securea stă la rădăcina pomilor; deci tot pomul care nu face rod bun se taie şi se aruncă în foc. 10Şi L-au întrebat mulţimile zicând: Ce să facem dar? 11Şi răspunzând, a zis lor: Cel ce are două cămăşi să dea celui ce nu are; şi cel ce are bucate asemenea să facă. 12Şi au venit şi vameşi să se boteze, şi au zis către El: Învăţătorule, noi ce să facem? 13Iar el a zis către ei: Nu faceţi nimic mai mult peste ce vă este poruncit. 14Şi îl întrebau şi ostaşii, zicând: Şi noi ce să facem? Şi a zis către ei: Pe nimeni să nu învinuiţi pe nedrept, pe nimeni să nu năpăstuiţi şi să vă mulţumiţi cu soldele voastre. 15Şi fiind în aşteptare poporul şi întrebându-se toţi în inimile lor despre Ioan: Nu cumva el este Hristosul? 16a răspuns Ioan tuturor, zicând: Eu vă botez în apă, dar vine Cel mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintelor. El vă va boteza în Duh Sfânt şi foc, 17El are lopata în mână şi va curăţa aria Sa şi va aduna grâul în hambarul Lui, iar pleava o va arde cu foc nestins. 18Încă şi multe altele îndemnând, binevestea poporu-

παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. [19] Ὁ δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ Ἡρῳδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης, [20] προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν [22] καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὤν, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλί, [24] τοῦ Ματθάν, τοῦ Λευΐ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, [25] τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλίμ, τοῦ Ναγγαί, [26] τοῦ Μαάθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεΰ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωδᾶ, [27] τοῦ Ἰωαννάν, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, [28] τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἤρ, [29] τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ, [30] τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ, [31] τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Νάθαν, τοῦ Δαυΐδ, [32] τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, [33] τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἰωράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, [34] τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, [35] τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἔβερ, τοῦ Σαλᾶ, [36] τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, [37] τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, [38] τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

lui. [19] Iar Irod tetrarhul, mustrat fiind de el pentru Irodiada, femeia fratelui său, şi pentru toate relele pe care le făcuse Irod, [20] a adăugat la toate şi aceasta, şi a închis pe Ioan în temniţă.

Şi a fost, pe când se boteza tot poporul, că, botezându-Se şi Iisus şi rugându-Se, s-a deschis cerul, [22] şi S-a pogorât Duhul Sfânt în chip trupesc, ca un porumbel, peste El, şi glas din cer s-a făcut, zicând: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

Şi Acesta era Iisus, Care a început ca la treizeci de ani, fiind El, precum se socotea, fiu al lui Iosif, al lui Elí, [24] al lui Matan, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ioanná, al lui Iosif, [25] al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Eslim, al lui Nagai, [26] al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semeí, al lui Iosif, al lui Ioda, [27] al lui Ioannán, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Salatiel, al lui Neri, [28] al lui Melhi, al lui Addí, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Er, [29] al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi, [30] al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Iona, al lui Eliachim, [31] al lui Melea, al lui Mainán, al lui Matata, al lui Natan, al lui David, [32] al lui Iesei, al lui Obed, al lui Booz, al lui Salmon, al lui Naason, [33] al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Ioram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda, [34] al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor, [35] al lui Seruh, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala, [36] al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lameh, [37] al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Iared, al lui Maleleil, al lui Cainan, [38] al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον Δ΄

Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον [2]ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπείνασε. [3]καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. [4]καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· γέγραπται ὅτι *οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.* [5]Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου, [6]καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. [7]σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πᾶσα. [8]καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, *Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.* [9]Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· [10]γέγραπται γὰρ ὅτι *τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε,* [11]καὶ ὅτι *ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.* [12]καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται, *οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.* [13]Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ᾽ αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

Capitolul 4

Şi Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus în Duhul în pustie, [2]patruzeci de zile fiind ispitit de diavolul. Şi nu a mâncat nimic în zilele acelea; şi, sfârşindu-se ele, la urmă a flămânzit. [3]Şi I-a zis Lui diavolul: Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine. [4]Şi a răspuns Iisus către el, zicând: Scris este: *Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.* [5]Şi suindu-L diavolul într-un munte înalt, I-a arătat toate împărăţiile lumii într-o clipită. [6]Şi I-a zis Lui diavolul: Ţie îţi voi da toată stăpânirea aceasta şi slava lor, că mie mi-a fost dată şi o dau cui voiesc eu; [7]deci dacă Tu Te vei închina înaintea mea, va fi toată a Ta. [8]Şi răspunzându-i, Iisus a zis: Mergi înapoia Mea, satano! Căci scris este: *Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să slujeşti.* [9]Şi L-a dus pe El în Ierusalim şi L-a pus pe aripa templului, şi I-a zis: Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos; [10]că scris este: *Îngerilor Săi le va porunci pentru Tine, ca să Te păzească;* [11]şi: *Te vor ridica pe mâini, nu cumva să loveşti de piatră piciorul Tău.* [12]Şi răspunzând, Iisus i-a zis că s-a spus: *Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.* [13]Şi sfârşind toată ispita, diavolul s-a depărtat de la El, până la o vreme.

Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. [15]καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. [17]καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· [18]*Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,* [19]*κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.* [20]καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. [21]ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. [22]καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ; [23]καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. [24]εἶπε δέ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. [25]ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλιοῦ ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, [26]καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν. [27]καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ

Şi S-a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea; şi a ieşit vestea despre El în toate împrejurimile. [15]Şi El învăţa în sinagogile lor, slăvit fiind de toţi.

Şi a venit în Nazaret, unde fusese crescut, şi a intrat, după obiceiul Său, în ziua sâmbetei în sinagogă şi S-a ridicat să citească. [17]Şi I s-a dat Lui cartea proorocului Isaia. Şi deschizând cartea, a găsit locul unde era scris: [18]*Duhul Domnului peste Mine, pentru că M-a uns, M-a trimis să*

binevestesc săracilor, să vindec pe cei zdrobiţi cu inima, [19]*să propovăduiesc celor robiţi iertarea şi orbilor vederea, să trimit pe cei asupriţi întru iertare şi să vestesc anul Domnului primit.* [20]Şi închizând cartea şi dând-o slujitorului, a şezut; iar ochii tuturor din sinagogă erau aţintiţi asupra Lui. [21]Şi a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre. [22]Şi toţi mărturiseau pentru El şi se minunau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif? [23]Şi a zis către ei: Negreşit Îmi veţi spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria Ta. [24]Dar le-a zis: Amin zic vouă, că nici un prooroc nu este primit în patria sa. [25]Dar cu adevărat zic vouă, că multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când s-a închis cerul timp de trei ani şi şase luni, încât s-a făcut foamete mare peste tot pământul, [26]şi la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decât numai în Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă. [27]Şi mulţi leproşi erau în zilele lui Elisei proorocul în

μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. 28καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. 30αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι· 32καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. 33Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ 34λέγων· ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί,᾿Ιησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. 35καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ᾿Ιησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. 36καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; 37καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. 40Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευσεν αὐτούς. 41ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

Israel, dar nici unul dintre ei nu s-a curățit, decât numai Neeman Sirianul. 28Şi s-au umplut toți de mânie în sinagogă când au auzit acestea 29şi, sculându-se, L-au scos afară din cetate şi L-au dus pe sprânceana muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie. 30Dar El, trecând prin mijlocul lor, a plecat.

Şi a coborât în Capernaum, cetatea Galileii, şi îi învăța sâmbăta. 32Şi erau uimiți de învățătura Lui, că întru putere era cuvântul Lui. 33Şi în sinagogă era un om, având duh de drac necurat, şi a strigat cu glas mare, 34zicând: Ei, ce este nouă şi Ție, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te ştiu cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu. 35Şi Iisus l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. Şi aruncându-l dracul în mijloc, a ieşit din el, cu nimic vătămându-l. 36Şi spaimă a venit peste toți şi spuneau unii către alții, zicând: Ce este acest cuvânt? Că porunceşte cu stăpânire şi putere duhurilor necurate, şi acestea ies. 37Şi se ducea vestea despre El în tot locul din împrejurimi.

Şi ridicându-Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri mari şi L-au rugat pentru ea. 39Şi plecându-Se asupra ei, a certat frigurile şi au lăsat-o; şi ea îndată ridicându-se, slujea lor. 40Şi apunând soarele, toți câți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, pe fiecare dintre ei punându-Şi mâinile, îi tămăduia. 41Şi ieşeau şi dracii din mulți, strigând şi zicând: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certându-i, nu-i lăsa să vorbească, pentru că ştiau că El este Hristosul.

Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν. 43ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι. 44καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

Şi când s-a făcut ziuă, ieşind, S-a dus în loc pustiu; şi mulţimile Îl căutau şi au venit până la El, şi-L ţineau ca să nu plece de la ei. 43Iar El a zis către ei: Şi celorlalte cetăţi trebuie să binevestesc Împărăţia lui Dumnezeu; că spre aceasta am fost trimis. 44Şi propovăduia în sinagogile Galileii.

Κεφάλαιον Ε΄

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, 2καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ᾽ αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. 3ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. 4ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· ἐπιστάτα, δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. 6καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. 7καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ᾽ ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε· 9θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν

Capitolul 5

A fost, dar, pe când mulţimea Îl îmbulzea ca să audă cuvântul lui Dumnezeu şi El stătea lângă lacul Ghenizaret, 2că a văzut două corăbii, stând la ţărm; iar pescarii, coborând din ele, spălau mrejele. 3Şi urcând într-una din corăbii, care era a lui Simon, l-a rugat să o ducă iarăşi puţin de la ţărm. Şi şezând, învăţa din corabie mulţimile. 4Iar când a încetat a vorbi, i-a zis lui Simon: Du-o iarăşi la adânc şi aruncaţi mrejele voastre să pescuiţi. 5Şi răspunzând Simon, I-a zis: Învăţătorule, toată noaptea ostenindu-ne nimic n-am prins; dar, la cuvântul Tău, voi arunca mreaja. 6Şi făcând aceasta, au prins mulţime mare de peşti; şi se rupea mreaja lor. 7Şi au făcut semn tovarăşilor lor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Şi ei au venit şi au umplut amândouă corăbiile, încât acestea se scufundau. 8Văzând Simon Petru, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieşi de la mine, Doamne, că sunt om păcătos. 9Căci spaimă îl cuprinsese pe el şi pe toţi cei ce erau cu el, pentru

αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ᾗ συνέλαβον, [10]ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. [11]καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

pescuirea peştilor pe care îi prinseseră. [10]Asemenea şi pe Iacov şi pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau tovarăşi cu Simon. Şi a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum vei fi pescar de oameni. [11]Şi trăgând corăbiile la ţărm, lăsând toate, I-au urmat Lui.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. [13]καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ εἰπών· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. [14]καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. [15]διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν· [16]αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

Şi a fost, pe când era El într-una din cetăţi, şi, iată, un bărbat plin de lepră; şi văzând pe Iisus, a căzut cu faţa la pământ şi L-a rugat, zicând: Doamne, dacă voieşti, poţi să mă curăţeşti. [13]Şi întinzând mâna, S-a atins de el, zicând: Voiesc, curăţeşte-te! Şi îndată lepra s-a dus de la el. [14]Iar El i-a poruncit lui să nu spună nimănui, ci: Mergi, arată-te preotului şi adu jertfă pentru curăţirea ta, precum a rânduit Moise, spre mărturie lor. [15]Dar şi mai mult se răspândea cuvântul despre El şi se adunau mulţimi multe să audă şi să-i tămăduiască de neputinţele lor. [16]Iar El Se retrăgea în pustietăţi şi Se ruga.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. [18]καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. [19]καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. [20]καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. [21]καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός; [22]ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογι-

Şi a fost într-una din zile că El învăţa; şi fariseii şi învăţătorii de lege şedeau, veniţi din toate satele Galileii, din Iudeea şi din Ierusalim. Şi puterea Domnului era spre vindecarea lor. [18]Şi iată nişte bărbaţi aducând pe pat un om care era paralitic; şi căutau să-l ducă înăuntru şi să-l pună înaintea Lui; [19]şi negăsind pe unde să-l ducă înăuntru, din pricina mulţimii, suindu-se pe acoperiş, printre olane, l-au coborât cu patul, în mijloc, înaintea lui Iisus. [20]Şi văzând credinţa lor, a zis lui: Omule, iertate îţi sunt păcatele tale. [21]Iar cărturarii şi fariseii au început să cugete, zicând: Cine este Acesta Care grăieşte hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai Unul Dumnezeu? [22]Iar Iisus, cunoscând cugetele lor, răspunzând, a zis către ei: Ce cugetaţi în

σμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; [23]τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; [24]ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας –εἶπε τῷ παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. [25]καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. [26]καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

inimile voastre? [23]Ce este mai lesne? A zice: Iertate îți sunt păcatele tale! sau a zice: Scoală şi umblă? [24]Dar ca să ştiți că Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis paraliticului: Ţie îți zic: Scoală-te, ridică-ți patul şi mergi la casa ta. [25]Şi îndată ridicându-se înaintea lor, luând patul pe care zăcuse, a plecat la casa lui, slăvind pe Dumnezeu. [26]Şi uimire i-a cuprins pe toți şi slăveau pe Dumnezeu şi s-au umplut de frică zicând: Am văzut lucruri minunate astăzi.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευΐν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. [28]καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. [29]καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. [30]καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; [31]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· [32]οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Şi după acestea a ieşit şi a văzut un vameş cu numele Levi, care şedea la vamă, şi i-a zis: Urmează Mie. [28]Şi lăsând toate, sculându-se, a urmat Lui. [29]Şi I-a făcut ospăț mare Levi în casa sa. Şi era mulțime mare de vameşi şi alții care erau împreună cu ei aşezați la masă. [30]Şi cărturarii lor şi fariseii cârteau către ucenicii Lui, zicând: Pentru ce mâncați şi beți împreună cu vameşii şi cu păcătoşii? [31]Şi răspunzând Iisus, a zis către ei: N-au trebuință de doctor cei sănătoşi, ci cei bolnavi. [32]N-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoşi la pocăință.

Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν; [34]ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; [35]ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. [36]ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ

Iar ei au zis către El: De ce ucenicii lui Ioan postesc adesea şi fac rugăciuni, asemenea şi ai fariseilor, iar ai Tăi mănâncă şi beau? [34]Iar El a zis către ei: Puteți, oare, să-i faceți să postească pe fiii cămării de nuntă, câtă vreme este Mirele cu ei? [35]Dar vor veni zile, şi când Mirele va fi luat de la ei, atunci vor posti, în acele zile. [36]Şi zicea către ei şi o pildă: Nimeni nu pune petic de haină nouă la haină veche; altminteri şi pe cea nouă o va rupe, şi nici celei vechi nu i se potriveşte peticul de la cea nouă.

οὐ συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. 37καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· 38ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. 39καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

37Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, altminteri va sparge vinul cel nou burdufurile, şi vinul se varsă, şi burdufurile se strică. 38Ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi şi amândouă se păstrează. 39Şi nimeni, bând vin vechi, nu vrea îndată nou; căci zice: Cel vechi mai bun este.

Κεφάλαιον ς´

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσί. 2τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; 3καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυῒδ ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ὄντες; 4ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; 5καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. 7παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. 8αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. 9εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς

Capitolul 6

A fost, dar, în a doua sâmbătă a lunii celei dintâi, că El mergea prin semănături; şi ucenicii Lui smulgeau spice şi mâncau, frecându-le în mâini. 2Iar unii dintre farisei le-au zis: De ce faceţi ce nu este îngăduit să faceţi sâmbăta? 3Şi răspunzând către ei, a zis Iisus: Nici aceasta nu aţi citit, ce a făcut David când a flămânzit, el şi cei ce erau împreună cu el? 4Cum a intrat în casa lui Dumnezeu şi a luat pâinile punerii înainte şi a mâncat şi a dat şi celor care erau împreună cu el, pe care numai preoţilor le este îngăduit să le mănânce? 5Şi le zicea că Domn este Fiul Omului şi al sâmbetei.

A fost în altă sâmbătă, că a intrat El în sinagogă şi învăţa; şi era acolo un om şi mâna lui dreaptă era uscată. 7Iar cărturarii şi fariseii Îl pândeau să vadă dacă va tămădui sâmbăta, ca să-I găsească vină. 8El însă ştia cugetele lor; şi a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te şi stai în mijloc. Iar el, ridicându-se, a stat. 9A zis deci Iisus către ei: Vă voi întreba pe voi, ce e

πρὸς αὐτούς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; [10]καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. [11]αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

Εγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. [13]καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ᾽ αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, [14]Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, [15]Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτήν, [16]Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης.

Καὶ καταβὰς μετ᾽ αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, [18]καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο· [19]καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ᾽ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε· μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. [21]μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. [22]μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. [23]χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε·

îngăduit sâmbăta: A face bine sau rău? A mântui un suflet sau a-l ucide? [10]Şi privind împrejur pe toţi aceştia, i-a zis: Întinde mâna ta. Iar el a făcut aşa şi mâna lui a venit la starea cea dintâi, ca şi cealaltă. [11]Ei însă s-au umplut de nebunie şi vorbeau unii cu alţii ce să-I facă lui Iisus.

A fost, dar, în zilele acelea, că a ieşit în munte să Se roage; şi a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu. [13]Şi când s-a făcut ziuă, a chemat pe ucenicii Lui; şi alegând dintre ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli, [14]pe Simon, pe care l-a numit Petru, şi pe Andrei, fratele lui, pe Iacov şi pe Ioan, pe Filip şi pe Bartolomeu, [15]pe Matei şi pe Toma, pe Iacov al lui Alfeu şi pe Simon cel numit Zelotul, [16]pe Iuda al lui Iacov şi pe Iuda Iscarioteanul, care L-a şi vândut.

Şi coborând împreună cu ei, a stat la loc şes, El şi mulţime de ucenici ai Săi, şi mulţime multă de popor din toată Iudeea şi Ierusalim şi de pe ţărmul Tirului şi Sidonului, care au venit să-L audă şi să se vindece de bolile lor, [18]şi cei chinuiţi de duhuri necurate; şi se tămăduiau. [19]Şi toată mulţimea căuta să se atingă de El; că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi.

Şi El, ridicându-Şi ochii spre ucenicii Lui, zicea: Fericiţi voi cei săraci, că a voastră este Împărăţia lui Dumnezeu. [21]Fericiţi voi care flămânziţi acum, că vă veţi sătura. Fericiţi voi cei ce plângeţi acum, că veţi râde. [22]Fericiţi veţi fi când vă vor urî pe voi oamenii, şi când vă vor scoate dintre ei, şi vă vor ocărî şi vor lepăda numele vostru ca viclean, din pricina Fiului Omului. [23]Bucuraţi-vă în ziua aceea şi

ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 24πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. 26οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. 30παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. 33καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. 34καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. 35πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. 36Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ

săltați; că iată, plata voastră multă este în cer; căci unele ca acestea făceau proorocilor părinții lor. 24Dar vai vouă bogaților, că primiți aici mângâierea voastră. 25Vai vouă, celor sătui, că veți flămânzi. Vai vouă, celor ce râdeți acum, că veți plânge şi vă veți tângui. 26Vai, când toți oamenii vă vor vorbi de bine. Căci unele ca acestea făceau proorocilor mincinoşi părinții lor.

Dar vouă, celor care ascultați, vă spun: Iubiți pe vrăjmaşii voştri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi; 28binecuvântați pe cei ce vă blesteamă, rugați-vă pentru cei ce vă năpăstuiesc. 29Celui ce te loveşte peste obraz, dă-i-l şi pe celălalt; şi pe cel ce-ți ia haina, nu-l împiedica să-ți ia şi cămaşa; 30Tot celui care îți cere, dă-i; şi de la cel care ia cele ale tale, nu cere înapoi. 31Şi precum voiți să vă facă vouă oamenii, şi voi faceți lor asemenea; 32şi dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, care vă este darul? Că şi păcătoşii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei. 33Şi dacă faceți bine celor care vă fac vouă bine, care vă este darul? Că şi păcătoşii fac la fel. 34Şi dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, care vă este darul? Că şi păcătoşii dau cu împrumut păcătoşilor, ca să primească înapoi întocmai. 35Voi însă iubiți pe vrăjmaşii voştri şi faceți bine şi dați împrumut, nimic nădăjduind; şi va fi plata voastră multă şi veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori şi răi. 36Fiți, dar, milostivi, precum şi Tatăl vostru milostiv este.

Nu judecați şi nu veți fi judecați. Nu osândiți şi nu veți fi osândiți; sloboziți şi veți fi sloboziți. 38Dați şi se va da vouă; măsură bună, îndesată şi clătinată şi care

μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; 40οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν· 44ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν. 45ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

Τί δέ με καλεῖτε Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 47πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· 48ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς καὶ ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 49ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

se revarsă vor da în sânul vostru; căci cu aceeaşi măsură cu care veţi măsura vi se va măsura înapoi. 39Şi le-a zis lor pildă: Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amândoi în groapă? 40Nu este ucenic mai presus de învăţătorul lui; dar tot ucenicul care a ajuns desăvârşit va fi ca învăţătorul lui. 41De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, dar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? 42Sau cum poţi să zici fratelui tău: Frate, lasă-mă să scot paiul din ochiul tău, tu însuţi nevăzând bârna din ochiul tău? Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.

Căci nu este pom bun care să facă roade putrede şi, iarăşi, nici pom putred care să facă roade bune. 44Căci fiecare pom din însuşi rodul lui se cunoaşte. Că oamenii nu adună smochine din spini, nici din rug nu culeg struguri. 45Omul bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune, şi omul rău din vistieria cea rea a inimii lui scoate cele rele. Că din prisosul inimii grăieşte gura lui.

Şi pentru ce Mă chemaţi: Doamne, Doamne, şi nu faceţi cele ce spun? 47Tot cel ce vine la Mine şi ascultă cuvintele Mele şi le face, vă voi arăta cu cine este asemenea: 48Asemenea este omului care şi-a zidit casă, care a săpat şi a adâncit şi i-a pus temelie pe piatră; şi venind puhoiul, a lovit râul casa aceea şi n-a putut s-o clintească; căci era întemeiată pe piatră. 49Iar cel ce ascultă şi nu face, asemenea este omului care şi-a zidit casă pe pământ, fără temelie; pe care a lovit-o râul şi îndată a căzut, şi a fost mare prăbuşirea casei aceleia.

Κεφάλαιον Ζ΄

Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. 2 Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο. 5ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. 6ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλ᾽ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. 8καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 10καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολύς. 12ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλε-

Capitolul 7

Şi după ce a sfârşit toate cuvintele Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum. 2Iar robul unui sutaş, care îi era în cinste, bolnav fiind, era pe moarte. 3Şi auzind despre Iisus, a trimis la El nişte bătrâni ai iudeilor, rugându-L să vină şi să-l izbăvească pe robul lui. 4Iar ei, venind la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicând: Vrednic este să-i faci lui aceasta, 5căci iubeşte neamul nostru şi sinagoga el ne-a zidit-o. 6Iar Iisus a pornit cu ei. Şi când de-acum nu era departe de casă, sutaşul a trimis la El prieteni, zicându-I: Doamne, nu Te osteni, că nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu. 7Pentru aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tine. Ci spune cu cuvântul şi se va vindeca robul meu. 8Căci şi eu sunt om pus sub stăpânire, având sub mine ostaşi, şi zic acestuia: Du-te, şi se duce, şi altuia: Vino, şi vine, şi robului meu: Fă aceasta, şi face. 9Şi auzind acestea Iisus, S-a minunat de el şi, întorcându-Se, a zis mulţimii care Îl urma: Zic vouă, nici în Israel n-am aflat atâta credinţă. 10Şi întorcându-se trimişii acasă, au găsit pe robul bolnav însănătoşit.

Şi a fost după aceea că mergea spre o cetate numită Nain şi mergeau împreună cu El mulţi ucenici ai Săi şi multă mulţime. 12Iar când S-a apropiat de poarta cetăţii, iată scoteau un mort, fiul unul-născut al maicii sale, şi ea era văduvă; şi mulţime multă din cetate era cu ea. 13Şi

ως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. [13]καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε· [14]καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. [15]καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. [16]ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. [17]καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. [19]καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; [20]παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; [21]ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. [22]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· [23]καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. [24]ἀπελθόντων δὲ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; [25]ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. [26]ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. [27]οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, *ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατα-*

văzând-o pe ea Domnul, I s-a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge! [14]Şi apropiindu-Se, S-a atins de pat; iar cei ce-l duceau s-au oprit. Şi a zis: Tinere, ţie îţi zic, scoală-te! [15]Şi s-a ridicat mortul în şezut şi a început să vorbească. Şi l-a dat pe el maicii lui. [16]Şi i-a cuprins frică pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi; şi: A cercetat Dumnezeu pe poporul Său. [17]Şi a ieşit cuvântul acesta despre El în toată Iudeea şi în toate împrejurimile.

Şi i-au vestit lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea. [19]Şi chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi, Ioan i-a trimis la Iisus, zicând: Tu eşti Cel ce vine sau să aşteptăm pe altul? [20]Şi ajungând la El, bărbaţii au spus: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, zicând: Tu eşti Cel ce vine sau să aşteptăm pe altul? [21]Şi chiar în ceasul acela a tămăduit pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri viclene, şi multor orbi le-a dăruit vederea. [22]Şi răspunzând Iisus, le-a zis: Mergeţi şi vestiţi-i lui Ioan cele ce-aţi văzut şi aţi auzit: Orbii văd iarăşi, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii înviază, săracilor li se binevesteşte. [23]Şi fericit este cel care nu se va sminti întru Mine. [24]Şi plecând ucenicii lui Ioan, a început să vorbească mulţimilor despre Ioan: Ce aţi ieşit să priviţi în pustie? Trestie clătinată de vânt? [25]Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Oare om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în îmbrăcăminte slăvită şi în desfătare sunt în casele împăraţilor. [26]Dar ce-aţi ieşit să vedeţi? Prooroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât prooroc. [27]Căci acesta este cel despre care s-a scris: *Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va găti calea Ta înaintea Ta.* [28]Căci zic vouă: Prooroc

σκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. [28]λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστι. [29]καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· [30]οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ᾿ αὐτοῦ. [31]Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; [32]ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν· ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. [33]ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε· δαιμόνιον ἔχει. [34]ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. [35]καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ᾿ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. [37]καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου [38]καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. [39]ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι. [40]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ φησι· διδάσκαλε, εἰπέ. [41]δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. [42]μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι,

mai mare decât Ioan Botezătorul nimeni nu este între cei născuţi din femei; dar cel mai mic în Împărăţia lui Dumnezeu este mai mare decât el. [29]Şi tot poporul auzind, şi vameşii, s-au încredinţat de dreptatea lui Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan; [30]iar fariseii şi învăţătorii de lege au lepădat sfatul lui Dumnezeu în ei înşişi, nebotezându-se de către el. [31]Cu cine deci voi asemăna pe oamenii neamului acestuia? Şi cu cine sunt ei asemenea? [32]Asemenea sunt copiilor care şed în piaţă şi strigă unii către alţii şi zic: V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi n-aţi plâns. [33]Căci a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mâncând, nici vin bând, şi ziceţi: Are drac! [34]A venit Fiul Omului, mâncând şi bând, şi ziceţi: Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor! [35]Dar Înţelepciunea a fost dovedită dreaptă de toţi fiii ei.

Şi L-a rugat unul dintre farisei să mănânce cu el; şi intrând în casa fariseului, a şezut la masă. [37]Şi iată, o femeie din cetate, care era păcătoasă, aflând că şade la masă în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir [38]şi, stând în spate, la picioarele Lui, plângând, a început să ude picioarele Lui cu lacrimi şi cu părul capului ei le ştergea; şi săruta picioarele Lui şi le ungea cu mir. [39]Şi văzând fariseul care Îl chemase, a zis întru sine: Acesta, dacă era prooroc, ar fi ştiut cine şi ce fel de femeie este cea care se atinge de El, că este păcătoasă. [40]Şi răspunzând Iisus, a zis către el: Simone, am să-ţi spun ceva. Iar el a zis: Învăţătorule, spune! [41]Doi erau datornici unui cămătar; unul îi datora cinci sute de dinari, iar celălalt cincizeci. [42]Dar, neavând ei cum să dea înapoi datoria, amân-

ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; 43ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας. 44καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. 45φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. 46ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. 47οὗ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48εἶπε δὲ αὐτῇ· ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 49καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; 50εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

durora le-a iertat-o. Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult? 43Şi răspunzând Simon, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat. 44Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta, apă pe picioare nu Mi-ai dat; aceasta însă cu lacrimi Mi-a udat picioarele şi cu părul capului ei le-a şters. 45Sărutare nu Mi-ai dat; aceasta însă, de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele. 46Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; aceasta însă, cu mir Mi-a uns picioarele. 47Pentru aceasta, zic ţie: Iertate sunt păcatele ei cele multe, că mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte. 48Şi i-a zis ei: Iertate sunt păcatele tale. 49Şi au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în sinea lor: Cine este Acesta Care şi păcatele le iartă? 50Iar către femeie a zis: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace.

Κεφάλαιον Η´

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, 2καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, 3καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρῴδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπε διὰ

Capitolul 8

Şi a fost după aceea că El străbătea cetate după cetate şi sat după sat, propovăduind şi binevestind Împărăţia lui Dumnezeu; şi cei doisprezece erau cu El, 2şi nişte femei care fuseseră tămăduite de boli şi de răni şi de duhuri viclene şi de neputinţe, Maria, cea numită Magdalena, din care ieşiseră şapte draci, 3şi Ioana, femeia lui Huza, un dregător al lui Irod, şi Suzana, şi altele multe care Îi slujeau Lui din avutul lor.

Şi adunându-se mulţime multă şi venind la El din fiecare cetate, a vorbit în pildă: 5Ieşit-a semănătorul să semene

παραβολῆς· [5]ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· [6]καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· [7]καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· [8]καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; [10]ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· [12]οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. [13]οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. [14]τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. [15]τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. [17]οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. [18]βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἐὰν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

sămânța sa. Şi, pe când semăna el, una a căzut lângă drum şi a fost călcată în picioare şi păsările cerului au mâncat-o; [6]şi alta a căzut pe piatră şi, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală; [7]şi alta a căzut în mijlocul spinilor şi, răsărind împreună cu ea spinii, au înăbuşit-o; [8]şi alta a căzut pe pământul cel bun şi, răsărind, a făcut rod însutit. Zicând acestea, striga: Cine are urechi de auzit să audă.

Şi Îl întrebau ucenicii Lui, zicând: Ce înseamnă pilda aceasta? [10]Iar El a zis: Vouă vă este dat să cunoaşteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzând, să nu vadă şi, auzind, să nu înțeleagă.

Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. [12]Iar cele de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. [13]Iar cele de pe piatră sunt cei care, când aud, primesc cu bucurie cuvântul, dar nu au rădăcină; aceştia până la o vreme cred, iar la vreme de încercare se leapădă. [14]Iar cea căzută între spini, aceştia sunt cei care au auzit şi, umblând sub grijile şi bogăția şi plăcerile vieții, se înăbuşă şi nu desăvârşesc rodul. [15]Iar cea din pământul bun, aceştia sunt cei care, auzind cuvântul întru inimă bună şi curată, îl păstrează şi rodesc întru răbdare.

Şi nimeni, aprinzând făclie, n-o acoperă cu un vas, nici n-o pune sub pat, ci o pune în sfeşnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina. [17]Căci nu este nimic ascuns care să nu se vădească, nici tăinuit care să nu se cunoască şi să nu iasă la iveală. [18]Luați aminte deci cum auziți; căci celui ce are i se va da; şi celui ce nu are, şi ceea ce i se pare că are i se va lua.

Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. [20]καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων· ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες. [21]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. [23]πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. [24]προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. [25]εἶπε δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. [27]ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. [28]ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. [29]παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. [30]ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς

Şi au venit la El mama şi fraţii Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulţimii. [20]Şi unii I-au vestit Lui, zicând: Mama Ta şi fraţii Tăi stau afară, vrând să Te vadă. [21]Iar El, răspunzând, a zis către ei: Mama mea şi fraţii Mei aceştia sunt, cei care aud cuvântul lui Dumnezeu şi-l împlinesc.

Şi a fost într-una din zile că El S-a suit în corabie cu ucenicii Săi şi a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte a lacului. Şi au plecat. [23]Dar, pe când pluteau ei, El a adormit. Şi s-a lăsat furtună de vânt pe lac, şi corabia se umplea de apă, şi erau în primejdie. [24]Şi, apropiindu-se, L-au deşteptat, zicând: Învăţătorule, Învăţătorule, pierim! Iar El, sculându-Se, a certat vântul şi valul apei; şi ele s-au potolit şi s-a făcut linişte. [25]Şi le-a zis: Unde este credinţa voastră? Iar ei, înfricoşându-se, s-au minunat, zicând unii către alţii: Cine este oare Acesta, că şi vânturilor porunceşte, şi apei, şi ascultă de El?

Şi au tras la ţărm corabia în ţinutul Gadarenilor, care este de partea cealaltă a Galileii. [27]Şi ieşind El pe uscat, L-a întâmpinat un bărbat din cetate, care avea draci de mulţi ani, şi haină nu îmbrăca, şi în casă nu locuia, ci în morminte. [28]Şi văzându-L pe Iisus şi strigând, a căzut înaintea Lui şi cu glas mare a zis: Ce este mie şi Ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Rogu-Te, să nu mă chinuieşti. [29]Căci poruncise duhului necurat să iasă din om. Pentru că de mulţi ani îl apucase; şi îl legau cu lanţuri şi cu obezi, păzindu-l, iar el, sfărâmând legăturile, era mânat de dracul în pustii. [30]Şi l-a întrebat Iisus, zicând: Care-ţi este numele? Iar el a zis: Legiune; căci draci mulţi intraseră în

αὐτόν· 31καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. 32ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. 34ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· 39ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, 44προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

el; 31şi-L rugau pe El să nu le poruncească să se ducă în adânc. 32Şi era acolo o turmă mare de porci, care păşteau pe munte. Şi Îl rugau pe El să le îngăduie să intre în aceia; şi le-a îngăduit. 33Şi ieşind dracii din om, au intrat în porci; iar turma s-a năpustit de pe marginea râpei în lac şi s-a înecat. 34Iar păzitorii văzând ce s-a întâmplat, au fugit şi au vestit în cetate şi prin sate. 35Şi au ieşit să vadă ce s-a întâmplat şi au venit la Iisus şi au găsit şezând pe omul din care ieşiseră dracii, îmbrăcat şi întreg la minte, la picioarele lui Iisus, şi s-au înfricoşat. 36Şi le-au vestit lor cei care văzuseră cum s-a mântuit îndrăcitul. 37Şi L-a rugat pe El toată mulţimea din ţinutul Gadarenilor să plece de la ei, căci erau cuprinşi de frică mare. Iar El, intrând în corabie, S-a înapoiat. 38Şi bărbatul din care ieşiseră dracii Îl ruga să fie împreună cu El; dar Iisus l-a slobozit, zicând: 39Întoarce-te la casa ta şi povesteşte câte ţi-a făcut Dumnezeu. Şi el a plecat, vestind în toată cetatea câte i-a făcut Iisus lui.

Şi a fost, când S-a întors Iisus, că L-a primit pe El mulţimea; căci toţi Îl aşteptau. 41Şi iată, a venit un bărbat, al cărui nume era Iair; şi el era mai-marele sinagogii. Şi căzând la picioarele lui Iisus, Îl ruga pe El să intre în casa lui, 42căci numai o fiică avea, ca de doisprezece ani, şi aceasta era pe moarte. Şi ducându-Se El, mulţimile Îl îmbulzeau. 43Şi o femeie, care era cu scurgere de sânge de doisprezece ani şi care, cheltuind cu doctorii toată averea ei, nu putuse să fie vindecată de nici unul, 44apropiindu-se din spate, s-a atins de poala hainei Lui; şi îndată s-a oprit scurgerea sângelui ei. 45Şi a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Şi tăgădu-

45καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς ὁ ἁψάμενός μου; ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις τίς ὁ ἁψάμενός μου; 46ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ᾽ ἐμοῦ. 47ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι᾽ ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. 48ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. 49Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. 50ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. 51ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. 53καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς, ἐγείρου. 55καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ind toți, au zis Petru și cei dimpreună cu El: Învățătorule, mulțimile Te îmbulzesc și Te strâmtorează și Tu zici: Cine este cel care s-a atins de Mine? 46Iar Iisus a zis: S-a atins cineva de Mine; căci Eu am simțit putere ieșind din Mine. 47Și văzând femeia că nu a rămas tăinuită, a venit tremurând și, căzând înaintea Lui, I-a spus de față cu tot poporul pentru care pricină s-a atins de El și că s-a vindecat de îndată. 48Iar El i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace! 49Pe când încă vorbea El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând lui: A murit fiica ta. Nu-L mai supăra pe Învățătorul. 50Iar Iisus, auzind, i-a răspuns lui, zicând: Nu te teme; crede numai și se va mântui. 51Și venind în casă, nu a lăsat pe nimeni să intre, decât pe Petru, pe Ioan, pe Iacov, pe tatăl copilei și pe mamă. 52Și plângeau toți și se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeți; n-a murit, ci doarme. 53Și Îl luau în râs, știind că a murit. 54El însă, scoțând afară pe toți și apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te! 55Și s-a întors duhul ei și a înviat îndată; și El a poruncit să i se dea să mănânce. 56Și s-au minunat părinții ei; iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat.

Κεφάλαιον Θ´

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν· 2καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ

Capitolul 9

Și chemând pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpânire asupra tuturor dracilor și să tămăduiască bolile; 2și i-a trimis să propovăduiască Împărăția lui

Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας, [3]καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. [4]καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. [5]καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ᾿ αὐτούς. [6]ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

Ἤκουσε δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ᾿ αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ τῶν νεκρῶν, [8]ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. [9]καὶ εἶπεν ὁ Ἡρῴδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.

Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησε κατ᾿ ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. [11]οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰάσατο. [12]Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. [13]εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσομεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα· [14]ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. [15]καὶ ἐποίησαν οὕτω καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας.

Dumnezeu şi să vindece pe cei neputincioşi. [3]Şi a zis către ei: Nimic să nu luaţi pe cale, nici toiege, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici câte două cămăşi să nu aveţi. [4]Şi în care casă veţi intra, acolo să rămâneţi şi de acolo să ieşiţi. [5]Şi câţi nu vă vor primi, ieşind din cetatea aceea, şi praful de pe picioarele voastre să-l scuturaţi, spre mărturie împotriva lor. [6]Iar ei, ieşind, străbăteau sate după sate, binevestind şi tămăduind pretutindeni.

Şi a auzit Irod tetrarhul toate cele făcute de El; şi era nedumerit, pentru că se zicea de către unii că Ioan s-a sculat din morţi, [8]de către unii că s-a arătat Ilie, iar de către alţii că un prooroc dintre cei vechi a înviat. [9]Şi a zis Irod: Lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine este, dar, Acesta despre care eu aud asemenea lucruri? Şi căuta să-L vadă.

Şi, întorcându-se apostolii, I-au povestit Lui câte au făcut. Şi luându-i cu Sine, S-a retras deoparte, într-un loc pustiu pe lângă cetatea numită Betsaida. [11]Iar mulţimile, aflând, au urmat Lui; şi El, primindu-le, le vorbea lor despre Împărăţia lui Dumnezeu şi îi vindeca pe cei ce aveau trebuinţă de tămăduire. [12]Şi ziua a început a se pleca; şi venind cei doisprezece, I-au zis: Slobozeşte mulţimea ca, mergând în satele şi în cătunele dimprejur, să fie găzduiţi şi să-şi găsească mâncare, că aici suntem în loc pustiu. [13]Iar El a zis către ei: Daţi-le voi să mănânce. Iar ei au zis: Noi nu avem mai mult de cinci pâini şi doi peşti, afară numai dacă, mergând, vom cumpăra la tot poporul acesta bucate; [14]căci erau ca la cinci mii de bărbaţi. Şi a zis către ucenicii Lui: Aşezaţi-i în cete de câte cincizeci. [15]Şi au făcut aşa şi i-au aşe-

16λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; 19οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν τοῦτο, 22εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ᾽ ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 26ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ

zat pe toţi. 16Şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, ridicându-Şi privirea la cer, le-a binecuvântat şi le-a frânt, şi le-a dat ucenicilor ca să le pună înainte mulţimii. 17Şi au mâncat şi s-au săturat toţi, şi au strâns rămăşiţele de bucate, douăsprezece coşuri.

Şi a fost, pe când Se ruga El singur, că ucenicii erau împreună cu El, şi i-a întrebat, zicând: Cine zic mulţimile că sunt Eu? 19Iar ei, răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alţii Ilie, iar alţii că un prooroc din cei vechi a înviat. 20Iar El le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt Eu? Şi răspunzând Petru, a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

Iar El le-a poruncit cu asprime să nu spună nimănui aceasta, 22zicând că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie nesocotit de bătrâni şi de arhierei şi de cărturari şi să fie omorât, şi a treia zi să învieze.

Şi zicea către toţi: Dacă cineva voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să urmeze Mie. 24Căci cine va voi să-şi mântuiască sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul său pentru Mine, acela îl va mântui. 25Căci cu ce se foloseşte un om câştigând lumea toată, dar pe sine pierzându-se sau păgubindu-se? 26Căci cine se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, de acela Fiul Omului Se va ruşina, când va veni întru slava Sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri. 27Şi zic vouă cu adevărat: Sunt unii dintre cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până când nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu.

A fost dar după cuvintele acestea, ca la opt zile, că luând cu Sine pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacov, S-a suit în munte ca să Se roage. 29Şi, pe când Se ruga El, chipul

ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. 30καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, 31οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. 32ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ᾿ αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. 34ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἐκείνους εἰς τὴν νεφέλην· 35καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. 36καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 38καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής μοί ἐστι· 39καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ᾿ αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν· 40καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 41ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. 42ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

feţei Sale s-a făcut altul şi îmbrăcămintea Lui albă, strălucind. 30Şi iată, doi bărbaţi vorbeau împreună cu El, care erau Moise şi Ilie, 31care, arătându-se în slavă, vorbeau despre ieşirea Lui, pe care avea să o împlinească în Ierusalim. 32Iar Petru şi cei dimpreună cu el erau îngreuiaţi de somn; şi trezindu-se, au văzut slava Lui şi pe cei doi bărbaţi stând împreună cu El. 33Şi a fost că, pe când se despărţeau aceia de El, a zis Petru către Iisus: Învăţătorule, bine este să fim noi aici; şi să facem trei corturi, unul Ţie, unul lui Moise şi unul lui Ilie, neştiind ce spune. 34Şi acestea zicând el, s-a făcut un nor şi i-a umbrit; şi s-au înfricoşat când au intrat aceia în nor. 35Şi glas s-a făcut din nor, zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit; pe Acesta să-L ascultaţi! 36Şi când s-a făcut glasul, S-a aflat Iisus singur. Şi ei au tăcut şi nimănui n-au vestit în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.

A fost în ziua următoare, când s-au coborât din munte, că L-a întâmpinat mulţime multă. 38Şi iată, un bărbat din mulţime a strigat, zicând: Învăţătorule, rogu-mă Ţie, caută spre fiul meu, că unulnăscut îmi este; 39şi iată, un duh îl apucă şi dintr-o dată strigă şi-l scutură cu spume, şi cu anevoie pleacă de la el, zdrobindu-l; 40şi m-am rugat de ucenicii Tăi ca să-l scoată, dar n-au putut. 41Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi stricat! Până când voi fi la voi şi vă voi răbda? Adu-l pe fiul tău aici. 42Şi pe când acela încă se apropia, l-a trântit dracul şi l-a scuturat; şi a certat Iisus duhul cel necurat şi l-a vindecat pe copil şi l-a dat înapoi tatălui său. 43Şi se uimeau toţi de măreţia lui Dumnezeu.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· [44]θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. [45]οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ᾽ αὐτῶν ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. [47]ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ [48]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστι μέγας.

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ᾽ ἡμῶν. [50]καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· οὐ γάρ ἐστι καθ᾽ ὑμῶν· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ᾽ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐστήριξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, [52]καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ· [53]καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. [54]ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον· Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησε; [55]στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ οἴδατε ποίου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς· [56]ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

Şi mirându-se toţi de toate câte făcuse Iisus, a zis către ucenicii Săi: [44]Puneţi în urechile voastre cuvintele acestea: Fiul Omului Se va da în mâinile oamenilor. [45]Iar ei nu înţelegeau cuvântul acesta, şi le era acoperit, ca să nu-l priceapă; şi se temeau să-L întrebe despre acest cuvânt.

Şi a intrat gând între ei: Cine dintre ei ar fi mai mare? [47]Iar Iisus, văzând gândul inimii lor, luând un copil, l-a pus lângă Sine, [48]şi le-a zis: Cel care va primi copilul acesta în numele Meu pe Mine Mă primeşte; şi cel care Mă va primi pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Căci cel care este mai mic între voi toţi, acesta este mare.

Iar Ioan, răspunzând, a zis: Învăţătorule, am văzut pe cineva scoţând draci în numele Tău şi l-am împiedicat, că nu urmează Ţie împreună cu noi. [50]Şi a zis către el Iisus: Nu-l împiedicaţi; căci nu este împotriva voastră; şi cine nu este împotriva voastră este pentru voi.

Şi a fost, când s-au împlinit zilele înălţării Lui, că El a hotărât să meargă la Ierusalim [52]şi a trimis vestitori înaintea feţei Lui. Şi ei, mergând, au intrat într-un sat de samarineni, ca să pregătească pentru El; [53]şi nu L-au primit, pentru că El Se îndrepta spre Ierusalim. [54]Şi văzând aceasta ucenicii Lui, Iacov şi Ioan, au zis: Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer şi să-i mistuie, cum a făcut şi Ilie? [55]Iar El, întorcându-Se, i-a certat şi a zis: Nu ştiţi ai cărui duh sunteţi! [56]Fiul Omului n-a venit să piardă suflete de oameni, ci să mântuiască. Şi au mers în alt sat.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέ τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ, Κύριε. 58καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 59Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. 60εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 61Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Şi a fost, pe când mergeau ei pe cale, că a zis cineva către El: Voi urma Ţie oriunde Te vei duce, Doamne. 58Şi i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi, dar Fiul Omului nu are unde să-Şi plece capul. 59Şi a zis către altul: urmează Mie. Iar el a zis: Doamne, îngăduie-mi să merg mai întâi să-l îngrop pe tatăl meu. 60Iar Iisus i-a zis: Lasă morţii să-şi îngroape morţii lor; iar tu mergi de vesteşte Împărăţia lui Dumnezeu. 61Şi altul a zis: Voi urma Ţie, Doamne, dar întâi îngăduie-mi să-mi iau rămas bun de la cei din casa mea. 62Iar Iisus a zis către el: Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru Împărăţia lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον Ι΄

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3ὑπάγετε· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5εἰς ἣν δ᾽ ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6καὶ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐπανακάμψει. 7ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίοντες καὶ πίνον-

Capitolul 10

Şi, după acestea, a rânduit Domnul şi alţi şaptezeci, şi i-a trimis câte doi înaintea feţei Sale, în toată cetatea şi locul, unde Însuşi avea să vină. 2Zicea deci către ei: Secerişul este mult, iar lucrătorii puţini; rugaţi deci pe Domnul secerişului să scoată lucrători la secerişul Său. 3Mergeţi; iată, Eu vă trimit ca pe nişte miei în mijlocul lupilor. 4Nu purtaţi pungă, nici traistă, nici încălţăminte; şi nimănui nu-i daţi bineţe pe cale. 5Iar în casa în care intraţi, întâi ziceţi: Pace casei acesteia. 6Şi de va fi acolo un fiu al păcii, se va odihni peste el pacea voastră; iar de nu, se va întoarce la voi. 7Iar în casa aceasta rămâneţi, mâncând şi bând cele de la ei; căci vrednic este

τες τὰ παρ᾽ αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε· 11καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 15καὶ σύ, Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ. 16Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. 20πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι

lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă. 8Şi în cetatea în care intrați şi vă primesc, mâncați cele puse înaintea voastră. 9Şi tămăduiți pe cei neputincioşi din ea şi ziceți lor: S-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu. 10Şi în cetatea în care intrați şi nu vă primesc, ieşiți pe ulițele ei şi ziceți: 11Şi praful care ni s-a lipit de picioare din cetatea voastră vi-l scuturăm vouă; dar aceasta să cunoaşteți, că s-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu. 12Şi zic vouă: Sodomei în ziua aceea îi va fi mai uşor decât cetății aceleia.

Vai ție, Horazine! Vai ție, Betsaida! Că dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut puterile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, şezând în sac şi în cenuşă. 14Dar Tirului şi Sidonului le va fi mai uşor la judecată decât vouă. 15Şi tu, Capernaume, care ai fost înălțat până la cer, până la iad vei fi coborât! 16Cel care ascultă de voi de Mine ascultă; şi cel ce se leapădă de voi de Mine se leapădă; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel care M-a trimis pe Mine.

Şi s-au întors cei şaptezeci cu bucurie, zicând: Doamne, şi dracii ni se supun în numele Tău. 18Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer. 19Iată, vă dau vouă stăpânire să călcați peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului; şi nimic nu vă va vătăma. 20Dar nu de aceasta vă bucurați, că duhurile vi se supun; ci bucurați-vă că numele voastre s-au scris în ceruri.

În acest ceas, Iisus S-a bucurat cu Duhul şi a zis: Îți mulțumesc Ție, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți şi pricepuți şi le-ai descoperit pruncilor; da, Părinte, căci aşa a fost bunăvoirea înaintea Ta. 22Şi

οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. [22]καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπε· πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. [23]Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. [24]λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; [26]ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; [27]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· *ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν·* [28]εἶπε δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. [29]ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; [30]ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. [31]κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. [32]ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. [33]Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, [34]καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. [35]καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. [36]τίς οὖν τού-

întorcându-se către ucenici, a zis: Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu; şi nimeni nu cunoaşte Cine este Fiul, fără numai Tatăl, şi Cine este Tatăl, fără numai Fiul şi cel căruia voieşte Fiul să-i descopere. [23]Şi întorcându-Se către ucenici, deoparte, a zis: Fericiţi ochii care văd ceea ce vedeţi voi! [24]Căci zic vouă: Mulţi prooroci şi împăraţi au vrut să vadă cele ce vedeţi voi, dar n-au văzut, şi să audă cele ce auziţi, dar n-au auzit.

Şi iată, un învăţător de lege s-a ridicat, ispitindu-L şi zicând: Învăţătorule, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? [26]Şi a zis către el: În Lege ce este scris? Cum citeşti? [27]Iar el, răspunzând, a zis: *Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată tăria ta şi din tot cugetul tău, şi pe aproapele tău ca pe tine însuţi.* [28]Iar El i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta şi vei fi viu. [29]Dar el, voind să se îndreptăţească pe sine, a zis către Iisus: Şi cine este aproapele meu? [30]Iar Iisus, răspunzând, a zis: Un om cobora de la Ierusalim în Ierihon şi a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat şi l-au umplut de răni, au plecat, lăsându-l pe jumătate mort. [31]Din întâmplare un preot cobora pe calea aceea şi, văzându-l, a trecut pe partea cealaltă. [32]Asemenea şi un levit, ajungând în acel loc şi văzând, a trecut pe partea cealaltă. [33]Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el şi, văzându-l, i s-a făcut milă; [34]şi, apropiindu-se, i-a legat rănile, turnând pe ele untdelemn şi vin, şi, urcându-l pe dobitocul său, l-a dus la un han şi a purtat grijă de el. [35]Iar a doua zi, ieşind şi scoţând doi dinari, i-a dat hangiului şi i-a zis: Ai grijă de el şi ce vei mai cheltui eu, când mă voi în-

των τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; [37]ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ᾽ αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά. γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. [39]καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. [40]ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. [41]ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· [42]ἑνὸς δέ ἐστι χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ᾽ αὐτῆς.

toarce, îţi voi da înapoi. [36]Care, dar, din aceştia trei ţi se pare că s-a făcut aproapele celui căzut între tâlhari? [37]Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Deci Iisus i-a zis: Mergi şi fă şi tu asemenea.

A fost, pe când mergeau ei, că El a intrat într-un sat. Şi o femeie cu numele Marta L-a primit în casa ei. [39]Şi ea avea o soră care se numea Maria şi care, şezând la picioarele lui Iisus, asculta cuvântul Lui. [40]Iar Marta se risipea în multă slujire; şi, apropiindu-se, a zis: Doamne, nu-Ţi pasă că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute. [41]Şi răspunzând Iisus, i-a zis: Marto, Marto, îţi faci griji şi te tulburi pentru multe; [42]dar de un lucru este trebuinţă; iar Maria partea cea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. [2]εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· [3]τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ᾽ ἡμέραν· [4]καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ τῷ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [5]Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·

Capitolul 11

Şi a fost, pe când Se ruga El într-un loc, că, după ce a încetat, unul dintre ucenicii Lui a zis către El: Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, cum şi Ioan i-a învăţat pe ucenicii lui. [2]Iar El a zis lor: Când vă rugaţi, ziceţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău; vie Împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ; [3]pâinea noastră cea spre fiinţă, dă-ne-o nouă în fiecare zi; [4]şi ne iartă nouă păcatele noastre, căci şi noi înşine iertăm oricui ne este dator; şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean. [5]Şi a zis către ei: Cine dintre

τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· 7κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι; 8λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει. 9κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 10πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθήσεται. 11τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 12ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι· 15τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 16ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. 17αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. 18εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ με ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια; 19εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν ἔσονται. 20εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία

voi va avea un prieten şi va merge la el în miez de noapte şi-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei pâini, 6pentru că un prieten a venit de pe cale la mine şi n-am ce să-i pun înainte; 7iar acela, dinăuntru răspunzând, să-i zică: Nu-mi face osteneală. De acum uşa e încuiată şi copiii mei sunt împreună cu mine în pat. Nu pot să mă ridic să-ți dau. 8Zic vouă: Chiar de nu se va ridica să-i dea pentru că-i este prieten, totuşi, pentru îndrăzneala lui, se va scula şi îi va da câte îi trebuie. 9Şi Eu zic vouă: Cereți şi vi se va da; căutați şi veți afla; bateți şi vi se va deschide; 10că tot cel care cere primeşte; şi cel ce caută găseşte; şi celui ce bate i se va deschide. 11Şi care dintre voi, tată fiind, de-i va cere fiul pâine, îi va da piatră? Sau peşte, şi în loc de peşte îi va da şarpe? 12Sau de-i va cere ou, îi va da scorpie? 13Deci dacă voi, răi fiind, ştiți să dați fiilor voştri daruri bune, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din cer va da Duh Sfânt celor care cer de la El?

Şi a scos un drac, şi acela era mut; şi a fost, când a ieşit dracul, că mutul a vorbit şi mulțimile s-au minunat; 15iar unii dintre ei au zis: Cu Beelzebul, căpetenia dracilor, scoate dracii. 16Iar alții, ispitindu-L, cereau de la El semn din cer. 17Iar El, cunoscând gândurile lor, le-a zis: Toată împărăția care se dezbină în sine se pustieşte; şi o casă care este împotriva ei înseşi, cade. 18Şi dacă satana s-a dezbinat în sine, cum va mai dăinui împărăția lui? Că ziceți că Eu cu Beelzebul scot dracii. 19Iar dacă Eu cu Beelzebul scot dracii, fiii voştri cu cine îi scot? Pentru aceasta ei vor fi judecătorii voştri. 20Iar dacă Eu cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, atunci a ajuns la voi Împărăția lui Dumnezeu.

τοῦ Θεοῦ. [21]ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· [22]ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ᾽ ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. [23]ὁ μὴ ὢν μετ᾽ ἐμοῦ κατ᾽ ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ᾽ ἐμοῦ σκορπίζει.

Οταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· [25]καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. [26]τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων.

Εγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. [28]αὐτὸς δὲ εἶπε· μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστι· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. [30]καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. [31]βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. [32]ἄνδρες Νινευῒ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας εἰς κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν,

[21]Când cel tare, înarmat bine, îşi păzeşte curtea, avuţiile lui sunt în pace. [22]Dar când unul mai tare decât el, venind, îl biruie, îi ia toate armele în care se încredea, iar prăzile de la el le împarte. [23]Cel care nu este cu Mine este împotriva Mea; şi cel care nu adună cu Mine risipeşte.

Când duhul necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, şi, negăsind, zice: Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit; [25]şi venind, o găseşte măturată şi împodobită. [26]Atunci merge şi ia cu sine alte şapte duhuri mai viclene decât el şi, intrând, locuiesc acolo; şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi.

Şi a fost, când spunea El acestea, că o femeie din mulţime, ridicând glas, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi sânii la care ai supt! [28]Iar El a zis: Da, dar mai degrabă fericiţi sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.

Şi tot adunându-se mulţimile, a început să zică: Neamul acesta este neam viclean; caută semn, şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocul. [30]Căci precum s-a făcut Iona semn ninivitenilor, tot aşa va fi şi Fiul Omului semn acestui neam. [31]Împărăteasa de la Miazăzi se va ridica la judecată împreună cu bărbaţii neamului acestuia şi-i va osândi, pentru că ea a venit de la marginile pământului să audă înţelepciunea lui Solomon; şi, iată, aici este mai mult decât Solomon. [32]Bărbaţii Ninivei se vor ridica la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi, că ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; şi, iată, aici este mai mult decât Iona.

Şi nimeni, aprinzând făclie, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfeşnic,

ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. 34ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. 35σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.

Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι αὐτὸν ταῦτα ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 38ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; 41πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ ἅπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔσται. 42ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. 43οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. 45Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. 46ὁ δὲ εἶπε· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ

ca aceia care intră să vadă lumina. 34Făclia trupului este ochiul. Deci, când ochiul tău este curat, şi tot trupul tău este luminos; iar când este viclean, şi trupul tău este întunecat. 35Ia seama deci, nu cumva lumina care este în tine să fie întuneric. 36Aşadar, dacă tot trupul tău este luminos, neavând vreo parte întunecată, va fi luminos în întregime, ca atunci când făclia te luminează cu strălucirea ei.

Şi pe când vorbea El acestea, un fariseu Îl ruga să prânzească la el; şi, intrând, a şezut la masă. 38Iar fariseul, văzând, s-a mirat că nu S-a spălat înainte de prânz. 39Şi a zis Domnul către el: Acum voi fariseii curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar partea dinăuntru a voastră este plină de răpire şi de viclenie. 40Nebunilor! Oare, Cel ce a făcut partea din afară n-a făcut şi partea dinăuntru? 41Daţi mai întâi milostenie cele ce sunt dinlăuntru şi, iată, toate vă vor fi curate. 42Dar vai vouă, fariseilor, că daţi zeciuială din izmă şi din untişor şi din toată verdeaţa; şi lăsaţi la o parte judecata şi iubirea de Dumnezeu; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi. 43Vai vouă, fariseilor, că iubiţi scaunul din faţă în sinagogi şi plecăciunile în pieţe. 44Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici, că sunteţi ca mormintele care nu se văd şi oamenii, umblând peste ele, nu le ştiu. 45Şi răspunzând unul dintre învăţătorii de Lege, a zis Lui: Învăţătorule, acestea zicând, şi pe noi ne ocărăşti! 46Iar El a zis: Vai şi vouă, învăţătorilor de Lege, că împovăraţi pe oameni cu poveri greu de purtat, iar voi înşivă nici cu un deget nu atingeţi poverile. 47Vai vouă, că zidiţi mormintele proorocilor, dar părinţii voştri i-au omo-

συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. [49]διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, [50]ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, [51]ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. [52]οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. [53]λέγοντος δὲ αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, [54]ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

rât. [48]Mărturisiţi deci şi încuviinţaţi faptele părinţilor voştri; că ei i-au omorât, iar voi le zidiţi mormintele. [49]Pentru aceea şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimite-voi la ei prooroci şi apostoli, şi dintre ei vor omorî şi vor prigoni, [50]ca să se ceară de la neamul acesta sângele tuturor proorocilor, cel vărsat de la întemeierea lumii, [51]de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între jertfelnic şi templu; Da, zic vouă, se va cere de la neamul acesta. [52]Vai vouă, învăţătorilor de Lege, că aţi luat cheia cunoştinţei; voi înşivă n-aţi intrat, şi pe cei ce intrau i-aţi împiedicat. [53]Şi zicând El acestea către ei, au început cărturarii şi fariseii să-L urască pe El cumplit şi să-L silească a vorbi despre mai multe, [54]pândindu-L şi căutând să-L descoasă, ca să-I găsească vină.

Κεφάλαιον IB΄

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥς καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. [2]οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται· [3]ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.

Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι.

Capitolul 12

Şi între timp adunându-se mulţime, mii şi mii, încât se călcau în picioare unii pe alţii, a început să spună către ucenicii Săi mai întâi: Păziţi-vă de aluatul fariseilor, care este făţărnicia. [2]Nimic nu este acoperit care să nu se descopere, şi ascuns care să nu se cunoască. [3]De aceea, câte aţi zis la întuneric se vor auzi la lumină, şi ceea ce aţi vorbit la ureche, în cămări, se va propovădui de pe acoperişuri.

Dar zic vouă, prietenilor Mei: Nu vă temeţi de cei care ucid trupul şi după aceasta n-au ce să facă mai mult. [5]Vă voi

5ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. 6οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· 7ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. 8Λέγω δὲ ὑμῖν· πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· 9ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 10καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. 11ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπητε· 12τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι τὴν κληρονομίαν μετ' ἐμοῦ. 14ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. 16Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· 17καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; 18καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, 19καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἄφρον, ταύτῃ

arăta însă de cine să vă temeți: Temeți-vă de cel care, după ce ucide, are puterea să arunce în gheena; da, zic vouă, de acesta să vă temeți. 6Nu se vând oare cinci vrăbii pe doi bani? Şi nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu; 7ci şi perii capului vostru, toți sunt numărați. Deci nu vă temeți; sunteți mai de preț decât mulțime de vrăbii. 8Şi zic vouă: Tot cel care va mărturisi întru Mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi întru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu. 9Iar cel care se va lepăda de Mine înaintea oamenilor lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu. 10Şi tot cel care va spune cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; iar celui care împotriva Duhului Sfânt a hulit, nu i se va ierta. 11Iar când vă vor duce în sinagogi şi la dregători şi la stăpâniri, nu vă îngrijiți cum sau ce veți răspunde, sau ce veți zice; 12căci Duhul Sfânt vă va învăța în acel ceas ce trebuie să spuneți.

Şi I-a zis Lui cineva din mulțime: Învățătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moştenirea. 14Iar El i-a zis: Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi? 15Şi a zis către ei: Vedeți şi păziți-vă de toată lăcomia; că nu în prisosul avuțiilor lui este viața omului. 16Şi a spus o pildă către ei, zicând: Unui om bogat i-a rodit din belşug țarina; 17şi cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele? 18Şi a zis: Aceasta voi face: Voi strica hambarele mele şi mai mari le voi zidi, şi voi strânge acolo toate roadele mele şi bunătățile mele. 19Şi voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți puse pentru mulți ani; odihneşte-te, mănâncă, bea, veseleşte-te. 20Şi i-a zis Dumnezeu: Nebune! În aceas-

τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται; 21οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. 23οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 24κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; 25τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; 26εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. 28εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων· 31πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 32Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. 33πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· 34ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· 36καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον

tă noapte sufletul tău îl vor cere de la tine. Şi cele ce ai pregătit, ale cui vor fi? 21Aşa este cel care-şi adună comori sieşi şi care nu se îmbogăţeşte în Dumnezeu.

Şi a zis către ucenicii Săi: De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru, ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veţi îmbrăca. 23Nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul mai mult decât îmbrăcămintea? 24Luaţi aminte la corbi, că nu seamănă, nici nu seceră, care n-au cămară, nici hambar, şi Dumnezeu îi hrăneşte; cu cât mai de preţ sunteţi voi decât păsările? 25Şi cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot? 26Deci dacă nu puteţi nici lucrul cel mai mic, de ce vă îngrijiţi de celelalte? 27Luaţi aminte la crini cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc; şi zic vouă că nici Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia. 28Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este, iar mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu aşa o înveşmântă, cu cât mai mult pe voi, puţin credincioşilor? 29Ci voi nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi nu fiţi îngrijoraţi. 30Căci toate acestea le caută neamurile lumii; dar Tatăl vostru ştie că aveţi trebuinţă de ele; 31ci căutaţi Împărăţia lui Dumnezeu şi toate acestea se vor adăuga vouă. 32Nu te teme, turmă mică; că a binevoit Tatăl vostru să vă dea vouă Împărăţia. 33Vindeţi averile voastre şi daţi milostenie. Faceţi-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuţinată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică; 34căci unde este comoara voastră, acolo şi inima voastră va fi.

Să fie mijloacele voastre încinse şi făcliile aprinse; 36şi voi asemenea oamenilor care aşteaptă pe domnul lor, când se

ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. [37]μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. [38]καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. [39]τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. [40]καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. [41]εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; [42]εἶπε δὲ ὁ Κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; [43]μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτω ποιοῦντα. [44]ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. [45]ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, [46]ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. [47]ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· [48]ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη. [50]βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ.

va întoarce de la nuntă, ca, venind şi bătând, îndată să-i deschidă. [37]Fericiţi robii aceia pe care, venind, stăpânul îi va afla priveghind. Amin zic vouă, că se va încinge şi îi va aşeza la masă şi, apropiindu-se, le va sluji. [38]Şi de va veni la a doua strajă, şi la a treia strajă de va veni şi îi va găsi aşa, fericiţi sunt robii aceia. [39]Şi aceasta să ştiţi, că de ar şti stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa. [40]Şi voi, aşadar, fiţi pregătiţi; că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului vine. [41]Şi I-a zis Petru: Doamne, către noi spui pilda aceasta sau şi către toţi? [42]Şi a zis Domnul: Cine oare este iconomul credincios şi înţelept pe care îl va pune domnul peste slugile sale, ca să le dea la vreme partea lor de grâu? [43]Fericit robul acela pe care, venind domnul său, îl va găsi făcând aşa. [44]Adevărat zic vouă, că peste toate avuţiile sale îl va pune. [45]Iar de va zice robul acela în inima sa: Zăboveşte domnul meu să vină, şi va începe să bată slugile şi slujnicele, să mănânce şi să bea şi să se îmbete, [46]va veni domnul robului aceluia în ziua în care el nu se aşteaptă şi în ceasul pe care el nu-l ştie, şi îl va tăia în două, şi partea lui o va pune cu cei necredincioşi. [47]Iar robul acela care a cunoscut voia domnului său şi care nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, mult se va bate; [48]şi cel care n-a cunoscut şi care a făcut lucruri vrednice de bătăi, puţin se va bate. Şi de la tot cel căruia i s-a dat mult, mult se va cere de la el, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere.

Foc am venit să arunc pe pământ şi cât aş vrea să se fi aprins deja! [50]Dar cu botez am a Mă boteza, şi câtă strâmtorare

[51]δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ διαμερισμόν. [52]ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ τρισί· [53]διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς.

am până ce se va săvârşi! [51]Vi se pare că am venit să dau pace pe pământ? Nu, zic vouă, ci dezbinare. [52]Căci vor fi de acum cinci într-o casă dezbinaţi, trei împotriva a doi şi doi împotriva a trei; [53]se vor dezbina: tatăl împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei şi fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale şi nora împotriva soacrei sale.

Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω· [55]καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. [56]ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε;

Şi zicea şi mulţimilor: Când vedeţi nor ridicându-se dinspre Apus, îndată ziceţi: vine ploaie, şi se întâmplă aşa; [55]iar când vântul de la Miazăzi suflă, ziceţi că va fi arşiţă, şi se întâmplă; [56]Făţarnicilor, faţa cerului şi a pământului ştiţi să o cercetaţi, dar vremea aceasta cum nu o cercetaţi?

Τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; [58]ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ᾽ ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. [59]λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

De ce, dar, de la voi înşivă nu judecaţi ce este drept? [58]Căci de mergi cu potrivnicul tău la dregător, pe cale dă-ţi silinţa să te scapi de el, nu cumva să te târască la judecător, şi judecătorul să te dea în mâna perceptorului, iar perceptorul să te arunce în temniţă. [59]Zic ţie: Nu vei ieşi de acolo, până ce nu vei plăti şi cel din urmă bănuţ.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. [2]καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; [3]οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες

Capitolul 13

Şi erau de faţă în acea vreme unii care-I vesteau despre galileenii al căror sânge Pilat îl amestecase cu jertfele lor. [2]Şi El, răspunzând, a zis lor: Vi se pare, oare, că galileenii aceştia erau mai păcătoşi decât toţi galileenii, fiindcă au pătimit unele ca acestea? [3]Nu, zic vouă; dar dacă nu vă pocăiţi, toţi veţi pieri la fel.

ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. [4]ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ᾿ οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; [5]οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾿ ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε.

Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. [7]εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; [8]ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω κόπρια. [9]κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. [11]καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. [12]ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· [13]καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. [14]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. [15]ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; [16]ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; [17]καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος

[4]Sau aceia optsprezece peste care a căzut turnul în Siloam şi i-a omorât, vi se pare că ei erau datori cu mai mult decât toţi oamenii care locuiau în Ierusalim? [5]Nu, zic vouă; dar dacă nu vă pocăiţi, toţi veţi pieri la fel.

Şi le spunea această pildă: Cineva avea un smochin sădit în via sa şi a venit, căutând rod în el, şi nu a găsit. [7]Şi a zis către lucrătorul viei: Iată, vin de trei ani, căutând rod în smochinul acesta, şi nu găsesc. Taie-l! De ce să irosească şi pământul? [8]Iar el, răspunzând, a zis: Doamne, lasă-l şi anul acesta, până ce-l voi săpa împrejur şi voi pune gunoi. [9]Şi dacă face rod, bine; iar de nu, mai apoi îl vei tăia.

Şi învăţa într-una din sinagogi sâmbăta. [11]Şi iată, era o femeie care avea un duh de neputinţă de optsprezece ani şi care era gârbovă şi nu se putea îndrepta în nici un chip; [12]şi văzând-o Iisus, a chemat-o şi i-a zis: Femeie, eşti slobozită de neputinţa ta. [13]Şi Şi-a pus peste ea mâinile; şi îndată s-a îndreptat şi slăvea pe Dumnezeu. [14]Răspunzând însă mai-marele sinagogii, mâniat că Iisus a tămăduit-o sâmbăta, zicea mulţimii: Şase zile sunt în care trebuie să se lucreze; deci, în acestea venind, tămăduiţi-vă, şi nu în ziua sâmbetei. [15]I-a răspuns deci Domnul şi a zis: Făţarnice, fiecare dintre voi nu-şi dezleagă sâmbăta boul sau asinul de la iesle şi nu-l duce să-l adape? [16]Iar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată, de optsprezece ani, nu trebuia să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua sâmbetei? [17]Şi acestea zicând El, s-au ruşinat toţi care erau împotriva Lui

ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ᾿ αὐτοῦ.

şi toată mulţimea se bucura de cele slăvite făcute de El.

Ἔλεγε δέ· τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; 19ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ηὔξησε καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 20Πάλιν εἶπε· τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; 21ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

Iar El zicea: Cu ce este asemenea Împărăţia lui Dumnezeu şi cu ce o voi asemăna pe ea? 19Asemenea este grăuntelui de muştar pe care, luându-l, un om l-a aruncat în grădina sa; şi a crescut şi s-a făcut pom mare, şi păsările cerului s-au sălăşluit în ramurile lui. 20Iarăşi a zis: Cu ce voi asemăna Împărăţia lui Dumnezeu? 21Asemenea este aluatului pe care, luându-l o femeie, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit totul.

Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. 23εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· 24ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. 25ἀφ᾿ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· 26τότε ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· 27καὶ ἐρεῖ· λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ᾿ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. 28ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω, 29καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι.

Şi străbătea cetăţi după cetăţi şi sate după sate, învăţând şi îndreptându-Se spre Ierusalim. 23Şi I-a zis cineva: Doamne, puţini sunt, oare, cei ce se mântuiesc? Iar El a zis către ei: 24Luptaţi-vă să intraţi prin poarta cea strâmtă; că mulţi, zic vouă, vor căuta să intre şi nu vor putea. 25După ce se va scula stăpânul casei şi va încuia uşa şi veţi începe afară să staţi şi să bateţi la uşă, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Şi el, răspunzând, vă va zice: Nu vă cunosc pe voi de unde sunteţi! 26Atunci veţi începe să ziceţi: Am mâncat înaintea ta şi am băut şi în uliţele noastre ai învăţat. 27Şi vă va spune: Zic vouă: Nu vă cunosc pe voi de unde sunteţi. Depărtaţi-vă de la mine toţi lucrătorii nedreptăţii! 28Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor, când veţi vedea pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov şi pe toţi proorocii în Împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi aruncaţi afară. 29Şi vor veni de la Răsărit şi de la Apus, şi de la Miazănoapte şi de la Miazăzi, şi vor şedea la masă în Împărăţia lui Dumnezeu. 30Şi iată, cei care vor fi întâi sunt acum pe urmă şi cei care vor fi pe urmă sunt acum întâi.

Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι· 33πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. 34Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 35ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἂν ἥξῃ ὅτε εἴπητε· *εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.*

Chiar în ziua aceea au venit unii din farisei, zicându-I: Ieşi şi du-Te de aici, că Irod vrea să Te omoare. 32Şi le-a zis lor: Mergând, spuneţi vulpii acesteia: Iată, scot draci şi vindecări săvârşesc astăzi şi mâine, iar a treia zi sfârşesc; 33dar trebuie ca Eu să merg astăzi şi mâine şi în ziua următoare; că nu este cu putinţă să piară prooroc afară din Ierusalim. 34Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, aşa cum îşi adună pasărea puii ei sub aripi, şi nu aţi voit! 35Iată, vi se lasă casa voastră pustie; şi zic vouă: Nu Mă veţi mai vedea până ce nu va veni vremea când veţi zice: *Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului!*

Κεφάλαιον ΙΔ´

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν; 4οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. 5καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξε-

Capitolul 14

Şi a fost când a intrat El în casa unuia dintre căpeteniile fariseilor, sâmbăta, ca să mănânce pâine, că ei Îl pândeau. 2Şi iată, un om bolnav de idropică era înaintea Lui. 3Şi, răspunzând Iisus, a zis către învăţătorii de lege şi farisei, spunând: Este îngăduit a tămădui sâmbăta? 4Ei însă au tăcut. Şi luându-l, l-a vindecat şi l-a slobozit. 5Şi grăind, a zis către ei: Care dintre voi, de-i va cădea fiul sau boul în fântână, nu-l va scoate îndată în ziua sâmbetei? 6Şi n-au putut să-i răspundă la acestea.

Şi zicea către cei chemaţi o pildă, luând seama cum îşi alegeau locurile dintâi

λέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· [8]ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ᾿ αὐτοῦ, [9]καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ᾿ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. [10]ἀλλ᾿ ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε εἴπῃ σοι· φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. [11]ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. [12]Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γενήσεταί σοι ἀνταπόδομα. [13]ἀλλ᾿ ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς, [14]καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. [16]ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· [17]καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. [18]καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. [19]καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. [20]καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. [21]καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ

la masă; zicea deci către ei: [8]Când eşti chemat de cineva la nuntă, nu te aşeza în locul cel dintâi, nu cumva altul mai de cinste decât tine să fie chemat de el [9]şi, venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îți va spune: Dă acestuia locul! Şi atunci, vei pleca cu ruşine să iei locul cel din urmă. [10]Ci, când eşti chemat, mergi şi aşază-te pe locul cel din urmă, ca atunci când va veni cel care te-a chemat, să-ți spună ție: Prietene, mută-te mai sus; atunci va fi ție slavă înaintea celor ce şed la masă împreună cu tine. [11]Căci, tot cel ce se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălța. [12]Şi zicea şi celui care-L chemase: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogați, nu cumva şi ei, la rândul lor, să te cheme pe tine şi să-ți fie răsplată. [13]Ci, când faci ospăț, cheamă pe săraci, pe schilozi, pe şchiopi, pe orbi, [14]şi fericit vei fi, că nu au cu ce să-ți răsplătească; căci ți se va răsplăti la învierea drepților.

Şi auzind acestea unul dintre cei ce şedeau cu El la masă, I-a zis: Fericit cel ce va mânca prânzul în Împărăția lui Dumnezeu! [16]Iar El i-a zis: Un om a făcut cină mare şi a chemat pe mulți; [17]şi a trimis pe sluga sa la ceasul cinei să zică celor chemați: Veniți, că, iată, gata sunt toate. [18]Şi au început toți, ca şi când s-ar fi înțeles, să-şi ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Țarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; rogu-te să mă ierți. [19]Şi altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi merg să-i încerc; rogu-te să mă ierți. [20]Şi altul a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni. [21]Şi venind sluga aceea, a vestit domnului său acestea. Atunci, mâniindu-se,

ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. 22καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. 23καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. 24λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου.

Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· 26εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι. 27καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 28τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; 29ἵνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύσαντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν, 30λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι; 31ἢ τίς βασιλεύς, πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ πρῶτον καθίσας βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 33οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου μαθητής.

Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

stăpânul casei a zis slugii sale: Ieşi degrabă la răspântii şi pe uliţele cetăţii şi adu-i aici pe săraci şi pe schilozi şi pe şchiopi şi pe orbi. 22Şi a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi încă mai este loc. 23Şi a zis domnul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i să intre, ca să se umple casa mea. 24Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.

Şi mergeau împreună cu El mulţimi multe; şi întorcându-Se, a zis către ele: 26Dacă cineva vine la Mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe mamă şi pe femeie şi pe copii şi pe fraţi şi pe surori, chiar şi sufletul său, nu poate să fie ucenicul Meu. 27Şi cel care nu-şi poartă crucea sa şi nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu. 28Căci cine dintre voi, vrând să zidească turn, nu stă mai întâi să-şi socotească cheltuiala, dacă are cu ce să-l isprăvească? 29Ca nu cumva, punându-i temelia şi neputând să-l isprăvească, toţi cei care văd să înceapă a-l lua în râs, 30zicând: Acest om a început să zidească şi n-a putut isprăvi? 31Sau care împărat, mergând să se prindă în război cu alt împărat, nu stă să se sfătuiască mai întâi dacă poate cu zece mii să înfrunte pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? 32Iar de nu, încă fiind acela departe, trimiţând solie, îl roagă de pace. 33Astfel, dar, oricine dintre voi care nu se leapădă de toate avuţiile sale, nu poate să fie ucenicul Meu.

Bună este sarea; dar dacă şi sarea se va strica, cu ce va fi dreasă? 35Nici pentru pământ, nici pentru gunoi nu este bună; afară o aruncă. Cine are urechi de auzit să audă.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. [2]καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. [3]εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων· [4]τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως οὗ εὕρῃ αὐτό; [5]καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, [6]καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. [7]λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας.

Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ; [9]καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. [10]οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

Εἶπε δέ· ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. [12]καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. [13]καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ δι-

Capitolul 15

Şi se apropiau de El toţi vameşii şi păcătoşii, ca să-L asculte. [2]Şi cârteau fariseii şi cărturarii, zicând: Acesta primeşte la Sine pe păcătoşi şi mănâncă împreună cu ei. [3]Şi a zis către ei pilda aceasta, spunând:

[4]Care om dintre voi, având o sută de oi şi pierzând una din ele, nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă în pustie şi nu merge după cea pierdută, până când o găseşte? [5]Şi găsind-o, o pune pe umerii săi, bucurându-se; [6]Şi venind acasă, cheamă prietenii şi vecinii, zicându-le: Bucuraţi-vă cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută. [7]Zic vouă că mai mare bucurie va fi în cer pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi care n-au nevoie de pocăinţă.

Sau care femeie, având zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde făclia şi nu mătură casa şi nu caută cu grijă până când o găseşte? [9]Şi găsind-o, cheamă prietenele şi vecinele, spunând: Bucuraţi-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem. [10]Aşa, zic vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte.

Şi a zis: Un om avea doi fii; [12]şi a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui: Tată, dă-mi

partea ce mi se cuvine din avere. Şi el le-a împărţit avuţia. [13]Şi nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr a plecat într-o ţară depărtată şi acolo şi-a risipit averea, tră-

εσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. [14]δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. [15]καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. [16]καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. [17]εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι. [18]ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· [19]οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. [20]καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. [21]εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. [22]εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, [23]καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, [24]ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. [25]Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν,

ind în desfrânare. [14]Şi, cheltuind el toate, s-a făcut foamete mare în ţara aceea şi el a început să ducă lipsă. [15]Şi mergând, s-a alipit de unul din locuitorii acelei ţări, şi acela l-a trimis la ţarinile lui să pască porcii. [16]Şi dorea să-şi sature pântecele din roşcovele pe care le mâncau porcii, şi nimeni nu-i dădea. [17]Dar, venindu-şi în sine, a zis: La câţi argaţi ai tatălui meu nu le prisosesc pâinile, iar eu pier de foame! [18]Ridicându-mă, voi merge la tatăl meu şi-i voi zice: Tată, am greşit la cer şi înaintea ta; [19]nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi. [20]Şi, ridicându-se, a venit la tatăl său. Şi încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său şi i s-a făcut milă şi, alergând, a căzut pe grumazul lui şi l-a sărutat. [21]Şi i-a zis lui fiul: Tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău. [22]Şi a zis tatăl către robii săi: Scoateţi veşmântul cel dintâi şi îmbrăcaţi-l pe el, şi daţi-i inel în mâna lui şi încălţăminte în picioare, [23]şi aducând viţelul cel îngrăşat, junghiaţi-l, şi mâncând, să ne veselim; [24]că acest fiu al meu mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat. Şi au început să se veselească. [25]Iar fiul lui cel mare era la ţarină; şi când, venind, s-a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri. [26]Şi chemând la sine pe una dintre slugi, a între-

26καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. 27ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. 28ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. 29ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· 30ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. 31ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· 32εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη.

bat ce sunt acestea. 27Iar acela i-a spus: Fratele tău a venit, şi a junghiat tatăl tău viţelul cel îngrăşat, pentru că l-a primit sănătos. 28Şi s-a mâniat, şi nu voia să intre; deci tatăl său, ieşind, îl ruga. 29Iar el, răspunzând, i-a zis tatălui său: Iată, de atâţia ani îţi slujesc şi niciodată n-am trecut peste porunca ta; şi mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. 30Dar când acest fiu al tău, care ţi-a mâncat avuţia cu desfrânatele, a venit, i-ai junghiat viţelul cel îngrăşat. 31Şi a zis lui: Fiule, tu totdeauna eşti cu mine şi toate ale mele ale tale sunt. 32Trebuia însă să ne veselim şi să ne bucurăm, că fratele tău acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat.

Κεφάλαιον Ις´

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. 3εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ᾽ ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι· 4ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5καὶ προσκαλεσάμενος

Capitolul 16

Şi zicea şi către ucenicii Lui: Era un om bogat care avea un iconom; şi acesta a fost pârât lui că-i risipeşte avuţiile. 2Şi chemându-l, i-a zis: Ce este aceasta ce aud despre tine? Dă-mi socoteală de iconomia ta; căci nu mai poţi să fii iconom. 3Şi a zis în sine iconomul: Ce voi face, că domnul meu ia iconomia de la mine? Să sap, nu pot; să cerşesc, mi-e ruşine. 4Ştiu ce voi face, ca, atunci când voi fi scos din iconomie, să mă primească în casele lor. 5Şi chemând la sine, unul câte unul, pe datornicii domnului său, a zis celui dintâi: Cât

ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγε τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις σὺ τῷ κυρίῳ μου; [6]ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. [7]ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. [8]καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. [9]κἀγὼ ὑμῖν λέγω· ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. [10]ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. [11]εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; [12]καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; [13]Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. [15]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [16]Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. [17]εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. [18]Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

datorezi tu domnului meu? [6]Iar el a zis: O sută de măsuri de untdelemn. Şi a zis lui: Ia zapisul tău, aşază-te şi scrie degrabă cincizeci. [7]După aceea a zis altuia: Dar tu, cât datorezi? Iar el i-a spus: O sută de măsuri de grâu. Şi i-a zis: Ia zapisul tău şi scrie optzeci. [8]Şi a lăudat domnul pe iconomul nedreptăţii, căci înţelepţeşte a făcut; că fiii veacului acestuia sunt mai înţelepţi în neamul lor decât fiii luminii. [9]Şi Eu zic vouă: Faceţi-vă prieteni prin mamona nedreptăţii, ca, atunci când veţi fi lipsiţi, ei să vă primească în corturile veşnice. [10]Cel credincios în foarte puţin şi în mult este credincios; şi cel nedrept în foarte puţin şi în mult este nedrept. [11]Deci, dacă întru mamona cel nedrept n-aţi fost credincioşi, bogăţia adevărată cine vă va încredinţa? [12]Şi dacă în ceea ce este străin nu aţi fost credincioşi, ceea ce este al vostru cine vă va da? [13]Nici o slugă nu poate să slujească la doi domni. Căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ţine şi pe celălalt îl va dispreţui. Nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi lui mamona.

Toate acestea le auzeau şi fariseii, care erau iubitori de argint, şi-L luau în râs. [15]Şi le-a zis: Voi sunteţi cei ce vă îndreptăţiţi pe voi înşivă înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaşte inimile voastre; că ceea ce la oameni este înalt urâciune este înaintea lui Dumnezeu. [16]Legea şi Proorocii sunt până la Ioan; de atunci Împărăţia lui Dumnezeu se binevesteşte, şi tot omul se sileşte spre ea. [17]Dar mai lesne este să treacă cerul şi pământul, decât să cadă o cirtă din Lege. [18]Tot cel care-şi lasă femeia şi se însoară cu alta, săvârşeşte adulter; şi tot cel care se însoară cu cea lăsată de bărbat săvârşeşte adulter.

Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ᾿ ἡμέραν λαμπρῶς. 20πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος 21καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. 22ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. 24καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι· 26καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27εἶπε δέ· ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· 28ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. 29λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ᾿ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. 31εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

Era un om bogat şi se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. 20Şi era un sărac cu numele Lazăr, care fusese aruncat la poarta lui, plin de bube, 21şi care poftea să se sature din fărâmiturile care cădeau de la masa bogatului; dar şi câinii, venind, îi lingeau bubele. 22Şi a fost că a murit săracul şi a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. A murit şi bogatul şi a fost îngropat. 23Şi în iad, fiind în chinuri, ridicându-şi ochii, a văzut de departe pe Avraam şi pe Lazăr în sânurile lui. 24Şi strigând el, a zis: Părinte Avraam, miluieşte-mă şi trimite pe Lazăr ca să-şi înmoaie vârful degetului în apă şi să-mi răcorească limba, că mă chinuiesc în această văpaie. 25Şi a zis Avraam: Fiule, adu-ţi aminte că tu ai primit cele bune ale tale în viaţa ta, şi Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum, aici, el se mângâie, iar tu te chinuieşti. 26Şi peste toate acestea, între noi şi voi prăpastie mare s-a întărit, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi. 27Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiţi în casa tatălui meu, 28căci am cinci fraţi, ca să le dea mărturie, să nu vină şi ei în locul acesta de chin. 29Şi i-a zis Avraam: Au pe Moise şi pe prooroci; să asculte de ei. 30Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre morţi va merge la ei, se vor pocăi. 31Şi i-a zis lui: Dacă de Moise şi de prooroci nu ascultă, nici dacă cineva ar învia din morţi nu vor crede.

Κεφάλαιον ΙΖ΄

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται. [2]λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. [3]προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ· [4]καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ λέγων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. [5]Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν. [6]εἶπε δὲ ὁ Κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. [7]Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, [8]ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; [9]μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ. [10]οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. [12]καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν, [13]καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. [14]καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευ-

Capitolul 17

Şi zicea şi către ucenicii Săi: Cu neputinţă este să nu vină smintelile; dar vai aceluia prin care ele vin! [2]Mai bine i-ar fi dacă i s-ar pune de gât o piatră de moară şi ar fi aruncat în mare, decât să smintească pe unul din aceştia mici. [3]Luaţi aminte la voi înşivă. Dacă-ţi păcătuieşte ţie fratele tău, dojeneşte-l; şi dacă se va pocăi, iartă-i lui. [4]Şi chiar dacă de şapte ori pe zi îţi va păcătui ţie, şi de şapte ori pe zi se va întoarce către tine, zicând: Mă căiesc, iartă-i lui. [5]Şi au zis apostolii către Domnul: Adaugă-ne credinţă. [6]Şi a zis Domnul: Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice acestui sicomor: Smulge-te din rădăcină şi sădeşte-te în mare! şi v-ar asculta. [7]Cine dintre voi, rob având la arat sau la păscut, când acela intră în casă de la ţarină îi va spune: Apropie-te îndată şi şezi la masă? [8]Oare nu-i va zice: Pregăteşte-mi ce să cinez şi, încingându-te, slujeşte-mi, până ce mănânc şi beau, şi după aceea vei mânca şi vei bea tu? [9]Oare, va mulţumi robului aceluia că a făcut cele poruncite? Nu Mi se pare. [10]Aşa şi voi, când veţi face toate cele poruncite vouă, ziceţi: Robi netrebnici suntem, că ce suntem datori să facem am făcut.

Şi a fost pe când mergea El spre Ierusalim, că trecea prin mijlocul Samariei şi Galileii. [12]Şi intrând El într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi, care stăteau departe; [13]şi aceştia au ridicat glasul, zicând: Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne pe noi! [14]Şi văzându-i, le-a zis: Mergeţi şi ară-

θέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. [15]εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, [16]καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. [17]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; [18]οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; [19]καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, [21]οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε ἤ· ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. [22]Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. [23]καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ὧδε, ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. [24]ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ᾽ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ᾽ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. [25]πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. [26]καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· [27]ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. [28]ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· [29]ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ᾽ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. [30]κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. [31]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά,

tați-vă preoților. Şi a fost că, pe când mergeau ei, s-au curățit. [15]Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors, cu glas mare slăvind pe Dumnezeu, [16]şi a căzut cu fața la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I; şi acesta era samarinean. [17]Şi răspunzând Iisus, a zis: Nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? [18]Nu s-au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta de alt neam? [19]Şi i-a zis lui: Ridică-te şi du-te! Credința ta te-a mântuit.

Şi întrebat de farisei când vine Împărăția lui Dumnezeu, le-a răspuns şi a zis: Împărăția lui Dumnezeu nu vine la vedere. [21]Nici nu vor zice: Iat-o aici! sau: Iat-o acolo! Căci, iată, Împărăția lui Dumnezeu înăuntrul vostru este. [22]Şi a zis către ucenici: Vor veni zile când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului, şi nu veți vedea. [23]Şi vă vor zice: Iat-o aici! Iat-o acolo! Nu vă duceți, nici nu vă luați după ei. [24]Căci după cum fulgerul, fulgerând, luminează dintr-o parte de sub cer până la cealaltă parte de sub cer, aşa va fi şi Fiul Omului în ziua Sa. [25]Dar mai întâi trebuie ca El să pătimească multe şi să fie nesocotit de neamul acesta. [26]Şi precum a fost în zilele lui Noe, tot aşa va fi şi în zilele Fiului Omului: [27]Mâncau, beau, se însurau, se măritau până în ziua în care a intrat Noe în chivot şi a venit potopul şi i-a dat pierzării pe toți. [28]Asemenea şi cum a fost în zilele lui Lot: mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, zideau; [29]iar în ziua în care a ieşit Lot din Sodoma a plouat foc şi pucioasă din cer şi i-a dat pierzării pe toți. [30]Întocmai cu acestea va fi în ziua în care Fiul Omului Se va descoperi. [31]În ziua aceea, cel care va fi pe acoperişul casei, iar vasele lui în casă, să

καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. [32]μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. [33]ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. [34]λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· [35]δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται· [36]δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. [37]καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἐπισυναχθήσονται καὶ οἱ ἀετοί.

nu se coboare să le ia; şi cel ce va fi în ţarină, asemenea, să nu se întoarcă înapoi. [32]Aduceţi-vă aminte de femeia lui Lot. [33]Cine va căuta să-şi mântuiască sufletul, îl va pierde; şi cine îl va pierde, acela îl va naşte la viaţă. [34]Zic vouă: În acea noapte vor fi doi într-un pat; unul se va lua şi celălalt se va lăsa; [35]două vor măcina la un loc; una se va lua şi cealaltă se va lăsa; [36]doi vor fi în ţarină; unul se va lua şi celălalt se va lăsa. [37]Şi răspunzând, I-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde este stârvul, acolo se vor aduna şi vulturii.

Κεφάλαιον ΙΗ´

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, [2]λέγων· κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. [3]χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. [4]καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, [5]διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑποπιάζῃ με. [6]εἶπε δὲ ὁ Κύριος· ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· [7]ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς; [8]λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν

Capitolul 18

Şi le-a spus lor şi o pildă cum că trebuie totdeauna să se roage şi să nu-şi piardă curajul, [2]zicând: Era un judecător într-o cetate, care de Dumnezeu nu se temea şi de om nu se ruşina; [3]şi era o văduvă în cetatea aceea, şi venea la el, zicând: Fă-mi dreptate faţă de potrivnicul meu. [4]Şi un timp n-a voit, dar după aceea a zis întru sine: Chiar dacă de Dumnezeu nu mă tem şi de om nu mă ruşinez, [5]pentru că văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca să nu vină mereu să mă necăjească. [6]Şi a zis Domnul: Auziţi ce spune judecătorul nedreptăţii! [7]Dar Dumnezeu nu va face, oare, dreptate aleşilor Săi care strigă către El ziua şi noaptea, fiind lor îndelung-răbdător? [8]Zic vouă că le va face degrabă

αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην· [10]ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. [11]ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· [12]νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. [13]καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. [14]λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. [16]ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. [17]ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; [19]εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. [20]τὰς ἐντολὰς οἶδας· *μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.* [21]ὁ δὲ εἶπε· ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. [22]ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. [23]ὁ δὲ ἀκού-

dreptate. Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credință pe pământ?

Şi a zis către unii care erau încredinţaţi despre ei înşişi că sunt drepţi şi care îi dispreţuiau pe ceilalţi pilda aceasta: [10]Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu şi celălalt vameş. [11]Fariseul, stând, se ruga în sine acestea: Dumnezeule, Îţi mulţumesc Ţie că nu sunt ca ceilalţi oameni, hrăpăreţi, nedrepţi, adulteri, sau chiar ca acest vameş. [12]Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig. [13]Şi vameşul, departe stând, nu voia nici să-şi ridice ochii la cer, ci se lovea în pieptul său, zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului. [14]Zic vouă: Acesta s-a coborât îndreptat la casa sa, mai degrabă decât acela; fiindcă tot cel ce se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa.

Şi aduceau la El şi pruncii, ca să Se atingă de ei; şi văzând ucenicii, i-au certat. [16]Iar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i împiedicaţi; căci a unora ca aceştia este Împărăţia lui Dumnezeu. [17]Amin zic vouă: Cine nu va primi Împărăţia lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea.

Şi L-a întrebat pe El un dregător, zicând: Bunule Învăţător, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? [19]Şi i-a zis Iisus: De ce Îmi zici bun? Nimeni nu este bun, decât Unul Dumnezeu. [20]Ştii poruncile: *Să nu săvârşeşti adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta.* [21]Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinereţea mea. [22]Şi auzind acestea, Iisus i-a zis: Încă un lucru îţi lipseşte: Vinde toate câte ai şi împarte săracilor şi vei avea comoară în cer; şi

σας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. 24ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· 25εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 26εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27ὁ δὲ εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν. 28Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. 29ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 30ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τελειωθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. 32παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ᾿ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· 36ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. 37ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 39καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 40σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν 41λέγων· τί σοι

vino, urmează Mie. 23Iar el, auzind acestea, tare s-a întristat; că era bogat foarte. 24Şi Iisus, văzându-l întristat tare, a zis: Cât de greu vor intra cei care au avuţii în Împărăţia lui Dumnezeu! 25Că mai lesne este cămilei să intre prin urechile acului decât bogatului să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. 26Şi au zis cei ce ascultau: Şi cine poate să se mântuiască? 27Iar El a zis: Cele cu neputinţă la oameni sunt cu putinţă la Dumnezeu. 28Iar Petru a zis: Iată, noi am lăsat toate şi am urmat Ţie. 29Şi El le-a zis: Amin zic vouă, că nu este nici unul care a lăsat casă, sau părinţi, sau fraţi, sau femeie, sau copii, pentru Împărăţia lui Dumnezeu, 30care să nu primească cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină viaţă veşnică.

Şi luând la Sine pe cei doisprezece, a zis către ei: Iată, ne suim la Ierusalim şi se vor împlini Fiului Omului toate cele scrise prin prooroci. 32Căci Se va da neamurilor şi va fi batjocorit şi va fi ocărât şi va fi scuipat. 33Şi biciuindu-L, Îl vor omorî, şi a treia zi va învia. 34Şi ei n-au priceput nimic din acestea; şi era cuvântul acesta ascuns pentru ei şi nu cunoşteau cele spuse.

Şi a fost când S-a apropiat Iisus de Ierihon, că un orb şedea lângă drum, cerşind. 36Şi, auzind el mulţime trecând, întreba ce sunt acestea. 37Şi i-au vestit că Iisus Nazarineanul trece pe acolo. 38Şi el a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă! 39Şi cei care mergeau înainte îl certau ca să tacă; iar el mai mult striga: Fiul lui David, miluieşte-mă! 40Şi Iisus, oprindu-Se, a poruncit să-l aducă la El; şi după ce s-a apropiat, l-a întrebat 41zicând: Ce voieşti să-ţi fac? Iar el a zis: Doamne,

θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. 43καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

să văd iarăşi! 42Şi Iisus i-a zis lui: Vezi! Credinţa ta te-a mântuit. 43Şi îndată a văzut şi a urmat Lui, slăvind pe Dumnezeu. Şi tot poporul, văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον ΙΘ΄

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ· 2καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, 3καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. 5καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. 6καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. 8σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Capitolul 19

Şi intrând, trecea prin Ierihon. 2Şi iată un bărbat chemându-se pe nume Zaheu, şi el era mai-marele vameşilor, şi acesta era bogat. 3Şi căuta să vadă pe Iisus, Cine este, şi nu putea de mulţime, pentru că era mic de statură. 4Şi alergând înainte, s-a suit într-un sicomor ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă. 5Şi când a venit la locul acela, Iisus, privind în sus, l-a văzut şi a zis către el: Zaheu, grăbeşte de coboară; căci astăzi Eu trebuie să rămân în casa ta. 6Şi grăbindu-se, a coborât şi L-a primit, bucurându-se. 7Şi văzând, toţi murmurau, zicând că a intrat să găzduiască la un bărbat păcătos. 8Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averile mele, Doamne, le dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. 9Şi a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, pentru că şi acesta este fiu al lui Avraam. 10Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut.

Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· [12]εἶπεν οὖν· ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. [13]καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. [14]οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. [15]καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἐπιγνῷ τίς τί διεπραγματεύσατο. [16]παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. [17]καὶ εἶπεν αὐτῷ· εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. [18]καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. [19]εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. [20]καὶ ἕτερος ἦλθε λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. [21]ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγεις ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. [22]λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι ἐγώ, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· [23]καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; [24]καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. [25]καὶ εἶπον αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. [26]λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. [27]πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι

Şi auzind ei acestea, adăugând, a mai spus o pildă, pentru că El era aproape de Ierusalim şi lor li se părea că Împărăţia lui Dumnezeu are să se arate îndată. [12]Deci a zis: Un om de neam bun s-a dus într-o ţară îndepărtată să-şi ia împărăţie şi să se întoarcă. [13]Şi chemând zece robi ai săi, le-a dat zece mine şi a zis către ei: Neguţătoriţi cu ele până ce voi veni! [14]Dar cetăţenii lui îl urau şi au trimis solie în urma lui, zicând: Nu voim ca el să împărăţească peste noi. [15]Şi a fost, când s-a întors el, după ce a luat împărăţia, că a zis să-i cheme la el pe robii aceia cărora le dăduse argintul, ca să afle cine ce a neguţătorit. [16]Şi s-a înfăţişat cel dintâi, zicând: Doamne, mina ta a lucrat zece mine. [17]Şi i-a zis: Bine, rob bun; pentru că întru puţin ai fost credincios, să ai stăpânire peste zece cetăţi. [18]Şi a venit al doilea, zicând: Mina ta, doamne, a făcut cinci mine. [19]Şi i-a zis şi acestuia: Şi tu să fii peste cinci cetăţi. [20]A venit și altul, zicând: Doamne, iată mina ta, pe care am avut-o pusă într-o mahramă, [21]că mă temeam de tine, că eşti om aspru; iei ce n-ai pus şi seceri ce n-ai semănat şi aduni de unde nu ai risipit. [22]A zis lui: Din gura ta te voi judeca, rob viclean. Ai ştiut că sunt om aspru, luând ceea ce nu am pus şi secerând ceea ce nu am semănat şi adunând de unde nu am risipit; [23]şi pentru ce nu ai dat argintul meu la masa zarafilor, iar eu, venind, să-l fi luat cu dobândă? [24]Şi celor de faţă le-a zis: Luaţi de la el mina şi daţi-o celui ce are zece mine. [25]Şi i-au zis: Doamne, are zece mine. [26]Zic vouă: Tot celui ce are i se va da, iar de la cel ce nu are şi ce are se va lua de la el. [27]Iar pe acei vrăjmaşi ai mei,

ἐπ᾽ αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. 29καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 30εἰπών· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. 31καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. 32ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, ἑστῶτα τὸν πῶλον· 33λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον; 34οἱ δὲ εἶπον ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. 35καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. 36πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξατο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων 38λέγοντες· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. 41καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ᾽ αὐτῇ, 42λέγων ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου· 43ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν, 44καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ

care n-au voit să împărățesc eu peste ei, aduceți-i aici şi tăiați-i în fața mea.

Şi zicând acestea, mergea înainte, suindu-Se la Ierusalim. 29Şi a fost, când S-a apropiat de Betsfaghe şi de Betania, la muntele care se cheamă al Măslinilor, că a trimis pe doi dintre ucenicii Săi, 30zicând: Mergeți în satul din față, în care, intrând, veți afla un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni n-a şezut vreodată; dezlegați-l şi aduceți-l. 31Şi dacă cineva vă va întreba: De ce îl dezlegați? aşa veți zice lui: Domnul are trebuință de el. 32Şi plecând cei trimişi, au aflat mânzul stând, precum le spusese. 33Şi dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către ei: De ce dezlegați mânzul? 34Iar ei au spus: Domnul are trebuință de el. 35Şi l-au adus la Iisus; şi, aruncându-şi veşmintele pe mânz, L-au urcat pe Iisus deasupra. 36Şi mergând El, îşi aşterneau veşmintele pe cale. 37Şi apropiindu-se El de poalele Muntelui Măslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor, bucurându-se, să laude pe Dumnezeu cu glas mare, pentru toate minunile pe care le văzuseră, 38zicând: Binecuvântat este Împăratul Cel ce vine întru numele Domnului; pace în cer şi slavă întru cei de sus. 39Şi unii farisei din mulțime au zis către El: Învățătorule, ceartă-Ți ucenicii. 40Şi răspunzând, le-a zis: Zic vouă: Dacă aceştia vor tăcea, pietrele vor striga. 41Şi când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea, 42zicând: De-ai fi cunoscut şi tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum s-au ascuns de ochii tăi. 43Că vor veni zile peste tine când te vor înconjura vrăjmaşii tăi cu şanț, te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părțile, 44şi te vor face una cu pământul,

λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας 46λέγων αὐτοῖς· γέγραπται ὅτι *ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστιν*· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε *σπήλαιον λῃστῶν*. 47Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσουσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

Κεφάλαιον Κ´

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις 2καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 3ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· 4τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; 5οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 6ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. 7καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. 8καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

pe tine şi pe fiii tăi din tine, şi nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale.

Şi intrând în templu, a început să-i scoată afară pe cei care vindeau şi pe cei care cumpărau în el, 46zicându-le: Scris este: *Casa Mea casă de rugăciune este*; dar voi aţi făcut-o *peşteră de tâlhari*. 47Şi învăţa în fiecare zi în templu; iar arhiereii şi cărturarii şi cei dintâi ai poporului căutau să-L piardă, 48şi nu găseau ce să facă, căci tot poporul se ţinea de El, ascultându-L.

Capitolul 20

Şi a fost într-una din zilele acelea, pe când învăţa El poporul în templu şi binevestea, că au venit asupra Lui preoţii şi cărturarii, împreună cu bătrânii 2şi au grăit către El, zicând: Spune-ne nouă, cu ce putere faci acestea? Sau Cine este Cel care Ţi-a dat Ţie puterea aceasta? 3Şi răspunzând, a zis către ei: Vă întreb şi Eu pe voi un cuvânt, şi spuneţi-Mi: 4Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni? 5Şi ei cugetau în sinea lor, zicând: De vom spune: Din cer, va zice: De ce, dar, nu aţi crezut lui? 6Iar de vom spune: De la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre; căci este încredinţat că Ioan este prooroc. 7Şi au răspuns că nu ştiu de unde. 8Şi Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Ηρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. 10καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. 11καὶ προσέθετο αὐτοῖς πέμψαι ἕτερον δοῦλον. οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. 12καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον. οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. 13εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. 14ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπον· μὴ γένοιτο. 17ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε· τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο, *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας*; 18πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ᾽ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 19Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὰς παραβολὰς ἔλεγε.

Şi a început să spună către popor pilda aceasta: Un om a sădit vie şi a dat-o lucrătorilor şi a plecat departe mult timp. 10Şi la vreme, a trimis la lucrători un rob, ca să-i dea lui din rodul viei. Dar lucrătorii, bătându-l, l-au trimis înapoi deşert. 11Şi le-a mai trimis un alt rob; iar ei, bătându-l şi pe acela şi necinstindu-l, l-au trimis înapoi deşert. 12Şi a mai trimis pe al treilea; iar ei, şi pe acesta rănind-l, l-au scos afară. 13Şi a zis domnul viei: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iubit; poate, văzându-l pe acesta, se vor ruşina. 14Şi văzându-l pe el, lucrătorii s-au vorbit între ei, zicând: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm, ca a noastră să fie moştenirea. 15Şi scoţându-l afară din vie, l-au omorât. Deci, ce le va face acestora domnul viei? 16Va veni şi îi va pierde pe lucrătorii aceştia, şi va da via altora. Iar ei, auzind, au spus: Să nu fie! 17El însă, privind la ei, a zis: Ce este, deci, scriptura aceasta: *Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului*? 18Tot cel ce cade pe acea piatră se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va zdrobi. 19Şi arhiereii şi cărturarii căutau să pună mâna pe El în ceasul acela, dar se temeau de popor, căci au cunoscut că pentru ei spunea pildele.

Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις·

Şi pândindu-L, I-au trimis iscoade, care se prefăceau că sunt drepţi, ca să-L prindă în cuvânt şi să-L dea stăpânirii şi puterii guvernatorului. 21Şi L-au întrebat pe El, zicând: Învăţătorule, ştim că drept vorbeşti şi înveţi, şi nu cauţi la faţa omului, ci cu adevărat calea lui Dumnezeu înveţi. 22Este îngăduit nouă să dăm dajdie Ceza-

22ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ; 23κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπε πρὸς αὐτούς· τί με πειράζετε; 24δείξατέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. 25ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 26καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· 30καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος· 31καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον· 32ὕστερον δὲ πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίζονται· 35οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· 36οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει *Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ*. 38Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. 39ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον· διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. 40οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

rului sau nu? 23Dar înțelegând viclenia lor, a zis către ei: De ce Mă ispitiți? 24Arătați-mi un dinar. Al cui este chipul şi inscripția? Şi răspunzând, au zis: Ale Cezarului. 25Şi El le-a zis: Dați, deci, Cezarului cele ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 26Şi nu au putut să-L prindă în cuvânt în fața poporului şi, minunându-se de răspunsul Lui, au tăcut.

Şi apropiindu-se unii dintre saduchei, cei care spun că nu este înviere, L-au întrebat 28zicând: Învățătorule, Moise ne-a scris: Dacă fratele cuiva moare, având femeie, şi acesta moare fără copii, să ia fratele lui femeia şi să-i ridice sămânță fratelui său. 29Erau deci şapte frați; şi cel dintâi, luându-şi femeie, a murit fără copii; 30şi pe femeie a luat-o al doilea, şi acesta a murit fără copii; 31tot aşa a luat-o şi al treilea; şi tot aşa toți şapte n-au lăsat copii şi au murit. 32La urma tuturor a murit şi femeia. 33Deci, la înviere, a căruia dintre ei va fi femeie? Căci toți cei şapte au avut-o de femeie. 34Şi răspunzând, le-a zis Iisus: Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită; 35iar cei ce s-au învrednicit să dobândească veacul acela şi învierea cea din morți nici nu se însoară, nici nu se mărită; 36căci să moară nici nu mai pot; căci sunt întocmai cu îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii. 37Iar că morții înviază a arătat şi Moise la rug, când zice: *Domnul Dumnezeul lui Avraam, şi Dumnezeul lui Isaac, şi Dumnezeul lui Iacov*. 38Iar Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor; căci toți viază Lui. 39Şi răspunzând unii dintre cărturari, au zis: Învățătorule, bine ai grăit. 40Şi nu mai cutezau să-L întrebe nimic.

Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαυῒδ εἶναι; [42]καὶ αὐτὸς Δαυῒδ λέγει ἐν βίβλῳ τῶν ψαλμῶν· *εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου* [43]*ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.* [44]Δαυῒδ οὖν αὐτὸν Κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;

Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· [46]προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, [47]οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα.

Şi a zis către ei: Cum se spune că Hristos este Fiul lui David? [42]Şi însuşi David zice în Cartea Psalmilor: *Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea,* [43]*până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.* [44]Deci David Îl numeşte pe El Domn; şi cum este fiu al lui?

Şi, pe când tot poporul asculta, a zis ucenicilor Lui: [46]Păziţi-vă de cărturari, care vor să se plimbe în haine lungi, care iubesc plecăciunile în pieţe şi scaunele cele dintâi în sinagogi şi locurile cele dintâi la ospeţe, [47]cei ce le mănâncă văduvelor casele şi se roagă îndelung cu făţărnicie; aceştia vor lua mai mare osândă.

Κεφάλαιον ΚΑ΄

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους· [2]εἶδε δέ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, [3]καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· [4]ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε.

Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε· [6]ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται.

Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; [8]ὁ δὲ εἶπε· βλέπε-

Capitolul 21

Şi ridicându-Şi ochii, a văzut pe bogaţii care îşi puneau daniile în cutia darurilor. [2]Şi a văzut şi pe o văduvă sărmană, punând acolo doi bănuţi. [3]Şi a zis: Adevărat zic vouă că văduva aceasta săracă a pus mai mult decât toţi; [4]căci aceştia toţi din prisosul lor au pus la darurile lui Dumnezeu, iar aceasta din sărăcia ei a pus toată avuţia pe care o avea.

Şi vorbind unii despre templu, că este împodobit cu pietre frumoase şi ofrande, El a zis: [6]Acestea pe care le vedeţi, vor veni zile când nu se va lăsa piatră pe piatră, care să nu fie risipită.

Şi L-au întrebat, zicând: Învăţătorule, când vor fi deci acestea? Şi care este semnul când au să fie acestea? [8]Iar El a zis:

τε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε. μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· 13ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· 15ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· 18καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· 19ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ τότε ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἱε-

Vedeţi, nu vă lăsaţi rătăciţi; căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt, şi: Vremea s-a apropiat. Nu mergeţi, dar, după ei. 9Iar când veţi auzi de războaie şi de neorânduieli, nu vă înspăimântaţi; căci trebuie acestea să fie întâi, dar nu este îndată sfârşitul. 10Atunci le zicea: Se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie 11şi vor fi cutremure mari pe alocuri şi foamete, şi ciumă, şi spaime, şi semne mari din cer. 12Dar mai înainte de toate acestea îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi căpetenii, pentru numele Meu. 13Şi va fi vouă spre mărturie. 14Puneţi deci în inimile voastre să nu gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde; 15căci Eu vă voi da vouă gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea grăi împotrivă, nici sta împotrivă, toţi potrivnicii voştri. 16Şi veţi fi daţi pe mâna lor şi de părinţi, şi de rudenii, şi de prieteni, şi de fraţi, şi vor da morţii pe unii dintre voi, 17şi veţi fi urâţi de toţi, pentru numele Meu; 18dar fir de păr din capul vostru nu va pieri. 19Întru răbdarea voastră dobândiţi-vă sufletele voastre.

Iar când veţi vedea Ierusalimul înconjurat de oşti, atunci să cunoaşteţi că s-a apropiat pustiirea lui. 21Atunci cei din Iudeea să fugă în munţi şi cei din mijlocul lui să iasă şi cei de pe câmpuri să nu intre în el. 22Căci acestea sunt zilele răzbunării, ca să se împlinească toate cele scrise. 23Dar vai celor care vor avea în pântece şi celor care vor alăpta în acele zile; căci va fi atunci strâmtorare mare pe pământ şi urgie asupra acestui popor, 24şi vor cădea sub ascuţişul sabiei şi vor fi înrobiţi tuturor neamurilor, şi Ierusalimul va fi călcat în picioare

ρουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν.

Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, 26ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα. 30ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· 35ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν· 38καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

de neamuri, până se vor împlini vremurile neamurilor.

Şi vor fi semne în soare şi în lună şi în stele, iar pe pământ strâmtorare a neamurilor întru nedumerire, marea vuind şi valul, 26oamenii dându-şi sufletele de frică şi de aşteptarea celor ce au să vină peste lumea toată; căci puterile cerurilor se vor clătina. 27Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind în nor cu putere şi cu slavă multă. 28Iar când vor începe să fie acestea, îndreptaţi-vă şi ridicaţi capetele voastre, pentru că se apropie răscumpărarea voastră.

Şi le-a spus lor o pildă: Vedeţi smochinul şi toţi copacii. 30Când înfrunzesc, văzându-i, ştiţi de la voi înşivă că vara este de acum aproape; 31aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, ştiţi că aproape este Împărăţia lui Dumnezeu. 32Amin zic vouă că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate. 33Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

Luaţi seama la voi înşivă, să nu se îngreuieze inimile voastre cu petreceri şi beţie şi griji lumeşti, şi fără de veste să vină peste voi ziua aceea; 35căci ca o cursă va veni peste toţi cei ce stau pe faţa a tot pământul. 36Privegheaţi deci în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciţi să scăpaţi de toate care au să fie şi să staţi înaintea Fiului Omului. 37Şi era zilele în templu, învăţând, iar nopţile, ieşind, petrecea în muntele ce se cheamă al Măslinilor. 38Şi tot poporul mâneca la El, în templu, ca să-L asculte.

Κεφάλαιον ΚΒ΄

Ηγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. [2]καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. [3]Εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα, [4]καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. [5]καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· [6]καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου.

Ηλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, [8]καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. [9]οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; [10]ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται, [11]καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; [12]κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. [13]ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. [14]Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. [15]καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ’ ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· [16]λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. [17]καὶ δεξάμενος τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπε· λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς· [18]λέγω

Capitolul 22

Şi se apropia sărbătoarea Azimelor, cea numită Paşti. [2]Şi căutau arhiereii şi cărturarii cum să-I ia viaţa; căci se temeau de popor. [3]Şi a intrat satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece. [4]Şi, plecând el, a vorbit cu arhiereii şi cu cărturarii şi cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mâinile lor. [5]Şi ei s-au bucurat şi s-au învoit să-i dea arginţi; [6]şi el a primit; şi căuta prilej să-L dea în mâinile lor, fără ştirea mulţimii.

Şi a venit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească Paştile. [8]Şi a trimis pe Petru şi pe Ioan, zicând: Mergeţi şi pregătiţi-ne Paştile, ca să mâncăm. [9]Iar ei I-au zis: Unde voieşti să pregătim? [10]Şi El le-a zis: Iată, când veţi intra în cetate, are să vă iasă înainte un om ducând un urcior cu apă; urmaţi-i lui în casa în care intră [11]şi spuneţi stăpânului casei: Învăţătorul îţi zice: Unde este odaia în care voi mânca Paştile împreună cu ucenicii Mei? [12]Şi acela vă va arăta un foişor mare, aşternut; acolo să pregătiţi. [13]Şi ei, plecând, au aflat precum le spusese şi au pregătit Paştile. [14]Şi când a fost ceasul, S-a aşezat la masă, şi cei doisprezece apostoli împreună cu El. [15]Şi a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paşti mai înainte de a pătimi Eu; [16]căci zic vouă că nu voi mai mânca din el până când nu se va plini în Împărăţia lui Dumnezeu. [17]Şi primind paharul, mulţumind, a zis: Luaţi acesta şi împărţiţi-l vouă; [18]căci zic vouă:

γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. 21πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ παραδίδοται. 23καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· 26ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 28ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· 32ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. 33ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34ὁ δὲ εἶπε· λέγω σοι,

Nu voi mai bea din rodul viței până ce nu va veni Împărăția lui Dumnezeu. 19Şi luând pâine, mulțumind, a frânt şi le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi. Aceasta să faceți întru pomenirea Mea. 20Asemenea şi paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Noul Testament, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi. 21Dar iată, mâna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă. 22Şi Fiul Omului merge precum s-a rânduit, dar vai acelui om prin care este vândut! 23Şi au început să se întrebe între ei, oare cine dintre ei este cel care avea să săvârşească aceasta?

Şi a fost şi ceartă între ei: Cine dintre ei pare să fie mai mare? 25Iar El le-a zis: Împărații neamurilor domnesc peste ele şi cei care le stăpânesc se numesc binefăcători. 26Dar voi să nu fiți aşa; ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tânăr, şi căpetenia ca cel care slujeşte. 27Căci cine este mai mare: cel care şade la masă, sau cel care slujeşte? Oare nu cel care şade la masă? Iar Eu în mijlocul vostru sunt ca unul ce slujeşte. 28Şi voi sunteți cei care ați rămas cu Mine în ispitele Mele. 29Şi Eu las vouă prin testament Împărăție, precum Mi-a lăsat Mie Tatăl Meu, 30ca să mâncați şi să beți la masa Mea, în Împărăția Mea, şi să şedeți pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

Şi a zis Domnul: Simone, Simone, iată, satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; 32Eu însă M-am rugat pentru tine să nu piară credința ta; şi tu, când te vei întoarce, întăreşte-i pe frații tăi. 33Iar el I-a zis: Doamne, cu Tine sunt gata şi în temniță şi la moarte să merg. 34Şi i-a spus:

Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.

Zic ție, Petre: Nu va cânta astăzi cocoşul până ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori că nu Mă cunoşti.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπον· οὐθενός. [36]εἶπεν οὖν αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλήσει τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγοράσει μάχαιραν. [37]λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ *καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη*· καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. [38]οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἱκανόν ἐστι.

Şi le-a zis: Când v-am trimis pe voi fără pungă şi fără traistă şi fără încălțăminte, ați fost lipsiți de ceva? Iar ei au spus: De nimic. [36]Le-a zis, deci: Acum însă cel ce are pungă să o ia, asemenea şi traistă, şi cel ce nu are, să-şi vândă haina şi să cumpere sabie. [37]Căci zic vouă: Încă trebuie să se împlinească în Mine scriptura aceasta: *Şi cu cei fără de lege s-a socotit;* căci cele despre Mine au ajuns la sfârşit. [38]Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Le-a zis lor: E destul.

Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. [40]γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. [41]καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο [42]λέγων· πάτερ, εἰ βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. [43]ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. [44]καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο. ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. [45]καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης, [46]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

Şi ieşind, a mers după obicei la Muntele Măslinilor; şi I-au urmat şi ucenicii Lui. [40]Şi fiind în acel loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită. [41]Şi El S-a desprins de ei ca la o aruncătură de piatră şi, plecându-Şi genunchii, Se ruga, [42]zicând: Părinte, de voieşti, să treacă acest pahar de la Mine. Dar nu voia Mea, ci a Ta să se facă. [43]Şi I s-a arătat Lui un înger din cer, întărindu-L. [44]Iar El, fiind în luptă de moarte, şi mai stăruitor Se ruga. Şi s-a făcut sudoarea Lui ca picăturile de sânge, căzând pe pământ. [45]Şi ridicându-Se de la rugăciune, venind la ucenicii Lui, i-a aflat dormind de întristare. [46]Şi a zis lor: De ce dormiți? Ridicați-vă şi vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προῆγεν αὐτούς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν· τοῦτο γὰρ σημεῖον δεδώκει αὐτοῖς· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν. [48]ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; [49]ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσό-

Şi, pe când El încă vorbea, iată mulțime, şi cel numit Iuda, unul din cei doisprezece, venea în fruntea lor şi s-a apropiat de Iisus, ca să-L sărute; căci acest semn îl dăduse lor: Pe Care Îl voi săruta, Acesta este. [48]Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului? [49]Şi văzând cei din

μενον εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ; 50καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐᾶτε ἕως τούτου· καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν. 52εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων· 53καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

jurul Lui ce avea să fie, I-au zis: Doamne, să lovim cu sabia? 50Şi unul dintre ei a lovit pe robul arhiereului şi i-a tăiat urechea dreaptă. 51Şi răspunzând Iisus, a zis: Opriţi-vă! Până aici! Şi atingându-Se de urechea lui, l-a vindecat; 52şi a zis Iisus către cei veniţi asupra lui, arhiereii şi căpeteniile ostaşilor templului şi bătrânii: Ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu ciomege. 53Fiind Eu în fiecare zi cu voi în templu, n-aţi întins mâinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru şi stăpânirea întunericului.

Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55ἁψάντων δὲ πυρὰν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. 56ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπε· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. 58καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς· 62καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

Şi, prinzându-L, L-au dus şi L-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru urma de departe. 55Şi aprinzând ei foc în mijlocul curţii şi şezând împreună, şedea şi Petru în mijlocul lor. 56Şi văzându-l o slujnică aşezat la foc şi căutând spre el, a zis: Şi acesta era împreună cu El. 57Dar el s-a lepădat, zicând: Femeie, nu-L ştiu. 58Şi după puţin, un altul văzându-l, a zis: Şi tu eşti dintre ei. Petru însă a zis: Omule, nu sunt. 59Iar după ce a trecut ca la un ceas, un altul întărea, zicând: Cu adevărat şi acesta era cu El; căci este şi galileean. 60Şi a zis Petru: Omule, nu ştiu ce zici. Şi îndată, încă vorbind el, a cântat cocoşul. 61Şi întorcându-Se Domnul, a privit la Petru; şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul Domnului, cum i-a zis: Înainte de a cânta cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori; 62şi ieşind afară, Petru a plâns cu amar.

Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; 65καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

Şi bărbaţii care Îl ţineau pe Iisus Îl batjocoreau, bătându-L. 64Şi legându-L la ochi, Îl loveau peste faţă şi Îl întrebau, zicând: Prooroceşte cine este cel care Te-a lovit? 65Şi multe altele Îi ziceau, hulind.

Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν. 67εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, 68ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε· 69ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. 70εἶπον δὲ πάντες· σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. 71οἱ δὲ εἶπον· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Şi când s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrânii poporului, arhiereii şi cărturarii, şi L-au dus în sinedriul lor, zicând: Dacă Tu eşti Hristosul, spune-ne nouă; 67şi El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veţi crede; 68şi dacă vă voi întreba, nu-Mi veţi răspunde, nici nu Mă veţi slobozi. 69De acum Fiul Omului va şedea de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. 70Iar ei au zis toţi: Tu eşti, deci, Fiul lui Dumnezeu? Şi El a zis către ei: Voi ziceţi că Eu sunt. 71Iar ei au zis: Ce trebuinţă mai avem de mărturie? Căci noi înşine am auzit din gura Lui.

Κεφάλαιον ΚΓ΄

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλᾶτον. 2ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις. 4ὁ δὲ Πιλᾶτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ὅτι οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

Πιλᾶτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι, 7καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρῴδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέ-

Capitolul 23

Şi ridicându-se toată mulţimea acestora, L-au dus la Pilat. 2Şi au început să-L învinuiască, zicând: Pe Acesta L-am aflat răzvrătind neamul şi împiedicându-ne să dăm dăjdii Cezarului, zicând că El este Hristos Împăratul. 3Iar Pilat L-a întrebat, zicând: Tu eşti Împăratul iudeilor? Iar El, răspunzând, a zis: Tu zici! 4Şi Pilat a zis către arhierei şi către mulţimi: Nici o vină nu aflu în Omul Acesta. 5Dar ei stăruiau, zicând: Întărâtă poporul, învăţând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici.

Şi Pilat, auzind de Galileea, a întrebat dacă omul este galileean. 7Şi aflând că este sub stăpânirea lui Irod, L-a trimis la Irod, fiind şi acela în Ierusalim în acele zile. 8Şi Irod, văzându-L pe Iisus, s-a bu-

ραις. [8]ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανοῦ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. [9]ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. [10]εἱστήκεισαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. [11]ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. [12]ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρῴδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.

curat foarte; căci voia de mult să-L vadă, pentru că auzise multe despre El, şi nădăjduia să vadă vreun semn făcut de El. [9]Şi L-a întrebat cu destule cuvinte; iar El nu i-a răspuns nimic. [10]Şi cărturarii şi arhiereii stăteau de faţă, învinuindu-L cu înverşunare. [11]Şi dispreţuindu-L pe El Irod împreună cu ostaşii lui şi batjocorindu-L, îmbrăcându-L cu o haină strălucitoare, L-a trimis iarăşi la Pilat. [12]Şi s-au împrietenit Pilat şi Irod în ziua aceea unul cu altul; căci era mai înainte vrăjmăşie între ei.

Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν [14]εἶπε πρὸς αὐτούς· προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. [15]ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. [16]παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. [17]ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα. [18]ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν Βαραββᾶν· [19]ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς τὴν φυλακήν. [20]πάλιν οὖν ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. [21]οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. [22]ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν ἄξιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. [23]οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. [24]ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν, [25]ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν διὰ στάσιν καὶ φό-

Iar Pilat, chemând împreună arhiereii şi căpeteniile şi poporul, [14]a zis către ei: Mi-aţi adus pe omul acesta, ca răzvrătind poporul; şi iată, eu, în faţa voastră cercetându-L, nu am găsit în omul acesta nici o vină din cele pe care le aduceţi împotriva Lui; [15]şi nici Irod; căci v-am trimis la el; şi iată, nimic vrednic de moarte nu s-a săvârşit de El. [16]Deci, pedepsindu-L, Îl voi slobozi. [17]Şi era silit să le slobozească la praznic pe cineva. [18]Şi au strigat cu toţii, zicând: Ia-L pe Acesta şi slobozeşte-ni-l pe Baraba! [19]– care era aruncat în temniţă pentru o răscoală făcută în cetate şi pentru ucidere. [20]Deci iarăşi Pilat le-a vorbit, voind să-L slobozească pe Iisus. [21]Iar ei strigau, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L! [22]Şi a treia oară a zis către ei: Dar ce rău a făcut Acesta? Nimic vrednic de moarte n-am aflat în El. Pedepsindu-L, deci, Îl voi slobozi. [23]Dar ei stăruiau, cerând cu glasuri mari să fie răstignit; şi biruiau glasurile lor şi ale arhiereilor. [24]Iar Pilat a hotărât să se împlinească cererea lor. [25]Şi le-a slobozit lor pe Baraba, cel aruncat în temniţă pentru răscoală şi

νον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου, ἐρχομένου ἀπ᾿ ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ. 27ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἳ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ᾿ ἐμέ, πλὴν ἐφ᾿ ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν. 30τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ᾿ ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς· 31ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλλον κλῆρον. 35καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. 36ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ 37καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ᾿ αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 39Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν

ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat voii lor.

Şi pe când Îl duceau, punând mâna pe un oarecare Simon Cirineanul, care venea de la ţarină, i-au pus în spate crucea, ca s-o ducă în urma lui Iisus. 27Şi Îi urma Lui mulţime mare de popor şi femei care se tânguiau şi Îl plângeau. 28Şi întorcându-Se către ele, Iisus a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine, ci pe voi plângeţi-vă şi pe copiii voştri. 29Căci iată, vin zile în care vor spune: Fericite cele sterpe şi pântecele care n-au născut şi sânii care n-au alăptat! 30Atunci vor începe să spună munţilor: Cădeţi peste noi! şi dealurilor: Acoperiţi-ne! 31Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi? 32Şi duceau şi alţi doi făcători de rele, ca să le ia viaţa împreună cu El. 33Şi când au ajuns la locul ce se cheamă Căpăţâna, acolo L-au răstignit pe El şi pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta şi unul de-a stânga. 34Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor; căci nu ştiu ce fac. Şi ei, împărţind hainele Lui, au aruncat sorţ. 35Şi poporul stătea privind. Iar căpeteniile râdeau de El împreună cu ei, zicând: Pe alţii i-a mântuit; să Se mântuiască pe Sine Însuşi, dacă El este Hristosul, alesul lui Dumnezeu. 36Şi Îl batjocoreau şi ostaşii, venind şi dându-I oţet 37şi zicând: Dacă Tu eşti Împăratul iudeilor, mântuieşte-Te pe Tine Însuţi! 38Şi deasupra Lui era scris cu litere elineşti şi latineşti şi evreieşti: Acesta este Împăratul iudeilor. 39Iar unul dintre făcătorii de rele spânzuraţi Îl hulea zicând: Dacă Tu eşti Hristosul, mântuieşte-Te pe Tine şi pe noi. 40Şi celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeaşi osândă eşti?

ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. 42καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ᾽ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

Ην δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος, 45καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον· 46καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. 47ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεὸν λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. 48καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. 49εἱστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος 51–οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν– ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, 52οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξε σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος· 54καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευή, σάββατον ἐπέφωσκε. 55Κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

41Noi, cu dreptate; că primim cele cuvenite pentru cele ce am făptuit; Acesta însă n-a făcut nici un rău. 42Şi Îi zicea lui Iisus: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta. 43Şi Iisus i-a zis: Amin zic ție, astăzi vei fi cu Mine în Rai.

Şi era ca la ceasul al şaselea şi s-a făcut întuneric peste tot pământul până la ceasul al nouălea, soarele ascunzându-se, 45şi s-a despicat catapeteasma templului prin mijloc; 46şi strigând cu glas mare, Iisus a zis: Părinte, în mâinile Tale Îmi pun duhul Meu; şi acestea zicând, Şi-a dat duhul. 47Şi văzând sutaşul ceea ce se petrecuse, a slăvit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat, Omul Acesta era drept. 48Şi toate mulțimile care veniseră împreună la această privelişte, văzând cele întâmplate, se întorceau lovindu-şi piepturile. 49Şi stăteau toți cunoscuții Lui departe, şi femeile care urmaseră Lui din Galileea, privind acestea.

Şi iată, un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, bărbat bun şi drept, 51– acesta nu se învoise cu sfatul şi cu fapta lor – din Arimateea, cetate a iudeilor, care aştepta şi el Împărăția lui Dumnezeu, 52venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus 53şi, coborându-L, L-a înfăşurat în giulgiu şi L-a pus în mormânt săpat în piatră, în care nimeni niciodată nu fusese pus. 54Şi era ziua de vineri, şi se lumina spre sâmbătă. 55Şi urmându-I femeile care veniseră cu El din Galileea, au văzut mormântul şi cum s-a pus trupul Lui. 56Şi, întorcându-se, au pregătit miresme şi miruri. Iar sâmbătă s-au odihnit, după poruncă.

Κεφάλαιον ΚΔ΄

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τινες σὺν αὐταῖς. [2]εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, [3]καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [4]καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. [5]ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; [6]οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ᾽ ἠγέρθη· μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, [7]λέγων ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. [8]καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, [9]καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. [10]ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἳ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. [11]καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. [12]ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς. [14]καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλή-

Capitolul 24

Şi în ziua cea dintâi a săptămânii, dis de dimineaţă, au venit la mormânt, aducând miresmele pe care le pregătiseră, şi altele împreună cu ele. [2]Şi au aflat piatra prăvălită de la mormânt; [3]şi intrând, nu au aflat trupul Domnului Iisus. [4]Şi a fost că, fiind nedumerite de aceasta, iată doi bărbaţi au stat înaintea lor, în veşminte strălucitoare. [5]Şi înfricoşându-se ele şi plecându-şi faţa la pământ, au zis către ele: Pentru ce căutaţi pe Cel viu cu cei morţi? [6]Nu este aici, ci a înviat. Aduceţi-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea, [7]zicând că Fiul Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoşi şi să fie răstignit şi a treia zi să învieze. [8]Şi ele şi-au adus aminte de cuvintele Lui [9]şi, întorcându-se de la mormânt, au vestit toate acestea celor unsprezece şi tuturor celorlalţi. [10]Şi acestea erau: Maria Magdalena şi Ioana şi Maria lui Iacov şi celelalte împreună cu ele, care ziceau către apostoli acestea.

[11]Şi le-au părut ca o aiurare cuvintele lor, şi nu le dădeau crezare. [12]Dar Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt şi, aplecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând; şi a plecat, mirându-se în sine de ceea ce se întâmplase.

Şi iată, doi dintre ei mergeau în aceeaşi zi într-un sat, şaizeci de stadii depar-

λους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. [15]καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· [16]οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. [17]εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστὲ σκυθρωποί; [18]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; [19]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, [20]ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρῖμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. [21]ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. [22]ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον, [23]καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. [24]καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. [25]καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· [26]οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; [27]καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. [28]Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι· [29]καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν

te de Ierusalim, al cărui nume era Emaus. [14]Şi ei vorbeau unul cu celălalt despre toate întâmplările acestea. [15]Şi a fost pe când vorbeau ei şi se întrebau între ei, că Iisus Însuşi, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei; [16]iar ochii lor erau ţinuţi, ca să nu-L cunoască. [17]Şi a zis către ei: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbaţi unul cu celălalt, mergând pe cale, şi pentru ce sunteţi trişti? [18]Şi răspunzând unul, al cărui nume era Cleopa, a zis către El: Tu singur eşti străin în Ierusalim şi nu ştii cele întâmplate în el în zilele acestea? [19]Şi le-a zis: Care? Iar ei I-au zis: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care a fost bărbat prooroc, puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a tot poporul, [20]şi cum L-au dat arhiereii şi căpeteniile noastre la osândă de moarte şi L-au răstignit. [21]Noi însă nădăjduiam că El este Cel ce avea să răscumpere pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi se face a treia zi de când s-au întâmplat acestea. [22]Dar şi unele femei de-ale noastre ne-au spăimântat, ducându-se dis-de-dimineaţă la mormânt [23]şi negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut vedenie de îngeri, care zic că El este viu. [24]Şi s-au dus unii dintre cei care erau împreună cu noi la mormânt şi au aflat aşa precum şi femeile au spus, dar pe El nu L-au văzut. [25]Şi El a zis către ei: O, nepricepuţilor şi zăbavnicilor cu inima să credeţi toate câte au grăit proorocii! [26]Nu acestea trebuia să pătimească Hristos şi să intre în slava Sa? [27]Şi începând de la Moise şi de la toţi proorocii, le tâlcuia lor în toate Scripturile cele despre Sine. [28]Şi s-au apropiat de satul unde mergeau, şi El Se făcea că merge mai departe; [29]şi ei L-au silit pe El, zicând: Rămâi cu noi,

αὐτοῖς. 30καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. 31αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ᾽ αὐτῶν. 32καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; 33Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, 34λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. 35καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

αῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. 37πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 39ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. 40καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. 41ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου, 43καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 44εἶπε δὲ αὐτοῖς· οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. 45τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, 46καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕ-

căci este spre seară şi s-a plecat ziua. Şi a intrat să rămână cu ei. 30Şi a fost când a şezut cu ei la masă, că luând pâinea, a binecuvântat şi, frângând, le-a dat lor. 31Şi s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; şi El S-a făcut nevăzut de la ei. 32Şi au zis unul către altul: Oare nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale şi când ne desluşea Scripturile? 33Şi ridicându-se în ceasul acela, s-au întors la Ierusalim şi i-au aflat adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei dimpreună cu ei, 34care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul şi S-a arătat lui Simon. 35Şi ei au povestit cele de pe cale şi cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii.

Şi pe când ziceau ei acestea, Însuşi Iisus a stat în mijlocul lor şi le-a zis: Pace vouă. 37Iar ei înspăimântându-se şi înfricoşându-se, credeau că văd duh. 38Şi le-a zis: De ce sunteţi tulburaţi şi pentru ce se ridică gânduri în inima voastră? 39Vedeţi mâinile Mele şi picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, cum Mă vedeţi pe Mine având. 40Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi picioarele. 41Şi încă necrezând ei, de bucurie, şi minunându-se, le-a zis: Aveţi ceva de mâncare aici? 42Iar ei I-au dat o bucată de peşte fript şi dintr-un fagure de miere. 43Şi luând, a mâncat înaintea lor. 44Şi a zis către ei: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi, încă fiind cu voi, că trebuie să se plinească toate cele scrise în Legea lui Moise şi în prooroci şi în psalmi despre Mine. 45Atunci le-a deschis mintea ca să înţeleagă Scripturile. 46Şi le-a spus că aşa este scris şi aşa trebuia să pătimească Hristos

τως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, [47]καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. [48]ὑμεῖς δὲ ἐστὲ μάρτυρες τούτων. [49]καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. [51]καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. [52]καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, [53]καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. ἀμήν.

şi să învieze din morţi a treia zi, [47]şi să se propovăduiască în numele Lui pocăinţa şi iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. [48]Iar voi sunteţi martori ai acestora. [49]Şi iată, Eu trimit făgăduinţa Tatălui Meu peste voi; voi însă şedeţi în cetatea Ierusalimului până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus.

Şi i-a dus afară, până spre Betania, şi, ridicându-Şi mâinile, i-a binecuvântat. [51]Şi a fost, pe când îi binecuvânta, că S-a despărţit de ei şi a fost dus la cer. [52]Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. [53]Şi erau în toată vremea în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

EVANGHELIA DUPĂ IOAN

Κεφάλαιον Α΄

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. [2]Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. [3]πάντα δι᾿ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. [4]ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. [5]καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. [6]Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· [7]οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι᾿ αὐτοῦ. [8]οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ᾿ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. [9]Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. [10]ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι᾿ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. [11]εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. [12]ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, [13]οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ᾿ ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Capitolul 1

Întru început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Cuvântul era Dumnezeu. [2]Acesta era întru început la Dumnezeu. [3]Toate prin El s-au făcut, şi fără El nu s-a făcut nimic din ce s-a făcut. [4]Întru El viaţă era, şi viaţa era lumina oamenilor, [5]şi lumina în întuneric luminează şi întunericul nu a cuprins-o. [6]Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan. [7]Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el. [8]Nu era acela Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină. [9]Era Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, care vine în lume. [10]În lume era, şi lumea prin El s-a făcut, şi lumea nu L-a cunoscut. [11]Întru ale Sale a venit, şi ai Săi nu L-au primit. [12]Iar câţi L-au primit, le-a dat lor, celor care cred în numele Lui, putere să se facă fii ai lui Dumnezeu, [13]care nu din sânge, nici din voie a trupului, nici din voie a bărbatului, ci de la Dumnezeu

[14]Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. [15]Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. [16]Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· [17]ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. [18]Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; [20]καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. [21]καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὔ. [22]εἶπον οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; [23]ἔφη· ἐγὼ *φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,* καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. [24]καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· [25]καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης; [26]ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. [27]αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. [28]Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

s-au născut. [14]Şi Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit întru noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut de la Tatăl, plin de har şi de adevăr. [15]Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta este Cel despre Care am zis: Cel ce vine după mine înaintea mea S-a făcut, pentru că mai întâi de mine era. [16]Şi din plinătatea Lui noi toți am luat, şi har peste har. [17]Pentru că Legea prin Moise s-a dat, harul şi adevărul prin Iisus Hristos au venit. [18]Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.

Şi aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis iudeii din Ierusalim, preoți şi leviți, ca să-l întrebe: Tu cine eşti? [20]Şi a mărturisit şi n-a tăgăduit; şi a mărturisit: Nu sunt eu Hristosul. [21]Şi l-au întrebat: Ce, dar? Ilie eşti tu? Şi a zis: Nu sunt. Proorocul eşti tu? Şi a răspuns: Nu. [22]Au zis deci lui: Cine eşti? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pe noi. Ce zici despre tine însuți? [23]A zis: Eu sunt *glasul celui ce strigă în pustie: Dreaptă faceți calea Domnului,* precum a zis Isaia proorocul. [24]Şi trimişii erau dintre farisei. [25]Şi l-au întrebat şi i-au zis: De ce, dar, botezi, dacă tu nu eşti Hristosul, nici Ilie, nici Proorocul? [26]Le-a răspuns Ioan, zicând: Eu botez în apă; dar în mijlocul vostru stă Cel pe Care voi nu-L ştiți. [27]Acesta este Cel care vine după mine, Care înaintea mea S-a făcut, Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintei. [28]Acestea se petreceau în Betania, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

A doua zi L-a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii. [30]Aces-

[30]οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. [31]κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. [32]καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. [33]κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων

ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. [34]κἀγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, [36]καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. [37]καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. [38]στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· [39]τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ῥαββί· ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον διδάσκαλε· ποῦ μένεις; [40]λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἦλθον οὖν καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. [41]ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. [42]εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χριστός· [43]καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος.

Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. [45]ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ

ta este Cel despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care înaintea mea S-a făcut, pentru că mai întâi de mine era. [31]Şi eu nu-L ştiam pe El; dar ca să fie arătat lui Israel, pentru aceasta am venit eu, botezând în apă. [32]Şi a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Duhul pogorându-Se ca un porumbel din cer şi a rămas peste El. [33]Şi eu nu-L ştiam pe El; dar Cel ce m-a trimis să botez în apă, Acela mi-a zis: Cel peste Care vei vedea Duhul pogorându-Se şi rămânând peste El, Acesta este Cel ce botează în Duh Sfânt. [34]Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

A doua zi iarăşi stătea Ioan şi doi dintre ucenicii lui, [36]şi privind la Iisus, Care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu! [37]Şi l-au auzit cei doi ucenici vorbind, şi au urmat lui Iisus. [38]Şi întorcându-Se Iisus şi văzându-i că Îi urmează, le-a zis: [39]Ce căutaţi? Iar ei I-au zis: Rabbi – care se tâlcuieşte: Învăţătorule –, unde stai? [40]Le-a zis: Veniţi şi vedeţi. Au mers deci şi au văzut unde stătea, şi au rămas la El în ziua aceea; era ca la ceasul al zecelea. [41]Era Andrei, fratele lui Simon Petru, unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan şi urmaseră Lui. [42]Acesta, cel dintâi, l-a găsit pe fratele său, Simon, şi i-a zis: Am găsit pe Mesia – care se tâlcuieşte: Hristos; [43]şi l-a adus la Iisus. Privindu-l, Iisus a zis: Tu eşti Simon, fiul lui Ioná, tu te vei numi Chefá – care se tâlcuieşte Petru.

A doua zi a vrut Iisus să meargă în Galileea; şi l-a aflat pe Filip şi i-a zis: Urmează Mie. [45]Şi era Filip din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru. [46]Şi a

Πέτρου. 46εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 47καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. 48εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. 49λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. 50ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 51ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. 52καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

aflat Filip pe Natanail şi i-a zis: Am aflat pe Cel despre Care au scris Moise în Lege şi Proorocii: Este Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. 47Şi i-a zis Natanail: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi. 48Iisus l-a văzut pe Natanail venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelitean în care nu este vicleşug. 49I-a zis Natanail: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte ca Filip să te strige, te-am văzut când erai sub smochin. 50A răspuns Natanail şi I-a zis Lui: Rabbi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti Împăratul lui Israel. 51A răspuns Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am zis ţie că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. 52Şi i-a zis: Amin, amin zic vouă, de acum veţi vedea cerul deschis şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului.

Κεφάλαιον Β΄

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχουσι. 4λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. 5λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. 6ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.

Capitolul 2

Şi în ziua a treia s-a făcut nuntă în Cana Galileii, şi era mama lui Iisus acolo. 2Şi a fost chemat şi Iisus şi ucenicii Săi la nuntă. 3Şi sfârşindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin. 4Şi a zis ei Iisus: Ce este Mie şi ţie, femeie? Încă nu a venit ceasul Meu. 5A zis mama Lui slujitorilor: Orice vă spune faceţi. 6Şi erau acolo şase vase de piatră, puse pentru curăţirea iudeilor, care luau câte două sau trei vedre. 7Le-a zis lor Iisus: Umpleţi vasele cu

[7]λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. [8]καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν. [9]ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον –καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ– φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος [10]καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. [11]Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. [12]Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

apă. Şi le-au umplut până sus. [8]Şi le-a zis: Scoateţi acum şi aduceţi starostelui mesei. Şi i-au adus. [9]Iar când starostele mesei a gustat apa care se făcuse vin – şi nu ştia de unde este, dar slujitorii care scoseseră apa ştiau – a strigat starostele mesei pe mire [10]şi i-a zis: Tot omul pune întâi vinul cel bun şi, când au băut bine, atunci pune pe cel mai prost; tu ai ţinut vinul cel bun până acum. [11]Acest început al semnelor L-a făcut Iisus în Cana Galileii şi Şi-a arătat slava Sa; şi au crezut în El ucenicii Lui. [12]După aceasta a coborât în Capernaum, El şi mama Lui şi fraţii Lui şi ucenicii Lui, şi acolo au rămas nu multe zile.

Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. [14]καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. [15]καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε, [16]καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. [17]ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, *ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεταί με.* [18]ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; [19]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. [20]εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; [21]ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. [22]ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθη-

Şi era aproape Paştele iudeilor, şi Iisus S-a suit la Ierusalim. [14]Şi a aflat şezând în templu pe cei ce vindeau boi şi oi şi porumbei şi pe schimbătorii de bani. [15]Şi făcând bici din frânghii, i-a scos afară pe toţi din templu, şi oile şi boii; şi a vărsat banii schimbătorilor, şi mesele le-a răsturnat, [16]şi celor care vindeau porumbei le-a zis: Luaţi acestea de aici; nu faceţi casa Tatălui Meu casă de negustorie. [17]Şi şi-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: *Râvna casei Tale mă va mistui.* [18]Au răspuns deci iudeii şi I-au zis: Ce semn ne arăţi nouă că faci acestea? [19]A răspuns Iisus şi le-a zis: Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica. [20]Au zis deci iudeii: În patruzeci şi şase de ani s-a zidit templul acesta! Şi Tu în trei zile îl vei ridica? [21]Dar El vorbea despre templul trupului Său. [22]Deci, când S-a sculat din morţi, şi-au adus aminte ucenicii Lui că zicea aceasta şi au crezut Scripturii şi cuvântului pe care

ταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 24αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Îl spusese Iisus. 23Şi când era în Ierusalim, la Paşti, la sărbătoare, mulţi au crezut în numele Lui, văzând semnele Lui pe care le făcea. 24Dar Iisus Însuşi nu Se încredea în ei, pentru că El îi cunoştea pe toţi, 25şi pentru că nu avea trebuinţă ca cineva să mărturisească despre om, căci Însuşi cunoştea ce era în om.

Κεφάλαιον Γ´

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. 2οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ. 3ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 4λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμά ἐστι. 7μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. 8τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ᾽ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημέ-

Capitolul 3

Şi era un om dintre farisei, Nicodim numele lui, căpetenie a iudeilor. 2Acesta a venit la El noaptea şi I-a zis: Rabbi, ştim că de la Dumnezeu ai venit învăţător; căci nimeni nu poate face aceste semne pe care le faci Tu, dacă Dumnezeu nu este cu el. 3A răspuns Iisus şi i-a zis: Amin, amin zic ţie: Dacă nu se naşte cineva de sus nu poate să vadă Împărăţia lui Dumnezeu. 4A zis către El Nicodim: Cum poate omul să se nască, bătrân fiind? Oare poate să intre în pântecele mamei sale a doua oară şi să se nască? 5A răspuns Iisus: Amin, amin zic ţie: Dacă nu se naşte cineva din apă şi din Duh, nu poate să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. 6Ce este născut din trup trup este; şi ce este născut din Duh duh este. 7Nu te minuna că ţi-am zis: Trebuie să vă naşteţi de sus. 8Vântul suflă unde voieşte şi auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine şi încotro se duce; Astfel este tot cel născut din Duhul. 9A răspuns Nicodim şi i-a zis: Cum pot să fie acestea?

νος ἐκ τοῦ Πνεύματος. [9]ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; [10]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; [11]ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. [12]εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; [13]καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. [14]καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, [15]ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. [16]οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. [17]οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. [18]ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. [19]αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. [20]πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· [21]ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. [23]ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· [24]οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. [25]Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου

[10]Iisus a răspuns şi i-a zis: Tu eşti învăţătorul lui Israel şi nu cunoşti acestea? [11]Amin, amin zic ţie, că ceea ce ştim vorbim şi ceea ce am văzut mărturisim, şi mărturia noastră nu o primiţi. [12]Dacă v-am spus cele pământeşti şi nu credeţi, cum veţi crede dacă vă voi spune cele cereşti? [13]Şi nimeni nu s-a suit la cer, decât Cel care a coborât din cer, Fiul Omului, Cel ce este în cer. [14]Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să Se înalţe Fiul Omului, [15]ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. [16]Căci aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. [17]Căci nu a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin El. [18]Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel care nu crede a fost deja judecat, că nu a crezut în numele Fiului Unuia-Născut al lui Dumnezeu. [19]Şi aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume şi au iubit oamenii mai mult întunericul decât Lumina; căci viclene erau faptele lor. [20]Căci tot cel ce face rele urăşte Lumina şi nu vine la Lumină, ca să nu se vădească faptele lui; [21]Dar cel care face adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârşite.

După acestea a venit Iisus şi ucenicii Lui în pământul Iudeii, şi acolo stătea cu ei şi boteza. [23]Şi boteza şi Ioan în Enon, aproape de Salim, că ape multe erau acolo, şi veneau şi se botezau. [24]Căci Ioan încă nu fusese aruncat în temniţă. [25]Şi s-a iscat o nedumerire între ucenicii lui Ioan şi un iudeu despre curăţire. [26]Şi au venit

περὶ καθαρισμοῦ. 26καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστι καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί, 32καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. 34ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. 35ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

la Ioan şi i-au zis: Rabbi, Cel care era cu tine dincolo de Iordan, pentru Care tu ai mărturisit, iată Acesta botează şi toţi vin la El. 27A răspuns Ioan şi a zis: Nu poate omul să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer. 28Voi înşivă îmi sunteţi martori că am zis: Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea Lui. 29Cel ce are mireasa este mire; iar prietenul mirelui, care stă şi-l ascultă, cu bucurie se bucură de glasul mirelui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit. 30Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez.

Cel ce vine de sus deasupra tuturor este; cel ce este din pământ, din pământ este şi din pământ grăieşte. Cel ce vine din cer deasupra tuturor este, 32şi ce a văzut şi ce a auzit, aceasta mărturiseşte, şi mărturia Lui nimeni nu o primeşte. 33Cel care a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu adevărat este. 34Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu cuvintele lui Dumnezeu grăieşte, că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul. 35Tatăl iubeşte pe Fiul şi toate le-a dat în mâna Lui. 36Cel ce crede în Fiul are viaţă veşnică; iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viaţă, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.

Κεφάλαιον Δ΄

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης 2–καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ– 3ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι

Capitolul 4

Deci când a cunoscut Domnul că fariseii au auzit că Iisus face şi botează mai mulţi ucenici decât Ioan 2 – deşi Iisus Însuşi nu boteza, ci ucenicii Lui – 3a lăsat Iudeea şi a plecat în Galileea. 4Şi trebuia să treacă prin Samaria. 5Deci, a venit într-o

διὰ τῆς Σαμαρείας. [5]ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· [6]ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. [7]ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. [8]οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. [9]λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ᾽ ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. [10]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. [11]λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; [12]μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; [13]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· [14]ὃς δ᾽ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. [15]λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. [16]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. [17]ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· [18]πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. [19]λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. [20]οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέ-

cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de țarina pe care i-a dat-o Iacov lui Iosif, fiul său; [6]şi era acolo fântâna lui Iacov. Deci Iisus, ostenit de călătorie, şedea aşa la fântână; era ca la al şaselea ceas. [7]A venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau. [8]Căci ucenicii Lui plecaseră în cetate ca să cumpere merinde. [9]Deci I-a zis femeia samarineancă: Cum Tu, iudeu fiind, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă? Căci iudeii nu au amestec cu samarinenii. [10]A răspuns Iisus şi i-a zis: Dacă ai fi ştiut darul lui Dumnezeu şi Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu I-ai fi cerut şi ți-ar fi dat apă vie. [11]I-a zis femeia: Doamne, nici găleată nu ai şi fântâna este adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? [12]Nu cumva eşti Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna, şi el însuşi a băut din ea, şi fiii lui, şi turmele lui? [13]A răspuns Iisus şi i-a zis: Tot cel ce bea din apa aceasta va înseta iarăşi; [14]Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, ci apa pe care i-o voi da se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veşnică. [15]A zis către El femeia: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. [16]I-a zis Iisus: Mergi şi strigă-l pe bărbatul tău şi vino aici. [17]A răspuns femeia şi I-a zis: Nu am bărbat. I-a zis Iisus: Bine ai zis: Nu am bărbat; [18]căci cinci bărbați ai avut, iar acum cel pe care îl ai nu este bărbatul tău. Aceasta adevărat ai spus. [19]I-a zis femeia: Doamne, văd că Tu eşti prooroc. [20]Părinții noştri în muntele acesta s-au închinat; şi

γετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. [21]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. [22]ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. [23]ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. [24]πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. [25]λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. [26]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. [27]καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; [28]Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· [29]δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; [30]ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. [31]Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. [32]ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. [33]ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; [34]λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. [35]οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. [36]καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. [37]ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ

voi ziceţi că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm. [21]I-a zis Iisus: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veţi închina Tatălui. [22]Voi vă închinaţi la ce nu ştiţi; noi ne închinăm la ce ştim, pentru că mântuirea din iudei este. [23]Dar vine ceasul, şi acum este, când adevăraţii închinători se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr; că şi Tatăl astfel îi vrea pe cei care I se închină. [24]Duh este Dumnezeu; şi cei care I se închină trebuie să I se închine în duh şi în adevăr. [25]I-a zis femeia: Ştiu că vine Mesia, care se cheamă Hristos; când va veni Acela, ne va vesti nouă toate. [26]I-a zis Iisus: Eu sunt, Cel care îţi vorbeşte. [27]Şi îndată au venit ucenicii Lui şi s-au mirat că vorbea cu o femeie. Dar nimeni n-a zis: Ce cauţi? sau: Ce vorbeşti cu ea? [28]A lăsat, deci, femeia vasul ei şi s-a dus în cetate şi le-a zis oamenilor: [29]Veniţi de vedeţi un om care mi-a spus toate câte am făcut; nu cumva Acesta este Hristosul? [30]Ei au ieşit din cetate şi veneau către El. [31]Între timp, Îl rugau ucenicii, zicând: Rabbi, mănâncă. [32]Iar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o ştiţi. [33]Deci ziceau ucenicii unii către alţii: Nu cumva I-a adus cineva să mănânce? [34]Le-a zis Iisus: Mâncarea Mea este să fac voia Celui care M-a trimis pe Mine şi să săvârşesc lucrul Lui. [35]Nu ziceţi voi că mai sunt patru luni şi vine secerişul? Iată, zic vouă: Ridicaţi ochii voştri şi priviţi ţarinile că sunt albe deja pentru seceriş. [36]Iar cel ce seceră primeşte plată şi adună rod spre viaţă veşnică, ca împreună să se bucure şi cel ce seamănă şi cel ce seceră. [37]Căci întru aceasta se adevereşte cuvântul că unul este semănătorul

ἄλλος ὁ θερίζων. [38]ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. [39]Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. [40]ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. [41]καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, [42]τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. [44]αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. [45]ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. [46]Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ· [47]οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. [48]εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. [49]λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. [50]λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. [51]ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. [52]ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε. καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι χθὲς ὥραν

şi altul secerătorul. [38]Eu v-am trimis pe voi să seceraţi ceea ce voi n-aţi ostenit; alţii s-au ostenit şi voi aţi intrat în osteneala lor. [39]Şi din cetatea aceea mulţi au crezut în El dintre samarineni, pentru cuvântul femeii care a mărturisit: Mi-a spus mie toate câte am făcut. [40]Deci, când au venit la El samarinenii, L-au rugat să rămână la ei; şi a rămas acolo două zile. [41]Şi mult mai mulţi au crezut pentru cuvântul Lui, [42]iar femeii îi ziceau: Nu numai pentru vorba ta credem, căci noi înşine am auzit şi ştim că Acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii, Hristosul.

Şi după cele două zile, a ieşit de acolo şi a plecat în Galileea. [44]Căci Iisus Însuşi a mărturisit că un prooroc nu are cinstire în patria lui. [45]Deci, când a venit în Galileea, L-au primit galileenii, care văzuseră toate câte făcuse El în Ierusalim, la praznic, căci şi ei veniseră la praznic. [46]Deci a venit iarăşi Iisus în Cana Galileii, unde făcuse apa vin. Şi era un slujitor împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum. [47]Acesta, auzind că Iisus vine din Iudeea în Galileea, s-a dus la El şi Îl ruga să Se coboare şi să vindece pe fiul lui, că era pe moarte. [48]Deci Iisus a zis către el: Dacă nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi crede. [49]A zis către El slujitorul împărătesc: Doamne, coboară-Te înainte să moară copilul meu. [50]Iisus i-a zis: Mergi, fiul tău trăieşte. Şi omul a crezut cuvântului pe care i l-a spus Iisus şi a plecat. [51]Şi încă pe când cobora, robii lui l-au întâmpinat şi i-au vestit spunându-i: Copilul tău trăieşte. [52]Şi căuta să afle de la ei ceasul în care i-a fost mai bine. Şi i-au zis lui: Ieri, la ceasul al şaptelea, l-au lăsat frigurile. [53]A cunoscut deci tatăl că a fost în acel ceas în care

ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. 53ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

i-a zis Iisus: Fiul tău trăieşte. Şi a crezut el şi toată casa lui. 54Acesta este iarăşi al doilea semn pe care l-a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

Κεφάλαιον Ε΄

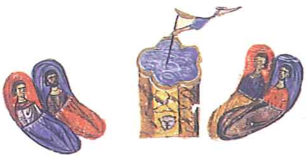
Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ Προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. 3ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. 4ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι. 5ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. 6τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; 7ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 9καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ

Capitolul 5

După acestea era praznicul iudeilor şi S-a suit Iisus la Ierusalim. 2Şi în Ierusalim, la Poarta Oilor, este o scăldătoare, numită evreieşte Vitezda, având cinci pridvoare. 3În acestea zăcea mulțime multă de bolnavi, orbi, şchiopi, uscați, aşteptând mişcarea apei. 4Căci un înger se cobora la vreme în scăldătoare şi tulbura apa; iar cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos de orice boală era cuprins. 5Şi era un om acolo, care era bolnav de treizeci şi opt de ani. 6Pe acesta văzându-l Iisus zăcând şi cunoscând că încă de multă vreme este aşa, i-a zis: Voieşti să te faci sănătos? 7I-a răspuns Lui bolnavul: Doamne, nu am om care să mă arunce în scăldătoare când se tulbură apa; iar când merg eu, altul coboară înaintea mea. 8I-a zis Iisus: Scoală-te, ia-ți patul tău şi umblă. 9Şi îndată s-a făcut omul sănătos şi şi-a luat patul său şi a început să umble.

σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 10ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράβαττον. 11ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 12ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 13ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 14μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται. 15ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 17ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. 18διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. 22οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ, 23ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου

Iar în ziua aceea era sâmbătă. 10Deci îi ziceau iudeii celui vindecat: Este sâmbătă; nu-ţi este îngăduit să ridici patul. 11Le-a răspuns: Cel care m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: Ia-ţi patul şi umblă. 12Deci l-au întrebat: Cine este omul care ţi-a zis: Ia-ţi patul tău şi umblă? 13Iar cel tămăduit nu ştia cine este; căci Iisus Se dăduse la o parte, fiind mulţime în acel loc. 14După acestea Iisus l-a aflat în templu şi i-a zis: Iată, te-ai făcut sănătos. Să nu mai păcătuieşti, ca să nu ţi se întâmple ceva mai rău. 15Omul a plecat şi le-a vestit iudeilor că Iisus este Cel care l-a făcut sănătos. 16Şi de aceea Îl prigoneau iudeii pe Iisus şi căutau să-L omoare, că făcea acestea sâmbăta. 17Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu până acum lucrează; şi Eu lucrez. 18Deci, pentru aceasta mai mult căutau iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci şi pentru că Îl numea pe Dumnezeu Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu.

A răspuns deci Iisus şi le-a zis: Amin, amin zic vouă: Nu poate Fiul să facă de la Sine nimic, dacă nu vede pe Tatăl făcând; căci cele ce face Acela, acestea le face şi Fiul asemenea. 20Că Tatăl Îl iubeşte pe Fiul şi Îi arată toate câte El Însuşi face, şi lucruri mai mari decât acestea Îi va arăta, ca voi să vă minunaţi. 21Căci după cum Tatăl îi scoală pe cei morţi şi îi face vii, tot aşa şi Fiul pe care voieşte îi face vii. 22Căci Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, 23ca toţi să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cel care nu cinsteşte pe Fiul nu cinsteşte pe Tatăl Care L-a trimis. 24Amin, amin zic vouă: Cel ce

ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. [25]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. [26]ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· [27]καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. [28]μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, [29]καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. [30]οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐδέν. καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός. [31]Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. [32]ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. [33]ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ· [34]ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. [35]ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. [36]ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε. [37]καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, [38]καὶ τὸν Λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. [39]ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ·

ascultă cuvântul Meu şi crede Celui care M-a trimis are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă. [25]Amin, amin zic vouă: Vine ceasul, şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei care vor auzi vor fi vii. [26]Căci precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine; [27]şi I-a dat putere să facă şi judecată, căci este Fiul Omului. [28]Nu vă miraţi de aceasta; căci vine ceasul în care toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, [29]şi vor ieşi cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii şi cei ce au făcut cele rele spre învierea judecăţii. [30]Nu pot Eu să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; şi judecata Mea este dreaptă; pentru că nu caut voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis, a Tatălui. [31]Dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea nu este adevărată. [32]Altul este cel ce mărturiseşte despre Mine şi ştiu că adevărată este mărturia pe care o mărturiseşte despre Mine. [33]Voi aţi trimis la Ioan şi el a mărturisit adevărul. [34]Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci spun acestea ca voi să vă mântuiţi. [35]Acela era făclia care arde şi luminează, şi voi aţi vrut să vă veseliţi o vreme întru lumina lui. [36]Dar Eu am mărturia mai mare decât a lui Ioan; căci lucrurile pe care Mi le-a dat Mie Tatăl să le săvârşesc, înseşi lucrurile pe care Eu le fac, ele mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis. [37]Şi Cel care M-a trimis, Tatăl, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-aţi auzit vreodată, nici chipul Lui nu l-aţi văzut, [38]şi cuvântul Lui nu îl aveţi rămânând în voi, pentru că voi nu credeţi Celui pe Care Acela L-a trimis. [39]Voi cercetaţi Scripturile, fiindcă socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică; şi acelea mărturisesc

[40]καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. [41]δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· [42]ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. [43]ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. [44]πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; [45]μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. [46]εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. [47]εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

despre Mine. [40]Dar voi nu vreţi să veniţi la Mine, ca să aveţi viaţă! [41]Slavă de la oameni nu primesc; [42]dar v-am cunoscut pe voi, că dragostea lui Dumnezeu nu o aveţi în voi. [43]Eu am venit în numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi; dacă va veni altul în numele său, pe acela îl veţi primi. [44]Cum puteţi voi să credeţi, primind slavă unii de la alţii, iar slava cea de la unul Dumnezeu nu o căutaţi? [45]Să nu socotiţi că Eu vă voi învinui la Tatăl; este cine să vă învinuiască: Moise, în care voi aţi nădăjduit. [46]Căci dacă aţi fi crezut lui Moise, aţi fi crezut Mie; căci despre Mine a scris acela. [47]Iar dacă celor scrise de el nu credeţi, cum veţi crede cuvintelor Mele?

Κεφάλαιον ϛ´

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· [2]καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. [3]ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. [4]ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. [5]ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; [6]τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. [7]ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. [8]λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· [9]ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε, ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο

Capitolul 6

După acestea, a plecat Iisus de cealaltă parte a Mării Galileii, adică a Tiberiadei. [2]Şi Îi urma Lui mulţime multă, pentru că vedeau semnele Lui, pe care le făcea cu cei bolnavi. [3]Şi S-a suit Iisus în munte şi acolo şedea cu ucenicii Săi. [4]Şi erau aproape Paştile, praznicul iudeilor. [5]Deci ridicându-Şi Iisus ochii şi văzând că multă mulţime vine la El, a zis către Filip: De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceştia? [6]Iar aceasta o zicea ca să-l încerce, căci El ştia ce avea să facă. [7]I-a răspuns Filip: Pâini de două sute de dinari nu le ajung, ca fiecare dintre ei să ia câte puţin. [8]Şi I-a zis unul din ucenicii Lui, Andrei, fratele lui Simon Petru: [9]Este aici un băiat care are cinci pâini de orz şi doi peşti. Dar ce sunt acestea la atâţia? [10]Şi a zis Ii-

ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους; [10]εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν· ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. [11]ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. [12]ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. [13]συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. [14]Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. [15]Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, [17]καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, [18]ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. [19]ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. [20]ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. [21]ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· [23]ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ

sus: Faceţi-i pe oameni să se aşeze. Şi era iarbă multă în locul acela. Deci s-au aşezat bărbaţii în număr ca la cinci mii. [11]Şi a luat pâinile Iisus şi, mulţumind, a împărţit ucenicilor, iar ucenicii celor ce şedeau; asemenea şi din peşti, cât au voit. [12]Iar când s-au săturat, le-a zis ucenicilor Lui: Adunaţi bucăţile care au prisosit, ca să nu se piardă ceva. [13]Au adunat deci şi au umplut douăsprezece coşuri cu bucăţile din cele cinci pâini de orz care au rămas de la cei care mâncaseră. [14]Deci, oamenii, văzând semnul pe care l-a făcut Iisus, ziceau: Acesta este cu adevărat Proorocul care vine în lume. [15]Cunoscând deci Iisus că au să vină şi să-L ia cu sila ca să-L facă împărat, a plecat iarăşi în munte, El singur.

Şi când s-a făcut seară, au coborât ucenicii Lui la mare, [17]şi intrând în corabie, mergeau spre cealaltă parte a mării, la Capernaum. Şi se făcuse deja întuneric şi Iisus nu venise la ei. [18]Şi suflând vânt puternic, marea se stârnea. [19]Deci, după ce au vâslit ca la douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, L-au văzut pe Iisus umblând pe mare şi apropiindu-Se de corabie şi s-au temut. [20]Iar El le-a zis: Eu sunt; nu vă temeţi! [21]Deci voiau să-L ia în corabie; şi îndată corabia a fost la ţărmul spre care mergeau.

A doua zi, mulţimea care stătea de cealaltă parte a mării, văzând că nu era acolo altă corabie, afară de una, aceea în care se urcaseră ucenicii Lui şi că Iisus nu intrase împreună cu ucenicii Săi în corabie, ci numai ucenicii Lui plecaseră – [23]şi alte corăbii au venit din Tiberiada aproape de locul unde mâncaseră pâinea, după

Κυρίου· [24]ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. [25]καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; [26]ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. [27]ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. [28]εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; [29]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. [30]εἶπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; [31]οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον· *ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.* [32]εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. [33]ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. [34]εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. [35]εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. [36]ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. [37]Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· [38]ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. [39]τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ

ce Domnul mulțumise – [24]când deci a văzut mulțimea că Iisus nu este acolo, nici ucenicii Lui, s-au suit şi ei în corăbii şi au venit în Capernaum, căutându-L pe Iisus. [25]Şi aflându-L de cealaltă parte a mării, I-au zis: Rabbi, când ai venit aici? [26]Iisus le-a răspuns şi a zis: Amin, amin zic vouă: Mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâini şi v-ați săturat. [27]Lucrați nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea care rămâne spre viața veşnică, pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe Acesta Tatăl L-a pecetluit, Dumnezeu. [28]Deci au zis către El: Ce să facem ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu? [29]A răspuns Iisus şi le-a zis: Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți în Cel pe Care Acela L-a trimis. [30]Deci I-au zis: Dar ce semn faci Tu, ca să vedem şi să credem în Tine? Ce lucrezi? [31]Părinții noştri au mâncat mana în pustie, precum este scris: *Pâine din cer le-a dat lor să mănânce.* [32]Deci le-a zis Iisus: Amin, amin zic vouă: Nu Moise v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă pâinea din cer, pe cea adevărată. [33]Căci pâinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer şi dă viață lumii. [34]Deci au zis către El: Doamne, dă-ne nouă totdeauna pâinea aceasta. [35]Le-a zis lor Iisus: Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată. [36]Dar v-am spus vouă: şi M-ați văzut, şi nu credeți. [37]Tot ce-Mi dă Mie Tatăl la Mine va veni; şi pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară; [38]pentru că M-am pogorât din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine. [39]Şi aceasta este voia Tatălui Care M-a trimis pe Mine, ca tot ce Mi-a dat să nu pierd din el, ci să-l

ἡμέρᾳ. 40τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 41Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε μετ᾽ ἀλλήλων. 44οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· *καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ.* πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρός με· 46οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα. 47ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· 50οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. 52Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. 56ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57καθὼς

înviez în ziua de apoi. 40Şi aceasta este voia Celui care M-a trimis, ca tot cel ce vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică, şi Eu îl voi învia pe el în ziua de apoi. 41Iar iudeii cârteau împotriva Lui, că zisese: Eu sunt pâinea care s-a pogorât din cer. 42Şi ziceau: Nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, Căruia noi Îi ştim tatăl şi mama? Cum deci spune Acesta: Din cer M-am pogorât? 43Deci Iisus a răspuns şi le-a zis: Nu cârtiţi între voi. 44Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă Tatăl, Care M-a trimis, nu-l va trage pe el, şi Eu îl voi învia în ziua de apoi. 45Scris este în Prooroci: *Şi vor fi toţi învăţaţi de Dumnezeu.* Deci tot cel ce aude de la Tatăl şi învaţă vine la Mine. 46Nu că pe Tatăl L-a văzut cineva, decât Cel ce este de la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl. 47Amin, amin zic vouă: Cel ce crede în Mine are viaţă veşnică. 48Eu sunt pâinea vieţii. 49Părinţii voştri au mâncat mană în pustie şi au murit. 50Aceasta este pâinea care se pogoară din cer, ca omul să mănânce din ea şi să nu moară. 51Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta viu va fi în veac. Şi pâinea pe care Eu o voi da este trupul Meu, pe care Eu îl voi da pentru viaţa lumii. 52Deci iudeii se certau între ei, zicând: Cum poate Acesta să ne dea nouă trupul să-l mâncăm? 53Deci Iisus le-a zis: Amin, amin zic vouă, dacă nu mâncaţi trupul Fiului Omului şi nu beţi sângele Lui, nu aveţi viaţă în voi înşivă. 54Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu are viaţă veşnică, şi Eu îl voi învia pe el în ziua de apoi. 55Căci trupul Meu cu adevărat este mâncare şi sângele Meu cu adevărat este băutură. 56Cel ce mănâncă trupul Meu şi

ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. 58οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. 59Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; 61εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. 64ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. 65καὶ ἔλεγε· διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. 66Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. 67εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· 69καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. 70ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. 71ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el. 57Precum M-a trimis pe Mine Tatăl Cel viu şi Eu sunt viu prin Tatăl, şi cel ce Mă mănâncă pe Mine şi acela va fi viu prin Mine. 58Aceasta este pâinea care s-a pogorât din cer; nu precum au mâncat părinţii voştri mana şi au murit; cel ce mănâncă această pâine viu va fi în veac. 59Acestea le-a grăit în sinagogă, învăţând în Capernaum.

Deci mulţi dintre ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvântul acesta! Cine poate să-l asculte? 61Iar Iisus, ştiind în Sine că ucenicii Lui cârtesc pentru aceasta, le-a zis: Aceasta vă sminteşte? 62Dar dacă Îl veţi vedea pe Fiul Omului suindu-Se acolo unde era mai înainte? 63Duhul este cel ce face viu; trupul nu foloseşte la nimic. Cuvintele pe care Eu vi le spun duh sunt şi viaţă sunt. 64Dar sunt unii dintre voi care nu cred. Căci de la început Iisus ştia cine sunt cei ce nu cred şi cine este cel care Îl va vinde. 65Şi zicea: De aceea v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine, decât dacă i s-a dat lui de la Tatăl Meu. 66De atunci mulţi dintre ucenicii Lui s-au dus înapoi şi nu mai mergeau cu El. 67Deci le-a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreţi şi voi să vă duceţi? 68I-a răspuns Lui Simon Petru: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii veşnice. 69Şi noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu. 70Le-a răspuns Iisus: Nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi dintre voi unul este diavol! 71Şi zicea de Iuda Iscarioteanul, al lui Simon; căci acesta avea să-L vândă, fiind unul din cei doisprezece.

Κεφάλαιον Ζ´

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. 2ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς· 4οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. 7οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. 8ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. 9ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

Ως δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν κρυπτῷ. 11οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; 12καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις. οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον, οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. 13οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 14Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε. 15καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; 16ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ

Capitolul 7

Şi mergea Iisus după acestea în Galileea, căci nu voia să meargă în Iudeea, pentru că iudeii căutau să-L omoare. 2Şi era aproape praznicul iudeilor, Punerea Corturilor. 3Au zis deci către El fraţii Lui: Mută-Te de aici şi mergi în Iudeea, pentru ca şi ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci; 4că nimeni nu face ceva în ascuns, când însuşi caută să fie la vedere. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii. 5Căci nici fraţii Lui nu credeau în El. 6Le-a zis deci lor Iisus: Vremea Mea încă n-a sosit, dar vremea voastră totdeauna este gata. 7Nu poate lumea să vă urască pe voi; dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt viclene. 8Voi suiţi-vă la praznicul acesta; Eu încă nu Mă sui la praznicul acesta, că vremea Mea încă nu s-a plinit. 9Şi zicându-le acestea, a rămas în Galileea.

Dar după ce fraţii Lui s-au suit la praznic, atunci şi El S-a suit, nu pe faţă, ci în ascuns. 11Iudeii deci Îl căutau la praznic şi ziceau: Unde este Acela? 12Şi multă şuşotire era despre El în mulţimi; unii ziceau că este bun; alţii ziceau: Nu, ci duce mulţimea în rătăcire. 13Dar nimeni nu vorbea pe faţă despre El, de frica iudeilor. 14Şi când era de acum praznicul la jumătate, S-a suit Iisus în templu şi a început să învețe. 15Şi se minunau iudeii zicând: Cum ştie Acesta carte, fără să fi învăţat? 16A răspuns deci lor Iisus şi a zis: Învăţătura

Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 19οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; 21ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο. 22Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; 27ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων· κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· 29ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. 30Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν καὶ ἔλεγον

Mea nu este a Mea, ci a Celui care M-a trimis; 17de voieşte cineva să facă voia Lui, va cunoaşte despre învăţătură dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu de la Mine Însumi vorbesc. 18Cel care vorbeşte de la sine însuşi caută slava sa; dar cel care caută slava celui care l-a trimis pe el, acesta este adevărat şi nedreptate în el nu este. 19Nu Moise v-a dat vouă Legea? Şi nimeni dintre voi nu ţine Legea. De ce căutaţi să Mă omorâţi? 20A răspuns mulţimea şi a zis: Ai drac; cine caută să Te omoare? 21A răspuns Iisus şi le-a zis: Un lucru am făcut şi toţi vă minunaţi de acesta. 22Moise v-a dat vouă tăierea-împrejur, nu că de la Moise este, ci de la părinţi, şi sâmbăta tăiaţi împrejur pe om. 23Dacă omul primeşte tăiere-împrejur sâmbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă mâniaţi pe Mine că am făcut un om pe de-a-ntregul sănătos sâmbăta? 24Nu judecaţi după înfăţişare, ci judecaţi judecata cea dreaptă.

Ziceau deci unii dintre ierusalimiteni: Nu este Acesta Cel pe Care caută să-L omoare? 26Şi iată, vorbeşte pe faţă şi nu-I zic nimic Lui. Nu cumva cu adevărat au cunoscut căpeteniile că Acesta este cu adevărat Hristosul? 27Dar pe Acesta Îl ştim de unde este; iar Hristosul, când va veni, nimeni nu ştie de unde este. 28Deci a strigat în templu Iisus, învăţând şi zicând: Şi pe Mine Mă ştiţi, şi ştiţi şi de unde sunt; şi n-am venit de la Mine Însumi, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine, pe Care voi nu-L ştiţi; 29Eu Îl ştiu pe El, că de la El sunt şi Acela M-a trimis pe Mine. 30Căutau deci să-L prindă, şi nimeni n-a pus mâna pe El, că încă nu venise ceasul

ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν;

Ηκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; 36τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

Εν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. 38ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. 39τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· 41ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 42οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυῒδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυῒδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 43σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι᾽ αὐτόν. 44τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας.

Ηλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. 47ἀπεκρίθησαν οὖν

Lui. 31Şi mulți din mulțime au crezut în El şi ziceau: Hristosul, când va veni, va face oare mai multe semne decât acestea pe care El le-a făcut?

Au auzit fariseii mulțimea murmurând despre El acestea; şi au trimis slujitori arhiereii şi fariseii ca să-L prindă. 33A zis deci Iisus: Încă puțin timp mai sunt cu voi şi Mă duc la Cel ce M-a trimis. 34Mă veți căuta şi nu Mă veți afla; şi unde sunt Eu, voi nu puteți veni. 35Au zis deci iudeii între ei: Unde are să meargă Acesta ca noi să nu-L aflăm pe El? Nu cumva va merge la cei împrăştiați printre elini şi-i va învăța pe elini? 36Ce este acest cuvânt pe care L-a spus: Mă veți căuta şi nu Mă veți afla; şi unde sunt Eu, voi nu puteți veni?

Şi în ziua cea din urmă, cea mare, a praznicului a stat Iisus şi a strigat, zicând: De însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. 38Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecele lui. 39Iar aceasta a zis despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce cred în El; căci încă nu era Duh Sfânt, că Iisus încă nu Se proslăvise.

Deci mulți din mulțime, auzind cuvântul, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul. 41Alții ziceau: Acesta este Hristosul. Alții ziceau: Oare din Galileea vine Hristosul? 42Nu a zis Scriptura că din sămânța lui David şi din Betleem, satul unde a fost David, vine Hristosul? 43Deci, s-a făcut dezbinare în mulțime din pricina Lui. 44Şi unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El.

Au venit deci slujitorii la arhierei şi farisei, şi aceia le-au zis: De ce nu L-ați adus? 46Au răspuns slujitorii: Niciodată nu a vorbit un om ca omul acesta. 47Le-au

αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49ἀλλ᾽ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσι. 50λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· 51μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ᾽ αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῷ τί ποιεῖ; 52ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. 53Καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

răspuns deci lor fariseii: Nu cumva şi voi aţi rătăcit? 48Oare a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? 49Însă gloata aceasta, care nu cunoaşte Legea, blestemaţi sunt! 50A zis către ei Nicodim, cel ce venise noaptea la El, fiind unul dintre ei: 51Oare Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi şi nu cunoaşte ce face? 52Au răspuns şi i-au zis: Nu cumva şi tu eşti din Galileea? Cercetează şi vezi că prooroc din Galileea nu s-a ridicat. 53Şi a plecat fiecare la casa lui.

Κεφάλαιον Η´

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· 2ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ μοιχευομένη· 5καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. 6σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κατηγορίαν κατ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ᾽ αὐτήν. 8καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἷς καθ᾽ εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. 10ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ·

Capitolul 8

Şi Iisus a mers în Muntele Măslinilor. 2Iar dimineaţa iarăşi a venit în templu, şi tot poporul venea la El; şi şezând, îi învăţa. 3Şi au adus cărturarii şi fariseii o femeie prinsă în adulter; şi aşezând-o în mijloc, 4I-au zis: Învăţătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului, făcând adulter; 5şi, în Legea noastră, Moise a poruncit pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. 6Tu, dar, ce zici? Şi aceasta au zis-o, ispitindu-L, ca să aibă vină împotriva Lui. Iar Iisus, aplecându-Se jos, scria cu degetul pe pământ. 7Şi pentru că stăruiau întrebându-L, S-a ridicat şi le-a zis: Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi piatra asupra ei. 8Şi iarăşi, aplecându-Se jos, scria pe pământ. 9Iar ei, auzind, au ieşit unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni; şi a rămas Iisus şi femeia, care era în mijloc. 10Şi ridicându-Se, Iisus i-a

γύναι, ποῦ εἰσιν; οὐδείς σε κατέκρινεν; [11]ἡ δὲ εἶπεν· οὐδείς, Κύριε. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἁμάρτανε.

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. [13]εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. [14]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. [15]ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. [16]καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. [17]καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. [18]ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. [19]ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἤδειτε ἄν. [20]Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. [22]ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; [23]καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. [24]εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε

zis: Femeie, unde sunt? Nici unul nu te-a osândit? [11]Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Şi a zis Iisus: Nici Eu nu te osândesc. Mergi şi de acum să nu mai păcătuieşti.

Deci iarăşi Iisus le-a vorbit lor, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel care Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii. [13]I-au zis deci fariseii: Tu despre Tine Însuţi mărturiseşti; mărturia Ta nu este adevărată. [14]A răspuns Iisus şi le-a zis: Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, adevărată este mărturia Mea, că Eu ştiu de unde am venit şi unde Mă duc; voi însă nu ştiţi de unde vin sau unde Mă duc. [15]Voi după trup judecaţi; Eu nu judec pe nimeni. [16]Şi chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, că nu sunt singur, ci Eu şi Tatăl Care M-a trimis. [17]Şi în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. [18]Eu sunt Cel ce mărturisesc despre Mine Însumi şi mărturiseşte despre Mine Tatăl Care M-a trimis. [19]Îi ziceau aşadar: Unde este Tatăl Tău? A răspuns Iisus: Nici pe Mine nu mă ştiţi, nici pe Tatăl Meu; dacă pe Mine M-aţi şti, aţi şti şi pe Tatăl Meu. [20]Aceste cuvinte le-a grăit Iisus la cutia darurilor, învăţând în templu; şi nimeni nu L-a prins, că nu venise încă ceasul Lui.

Le-a zis deci iarăşi Iisus: Eu Mă duc şi Mă veţi căuta, şi în păcatul vostru veţi muri. Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni. [22]Ziceau deci iudeii: Nu cumva Se va omorî singur? Că zice: Unde Mă duc Eu voi nu puteţi veni. [23]Şi le-a zis lor: Voi sunteţi din cele de jos; Eu din cele de sus sunt. Voi din lumea aceasta sunteţi; Eu nu sunt din lumea aceasta. [24]V-am spus deci vouă că veţi muri în păcatele voastre; căci dacă nu veţi crede că Eu sunt, veţi muri

ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 25ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. 26πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. 27οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. 29καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. 30Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού ἐστε, 32καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; 34ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. 35ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 36ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. 37οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί μου λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. 39ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε. 40νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. 41ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐτῷ· ἡμεῖς ἐκ

în păcatele voastre. 25Deci Îi ziceau Lui: Tu cine eşti? Şi le-a zis lor Iisus: Ce v-am spus de la început. 26Multe am să spun despre voi şi să judec. Dar Cel care M-a trimis adevărat este, şi Eu cele ce am auzit de la El, acestea le grăiesc lumii. 27N-au cunoscut că de Tatăl le vorbea. 28Le-a zis deci Iisus: Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt şi de la Mine Însumi nu fac nimic, ci precum M-a învăţat pe Mine Tatăl Meu, acestea vorbesc. 29Şi Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur Tatăl, că Eu cele plăcute Lui fac pururea. 30Grăind El acestea, mulţi au crezut în El.

Zicea deci Iisus către iudeii care crezuseră Lui: Dacă voi veţi rămâne în cuvântul Meu, cu adevărat ucenicii Mei sunteţi, 32şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi. 33I-au răspuns Lui: Sămânţa lui Avraam suntem şi nimănui n-am fost robi vreodată. Cum zici Tu: Veţi fi liberi? 34Le-a răspuns Iisus: Amin, amin zic vouă că tot cel ce face păcatul rob este păcatului. 35Iar robul nu rămâne în casă în veac; Fiul rămâne în veac. 36Dacă deci Fiul vă va face liberi, cu adevărat liberi veţi fi. 37Ştiu că sămânţa lui Avraam sunteţi, dar căutaţi să Mă omorâţi, căci cuvântul Meu nu încape în voi. 38Eu ceea ce am văzut la Tatăl Meu vorbesc, şi voi, deci, ceea ce aţi văzut la tatăl vostru faceţi. 39Au răspuns şi I-au zis: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le-a zis: Dacă aţi fi fiii lui Avraam, lucrurile lui Avraam aţi face. 40Acum însă căutaţi să Mă omorâţi pe Mine, Omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam nu a făcut aceasta. 41Voi faceţi lucrurile tatălui vostru. Deci I-au zis: Noi

πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. [42]εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. [43]διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. [44]ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [45]ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. [46]τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; [47]ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ.

Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; [49]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. [50]ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. [51]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. [52]εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα; [53]μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; [54]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, [55]καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα

nu ne-am născut din curvie. Un tată avem: pe Dumnezeu. [42]Le-a zis deci Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mine; căci Eu de la Dumnezeu am ieşit şi am venit. Căci nu am venit de la Mine însumi, ci Acela M-a trimis pe Mine. [43]Pentru ce graiul Meu nu-l cunoaşteți? Pentru că nu puteți auzi cuvântul Meu. [44]Voi din tatăl vostru, diavolul, sunteți şi poftele tatălui vostru vreți să le faceți. Acela a fost ucigaş de oameni de la început şi întru adevăr nu a stat, că nu este adevăr întru el. Când grăieşte minciuna, dintru ale sale grăieşte, că mincinos este şi tatăl ei. [45]Iar pe Mine, că spun adevărul, nu Mă credeți. [46]Cine dintre voi Mă vădeşte pe Mine de păcat? Iar dacă spun adevărul, de ce nu Mă credeți? [47]Cel care este din Dumnezeu aude cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu auziți, că nu sunteți din Dumnezeu.

Au răspuns deci iudeii şi I-au zis: Nu bine zicem noi că Tu eşti samarinean şi ai drac? [49]A răspuns Iisus: Eu drac nu am, ci Îl cinstesc pe Tatăl Meu, şi voi mă necinstiți pe Mine. [50]Dar Eu nu caut slava Mea. Este Cel care caută şi judecă. [51]Amin, amin zic vouă: Dacă cineva va ține cuvântul Meu, moarte nu va vedea în veac. [52]I-au zis deci iudeii: Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, şi proorocii; şi Tu zici: Dacă cineva va ține cuvântul Meu, nu va gusta moarte în veac? [53]Nu cumva eşti Tu mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit? Şi proorocii au murit. Cine Te faci Tu pe Tine Însuți? [54]A răspuns Iisus: Dacă Eu Mă slăvesc pe Mine Însumi, slava Mea nimic nu este; Tatăl Meu este Cel care Mă slăveşte, despre Care voi ziceți că este Dumnezeul vostru. [55]Şi nu L-ați cunoscut pe El; Eu însă

αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. 57εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; 58εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι. 59ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως.

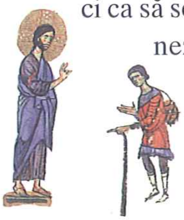
Îl ştiu pe El. Şi dacă aş zice că nu-L ştiu, aş fi mincinos asemenea vouă. Însă Îl ştiu şi cuvântul Lui îl ţin. 56Avraam, tatăl vostru, s-a veselit să vadă ziua Mea; şi a văzut şi s-a bucurat. 57Au zis deci iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani şi l-ai văzut pe Avraam? 58Le-a zis Iisus: Amin, amin zic vouă: Înainte să fie Avraam Eu sunt. 59Au ridicat deci pietre ca să arunce asupra Lui; dar Iisus S-a ascuns şi a ieşit din templu, trecând prin mijlocul lor; şi astfel a plecat.

Κεφάλαιον Θ΄

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; 3ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 6ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ 7καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. 8Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; 9ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγώ εἰμι. 10ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς

Capitolul 9

Şi trecând, a văzut un om orb din naştere. 2Şi L-au întrebat ucenicii Lui, zicând: Rabbi, cine a păcătuit: acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb? 3 A răspuns Iisus: Nici acesta n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu în el. 4Trebuie să lucrez lucrurile Celui ce M-a trimis pe Mine până este ziuă; vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. 5Atât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt. 6Acestea zicând, a scuipat pe pământ şi a făcut tină din scuipat şi a uns cu tină ochii orbului. 7Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului, care se tâlcuieşte: trimis. Deci, a plecat şi s-a spălat şi a venit văzând. 8Iar vecinii şi cei care-l văzuseră mai îna-

ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; [11]ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέ μοι· ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. [12]εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. [13]Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. [14]ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. [15]πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. [16]ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. [17]λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. [18]οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος [19]καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; [20]ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· [21]πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. [22]ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. [23]διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. [24]ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδα-

inte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce şedea şi cerşea? [9]Unii ziceau: Acesta este; iar alţii: Seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sunt. [10]Deci îi ziceau: Cum ţi s-au deschis ochii? [11]A răspuns acela şi a zis: Un om numit Iisus a făcut tină şi mi-a uns ochii şi mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului şi te spală. Şi mergând şi spălându-mă, am văzut. [12]Deci i-au zis: Unde este Acela? El a zis: Nu ştiu. [13]L-au dus la farisei pe cel oarecând orb. [14]Şi era sâmbătă când Iisus a făcut tină şi i-a deschis ochii. [15]Deci iarăşi îl întrebau şi fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei şi m-am spălat şi văd. [16]Deci ziceau unii dintre farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ţine sâmbăta. Alţii ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea semne? Şi era dezbinare între ei. [17]I-au zis orbului iarăşi: Tu ce zici despre El, că ţi-a deschis ochii? Iar el a zis: Prooroc este. [18]Deci n-au crezut iudeii despre el că era orb şi a văzut, până ce n-au chemat pe părinţii celui care a văzut [19]şi i-au întrebat, zicând: Acesta este fiul vostru despre care ziceţi că s-a născut orb? Deci cum vede el acum? [20]Iar părinţii lui le-au răspuns şi au zis: Ştim că acesta este fiul nostru şi că s-a născut orb; [21]Dar cum vede el acum nu ştim; sau cine i-a deschis ochii nu ştim; vârstă are, întrebaţi-l, el însuşi va vorbi despre sine. [22]Acestea le-au spus părinţii lui, fiindcă se temeau de iudei; căci iudeii se înţeleseseră ca, dacă cineva mărturiseşte că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă. [23]De aceea, au zis părinţii lui: Vârstă are, întrebaţi-l pe el. [24]Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu; noi ştim că

μεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. [25]ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. [26]εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; [27]ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; [28]ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. [29]ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. [30]ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. [31]οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. [32]ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. [33]εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. [34]ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; [36]ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; [37]εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. [38]ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. [39]καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρῖμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. [40]καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; [41]εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

omul acesta este păcătos. [25]A răspuns deci acela şi a zis: Dacă este păcătos, nu ştiu; una ştiu: că, orb fiind, acum văd. [26]Şi i-au zis iarăşi: Ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ochii? [27]Le-a răspuns: Tocmai v-am spus şi n-aţi auzit. De ce voiţi iarăşi să auziţi? Nu cumva voiţi şi voi să vă faceţi ucenici ai Lui? [28]L-au ocărât şi i-au zis: Tu eşti ucenic al Aceluia, noi însă suntem ucenici ai lui Moise. [29]Noi ştim că lui Moise i-a vorbit Dumnezeu, iar pe Acesta nu-L ştim de unde este. [30]A răspuns omul şi le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu ştiţi de unde este şi El mi-a deschis ochii. [31]Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă. [32]Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unuia născut orb. [33]De n-ar fi fost Acesta de la Dumnezeu n-ar fi putut să facă nimic. [34]Au răspuns şi i-au zis: Tu în păcate te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi l-au scos afară.

A auzit Iisus că l-au dat afară şi, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu? [36]Acela a răspuns şi a zis: Şi cine este, Doamne, ca să cred în El? [37]Şi i-a zis Iisus: L-ai şi văzut. Cel ce vorbeşte cu tine, Acela este. [38]Iar el a zis: Cred, Doamne. Şi s-a închinat Lui. [39]Şi a zis Iisus: Spre judecată am venit Eu în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi. [40]Şi au auzit acestea unii dintre fariseii care erau cu El şi I-au zis: Nu cumva suntem şi noi orbi? [41]Iisus le-a zis: Dacă aţi fi orbi, n-aţi avea păcat; dar acum ziceţi: Vedem; deci, păcatul vostru rămâne.

Κεφάλαιον Ι´

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής· [2]ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. [3]τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ᾿ ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. [4]καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ· [5]ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ᾿ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. [6]Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. [8]πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ᾿ οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. [9]ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι᾿ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει. [10]ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν. [11]ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· [12]ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. [13]ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. [14]ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ

Capitolul 10

Amin, amin zic vouă, cel ce nu intră pe uşă în staulul oilor, ci sare pe altă parte, acela este fur şi tâlhar. [2]Iar cel ce intră pe uşă este păstor al oilor. [3]Acestuia portarul îi deschide şi oile ascultă de glasul lui, şi oile sale le cheamă pe nume şi le mână afară. [4]Şi când scoate afară oile sale, merge înaintea lor, şi oile îi urmează, căci ştiu glasul lui. [5]Iar unui străin nu îi vor urma, ci vor fugi de el, pentru că nu ştiu glasul străinilor. [6]Această pildă le-a spus-o Iisus; dar ei n-au cunoscut ce sunt cele despre care le vorbea.

Le-a zis deci iarăşi Iisus: Amin, amin zic vouă: Eu sunt uşa oilor. [8]Toţi câţi au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat. [9]Eu sunt uşa: prin Mine de va intra cineva, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla. [10]Furul nu vine decât să fure şi să junghie şi să piardă. Eu am venit ca viaţă să aibă şi din belşug să aibă. [11]Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul său pentru oi. [12]Iar cel năimit, şi care nu este păstor şi ale căruia nu sunt oile, vede lupul venind şi lasă oile şi fuge; şi lupul le răpeşte şi risipeşte oile. [13]Dar cel năimit fuge pentru că este năimit şi nu-i pasă de oi. [14]Eu sunt păstorul cel bun şi le cunosc pe ale Mele şi sunt cunoscut de către ale Mele, [15]Precum Mă cunoaş-

γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, 15καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. 17διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. 19Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν· 23καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. 24ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. 27τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, 28κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29ὁ πατήρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου. 30ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. 31Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν

te Tatăl şi Eu cunosc pe Tatăl, şi Îmi pun sufletul pentru oi. 16Am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta; şi pe acelea trebuie să le aduc, şi vor auzi glasul Meu şi va fi o turmă şi un păstor. 17Pentru aceasta Tatăl Mă iubeşte, fiindcă Eu Îmi pun sufletul, ca iarăşi să-l iau. 18Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu îl pun de la Mine Însumi; putere am să-l pun şi putere am iarăşi să-l iau; aceasta poruncă am primit-o de la Tatăl Meu. 19Deci dezbinare s-a făcut iarăşi între iudei, din pricina acestor cuvinte. 20Şi ziceau mulţi dintre ei: Are drac şi este nebun. De ce Îl ascultaţi? 21Alţii ziceau: Aceste vorbe nu sunt ale unui îndrăcit; oare poate un drac să deschidă ochii orbilor?

Şi era la Ierusalim Praznicul Înnoirii şi era iarnă. 23Iar Iisus umbla prin templu, în pridvorul lui Solomon. 24Şi L-au înconjurat iudeii şi Îi ziceau: Până când ai să ne ţii cu sufletul la gură? Dacă Tu eşti Hristosul, spune-ne pe faţă. 25Le-a răspuns Iisus: V-am spus şi nu credeţi. Lucrurile pe care Eu le fac în numele Tatălui Meu acestea mărturisesc despre Mine; 26dar voi nu credeţi, căci nu sunteţi dintre oile Mele, precum v-am zis. 27Oile Mele ascultă de glasul Meu şi Eu le cunosc pe ele, şi ele Îmi urmează. 28Şi Eu le dau viaţă veşnică şi nu vor pieri în veac, şi nimeni nu le va răpi din mâna Mea. 29Tatăl Meu, Care Mi le-a dat, este mai mare decât toţi, şi nimeni nu poate să le răpească din mâna Tatălui Meu. 30Eu şi Tatăl una suntem. 31Deci iarăşi au luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui. 32Le-a răspuns Iisus: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu; pentru care din ele aruncaţi cu pietre asupra Mea? 33I-au răspuns iudeii, zicând: Pentru lucru

ἐκ τοῦ πατρός μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με; 33ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 34ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, *ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε*; 35εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, 36ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; 37εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 39Ἐζήτουν οὖν πάλιν πιάσαι αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. 41καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν. 42καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

bun nu aruncăm cu pietre asupra Ta, ci pentru hulă şi pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu. 34Le-a răspuns lor Iisus: Nu este scris în Legea voastră: *Eu am zis: dumnezei sunteţi*? 35Dacă le-a zis dumnezei acelora către care a fost cuvântul lui Dumnezeu, şi Scriptura nu poate să fie desfiinţată, 36despre Cel pe Care Tatăl L-a sfinţit şi L-a trimis în lume, voi ziceţi: Tu huleşti, căci am spus: Fiul lui Dumnezeu sunt? 37Dacă nu fac lucrurile Tatălui Meu, să nu Mă credeţi pe Mine. 38Iar dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeţi pe Mine, credeţi acestor lucruri, ca să cunoaşteţi şi să credeţi că în Mine este Tatăl şi Eu în El. 39Căutau deci iarăşi să-L prindă; şi a scăpat din mâna lor. 40Şi a plecat iarăşi dincolo de Iordan, în locul unde boteza Ioan la început, şi a rămas acolo. 41Şi mulţi au venit la El şi ziceau: Ioan n-a făcut nici un semn, dar toate câte a zis Ioan despre Acesta erau adevărate. 42Şi mulţi au crezut în El acolo.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Ην δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. 3ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. 5ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ

Capitolul 11

Şi era un bolnav, Lazăr din Betania, din satul Mariei şi al Martei, sora ei. 2Iar Maria era aceea care L-a uns pe Domnul cu mir şi I-a şters picioarele cu părul ei, al cărei frate Lazăr era bolnav. 3Au trimis deci surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav. 4Şi auzind Iisus, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să Se slăvească Fiul lui Dumnezeu prin ea. 5Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe

τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. [6]ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· [7]ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. [8]λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; [9]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· [10]ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. [11]ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. [12]εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. [13]εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. [14]τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε, [15]καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. [16]εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. [17]Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. [18]ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε, [19]καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. [20]ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. [21]εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. [22]ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. [23]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. [24]λέγει αὐτῷ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. [25]εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. [26]ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ

Lazăr. [6]Când a auzit deci că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era; [7]apoi, după aceea, le-a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea. [8]I-au zis ucenicii: Rabbi, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo? [9]A răspuns Iisus: Oare nu sunt douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă cineva umblă ziua, nu se împiedică, pentru că vede lumina acestei lumi; [10]Iar dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el. [11]A zis acestea şi după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; dar merg să-l trezesc. [12]I-au zis deci ucenicii Lui: Doamne, dacă a adormit, se va mântui. [13]Iar Iisus vorbise despre moartea lui, dar ei credeau că vorbeşte despre adormire ca somn. [14]Atunci deci le-a zis lor Iisus pe faţă: Lazăr a murit. [15]Şi Mă bucur pentru voi că n-am fost acolo, ca să credeţi; dar să mergem la el. [16]A zis deci Toma, cel numit Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi ca să murim cu El. [17]Venind deci Iisus, l-a găsit deja de patru zile în mormânt. [18]Şi Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii. [19]Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria, ca să le mângîie pentru fratele lor. [20]Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit întru întâmpinarea Lui; Maria însă şedea în casă. [21]A zis deci Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. [22]Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Îţi va da Dumnezeu. [23]I-a zis ei Iisus: Va învia fratele tău. [24]I-a zis Lui Marta: Ştiu că va învia la Înviere, în ziua de apoi. [25]I-a zis ei Iisus: Eu sunt învierea şi viaţa; [26]cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va fi viu; şi tot cel ce este viu şi crede în Mine

πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο; [27]λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. [28]καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ φωνεῖ σε. [29]ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. [30]οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. [31]οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. [32]ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. [33] Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, [34]καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. [35]ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. [36]ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν· [37]τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; [38]Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. [39]λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. [40]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; [41]ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπε· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. [42]ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. [43]καὶ ταῦτα εἰπὼν

nu va muri în veac. Crezi aceasta? [27]I-a spus Lui: Da, Doamne. Eu cred că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care vine în lume. [28]Şi zicând aceasta, a plecat şi a chemat-o pe Maria, sora ei, zicându-i în ascuns: Învățătorul este aici şi te cheamă. [29]Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El. [30]Şi încă nu venise Iisus în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. [31]Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând-o pe Maria că s-a ridicat degrabă şi a ieşit, au urmat-o, zicând că se duce la mormânt, ca să plângă acolo. [32]Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele meu. [33]Iisus deci, când a văzut-o plângând şi pe iudeii care veniseră cu ea plângând, S-a înăsprit cu duhul şi S-a tulburat întru Sine; [34]și a zis: Unde l-ați pus? I-au zis: Doamne, vino şi vezi. [35]A lăcrimat Iisus. [36]Deci ziceau iudeii: Iată cât îl iubea. [37]Iar unii dintre ei au zis: El, Care a deschis ochii orbului, nu putea face ca şi acesta să nu moară? [38]Deci Iisus, înăsprindu-Se iarăşi întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea. [39]A zis Iisus: Ridicați piatra. I-a zis Lui sora celui ce murise, Marta: Doamne, deja miroase, căci este a patra zi. [40]Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că dacă vei crede vei vedea slava lui Dumnezeu? [41]Au ridicat deci piatra unde fusese pus cel ce murise, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îți mulțumesc că M-ai ascultat. [42]Eu ştiam că întotdeauna Mă asculți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca ei să creadă că Tu M-ai trimis. [43]Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! [44]Şi a

φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. [44]καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. [46]τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. [47]συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; [48]ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. [49]εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, [50]οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. [51]τοῦτο δὲ ἀφ᾿ ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, [52]καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ᾿ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. [53]ἀπ᾿ ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. [54]Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. [55]ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. [56]ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ᾿ ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; [57]δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ieşit cel ce murise, legat la picioare şi la mâini cu feşe şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Le-a zis Iisus: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă.

Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră cele ce făcuse Iisus au crezut în El. [46]Iar unii dintre ei au plecat la farisei şi le-au zis cele ce făcuse Iisus. [47]Deci au adunat arhiereii şi fariseii sinedriul şi ziceau: Ce vom face, că Omul Acesta face multe semne? [48]Dacă-L lăsăm aşa, toţi vor crede în El şi vor veni romanii şi ne vor lua şi locul, şi neamul. [49]Iar unul dintre ei, Caiafa, fiind arhiereu al acelui an, le-a zis: Voi nu ştiţi nimic; [50]nici nu cugetaţi că ne este de folos ca un singur om să moară pentru popor, şi să nu piară tot neamul. [51]Dar aceasta n-a zis-o de la Sine, ci, fiind arhiereu al anului aceluia, a proorocit că Iisus avea să moară pentru neam; [52]şi nu numai pentru neam, ci ca şi pe fiii lui Dumnezeu cei risipiţi să-i adune întru una. [53]Deci, din ziua aceea, s-au sfătuit să-L omoare. [54]De aceea, Iisus nu mai umbla pe faţă printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ţinut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, şi acolo petrecea cu ucenicii Săi. [55]Şi erau aproape Paştile iudeilor şi mulţi din ţinut s-au suit la Ierusalim, mai înainte de Paşti, ca să se curăţească. [56]Deci Îl căutau pe Iisus şi ziceau între ei, stând în templu: Ce vi se pare? Oare nu va veni la praznic? [57]Dar şi arhiereii, şi fariseii dăduseră poruncă, dacă va şti cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă.

Κεφάλαιον ΙΒ΄

Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 2ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. 4λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· 5διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. 8τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 9Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· *ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου*, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 14εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς

Capitolul 12

Deci Iisus, cu şase zile înainte de Paşti, a venit în Betania, unde era Lazăr, cel ce fusese mort, pe care îl sculase din morţi. 2Deci I-au făcut acolo cină şi Marta slujea, iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. 3Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mult preţ, a uns picioarele lui Iisus şi a şters cu părul ei picioarele Lui, şi casa s-a umplut de mireasma mirului. 4Deci a zis unul dintre ucenicii Lui, Iuda al lui Simon, Iscarioteanul, care avea să-L vândă: 5Pentru ce mirul acesta nu s-a vândut cu trei sute de dinari şi nu s-a dat săracilor? 6Dar a zis aceasta nu pentru că îi păsa de săraci, ci pentru că era fur şi avea punga şi lua cele puse în ea. 7A zis deci Iisus: Las-o! Pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. 8Căci pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna. 9Deci au cunoscut mulţime mare de iudei că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr pe care-l sculase din morţi. 10Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. 11Că din pricina lui mulţi dintre iudei plecau şi credeau în Iisus.

A doua zi, mulţime multă care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim, 13au luat ramuri de finic şi au ieşit în întâmpinarea Lui şi strigau: *Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului*, Împăratul lui Israel! 14Şi găsind Iisus un asin, a şezut pe el, precum

ἐστι γεγραμμένον· [15]*μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.* [16]Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. [17]Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. [18]διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. [19]οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς· θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. [21]οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. [22]ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· [23]ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. [24]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. [25]ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. [26]ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. [28]πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. [29]ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. [30]ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ

este scris: [15] *Nu te teme, fiică a Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei.* [16]Acestea nu le-au cunoscut ucenicii Lui la început, ci, când S-a slăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise despre El şi pe acestea I le-au făcut Lui. [17]Deci mărturisea mulţimea care era cu El când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a sculat din morţi. [18]De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auziseră că El a făcut semnul acesta. [19]Deci fariseii au zis între ei: Vedeţi că nu vă e de nici un folos? Iată, lumea s-a dus după El.

Şi erau nişte elini dintre cei ce urcau ca să se închine la praznic. [21]Deci aceştia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, şi l-au rugat, zicând: Doamne, voim să-L vedem pe Iisus. [22]A venit Filip şi i-a zis lui Andrei, şi iarăşi Andrei şi Filip I-au zis lui Iisus. [23]Iar Iisus le-a răspuns, zicând: A venit ceasul ca să Se slăvească Fiul Omului. [24]Amin, amin zic vouă, dacă grăuntele de grâu, căzând în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă moare, mult rod aduce. [25]Cel ce îşi iubeşte sufletul său îl va pierde; iar cel ce îşi urăşte sufletul în lumea aceasta îl va păzi pentru viaţa veşnică. [26]Dacă Îmi slujeşte cineva, să-Mi urmeze Mie; şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu; şi dacă cineva Îmi slujeşte Mie, îl va cinsti pe el Tatăl.

Acum sufletul Meu e tulburat, şi ce voi zice? Părinte, mântuieşte-Mă de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit la ceasul acesta. [28]Părinte, slăveşte-Ţi numele! A venit deci glas din cer: Şi L-am slăvit şi iarăşi Îl voi slăvi. [29]Deci mulţimea care stătea şi auzise zicea: A fost tunet! Alţii ziceau: Un înger I-a vorbit! [30]A răspuns

δι' ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω· 32κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. 34ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι· περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. 36ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. 37Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπε· *Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;* 39διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· 40*τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.* 41ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. 42ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται· 43ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με, 45καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ.

Iisus şi a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. 31Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară. 32Iar Eu, dacă Mă voi înălţa de pe pământ, pe toţi îi voi trage la Mine. 33Iar aceasta zicea însemnând cu ce moarte avea să moară. 34I-a răspuns mulţimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac; şi cum zici Tu: Trebuie să Se înalţe Fiul Omului? Cine este Acesta Fiul Omului? 35Deci le-a zis lor Iisus: Încă puţin timp Lumina este cu voi. Umblaţi până aveţi Lumina, ca să nu vă prindă întunericul; şi cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge. 36Până când aveţi Lumina, credeţi în Lumină, ca să fiţi fii ai Luminii.

Acestea le-a spus Iisus şi, plecând, S-a ascuns de ei. 37Şi, deşi a făcut atâtea semne înaintea lor, ei nu credeau în El; 38ca să se împlinească cuvântul proorocului Isaia, pe care l-a zis: *Doamne, cine a crezut celor auzite de la noi? Şi braţul Domnului cui s-a descoperit?* 39De aceea nu puteau să creadă, că iarăşi a zis Isaia: 40*A orbit ochii lor şi a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii şi să nu înţeleagă cu inima şi să se întoarcă şi să-i vindec.* 41Acestea le-a zis Isaia, când a văzut slava Lui şi a grăit despre El. 42Totuşi, şi dintre căpetenii mulţi au crezut în El, dar, din pricina fariseilor, nu mărturiseau, ca să nu fie izgoniţi din sinagogă; 43căci au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu.

Iar Iisus a strigat şi a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. 45Şi cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. 46Eu Lumină am venit în lume, ca tot cel

47καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· 49ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω· 50καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πατήρ, οὕτω λαλῶ.

ce crede în Mine să nu rămână în întuneric. 47Şi dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le crede, Eu nu îl judec; căci n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea. 48Cel care se leapădă de Mine şi nu primeşte cuvintele Mele are cine să-l judece: cuvântul pe care l-am grăit – acela îl va judeca în ziua cea de apoi. 49Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Însuşi Tatăl Care M-a trimis pe Mine Mi-a dat poruncă ce să spun şi ce să vorbesc. 50Şi ştiu că porunca Lui este viaţă veşnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, astfel vorbesc.

Κεφάλαιον ΙΓ´

Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. 2καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῷ, 3εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· 5εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. 6ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι,

Capitolul 13

Iar înainte de praznicul Paştilor, ştiind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să Se mute din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, până la sfârşit i-a iubit pe ei. 2Şi făcându-se Cină, când diavolul pusese de acum în inima lui Iuda fiul lui Simon, Iscarioteanul, ca să-L vândă, 3 ştiind Iisus că Tatăl a dat toate în mâinile Sale şi că de la Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu merge, 4S-a sculat de la Cină şi Şi-a pus deoparte hainele şi, luând un ştergar, S-a încins cu el. 5După aceea, a turnat apă în vasul de spălat şi a început să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins. 6A venit deci la Simon Petru şi acela I-a spus: Doamne, Tu îmi speli mie picioarele? 7A răspuns Iisus şi i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu ştii acum, dar vei cunoaşte după aceasta. 8I-a zis Lui Petru: Nu-mi vei spăla

γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. [8]λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ᾽ ἐμοῦ. [9]λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. [10]λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ᾽ ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες. [11]ᾔδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. [12]Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; [13]ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. [14]εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. [15]ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. [16]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. [17]εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. [18]οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ᾽ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, *ὁ τρώγων μετ᾽ ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.* [19]ἀπ᾽ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. [20]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. [22]ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. [23]ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· [24]νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ

picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te spăl, nu ai parte cu Mine. [9]I-a zis Simon Petru: Doamne, nu doar picioarele mele, ci şi mâinile şi capul. [10]Iisus i-a spus: Cel ce s-a scăldat nu are trebuință să-şi spele decât picioarele, căci este curat tot. Şi voi sunteți curați, însă nu toți. [11]Că îl ştia pe cel ce avea să-L vândă; pentru aceasta a spus: Nu toți sunteți curați. [12]Deci, după ce le-a spălat picioarele lor şi Şi-a luat hainele Sale, aşezându-Se iarăşi la masă, le-a zis: Cunoaşteți ce v-am făcut Eu vouă? [13]Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul şi Domnul, şi bine ziceți, căci sunt. [14]Deci, dacă Eu, Domnul şi Învățătorul, v-am spălat vouă picioarele, şi voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora; [15]că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, şi voi să faceți. [16]Amin, amin zic vouă: Nu este robul mai mare decât domnul său, nici trimisul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el. [17]Dacă ştiți acestea, fericiți sunteți când le faceți. [18]Nu zic despre voi toți; căci Eu ştiu pe cei pe care i-am ales; dar, ca să se împlinească Scriptura: *Cel ce mănâncă pâinea cu Mine şi-a ridicat împotriva Mea călcâiul.* [19]De acum vă spun vouă, înainte de a fi acestea, ca, atunci când vor fi, să credeți că Eu sunt. [20]Amin, amin zic vouă: Cel ce primeşte pe cel pe care-l trimit Eu pe Mine Mă primeşte; şi cel ce Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel care M-a trimis pe Mine.

Acestea zicând, Iisus S-a tulburat cu duhul şi a mărturisit şi a zis: Amin, amin zic vouă, că unul dintre voi Mă va vinde. [22]Deci ucenicii se uitau unii la alții, nedumerindu-se despre cine vorbeşte. [23]Şi unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus, şedea la masă, la sânul lui Iisus. [24]Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia să întrebe cine

οὗ λέγει. 25ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; 26ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. 27καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. 28τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· 29τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. 30λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.

este cel despre care vorbeşte. 25Şi căzând acela la pieptul lui Iisus, I-a zis: Doamne, cine este? 26A răspuns Iisus: Acela este, căruia Eu, întingând bucăţica de pâine, i-o voi da. Şi, întingând bucăţica de pâine, i-a dat-o lui Iuda al lui Simon, Iscarioteanul. 27Şi, după bucăţica de pâine, atunci a intrat în acela satana. I-a zis deci Iisus: Ceea ce faci, fă mai repede! 28Şi nimeni dintre cei ce şedeau la masă nu a cunoscut pentru ce i-a spus lui. 29Căci unii socoteau, pentru că Iuda avea punga, că i-a zis Iisus: Cumpără cele de care avem trebuinţă pentru praznic, sau să dea ceva săracilor. 30Luând deci acela bucăţica de pâine, a ieşit îndată; şi era noapte.

Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. 32εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. 33τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

Deci, când a ieşit, a zis Iisus: Acum S-a slăvit Fiul Omului şi Dumnezeu S-a slăvit întru El. 32Iar dacă Dumnezeu S-a slăvit întru El, şi Dumnezeu Îl va slăvi pe El întru Sine, şi îndată Îl va slăvi. 33Copii, încă puţin timp sunt cu voi. Voi Mă veţi căuta şi, după cum am spus iudeilor că unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni, vă spun şi vouă acum. 34Poruncă nouă vă dau vouă: Să vă iubiţi unii pe alţii; precum Eu v-am iubit pe voi, aşa şi voi să vă iubiţi unii pe alţii. 35Întru aceasta vor cunoaşte toţi că Îmi sunteţi Mie ucenici, dacă veţi avea dragoste unii pentru alţii.

Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. 37λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. 38ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

I-a spus Simon Petru: Doamne, unde Te duci? I-a răspuns Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poţi să-Mi urmezi acum, dar mai târziu Îmi vei urma. 37I-a zis Petru: Doamne, pentru ce nu pot să-Ţi urmez Ţie acum? Sufletul meu îl voi pune pentru Tine. 38I-a răspuns Iisus: Sufletul tău pentru Mine îl vei pune? Amin, amin zic ţie: Nu va cânta cocoşul, până nu te vei lepăda de Mine de trei ori!

Κεφάλαιον ΙΔ΄

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν. πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· 3καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. 4καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. 5Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; 6λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι᾿ ἐμοῦ. 7εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν. καὶ ἀπ᾿ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν. 8Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. 9λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τοσοῦτον χρόνον μεθ᾿ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; 10οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ᾿ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. 11πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. 12ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι, 13καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. 14ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω.

Capitolul 14

Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu şi în Mine credeți. 2În casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt. Iar de nu, v-aş fi spus; Mă duc să vă pregătesc loc. 3Şi dacă Mă duc şi vă pregătesc loc, iarăşi vin şi vă voi lua la Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți şi voi. 4Şi unde Mă duc Eu ştiți, şi calea o ştiți. 5I-a zis Toma: Doamne, nu ştim unde Te duci; şi cum putem şti calea? 6I-a zis Iisus: Eu sunt Calea şi Adevărul şi Viața; nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. 7Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, şi pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut; şi de acum Îl cunoaşteți şi L-ați şi văzut. 8I-a zis Filip: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns. 9I-a zis Iisus: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl; şi cum spui tu: Arată-ne nouă pe Tatăl? 10Nu crezi că Eu sunt în Tatăl şi Tatăl în Mine este? Cuvintele pe care vi le grăiesc nu le grăiesc de la Mine; ci Tatăl, Cel care rămâne în Mine, El săvârşeşte lucrurile. 11Credeți Mie că Eu sunt în Tatăl şi Tatăl în Mine, iar de nu, pentru lucrurile acestea credeți Mie. 12Amin, amin zic vouă: Cel ce crede în Mine va face şi acela lucrurile pe care Eu le fac, şi mai mari decât acestea va face, pentru că Eu merg la Tatăl Meu. 13Şi orice veți cere în numele Meu, aceea voi face, ca să Se slăvească Tatăl în Fiul. 14Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face.

Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε, [16]καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, [17]τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. [18]οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. [19]ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. [20]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. [21]ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. [22]Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; [23]ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. [24]ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. [25]Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· [26]ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

Dacă Mă iubiți, păziți poruncile Mele. [16]Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă, ca să rămână cu voi în veac, [17]Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaşte pe El; voi însă Îl cunoaşteți, fiindcă rămâne la voi şi în voi va fi. [18]Nu vă voi lăsa pe voi orfani; vin la voi. [19]Încă puțin şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu sunt viu şi voi veți fi vii. [20]În ziua aceea veți cunoaşte că Eu sunt în Tatăl Meu şi voi în Mine şi Eu în voi. [21]Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este cel ce Mă iubeşte; iar cel ce Mă iubeşte pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu şi Eu îl voi iubi pe el şi Mă voi arăta lui. [22]I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăți nouă, şi nu lumii? [23]A răspuns Iisus şi i-a zis: Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi pe el, şi vom veni la el şi vom face locaş la el. [24]Cel ce nu Mă iubeşte nu păzeşte cuvintele Mele; şi cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui Care M-a trimis pe Mine. [25]Acestea vi le-am grăit, fiind cu voi; [26]dar Mângâietorul, Duhul cel Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl în numele Meu, Acela vă va învăța pe voi toate şi vă va aduce aminte toate pe care vi le-am spus.

Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. [28]ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μού ἐστι· [29]καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. [30]οὐκέτι πολλὰ λα-

Pace vă las vouă, pacea Mea vă dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu vouă. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze. [28]Ați auzit că v-am spus: Mă duc şi vin la voi. Dacă M-ați iubi, v-ați bucura că v-am zis: Merg la Tatăl; pentru că Tatăl Meu este mai mare decât Mine. [29]Şi acum v-am spus vouă înainte să fie, ca atunci când vor fi, să credeți. [30]Nu voi

λήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· [31]ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

mai grăi multe cu voi, căci vine stăpânitorul lumii şi în Mine nu are nimic; [31]dar, ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl şi, precum Mi-a poruncit Mie Tatăl, aşa fac. Sculaţi-vă, să mergem de aici.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. [2]πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. [3]ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. [4]μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. [5]ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. [6]ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. [7]ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. [8]ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.

Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. [10]ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. [11]Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ

Capitolul 15

Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul. [2]Toată mlădiţa din Mine care nu aduce rod El o îndepărtează; şi toată mlădiţa care aduce rod El o curăţeşte, ca mai mult rod să aducă. [3]Voi sunteţi de-acum curaţi, pentru cuvântul pe care vi l-am grăit. [4]Rămâneţi în Mine şi Eu în voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă rod de la sine, dacă nu rămâne în viţă, aşa nici voi, dacă nu rămâneţi în Mine. [5]Eu sunt viţa, voi mlădiţele. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acesta aduce rod mult, căci fără Mine nu puteţi face nimic. [6]Dacă cineva nu rămâne în Mine este aruncat afară ca mlădiţa şi se usucă; şi le adună şi le aruncă în foc şi ard. [7]Dacă rămâneţi în Mine şi cuvintele Mele rămân în voi, ceea ce voiţi cereţi şi va fi vouă. [8]În aceasta S-a slăvit Tatăl Meu, ca voi să aduceţi rod mult şi să-Mi fiţi ucenici.

Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, şi Eu v-am iubit pe voi; rămâneţi în iubirea Mea. [10]Dacă veţi păzi poruncile Mele, veţi rămâne în iubirea Mea precum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi rămân în iubirea Lui. [11]Acestea vi le-am grăit vouă,

ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. [12]αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. [13]μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. [14]ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. [15]οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. [16]οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν. [17]ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

ca bucuria Mea să rămână în voi şi ca bucuria voastră să se plinească. [12]Aceasta este porunca Mea: să vă iubiţi unii pe alţii, precum v-am iubit Eu pe voi. [13]Mai mare iubire decât aceasta nimeni nu are, ca să-şi pună cineva sufletul său pentru prietenii săi. [14]Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi câte vă poruncesc Eu vouă. [15]Nu vă mai zic robi, pentru că robul nu ştie ce face domnul său, ci v-am zis prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute. [16]Nu voi M-aţi ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi şi v-am pus să mergeţi şi rod să aduceţi, şi rodul vostru să rămână, ca orice aţi cere de la Tatăl în numele Meu să vă dea. [17]Acestea vă poruncesc vouă: să vă iubiţi unii pe alţii.

Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. [19]εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. [20]μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. [21]ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με. [22]εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. [23]ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. [24]εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. [25]ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι *ἐμίσησάν με δωρεάν*. [26]ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται,

Dacă lumea vă urăşte pe voi, cunoaşteţi că pe Mine mai înainte de voi M-a urât. [19]Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteţi din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea vă urăşte pe voi lumea. [20]Aduceţi-vă aminte de cuvântul pe care Eu vi l-am spus: Nu este robul mai mare decât domnul său. Dacă pe Mine M-au prigonit, şi pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, şi pe al vostru îl vor păzi. [21]Dar acestea toate vi le vor face pentru numele Meu, fiindcă ei nu-L ştiu pe Cel ce M-a trimis. [22]Dacă n-aş fi venit şi nu le-aş fi grăit lor, păcat nu ar avea; dar acum nu au dezvinovăţire pentru păcatul lor. [23]Cel ce Mă urăşte pe Mine, şi pe Tatăl Meu Îl urăşte. [24]Dacă nu aş fi făcut între ei lucrurile pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum au văzut şi M-au urât, şi pe Mine, şi pe Tatăl Meu. [25]Dar ca să se împlinească cuvântul scris în Legea lor: *M-au urât fără pricină.* [26]Iar când va veni

ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· [27]καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ ἐμοῦ ἐστε.

Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine. [27]Dar şi voi mărturisiţi, pentru că de la început sunteţi cu Mine.

Κεφάλαιον Ις΄

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. [2]ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. [3]καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. [4]ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ᾽ ὑμῶν ἤμην.

Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με ποῦ ὑπάγεις; [6]ἀλλ᾽ ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. [7]ἀλλ᾽ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς· [8]καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. [9]περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· [10]περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· [11]περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. [12]Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ᾽ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. [13]ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς

Capitolul 16

Acestea vi le-am grăit, ca să nu vă sminţiţi. [2]Vă vor scoate pe voi din sinagogi; ba chiar vine ceasul când tot cel ce vă va ucide va crede că aduce închinare lui Dumnezeu. [3]Şi vor face acestea, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine. [4]Dar acestea vi le-am grăit, ca, atunci când vine ceasul, să vă aduceţi aminte de ele, că Eu vi le-am spus. Şi acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi.

Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis şi nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci? [6]Ci, fiindcă v-am grăit acestea, întristarea a umplut inima voastră. [7]Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos ca Eu să plec. Căci dacă Eu nu plec, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă voi merge, Îl voi trimite la voi. [8]Şi venind Acela, va vădi lumea de păcat şi de dreptate şi de judecată. [9]De păcat, pentru că ei nu cred în Mine; [10]de dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu şi nu Mă veţi mai vedea; [11]şi de judecată, pentru că stăpânitorul acestei lumi a fost judecat. [12]Încă multe am a vă spune, însă nu puteţi să le purtaţi acum. [13]Dar când va veni Acela, Duhul Adevă-

εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. [14]ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. [15]πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. [17]Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; [18]ἔλεγον οὖν· τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. [19]ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; [20]ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. [21]ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. [22]καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. [23]καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. [24]ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. [26]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· [27]αὐ-

rului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va grăi de la Sine, ci câte va auzi va grăi şi cele viitoare vă va vesti. [14]Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti. [15]Toate câte are Tatăl ale Mele sunt; de aceea am zis că din al Meu va lua şi vă va vesti.

Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. [17]Deci unii dintre ucenicii Lui au zis între ei: Ce este aceasta ce ne spune: Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, şi: Eu Mă duc la Tatăl? [18]Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puţin? Nu ştim ce grăieşte. [19]Deci a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe şi le-a zis: Despre aceasta vă întrebaţi între voi, că am zis: Puţin şi nu Mă veţi vedea şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea? [20]Amin, amin zic vouă, că veţi plânge şi vă veţi tângui, iar lumea se va bucura; şi voi vă veţi întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie. [21]Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar când s-a născut copilul, nu-şi mai aduce aminte de strâmtorare, pentru bucuria că s-a născut om în lume. [22]Deci şi voi acum vă întristaţi, dar iarăşi vă voi vedea şi se va bucura inima voastră, şi bucuria voastră nimeni nu o ia de la voi. [23]Şi în ziua aceea nu Mă veţi întreba nimic. Amin, amin zic vouă: Câte veţi cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da. [24]Până acum n-aţi cerut nimic în numele Meu; cereţi şi veţi primi, ca bucuria voastră să fie deplină.

Acestea vi le-am grăit în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe faţă vă voi vesti despre Tatăl. [26]În ziua aceea în numele Meu veţi cere; şi nu vă zic că Eu voi ruga pe Tatăl pentru voi,

τὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. 28ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. 29Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. 31ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἄρτι πιστεύετε· 32ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. 33ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

27căci Însuşi Tatăl vă iubeşte pe voi, fiindcă voi M-aţi iubit pe Mine şi aţi crezut că Eu de la Dumnezeu am ieşit. 28Am ieşit de la Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl. 29I-au zis ucenicii Lui: Iată acum grăieşti pe faţă şi nu spui nici o pildă. 30Acum ştim că Tu ştii toate şi n-ai trebuinţă să Te întrebe cineva. De aceea credem că de la Dumnezeu ai ieşit. 31Le-a răspuns Iisus: Acum credeţi; 32iată, vine ceasul şi acum a venit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine. 33Acestea vi le-am grăit, ca în Mine pace să aveţi. În lume strâmtorare veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea.

Κεφάλαιον ΙΖ΄

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, 2καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. 3αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. 6Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. 7νῦν

Capitolul 17

Acestea le-a grăit Iisus şi Şi-a ridicat ochii la cer şi a zis: Părinte, a venit ceasul! Slăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te slăvească. 2Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viaţă veşnică tuturor acelora pe care Tu i-ai dat Lui. 3Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Cel pe Care L-ai trimis, pe Iisus Hristos. 4Eu Te-am slăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac l-am săvârşit. 5Şi acum, slăveşte-Mă Tu pe Mine, Părinte, la Tine Însuţi, cu slava pe care o aveam la Tine mai înainte de a fi lumea. 6Am arătat numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau şi Mie Mi i-ai

ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστιν· [8]ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. [9]Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι, [10]καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. [11]καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. [12]ὅτε ἤμην μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. [13]νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. [14]ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. [15]οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. [16]ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. [17]ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. [18]καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· [19]καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. [20]Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, [21]ἵνα πάντες ἓν ὦσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. [22]καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν, [23]ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς

dat şi cuvântul Tău l-au păzit. [7]Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat Mie de la Tine sunt; [8]Pentru că le-am dat lor cuvintele pe care Mi le-ai dat Mie şi ei le-au primit şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că Tu M-ai trimis. [9]Eu pentru ei Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, pentru că ai Tăi sunt. [10]Şi toate ale Mele ale Tale sunt, şi ale Tale sunt ale Mele şi M-am slăvit în ei. [11]Şi Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt şi Eu la Tine vin. Părinte Sfinte, păzeşte-i întru numele Tău pe care Mi l-ai dat, ca să fie una, precum suntem şi Noi. [12]Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău; pe cei pe care Mi i-ai dat i-am păzit şi nici unul dintre ei n-a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura. [13]Iar acum vin la Tine şi acestea le grăiesc în lume, ca ei să aibă bucuria Mea deplină în ei. [14]Eu le-am dat cuvântul Tău, şi lumea i-a urât, pentru că nu sunt din lume, precum Eu nu sunt din lume. [15]Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean. [16]Ei nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume. [17]Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevăr. [18]Precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume. [19]Şi pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine Însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr. [20]Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce cred în Mine prin cuvântul lor, [21]ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, în Mine şi Eu în Tine, ca şi aceştia în Noi una să fie, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. [22]Şi Eu slava pe care Tu Mi-ai dat-o le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi Una suntem: [23]Eu în ei şi Tu în Mine, ca

καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. 24πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσι μετ᾽ ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. 25πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· 26καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

să fie desăvârşiţi în una, şi să cunoască lumea că Tu M-ai trimis şi că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine. 24Părinte, voiesc ca unde sunt Eu să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine înainte de întemeierea lumii. 25Părinte drepte, lumea nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut, şi aceştia au cunoscut că Tu M-ai trimis. 26Şi le-am făcut cunoscut numele Tău şi-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit pe Mine în ei să fie şi Eu în ei.

Κεφάλαιον ΙΗ΄

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. 4Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ᾽ αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; 5ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι. εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν. 6ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. 7πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. 8ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν

Capitolul 18

Acestea zicând, Iisus a ieşit împreună cu ucenicii Săi dincolo de pârâul Cedrilor, unde era o grădină, în care a intrat El şi ucenicii Săi. 2Iar Iuda, cel care-L vânduse, ştia şi el locul, pentru că adesea Se aduna acolo Iisus împreună cu ucenicii Săi. 3Deci Iuda, luând cohorta şi slujitori de la arhierei şi de la farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme. 4Deci, Iisus, ştiind toate cele ce aveau să vină asupra Lui, ieşind, le-a zis: Pe cine căutaţi? 5I-au răspuns: Pe Iisus Nazarineanul. Le-a zis Iisus: Eu sunt. Iar Iuda, cel care-L vânduse, stătea şi el împreună cu ei. 6Deci, când le-a spus: Eu sunt, ei s-au dat înapoi şi au căzut la pământ. 7Deci iarăşi i-a întrebat: Pe cine căutaţi? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul. 8A răspuns Iisus: V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă

ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· [9]ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. [10]Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. [11]εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;

Mă căutaţi pe Mine, lăsaţi-i pe aceştia să se ducă; [9]ca să se împlinească cuvântul pe care L-a spus: Din cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe nici unul. [10]Deci Simon Petru, având sabie, a scos-o şi l-a lovit pe robul arhiereului şi i-a tăiat urechea dreaptă; iar numele robului era Malhus. [11]Deci i-a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Paharul pe care Mi l-a dat Tatăl oare nu-l voi bea?

Η οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, [13]καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. [14]ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Deci cohorta şi tribunul şi slujitorii iudeilor l-au prins pe Iisus şi L-au legat. [13]Şi L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu în anul acela. [14]Iar Caiafa era cel care-i sfătuise pe iudei că este de folos să piară un singur om pentru popor.

Ηκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· [16]ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. [17]λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. [18]εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ᾽ αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.

Şi-i urma lui Iisus Simon Petru şi celălalt ucenic. Iar ucenicul acela era cunoscut arhiereului şi a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului; [16]şi Petru stătea la poartă, afară. A ieşit deci celălalt ucenic, care era cunoscut arhiereului, şi a vorbit cu portăreasa şi l-a băgat pe Petru înăuntru. [17]Deci, slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii omului acestuia? A zis acela: Nu sunt. [18]Iar robii şi slujitorii, făcând foc, stăteau şi se încălzeau, că era frig; şi era şi Petru cu ei, stând şi încălzindu-se.

Ο οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. [20]ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. [21]τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι

Deci arhiereul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui şi despre învăţătura Lui. [20]I-a răspuns Iisus: Eu am grăit lumii pe faţă; întotdeauna am învăţat în sinagogă şi în templu, unde se adună întotdeauna iudeii, şi în ascuns nimic nu am grăit. [21]De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit. Iată, aceştia

οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. 22ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; 23ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; 24ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; 26ἠρνήσατο οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. 29ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλᾶτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε· τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν. 33Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; 35ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; 36ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις·

ştiu cele ce am spus Eu. 22Şi zicând El acestea, unul din slujitori, care era de faţă, I-a dat lui Iisus o palmă, zicând: Aşa răspunzi Tu arhiereului? 23I-a răspuns Iisus: Dacă am grăit rău, adu mărturie că este rău, iar dacă am grăit bine, pentru ce Mă baţi? 24L-a trimis Anna legat la Caiafa arhiereul.

Iar Simon Petru stătea şi se încălzea. Deci i-au zis: Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii Lui? 26Deci acela s-a lepădat şi a zis: Nu sunt. A zis unul din robii arhiereului, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiase urechea: Nu te-am văzut eu în grădină cu El? 27Deci iarăşi s-a lepădat Petru şi îndată a cântat cocoşul.

Deci L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu; şi era dimineaţă; şi ei n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paştile. 29Deci a ieşit Pilat la ei şi le-a zis: Ce învinuire aduceţi împotriva omului acestuia? 30Au răspuns şi i-au zis: Dacă acesta n-ar fi răufăcător, nu ţi L-am fi dat ţie. 31Deci le-a zis Pilat: Luaţi-L voi şi după legea voastră judecaţi-L. Deci i-au zis iudeii: Nouă nu ne este îngăduit să omorâm pe nimeni; 32ca să se împlinească cuvântul lui Iisus, pe care îl spusese, arătând cu ce fel de moarte avea să moară. 33A intrat deci Pilat iarăşi în pretoriu şi L-a chemat pe Iisus şi I-a zis: Tu eşti împăratul iudeilor? 34Iisus i-a răspuns: De la tine însuţi zici aceasta sau alţii ţi-au spus despre Mine? 35A răspuns Pilat: Oare eu sunt iudeu? Neamul Tău şi arhiereii Te-au dat mie. Ce ai făcut? 36Iisus a răspuns: Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta. Dacă Împărăţia Mea ar fi fost din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat iudeilor. Acum însă Împărăţia Mea

νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. 37εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 38λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· τί ἐστιν ἀλήθεια;

nu este de aici. 37Deci, i-a zis Pilat: Aşadar, eşti Tu împărat? A răspuns Iisus: Tu zici că Eu sunt împărat. Eu pentru aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; tot cel ce este din adevăr ascultă glasul Meu. 38I-a zis Pilat: Ce este adevărul?

Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ· 39ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.

Şi aceasta zicând, a ieşit iarăşi la iudei şi le-a zis: Eu nu găsesc în El nici o vină; 39dar este la voi obiceiul ca să vă slobozesc pe unul de Paşti. Voiţi deci să vă slobozesc pe împăratul iudeilor? 40Au strigat deci iarăşi toţi, zicând: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tâlhar.

Κεφάλαιον ΙΘ´

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσε. 2καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν 3καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. 5ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, 6καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε·

Capitolul 19

Atunci L-a luat deci Pilat pe Iisus şi L-a biciuit. 2Şi ostaşii, împletind cunună din spini, I-au pus-o pe cap şi L-au înfăşurat cu o haină purpurie. 3Şi ziceau: Bucură-te, Împăratul iudeilor! Şi-I dădeau palme. 4Atunci a ieşit Pilat iarăşi afară şi le-a zis: Iată vi-L aduc afară, ca să ştiţi că nu găsesc în El nici o vină. 5Deci a ieşit Iisus afară, purtând cununa de spini şi haina purpurie. 6Şi le-a zis: Iată Omul! Când L-au văzut deci arhiereii şi slujitorii au strigat, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L! Le-a zis Pilat: Luaţi-L voi şi răstigniţi-L, căci eu nu găsesc în El vină. 7I-au răspuns iudeii: Noi lege avem şi după legea noastră El trebuie să moară, că S-a făcut

ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν Θεοῦ υἱὸν ἐποίησεν. 8Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε; 11ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλᾶτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ· 14ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15οἱ δὲ ἐκραύγασαν· ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον· καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, 18ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 20τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμέ-

pe Sine Fiu al lui Dumnezeu. 8Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut. 9Şi a intrat iarăşi în pretoriu şi I-a zis lui Iisus: De unde eşti Tu? Iar Iisus nu i-a dat răspuns. 10Deci i-a zis Pilat: Mie nu-mi vorbeşti? Nu ştii că putere am să Te răstignesc şi putere am să Te slobozesc? 11A răspuns Iisus: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de sus. De aceea, cel care M-a dat ţie mai mare păcat are. 12De atunci, căuta Pilat să-L slobozească; dar iudeii strigau, zicând: Dacă Îl slobozeşti pe Acesta, nu eşti prieten al Cezarului. Tot cel ce se face pe sine împărat se împotriveşte Cezarului. 13Deci Pilat, auzind acest cuvânt, L-a dus afară pe Iisus şi s-a aşezat pe scaunul de judecată, în locul numit Pardosit cu pietre, iar evreieşte Gabbatha. 14Şi era Vinerea Paştilor, cam la al şaselea ceas, şi a zis iudeilor: Iată Împăratul vostru. 15Iar ei au strigat: Ia-L! Ia-L! Răstigneşte-L! Pilat le-a zis: Pe Împăratul vostru să-L răstignesc? Au răspuns arhiereii: Nu avem împărat decât pe Cezarul. 16Deci, atunci, L-a dat în mâinile lor ca să fie răstignit.

Şi L-au luat pe Iisus şi L-au dus. Şi, purtându-Şi crucea, a ieşit la locul zis al Căpăţânii, care evreieşte se zice Golgota, 18unde L-au răstignit, şi împreună cu El pe alţi doi, de o parte şi de alta, iar în mijloc pe Iisus. 19Iar Pilat a scris şi o însemnare şi a pus-o pe Cruce. Şi era scris: Iisus Nazarineanul, Împăratul iudeilor. 20Deci mulţi dintre iudei au citit această însemnare, pentru că era aproape de cetate locul unde a fost răstignit Iisus. Şi era scris evreieşte, elineşte şi latineşte. 21Deci îi zi-

νον Ἑβραϊστί, Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. [21]ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. [22]ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· ὃ γέγραφα, γέγραφα. [23]Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. [24]εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· *διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.* [25]Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. [26]Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. [27]εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. [28]Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· διψῶ. [29]σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. [30]ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

ceau lui Pilat arhiereii iudeilor: Nu scrie: Împăratul iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sunt Împăratul iudeilor. [22]A răspuns Pilat: Ce am scris, am scris. [23]Deci ostaşii, când L-au răstignit pe Iisus, I-au luat hainele şi au făcut patru părţi, fiecărui ostaş o parte, şi cămaşa. Iar cămaşa era fără cusătură, de sus ţesută în întregime. [24]Deci, au zis unii către alţii: Să n-o sfâşiem, ci să aruncăm sorţi pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura, care zice: *Împărţit-au hainele Mele loruşi, şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi.* [25]Deci, ostaşii au făcut acestea. Şi stăteau lângă Crucea lui Iisus mama Lui şi sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena. [26]Deci Iisus, văzând pe mama Sa şi pe ucenicul pe care Îl iubea stând alături, i-a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! [27]Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Şi din acel ceas ucenicul a luat-o la sine. [28]După aceasta, ştiind Iisus că acum toate s-au săvârşit, ca să se împlinească Scriptura, a zis: Mi-e sete. [29]Deci era un vas plin cu oţet; iar ei, înmuind un burete în oţet şi punându-l într-o ramură de isop, I l-au dus la gură. [30]Deci când a luat Iisus oţetul, a zis: Săvârşitu-s-a. Şi plecându-Şi capul, Şi-a dat duhul.

Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. [32]ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· [33]ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, [34]ἀλλ' εἷς τῶν στρα-

Deci iudeii, ca să nu rămână trupurile pe cruce sâmbăta, fiindcă era vineri – căci era mare ziua sâmbetei aceleia – l-au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierele picioarelor şi să-i ridice. [32]Deci au venit ostaşii şi au zdrobit fluierele picioarelor celui dintâi şi ale celuilalt, care era răstignit împreună cu El. [33]Dar, venind la Iisus, dacă au văzut că deja murise, nu I-au zdrobit fluierele picioarelor. [34]Ci unul dintre

τιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. 35καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε. 36ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, *ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.* 37καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· *ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.*

Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 39ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μῖγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· 42ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

ostaşi I-a împuns coasta cu suliţa şi îndată a ieşit sânge şi apă. 35Şi cel ce a văzut a mărturisit şi adevărată este mărturia lui; şi acela ştie că spune adevărul, ca şi voi să credeţi. 36Căci s-au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: *Os nu I se va zdrobi.* 37Şi iarăşi altă Scriptură zice: *Vor privi la Cel pe Care L-au străpuns.*

Şi, după acestea, Iosif cel din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar în ascuns, de frica iudeilor, l-a rugat pe Pilat să ridice trupul lui Iisus. Şi Pilat a îngăduit. Deci a venit şi a ridicat trupul lui Iisus. 39Şi a venit şi Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducând amestec de smirnă şi aloe, ca la o sută de litre. 40Au luat deci trupul lui Iisus şi l-au înfăşurat în giulgiuri cu miresme, precum este obiceiul la iudei să înmormânteze. 41Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină, şi în grădină un mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni pus vreodată. 42Acolo deci, din pricina vinerii iudeilor, L-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape.

Κεφάλαιον Κ΄

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς

Capitolul 20

Iar în ziua cea dintâi a săptămânii, a venit Maria Magdalena la mormânt dimineaţă, fiind încă întuneric, şi a văzut piatra ridicată de pe mormânt. 2Deci a alergat şi a venit la Simon Petru şi la celălalt ucenic, pe care-l iubea Iisus, şi le-a zis: L-au luat pe Domnul din mormânt şi nu ştim unde L-au pus. 3Deci a ieşit Petru şi celălalt ucenic şi au pornit la mormânt. 4Şi alergau cei

καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. [4]ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, [5]καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. [6]ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, [7]καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. [8]τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· [9]οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. [10]ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. [12]ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. [13]καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς· ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. [14]καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. [15]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. [16]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· ῥαββουνί, ὃ λέγεται, διδάσκαλε. [17]λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. [18]ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

doi împreună; iar celălalt ucenic a alergat înainte mai repede decât Petru şi a sosit cel dintâi la mormânt. [5]Şi aplecându-se, a văzut giulgiurile zăcând, dar n-a intrat. [6]Deci a venit Simon Petru, urmând lui, a intrat în mormânt şi a văzut giulgiurile zăcând [7]şi mahrama care fusese pe capul Lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci înfăşurată deoparte într-un loc. [8]Atunci, dar, a intrat şi celălalt ucenic, care sosise cel dintâi la mormânt, şi a văzut şi a crezut; [9]căci încă nu ştiau Scriptura, că El trebuie să învieze din morţi. [10]Deci au plecat iarăşi ucenicii la ai lor.

Iar Maria stătea la mormânt plângând afară. [12]Deci, pe când plângea, s-a aplecat spre mormânt şi a văzut doi îngeri în veşminte albe, şezând unul către cap şi altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus. [13]Şi aceia i-au zis: Femeie, de ce plângi? Le-a zis: Pentru că au luat pe Domnul meu şi nu ştiu unde L-au pus. [14]Şi, acestea zicând, ea s-a întors şi L-a văzut pe Iisus stând, dar nu ştia că este Iisus. [15]I-a zis Iisus: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauţi? Aceea, crezând că este grădinarul, I-a zis: Doamne, dacă Tu L-ai dus de-aici, spune-mi unde L-ai pus şi eu Îl voi lua. [16]Iisus i-a zis: Maria! Întorcându-se aceea, I-a zis Lui: Rabbuni! adică, Învăţătorule! [17]Iisus i-a zis: Nu Mă atinge, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la fraţii Mei şi le spune: Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru. [18]Şi a venit Maria Magdalena vestindu-le ucenicilor că L-a văzut pe Domnul şi acestea i-a zis ei.

ὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. 20καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· 23ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Deci, fiind seară, în ziua aceea, cea dintâi a săptămânii, şi uşile fiind încuiate, unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă! 20Şi aceasta zicând, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzându-L pe Domnul. 21Le-a zis, dar, Iisus iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, şi Eu vă trimit pe voi. 22Şi aceasta zicând, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luați Duhul Sfânt; 23cărora veți ierta păcatele le sunt iertate şi cărora le veți ține sunt ținute.

Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ᾽ αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. 28καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. 29λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. 25Deci i-au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. 26Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă! 27Apoi i-a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi pune-o în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios. 28Şi a răspuns Toma şi I-a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! 29I-a zis Iisus: Pentru că M-ai văzut ai crezut; fericiți cei ce n-au văzut şi au crezut!

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Deci şi multe alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. 31Iar acestea s-au scris, ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, şi, crezând, viață să aveți în numele Lui.

Κεφάλαιον ΚΑ΄

Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως. 2ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 5λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· οὔ. 6ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο –ἦν γὰρ γυμνός– καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· 8οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον –οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων– σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. 11ἀνέβη Σίμων Πέτρος καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων

Capitolul 21

După acestea, S-a arătat iarăşi Iisus ucenicilor la Marea Tiberiadei; şi S-a arătat aşa: 2Erau împreună Simon Petru şi Toma, cel numit Geamănul, şi Natanail, cel din Cana Galileii, şi ai lui Zevedeu şi alţi doi dintre ucenicii Lui. 3Le-a zis Simon Petru: Mă duc să pescuiesc. I-au zis: Mergem şi noi cu tine. Au ieşit şi s-au suit în corabie îndată, şi în noaptea aceea n-au prins nimic. 4Şi făcându-se de acum dimineaţă, a stat Iisus la ţărm; dar n-au ştiut ucenicii că este Iisus. 5Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Ei I-au răspuns: Nu. 6Iar El le-a zis: Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a corăbiei şi veţi afla. Deci au aruncat şi n-au mai putut s-o tragă de mulţimea peştilor. 7Deci i-a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Simon Petru, auzind că Domnul este, şi-a încins haina, căci era gol, şi s-a aruncat în mare. 8Iar ceilalţi ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de ţărm, ci ca la două sute de coţi, trăgând mreaja cu peşti. 9Deci când au coborât la ţărm, au văzut jos jăratec şi peşte pus deasupra şi pâine. 10Le-a zis Iisus: Aduceţi din peştii pe care i-aţi prins acum. 11Deci s-a suit Simon Petru şi a tras mreaja la ţărm, plină cu peşti mari, o sută cincizeci şi trei; şi, atâţia fiind, nu s-a rupt mreaja. 12Le-a zis Iisus: Veniţi de prânziţi! Şi nimeni dintre

ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. [12]λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, σὺ τίς εἶ, εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. [13]ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. [14]Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

Οτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ἀρνία μου. [16]λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. [17]λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· βόσκε τὰ πρόβατά μου. [18]ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. [19]τοῦτο δὲ εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι.

Επιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; [21]τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί; [22]λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολούθει μοι. [23]ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνῄσκει, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; [24]Οὗτός

ucenici nu îndrăznea să-L întrebe: Cine eşti Tu?, ştiind că este Domnul. [13]Deci a venit Iisus şi a luat pâinea şi le-a dat lor, şi de asemenea şi peştele. [14]Aceasta este acum a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morți.

Deci după ce au prânzit, i-a zis Iisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. I-a zis lui: Paşte mieluşeii Mei. [16]I-a zis iarăşi, a doua oară: Simone al lui Iona, Mă iubeşti? I-a zis lui: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. I-a zis lui: Păstoreşte oile Mele. [17]I-a zis a treia oară: Simone al lui Iona, Mă iubeşti? S-a întristat Petru, că i-a zis a treia oară: Mă iubeşti? şi I-a zis: Doamne, Tu pe toate le ştii. Tu ştii că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paşte oile Mele. [18]Amin, amin zic ție: Când erai mai tânăr, te încingeai singur şi umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu voieşti. [19]Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce moarte va slăvi pe Dumnezeu. Şi aceasta spunând, i-a zis: Urmează Mie.

Şi întorcându-se Petru, l-a văzut pe ucenicul pe care-l iubea Iisus urmându-i, cel care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui şi I-a zis: Doamne, cine este cel care Te va vinde? [21]Pe acesta văzându-l Petru, I-a zis lui Iisus: Doamne, cu acesta ce va fi? [22]Şi i-a zis Iisus: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce-ți este ție? Tu urmează Mie. [23]Deci, a ieşit cuvântul acesta la frați, că ucenicul acela nu va muri; şi Iisus nu i-a zis că nu va muri, ci: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni,

ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. 25ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ᾽ ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. ἀμήν.

ce-ți este ție? 24Acesta este ucenicul care mărturiseşte despre acestea şi care a scris acestea, şi ştim că adevărată este mărturia lui. 25Sunt însă şi multe altele câte le-a făcut Iisus, care, dacă s-ar scrie fiecare, socotesc că lumea însăşi n-ar cuprinde cărțile scrise. Amin.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

FAPTELE APOSTOLILOR

Κεφάλαιον Α΄

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν [2]ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη· [3]οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι᾽ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. [4]καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· [5]ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. [6]οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; [7]εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, [8]ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλὴμ

Capitolul 1

Cuvântul cel dintâi l-am întocmit, o, Teofile, despre toate câte a început Iisus a face şi a învăţa, [2]până în ziua în care, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales, S-a înălţat; [3]cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după ce a pătimit, cu multe semne doveditoare, vreme de patruzeci de zile fiind văzut de ei şi vorbind cele despre Împărăţia lui Dumnezeu. [4]Şi mâncând împreună cu ei, le-a poruncit: Nu vă depărtaţi de Ierusalim, ci aşteptaţi făgăduinţa Tatălui, pe care aţi auzit-o de la Mine: [5]Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veţi boteza în Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile. [6]Deci adunându-se ei, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare în acest timp vei aduce la starea cea dintâi împărăţia lui Israel? [7]Şi El a zis către ei: Nu este al vostru a cunoaşte vremile sau soroacele pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa, [8]ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, şi

καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. [9]καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. [10]καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, [11]οἳ καὶ εἶπον· ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. [13]καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. [14]οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. [15]Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν· [16]ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυῒδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν, [17]ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. [18]οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· [19]καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμᾶ, τουτέστι χωρίον αἵματος. [20]γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· *γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος*

Îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi Samaria şi până la marginea pământului. [9]Şi acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălţat şi un nor L-a luat de la ochii lor. [10]Şi privind ei la cer pe când El se ducea, iată, au stat înaintea lor doi bărbaţi în veşmânt alb, [11]care au şi zis: Bărbaţi galileeni, de ce staţi privind la cer? Acest Iisus care S-a înălţat de la voi la cer, aşa va veni, cum L-aţi văzut mergând la cer.

Atunci s-au întors la Ierusalim de la muntele numit al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă. [13]Şi când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde stăteau de obicei, Petru şi Iacov şi Ioan şi Andrei, Filip şi Toma, Bartolomeu şi Matei, Iacov al lui Alfeu şi Simon Zelotul şi Iuda al lui Iacov. [14]Aceştia toţi, într-un cuget, stăruiau în rugăciune şi în cerere împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus, şi împreună cu fraţii Lui. [15]Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul ucenicilor – şi mulţimea numelor laolaltă era ca la o sută douăzeci –, a zis: [16]Bărbaţi fraţi, trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care a spus-o mai înainte Duhul cel Sfânt, prin gura lui David, despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus. [17]Că era numărat împreună cu noi şi primise sorţul acestei slujiri. [18]Deci acesta a dobândit o ţarină din plata nedreptăţii şi, căzând cu faţa în jos, a crăpat la mijloc şi i s-au vărsat toate măruntaiele. [19]Şi s-a făcut cunoscut tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încât s-a numit ţarina aceasta în limba lor Acheldama, adică Ţarina Sângelui. [20]Că scris este în cartea Psalmilor: *Facă-se sălaşul lui pustiu şi să nu fie cel ce locuieşte în*

καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καί· τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. 21δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, 22ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ᾽ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. 23Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν, 24καὶ προσευξάμενοι εἶπον· σὺ Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, 25λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

el! şi: *Dregătoria lui s-o ia altul.* 21Trebuie, aşadar, ca dintre bărbaţii care s-au adunat împreună cu noi tot timpul în care a intrat şi a ieşit la noi Domnul Iisus, 22începând de la botezul lui Ioan până în ziua în care S-a înălţat de la noi, unul dintre aceştia să se facă martor al învierii Lui împreună cu noi. 23Şi au pus înainte doi: pe Iosif, cel numit Barsaba, zis şi Iustus, şi pe Matia. 24Şi rugându-se, au zis: Tu, Doamne, cunoscătorule al inimilor tuturor, arată pe unul dintre aceştia doi, cel pe care l-ai ales, 25ca să ia sorţul slujirii şi apostoliei acesteia din care a căzut Iuda, pentru a merge la locul său. 26Şi au tras la sorţi şi a căzut sorţul pe Matia şi s-a numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Κεφάλαιον Β΄

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 2καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· 3καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ᾽ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, 4καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. 5Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ

Capitolul 2

Şi când s-a împlinit ziua Cincizecimii, erau toţi într-un cuget la un loc. 2Şi s-a făcut deodată din cer un vuiet, ca o suflare ce vine năpraznic, şi a umplut toată casa unde şedeau. 3Şi li s-au arătat, împărţite, limbi ca de foc, şi a şezut câte una pe fiecare dintre ei. 4Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început să vorbească în alte limbi, precum Duhul le dădea lor a grăi. 5Şi erau în Ierusalim locuitori iudei, bărbaţi evlavioşi din toate neamurile de sub cer. 6Şi făcându-se vuietul acesta, s-a adunat mulţimea şi s-a tulburat, pentru că îi auzeau fiecare în parte grăind în limba sa. 7Şi erau uimiţi toţi şi se minunau,

διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, 9Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11Κρῆτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ; 12ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; 13ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί.

zicând unii către alții: Iată, nu sunt toți aceştia care grăiesc galileeni? 8Şi cum auzim noi fiecare în limba noastră, în care ne-am născut? 9Parți şi mezi şi elamiți şi cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea şi în Capadocia, în Pont şi în Asia, 10în Frigia şi în Pamfilia, în Egipt şi în părțile Libiei cea de lângă Cirene, şi romani care locuiesc aici vremelnic, iudei şi prozeliți, 11cretani şi arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre despre măririle lui Dumnezeu! 12Şi toți erau uimiți şi nedumeriți, zicând unul către altul: Ce să fie oare aceasta? 13Iar alții, luându-i în râs, ziceau că sunt plini de must.

Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς· ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· 16ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· 17*καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις*, λέγει ὁ Θεός, *ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται·* 18*καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου*, καὶ προφητεύσουσι. 19*καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·* 20*ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.* 21*καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.*

Şi stând Petru în picioare împreună cu cei unsprezece, şi-a ridicat glasul şi le-a grăit: Bărbați iudei, şi toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscut şi auziți cuvintele mele; 15că aceştia nu sunt beți, cum socotiți voi; căci este ceasul al treilea din zi; 16ci aceasta este ce s-a spus prin proorocul Ioil: 17*Şi va fi* în zilele din urmă, zice Dumnezeu, *că voi vărsa din Duhul Meu peste tot trupul şi vor prooroci fiii voştri şi fiicele voastre, şi tinerii voştri vedenii vor vedea, şi bătrânii voştri vise vor visa.* 18*Încă şi peste robii Mei şi peste roabele Mele în zilele acelea voi vărsa din Duhul Meu* şi vor prooroci. 19*Şi voi da minuni în cer sus şi semne pe pământ jos,. sânge şi foc şi fumegare de fum.* 20*Soarele se va schimba în întuneric şi luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare şi strălucită.* 21*Şi tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui.* 22Bărbați israeliteni, ascultați cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adeverit între

22Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, 23τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε· 24ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. 25Δαυῒδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· *προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν ἵνα μὴ σαλευθῶ.* 26*διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,* 27*ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.* 28*ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.* 29Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυῒδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 31προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. 32τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. 33τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34οὐ γὰρ Δαυῒδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός· *εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου* 35*ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.* 36ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον

voi de Dumnezeu cu puteri şi minuni şi semne pe care le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, precum şi voi înşivă ştiţi, 23pe Acesta, dat în mâinile voastre după sfatul cel rânduit şi după mai-înainte-ştiinţa lui Dumnezeu, luându-L, pironindu-L prin mâna celor fără de lege, voi L-aţi omorât; 24pe Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii, întrucât nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea. 25Căci David zice despre El: *Mai dinainte vedeam pe Domnul înaintea mea de-a pururi, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clatin.* 26*Pentru aceasta s-a bucurat inima mea şi s-a veselit limba mea, încă şi trupul meu va sălăşlui întru nădejde.* 27*Că nu vei părăsi sufletul meu în iad, nici nu-l vei da pe cuviosul Tău să vadă stricăciune.* 28*Făcutu-mi-ai cunoscute căile vieţii, mă vei umple de bucurie cu faţa Ta.* 29Bărbaţi fraţi, se cuvine să vorbim cu îndrăzneală către voi despre patriarhul David, că s-a săvârşit şi a fost îngropat şi mormântul lui este între noi până în ziua aceasta. 30Deci prooroc fiind el şi ştiind că Dumnezeu cu jurământ i S-a jurat ca din rodul coapsei lui, după trup, să-L învieze pe Hristos, ca să şadă pe tronul lui, 31mai înainte văzând, a grăit despre Învierea lui Hristos că n-a fost părăsit sufletul Lui în iad, nici trupul Lui n-a văzut stricăciune. 32Pe Acest Iisus L-a înviat Dumnezeu, Căruia noi toţi Îi suntem martori. 33Deci, înălţându-Se cu dreapta lui Dumnezeu şi luând de la Tatăl făgăduinţa Duhului Sfânt, L-a vărsat pe Acesta, pe Care voi acum Îl vedeţi şi-L auziţi. 34Căci David nu s-a suit la ceruri, dar el însuşi zice: *Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea,* 35*până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor*

καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. 37Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. 39ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. 40ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων· σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι.

Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. 44πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, 45καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε· 46καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σῳζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Tale. 36Aşadar să ştie bine toată casa lui Israel că şi Domn, şi Hristos L-a făcut pe El Dumnezeu, pe Acest Iisus pe Care voi L-aţi răstignit. 37Şi auzind, s-au străpuns la inimă şi au zis către Petru şi către ceilalţi apostoli: Bărbaţi fraţi, ce să facem? 38Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, şi veţi lua darul Sfântului Duh. 39Căci către voi este făgăduinţa, şi către fiii voştri, şi către toţi cei de departe, pe oricâţi îi va chema Domnul Dumnezeul nostru. 40Şi cu alte cuvinte, mai multe, îi îndemna şi-i ruga, zicând: Mântuiţi-vă de acest neam stricat. 41Deci cei ce au primit cu bucurie cuvântul lui s-au botezat, şi s-au adăugat în ziua aceea ca la trei mii de suflete.

Şi stăruiau în învăţătura apostolilor şi în împărtăşire şi în frângerea pâinii şi în rugăciuni. 43Şi frică s-a făcut la tot sufletul, şi multe minuni şi semne se făceau prin apostoli. 44Iar toţi cei ce credeau erau la un loc şi aveau toate de obşte, 45şi îşi vindeau avuţiile şi bunurile şi le împărţeau tuturor, după cum avea cineva trebuinţă. 46Şi în fiecare zi stăruind într-un cuget în templu şi frângând pâinea acasă, se împărtăşeau de hrană cu bucurie şi întru simplitatea inimii, 47lăudând pe Dumnezeu şi având har la tot poporul. Iar Domnul în fiecare zi adăuga Bisericii pe cei ce se mântuiau.

Κεφάλαιον Γ΄

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. 2καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ᾽ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν· 3ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην. 4ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε· βλέψον εἰς ἡμᾶς. 5ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ᾽ αὐτῶν λαβεῖν. 6εἶπε δὲ Πέτρος· ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει. 7καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, 8καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. 9καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· 10ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.

Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. 12ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ

Capitolul 3

Şi Petru şi Ioan se suiau împreună la templu la ceasul rugăciunii, al noulea. 2Şi era un bărbat olog din pântecele mamei sale, pe care îl purtau şi îl puneau în fiecare zi la poarta templului, zisă cea Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei care intrau în templu; 3acesta, văzând că Petru şi Ioan aveau să intre în templu, a cerut milostenie. 4Iar Petru, căutând spre el, împreună cu Ioan, a zis: Uită-te la noi! 5Iar el se uita la ei cu luareaminte, aşteptând să primească ceva de la ei. 6Şi a zis Petru: Argint şi aur nu am; dar ce am, aceasta îţi dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă! 7Şi apucându-l de mâna dreaptă, l-a sculat; şi îndată i s-au întărit tălpile şi gleznele. 8Şi sărind, a stat în picioare şi a început să meargă, şi a intrat cu ei în templu, mergând, sărind şi lăudând pe Dumnezeu. 9Şi tot poporul l-a văzut umblând şi lăudând pe Dumnezeu. 10Şi îl cunoşteau că acesta era cel care şedea pentru milostenie la Poarta Frumoasă a templului, şi s-au umplut de mirare şi de uimire pentru ceea ce i se întâmplase.

Şi ţinându-se ologul vindecat de Petru şi de Ioan, a alergat la ei tot poporul, plin de uimire, în pridvorul numit al lui Solomon. 12Şi văzând Petru, a răspuns către popor: Bărbaţi israeliteni, de ce vă miraţi de aceasta, sau de ce vă uitaţi la noi ca şi cum prin puterea sau buna noastră

περιπατεῖν αὐτόν; 13ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· 14ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, 15τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. 17καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· 18ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτω. 19μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, 20ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, 21ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. 22Μωϋσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν *ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς.* 23*ἔσται δὲ πᾶσα ψυχή, ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.* 24καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· *καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.* 26ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ

cinstire l-am fi făcut pe el să meargă? 13Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri, a slăvit pe Fiul Său Iisus, pe Care voi L-aţi dat pe mâna lui Pilat şi v-aţi lepădat de El în faţa lui, după ce acela judecase să-L slobozească. 14Voi însă v-aţi lepădat de Cel sfânt şi drept şi aţi cerut să vă fie dăruit un bărbat ucigaş. 15Iar pe Începătorul vieţii L-aţi omorât, pe Care Dumnezeu L-a sculat din morţi, ai Cărui martori suntem noi. 16Şi, pentru credinţa în numele Lui, pe acesta, pe care îl vedeţi şi îl ştiţi, l-a întărit numele Lui, şi credinţa cea prin El i-a dat lui întregirea aceasta, înaintea voastră, a tuturor. 17Şi acum, fraţilor, ştiu că din neştiinţă aţi făptuit aceasta, ca şi mai-marii voştri; 18iar Dumnezeu pe cele pe care le vestise dinainte prin gura tuturor proorocilor Lui, că Hristosul va pătimi, le-a împlinit astfel. 19Deci pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre, 20ca să vină de la faţa Domnului vremuri de uşurare şi ca să trimită pe Cel mai dinainte rânduit vouă, pe Hristos Iisus, 21pe Care trebuie să-L primească cerul până la timpurile aducerii la starea cea dintâi a tuturor, despre care a grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinţilor Săi prooroci din veac. 22Căci Moise a zis către părinţi: *Prooroc asemenea mie vă va ridica Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri; de El să ascultaţi în toate câte va grăi către voi.* 23*Şi va fi că tot sufletul care nu va asculta de Proorocul Acela se va stârpi din popor.* 24Dar şi toţi proorocii, de la Samuel şi cei de după el, câţi au grăit, au vestit şi zilele acestea. 25Voi sunteţi fiii proorocilor şi ai Testamentului pe care l-a lăsat Dumnezeu părinţilor noştri, zicând către

Ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Avraam: *Şi întru sămânţa ta se vor binecuvânta toate seminţiile pământului.* [26]Vouă mai întâi, Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, Iisus, vi L-a trimis pe El, Care vă binecuvântează când vă întoarceţi fiecare de la vicleniile voastre.

Κεφάλαιον Δ΄

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, [2]διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν· [3]καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. [4]πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. [5]Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ, [6]καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, [7]καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; [8]τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ, [9]εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, [10]γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν

Capitolul 4

Şi pe când grăiau către popor, au venit peste ei preoţii şi căpetenia templului şi saducheii, [2]mânioşi că ei învaţă poporul şi vestesc întru Iisus învierea din morţi. [3]Şi au pus mâinile pe ei şi i-au pus sub pază, până a doua zi; căci era de-acum seară. [4]Şi mulţi din cei care auziseră cuvântul au crezut şi s-a făcut numărul bărbaţilor ca la cinci mii. [5]Şi s-au adunat a doua zi căpeteniile lor şi bătrânii şi cărturarii la Ierusalim, [6]şi Anna arhiereul, şi Caiafa, şi Ioan, şi Alexandru şi câţi erau din neamul arhieresc, [7]şi punându-i să stea în mijloc, îi întrebau: Cu ce putere sau în numele cui aţi făcut voi aceasta? [8]Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către ei: Căpetenii ale poporului şi bătrâni ai lui Israel, [9]dacă noi astăzi suntem cercetaţi pentru facerea de bine asupra unui om bolnav, prin cine a fost mântuit acesta, [10]cunoscut să vă fie vouă tuturor şi la tot poporul Israel că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-aţi răstignit, pe Care Dumnezeu L-a sculat din morţi, prin Acesta stă el sănătos înaintea voastră! [11]Acesta este piatra neluată în seamă de către voi, ziditorii, care a ajuns în capul

ὑγιής. [11]οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. [12]καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. [13]Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, [14]τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. [15]κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους [16]λέγοντες· τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· [17]ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. [18]καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. [19]ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. [20]οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. [21]οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· [22]ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. [24]οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ

unghiului; [12]şi întru nimeni altul nu este mântuirea; căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi. [13] Şi văzând ei îndrăzneala lui Petru şi a lui Ioan şi înțelegând că sunt oameni fără carte şi simpli, se mirau şi îi cunoşteau că fuseseră cu Iisus; [14]şi văzând pe omul cel tămăduit stând cu ei, n-aveau nimic de zis împotrivă. [15]Şi poruncindu-le să iasă afară din sinedriu, se sfătuiau unii cu alții, [16]zicând: Ce vom face acestor oameni? Căci tuturor locuitorilor Ierusalimului le este învederat că un semn cunoscut s-a făcut prin ei şi nu putem tăgădui; [17]dar, ca să nu se răspândească mai mult în popor, cu amenințare să-i amenințăm să nu mai grăiască în numele acesta niciunui om. [18]Şi chemându-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai învețe în numele lui Iisus. [19]Iar Petru şi Ioan, răspunzând către ei, au zis: Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai degrabă decât de Dumnezeu. [20]Căci noi nu putem să nu grăim cele ce am văzut şi am auzit. [21]Dar ei, amenințându-i şi mai tare, i-au slobozit, negăsind nimic cum să-i pedepsească, din pricina poporului, că toți slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce se făcuse. [22]Căci omul asupra căruia se făcuse acest semn al vindecării avea mai mult de patruzeci de ani.

Şi fiind slobozíți, au venit la ai lor şi le-au vestit câte au zis către ei arhiereii şi bătrânii. [24]Iar ei, auzind, într-un cuget au ridicat glas către Dumnezeu şi au zis: Stăpâne, Tu, Care ai făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sunt într-însele,

ἐν αὐτοῖς, [25]ὁ διὰ στόματος Δαυῒδ παιδός σου εἰπών· *ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;* [26]*παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.* [27]συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, [28]ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι. [29]καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, [30]ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. [31]καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

[25]Care prin gura lui David, sluga Ta, ai zis: *Pentru ce s-au întărâtat neamurile şi popoarele au cugetat cele deşarte?* [26]*Înfăţişatu-s-au împăraţii pământului şi căpeteniile s-au adunat la un loc împotriva Domnului şi împotriva Hristosului Său,* [27]căci s-au adunat cu adevărat împotriva Fiului Tău celui sfânt Iisus, pe Care Tu L-ai uns, şi Irod şi Ponţiu Pilat împreună cu neamurile şi cu popoarele lui Israel, [28]ca să facă toate câte mâna Ta şi sfatul Tău mai dinainte au rânduit să fie. [29]Şi acum, Doamne, caută spre ameninţările lor şi dă robilor Tăi să grăiască cuvântul Tău cu toată îndrăzneala, [30]întinzând Tu mâna Ta spre vindecare și semne şi minuni făcându-se prin numele Sfântului Tău Fiu, Iisus. [31]Şi rugându-se ei, s-a cutremurat locul în care erau adunaţi şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală.

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. [33]καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. [34]οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· [35]διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. [36]Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει, [37]ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Iar inima şi sufletul mulţimii celor care crezuseră erau una şi nici unul nu zicea că este al său ceva din cele ce avea, ci toate le erau de obşte. [33]Şi cu mare putere dădeau apostolii mărturia despre Învierea Domnului Iisus şi mare har era peste ei toţi. [34]Şi nimeni între ei nu era lipsit; căci câţi aveau ţarini sau case, vânzându-le, aduceau preţul celor vândute şi-l puneau la picioarele apostolilor; [35]şi se împărţea fiecăruia după cum avea cineva trebuinţă. [36]Iar Iosi, cel numit de către apostoli Barnaba, care se tâlcuieşte Fiul Mângâierii, levit, cipriot de neam, [37]având un ogor, l-a vândut, a adus banii şi i-a pus la picioarele apostolilor.

Κεφάλαιον Ε΄

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα [2]καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. [3]εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; [4]οὐχὶ μένον σοι ἔμενε καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. [5]ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. [6]ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. [7]Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. [8]ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπε· ναί, τοσούτου. [9]ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσί σε. [10]ἔπεσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. [11]καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ᾿ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ

Capitolul 5

Iar un bărbat pe nume Anania, împreună cu Safira, femeia lui, şi-a vândut ţarina. [2]Şi a dosit din preţ, ştiind şi femeia lui, şi aducând o parte, a pus-o la picioarele apostolilor. [3]Şi a zis Petru: Anania, pentru ce a umplut satana inima ta, ca să minţi tu pe Duhul Sfânt şi să doseşti din preţul ţarinii? [4]Oare, de-ar fi rămas, nu ţie îţi rămânea? Şi, de-ar fi fost vândută, nu întru stăpânirea ta era? De ce ai pus în inima ta lucrul acesta? N-ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu. [5]Şi auzind Anania aceste cuvinte, căzând, şi-a dat sufletul. Şi s-a făcut frică mare peste toţi care au auzit acestea. [6]Şi sculându-se cei mai tineri, l-au înfăşurat şi, scoţându-l afară, l-au îngropat. [7]Iar la un răstimp ca de trei ceasuri a intrat şi femeia lui, neştiind cele întâmplate. [8]Şi i-a zis Petru: Spune-mi dacă aţi vândut ţarina cu atât? Iar ea a zis: Da, cu atât. [9]Iar Petru a zis către ea: De ce v-aţi învoit să ispitiţi Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce l-au îngropat pe bărbatul tău sunt la uşă şi te vor scoate şi pe tine. [10]Şi a căzut îndată la picioarele lui şi şi-a dat sufletul. Şi intrând tinerii, au găsit-o moartă şi, scoţând-o afară, au îngropat-o lângă bărbatul ei. [11]Şi s-a făcut frică mare peste toată Biserica şi peste toţi cei care au auzit acestea.

Iar prin mâinile apostolilor se făceau multe semne şi minuni în popor; şi erau toţi într-un cuget în pridvorul lui Solomon.

ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· [13]τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· [14]μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, [15]ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. [16]συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

[13]Dintre ceilalţi, nimeni nu cuteza să se alipească de ei, dar poporul îi preamărea; [14]şi mai mult se adăugau, crezând în Domnul, mulţimi de bărbaţi şi de femei, [15]încât îi scoteau pe bolnavi pe uliţe şi-i puneau pe paturi şi pe aşternuturi, ca, venind Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintre ei. [16]Şi se aduna şi mulţimea din cetăţile dimprejur la Ierusalim, aducând bolnavi şi chinuiţi de duhuri necurate, care toţi se vindecau.

Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου [18]καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. [19]ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπε· [20]πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. [21]ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. [22]οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν [23]λέγοντες ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν. [24]ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. [25]παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. [26]τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ

Şi sculându-se arhiereul şi toţi cei împreună cu el, adică eresul saducheilor, s-au umplut de pizmă [18]şi au pus mâna pe apostoli şi i-au aruncat în temniţa obştească. [19]Şi un înger al Domnului, în timpul nopţii, a deschis porţile temniţei şi, scoţându-i, a zis: [20]Mergeţi şi, stând tari, grăiţi poporului în templu toate cuvintele vieţii acesteia. [21]Şi auzind, au intrat dis-de-dimineaţă în templu şi au început să înveţe. Şi venind arhiereul şi cei dimpreună cu el, au chemat sinedriul şi tot sfatul bătrânilor fiilor lui Israel, şi au trimis în temniţă să fie aduşi. [22]Iar slujitorii s-au dus şi nu i-au găsit în temniţă; şi, întorcându-se, au vestit [23]zicând: Temniţa am găsit-o încuiată cu toată străşnicia şi pe paznici stând înaintea porţilor, dar, deschizând, n-am găsit pe nimeni înăuntru. [24]Şi când au auzit aceste cuvinte, şi preotul, şi căpetenia templului, şi arhiereii erau nedumeriţi cu privire la ei, ce ar putea să fie aceasta. [25]Şi venind cineva, le-a vestit: Iată, bărbaţii pe care i-aţi pus în temniţă sunt în templu, stând şi învăţând poporul. [26]Atunci, plecând căpetenia templului împreună cu slujitorii i-au adus, dar nu cu sila, căci se temeau de popor să nu-i omoare cu pietre. [27]Şi

τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. 27ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28λέγων· οὐ παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον· πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· 31τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 32καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. 33οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. 34Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι, 35εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. 36πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· 39εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. 40ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δεί-

aducându-i, i-au pus în fața sinedriului. Şi i-a întrebat arhiereul, 28zicând: Nu v-am poruncit vouă cu poruncă să nu învățați în numele acesta? Şi iată, ați umplut Ierusalimul de învățătura voastră şi voiți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia. 29Şi răspunzând Petru şi apostolii, au zis: Trebuie să ne supunem lui Dumnezeu mai mult decât oamenilor. 30Dumnezeul părinților noştri L-a înviat pe Iisus, pe Care voi L-ați omorât, spânzurându-L pe lemn. 31Pe Acesta Dumnezeu L-a înălțat Stăpânitor şi Mântuitor cu dreapta Sa, ca să dea lui Israel pocăință şi iertarea păcatelor. 32Şi suntem martori ai acestor cuvinte ale Lui noi şi Duhul Sfânt, pe Care Dumnezeu L-a dat celor ce I se supun Lui. 33Iar ei, auzind, fremătau de mânie şi se sfătuiau să-i omoare. 34Şi ridicându-se în sinedriu un fariseu, pe nume Gamaliel, învățător de Lege, cinstit de tot poporul, a poruncit să-i scoată afară puțin pe apostoli 35şi a zis către ei: Bărbați israeliteni, luați seama la voi înşivă, ce aveți să faceți cu aceşti oameni. 36Că înainte de zilele acestea s-a ridicat Teuda, zicând că el este cineva, căruia i s-au alăturat un număr de bărbați ca la patru sute; care a fost ucis şi toți câți s-au supus lui au fost risipiți şi n-a rămas niciunul. 37După aceasta s-a ridicat Iuda Galileeanul, în zilele recensământului, şi a atras destul popor în urma lui; şi acela a pierit şi toți câți i s-au supus s-au risipit. 38Şi acum vă zic: Țineți-vă departe de oamenii aceştia şi lăsați-i, căci dacă este de la oameni acest sfat sau lucru, se va nimici; 39iar dacă este de la Dumnezeu, nu puteți să-l nimiciți, nu cumva să vă aflați şi luptători împotriva lui Dumnezeu. 40Şi l-au ascultat; şi, che-

ραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. 41οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· 42πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾽ οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

mându-i pe apostoli şi bătându-i, le-au poruncit să nu vorbească în numele lui Iisus şi i-au slobozit. 41Deci ei au plecat de la faţa sinedriului, bucurându-se că pentru numele Lui s-au învrednicit să sufere necinste. 42Şi în fiecare zi, în templu şi acasă, nu încetau să înveţe şi să binevestească pe Iisus Hristos.

Κεφάλαιον ς΄

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον· οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. 3ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. 5καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, 6οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

Capitolul 6

Şi în zilele acestea, înmulţindu-se ucenicii, s-a făcut cârtire a eleniştilor împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la slujirea cea de fiecare zi. 2Şi chemând cei doisprezece mulţimea ucenicilor, au zis: Nu este bineplăcut ca noi, părăsind cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. 3Drept aceea, fraţilor, căutaţi şapte bărbaţi dintre voi, cu mărturie bună, plini de Duhul Sfânt şi de înţelepciune, pe care să-i rânduim la această trebuinţă. 4Iar noi vom stărui în rugăciune şi în slujirea cuvântului. 5Şi a plăcut cuvântul înaintea a toată mulţimea, şi au ales pe Ştefan, bărbat plin de credinţă şi de Duhul Sfânt, şi pe Filip, şi pe Prohor, şi pe Nicanor, şi pe Timon, şi pe Parmena, şi pe Nicolae, prozelit din Antiohia, 6pe care i-au pus înaintea apostolilor, şi, rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei. 7Şi cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim şi mulţime mare de preoţi se supuneau credinţei.

Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, 10καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. 11τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν· 12συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· 14ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. 15καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

Iar Ştefan, plin de credinţă şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor. 9Şi s-au ridicat unii din sinagoga cea numită a liberţilor şi a cirinenilor şi a alexandrinilor şi a celor din Cilicia şi din Asia, sfădindu-se cu Ştefan. 10Şi nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi a Duhului cu care el grăia. 11Atunci au pus nişte bărbaţi să zică: L-am auzit grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moise şi a lui Dumnezeu; 12şi au stârnit poporul şi pe bătrâni şi pe cărturari şi, venind asupra lui, au pus mâna pe el şi l-au dus în sinedriu, 13şi au pus martori mincinoşi, zicând: Omul acesta nu încetează să grăiască cuvinte hulitoare împotriva locului sfânt şi a Legii; 14căci l-am auzit zicând: Acest Iisus Nazarineanul va strica locul acesta şi va schimba obiceiurile pe care ni le-a predat Moise. 15Şi aţintindu-şi privirea asupra lui, toţi cei ce şedeau în sinedriu au văzut faţa lui ca o faţă de înger.

Κεφάλαιον Ζ΄

Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς· εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει; 2ὁ δὲ ἔφη· ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· *ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.* 4τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν

Capitolul 7

Şi a zis arhiereul: Oare aşa sunt acestea? 2Iar el a zis: Bărbaţi fraţi şi părinţi, ascultaţi! Dumnezeul slavei i S-a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, înainte să locuiască el în Haran, 3şi a zis către el: *Ieşi din pământul tău şi din rudenia ta şi vino în pământul pe care ţi-l voi arăta.* 4Atunci, ieşind din pământul haldeilor, a locuit în Haran. Şi de acolo, după ce a murit tatăl său, l-a strămutat în pământul acesta, în care locuiţi

γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε· 5καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. 6ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός, ὅτι *ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· 7καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ*, εἶπεν ὁ Θεός· *καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.* 8καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. 9Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον. 10καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναὰν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. 12ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 13καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. 14ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. 15κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, 16καὶ μετετέθησαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τοῦ Συχέμ. 17Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἣν ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, 18ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ

voi acum, 5şi nu i-a dat lui moştenire în el nici un picior de pământ, ci i-a făgăduit să i-l dea în stăpânire lui şi sămânţei lui de după el, neavând el fiu. 6Şi astfel a grăit Dumnezeu: *Fi-va sămânţa lui pribeagă în pământ străin, şi o vor robi şi o vor asupri patru sute de ani. 7Şi neamul la care vor robi Eu îl voi judeca*, a zis Dumnezeu; *iar după aceea vor ieşi şi Mi se vor închina în locul acesta.* 8Şi i-a dat Testamentul tăierii-împrejur; şi aşa a născut pe Isaac şi l-a tăiat împrejur în ziua a opta; şi Isaac pe Iacov, şi Iacov pe cei doisprezece patriarhi. 9Şi patriarhii, pizmuind pe Iosif, l-au vândut în Egipt; 10şi Dumnezeu era cu el, şi l-a scos pe el din toate strâmtorările lui şi i-a dat lui har şi înţelepciune înaintea lui Faraon, împăratul Egiptului, şi l-a rânduit pe el căpetenie peste Egipt şi peste toată casa lui. 11Şi a venit foamete peste tot pământul Egiptului şi al Canaanului şi strâmtorare mare, şi nu găseau părinţii noştri hrană. 12Şi auzind Iacov că este grâu în Egipt, i-a trimis mai întâi pe părinţii noştri; 13iar a doua oară Iosif s-a făcut cunoscut fraţilor săi şi s-a descoperit lui Faraon neamul lui Iosif. 14Şi trimiţând Iosif, l-a chemat pe Iacov, tatăl său, şi toată rudenia sa, în număr de şaptezeci şi cinci de suflete. 15Şi s-a coborât Iacov în Egipt; şi s-a săvârşit el şi părinţii noştri; 16şi au fost strămutaţi în Sichem şi au fost puşi în mormântul pe care îl cumpărase Avraam cu preţ de argint de la fiii lui Emor al lui Sichem; 17dar cum se apropia timpul făgăduinţei cu care S-a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut poporul şi s-a înmulţit în Egipt, 18până când s-a ridicat un alt împărat, care nu îl ştia pe Iosif. 19Acesta, uneltind împotriva neamului nostru, i-a

ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. [19]οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι· [20]ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [21]ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. [22]καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις. [23]Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος, ἀνέβη εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [24]καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἠμύνατο, καὶ ἐποιήσατο ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. [25]ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. [26]τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· *ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;* [27]ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· *τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ᾽ ἡμῶν;* [28]*μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον;* [29]ἔφυγε δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. [30]Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. [31]ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζε τὸ ὅραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν· [32]*ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ.* ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. [33]εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· *λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν.* [34]*ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα,*

asuprit pe părinţii noştri să-şi arunce pruncii, ca să nu aibă viaţă. [20]În vremea aceea s-a născut Moise şi era plăcut lui Dumnezeu; acesta a fost crescut trei luni în casa tatălui său. [21]Şi fiind aruncat, l-a luat fiica lui Faraon şi l-a crescut ca pe un fiu al ei. [22]Şi s-a deprins Moise cu toată înţelepciunea egiptenilor şi era puternic în cuvinte şi în fapte. [23]Iar când a împlinit patruzeci de ani, s-a ridicat în inima lui să-şi cerceteze fraţii, pe fiii lui Israel. [24]Şi văzând pe unul nedreptăţit, l-a apărat şi l-a răzbunat pe cel asuprit, doborând pe egiptean. [25]Şi credea că fraţii săi vor înţelege că Dumnezeu, prin mâna lui, le dă mântuire; dar ei n-au înţeles. [26]Şi în ziua următoare s-a arătat unora care se băteau şi i-a îndemnat la pace, zicând: *Bărbaţilor, fraţi sunteţi voi. De ce vă faceţi unul altuia nedreptate?* [27]Şi cel ce nedreptăţea pe aproapele l-a dat la o parte, zicând: *Cine te-a rânduit pe tine stăpânitor şi judecător peste noi?* [28]*Nu cumva vrei să mă omori, cum ai omorât ieri pe egiptean?* [29]Şi la acest cuvânt, Moise a fugit şi a fost străin în ţara Madianului, unde a născut doi fii. [30]Şi împlinindu-se patruzeci de ani, i s-a arătat lui în pustia Muntelui Sinai un înger al Domnului, în para de foc a unui rug. [31]Iar Moise, văzând, s-a minunat de vedenie; dar, apropiindu-se să privească, s-a făcut glas al Domnului către el: [32]*Eu sunt Dumnezeul părinţilor tăi, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.* Şi tremurând, Moise nu îndrăznea să privească; [33]iar Domnul i-a zis: *Dezleagă încălţămintea picioarelor tale, căci locul în care stai este pământ sfânt.* [34]*Privind, am văzut asuprirea poporului Meu în Egipt şi suspinul lor l-am auzit şi*

καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. 35Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 37οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· *προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε.* 38οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. 39ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον 40εἰπόντες τῷ Ἀαρών· *ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.* 41καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· *μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ;* 43*καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.* 44Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει· 45ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν ἔξωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προ-

M-am pogorât ca să-i scap; şi acum vino să te trimit în Egipt. 35Pe acest Moise de care s-au lepădat, zicând: Cine te-a rânduit pe tine stăpânitor şi judecător?, pe acesta Dumnezeu l-a trimis stăpânitor şi răscumpărător, prin mâna îngerului care i se arătase lui în rug. 36Acesta i-a scos afară, făcând minuni şi semne în ţara Egiptului şi în Marea Roşie şi în pustie patruzeci de ani. 37Acesta este Moise cel ce a zis fiilor lui Israel: *Prooroc asemenea mie vă va ridica Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri; de El să ascultaţi.* 38Acesta este cel ce a fost în adunarea din pustie, împreună cu îngerul care i-a grăit în Muntele Sinai şi cu părinţii noştri, care a primit cuvinte vii să ni le dea nouă, 39de care n-au voit să fie ascultători părinţii noştri, ci l-au lepădat şi s-au întors cu inima lor în Egipt, 40zicând lui Aaron: *Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; căci acest Moise, care ne-a scos din pământul Egiptului, nu ştim ce i s-a întâmplat.* 41Şi au făcut un viţel în zilele acelea şi au adus idolului jertfă şi se veseleau întru lucrurile mâinilor lor. 42Şi S-a întors Dumnezeu de la ei şi i-a dat să se închine oştirii cerului, precum s-a scris în Cartea Proorocilor: *Oare junghieri şi jertfe Mi-aţi adus voi Mie, patruzeci de ani în pustie, casă a lui Israel?* 43*Şi aţi purtat cortul lui Moloh şi steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-aţi făcut ca să vă închinaţi lor! Şi vă voi strămuta dincolo de Babilon.* 44Părinţii noştri aveau în pustie Cortul Mărturiei, precum poruncise Cel ce a grăit lui Moise, ca să-l facă după chipul pe care îl văzuse; 45şi pe acesta, primindu-l, părinţii noştri l-au adus împreună cu Iisus în pământul stăpânit de neamuri, pe care le-a izgonit

σώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυΐδ· [46]ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. [47]Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. [48]ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει· [49]*ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;* [50]*οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;* [51]Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. [52]τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε· [53]οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

Dumnezeu din fața părinților noştri, până în zilele lui David; [46]acesta a aflat har înaintea lui Dumnezeu şi a cerut să afle sălaş Dumnezeului lui Iacov. [47]Iar Solomon I-a zidit Lui casă. [48]Dar Cel Preaînalt nu locuieşte în temple făcute de mâini, precum zice proorocul: [49]*Cerul este Mie tron, iar pământul aşternut picioarelor Mele; ce fel de casă Îmi veți zidi Mie?, – zice Domnul – sau care este locul odihnei Mele?* [50]*Oare nu mâna Mea a făcut toate acestea?* [51]Voi cei tari în cerbice şi netăiați împrejur la inimă şi la urechi, voi pururea vă împotriviți Duhului Sfânt; precum părinții voştri, aşa şi voi! [52]Pe care dintre prooroci nu l-au prigonit părinții voştri? Şi i-au ucis pe cei ce mai dinainte au vestit despre venirea Celui Drept, ai Cărui vânzători şi ucigaşi v-ați făcut voi acum, [53]care ați primit Legea prin porunci de îngeri şi n-ați păzit-o!

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. [55]ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, [56]καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ ἑστῶτα. [57]κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, [58]καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου, [59]καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. [60]θεὶς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ.

Iar ei, auzind acestea, fremătau de mânie în inimile lor şi scrâşneau din dinți împotriva lui. [55]Şi fiind plin de Duhul Sfânt, ațintindu-şi privirea la cer, a văzut slava lui Dumnezeu şi pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu. [56]Şi a zis: Iată, văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu! [57]Iar ei, strigând cu glas mare, şi-au astupat urechile şi s-au năpustit toți deodată asupra lui. [58]Şi scoțându-l afară din cetate, îl loveau cu pietre. Iar martorii şi-au pus hainele lor la picioarele unui tânăr, numit Saul. [59]Şi îl loveau cu pietre pe Ştefan, care chema numele Domnului şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu! [60]Şi plecând genunchii, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Şi zicând acestea, a adormit. Iar Saul se învoise la uciderea lui.

Κεφάλαιον Η΄

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ. 3Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, 8καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν· 10ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. 11προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. 12ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσ-

Capitolul 8

Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim; şi toţi s-au împrăştiat prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei, în afară de apostoli. 2Şi l-au îngropat pe Ştefan nişte bărbaţi evlavioşi şi au făcut jelire mare pentru el. 3Şi Saul pustia Biserica intrând prin case şi, târând bărbaţi şi femei, îi da la temniţă.

Deci unii, risipindu-se, străbăteau ţinutul, binevestind cuvântul; 5iar Filip, coborându-se într-o cetate a Samariei, le propovăduia pe Hristos. 6Şi luau aminte mulţimile într-un cuget la cele spuse de către Filip, când ascultau şi vedeau semnele pe care le făcea. 7Căci din mulţi care aveau duhuri necurate acestea ieşeau, strigând cu glas mare, şi mulţi paralitici şi ologi s-au vindecat. 8Şi s-a făcut mare bucurie în cetatea aceea.

Iar un bărbat pe nume Simon era mai dinainte în cetate, făcând vrăji şi uimind neamul Samariei, zicând despre sine că este cineva mare; 10la care luau aminte toţi, de la mic la mare, zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare. 11Şi luau aminte la el fiindcă multă vreme îi uimise cu vrăjile. 12Iar când au crezut lui Filip, care binevestea cele despre Împărăţia lui Dumnezeu şi despre numele lui Iisus Hristos, se botezau şi bărbaţi şi femei. 13Iar Simon a crezut şi el şi, botezându-se,

καρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα ἐξίστατο. [14]Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· [15]οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· [16]οὔπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [17]τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον. [18]ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα [19]λέγων· δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. [20]Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. [21]οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [22]μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· [23]εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. [24]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. [25]Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.

Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον λέγων· ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. [27]καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς

petrecea mereu în preajma lui Filip; şi văzând puterile şi semnele făcute, era uimit. [14]Şi auzind apostolii din Ierusalim că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, i-au trimis la ei pe Petru şi pe Ioan, [15]care, coborând, s-au rugat pentru ei ca să primească Duhul Sfânt. [16]Căci nu căzuse încă peste niciunul dintre ei, ci erau doar botezaţi în numele Domnului Iisus. [17]Atunci îşi puneau mâinile peste ei, iar ei primeau Duhul Sfânt. [18]Şi văzând Simon că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus bani, [19]zicând: Daţi-mi şi mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt. [20]Iar Petru a zis către el: Argintul tău să fie cu tine spre pierzare, că ai socotit că darul lui Dumnezeu se agoniseşte cu bani. [21]Tu n-ai parte, nici sorţ în cuvântul acesta, căci inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu. [22]Deci pocăieşte-te de această răutate a ta şi roagă-te lui Dumnezeu, poate ţi se va ierta cugetul inimii tale, [23]căci te văd că eşti în fierea amărăciunii şi întru legătura nedreptăţii. [24]Şi răspunzând, Simon a zis: Rugaţi-vă voi pentru mine la Dumnezeu, ca nimic să nu vină asupra mea din cele ce aţi zis. [25]Deci ei, mărturisind şi grăind cuvântul Domnului, s-au întors în Ierusalim şi au binevestit în multe sate ale samarinenilor.

Şi un înger al Domnului a grăit către Filip, zicând: Scoală-te şi mergi spre Miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie. [27]Şi sculându-se, a mers. Şi iată un bărbat etiopian, famen, mare dregător al Candachiei, împărăteasa etiopienilor, cel care era peste toată vistieria ei şi venise să se închine

Ἱερουσαλήμ, [28]ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. [29]εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. [30]προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἠσαΐαν, καὶ εἶπεν· ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; [31]ὁ δὲ εἶπε· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ με; παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. [32]ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· *ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.* [33]*ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.* [34]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; [35]ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. [36]ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ, καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι; [37]εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. [38]καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. [39]ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος Πνεῦμα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. [40]Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

în Ierusalim, [28]se întorcea şi şedea în carul său, şi citea pe proorocul Isaia. [29]Şi a zis Duhul lui Filip: Apropie-te şi te alipeşte de carul acesta. [30]Şi alergând Filip, l-a auzit citind pe proorocul Isaia, şi i-a zis: Oare înțelegi ce citeşti? [31]Iar el a zis: Cum aş putea, dacă nu mă va călăuzi cineva? Şi l-a rugat pe Filip să se urce şi să şadă cu el. [32]Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: *Ca o oaie spre junghiere S-a adus şi ca un miel fără de glas înaintea celui ce îl tunde, aşa nu Îşi deschide gura Sa.* [33]*Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat, şi neamul Lui cine-l va spune? Că se ia de pe pământ viața Lui.* [34]Şi răspunzând famenul lui Filip, a zis: Rogu-te, despre cine zice proorocul aceasta, despre sine ori despre altcineva? [35]Şi deschizând Filip gura sa şi începând de la scriptura aceasta, i-a binevestit lui pe Iisus. [36]Şi, când mergeau pe cale, au ajuns la o apă, şi a zis famenul: Iată apă; ce mă împiedică să mă botez? [37]Şi a zis Filip: Dacă crezi din toată inima, este cu putință. Şi răspunzând, a zis: Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu. [38]Şi a poruncit să stea carul şi au coborât amândoi în apă, şi Filip şi famenul, şi l-a botezat. [39]Iar când au ieşit din apă, Duhul Domnului l-a răpit pe Filip, şi famenul nu l-a mai văzut pe el; şi mergea pe calea sa, bucurându-se. [40]Iar Filip s-a aflat în Azot şi, călătorind, binevestea tuturor cetăților, până a ajuns în Cezareea.

Κεφάλαιον Θ΄

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ [2]ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. [3]ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, [4]καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; [5]εἶπε δέ· τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· [6]ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. [7]οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. [8]ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. [9]καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. [10]Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. [11]ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, [12]καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. [13]ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ· [14]καὶ

Capitolul 9

Şi Saul, încă suflând ameninţare şi ucidere împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhiereu [2]şi a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc ca, dacă va afla pe vreunii că sunt pe Cale, şi bărbaţi şi femei, să-i aducă legaţi la Ierusalim. [3]Şi, pe când călătorea, a fost că s-a apropiat de Damasc şi deodată a fulgerat împrejurul lui o lumină din cer. [4]Şi, căzând la pământ, a auzit un glas, zicându-i: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? [5]Şi a zis: Cine eşti, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. [6]Ci scoală-te şi mergi în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci. [7]Iar bărbaţii care îl însoţeau stăteau fără grai, auzind glasul, dar nevăzând pe nimeni. [8]Saul s-a ridicat de la pământ şi, deşi avea ochii deschişi, nu vedea pe nimeni. Şi luându-l ei de mână, l-au dus în Damasc. [9]Şi a fost trei zile fără să vadă şi nu a mâncat, nici nu a băut. [10]Şi era în Damasc un ucenic, pe nume Anania, şi Domnul i-a zis în vedenie: Anania! Iar el a zis: Iată-mă, Doamne. [11]Iar Domnul către el: Scoală-te şi mergi pe uliţa care se cheamă Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe un om din Tars cu numele Saul; căci, iată, se roagă. [12]Şi a văzut în vedenie un bărbat, pe nume Anania, intrând la el şi punându-şi mâna peste el, ca să vadă iarăşi. [13]Şi a răspuns Anania: Doamne, am auzit de la mulţi despre bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinţilor Tăi în Ierusalim.

ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ· 16ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. 17Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου. 18καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν.

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ὄντων ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς, 20καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 21ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. 23ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· 24ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι· 25λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν σπυρίδι.

Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. 27Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δα-

14Şi aici are putere de la arhierei să-i lege pe toţi care cheamă numele Tău. 15Şi a zis Domnul către el: Mergi, că vas ales Îmi este acesta, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israel; 16căci Eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el pentru numele Meu. 17Şi a plecat Anania şi a intrat în casă şi, punându-şi mâinile pe el, a zis: Frate Saul, Domnul m-a trimis, Iisus, Cel ce ţi S-a arătat pe calea pe care veneai, ca să vezi iarăşi şi să te umpli de Duhul Sfânt. 18Şi îndată au căzut de pe ochii lui ca nişte solzi şi a văzut iarăşi şi, sculându-se, s-a botezat; şi, luând mâncare, s-a întărit.

Şi a fost Saul cu ucenicii care erau în Damasc câteva zile. 20Şi îndată Îl propovăduia pe Iisus în sinagogi, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu. 21Şi toţi câţi îl auzeau erau uimiţi şi ziceau: Nu este acesta cel care i-a dat pierzării în Ierusalim pe cei ce cheamă acest nume şi pentru aceasta a venit aici, ca să-i ducă legaţi la arhierei? 22Şi Saul se întărea mai mult şi îi tulbura pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Acesta este Hristos. 23Şi când s-au împlinit destule zile, iudeii s-au sfătuit să-l omoare, 24dar lui Saul i s-a făcut cunoscută uneltirea lor. Și păzeau porțile și ziua şi noaptea, ca să-l ucidă, 25dar, luându-l ucenicii noaptea, l-au coborât prin zid, lăsându-l jos într-un coş.

Şi venind Saul la Ierusalim, încerca să se alipească de ucenici; şi toţi se temeau de el, necrezând că este ucenic. 27Iar Barnaba, luându-l cu sine, l-a dus la apostoli şi el le-a povestit cum a văzut pe cale pe Domnul şi că i-a grăit lui şi cum în Damasc a vorbit cu îndrăzneală în numele lui

μασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. [28]καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, [29]ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. [30]ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. [31]Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

Iisus. [28]Şi era cu ei intrând şi ieşind în Ierusalim şi vorbind cu îndrăzneală în numele Domnului Iisus. [29]Şi vorbea şi se sfădea cu eleniştii, iar ei încercau să-l ucidă. [30]Dar fraţii, aflând, l-au dus în Cezareea şi l-au trimis la Tars. [31]Deci Bisericile din toată Iudeea şi Galileea şi Samaria aveau pace, zidindu-se şi umblând cu frica Domnului, şi, cu mângâierea Duhului Sfânt, sporeau.

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. [33]εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος. [34]καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. [35]καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

Şi a fost că Petru, trecând pe la toţi, a coborât şi la sfinţii care locuiau în Lida. [33]Şi a aflat acolo pe un om pe nume Enea, care de opt ani zăcea în pat, fiindcă era paralitic. [34]Şi Petru i-a zis: Enea, te vindecă Iisus Hristos; ridică-te şi strânge-ţi patul, şi îndată s-a ridicat. [35]Şi l-au văzut toţi cei ce locuiau în Lida şi în Saron, care s-au întors la Domnul.

Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. [37]ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. [38]ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. [39]ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. [40]ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε

Şi în Iope era o ucenită, pe nume Tavita, care tâlcuindu-se se zice Căprioară; aceasta era plină de fapte bune şi de milosteniile pe care le făcea. [37]Şi a fost în zilele acelea că s-a îmbolnăvit şi a murit; şi, scăldând-o, au pus-o în încăperea de sus. [38]Şi fiind aproape Lida de Iope, ucenicii, auzind că Petru este acolo, au trimis doi bărbaţi la el, rugându-l să nu pregete să vină până la ei. [39]Şi Petru, sculându-se, a venit împreună cu ei; când a sosit, l-au dus în încăperea de sus, şi au stat înaintea lui toate văduvele, plângând şi arătând cămăşile şi hainele câte le făcea Căprioara, pe când era cu ele. [40]Şi Petru scoţându-i afară pe toţi, plecând genunchii, s-a rugat şi, întorcându-se către trup, a zis: Ta-

τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. 41δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 43Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

vita, scoală-te! Iar ea şi-a deschis ochii şi, văzându-l pe Petru, s-a sculat în capul oaselor. 41Şi dându-i mâna, a ridicat-o şi, strigând pe sfinţi şi pe văduve, le-a dat-o vie. 42Şi s-a făcut cunoscută aceasta în întreaga Iope şi mulţi au crezut în Domnul. 43Şi el a rămas în Iope multe zile la un oarecare Simon tăbăcarul.

Κεφάλαιον Ι΄

Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, 3εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. 4ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε· τί ἐστι, κύριε; εἶπε δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον· 6οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. 7ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύ-

Capitolul 10

Şi un om în Cezareea pe nume Corneliu, sutaş din cohorta numită Italica, 2binecinstitor şi temător de Dumnezeu cu toată casa lui, făcând milostenii multe poporului şi rugându-se lui Dumnezeu totdeauna, 3a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea al zilei, un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Cornelie! 4Iar el, aţintindu-şi privirea spre acela şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi i-a zis lui: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu. 5Şi acum, trimite la Iope bărbaţi şi cheamă-l pe Simon, cel numit Petru. 6Acesta este găzduit la un om oarecare Simon, tăbăcar, a cărui casă este lângă mare. 7Şi când a plecat îngerul care a vorbit cu Corneliu, strigând pe doi dintre slujitorii săi şi pe un ostaş binecinstitor din cei care îi stăteau adeseori în preajmă 8şi povestindu-le toate, i-a trimis la Iope. 9Iar a doua zi, pe când ei călătoreau şi se apropiau de cetate, s-a suit Petru pe acoperiş să se roage

ξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. 10ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἔκστασις, 11καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ᾽ αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. 14ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. 15καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. 16τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. 17Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. 19τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε· 20ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. 21καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι᾽ ἣν πάρεστε; 22οἱ δὲ εἶπον· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. 23εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ, 24καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγ-

pe la ceasul al şaselea. 10Şi i s-a făcut foame, şi voia să guste ceva; şi, pe când ei îi pregăteau, a căzut asupra lui extaz 11şi a văzut cerul deschis şi coborându-se peste el ceva ca o pânză mare, legată în patru colţuri şi lăsându-se pe pământ, 12în care erau toate animalele cu patru picioare ale pământului şi fiarele şi târâtoarele şi păsările cerului. 13Şi a fost glas către el: Scoală-te, Petre, junghie şi mănâncă. 14Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne; că niciodată n-am mâncat ceva spurcat sau necurat. 15Şi glasul iarăşi, a doua oară către el: Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le spurci. 16Şi aceasta s-a făcut de trei ori, şi s-a ridicat acel lucru înapoi la cer. 17Şi pe când Petru era nedumerit întru sine ce ar putea să fie vedenia pe care o văzuse, iată, bărbaţii trimişi de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, au stat la poartă 18şi, strigând, au întrebat dacă Simon, cel numit Petru, este găzduit acolo. 19Şi în timp ce Petru se gândea la vedenie, Duhul i-a zis: Iată, trei bărbaţi te caută; 20ci sculându-te, coboară şi mergi împreună cu ei, de nimic îndoindu-te, fiindcă Eu i-am trimis. 21Şi coborând Petru la bărbaţii aceia, a zis: Iată, eu sunt cel pe care îl căutaţi; care este pricina pentru care sunteţi aici? 22Iar ei au zis: Corneliu sutaşul, om drept şi temător de Dumnezeu şi având mărturie de la tot neamul iudeilor, a fost înştiinţat de un înger sfânt să trimită după tine şi să te cheme la casa lui şi să audă cuvinte de la tine. 23Deci, chemându-i pe ei înăuntru, i-a găzduit. Şi a doua zi, sculându-se, a ieşit împreună cu ei, şi unii dintre fraţii cei din Iope au venit împreună cu el. 24Şi a doua zi au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi aştepta

γενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. [25]Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. [26]ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε λέγων· ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. [27]καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, [28]ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· [29]διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; [30]καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, [31]καί φησι· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [32]πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. [33]ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα αὐτοῦ εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, [35]ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. [36]τὸν Λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστι πάντων Κύριος· [37]ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, [38]Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Να-

şi chemase rudeniile sale şi prietenii cei mai de nădejde. [25]Şi când a intrat Petru, întâmpinându-l Corneliu şi căzând la picioarele lui, i s-a închinat. [26]Iar Petru l-a ridicat, zicând: Scoală-te! Şi eu sunt om. [27]Şi, vorbind cu el, a intrat şi a aflat pe mulţi adunaţi. [28]Şi a zis către ei: Voi ştiţi că un bărbat iudeu este oprit de Lege să se alipească sau să se apropie de cel de alt neam; dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat. [29]De aceea, chemat fiind să vin, am venit fără împotrivire. Deci întreb: Pentru care pricină aţi trimis după mine? [30]Şi Corneliu a zis: Acum patru zile posteam până la vremea aceasta şi mă rugam la ceasul al nouălea în casa mea; şi iată un bărbat a stat în faţa mea în veşmânt strălucitor [31]şi a zis: Corneliu, s-a auzit rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu. [32]Deci, trimite la Iope şi cheamă pe Simon, cel ce se numeşte Petru; acesta este găzduit în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare; care, venind, îţi va vorbi. [33]Deci îndată am trimis la tine şi tu bine ai făcut venind. Acum, dar, noi toţi suntem de faţă înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele poruncite ţie de Dumnezeu.

Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor, [35]ci, în tot neamul, cel ce se teme de El şi lucrează dreptatea este primit de El. [36]Cuvântul pe care l-a trimis fiilor lui Israel, binevestind pacea prin Iisus Hristos; Acesta este Domnul tuturor. [37]Voi ştiţi cuvântul care a fost în toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan, [38]pe Iisus din Nazaret, cum L-a uns pe El Dumnezeu

ζαρέτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ· [39]καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. [40]τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, [41]οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· [42]καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. [43]τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. [45]καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται· [46]ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. [47]τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; [48]προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

cu Duhul Sfânt şi cu putere, Care a străbătut ţinuturile făcând bine şi vindecând pe toţi cei asupriţi de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El; [39]şi noi suntem martorii tuturor celor pe care le-a făcut şi în ţara iudeilor şi în Ierusalim; pe Care L-au şi omorât, spânzurându-L pe lemn. [40]Pe acesta Dumnezeu L-a înviat a treia zi şi I-a dat să Se facă arătat, [41]nu la tot poporul, ci nouă, martorilor celor mai înainte rânduiţi de Dumnezeu, care am mâncat şi am băut cu El, după ce a înviat din morţi. [42]Şi ne-a poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu judecător al celor vii şi al celor morţi. [43]Despre Acesta toţi proorocii dau mărturie, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui.

Încă grăind Petru aceste cuvinte, a căzut Duhul Sfânt peste toţi cei care ascultau cuvântul. [45]Şi au fost cuprinşi de uimire credincioşii cei cu tăiere-împrejur, câţi veniseră cu Petru, pentru că darul Duhului Sfânt s-a vărsat şi peste neamuri; [46]căci îi auzeau pe ei grăind în limbi şi mărind pe Dumnezeu. [47]Atunci a răspuns Petru: Poate cineva să oprească apa, ca să nu se boteze aceştia care au primit Duhul Sfânt ca şi noi? [48]Şi a poruncit ca aceştia să se boteze în numele Domnului. Atunci l-au rugat să rămână la ei câteva zile.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Ηκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. [2]καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς [3]λέγοντες ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. [4]ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· [5]ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· [6]εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. [7]ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. [8]εἶπον δέ· μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. [9]ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. [10]τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. [11]καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός με. [12]εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. [13]ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν

Capitolul 11

Şi au auzit apostolii şi fraţii care erau prin Iudeea că şi neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu. [2]Şi când s-a suit Petru în Ierusalim, îl judecau cei cu tăiere-împrejur, [3]zicându-i: La bărbaţi netăiaţi împrejur ai intrat şi ai mâncat împreună cu ei. [4]Şi începând, Petru le-a înfăţişat rând pe rând, zicând: [5]Eu eram în cetatea Iope, rugându-mă, şi, în extaz, am văzut vedenie, ceva coborând ca o pânză mare, în patru colţuri, lăsându-se în jos din cer, şi a venit până la mine; [6]spre care, aţintindu-mi privirea, luam seama; şi am văzut animalele pământului cele cu patru picioare şi fiarele şi târâtoarele şi păsările cerului. [7]Şi am auzit glas, zicându-mi: Scoală-te, Petre, junghie şi mănâncă. [8]Şi am zis: Nicidecum, Doamne; că nimic spurcat sau necurat n-a intrat vreodată în gura mea. [9]Şi mi-a răspuns glasul a doua oară din cer: Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le spurci. [10]Şi aceasta s-a făcut de trei ori, şi iarăşi s-au tras toate în cer. [11]Şi iată, îndată, trei bărbaţi au venit la casa în care eram, trimişi din Cezareea la mine. [12]Şi mi-a zis Duhul să merg împreună cu ei, de nimic îndoindu-mă. Şi au venit împreună cu mine şi aceşti şase fraţi şi am intrat în casa bărbatului; [13]şi el ne-a vestit nouă cum a văzut îngerul în casa lui stând şi zicându-i: Trimite la Iope bărbaţi şi cheamă-l pe Simon, cel numit şi Petru, [14]care

ἐπικαλούμενον Πέτρον, [14]ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σέ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. [15]ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ᾽ αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. [16]ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος Κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. [17]εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν Θεόν; [18]ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· ἄρα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. [20]Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. [21]καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. [22]Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας· [23]ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, [24]ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως· καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. [25]ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. [26]ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. [27]Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· [28]ἀναστὰς

va grăi către tine cuvinte întru care te vei mântui tu şi toată casa ta. [15]Şi când am început să vorbesc, a căzut Duhul Sfânt peste ei, ca şi peste noi la început. [16]Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, când zicea: Ioan a botezat în apă, voi însă vă veţi boteza în Duh Sfânt. [17]Deci, dacă Dumnezeu le-a dat lor acelaşi dar ca şi nouă, crezând în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu să-L pot împiedica pe Dumnezeu? [18]Şi auzind acestea, s-au liniştit şi L-au slăvit pe Dumnezeu, zicând: Aşadar şi neamurilor le-a dat Dumnezeu pocăinţa spre viaţă.

Deci cei care se risipiseră din pricina strâmtorării făcute cu Ştefan au trecut până în Fenicia şi în Cipru şi în Antiohia, nimănui grăind cuvântul, decât numai iudeilor. [20]Însă erau unii dintre ei, bărbaţi ciprioţi şi cirineni, care, intrând în Antiohia, grăiau către elenişti, binevestind pe Domnul Iisus. [21]Şi era mâna Domnului cu ei, şi era mare numărul celor care au crezut şi s-au întors la Domnul. [22]Şi s-a auzit cuvântul despre ei la urechile Bisericii celei din Ierusalim, şi au trimis pe Barnaba să meargă până la Antiohia; [23]care, venind şi văzând harul lui Dumnezeu, s-a bucurat, şi îi îndemna pe toţi să rămână în Domnul cu dăruirea inimii; [24]pentru că era bărbat bun şi plin de Duh Sfânt şi de credinţă. Şi s-a adăugat mulţime multă Domnului. [25]Şi a ieşit Barnaba spre Tars, ca să-l caute pe Saul, şi aflându-l, l-a dus la Antiohia. [26]Şi vreme de un an s-au adunat ei în Biserică şi au învăţat mulţime mare. Şi pentru prima dată în Antiohia ucenicii s-au numit creştini. [27]Şi în aceste zile s-au coborât de la Ierusalim prooroci în Antiohia; [28]şi ridicându-se unul dintre ei

δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. 29 τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

cu numele Agav, a însemnat prin Duhul că foamete mare are să fie în toată lumea, care a şi fost în zilele Cezarului Claudiu. 29 Şi dintre ucenici, au hotărât ca fiecare dintre ei, după cât era de înstărit, să trimită spre slujirea fraţilor care locuiau în Iudeea; 30 ceea ce au şi făcut, trimiţându-le preoţilor prin mâna lui Barnaba şi a lui Saul.

Κεφάλαιον ΙΒ´

Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ. 3 καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων· 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἁλύσεσι δυσί, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· περίζωσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ λέγει αὐτῷ·

Capitolul 12

Şi în vremea aceea, împăratul Irod a pus mâna pe unii dintre cei din Biserică, să le facă rău. 2 Şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan. 3 Şi văzând că este bineplăcut iudeilor, a mai luat şi pe Petru; şi erau zilele Azimelor; 4 pe care şi prinzându-l, l-a pus în temniţă, dându-l la patru străji de câte patru ostaşi, să-l păzească, vrând ca după Paşti să-l scoată poporului. 5 Deci Petru era păzit în temniţă; şi se făcea rugăciune stăruitoare către Dumnezeu pentru el de către Biserică.

Şi când Irod avea să-l scoată afară, în noaptea aceea, Petru dormea între doi ostaşi, legat cu două lanţuri, iar paznicii înaintea porţii păzeau temniţa. 7 Şi iată, un înger al Domnului a venit şi lumină a strălucit în încăpere; şi lovind coasta lui Petru, l-a sculat, zicând: Ridică-te degrabă! Şi i-au căzut lui lanţurile de la mâini. 8 Şi a zis îngerul către el: Încinge-te şi încalţă-te cu sandalele. Şi el a făcut aşa. Şi i-a zis lui: Îmbracă-ţi haina şi urmează-mi.

περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. [9]καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. [10]διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ᾽ αὐτοῦ. [11]καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ εἶπε· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. [12]συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. [13]κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη, [14]καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. [15]οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· μαίνῃ. ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν. [16]ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. [17]κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπε δέ· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. [18]Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. [19]Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν.

Ἦν δὲ Ἡρῴδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδόν τε παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ

[9]Şi ieşind, îl urma; şi nu ştia că este adevărat ce se făcea prin înger, ci i se părea că vede vedenie. [10]Şi trecând de straja întâi şi de a doua, au venit la poarta cea de fier care duce în cetate, care li s-a deschis de la sine. Şi ieşind, au trecut o uliţă şi îndată îngerul s-a îndepărtat de la el. [11]Şi Petru, venindu-şi în sine, a zis: Acum ştiu cu adevărat că l-a trimis Domnul pe îngerul Său şi m-a scos din mâna lui Irod şi din tot ce aştepta poporul iudeilor. [12]Şi dându-şi seama de cele întâmplate, a venit la casa Mariei, mama lui Ioan, cel numit Marcu, unde erau mulţi adunaţi şi se rugau. [13]Şi bătând el la uşa de la poartă, a venit o slujnică pe nume Rodi, ca să asculte; [14]şi, cunoscând glasul lui Petru, de bucurie nu a deschis poarta, ci, alergând înăuntru, a vestit că Petru stă înaintea porţii. [15]Iar ei au zis către ea: Eşti nebună! Dar ea întărea că aşa este. Iar ei ziceau: Este îngerul lui. [16]Dar Petru stăruia bătând. Şi deschizându-i, l-au văzut şi au fost cuprinşi de uimire. [17]Şi făcându-le semn cu mâna să tacă, le-a povestit cum l-a scos Domnul din temniţă. Şi a zis: Vestiţi acestea lui Iacov şi fraţilor. Şi ieşind, s-a dus în alt loc. [18]Şi făcându-se ziuă, nu puţină a fost tulburarea între ostaşi: Ce s-a întâmplat, oare, cu Petru? [19]Iar Irod, cerându-l şi neaflându-l, cercetându-i pe paznici, a poruncit să fie ucişi. Şi el, coborând din Iudeea la Cezareea, petrecea acolo.

Şi Irod era mânios pe cei din Tir şi Sidon; şi ei într-un cuget au venit la el şi înduplecându-l pe Vlast, cel peste iatacul împăratului, cereau pace, pentru că

τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. [21]τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. [22]ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. [23]παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. [24]Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. [25]Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

ţinutul lor se hrănea din cel al împăratului. [21]Şi într-o zi anume, Irod, îmbrăcându-se în veşmânt împărătesc şi şezând la tribună, cuvânta către ei; [22]iar poporul striga: Glas dumnezeiesc şi nu omenesc! [23]Şi îndată un înger al Domnului l-a lovit, ca plată pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu, şi fiind mâncat de viermi, şi-a dat sufletul. [24]Şi cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea. [25]Iar Barnaba şi Saul, împlinindu-şi slujirea, s-au întors de la Ierusalim, luând cu sine şi pe Ioan, cel numit Marcu.

Κεφάλαιον ΙΓ´

Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. [2]λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. [3]τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον, [5]καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. [6]Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην

Capitolul 13

Şi erau în Biserica cea din Antiohia unii prooroci şi învăţători: Barnaba şi Simeon, cel numit Niger, şi Luciu Cirineanul, Manain, cel crescut împreună cu Irod tetrarhul, şi Saul. [2]Şi slujind ei Domnului şi postind, a zis Duhul Sfânt: Osebiţi-Mi, dar, pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. [3]Atunci, postind şi rugându-se, punându-şi mâinile peste ei, i-au slobozit.

Deci, aceştia, trimişi de Duhul Sfânt, au coborât în Seleucia şi de acolo au mers pe mare în Cipru. [5]Şi ajungând în Salamina, au vestit cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor; şi îl aveau şi pe Ioan slujitor. [6]Şi străbătând insula până la Pafos, au aflat un mag, prooroc mincinos, iudeu, al cărui nume era Bariisus, [7]care

Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς, [7]ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· [8]ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος –οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ– ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. [9]Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν εἶπεν· [10]ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; [11]καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. [12]τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. [14]Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. [15]μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. [16]ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. [17]ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, [18]καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, [19]καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονό-

era împreună cu proconsulul Sergius Paulus, bărbat înțelept. Acesta, chemându-i la sine pe Barnaba şi pe Saul, era dornic să audă cuvântul lui Dumnezeu; [8]dar li se împotrivea Elimas magul – căci aşa se tâlcuieşte numele lui – căutând să-l întoarcă pe proconsul de la credință. [9]Iar Saul – care se numea şi Pavel – umplându-se de Duh Sfânt şi privind către el, a zis: [10]O, tu cel plin de tot vicleşugul şi de toată înşelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmaşule a toată dreptatea, nu vei înceta să strâmbi căile Domnului cele drepte? [11]Şi acum, iată, mâna Domnului asupra ta şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Şi îndată a căzut peste el pâclă şi întuneric şi, umblând împrejur, căuta cine să-l ducă de mână. [12]Atunci proconsulul, văzând cele întâmplate, a crezut, minunându-se de învățătura Domnului.

Şi plecând pe mare de la Pafos, cei dimpreună cu Pavel au venit la Perga Pamfiliei. Iar Ioan, despărțindu-se de ei, s-a întors la Ierusalim. [14]Iar ei, trecând de la Perga, au ajuns la Antiohia Pisidiei şi, intrând în sinagogă, în ziua sâmbetei, au şezut. [15]Şi după citirea Legii şi a Proorocilor, au trimis mai-marii sinagogii la ei, zicând: Bărbați frați, dacă este în voi cuvânt de mângâiere către popor, grăiți. [16]Şi, sculându-se Pavel şi făcându-le semn cu mâna, a zis: Bărbați israeliteni şi cei temători de Dumnezeu, ascultați: [17]Dumnezeul acestui popor al lui Israel i-a ales pe părinții noştri şi a înălțat poporul în timpul înstrăinării din pământul Egiptului, şi cu braț înalt i-a scos din el, [18]şi vreme ca de patruzeci de ani le-a răbdat purtările în pustie, [19]şi, nimicind şapte neamuri în pământul Canaanului, le-a dat lor moştenire pământul ace-

μησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. [20]καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. [21]κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα· [22]καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυῒδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας· *εὗρον Δαυῒδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.* [23]τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγε τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν, [24]προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. [25]ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. [26]Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. [27]οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, [28]καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ᾐτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. [29]ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. [30]ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· [31]ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. [32]καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, [33]ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται· *υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.* [34]ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, ὅτι *δώσω ὑμῖν*

lora. [20]Şi după acestea, vreme ca de patru sute cincizeci de ani, le-a dat judecători, până la Samuel proorocul. [21]Şi după aceea au cerut împărat şi le-a dat lor Dumnezeu pe Saul, fiul lui Chiş, bărbat din seminția lui Veniamin, vreme de patruzeci de ani. [22]Şi înlăturându-l pe acesta, le-a ridicat lor împărat pe David, despre care a şi zis, mărturisind: *Aflat-am pe David al lui Iesei, bărbat după inima Mea, care va face toate voile Mele.* [23]Din sămânța acestuia, Dumnezeu, după făgăduință, i-a adus lui Israel mântuirea, [24]propovăduind Ioan botezul pocăinței, înaintea venirii Lui, la tot poporul lui Israel. [25]Iar pe când îşi împlinea Ioan calea sa, zicea: Cine mă socotiți a fi? Nu sunt eu, dar, iată, vine după mine Cel căruia nu sunt vrednic să-I dezleg încălțămintea picioarelor. [26]Bărbați frați, fii din neamul lui Avraam şi cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvântul acestei mântuiri. [27]Căci cei ce locuiesc în Ierusalim şi căpeteniile lor, necunoscându-L şi judecându-L, au împlinit glasurile proorocilor care se citesc în fiecare sâmbătă; [28]și, neaflând nici o vină de moarte, i-au cerut lui Pilat să-L omoare. [29]Iar când au săvârşit toate cele scrise despre El, coborându-L de pe lemn, L-au pus în mormânt. [30]Dar Dumnezeu L-a sculat din morți; [31]Acesta S-a arătat mai multe zile celor ce s-au suit împreună cu El din Galileea la Ierusalim, care sunt martori ai Lui către popor. [32]Şi noi vă binevestim făgăduința făcută către părinți, că pe aceasta a împlinit-o fiilor lor, nouă, înviindu-L pe Iisus, [33]după cum este scris şi în psalmul al doilea: *Fiul Meu eşti Tu; Eu astăzi Te-am născut.* [34]Şi că L-a înviat pe El din morți, așa încât nu Se va mai întoarce la

τὰ ὅσια Δαυῒδ τὰ πιστά. [35]διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· *οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.* [36]Δαυῒδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδε διαφθοράν· [37]ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν. [38]γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται, [39]καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. [40]βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· [41]*ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.* [42]Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. [43]λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. [44]Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. [45]ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. [46]παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. [47]οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· *τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.* [48]ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· [49]διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου

stricăciune, a spus-o astfel: *Vă voi da vouă cele cuvioase ale lui David, cele vrednice de crezare.* [35]De aceea şi în alt loc zice: *Nu vei da pe Cel cuvios al Tău să vadă stricăciune.* [36]Căci David, slujind celor din vremea sa, potrivit sfatului lui Dumnezeu, a adormit şi s-a adăugat la părinţii lui şi a văzut stricăciune; [37]dar Cel pe Care Dumnezeu L-a ridicat n-a văzut stricăciune. [38]Aşadar, cunoscut să vă fie vouă, bărbaţi fraţi, că prin Acesta vi se vesteşte iertare de păcate, [39]şi întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează de toate câte n-aţi putut să vă îndreptaţi în Legea lui Moise. [40]Deci, luaţi aminte să nu vină peste voi ceea ce s-a zis în prooroci: [41]*Vedeţi, cei ce dispreţuiţi, şi miraţi-vă şi pieriţi, că lucru lucrez Eu în zilele voastre, lucru pe care nu-l veţi crede, dacă vă va povesti cineva.* [42]Şi ieşind ei din sinagoga iudeilor, îi rugau neamurile ca sâmbăta următoare să li se grăiască cuvintele acestea. [43]Şi, sfârşindu-se adunarea, mulţi dintre iudei şi dintre prozeliţii cucernici i-au urmat lui Pavel şi lui Barnaba, care, vorbind către ei, îi îndemnau să rămână în harul lui Dumnezeu. [44]Iar în sâmbăta următoare, aproape toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvântul lui Dumnezeu. [45]Dar iudeii, văzând mulţimile, s-au umplut de pizmă şi vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, împotrivindu-se şi hulind. [46]Iar Pavel şi Barnaba, îndrăznind, au zis: Vouă trebuia să vi se grăiască mai întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce îl lepădaţi şi nu vă judecaţi pe voi vrednici de viaţa veşnică, iată ne întoarcem către neamuri. [47]Căci aşa ne-a poruncit nouă Domnul: *Te-am pus lumină neamurilor, ca să fii Tu mântuire până la marginea pă-*

δι᾽ ὅλης τῆς χώρας. [50]οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. [51]οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. [52]οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

mântului. [48]Şi, auzind neamurile, se bucurau şi slăveau cuvântul Domnului şi câţi erau rânduiţi spre viaţă veşnică au crezut; [49]şi se răspândea cuvântul Domnului prin tot ţinutul. [50]Dar iudeii au întărâtat pe femeile cucernice şi pe cele de cinste şi pe cei dintâi ai cetăţii, şi au ridicat prigoană împotriva lui Pavel şi a lui Barnaba, şi i-au scos din hotarele lor. [51]Iar ei, scuturându-şi asupra lor praful de pe picioare, au venit la Iconiu; [52]şi ucenicii se umpleau de bucurie şi de Duhul Sfânt.

Κεφάλαιον ΙΔ΄

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. [2]οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. [3]ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. [4]ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. [5]ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, [6]συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, [7]κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιπεπατήκει.

Capitolul 14

Şi, în Iconiu, au intrat ca de obicei în sinagoga iudeilor şi au vorbit astfel, încât au crezut mulţime multă şi de iudei şi de elini. [2]Dar iudeii care nu au crezut au întărâtat şi au înrăit sufletele neamurilor împotriva fraţilor. [3]Deci mult timp au petrecut, îndrăznind întru Domnul, Cel ce mărturisea pentru cuvântul harului Său, dând să se facă semne şi minuni prin mâinile lor. [4]Şi s-a dezbinat mulţimea din cetate, şi unii erau cu iudeii, iar alţii cu apostolii. [5]Şi când a fost pornirea neamurilor şi a iudeilor, împreună cu căpeteniile lor, ca să-i ocărască şi să-i lovească cu pietre, [6]înţelegând ei, au scăpat în cetăţile Licaoniei, la Listra şi Derbe şi în împrejurimi. [7]Şi au început să binevestească acolo.

Şi în Listra şedea un bărbat neputincios de picioare, olog fiind din pântecele maicii sale, care nu mersese niciodată.

9οὗτος ἤκουσε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, 10εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἥλατο καὶ περιεπάτει. 11οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες· οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς· 12ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. 14ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες 15καὶ λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· 16ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· 17καίτοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. 18καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. 19Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. 20κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.

Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, 22ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν,

9Acesta l-a auzit pe Pavel vorbind; care, căutând spre el şi văzând că are credinţă să se mântuiască, 10a zis cu mare glas: Scoală-te drept pe picioarele tale. Şi acela a sărit şi a început să meargă. 11Iar mulţimile, văzând ce făcuse Pavel, şi-au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicând: Zeii, făcându-se asemenea oamenilor, au coborât la noi. 12Şi îl numeau pe Barnaba Zeus, iar pe Pavel Hermes, fiindcă el era cel dintâi la cuvânt. 13Iar preotul lui Zeus, care era în faţa cetăţii lor, aducând la porţi tauri şi cununi, voia să aducă jertfă împreună cu mulţimile. 14Şi auzind apostolii Barnaba şi Pavel, sfâşiindu-şi hainele, au sărit în mulţime, strigând 15şi zicând: Bărbaţilor, de ce faceţi acestea? Şi noi suntem oameni, asemenea pătimitori ca voi, binevestind să vă întoarceţi de la aceste deşertăciuni la Dumnezeu cel viu, Care a făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sunt în ele; 16care, în veacurile trecute, a lăsat ca toate neamurile să meargă în căile lor, 17deşi El nu S-a lăsat pe Sine nemărturisit, făcând bine, dându-vă din cer ploi şi vremuri roditoare, umplând de hrană şi de bucurie inimile voastre. 18Şi acestea zicând, abia au oprit mulţimile să nu le aducă jertfă. 19Şi au venit din Antiohia şi din Iconiu iudei şi, înduplecând mulţimile şi bătându-l cu pietre pe Pavel, l-au târât afară din cetate, socotind că a murit. 20Dar înconjurându-l ucenicii, s-a ridicat şi a intrat în cetate, şi a doua zi a ieşit împreună cu Barnaba la Derbe.

Şi binevestind cetăţii aceleia şi făcând mulţi ucenici, s-au întors în Listra şi în Iconiu şi în Antiohia, 22întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să stăruie în cre-

παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. [23]χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ᾽ ἐκκλησίαν καὶ προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιστεύκασι. [24]καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς Παμφυλίαν, [25]καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, [26]κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. [27]Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. [28]διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

dință și spunându-le: Prin multe strâmtorări trebuie să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu. [23]Şi hirotonindu-le preoți în fiecare Biserică și rugându-se cu postiri, i-au încredințat Domnului în Care crezuseră. [24]Şi străbătând Pisidia, au venit în Pamfilia. [25]Şi grăind cuvântul în Perga, au coborât în Atalia. [26]Şi de acolo au mers pe mare spre Antiohia, de unde fuseseră încredințați harului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care l-au împlinit. [27]Şi venind și adunând Biserica, au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei și că a deschis neamurilor ușa credinței. [28]Şi au petrecut acolo nu puțină vreme împreună cu ucenicii.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. [2]γενομένης οὖν στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. [3]Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. [4]παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε

Capitolul 15

Şi unii, coborându-se din Iudeea, îi învățau pe frați: Dacă nu vă tăiați împrejur după datina lui Moise, nu puteți să vă mântuiți. [2]Şi făcându-se nu puțină împotrivire și vorbire a lui Pavel și Barnaba către ei, au rânduit să se suie Pavel și Barnaba și alți câțiva dintre ei la apostolii și la preoții din Ierusalim pentru această întrebare. [3]Deci, fiind ei trimiși de Biserică, au trecut prin Fenicia și prin Samaria, povestind despre întoarcerea neamurilor, și făceau bucurie mare tuturor fraților. [4]Şi venind la Ierusalim, au fost primiți de Biserică și de apostoli și de preoți și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei și că a deschis neamurilor ușa credinței. [5]Şi s-au ridicat unii din eresul fariseilor, care crezuseră,

τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. [5]Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. [6]Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. [7]Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ᾽ ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. [8]καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, [9]καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. [10]νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; [11]ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ᾽ ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. [12]Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι᾽ αὐτῶν. [13]Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. [14]Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. [15]καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται· [16]*μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυῒδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,* [17]*ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.* [18]γνωστὰ ἀπ᾽ αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. [19]διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, [20]ἀλλὰ

zicând că trebuie să-i taie împrejur şi să le poruncească să ţină Legea lui Moise. [6]Şi s-au adunat apostolii şi preoţii să vadă cele despre cuvântul acesta. [7]Şi făcându-se multă vorbire, s-a ridicat Petru şi a zis către ei: Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că, din zilele dintru început, Dumnezeu a ales între noi ca, prin gura mea, să audă neamurile cuvântul Evangheliei şi să creadă. [8]Şi Dumnezeu, cunoscătorul inimilor, a mărturisit pentru ei, dându-le Duhul Sfânt, ca şi nouă. [9]Şi nimic n-a deosebit între noi şi ei, curăţind prin credinţă inimile lor. [10]Acum deci, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi puneţi jug pe grumazul ucenicilor, pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am putut să-l purtăm? [11]Ci, prin harul Domnului Iisus, credem că ne mântuim în acelaşi chip ca şi aceia. [12]Şi a tăcut toată mulţimea şi-i asculta pe Barnaba şi pe Pavel, care povesteau câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu între neamuri prin ei. [13]Şi după ce au tăcut ei, a răspuns Iacov, zicând: Bărbaţi fraţi, ascultaţi-mă! [14]Simeon a povestit cum mai întâi Dumnezeu a cercetat să ia dintre neamuri un popor pentru numele Său. [15]Şi cu aceasta glăsuiesc laolaltă cuvintele proorocilor, precum este scris: [16]*După acestea Mă voi întoarce şi iarăşi voi zidi cortul cel căzut al lui David şi pe cele dărâmate ale lui le voi zidi iarăşi şi-l voi ridica drept,* [17]*ca să-L caute pe Domnul cei rămaşi dintre oameni şi toate neamurile peste care s-a chemat numele Meu asupra lor, zice Domnul, Cel ce face toate acestea.* [18]Cunoscute din veac Îi sunt lui Dumnezeu toate lucrurile Lui. [19]De aceea eu judec să nu tulburăm pe cei dintre neamuri, care se întorc la Dumnezeu, [20]ci să le trimitem epistolă să se ţină departe de

ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. 21Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. 24Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμεθα, 25ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, 26ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, 29ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. 30Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. 31ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. 33ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ᾽ εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. 34ἔδοξε δὲ

întinările idolilor şi de desfrâu şi de cele sugrumate şi de sânge. 21Căci Moise are din moşi strămoşi prin toate cetăţile propovăduitorii săi, fiind citit în sinagogi în fiecare sâmbătă.

Atunci apostolii şi preoţii, împreună cu toată Biserica, au socotit de cuviinţă să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, împreună cu Pavel şi cu Barnaba, pe Iuda cel numit Barsaba, şi pe Sila, bărbaţi de frunte între fraţi, 23scriind prin mâna lor acestea: Apostolii şi preoţii şi fraţii, către fraţii dintre neamuri, din Antiohia şi Siria şi Cilicia, bucuraţi-vă! 24Pentru că am auzit că unii dintre noi, cărora noi nu le-am poruncit, au ieşit şi v-au tulburat cu cuvintele lor, răvăşind sufletele voastre, zicând să vă tăiaţi împrejur şi să ţineţi Legea, 25noi am socotit de cuviinţă, fiind într-un cuget, să trimitem la voi bărbaţi aleşi, împreună cu iubiţii noştri Barnaba şi Pavel, 26oameni care şi-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos. 27Deci, i-am trimis pe Iuda şi pe Sila, ca şi ei să vestească prin cuvânt aceleaşi lucruri. 28Căci păru-tu-s-a Duhului Sfânt şi nouă, să nu vi se pună nicio altă povară afară de acestea care sunt de neapărată trebuinţă: 29Să vă ţineţi departe de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de ceea ce este sugrumat şi de desfrâu, de care păzindu-vă pe voi înşivă, bine veţi face. Fiţi sănătoşi! 30Deci, fiind ei sloboziţi, au venit la Antiohia şi, adunând mulţimea, au înmânat epistola. 31Şi citind-o, s-au bucurat de mângâiere. 32Iar Iuda şi Sila, fiind ei înşişi prooroci, prin cuvânt mult i-au mângâiat pe fraţi şi i-au întărit. 33Şi rămânând un timp, au fost sloboziţi cu pace de fraţi către apostoli.

τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. 35Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. 37Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπικαλούμενον Μᾶρκον· 38Παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ᾿ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. 39ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ᾿ ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. 40Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, 41διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

34Iar Sila a socotit de cuviinţă să rămână acolo. 35Şi Pavel şi Barnaba petreceau în Antiohia, învăţând şi binevestind, împreună cu mulţi alţii, cuvântul Domnului.

Şi după câteva zile, Pavel a zis către Barnaba: Să ne întoarcem, dar, şi să-i cercetăm pe fraţii noştri în fiecare cetate în care am vestit cuvântul Domnului, cum sunt. 37Şi Barnaba a hotărât să-l ia împreună cu ei şi pe Ioan cel numit Marcu; 38Dar Pavel cerea să nu-l ia împreună cu ei pe acesta care se despărţise de ei din Pamfilia şi nu-i însoţise la lucrare. 39Deci, s-a iscat neînţelegere, aşa încât s-au despărţit unul de altul, şi Barnaba, luându-l pe Marcu, a plecat pe mare în Cipru. 40Iar Pavel, alegându-l pe Sila, a plecat, fiind încredinţat harului Domnului de către fraţi. 41Şi străbătea Siria şi Cilicia, întărind Bisericile.

Κεφάλαιον Ις´

Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος, 2ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. 3τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. 4Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων

Capitolul 16

Şi a ajuns în Derbe şi Listra. Şi iată, era acolo un ucenic pe nume Timotei, fiul unei femei iudee credincioase şi al unui tată elin, 2despre care fraţii din Listra şi din Iconiu dădeau mărturie. 3Pavel a voit ca acesta să vină împreună cu el şi, luându-l, l-a tăiat împrejur, din pricina iudeilor care erau în locurile acelea; căci îl ştiau toţi pe tatăl lui că era elin. 4Şi când străbăteau cetăţile, le lăsau ca predanie să păzească dogmele hotărâte de apostolii şi de preoţii din Ierusalim. 5Deci Bisericile

καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. 5Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. 8παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 9καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἀνήρ τις ἦν Μακεδὼν ἑστώς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. 10ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρῳάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, 12ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις κολωνία. Ἦμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς, 13τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. 14καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα· εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μείνατε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. 17αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ ἔκραζε λέγουσα· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλ-

se întăreau în credinţă şi sporeau cu numărul în fiecare zi.

Şi străbătând Frigia şi ţinutul Galatiei, au fost împiedicaţi de Duhul Sfânt să grăiască cuvântul în Asia; 7venind spre Misia, încercau să meargă spre Bitinia; şi nu i-a lăsat Duhul. 8Şi trecând dincolo de Misia, au coborât la Troa. 9Şi lui Pavel i s-a arătat noaptea o vedenie; un bărbat macedonean stătea, rugându-l şi zicând: Treci în Macedonia şi ne ajută. 10Şi când a văzut vedenia, îndată noi am căutat să plecăm în Macedonia, înţelegând că Domnul ne cheamă să le binevestim lor.

Deci, plecând pe mare din Troa, am mers drept la Samotracia, iar a doua zi la Neapoli, 12şi de acolo la Filipi, care este cea dintâi cetate a acestei părţi a Macedoniei şi colonie. Şi am petrecut în această cetate câteva zile. 13Şi în ziua sâmbetei am ieşit afară din cetate, lângă râu, unde se obişnuia să fie rugăciune şi, şezând, le grăiam femeilor care se adunaseră. 14Şi o femeie, pe nume Lidia, vânzătoare de porfiră din cetatea Tiatirelor, cinstitoare de Dumnezeu, asculta; acesteia Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel. 15Şi, după ce s-a botezat ea şi casa ei, ne-a rugat, zicând: De m-aţi socotit că sunt credincioasă Domnului, intraţi în casa mea şi rămâneţi; şi ne-a silit.

Şi a fost că, ducându-ne noi la rugăciune, ne-a întâmpinat o slujnică, având duh pitonicesc, care aducea mult câştig stăpânilor ei, ghicind. 17Aceasta, ţinându-se după Pavel şi după Sila, striga, zicând: Aceşti oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care ne vestesc nouă calea mân-

λουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. 18τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσι. 22καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ᾽ αὐτῶν. καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, 23πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· 24ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφὼς ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. 25Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. 26ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. 28ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος λέγων· μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, 30καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31οἱ δὲ εἶπον· πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

tuirii. 18Şi făcea aceasta timp de multe zile. Iar Pavel, mâniindu-se şi întorcându-se, a zis duhului: Ţie îţi poruncesc în numele lui Iisus Hristos să ieşi din ea; şi în acel ceas a ieşit. 19Şi stăpânii ei, văzând că s-a dus nădejdea câştigului lor, i-au prins pe Pavel şi pe Sila şi i-au târât în piaţă înaintea stăpânitorilor. 20Şi ducându-i la pretori, au zis: Aceşti oameni, iudei fiind, ne tulbură cetatea 21şi ne vestesc datini pe care nu este îngăduit să le primim, nici să le facem, fiind romani. 22Şi s-a ridicat mulţimea împotriva lor. Şi pretorii, rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu vergi; 23şi, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniţă, poruncind temnicerului să-i păzească cu străşnicie; 24acesta, primind o asemenea poruncă, i-a aruncat în temniţa cea mai de dinăuntru şi le-a strâns picioarele în lemn; 25iar la miezul nopţii, Pavel şi Sila, rugându-se, cântau imne lui Dumnezeu, iar cei închişi îi ascultau. 26Şi deodată s-a făcut cutremur mare, încât s-au clătinat temeliile temniţei şi îndată s-au deschis toate porţile şi legăturile tuturor s-au dezlegat. 27Şi trezindu-se temnicerul şi văzând deschise porţile temniţei, scoţând sabia, voia să se omoare, socotind că cei închişi au fugit. 28Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Să nu-ţi faci niciun rău, că toţi suntem aici. 29Şi cerând lumini, s-a repezit înăuntru şi, spăimântându-se, a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila; 30şi scoţându-i afară, le-a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc? 31Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus Hristos şi te vei mântui tu şi casa ta. 32Şi i-au grăit lui cuvântul Domnului şi tuturor celor din casa lui. 33Şi luându-i la sine în acel ceas al nopţii, le-a

[33]καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, [34]ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ. [35]Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. [36]ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. [37]ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. [38]ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι, [39]καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. [40]ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθον.

spălat rănile; şi s-a botezat el şi toţi ai lui îndată. [34]Şi ducându-i la casa lui, a pus masa şi s-a veselit cu toată casa, crezând în Dumnezeu. [35]Şi făcându-se ziuă, pretorii au trimis pe lictori, zicând: Slobozeşte-i pe oamenii aceia. [36]Iar temnicerul a vestit cuvintele acestea către Pavel: Pretorii au trimis ca să fiţi sloboziţi. Acum deci ieşiţi şi mergeţi în pace. [37]Dar Pavel a zis către ei: După ce ne-au bătut fără judecată înaintea poporului, fiind noi cetăţeni romani, ne-au aruncat în temniţă; şi acum ne scot pe ascuns? Nu aşa, ci să vină ei şi să ne scoată. [38]Şi lictorii le-au vestit pretorilor cuvintele acestea. Şi s-au temut, auzind că sunt romani. [39]Şi venind, s-au rugat de ei şi, scoţându-i afară, le-au cerut să plece din cetate. [40]Şi ieşind din temniţă, au intrat la Lidia şi, văzându-i pe fraţi, i-au mângâiat şi au plecat.

Κεφάλαιον ΙΖ΄

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. [2]κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, [3]διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, Ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. [4]καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ

Capitolul 17

Şi trecând prin Amfipoli şi Apolonia, au venit în Tesalonic, unde era sinagoga iudeilor. [2]Şi, după obiceiul lui, Pavel a intrat la ei şi trei sâmbete a vorbit cu ei din Scripturi, [3]tâlcuindu-le şi arătând că Hristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi, şi că Acesta este Hristosul, Iisus pe Care vi-L vestesc eu vouă. [4]Şi unii dintre ei au crezut şi au trecut de partea lui Pavel şi a lui Sila, şi mare mulţime de elini cinstitori

προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 5Προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν, ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· 6μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι, Ἰησοῦν. 8ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπῄεσαν τῶν Ἰουδαίων. 11οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. 13Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. 14εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἐξῄεσαν.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν

de Dumnezeu, şi dintre femeile de frunte nu puţine. 5Iar iudeii care nu au crezut, luând cu ei nişte bărbaţi vicleni dintre cei de rând şi adunând gloată, tulburau cetatea; şi năvălind asupra casei lui Iason, căutau să-i ducă înaintea poporului. 6Dar, negăsindu-i, au târât pe Iason şi pe câţiva fraţi la mai-marii cetăţii, strigând că cei ce au întors lumea pe dos, aceştia au venit şi aici; 7pe care i-a primit Iason; şi aceştia toţi lucrează împotriva poruncilor Cezarului, zicând că este un alt împărat, Iisus. 8Şi au tulburat mulţimea şi pe mai-marii cetăţii, care auzeau acestea. 9Şi luând chezăşie de la Iason şi de la ceilalţi, i-au slobozit.

Iar fraţii au trimis îndată, noaptea, la Veria pe Pavel şi pe Sila, care, ajungând acolo, se duceau în sinagoga iudeilor. 11Şi aceştia erau mai binevoitori decât cei din Tesalonic; ei au primit cuvântul cu toată osârdia, în fiecare zi cercetând Scripturile dacă lucrurile sunt întocmai. 12Deci, mulţi dintre ei au crezut, iar dintre femeile eline de cinste şi dintre bărbaţi, nu puţini. 13Şi când au aflat iudeii din Tesalonic că şi în Veria s-a vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit şi acolo, răscolind mulţimile. 14Şi atunci îndată fraţii l-au trimis pe Pavel, ca să meargă înspre mare; iar Sila şi Timotei au rămas acolo. 15Iar cei care îl însoţeau pe Pavel l-au dus până la Atena; şi luând poruncă pentru Sila şi Timotei, ca să vină la el cât mai grabnic, au plecat.

Iar în Atena, pe când Pavel îi aştepta, se aprindea de mânie duhul lui în el, văzând că cetatea este plină de idoli. 17Deci vorbea în sinagogă cu iudeii şi cu cinstitorii de Dumnezeu, şi în piaţă, în toată ziua,

πόλιν. [17]διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. [18]τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δέ· ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο αὐτοῖς. [19]ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες· δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; [20]ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. [21]Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. [22]Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. [23]διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ Θεῷ. ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. [24]ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, [25]οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα· [26]ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, [27]ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. [28]ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι· τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. [29]γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ,

către cei ce se întâmplau pe acolo. [18]Iar unii dintre filozofii epicurei şi stoici se prindeau în vorbă cu el, şi unii ziceau: Ce voieşte, oare, să ne spună acest semănător de cuvinte? Iar alţii: Se pare că este vestitor de zei străini; că le binevestea lor pe Iisus şi învierea. [19]Şi prinzându-l, l-au dus în Areopag, zicând: Putem să cunoaştem ce este această învăţătură nouă, grăită de tine? [20]Căci lucruri străine aduci în auzul nostru; voim deci să cunoaştem ce vor să fie acestea. [21]Toţi atenienii şi străinii care locuiau acolo vremelnic, cu nimic altceva nu-şi petreceau timpul decât spunând sau auzind ceva nou. [22]Şi stând Pavel în mijlocul Areopagului, a zis: Bărbaţi atenieni, în toate vă văd că sunteţi foarte temători de zei. [23]Căci trecând şi uitându-mă la locurile voastre de închinare, am aflat şi un altar pe care era scris: Dumnezeului necunoscut. Deci pe Cel pe Care voi, necunoscându-L, Îl cinstiţi, pe Acesta Îl vestesc eu vouă. [24]Dumnezeu, Care a făcut lumea şi toate cele din ea, Acesta, Domn fiind al cerului şi al pământului, nu locuieşte în temple făcute de mână, [25]nici nu este îngrijit de mâini omeneşti, ca şi cum ar avea trebuinţă de ceva, Însuşi dând tuturor viaţă şi suflare întru toate. [26]Şi a făcut dintr-un sânge tot neamul oamenilor, să locuiască peste toată faţa pământului, hotărând vremuri mai dinainte rânduite şi hotarele locuirii lor, [27]ca să-L caute pe Domnul, doar de L-ar pipăi şi L-ar afla, deşi nu este departe de fiecare dintre noi. [28]Căci în El trăim şi ne mişcăm şi suntem, cum şi unii dintre poeţii de la voi au zis: Căci ai Lui neam şi suntem. [29]Deci neamul lui Dumnezeu fiind, nu trebuie să socotim că dumnezeiescul este asemenea aurului

χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, 31διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 32ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. 33καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

sau argintului sau pietrei, lucrului cioplit din meşteşugul şi gândul omului. 30Deci Dumnezeu, trecând cu vederea vremurile neştiinţei, acum vesteşte tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască, 31pentru că a pus o zi în care va să judece lumea cu dreptate, întru Bărbatul pe care L-a rânduit, de vreme ce a dăruit tuturor credinţă, înviindu-L pe El din morţi. 32Şi auzind de învierea morţilor, unii l-au luat în râs, iar alţii i-au zis: Te vom asculta şi altă dată despre aceasta. 33Şi astfel Pavel a ieşit din mijlocul lor. 34Dar unii bărbaţi, alăturându-i-se, au crezut, între care şi Dionisie Areopagitul, şi o femeie pe nume Damaris, şi alţii împreună cu ei.

Κεφάλαιον ΙΗ΄

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· 2καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, 3καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμεινε παρ᾽ αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. 4διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. 5Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. 6ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων,

Capitolul 18

Şi după acestea, plecând Pavel din Atena, a venit la Corint; 2şi aflând un iudeu pe nume Acvila, de neam din Pont, de curând venit din Italia, şi pe Priscila, femeia lui, pentru că poruncise Claudiu ca toţi iudeii să plece din Roma, a venit la ei. 3Şi, pentru că aveau acelaşi meşteşug, a rămas la ei şi lucra, căci după meşteşug erau făcători de corturi. 4Şi vorbea în sinagogă în fiecare sâmbătă şi îndupleca iudei şi elini. 5Iar când au coborât din Macedonia Sila şi Timotei, Pavel era cuprins de Duhul, mărturisind iudeilor pe Hristos, Iisus. 6Şi, împotrivindu-se ei şi hulind, el le-a zis, scuturându-şi hainele: Sângele vostru asupra capului vostru! Curat sunt eu. De acum

ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπε πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. [7]καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. [8]Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. [9]Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι᾽ ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, [10]διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. [11]ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἓξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. [12]Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, [13]λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. [14]μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν· [15]εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ᾽ ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. [16]καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. [17]ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχήν. [19]κατήντησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. [20]ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείο-

mă voi duce la neamuri. [7]Şi, mutându-se de acolo, a venit în casa unuia, pe nume Iustus, cinstitor de Dumnezeu, a cărui casă era învecinată cu sinagoga. [8]Dar Crispus, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa sa; şi mulţi dintre corinteni, auzind, credeau şi se botezau. [9]Şi i-a zis Domnul lui Pavel, noaptea, în vedenie: Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea, [10]pentru că Eu sunt cu tine şi nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău, pentru că am mult popor în cetatea aceasta. [11]Şi a stat un an şi şase luni, învăţând între ei cuvântul lui Dumnezeu. [12]Şi, pe când Galion era proconsulul Ahaiei, s-au ridicat într-un cuget iudeii împotriva lui Pavel şi l-au adus la scaunul de judecată, [13]zicând: Acesta îi înduplecă pe oameni să se închine lui Dumnezeu împotriva Legii. [14]Şi vrând Pavel să deschidă gura, a zis Galion către iudei: Dacă ar fi vreo nedreptate sau vreo faptă vicleană, o, iudeilor, v-aş îngădui cu bună socotinţă; [15]dar, dacă este vreo neînţelegere despre cuvânt şi despre nume şi despre legea voastră, vedeţi voi înşivă; căci eu nu vreau să fiu judecător al acestora. [16]Şi i-a alungat de la scaunul de judecată. [17]Şi prinzându-l toţi elinii pe Sostene, mai-marele sinagogii, îl băteau înaintea scaunului de judecată; şi lui Galion nu-i păsa de nimic din acestea.

Şi Pavel, zăbovind încă multe zile, şi-a luat rămas bun de la fraţi şi a plecat cu corabia spre Siria, şi cu el Priscila şi Acvila, care-şi tunsese capul la Chenhreea, căci avea o făgăduinţă. [19]Şi a sosit la Efes, şi i-a lăsat acolo pe aceia; iar el, intrând în sinagogă, le-a vorbit iudeilor. [20]Şi rugându-l să rămână la ei mai multă

να χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς οὐκ ἐπένευσεν, [21]ἀλλὰ ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπών· δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, [22]καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, [23]καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθε διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. [25]οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· [26]οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. [27]βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος· [28]εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

vreme, n-a încuviinţat, [21]ci şi-a luat rămas bun de la ei, zicând: Trebuie negreşit ca praznicul care vine să-l fac la Ierusalim, dar iarăşi mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Şi a plecat pe mare de la Efes [22]şi, coborând la Cezareea, s-a suit (la Ierusalim) şi, îmbrăţişând Biserica, a coborât la Antiohia. [23]Şi stând acolo câtva timp, a ieşit, străbătând pe rând ţinutul Galatiei şi Frigia, întărind pe toţi ucenicii. Iar un iudeu cu numele Apollo, alexandrin de neam, bărbat iscusit la cuvânt, puternic fiind în Scripturi, a sosit la Efes. [25]Acesta era învăţat în Calea Domnului şi, arzând cu duhul, grăia şi învăţa cu acrivie cele despre Domnul, ştiind numai de botezul lui Ioan. [26]Şi acesta a început să vorbească cu îndrăzneală în sinagogă şi, auzindu-l Priscila şi Acvila, l-au luat cu ei şi i-au înfăţişat cu mai multă acrivie Calea lui Dumnezeu. [27]Şi, pentru că voia să treacă în Ahaia, fraţii, îndemnându-l, au scris ucenicilor să-l primească; iar el, sosind, le-a fost de mult folos celor ce crezuseră prin har; [28]căci cu tărie îi înfrunta pe iudei înaintea poporului, dovedind prin Scripturi că Iisus este Hristosul.

Κεφάλαιον ΙΘ΄

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον· καὶ εὑρών μαθητάς τινας [2]εἶπε πρὸς αὐτούς· εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα

Capitolul 19

Şi a fost, pe când Apolo era în Corint, că Pavel, străbătând părţile de sus, a venit în Efes. Şi aflând câţiva ucenici, [2]a zis către ei: Aţi primit Duhul Sfânt când aţi crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit să fie Duh Sfânt. [3]Şi a zis către

Ἅγιόν ἐστιν ἠκούσαμεν. [3]εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπον· εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. [4]εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ᾽ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτ᾽ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. [5]ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [6]καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ᾽ αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον. [7]ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. [8]Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. [9]ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ᾽ αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ᾽ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. [10]τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.

ei: Atunci în ce v-ați botezat? Iar ei au zis: În botezul lui Ioan. [4]Şi a zis Pavel: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, zicând poporului să creadă în Cel ce vine după el, adică în Iisus Hristos. [5]Şi auzind, s-au botezat în numele Domnului Iisus. [6]Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, a venit Duhul Sfânt peste ei şi vorbeau în limbi şi prooroceau. [7]Şi erau toți ca la doisprezece bărbați. [8]Şi el, intrând în sinagogă, a vorbit cu îndrăzneală vreme de trei luni, încredințându-i de cele despre Împărăția lui Dumnezeu. [9]Şi cum unii se învârtoşau şi nu credeau, vorbind de rău Calea înaintea mulțimii, depărtându-se de ei, i-a osebit pe ucenici, în fiecare zi vorbind în şcoala unui oarecare Tiranus. [10]Şi aceasta s-a întâmplat vreme de doi ani, încât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, şi iudei şi elini.

Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, [12]ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν. [13]Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες· ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. [14]ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες. [15]ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε· τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; [16]καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ᾽ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν ἴσχυσε κατ᾽ αὐτῶν, ὥστε γυμ-

Şi puteri nemaiîntâlnite făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel. [12]Încât şi peste cei bolnavi se puneau mahrame sau şorțuri de pe trupul lui Pavel, şi bolile se depărtau de ei, şi duhurile cele viclene ieşeau din ei. [13]Iar unii dintre iudeii care cutreierau lumea, izgonitori de draci, au încercat să numească peste cei ce aveau duhurile cele viclene numele Domnului Iisus, zicând: Vă jurăm pe Iisus, pe Care-l propovăduieşte Pavel! [14]Şi erau unii, şapte la număr, fiii lui Scheva, arhiereu Iudeu, cei care făceau aceasta. [15]Şi răspunzând, duhul cel viclean a zis: Pe Iisus Îl cunosc şi pe Pavel îl ştiu, dar voi cine sunteți? [16]Şi sărind asupra lor omul în care era duhul cel viclean şi biruindu-i, s-a arătat mai tare decât ei, încât ei au fugit goi

νοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· 18πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. 19ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. 20Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 24Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην· 25οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν· ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι, 26καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. 28ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες· μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 29καὶ

şi răniţi din casa aceea. 17Şi acest lucru s-a făcut cunoscut tuturor iudeilor şi elinilor care locuiau în Efes, şi a căzut frică peste toţi aceştia şi se mărea numele Domnului Iisus. 18Şi mulţi dintre cei ce crezuseră veneau mărturisindu-se şi vestind faptele lor. 19Şi destui dintre cei ce făcuseră vrăjitorie, aducându-şi cărţile, le ardeau în faţa tuturor; şi au socotit preţurile lor şi au aflat cincizeci de mii de arginţi. 20Astfel cu putere cuvântul Domnului creştea şi se întărea.

Şi când s-au împlinit acestea, Pavel a hotărât în Duhul ca, trecând prin Macedonia şi Ahaia să meargă la Ierusalim, zicând: După ce voi fi eu acolo, trebuie să văd şi Roma. 22Şi trimiţând în Macedonia pe doi dintre cei care îi slujeau, pe Timotei şi pe Erast, el însuşi a rămas o vreme în Asia. 23Şi nu mică tulburare s-a făcut în vremea aceea despre Cale. 24Căci un argintar, pe nume Dimitrie, care făcea temple de argint ale lui Artemis, le dădea meşterilor nu puţin de lucru; 25adunându-i pe ei şi pe cei care lucrau la unele ca acestea, le-a zis: Bărbaţilor, ştiţi că din această lucrare este bunăstarea noastră. 26Şi voi vedeţi şi auziţi că nu numai în Efes, ci aproape în toată Asia, Pavel acesta, înduplecând, a întors multă mulţime, zicând că nu sunt dumnezei cei făcuţi de mâini. 27Suntem în primejdie nu numai ca partea noastră să nu mai fie preţuită, ci şi ca templul marii zeiţe Artemis să fie socotit de nimic, ba încă să se nimicească măreţia aceleia, pe care o cinsteşte toată Asia şi lumea întreagă. 28Şi auzind ei şi umplându-se de mânie, strigau zicând: Mare

ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. 30τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί· 31τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. 32ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. 33ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 35καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν· ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; 36ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. 37ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. 38εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. 39εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. 41καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

este Artemis a efesenilor! 29Şi s-a umplut toată cetatea de tulburare şi au dat năvală toţi deodată la teatru, apucându-i pe Gaius şi Aristarh, macedonenii, însoţitorii lui Pavel. 30Şi vrând Pavel să vină în faţa poporului, nu l-au lăsat ucenicii. 31Iar unii dintre căpeteniile celor din Asia, care îi erau prieteni, trimiţând la el, îl rugau să nu se ducă în teatru. 32Deci, unii strigau una, alţii strigau alta; căci adunarea era tulburată, şi cei mai mulţi nu ştiau pentru ce se adunaseră. 33Iar din mulţime l-au scos în faţă pe Alexandru, iudeii împingându-l înainte; şi Alexandru, făcând semn cu mâna, voia să se apere înaintea poporului. 34Şi cunoscând că este iudeu, s-a făcut un singur glas din toţi, strigând ca la două ceasuri: Mare este Artemis a efesenilor! 35Iar grămăticul cetăţii, potolind mulţimea, a zis: Bărbaţi efeseni, cine este omul care nu cunoaşte că cetatea efesenilor este păzitoarea templului marii zeiţe Artemis şi a statuii Căzute-de-la-Zeus? 36Deci, fiind acestea de netăgăduit, este de trebuinţă să vă potoliţi şi să nu faceţi nimic pripit. 37Căci i-aţi adus pe bărbaţii aceştia, care nu sunt nici furi de cele sfinte, nici nu o hulesc pe zeiţa voastră. 38Iar dacă Dimitrie şi meşterii cei dimpreună cu el au vreo pricină împotriva cuiva, sunt rânduite zile de judecată şi sunt proconsuli; să se învinuiască unii pe alţii! 39Iar de căutaţi altceva, se va lămuri în adunarea legiuită; 40că suntem și în primejdie să fim învinuiţi de răscoală pentru astăzi, nefiind nici o pricină pentru care să putem da seama de vălmăşagul acesta. 41Şi acestea zicând, a slobozit adunarea.

Κεφάλαιον Κ΄

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς Μακεδονίαν. 2διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα· 3ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. 5οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι· 6ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγμένοι. 9καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός. 10καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε· μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. 11ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ᾽ ἱκανόν τε ὁμιλήσας

Capitolul 20

Şi după ce a încetat zarva, Pavel, chemând pe ucenici şi îmbrăţişându-i, a ieşit să meargă în Macedonia. 2Şi străbătând părţile acelea şi mângâindu-i cu cuvânt mult, a venit în Elada; 3şi stând acolo trei luni, şi făcându-se uneltire împotriva lui de către iudei când era să meargă pe mare în Siria, s-a hotărât să se întoarcă prin Macedonia. 4Şi îl însoţeau până în Asia Sopatru din Veria, dintre tesaloniceni Aristarh şi Secundus, şi Gaius din Derbe şi Timotei, iar din Asia Tihic şi Trofim. 5Aceştia, plecând mai înainte, ne aşteptau pe noi în Troa. 6Iar noi, după zilele Azimelor, am pornit cu corabia de la Filipi şi în cinci zile am ajuns la ei, în Troa, unde am petrecut şapte zile.

Iar în prima zi a săptămânii, adunându-se ucenicii să frângă pâinea, Pavel le vorbea, urmând să plece a doua zi; şi a lungit cuvântul până la miezul nopţii. 8Şi erau făclii multe în camera de sus unde eram adunaţi. 9Iar un tânăr pe nume Eutihie, şezând la fereastră şi fiind cuprins de somn adânc, pentru că Pavel a lungit cuvântul, a fost doborât de somn şi a căzut de la catul al treilea şi l-au ridicat mort. 10Şi coborându-se Pavel, s-a aruncat peste el şi, luându-l în braţe, a zis: Nu vă tulburaţi! Căci sufletul lui este în el. 11Şi suindu-se, frângând pâinea şi gustând, şi cuvântând din

ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. [12]ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. [14]ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μυτιλήνην· [15]κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλίῳ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον. [16]ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. [18]ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ᾽ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ᾽ ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, [19]δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, [20]ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ᾽ οἴκους, [21]διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. [22]καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, [23]πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. [24]ἀλλ᾽ οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύ-

destul până în zori, aşa a ieşit. [12]Şi l-au adus pe copil viu şi s-au mângâiat nu puţin.

Iar noi, venind la corabie, am plutit spre Assos, de acolo urmând să îl luăm pe Pavel; căci astfel poruncise, el însuşi având să vină pe jos. [14]Şi după ce ne-a întâlnit în Assos, luându-l în corabie, am venit la Mitilene; [15]şi de acolo, plecând cu corabia, a doua zi am sosit în dreptul insulei Hios, iar în cealaltă am ajuns în Samos şi, rămânând la Troghilion, ziua următoare am venit la Milet. [16]Căci Pavel a hotărât să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întâmple să zăbovească în Asia; căci se grăbea, dacă i-ar fi fost cu putinţă, să fie în ziua Cincizecimii la Ierusalim.

Şi din Milet, trimiţând la Efes, i-a chemat pe preoţii Bisericii. [18]Şi când au venit la el, le-a zis: Voi ştiţi, din prima zi în care am venit în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea, [19]slujind Domnului cu toată smerita-cugetare şi cu multe lacrimi şi încercări, care mi s-au întâmplat prin uneltirile iudeilor, [20]cum n-am ascuns nimic din cele folositoare, ca să nu vi le vestesc şi să nu vă învăţ înaintea poporului şi prin case, [21]dând mărturie şi iudeilor şi elinilor despre pocăinţa către Dumnezeu şi credinţa cea în Domnul nostru Iisus Hristos. [22]Şi acum iată că, fiind eu legat de Duhul, merg la Ierusalim, neştiind cele ce mă vor întâmpina acolo, [23]numai că Duhul Sfânt dă mărturie prin cetăţi, zicând că lanţuri şi strâmtorări mă aşteaptă. [24]Dar de nimic nu ţin seama, nici nu pun preţ pe sufletul meu, ca să săvârşesc drumul meu cu bucurie şi slujirea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu. [25]Şi acum, ia-

ρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. 25καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 26διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων· 27οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. 28προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. 29ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· 30καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. 31διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. 32καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. 33ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· 34αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. 35πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. 36καὶ ταῦτα εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. 37ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, 38ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

tă, eu ştiu că nu veţi mai vedea faţa mea voi toţi, cei între care am petrecut propovăduind Împărăţia lui Dumnezeu. 26Pentru aceea mărturisesc vouă în ziua de astăzi că sunt curat de sângele tuturor; 27căci nu m-am dat înapoi să vă vestesc tot sfatul lui Dumnezeu. 28Luaţi, dar, aminte la voi înşivă şi la toată turma întru care Duhul cel Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstoriţi Biserica Domnului şi Dumnezeu, pe care a dobândit-o prin însuşi sângele Său. 29Căci eu ştiu aceasta, că după plecarea mea vor intra lupi fioroşi între voi, care nu vor cruţa turma; 30şi dintre voi înşivă se vor scula bărbaţi, grăind lucruri strâmbe, ca să tragă pe ucenici în urma lor. 31Pentru aceea, privegheaţi, aducându-vă aminte că timp de trei ani, noaptea şi ziua, n-am încetat cu lacrimi să vă îndemn pe fiecare în parte. 32Şi acum vă încredinţez pe voi, fraţilor, lui Dumnezeu şi cuvântului harului Său, care poate să vă zidească şi să vă dea moştenire între toţi cei sfinţiţi. 33Argint, sau aur, sau haină, de la nimeni n-am poftit; 34voi înşivă cunoaşteţi că mâinile acestea au slujit trebuinţelor mele şi ale celor ce erau cu mine. 35În toate v-am arătat vouă că, în chipul acesta ostenindu-vă, trebuie să sprijiniţi pe cei slabi şi să vă aduceţi aminte de cuvântul Domnului Iisus, că El a zis: Mai fericit este a da decât a lua. 36Şi zicând acestea, plecându-şi genunchii împreună cu toţi ceilalţi, s-a rugat. 37Şi. plângere multă s-a făcut de toţi şi, căzând pe grumazul lui Pavel, îl sărutau, 38cuprinşi de durere mai ales pentru cuvântul pe care îl spusese, că n-au să mai vadă faţa lui. Şi l-au petrecut la corabie.

Κεφάλαιον ΚΑ´

Ως δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ᾽ αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα. 2καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. 3ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. 4καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. 5ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα, 6καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. 7Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ᾽ αὐτοῖς. 8τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ᾽ αὐτῷ. 9τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι. 10ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος, 11καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπε· τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.

Capitolul 21

Şi a fost că, după ce ne-am despărțit de ei, am plecat pe mare şi, mergând drept, am venit la Cos, iar a doua zi la Rodos, şi de acolo la Patara. 2Şi, găsind o corabie care trecea marea spre Fenicia, urcându-ne în ea, am plecat. 3Şi zărind Ciprul şi lăsându-l la stânga, am plutit spre Siria şi am coborât la Tir; căci acolo corabia avea să descarce încărcătura. 4Şi găsind pe ucenici, am rămas acolo şapte zile; aceştia îi spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se suie la Ierusalim. 5Şi când am împlinit zilele, ieşind noi, am plecat, petrecându-ne toți, cu femei şi copii, până afară din cetate; şi plecând genunchii pe țărm, ne-am rugat. 6Şi îmbrățişându-ne unii pe alții, ne-am urcat în corabie, iar aceia s-au întors la ale lor. 7Iar noi, sfârşind călătoria pe mare, de la Tir am ajuns la Ptolemaida şi, îmbrățişându-i pe frați, am rămas la ei o zi. 8Iar a doua zi, ieşind, am venit la Cezareea, şi intrând în casa lui Filip evanghelistul, care era dintre cei şapte, am rămas la el. 9Şi acesta avea patru fiice, fecioare, care prooroceau. 10Şi rămânând noi mai multe zile, a coborât din Iudeea un prooroc pe nume Agav; 11şi, venind la noi, a luat brâul lui Pavel, şi-a legat picioarele şi mâinile şi a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al căruia este acest brâu, aşa îl vor lega în Ierusalim iudeii şi-l vor preda în mâinile neamurilor. 12Iar când am auzit acestea, îl rugam şi noi, şi localnicii, să nu se suie la Ierusalim. 13Şi a răspuns Pavel:

[12]ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. [13]ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος· τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [14]μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες· τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω. [15]Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ· [16]συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ᾿ ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

Ce faceţi de plângeţi şi-mi zdrobiţi inima? Căci eu sunt gata nu numai să fiu legat, ci să şi mor în Ierusalim pentru numele Domnului Iisus. [14]Şi nelăsându-se el îndu-plecat, ne-am liniştit, zicând: Voia Domnului facă-se. [15]Iar după zilele acestea, pregătindu-ne, ne-am suit la Ierusalim. [16]Şi au venit împreună cu noi şi dintre ucenicii din Cezareea, ducându-ne la un oarecare Mnason cipriotul, vechi ucenic, la care am fost găzduiţi.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. [18]τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. [19]καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ᾿ ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. [20]οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον, εἶπόν τε αὐτῷ· θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. [21]κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. [22]τί οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. [23]τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ᾿ ἑαυτῶν· [24]τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ᾿ αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. [25]περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. [26]τότε ὁ Παῦλος

Şi ajungând la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie. [18]Iar a doua zi Pavel a intrat împreună cu noi la Iacov şi au venit acolo toţi preoţii. [19]Şi îmbrăţişându-i le povestea pe rând cele pe care le-a făcut Dumnezeu între neamuri, prin slujirea lui. [20]Şi ei auzind, slăveau pe Domnul şi i-au zis: Vezi, frate, câte mii de iudei au crezut şi toţi sunt râvnitori pentru Lege. [21]Şi lor li s-a spus despre tine că îi înveţi lepădarea de Moise pe toţi iudeii care sunt la neamuri, zicându-le să nu-şi taie împrejur fiii, nici să umble după datini. [22]Ce este deci? Negreşit are să se adune mulţime, căci vor auzi că ai venit. [23]Fă, deci, ceea ce îţi spunem. Sunt la noi patru bărbaţi, având asupra lor o făgăduinţă; [24]pe aceştia luându-i, curăţeşte-te împreună cu ei şi cheltuieşte pentru ei ca să-şi radă capul, şi vor cunoaşte toţi că nimic nu este adevărat din cele ce se spun despre tine, ci umbli păzind tu însuţi Legea. [25]Cât despre neamurile care au crezut, noi le-am trimis epistolă, judecând ca ei să nu ţină nimic de acest fel, decât să se păzească de ceea ce este jertfit idolilor şi de sânge şi de ceea ce este sugrumat şi de desfrâu. [26]Atunci

παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά.

Pavel, luând cu el pe acei bărbați în ziua următoare, curățindu-se împreună cu ei, a intrat în templu, vestind împlinirea zilelor de curățire, până când a fost adusă pentru fiecare din ei ofranda.

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν [28]κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον· [29]ἦσαν γὰρ ἑωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. [30]ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. [31]ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ· [32]ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. [33]ἐγγίσας δὲ ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. [34]ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. [35]ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· [36]ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον· αἶρε αὐτόν.

Şi când aveau să se împlinească cele şapte zile, iudeii din Asia, văzându-l în templu, au tulburat toată mulțimea şi au pus mâna pe el, [28]strigând: Bărbați israeliteni, ajutați! Acesta este omul care îi învață pe toți pretutindeni, împotriva poporului şi a Legii şi a locului acestuia; încă şi elini a adus în templu şi a spurcat acest loc sfânt. [29]Căci îl văzuseră în cetate împreună cu el pe Trofim efeseanul, pe care socoteau că Pavel l-a adus în templu. [30]Şi s-a mişcat toată cetatea şi s-a făcut adunarea poporului şi, prinzându-l pe Pavel, l-au târât afară din templu şi îndată s-au închis porțile. [31]Şi căutând să-l omoare, s-a dus vestea la tribunul cohortei, că tot Ierusalimul s-a tulburat. [32]Acela, luând de îndată cu sine ostaşi şi sutaşi, a alergat la ei; iar ei, văzându-l pe tribun şi pe ostaşi, au încetat să-l mai bată pe Pavel. [33]Şi apropiindu-se tribunul, l-a prins şi a poruncit să fie legat cu două lanțuri şi întreba cine este şi ce a făcut. [34]Dar unii în mulțime strigau una, alții altceva, şi neputând să cunoască întocmai, din pricina zarvei, a poruncit să fie dus în fortăreață. [35]Când a ajuns la trepte, a trebuit să fie purtat de ostaşi din pricina furiei mulțimii. [36]Căci îl urma mulțimea poporului, strigând: Omoară-l!

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; [38]οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ

Şi când să fie dus în fortăreață, Pavel a zis tribunului: Îmi este îngăduit să-ți vorbesc? Iar el a zis: Ştii elineşte? [38]Nu eşti tu, oare, egipteanul care, înainte de

πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; 39εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων·

zilele acestea, te-ai răsculat şi ai scos în pustie pe cei patru mii de bărbaţi sicari? 39Şi a zis Pavel: Eu sunt un om iudeu din Tars, cetăţean al unei cetăţi a Ciliciei, care nu este neînsemnată; rogu-te, îngăduieşte-mi să vorbesc către popor. 40Şi îngăduindu-i-se, Pavel, stând în picioare pe trepte, a făcut poporului semn cu mâna. Şi făcându-se tăcere mare, le-a grăit în limba evreiască, zicând:

Κεφάλαιον ΚΒ΄

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. 3καί φησιν· ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον· 4ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ᾽ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγού-

Capitolul 22

Bărbaţi fraţi şi părinţi, ascultaţi acum apărarea mea în faţa voastră! 2Şi auzind că le grăia în limba evreiască, au făcut mai multă linişte. 3Şi le-a zis: Eu sunt bărbat iudeu, născut în Tarsul Ciliciei şi crescut în cetatea aceasta la picioarele lui Gamaliel, învăţat după acrivia Legii părinteşti, râvnitor fiind al lui Dumnezeu, precum şi voi toţi sunteţi astăzi. 4Eu această Cale am prigonit-o până la moarte, legând şi dând la temniţă şi bărbaţi, şi femei, 5precum şi arhiereul dă mărturie pentru mine, şi tot sfatul bătrânilor; de la care primind şi scrisori către fraţi, mergeam la Damasc, ca să-i duc legaţi la Ierusalim şi pe cei ce erau acolo, să fie pedepsiţi. 6Şi s-a făcut că, pe când mergeam eu şi mă apropiam de Damasc, pe la amiază, deodată lumină multă din cer m-a învăluit ca un fulger. 7Şi am căzut la pământ şi am auzit un glas, zicându-mi: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? 8Iar eu am răspuns:

σης μοι· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; [8]ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ, Κύριε; εἶπέ τε πρός με· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. [9]οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. [10]εἶπον δέ· τί ποιήσω, Κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρός με· ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. [11]ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. [12]Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Δαμασκῷ Ἰουδαίων, [13]ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. [14]ὁ δὲ εἶπεν· ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, [15]ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. [16]καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. [17]Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· [18]σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. [19]κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· [20]καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. [21]καὶ εἶπε πρός με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.

Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· αἶρε

Cine eşti, Doamne? A zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pe Care tu Îl prigoneşti. [9]Iar cei ce erau cu mine au văzut lumina şi s-au înfricoşat, dar glasul Celui care îmi vorbea nu l-au auzit. [10]Şi am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul a zis către mine: Scoală-te, mergi în Damasc şi acolo ţi se va spune despre toate cele ce ţi s-au rânduit să faci. [11]Şi cum nu mai vedeam din pricina slavei acelei lumini, fiind dus de mână de către cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc. [12]Iar un oarecare Anania, bărbat binecinstitor după Lege, având mărturie de la toţi iudeii care locuiau în Damasc, [13]venind la mine şi stând alături, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăşi! Şi eu, în acel ceas, am văzut iarăşi, privind spre el. [14]Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-a rânduit de mai înainte pe tine să cunoşti voia Lui şi să-L vezi pe Cel Drept şi să auzi glas din gura Lui, [15]că Îi vei fi Lui martor înaintea tuturor oamenilor, despre cele ce ai văzut şi auzit. [16]Şi acum de ce zăboveşti? Sculându-te, botează-te şi îţi spală păcatele, chemând numele Domnului. [17]Şi s-a făcut că, întorcându-mă la Ierusalim şi rugându-mă în templu, am fost în extaz şi L-am văzut, zicându-mi: [18]Grăbeşte-te şi ieşi degrabă din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine. [19]Şi eu am zis: Doamne, ei ştiu că eu îi duceam în temniţă şi îi băteam prin sinagogi pe cei care credeau în Tine; [20]iar când se vărsa sângele lui Ştefan, mucenicul Tău, eram şi eu de faţă şi încuviinţam uciderea lui şi păzeam hainele celor care îl ucideau. [21]Şi a zis către mine: Mergi, că Eu te voi trimite la neamuri, departe.

Şi l-au ascultat până la acest cuvânt, şi au ridicat glasul lor, zicând: Ia-l de

ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτόντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ λέγων· ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. 27προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ. ὁ δὲ ἔφη· ναί. 28ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος· ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. 29εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.

Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

pe pământ pe unul ca acesta! Căci nu se cade ca el să trăiască. 23Şi strigând ei şi aruncând hainele şi azvârlind ţărână în aer, 24tribunul a poruncit să fie dus în fortăreaţă, spunând să-l cerceteze, cu lovituri de bici, ca să afle din ce pricină strigau aşa împotriva lui. 25Şi când l-au întins cu curelele, Pavel a zis către sutaşul care era de faţă: Oare vă este îngăduit să biciuiţi un bărbat roman şi nejudecat? 26Şi auzind sutaşul, s-a dus la tribun şi i-a vestit, zicând: Vezi ce ai de gând să faci! Că omul acesta este roman. 27Şi venind, tribunul i-a zis: Spune-mi dacă tu eşti roman? Iar el a zis: Da! 28Şi a răspuns tribunul: Eu cu multă cheltuială am dobândit această cetăţenie. Iar Pavel a zis: Eu însă m-am şi născut. 29Deci, îndată s-au îndepărtat de el cei ce urmau să-l cerceteze, iar tribunul s-a temut, aflând că este roman şi că fusese legat.

Şi a doua zi, voind să cunoască întocmai de ce este învinuit de iudei, l-a dezlegat de lanţuri şi a poruncit să vină arhiereii şi tot sinedriul lor şi, aducându-l pe Pavel, l-a pus înaintea lor.

Κεφάλαιον ΚΓ΄

Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3τότε ὁ Παῦλος πρὸς

Capitolul 23

Şi Pavel, aţintindu-şi privirea spre sinedriu, a zis: Bărbaţi fraţi, eu cu toată buna conştiinţă am vieţuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta. 2Şi arhiereul Anania le-a poruncit celor ce stăteau lângă el să-l bată peste gură. 3Atunci Pa-

αὐτὸν εἶπε· τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; [4]οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον· τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; [5]ἔφη τε ὁ Παῦλος· οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται γάρ· ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. [6]γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. [7]τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. [8]Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα. [9]ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. [10]πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβῆναι καὶ ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. [11]Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· θάρσει, Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. [13]ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες· [14]οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον· ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. [15]νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν

vel a zis către el: Te va bate Dumnezeu pe tine, perete văruit! Tu şezi judecându-mă pe mine după Lege şi, călcând Legea, poruncești să fiu bătut? [4]Iar cei ce stăteau de față au zis: Pe arhiereul lui Dumnezeu îl ocărăşti? [5]Şi a zis Pavel: Nu ştiam, fraților, că este arhiereu; căci este scris: Pe căpetenia poporului tău să n-o vorbeşti de rău. [6]Dar cunoscând Pavel că o parte sunt saduchei şi cealaltă farisei, a strigat în sinedriu: Bărbați frați, eu sunt fariseu, fiu de fariseu; pentru nădejdea şi învierea morților sunt eu judecat! [7]Şi grăind el aceasta, s-a făcut neînțelegere între farisei şi saduchei şi mulțimea s-a dezbinat; [8]căci saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh, iar fariseii le mărturisesc pe amândouă. [9]Şi a fost strigare mare şi, ridicându-se cărturarii din partea fariseilor, se certau zicând: nimic rău nu găsim în omul acesta; şi dacă i-a vorbit duh sau înger, să nu luptăm împotriva lui Dumnezeu. [10]Şi făcându-se multă neînțelegere şi temându-se tribunul să nu fie sfâşiat Pavel de ei, a poruncit ostaşilor să coboare şi să-l smulgă din mijlocul lor şi să-l ducă în fortăreață. [11]Iar în noaptea următoare, înfățişându-i-Se Domnul, a zis: Îndrăzneşte, Pavele! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine în Ierusalim, aşa trebuie să mărturiseşti şi în Roma.

Şi făcându-se ziuă, unii dintre iudei au uneltit și s-au legat pe ei înşişi cu anatema, zicând că nu vor mânca, nici nu vor bea până ce nu-l vor ucide pe Pavel. [13]Şi erau mai mulți de patruzeci cei ce făcuseră împreună acest jurământ, [14]care, ducându-se la arhierei şi la bătrâni, au zis: Cu anatema ne-am legat pe noi înşine să nu gustăm nimic până ce nu vom ucide pe

τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. 16ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ ἔνεδρον, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. 17προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. 18ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον καί φησιν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. 19ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ᾽ ἰδίαν ἐπυνθάνετο, τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; 20εἶπε δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον, ὡς μελλόντων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. 21σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. 22ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός με.

Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων εἶπεν· ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, 24κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, 25γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· 26Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. 27τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα

Pavel. 15Deci acum voi împreună cu sinedriul faceți-i cunoscut tribunului ca mâine să-l coboare la voi, ca şi când ar urma să lămuriți mai cu de-amănuntul cele despre el; iar noi, înainte să se apropie el, suntem pregătiți să-l ucidem. 16Şi auzind fiul surorii lui Pavel de uneltire, mergând şi intrând în fortăreață, i-a vestit lui Pavel. 17Şi chemând la el Pavel pe unul din sutaşi, a zis: Pe tânărul acesta du-l la tribun, căci are ceva să-i vestească. 18Deci acela luându-l, l-a dus la tribun şi a zis: Întemnițatul Pavel, chemându-mă, m-a rugat să aduc la tine pe acest tânăr, care are ceva să-ți spună. 19Şi luându-l de mână tribunul şi trăgându-se la o parte, îl întreba: Ce ai să-mi vesteşti? 20Şi i-a zis: Iudeii s-au înțeles să te roage, ca mâine să-l cobori pe Pavel la sinedriu, ca şi când ar avea să cerceteze mai cu de-amănuntul despre el; 21Deci tu să nu te încrezi în ei; căci îl pândesc mai mult de patruzeci de bărbați dintre ei, care s-au legat pe sine cu anatemă să nu mănânce, nici să nu bea până nu-l vor ucide, şi acum ei sunt pregătiți, aşteptând încuviințare de la tine. 22Deci tribunul l-a slobozit pe tânăr, poruncind: Nimănui să nu spui că mi-ai făcut cunoscute acestea.

Şi chemând pe doi dintre sutaşi, a zis: Pregătiți două sute de ostaşi ca să meargă până la Cezareea şi şaptezeci de călăreți şi două sute de sulițaşi, de la ceasul al treilea din noapte. 24Şi să fie acolo dobitoace ca, punând pe Pavel călare, să-l ducă teafăr la guvernatorul Felix, 25şi a scris o epistolă, având acest cuprins: 26Claudiu Lisias, preaputernicului guvernator, Felix, bucurie! 27Pe acest bărbat, prins de iudei şi care era să fie ucis de ei,

ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. 28βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· 29ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. 30μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο. 31Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα, 32τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι.

venind eu cu oaste, l-am scos, aflând că este roman. 28Şi vrând să cunosc pricina pentru care îl învinuiau, l-am coborât în sinedriul lor. 29Despre el am aflat că este învinuit pentru nedumeriri din legea lor, dar neavând vreo vină vrednică de moarte sau de lanțuri. 30Şi fiind înştiințat că avea să fie o uneltire împotriva acestui bărbat din partea iudeilor, îndată am trimis la tine, poruncind şi învinuitorilor să spună înaintea ta cele împotriva lui. Fii sănătos! 31Deci, ostaşii, luându-l pe Pavel, precum li se poruncise, l-au adus noaptea în Antipatrida. 32Şi a doua zi, lăsându-i pe călăreți să meargă cu el, s-au întors la fortăreață. 33Aceia, intrând în Cezareea şi dând epistola guvernatorului, i l-au înfățişat şi pe Pavel. 34Şi citind guvernatorul şi întrebând din ce eparhie este el şi aflând că este din Cilicia, 35a zis: Te voi asculta când vor fi de față şi învinuitorii tăi. Şi a poruncit să fie închis în pretoriul lui Irod.

Κεφάλαιον ΚΔ΄

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· 3πολλῆς εἰρή-

Capitolul 24

Iar după cinci zile s-a coborât arhiereul Anania cu bătrânii şi cu un oarecare retor Tertullus, care s-au înfățişat guvernatorului împotriva lui Pavel. 2Şi fiind el chemat, Tertullus a început să-l învinuiască, zicând: 3Dobândind multă pace

νης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, 6ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν· 7παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλίαρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, 8κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ· παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, 11δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι δεκαδύο ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ· 12καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· 13οὔτε παραστῆσαι δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. 14ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτω λατρεύω τῷ πατρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16ἐν τούτῳ δὲ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. 17δι' ἐτῶν δὲ

prin tine şi având neamul acesta izbânzi prin purtarea ta de grijă, totdeauna şi pretutindeni le primim, preaputernice Felix, cu toată mulţumirea. 4Dar, ca să nu te ţin prea mult, te rog să ne asculţi, pe scurt, cu a ta bunăvoinţă. 5Căci am aflat pe omul acesta ca pe o ciumă şi stârnind răzvrătire între toţi iudeii din lume, fiind căpetenia eresului nazarinenilor, 6care şi templul a încercat să-l pângărească şi pe care l-am prins şi am vrut să-l judecăm după Legea noastră. 7Şi venind Lisias, tribunul, l-a scos cu de-a sila din mâinile noastre, 8poruncind învinuitorilor lui să vină la tine. De la el vei putea, cercetând tu însuţi, să afli despre toate acestea de care noi îl învinuim. 9Şi s-au alăturat acestei învinuiri şi iudeii, spunând că acestea aşa sunt.

Şi, făcându-i semn guvernatorul să vorbească, Pavel a răspuns: Ştiind că de mulţi ani eşti judecător neamului acestuia, mai bucuros mă apăr în cele despre mine, 11tu putând să cunoşti că nu am mai mult de douăsprezece zile de când m-am suit să mă închin la Ierusalim. 12Şi nici în templu nu m-au găsit vorbind cu cineva sau întărâtând mulţimea, nici în sinagogi, nici prin cetate, 13nici nu pot să dovedească cele de care mă învinuiesc. 14Şi-ţi mărturisesc aceasta, că după Calea pe care ei o numesc eres, aşa mă închin Dumnezeului Părinţilor, crezând tuturor celor după Lege şi celor scrise în Prooroci, 15având nădejde în Dumnezeu, pe care şi aceştia înşişi o aşteaptă, că are să fie învierea morţilor: şi a drepţilor şi a nedrepţilor. 16Şi întru aceasta mă nevoiesc şi eu să am întotdeauna conştiinţă fără poticnire că-

πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς· [18]ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, [19]οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρός με. [20]ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, [21]ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς, ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. [22]Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών· ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς, [23]διαταξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. [25]διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε, [26]ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. [27]Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων δὲ χάριν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

tre Dumnezeu şi către oameni. [17]Şi, după mai mulţi ani, am venit ca să aduc neamului meu milostenii şi ofrande, [18]când m-au găsit, curăţit, în templu, dar nu cu mulţime, nici cu zarvă, nişte iudei din Asia, [19]care trebuia să fie de faţă înaintea ta şi să mă învinuiască, dacă aveau ceva cu mine, [20]sau ei înşişi să spună ce nedreptate au aflat în mine, când am stat înaintea sinedriului, [21]sau numai pentru această vorbă pe care am strigat-o stând între ei, că pentru învierea morţilor sunt eu astăzi judecat de către voi. [22]Şi Felix, auzind acestea, i-a amânat, cunoscând mai cu de-amănuntul cele despre Cale, zicând: Când tribunul Lisias se va coborî, voi hotărî cele ale voastre. [23]Şi poruncind sutaşului ca Pavel să fie ţinut sub pază şi să aibă tihnă şi să nu oprească pe nimeni dintre ai lui să-i slujească sau să vină la el.

Şi după câteva zile, venind Felix cu Drusila, femeia lui, care era iudee, a trimis după Pavel şi l-a ascultat despre credinţa în Hristos. [25]Şi vorbind el despre dreptate şi înfrânare şi judecata ce va să fie, Felix s-a înfricoşat şi a răspuns: Acum du-te şi, când voi avea vreme, te voi chema din nou, [26] nădăjduind totodată că Pavel îi va da bani, ca să-l elibereze; de aceea şi trimitea după el mai des şi stătea de vorbă cu el. [27]Şi împlinindu-se doi ani, Felix a primit ca urmaş pe Porcius Festus. Şi voind să le facă pe plac iudeilor, Felix l-a lăsat pe Pavel întemniţat.

Κεφάλαιον ΚΕ΄

Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας· 2ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, 3αἰτούμενοι χάριν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. 4ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι· 5οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησί, συγκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. 6Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, 8ἀπολογουμένου αὐτοῦ ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. 9ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε· θέλεις εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ᾽ ἐμοῦ; 10εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις· 11εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύνα-

Capitolul 25

Deci, Festus, ajungând în eparhia sa, după trei zile s-a suit de la Cezareea la Ierusalim. 2Şi s-au înfăţişat înaintea lui arhiereul şi cei dintâi ai iudeilor împotriva lui Pavel şi îl rugau, 3cerând împotriva lui să le facă pe plac şi să-l trimită la Ierusalim, pregătind cursă ca să-l ucidă pe cale. 4Iar Festus a răspuns că Pavel este păzit în Cezareea şi că el însuşi are să plece în curând. 5Aşa că, a zis el, aceia dintre voi care aveţi putere să coboare cu mine şi dacă este ceva în acest bărbat, să-l învinuiască. 6Şi, petrecând cu ei mai mult de zece zile, coborându-se în Cezareea, a doua zi, şezând pe scaunul de judecată, a poruncit să fie adus Pavel. 7Şi venind el, l-au înconjurat iudeii care coborâseră din Ierusalim, aducând împotriva lui Pavel învinuiri multe şi grele, pe care nu puteau să le dovedească. 8Iar el se apăra: Nici faţă de Legea iudeilor, nici faţă de templu, nici faţă de Cezarul n-am păcătuit cu ceva. 9Iar Festus, voind să le facă pe plac iudeilor, răspunzând lui Pavel, a zis: Vrei să te sui la Ierusalim şi acolo să fii judecat înaintea mea pentru acestea? 10Şi a zis Pavel: Stau la scaunul de judecată al Cezarului, unde trebuie să fiu judecat. Pe iudei cu nimic nu i-am nedreptăţit, precum şi tu ştii mai bine. 11Deci, dacă nedreptăţesc şi am săvârşit ceva vrednic de moarte, nu mă dau înapoi de la moarte;

ται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. [12]τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. [14]ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνήρ τίς ἐστι καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, [15]περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ᾽ αὐτοῦ δίκην· [16]πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. [17]συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· [18]περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, [19]ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. [20]ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. [21]τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. [22]Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη· ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δέ, αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. [23]Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς

dacă însă nu este nimic din cele de care ei mă învinuiesc, nimeni nu poate să mă dea lor fără pricină. Cer să fiu judecat de Cezarul! [12]Atunci Festus, vorbind cu sfatul său, a răspuns: Ai cerut să fii judecat de Cezarul, la Cezarul te vei duce.

Şi, trecând câteva zile, Agripa împăratul şi Berenice au sosit la Cezareea, ca să-l salute pe Festus. [14]Şi, cum au petrecut mai multe zile acolo, Festus i-a înfăţişat împăratului cele despre Pavel, zicând: Este un bărbat, lăsat de Felix întemniţat, [15]în privinţa căruia, fiind eu la Ierusalim, au făcut plângere arhiereii şi bătrânii iudeilor, cerând osândirea lui; [16]eu le-am răspuns că romanii n-au obiceiul să dea pe vreun om la pieire înainte ca cel învinuit să aibă în faţă pe învinuitorii lui şi să aibă prilej de apărare pentru vina sa. [17]Deci, adunându-se ei aici, fără să fac nici o amânare, stând eu a doua zi pe scaunul de judecată, am poruncit să fie adus bărbatul. [18]În jurul lui stând învinuitorii, nu i-au adus nici o vină din cele pe care le bănuiam eu, [19]ci aveau cu el nişte neînţelegeri cu privire la credinţa lor şi la un oarecare Iisus mort, despre Care Pavel zicea că este viu. [20]Şi fiind eu nedumerit cu privire la aceste neînţelegeri, ziceam să meargă, dacă ar vrea, la Ierusalim şi acolo să se judece pentru acestea. [21]Dar Pavel, cerând să fie ţinut pentru hotărârea Augustului, am poruncit să-l ţină pe el până când îl voi trimite la Cezarul. [22]Şi Agripa a zis către Festus: Voiam şi eu să-l aud pe omul acesta. Iar el a zis: Mâine îl vei auzi. [23]Deci, a doua zi, venind Agripa şi Berenice cu mult fast şi intrând în sala de judecată împreună cu tribunii şi cu bărbaţii cei mai de frunte ai cetăţii, Festus a dat poruncă şi a

κατ᾽ ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤχθη ὁ Παῦλος. 24καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. 25ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. 26περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ᾽ ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τι γράψαι. 27ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ᾽ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

fost adus Pavel. 24Şi a zis Festus: Agripa împărate, şi voi, toţi bărbaţii care sunteţi aici cu noi, priviţi pe acela pentru care toată mulţimea iudeilor a venit la mine, şi în Ierusalim şi aici, strigând că el nu trebuie să mai trăiască. 25Iar eu, înţelegând că n-a făcut nimic vrednic de moarte şi el însuşi cerând să fie judecat de Augustul, am socotit să-l trimit. 26Despre acesta nu am ceva întemeiat să scriu stăpânului. De aceea l-am adus înaintea voastră şi mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca, făcându-se cercetare, să am ce scrie; 27căci mi se pare fără noimă să trimit un întemniţat dacă nu arăt şi învinuirile ce i se aduc.

Κεφάλαιον Κς΄

Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· 2περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον, 3μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαί σου μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. 4Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ᾽ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 5προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. 6καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θε-

Capitolul 26

Şi Agripa a zis către Pavel: Îţi este îngăduit să vorbeşti pentru tine. Atunci Pavel, întinzând mâna, s-a apărat, zicând: 2Pentru toate de care sunt învinuit de iudei, împărate Agripa, mă socotesc fericit, având a mă apăra înaintea ta astăzi; 3mai ales că tu cunoşti toate obiceiurile şi neînţelegerile de la iudei. De aceea, te rog să mă asculţi cu multă îngăduinţă. 4Vieţuirea mea cea din tinereţe, care a fost de la început în neamul meu, în Ierusalim, o ştiu toţi iudeii, 5cunoscându-mă mai de dinainte, dacă vor să dea mărturie, că am trăit ca fariseu, după eresul cel mai riguros al religiei noastre. 6Şi acum stau la judecată pentru nădejdea făgăduinţei făcute către părinţi de Dumnezeu, 7la care cele douăsprezece

οὗ ἕστηκα κρινόμενος, [7]εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. [8]τί ἄπιστον κρίνεται παρ᾽ ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; [9]ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· [10]ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, [11]καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. [12]Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ᾽ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, [13]ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· [14]πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. [15]ἐγὼ δὲ εἶπον· τίς εἶ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. [16]ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, [17]ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω [18]ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. [19]Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, [20]ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγ-

seminții ale noastre, slujind cu stăruință noapte şi zi, nădăjduiesc să ajungă; pentru această nădejde sunt învinuit, împărate Agripa, de către iudei. [8]De ce se socoteşte la voi de necrezut că Dumnezeu îi scoală pe morți? [9]Aşadar, eu am crezut în sinea mea că împotriva numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia să săvârşesc multe lucruri potrivnice; [10]ceea ce am şi făcut în Ierusalim, şi pe mulți dintre sfinți eu i-am zăvorât în temnițe, luând împuternicire de la arhierei, şi mi-am dat încuviințarea ca ei să fie ucişi. [11]Şi pedepsindu-i adesea prin toate sinagogile, îi sileam să hulească şi, peste măsură mâniindu-mă împotriva lor, îi prigoneam până şi prin cetățile din afară; [12]şi pentru aceasta mergând eu la Damasc, cu împuternicire şi încuviințare de la arhierei, [13]la miezul zilei, pe cale, am văzut, împărate, o lumină din cer strălucind mai mult decât strălucirea soarelui împrejurul meu şi a celor ce mergeau împreună cu mine. [14]Şi noi toți căzând la pământ, eu am auzit un glas grăind către mine şi zicând în limba evreiască: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? Greu îți este să loveşti în țepuşe cu piciorul. [15]Iar eu am zis: Cine eşti, Doamne? Iar El a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. [16]Dar scoală-te şi stai pe picioarele tale; căci spre aceasta M-am arătat ție, ca să te rânduiesc slujitor şi martor, şi al celor pe care le-ai văzut, şi al celor întru care Mă voi arăta ție, [17]scoțându-te pe tine din popor şi din neamuri, la care Eu te trimit, [18]să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea satanei la Dumnezeu, ca ei să ia iertarea păcatelor şi sorțul între cei sfințiți prin credința cea întru Mine. [19]Drept aceea, împărate Agripa,

γέλλω μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. [21]ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. [22]ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γενέσθαι καὶ Μωϋσῆς, [23]εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη· μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. [25]ὁ δέ, οὐ μαίνομαι, φησί, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. [26]ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. [27]πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. [28]ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. [29]ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. [30]Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, [31]καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. [32]Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

nu m-am făcut neascultător vedeniei cereşti; [20]ci mai întâi celor din Damasc şi din Ierusalim, şi în tot ţinutul Iudeii, şi neamurilor le vestesc să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făptuind lucruri vrednice de pocăinţă. [21]Din pricina acestora, iudeii, prinzându-mă în templu, încercau să mă omoare cu mâna lor. [22]Dobândind deci sprijin de la Dumnezeu, până în ziua aceasta am stat mărturisind la mic şi la mare, nimic altceva zicând decât cele ce şi Proorocii şi Moise au spus că vor să fie: [23]Că Hristos are să pătimească şi, Cel dintâi din învierea morţilor fiind, lumină are să vestească poporului şi neamurilor.

Şi acestea grăind el întru apărarea sa, Festus a zis cu glas mare: Eşti nebun, Pavele! Cartea multă te trage la nebunie. [25]Iar el a zis: Nu sunt nebun, preaputernice Festus, ci grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii. [26]Că are ştiinţă despre acestea împăratul, către care şi îndrăznind grăiesc; căci nu cred să-i fi rămas ascuns ceva din ele, pentru că aceasta nu s-a făptuit într-un ungher. [27]Crezi, împărate Agripa, proorocilor? Ştiu că crezi. [28]Iar Agripa a zis către Pavel: Cu puţin de nu mă înduplеci să mă fac şi eu creştin! [29]Iar Pavel a zis: M-aş ruga lui Dumnezeu ca, fie cu puţin, fie cu mult, nu numai tu, ci şi toţi care mă ascultă astăzi să se facă aşa cum sunt şi eu, afară de lanţurile acestea. [30]Şi acestea zicând el, s-au ridicat împăratul şi guvernatorul, asemenea şi Berenice şi cei care şedeau împreună cu ei, [31]şi plecând, grăiau unii către alţii, zicând că nimic vrednic de moarte sau de lanţuri nu făptuieşte omul acesta. [32]Iar Agripa a zis lui Festus: Putea fi slobozit omul acesta, dacă nu cerea să fie judecat de Cezarul.

Κεφάλαιον ΚΖ΄

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. 2ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως, 3τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. 4κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, 5τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. 6Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, 8μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. 9Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος 10λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. 11ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. 12ἀνευθέτου δὲ τοῦ

Capitolul 27

Iar când s-a hotărât să plecăm pe mare în Italia, l-au predat şi pe Pavel, şi pe alţi câţiva întemniţaţi unui sutaş pe nume Iuliu, din cohorta Augusta. 2Şi suindu-ne pe o corabie adramiteană, având să mergem pe mare la locurile din Asia, am plecat, fiind cu noi Aristarh, macedonean din Tesalonic. 3Şi a doua zi am ajuns la Sidon; şi Iuliu, purtându-se cu omenie faţă de Pavel, a îngăduit ca, mergând la prieteni, să aibă parte de îngrijire. 4Şi plecând de acolo, am plutit de-a lungul Ciprului, pentru că vânturile erau potrivnice. 5Şi străbătând marea Ciliciei şi a Pamfiliei, am ajuns la Mira Lichiei. 6Şi acolo, găsind sutaşul o corabie din Alexandria care mergea spre Italia, ne-a suit în ea. 7Şi plutind cu încetineală destule zile şi abia ajungând în dreptul Cnidului, fiindcă vântul nu ne îngăduia, am plutit pe lângă Creta, în dreptul Salmonei. 8Şi abia trecând noi pe lângă ea, am ajuns într-un loc numit Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Laseea. 9Şi trecând destul timp şi fiind plutirea primejdioasă, fiindcă trecuse şi postul, Pavel îi îndemna, 10zicându-le: Bărbaţi, văd că plutirea va să fie cu necaz şi cu multă pagubă, nu numai pentru încărcătură şi pentru corabie, ci şi pentru sufletele noastre. 11Iar sutaşul se încredea mai degrabă în cârmaci şi în stăpânul corabiei decât în cele spuse de Pavel. 12Şi limanul fiind neprielnic pentru iernat, cei mai mulţi au făcut sfat

λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. 14μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. 15συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, 17ἣν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. 18σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, 19καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. 20μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς. 21Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. 22καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, 24λέγων· μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. 25διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. 26εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς

să plecăm de acolo şi, dacă s-ar putea, să ajungem să iernăm la Fenix, un liman al Cretei, deschis spre austru şi crivăţ.

Şi suflând uşor vânt de Miazăzi şi socotind ei că se ţin de ce îşi puseseră în gând, ridicând ancora, treceau pe lângă Creta. 14Şi nu după multă vreme, s-a pornit asupra ei vânt furtunos, cel numit Euroclidon. 15Şi fiind smulsă corabia şi neputând ea să înfrunte vântul, ne-am lăsat duşi în voia lui. 16Şi trecând pe lângă o insuliţă, numită Clauda, de abia am putut să ţinem luntrea, 17pe care ridicând-o, au folosit unelte ajutătoare, încingând corabia pe dedesubt. Şi temându-se să nu naufragieze în Sirta, lăsând pânzele jos, erau purtaţi aşa. 18Şi fiind noi tare loviţi de furtună, în ziua următoare au aruncat încărcătura. 19Şi a treia zi, cu mâinile noastre, am aruncat lucrurile corăbiei. 20Şi nearătându-se nici soarele, nici stelele mai multe zile şi tot fiind asupra noastră furtună mare, aproape că ni se luase toată nădejdea de a ne mântui. 21Şi fiind de multă vreme lipsiţi de hrană, a stat atunci Pavel în mijlocul lor și a zis: Trebuia, o, bărbaţilor, ca, ascultându-mă pe mine, să nu plecăm din Creta şi să agonisim necazul acesta şi paguba. 22Şi acum vă îndemn să prindeţi curaj, căci nu va fi nici o pierdere de suflet dintre voi, afară de corabie. 23Căci mi-a stat înainte în această noapte un înger al Dumnezeului, al Căruia sunt şi Căruia mă închin, 24zicând: Nu te teme, Pavele. Trebuie să stai înaintea Cezarului; şi iată, ţi i-a dăruit Dumnezeu pe toţi cei ce merg pe mare cu tine. 25De aceea, bărbaţilor, prindeţi curaj, căci cred lui Dumnezeu, că aşa va fi, după cum mi s-a grăit. 26Dar trebuie să naufragiem pe o insulă. 27Şi când

ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. [28]καὶ βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε· [29]φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. [30]Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πρῴρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, [31]εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. [32]τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. [33]Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. [34]διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. [35]εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. [36]εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς· [37]ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. [38]κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. [40]καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. [41]περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.

s-a făcut a paisprezecea noapte de când eram purtaţi pe Adriatica, pe la miezul nopţii, au bănuit corăbierii că se apropie de un ţărm. [28]Şi aruncând măsura, au aflat douăzeci de stânjeni; trecând puţin mai departe şi iarăşi aruncând măsura, au aflat cincisprezece stânjeni. [29]Şi temându-se ca nu cumva să naufragiem în locuri stâncoase, aruncând de la pupa patru ancore, se rugau să se facă ziuă. [30]Şi căutând corăbierii să fugă din corabie şi lăsând luntrea în mare, sub cuvânt că vor să întindă ancorele de la proră, [31]a spus Pavel sutaşului şi ostaşilor: Dacă aceştia nu rămân în corabie, voi nu puteţi să vă mântuiţi. [32]Atunci ostaşii au tăiat funiile luntrei şi au lăsat-o să cadă. [33]Iar, până să se facă ziuă, Pavel îi ruga pe toţi să ia din hrană, zicând: A paisprezecea zi este astăzi de când, aşteptând, aţi rămas nemâncaţi, neluând nimic. [34]De aceea, vă rog să luaţi din hrană, căci aceasta este spre mântuirea voastră. Că nici unuia din voi nu-i va cădea din cap un fir de păr. [35]Zicând acestea şi luând pâine, a mulţumit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi, frângând, a început să mănânce. [36]Şi prinzând toţi curaj, au luat şi ei din hrană. [37]Şi eram în corabie, toate sufletele, două sute şaptezeci şi şase. [38]Şi săturându-se de hrană, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.

Iar când s-a făcut ziuă, n-au cunoscut pământul, dar au zărit un golf cu ţărm nisipos, la care s-au sfătuit să scoată corabia, dacă ar fi fost cu putinţă. [40]Şi desfăcând ancorele, le-au lăsat în mare, slăbind totodată funiile cârmelor şi, ridicând pânza din faţă în bătaia vântului, se îndreptau spre ţărm. [41]Şi nimerind într-un dâmb de nisip au înţepenit corabia; şi prora, înfigându-se,

42τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. 43ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, 44καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

a rămas neclintită, iar pupa se sfărâma de puterea valurilor. 42Iar ostaşii au făcut sfat să-i omoare pe întemnițați, ca să nu scape vreunul înotând. 43Dar sutaşul, voind să-l scape pe Pavel, a împiedicat vrerea lor şi a poruncit ca cei care pot să înoate, aruncându-se primii, să iasă la uscat; 44iar ceilalți, care pe scânduri, care pe câte ceva de la corabie. Şi aşa au scăpat cu toții la uscat.

Κεφάλαιον ΚΗ΄

Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης διεξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 5ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. 7Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8ἐγένετο δὲ τὸν

Capitolul 28

Şi după ce au scăpat, au aflat că insula se numeşte Malta. 2Iar barbarii ne arătau o nemaiîntâlnită omenie, căci, aprinzând foc, ne-au luat pe toți la ei din pricina ploii care se iscase şi din pricina frigului. 3Şi strângând Pavel o grămadă de vreascuri şi punându-le în foc, o viperă, ieşind de căldură, s-a prins de mâna lui. 4Şi când au văzut barbarii sălbăticiunea atârnând de mâna lui, ziceau unii către alții: Fără îndoială, ucigaş este omul acesta, pe care, deşi a scăpat din mare, Dreptatea nu l-a lăsat să trăiască. 5Deci el, scuturând fiara în foc, n-a pățit nici un rău. 6Iar ei aşteptau ca el să se umfle, sau să cadă deodată mort. Dar aşteptând ei mult şi văzând că nu i se întâmplă nimic neobişnuit, schimbându-şi gândul, ziceau că este un zeu. 7Şi în împrejurimile acelui loc erau țarinile căpeteniei insulei, pe nume Publius, care, primindu-ne, ne-a găzduit trei zile cu bunăvoință. 8Şi s-a făcut că tatăl lui Publius zăcea cuprins de friguri şi

πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. [9]τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· [10]οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν.

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις, [12]καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς· [13]ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους· [14]οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. [15]κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἔλαβε θάρσος.

Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατοντάρχης παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. [17]Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· [18]οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. [19]ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. [20]διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύ-

de dizenterie; la care intrând Pavel şi rugându-se, şi punând mâinile peste el, l-a vindecat. [9]Şi făcându-se aceasta, veneau la el şi ceilalţi din insulă care aveau boli şi se tămăduiau. [10]Aceştia ne-au cinstit cu multe cinstiri şi, când am plecat, ne-au pus la îndemână cele spre trebuinţă.

Şi după trei luni am pornit pe mare cu o corabie din Alexandria, care iernase pe insulă şi care avea pe ea însemnul Dioscurilor. [12]Şi ajungând la Siracuza, am rămas trei zile. [13]De unde, înconjurând, am sosit la Regium. Şi, iscându-se după o zi vânt de Miazăzi, am ajuns la Puteoli în cealaltă zi, [14]unde, găsind fraţi, am fost rugaţi să rămânem la ei şapte zile; şi astfel am venit la Roma. [15]Şi de acolo, fraţii, auzind cele despre noi, au ieşit întru întâmpinarea noastră până la Forul lui Apius şi la Trei Taverne; iar Pavel, văzându-i, a mulţumit lui Dumnezeu şi a căpătat îndrăzneală.

Când am ajuns la Roma, sutaşul i-a predat pe cei legaţi căpeteniei taberei, iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostaşul care îl păzea. [17]Şi s-a făcut că după trei zile Pavel i-a chemat la el pe cei care erau în fruntea iudeilor. Şi adunându-se aceştia, a zis către ei: Bărbaţi fraţi, nefăcând nimic împotriva poporului sau a obiceiurilor părinteşti, fiind întemniţat din Ierusalim, am fost dat în mâinile romanilor, [18]care, cercetându-mă, voiau să mă slobozească, fiindcă nu era în mine nici o vină de moarte. [19]Şi împotrivindu-se iudeii, am fost silit să cer să fiu judecat de Cezarul, dar nu ca şi cum aş avea să învinuiesc cu ceva neamul meu. [20]Deci, pentru această pricină v-am chemat să vă văd şi să vorbesc cu voi. Căci pentru nădejdea lui Israel sunt eu legat cu acest lanţ. [21]Iar ei

την περίκειμαι. 21οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν. 22ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 23Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἧκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας. 24καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. 25ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν 26λέγον· *πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἶπον· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·* 27*ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.* 28γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. 29καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. 30Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, 31κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

au zis către el: Noi nici scrisori despre tine n-am primit din Iudeea, nici nu a venit cineva dintre fraţi, ca să ne vestească sau să ne vorbească despre tine ceva rău. 22Dar cerem să auzim de la tine cele ce cugeţi; căci despre eresul acesta ne este cunoscut că pretutindeni se vorbeşte împotriva lui. 23Deci, rânduindu-i o zi, au venit la el, în găzduire, mai mulţi, cărora le vorbea, dând mărturie despre Împărăţia lui Dumnezeu şi încredinţându-i de cele despre Iisus şi din Legea lui Moise şi din prooroci, de dimineaţa până seara. 24Şi unii erau înduplecaţi de cele spuse, iar alţii nu credeau. 25Şi neînţelegându-se unii cu alţii, au plecat, zicând Pavel o vorbă: Bine a grăit Duhul Sfânt prin Isaia proorocul, către părinţii noştri, 26spunând: *Mergi la poporul acesta şi zi: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi privind veţi privi şi nu veţi vedea.* 27*Căci s-a învârtoşat inima acestui popor şi cu urechile greu au auzit şi şi-au închis ochii lor, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi Eu să-i vindec.* 28Deci cunoscut să vă fie vouă că neamurilor li s-a trimis această mântuire a lui Dumnezeu, ei vor şi auzi. 29Şi zicând el acestea, au plecat iudeii, având între ei multă neînţelegere. 30Şi a rămas Pavel doi ani întregi în casa luată de el cu chirie, şi primea pe toţi care veneau la el, 31propovăduind Împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără oprelişte.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

EPISTOLA CĂTRE ROMANI

Κεφάλαιον Α΄

Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ 2ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις 3περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυῒδ κατὰ σάρκα, 4τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, 5δι᾽ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, 6ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. 9μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι,

Capitolul 1

Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat apostol, osebit spre Evanghelia lui Dumnezeu, 2pe care a făgăduit-o mai înainte prin proorocii Săi în Scripturi Sfinte, 3despre Fiul Său, Cel născut din sămânța lui David după trup, 4Cel rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere după Duhul sfințeniei, din învierea din morți, Iisus Hristos, Domnul nostru, 5prin Care noi am primit har şi apostolie spre ascultarea credinței la toate neamurile, pentru numele Lui, 6între care sunteți şi voi chemați ai lui Iisus Hristos, 7tuturor celor ce sunteți în Roma, iubiți ai lui Dumnezeu, chemați sfinți. Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos!

Mai întâi mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, fiindcă credința voastră se vesteşte în toată lumea. 9Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia mă închin în duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său, că neîncetat fac pomenirea

10πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 11ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, 12τοῦτο δέ ἐστι συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. 13οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. 14Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· 15οὕτω τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. 17δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· *ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.*

Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, 19διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. 20τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, 21διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν, ἀλλ᾽ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία· 22φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. 24Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις

voastră, 10totdeauna cerând în rugăciunile mele ca poate, vreodată, să izbutesc cu voia lui Dumnezeu să vin la voi. 11Căci doresc mult să vă văd ca să vă împărtăşesc vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră, 12şi aceasta înseamnă să am mângâiere întru voi, prin credinţa noastră întreolaltă, şi a voastră, şi a mea. 13Şi nu vreau ca voi să nu ştiţi, fraţilor, că de multe ori mi-am pus în gând să vin la voi – şi am fost împiedicat până acum – ca să am vreun rod şi în voi, ca şi în celelalte neamuri. 14Elinilor şi barbarilor, înţelepţilor şi celor fără de minte le sunt dator; 15astfel, osârdia mea este să vă binevestesc şi vouă, celor din Roma.

Căci nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos: pentru că este putere a lui Dumnezeu, spre mântuire tot celui ce crede, iudeului mai întâi, şi elinului. 17Că dreptatea lui Dumnezeu în ea se descoperă din credinţă spre credinţă, precum este scris: *Dreptul din credinţă va fi viu.*

Căci se descoperă mânia lui Dumnezeu din cer peste toată necredinţa şi nedreptatea oamenilor care ţin adevărul întru nedreptate, 19pentru că ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu este vădit în ei; că Dumnezeu le-a vădit lor. 20Căci cele nevăzute ale Lui se văd de la zidirea lumii, înţelegându-se din făpturi: veşnica Lui putere şi dumnezeirea, spre a fi ei fără cuvânt de apărare, 21pentru că ei, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulţumit, ci s-au zădărnicit în gândurile lor şi s-a întunecat inima lor neînţelegătoare; 22zicând că sunt înţelepţi, s-au făcut nebuni, 23şi au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios şi al zburătoarelor şi al celor cu patru picioare şi

τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, [25]οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. [26]Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, [27]ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. [28]Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, [29]πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας· [30]ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, [31]ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· [32]οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

al târâtoarelor. [24]De aceea i-a şi dat Dumnezeu, întru poftele inimilor lor, necurăției, să-şi necinstească trupurile lor între ei, [25]ca unii care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună şi au cinstit şi s-au închinat zidirii în locul Ziditorului, Care este binecuvântat în veci. Amin. [26]Pentru aceea Dumnezeu i-a dat unor patimi de necinste; că femeile lor au schimbat rânduiala firească în cea împotriva firii; [27]asemenea şi bărbații, lăsând firească rânduială cu femeia, s-au aprins în pofta lor unii către alții, bărbați cu bărbați, săvârşind urâciunea şi primind în ei înşişi răsplata care se cuvenea rătăcirii lor. [28]Şi de vreme ce n-au încercat să aibă pe Dumnezeu întru cunoştință, i-a dat Dumnezeu unei minți neîncercate, să facă cele ce nu se cuvin, [29]plini de toată nedreptatea, desfrânarea, viclenia, lăcomia, răutatea; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înşelăciune, de rele-obiceiuri; [30]bârfitori, vorbitori de rău, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, mândri, lăudăroşi, născocitori de rele, nesupuşi părinților, [31]neînțelepți, călcători de legământ, lipsiți de dragoste, neînduplecați, nemilostivi; [32]care, cunoscând dreptatea lui Dumnezeu – că cei care făptuiesc unele ca acestea sunt vrednici de moarte – nu numai că fac acestea, ci le şi încuviințează celor care le făptuiesc.

Κεφάλαιον Β΄

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. [2]οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρῖμα τοῦ

Capitolul 2

Drept aceea, fără cuvânt de apărare eşti, o, omule, tot cel ce judeci; căci în ceea ce judeci pe celălalt, pe tine însuți te osândeşti; căci aceleaşi le făptuieşti tu, care judeci. [2]Şi ştim că

Θεοῦ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. [3]λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρῖμα τοῦ Θεοῦ; [4]ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; [5]κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, [6]ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, [7]τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι ζωὴν αἰώνιον, [8]τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή· [9]θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος· [10]δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι· [11]οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. [12]ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. [13]οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. [14]ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, [15]οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων [16]ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, [18]καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, [19]πέποιθάς

judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce făptuiesc unele ca acestea. [3]Şi socoteşti aceasta, o, omule, cel ce judeci pe cei ce făptuiesc unele ca acestea şi faci aceleaşi, că tu vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? [4]Sau dispreţuieşti bogăţia bunătăţii Lui şi a îngăduinţei şi a îndelungii Lui răbdări, necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te duce la pocăinţă? [5]Şi, după învârtoşarea ta şi după inima ta nepocăită, îţi agoniseşti mânie în ziua mâniei şi a descoperirii şi a dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, [6]Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui: [7]viaţă veşnică celor care prin stăruinţa în fapta bună caută slavă şi cinste şi nestricăciune, [8]iar celor cu zavistie şi care nu se supun adevărului, ci se supun nedreptăţii, mânie şi urgie; [9]necaz şi strâmtorare peste tot sufletul omului care lucrează răul, al iudeului mai întâi, şi al elinului; [10]dar slavă şi cinste şi pace tot celui ce lucrează binele, iudeului mai întâi, şi elinului. [11]Că nu este părtinire la Dumnezeu! [12]Căci câţi fără lege au păcătuit, fără lege vor şi pieri; iar câţi în lege au păcătuit, prin lege vor fi judecaţi. [13]Că nu cei ce aud legea sunt drepţi la Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea vor fi îndreptaţi. [14]Căci când neamurile care nu au lege din fire fac cele ale legii, aceştia, neavând lege, îşi sunt loruşi lege. [15]Ei arată fapta legii scrisă în inimile lor, conştiinţa lor împreună-mărturisind şi gândurile lor învinovăţindu-se sau apărându-se între ele, [16]în ziua în care va judeca Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor, după Evanghelia mea, prin Iisus Hristos.

Iată, tu te numeşti iudeu şi te odihneşti în Lege şi te lauzi în Dumnezeu [18]şi cunoşti voia Lui şi desluşeşti lucrurile însemnate, fiind învăţat din Lege [19]şi te crezi a fi călăuză

τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, [20]παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. [21]ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; [22]ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς; [23]ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις; [24]*τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι,* καθὼς γέγραπται. [25]περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. [26]ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; [27]καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. [28]οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, [29]ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

orbilor, lumină celor ce sunt în întuneric, [20]povăţuitor celor fără de minte, învăţător pruncilor, având în Lege înfăţişarea cunoaşterii şi a adevărului; [21]aşadar, tu, care înveţi pe altul, pe tine însuţi nu te înveţi? Tu, care propovăduieşti: Să nu furi!, furi? [22]Tu, care zici: Să nu săvârşeşti adulter!, săvârşeşti adulter? Tu, care te scârbeşti de idoli, furi din temple? [23]Tu, care te lauzi în Lege, Îl necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea Legii? [24]*Căci numele lui Dumnezeu din pricina voastră este hulit între neamuri,* precum este scris. [25]Tăierea-împrejur foloseşte dacă înfăptuieşti Legea; iar dacă eşti călcător de Lege, tăierea ta împrejur s-a făcut netăiere-împrejur. [26]Deci, dacă netăierea-împrejur păzeşte îndreptările Legii, netăierea lui împrejur nu se va socoti ca tăiere-împrejur? [27]Şi netăierea-împrejur din fire, care săvârşeşte Legea, te va judeca pe tine, călcătorul Legii prin literă şi prin tăiere-împrejur. [28]Căci iudeu nu este cel la vedere şi tăierea-împrejur nu este cea la vedere în trup, [29]ci iudeu este cel întru ascuns şi tăierea-împrejur este a inimii, în duh, nu în literă; a cărui laudă nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu.

Κεφάλαιον Γ´

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; [2]πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. [3]τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει; [4]μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄν-

Capitolul 3

Ce are deci mai mult iudeul? Sau care este folosul tăierii-împrejur? [2]Mult în toate privinţele. Mai întâi, că li s-au încredinţat cuvintele lui Dumnezeu. [3]Căci ce dacă unii n-au crezut? Oare necredinţa lor va desfiinţa credinţa lui Dumnezeu? [4]Să nu fie! Ci fie Dumnezeu adevărat şi tot

θρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται· *ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.* [5]εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. [6]μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; [7]εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι, [8]καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθώς φασί τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὧν τὸ κρῖμα ἔνδικόν ἐστι.

omul mincinos, precum este scris: *Ca drept să fii aflat întru cuvintele Tale şi să biruieşti când Te vei judeca Tu.* [5]Iar dacă nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Oare este nedrept Dumnezeu, Cel ce aduce mânia? – Ca om vorbesc. [6]Să nu fie! Căci altfel cum va judeca Dumnezeu lumea? [7]Şi dacă adevărul lui Dumnezeu întru minciuna mea a prisosit spre slava Lui, de ce mai sunt judecat şi eu ca păcătos? [8]Şi de ce n-am face cele rele ca să vină cele bune, precum suntem huliţi şi precum spun unii că zicem noi? Osânda acestora este dreaptă.

Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως· προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ᾿ ἁμαρτίαν εἶναι, [10]καθὼς γέγραπται ὅτι *οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς,* [11]*οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν·* [12]*πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός.* [13]*τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν·* [14]*ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει·* [15]*ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,* [16]*σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,* [17]*καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.* [18]*οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.* [19]Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, [20]διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

Ce, dar? Suntem noi mai presus? Nicidecum. Căci am învinuit mai înainte şi pe iudei, şi pe elini, că toţi sunt sub păcat, [10]precum este scris: *Nu este drept, nici măcar unul;* [11]*nu este cel ce înţelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu;* [12]*toţi s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătatea, nu este până la unul.* [13]*Mormânt deschis gâtlejul lor; cu limbile lor au viclenit; venin de aspidă sub buzele lor;* [14]*a căror gură e plină de blestem şi amărăciune;* [15]*iuţi picioarele lor a vărsa sânge;* [16]*zdrobire şi nenorocire în căile lor;* [17]*şi calea păcii n-au cunoscut-o;* [18]*nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor.* [19]Şi ştim că toate câte zice Legea le grăieşte celor de sub Lege, ca toată gura să fie închisă şi toată lumea să fie vinovată lui Dumnezeu, [20]pentru că din faptele Legii nici un trup nu se va îndrepta înaintea Lui; căci prin Lege este cunoştinţa păcatului.

Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, [22]δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ

Iar acum, fără Lege, dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat, mărturisită de Lege şi Proroci. [22]Iar dreptatea lui Dumnezeu este prin credinţa în Iisus Hristos, pentru toţi şi peste toţi cei ce cred, căci nu este deo-

ἔστι διαστολή· 23πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, 24δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 25ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. 27Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. 28λογιζόμεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, 30ἐπείπερ εἷς ὁ Θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.

sebire; 23căci toţi au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu, 24fiind îndreptaţi în dar cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus, 25pe Care Dumnezeu L-a pus mai dinainte ispăşire, întru sângele Lui, prin credinţă, spre arătarea dreptăţii Lui, pentru trecerea cu vederea a păcatelor mai înainte făcute, 26întru îngăduinţa lui Dumnezeu, spre arătarea dreptăţii Lui, în vremea de acum, ca să fie El Cel drept şi Care îndreptează pe cel din credinţa în Iisus. 27Unde este, aşadar, lauda? S-a înlăturat. Prin care lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinţei. 28Deci socotim că prin credinţă se îndreptează omul, fără faptele Legii. 29Sau Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu şi al neamurilor? Da, şi al neamurilor, 30de vreme ce unul este Dumnezeu, Care va îndrepta tăierea-împrejur din credinţă şi netăierea-împrejur prin credinţă. 31Deci, desfiinţăm Legea prin credinţă? Să nu fie! Dimpotrivă, întărim Legea.

Κεφάλαιον Δ´

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ σάρκα; 2εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς τὸν Θεόν. 3τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; *ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.* 4τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· 5τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην· 6καθάπερ καὶ Δαυῒδ λέγει

Capitolul 4

Deci, ce vom zice că a aflat Avraam părintele nostru după trup? 2Căci dacă Avraam din fapte s-a îndreptat, are laudă, dar nu la Dumnezeu. 3Căci ce spune Scriptura? *Şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate.* 4Iar celui care lucrează, plata nu i se socoteşte după dar, ci după datorie; 5iar celui care nu lucrează, dar crede în Cel care îndreaptă pe necinstitor, credinţa lui se socoteşte ca dreptate; 6precum şi David numeşte

τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· [7]*μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·* [8]*μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν.* [9]ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. [10]πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ᾽ ἐν ἀκροβυστίᾳ· [11]καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι᾽ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, [12]καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

fericit pe omul căruia Dumnezeu îi socoteşte dreptatea fără fapte: [7]*Fericiţi cărora li s-au lăsat fărădelegile şi cărora li s-au acoperit păcatele!* [8]*Fericit bărbatul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul.* [9]Deci fericirea aceasta este asupra tăierii-împrejur sau şi asupra netăierii-împrejur? Căci zicem: I s-a socotit lui Avraam credinţa ca dreptate. [10]Cum deci i s-a socotit? Fiind el în tăiere-împrejur sau în netăiere-împrejur? Nu în tăiere-împrejur, ci în netăiere-împrejur. [11]Şi semnul tăierii-împrejur l-a primit ca pecete a dreptăţii credinţei celei din netăierea-împrejur, ca să fie el părinte al tuturor celor care cred prin netăierea-împrejur, spre a li se socoti şi lor dreptatea, [12]şi părinte al tăierii-împrejur, nu doar celor din tăierea-împrejur, ci şi celor care păşesc pe urmele credinţei părintelui nostru Avraam, a celei din netăierea-împrejur.

Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. [14]εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· [15]ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις. [16]Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, [17]καθὼς γέγραπται ὅτι *πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε,* κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· [18]ὃς παρ᾽ ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· *οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου·* [19]καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης που ὑπάρχων,

Căci nu prin Lege s-a dat lui Avraam sau sământei lui făgăduinţa de a fi el moştenitor al lumii, ci prin dreptatea credinţei. [14]Căci dacă cei din Lege sunt moştenitori, s-a deşertat credinţa şi s-a desfiinţat făgăduinţa; [15]Legea lucrează mânie; căci unde nu este lege, nu este nici călcare de lege. [16]De aceea este din credinţă, ca să fie după har, ca făgăduinţa să fie statornică pentru toată sămânţa, nu numai celui din Lege, ci şi celui din credinţa lui Avraam, care este părinte al nostru, al tuturor [17] – precum este scris: *Părinte al multor neamuri te-am pus* –, înaintea Celui în care a crezut, a lui Dumnezeu, Care face vii pe cei morţi şi Care cheamă pe cele ce nu sunt ca fiind; [18]care, împotriva oricărei nădejdi, cu nădejde a crezut, ca să se facă el părinte al multor neamuri, după cuvântul spus: *Astfel va fi sămânţa ta;* [19]şi, neslăbind în credinţă,

καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάῤῥας· [20]εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ [21]καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγγελται δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. [22]διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. [23]Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, [24]ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, [25]ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

nu a luat seama la trupul lui de acum mort – fiind aproape de o sută de ani – şi nici la pântecele mort al Sarrei; [20]şi de făgăduinţa lui Dumnezeu nu s-a îndoit cu necredinţă, ci s-a întărit în credinţă, dând slavă lui Dumnezeu [21]şi încredinţat fiind că ceea ce a făgăduit puternic este să şi facă. [22]De aceea *şi i s-a socotit lui ca dreptate.* [23]Şi nu s-a scris numai pentru el că *s-a socotit lui,* [24]ci şi pentru noi, cărora are să ni se socotească, celor ce credem în Cel ce L-a înviat din morţi pe Iisus, Domnul nostru, [25]Care S-a dat pentru greşelile noastre şi a înviat pentru îndreptarea noastră.

Κεφάλαιον Ε΄

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [2]δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. [3]οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, [4]ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, [5]ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. [6]ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. [7]μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. [8]συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. [9]πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ

Capitolul 5

Îndreptaţi fiind, aşadar, din credinţă, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos, [2]prin Care şi aducere avem, întru credinţă, la harul acesta în care stăm şi ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu. [3]Şi nu numai, ci şi în strâmtorări ne lăudăm, ştiind că strâmtorarea lucrează răbdare, [4]şi răbdarea încercare, şi încercarea nădejde, [5]iar nădejdea nu ruşinează, că iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt Cel dat nouă. [6]Căci Hristos, încă fiind noi neputincioşi, la vremea hotărâtă a murit pentru cei necinstitori. [7]Căci abia de va muri cineva pentru un drept; căci pentru cel bun poate că şi îndrăzneşte cineva să moară. [8]Dar Dumnezeu Îşi vădeşte iubirea Lui spre noi, că, încă fiind noi păcătoşi, Hristos a murit pentru noi. [9]Deci, cu atât mai mult, fiind acum în-

σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. [10]εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· [11]οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον· [13] –ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· [14]ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. [15]Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. [16]καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. [17]εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. [18]Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. [19]ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. [20]νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, [21]ἵνα ὥσπερ ἐβα-

dreptați în sângele Lui, ne vom mântui prin El de urgie. [10]Căci dacă, vrăjmaşi fiind, am fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului Lui, cu atât mai mult, împăcați fiind, ne vom mântui întru viața Lui; [11]şi nu numai, ci ne şi lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin Care acum am primit împăcarea.

De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, și așa moartea a trecut la toți oamenii, întru care toți au păcătuit [13] – căci, până la Lege, era păcat în lume; dar păcat nu se socoteşte, nefiind Lege; [14]ci a împărățit moartea de la Adam până la Moise şi peste cei ce nu păcătuiseră după asemănarea călcării de poruncă a lui Adam, care este chip al Celui ce va să fie. [15]Dar cu darul nu este ca şi cu greşeala; căci, dacă prin greşeala unuia cei mulți au murit, cu mult mai mult a prisosit harul lui Dumnezeu şi darul în harul unui singur om, Iisus Hristos, către cei mulți. [16]Şi darul nu este ca ceea ce s-a făcut prin păcatul unuia; căci judecata este dintr-unul singur, spre osândă, iar darul este din multe greşeli, spre îndreptare. [17]Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărățit prin unul, cu atât mai mult cei ce primesc prisosul harului şi al darului dreptății vor împărăți întru viață prin Unul, Iisus Hristos. [18]Aşadar, după cum prin greşeala unuia a venit la toți oamenii osânda, tot aşa şi prin dreptatea Unuia a venit la toți oamenii îndreptarea vieții; [19]căci precum prin neascultarea unui om s-au făcut păcătoşi cei mulți, tot aşa şi prin ascultarea Unuia se vor face drepți cei mulți. [20]Iar Legea s-a strecurat ca să se înmulțească greşeala; şi unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit cu asupră de măsură harul, [21] ca, aşa cum pă-

σίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Κεφάλαιον ϛ΄

Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; 4συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, 6τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· 7ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. 8εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, 9εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. 10ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. 11οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 12Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, 13μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παρα-

catul a împărățit prin moarte, așa și harul să împărățească prin dreptate, spre viață veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

Capitolul 6

Ce vom zice, deci? Vom stărui în păcat ca să se înmulțească harul? 2Să nu fie! Noi, care am murit păcatului, cum vom trăi încă în el? 3Sau nu știți că cei câți ne-am botezat în Hristos Iisus, întru moartea Lui ne-am botezat? 4Deci ne-am îngropat cu El, prin botez, în moarte, ca, precum a înviat Hristos din morți, prin slava Tatălui, așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții; 5căci dacă ne-am făcut împreună-odrăsliți cu asemănarea morții Lui, vom fi negreșit și [împreună-odrăsliți] ai învierii, 6aceasta cunoscând, că omul nostru cel vechi a fost împreună-răstignit, ca să se desființeze trupul păcatului, pentru a nu mai fi noi robi ai păcatului; 7căci cel care a murit s-a îndreptat de la păcat, 8iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, 9știind că Hristos, înviat din morți, nu mai moare; moartea nu-L mai stăpânește. 10Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu. 11Așa și voi, socotiți-vă a fi morți păcatului, dar vii lui Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru. 12Deci, să nu împărățească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca, în poftele lui, să ascultați de păcat, 13nici nu înfățișați păcatului mădularele voastre ca arme ale nedreptății, ci, înfățișați-vă pe voi înșivă lui

στήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. [14]ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. [16]οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; [17]χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, [18]ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. [19]ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. [20]ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. [21]τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. [22]νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. [23]τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Dumnezeu ca dintre morţi trăind, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii lui Dumnezeu. [14]Căci păcatul nu va domni peste voi; căci nu sunteţi sub Lege, ci sub Har.

Ce, dar? Vom păcătui fiindcă nu suntem sub Lege, ci sub Har? Să nu fie! [16]Nu ştiţi că celui căruia vă înfăţişaţi robi spre ascultare, sunteţi robi aceluia de care ascultaţi, fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate? [17]Dar mulţumire lui Dumnezeu, că eraţi robi ai păcatului, însă aţi ascultat din inimă de chipul învăţăturii, căruia v-aţi încredinţat [18]şi, eliberându-vă de păcat, v-aţi robit dreptăţii [19]– omeneşte vorbesc, din pricina neputinţei trupului vostru –; căci precum v-aţi înfăţişat mădularele voastre roabe necurăţiei şi fărădelegii, spre fărădelege, tot aşa înfăţişaţi acum mădularele voastre roabe dreptăţii, spre sfinţire. [20]Căci când eraţi robi ai păcatului, eraţi liberi dreptăţii. [21]Deci ce rod aveaţi atunci întru cele de care acum vă ruşinaţi? Că sfârşitul acelora este moartea. [22]Acum însă, eliberaţi de păcat, dar robiţi lui Dumnezeu, aveţi rodul vostru spre sfinţire, iar sfârşitul, viaţă veşnică. [23]Căci plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu, viaţa veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Κεφάλαιον Ζ΄

Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί –γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ– ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; [2]ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ

Capitolul 7

Oare nu ştiţi, fraţilor – căci celor ce cunosc Legea le vorbesc – că Legea îl stăpâneşte pe om cât timp trăieşte? [2]Căci femeia măritată este legată prin Lege de bărbat, cât trăieşte; iar dacă moare

τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 4ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. 5ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· 6νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, *οὐκ ἐπιθυμήσεις*· 8ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον· 11ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. 13τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονε θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. 14οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. 15ὃ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17νυνὶ δὲ οὐκέτι

bărbatul, se dezleagă de legea bărbatului. 3Deci, trăind bărbatul, se va numi adulteră dacă va fi a altui bărbat; iar dacă moare bărbatul, este liberă de Lege, încât să nu fie adulteră, fiind a altui bărbat. 4Aşa că, fraţii mei, şi voi aţi murit Legii prin trupul lui Hristos, spre a fi ai altuia, ai Celui înviat din morţi, ca să aducem roade lui Dumnezeu. 5Căci, pe când eram în trup, patimile păcatelor, cele prin Lege, lucrau în mădularele noastre spre a aduce roade morţii; 6dar acum ne-am dezlegat de Lege, murind celei în care eram ţinuţi, ca să slujim întru înnoirea Duhului şi nu în vechimea literei. 7Deci ce vom zice? Este Legea păcat? Să nu fie! Dar păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. Căci nici pofta n-aş fi ştiut-o dacă Legea nu zicea: *Să nu pofteşti!* 8Şi luând pricină păcatul prin poruncă, a lucrat în mine toată pofta. Căci fără Lege, păcatul este mort. 9Iar eu trăiam cândva fără Lege, dar, venind porunca, păcatul a prins viaţă, 10iar eu am murit; şi porunca, cea spre viaţă, aceasta mi s-a aflat spre moarte. 11Căci păcatul, luând pricină prin poruncă, m-a înşelat şi, prin ea, m-a ucis. 12Astfel că Legea este sfântă şi porunca este sfântă şi dreaptă şi bună. 13Atunci, ce era bun mi s-a făcut mie moarte? Să nu fie! Ci păcatul, ca să se arate păcat, lucrându-mi mie moarte prin ceea ce este bun, ca păcatul, prin poruncă, să se facă peste măsură de păcătos. 14Căci ştim că Legea este duhovnicească; dar eu sunt trupesc, vândut sub păcat. 15Căci ceea ce lucrez nu ştiu; căci nu făptuiesc ceea ce vreau, ci ceea ce urăsc aceea fac. 16Iar dacă fac ceea ce nu voiesc, mă învoiesc cu Legea că este bună. 17Dar acum nu mai lucrez eu aceasta, ci păcatul care locuieşte în mine. 18Căci ştiu că nu locuieşte în mine,

ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ᾽ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. [18]οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ᾽ ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὑρίσκω· [19]οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ᾽ ὃ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. [20]εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ᾽ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. [21]εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· [22]συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, [23]βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. [24]Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; [25]εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοΐ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

adică în trupul meu, nici un bine. Căci a voi se află în mine, dar a lucra binele nu aflu; [19]Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl făptuiesc. [20]Iar dacă ceea ce nu voiesc aceasta fac, nu mai lucrez eu aceasta, ci păcatul care locuieşte în mine. [21]Găsesc deci în mine, cel ce voiesc a face binele, legea că răul se află în mine. [22]Căci mă desfătez de legea lui Dumnezeu, după omul cel dinlăuntru; [23]dar văd o altă lege în mădularele mele, războindu-se împotriva legii minții mele şi luându-mă rob în legea păcatului, cea care este în mădularele mele. [24]Om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia? [25]Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Aşadar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul legii păcatului.

Κεφάλαιον Η΄

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. [2]ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. [3]τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, [4]ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα· [5]οἱ γὰρ

Capitolul 8

Aşadar acum nici o osândă nu este pentru cei ce sunt în Hristos Iisus, care nu umblă după trup, ci după Duhul. [2]Căci legea Duhului vieții în Hristos Iisus m-a eliberat de legea păcatului şi a morții, [3]căci ceea ce era cu neputință Legii – fiind slabă prin trup – a săvârşit Dumnezeu: trimițând pe Însuşi Fiul Său în asemănarea trupului păcatului şi pentru păcat, a osândit păcatul în trup, [4]pentru ca dreptatea Legii să se împlinească în noi, care umblăm nu după trup, ci după Duhul.

κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. [6]τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν· [7]τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται· [8]οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. [9]ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. [10]εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. [11]εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν. [12]Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν· [13]εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνῄσκειν· εἰ δὲ Πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. [14]ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. [15]οὐ γὰρ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε Πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν· ἀββᾶ ὁ πατήρ. [16]αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. [17]εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

[5]Căci cei ce sunt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sunt după Duhul, cele ale Duhului. [6]Căci cugetul trupului este moarte, iar cugetul Duhului este viaţă şi pace; întrucât cugetul trupului este vrăjmăşie faţă de Dumnezeu; [7]căci nu se supune legii lui Dumnezeu, pentru că nici nu poate. [8]Iar cei ce sunt în trup nu pot să placă lui Dumnezeu. [9]Voi însă nu sunteţi în trup, ci în Duhul, dacă Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui. [10]Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat, iar Duhul este viaţă pentru dreptate. [11]Şi dacă Duhul Celui ce L-a înviat pe Iisus din morţi locuieşte în voi, Cel ce L-a înviat pe Hristos din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său Care locuieşte în voi. [12]Drept aceea, fraţilor, datori suntem nu trupului, ca să vieţuim după trup; [13]căci dacă vieţuiţi după trup, veţi muri; iar dacă, prin Duhul, omorâţi faptele trupului, veţi fi vii. [14]Căci câţi sunt mânaţi de Duhul lui Dumnezeu aceştia sunt fii ai lui Dumnezeu. [15]Că nu aţi primit un duh al robiei, iarăşi spre frică, ci aţi primit Duhul înfierii, întru Care strigăm: Avvá! Părinte! [16]Însuşi Duhul mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu. [17]Şi dacă suntem fii, suntem şi moştenitori; moştenitori ai lui Dumnezeu şi împreună-moştenitori cu Hristos, dacă pătimim împreună cu El, ca să ne şi slăvim împreună cu El.

Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. [19]ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. [20]τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν

Căci socotesc că pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de slava care ni se va descoperi. [19]Căci dorul neostoit al zidirii aşteaptă descoperirea fiilor lui Dumnezeu. [20]Căci zidirea s-a supus deşertăciunii – nu de voie, ci din pricina celui care a

ὑποτάξαντα, ἐπ᾽ ἐλπίδι [21]ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. [22]οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· [23]οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. [24]τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; [25]εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. [26]Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις· [27]ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. [28]Οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν· [29]ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· [30]οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ᾽ ἡμῶν; [32]ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; [33]τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαιῶν· [34]τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθείς, ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. [35]τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλῖψις

supus-o – cu nădejdea [21]că şi zidirea însăşi se va elibera de robia stricăciunii, spre libertatea slavei fiilor lui Dumnezeu. [22]Căci ştim că toată zidirea împreună-suspină şi suferă împreună până acum; [23]şi nu numai, ci şi noi înşine, având pârga Duhului, suspinăm în noi înşine, aşteptând înfierea, răscumpărarea trupului nostru. [24]Căci prin nădejde ne-am mântuit; nădejdea văzută nu este însă nădejde; căci cine mai nădăjduieşte ceea ce vede? [25]Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, aşteptăm cu răbdare. [26]Asemenea şi Duhul împreună-ajută neputinţelor noastre; căci nu ştim ce să cerem cum se cuvine în rugăciune, ci Însuşi Duhul mijloceşte pentru noi cu suspine negrăite; [27]iar Cel care cercetează inimile ştie care este cugetul Duhului, că potrivit lui Dumnezeu mijloceşte pentru sfinţi. [28]Şi ştim că toate împreună-lucrează spre bine cu cei care-L iubesc pe Dumnezeu, cei care după hotărârea Lui sunt chemaţi; [29]că pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a şi rânduit să fie întocmiţi asemenea chipului Fiului Său, spre a fi El întâi născut între mulţi fraţi. [30]Iar pe cei pe care i-a rânduit mai înainte, pe aceştia i-a şi chemat; şi pe cei pe care i-a chemat, pe aceştia i-a şi îndreptat; şi pe cei pe care i-a îndreptat, pe aceştia i-a şi slăvit.

Ce vom zice deci la acestea? Dacă Dumnezeu este cu noi, cine este împotriva noastră? [32]El, Care pe Însuşi Fiul Său nu L-a cruţat, ci pentru noi toţi L-a dat, cum nu ne va dărui, oare, toate împreună cu El? [33]Cine va aduce învinuire împotriva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Cel ce îndreptează! [34]Cine este cel ce osândeşte? Hristos este Cel ce a murit, şi mai ales Cel ce a înviat, Care şi este de-a dreapta lui

ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; [36]καθὼς γέγραπται ὅτι *ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.* [37]ἀλλ᾽ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. [38]πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα [39]οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Dumnezeu, Care mijloceşte pentru noi! [35]Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau goliciunea, sau primejdia, sau sabia? [36]Precum este scris: *Pentru Tine suntem omorâţi în toată ziua, socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere.* [37]Dar în toate acestea suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit pe noi. [38]Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici începătoriile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, [39]nici înălţimea, nici adâncul şi nici vreo altă zidire nu va putea să ne despartă pe noi de iubirea lui Dumnezeu, cea în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Κεφάλαιον Θ´

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, [2]ὅτι λύπη μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. [3]ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, [4]οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, [5]ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. [6]Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ, [7]οὐδ᾽ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ᾽ *ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι*

Capitolul 9

Adevăr spun în Hristos, nu mint, împreună-mărturisind cu mine conştiinţa mea în Duhul Sfânt, [2]că întristarea mea este mare şi durerea neîncetată în inima mea. [3]Căci aş fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru fraţii mei, cei de un neam cu mine după trup, [4]care sunt israeliţi, ale cărora sunt înfierea şi slava şi testamentele şi darea Legii şi închinarea şi făgăduinţele, [5]ai cărora sunt părinţii şi din care după trup este Hristosul, Cel ce este peste toate Dumnezeu, binecuvântat în veci. Amin. [6]Dar nu ca şi cum ar fi căzut Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toţi cei din Israel sunt Israel, [7]nici pentru că sunt sămânţa lui Avraam sunt toţi fii, ci *în*

σπέρμα· 8τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. 9ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· *κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.* 10οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, 12ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι *ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι,* 13καθὼς γέγραπται· *τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.* 14Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; μὴ γένοιτο. 15τῷ γὰρ Μωϋσῇ λέγει· *ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω.* 16ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. 17λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι *εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.* 18ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει.

Ἐρεῖς οὖν μοι· τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; 20μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας οὕτως; 21ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; 22εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν; 23καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν; 24οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, 25ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει·

Isaac se va chema ție sămânță; 8adică: Nu fiii trupului sunt fii ai lui Dumnezeu, ci fiii făgăduinței se socotesc ca sământă. 9Căci al făgăduinței este cuvântul acesta: *Pe vremea aceasta voi veni şi Sarra va avea un fiu.* 10Şi nu numai, ci şi Rebeca, care din unul singur a zămislit, din Isaac, părintele nostru; 11căci nefiind încă născuți, nici făcând ei ceva bun sau rău, ca să rămână vrerea cea după alegere a lui Dumnezeu, nu din fapte, ci de la Cel ce cheamă, 12i s-a zis ei: *Cel mai mare va fi rob celui mai mic,* 13precum este scris: *Pe Iacov l-am iubit, iar pe Isav l-am urât.* 14Ce vom zice, dar? Oare este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie! 15Căci lui Moise îi zice: *Voi milui pe cine miluiesc şi Mă voi îndura de cine Mă îndur.* 16Aşadar, nu este al celui care voieşte, nici al celui care aleargă, ci al lui Dumnezeu Care miluieşte. 17Căci Scriptura îi zice lui Faraon: *Chiar pentru aceasta te-am ridicat, ca să arăt în tine puterea Mea şi ca să se vestească numele Meu în tot pământul.* 18Aşadar, pe cine voieşte miluieşte, iar pe cine voieşte învârtoşează.

Îmi vei zice deci: De ce mai învinuieşte? Căci vrerii Lui cine îi stă împotrivă? 20Dar, o, omule, cine eşti tu de răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Oare făptura va zice Celui ce a făcut-o: De ce m-ai făcut aşa? 21Sau nu are olarul stăpânire peste lut, să facă din aceeaşi frământătură un vas de cinste şi altul de necinste? 22Şi dacă Dumnezeu, voind să-Şi arate mânia şi să facă puterea Lui cunoscută, a suferit cu multă răbdare vasele mâniei Sale, pregătite spre pierire, 23şi pentru a face cunoscută bogăția slavei Sale peste vasele milei, pe care mai dinainte le-a gătit spre slavă? 24Adică pe noi, pe care ne-a şi chemat, nu numai

καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην· [26]*καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.* [27]Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ· *ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται·* [28]*λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.* [29]καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας, *εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν.*

dintre iudei, ci şi dintre neamuri, [25]precum zice şi în Osea: *Chema-voi popor al Meu pe cel ce nu este poporul Meu, şi iubită pe cea care nu este iubită;* [26]*şi va fi în locul unde li s-a zis lor: Voi nu sunteţi popor al Meu – acolo se vor chema fii ai Dumnezeului Celui viu;* [27]iar Isaia strigă pentru Israel: *Dacă ar fi numărul fiilor lui Israel ca nisipul mării, rămăşiţa se va mântui;* [28]*căci împlineşte şi scurtează cuvântul întru dreptate, pentru că va face Domnul cuvânt scurtat pe pământ;* [29]şi precum a zis mai dinainte Isaia: *Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat nouă sământă, ca Sodoma ne-am fi făcut şi cu Gomora ne-am fi asemănat.*

Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, [31]Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε. [32]διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ᾽ ὡς ἐξ ἔργων νόμου· προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, [33]καθὼς γέγραπται· *ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.*

Ce vom zice, deci? Că neamurile care nu urmăreau dreptatea au dobândit dreptatea, dar dreptatea cea din credinţă, [31]iar Israel, urmărind legea dreptăţii, n-a ajuns la legea dreptăţii. [32]Pentru ce? Pentru că nu era din credinţă, ci ca din faptele Legii. S-au poticnit de piatra poticnirii, [33]precum este scris: *Iată pun în Sion piatră de poticnire şi stâncă de sminteală; şi tot cel ce crede în El nu va fi ruşinat.*

Κεφάλαιον Ι΄

Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν· [2]μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν. [3]ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. [4]τέλος

Capitolul 10

Fraţilor, bunăvoinţa inimii mele şi rugăciunea cea către Dumnezeu, pentru Israel, este spre mântuire; [2]căci mărturisesc despre ei că au râvna lui Dumnezeu, dar nu după cunoştinţă. [3]Căci necunoscând dreptatea lui Dumnezeu şi căutând să statornicească propria lor dreptate, nu s-au supus dreptăţii lui Dumnezeu. [4]Că sfârşitul

γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι *ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς·* 6ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· *μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;* τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· 7ἤ *τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον;* τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. 8ἀλλὰ τί λέγει; *ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου·* τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 10καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 11λέγει γὰρ ἡ γραφή· *πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.* 12οὐ γὰρ ἔστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· 13*πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.* 14πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; 15πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέγραπται· *ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά.* 16Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας γὰρ λέγει· *Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;* 17ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ. 18ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε *εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.* 19ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· *ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργ-*

Legii este Hristos, spre dreptate tot celui ce crede.

Căci Moise scrie despre dreptatea cea din Lege: *Omul care face acestea va fi viu întru ele.* 6Iar dreptatea din credință așa zice: *Să nu zici în inima ta: Cine se va sui la cer?*, adică să-L coboare pe Hristos; 7sau: *Cine se va coborî întru adânc?*, adică să-L ridice pe Hristos din morți! 8Dar ce zice? *Aproape este de tine cuvântul, în gura ta și în inima ta* – acesta este cuvântul credinței pe care-l propovăduim. 9Căci, dacă vei mărturisi cu gura ta Domn pe Iisus și vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morți, te vei mântui; 10căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mântuire. 11Căci zice Scriptura: *Tot cel ce crede în El nu va fi rușinat.* 12Căci nu este deosebire între iudeu și elin, pentru că Același este Domnul tuturor, bogat fiind spre toți cei ce-L cheamă pe El. 13Căci: *Tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui.* 14Cum deci vor chema pe Cel în care nu au crezut? Și cum vor crede în Cel de Care n-au auzit? Și cum vor auzi, fără cel ce propovăduiește? 15Și cum vor propovădui, de nu vor fi trimiși? Precum este scris: *Cât de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc cele bune!* 16Dar nu toți au ascultat de Evanghelie, căci Isaia zice: *Doamne, cine a crezut celor auzite de la noi?* 17Prin urmare, credința este din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Dumnezeu. 18Dar zic: Oare n-au auzit? Dimpotrivă: *În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.* 19Dar zic: Nu cumva Israel n-a cunoscut? Moise spune cel dintâi: *Stârni-voi gelozia voastră asupra celui ce nu este neam, asupra unui neam neprice-*

γιῷ ὑμᾶς. [20]Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει· *εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι.* [21]πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· *ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.*

put voi întărâta mânia voastră. [20]Iar Isaia îndrăzneşte şi zice: *Aflat am fost de cei ce nu Mă căutau şi arătatu-M-am celor care nu întrebau de Mine.* [21]Şi către Israel zice: *Toată ziua întins-am mâinile Mele spre un popor neascultător şi împotrivă-grăitor.*

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. [2]οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων; [3]*Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου.* [4]ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; *κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.* [5]οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ᾽ ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. [6]εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. [7]Τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, [8]καθὼς γέγραπται· *ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.* [9]καὶ Δαυΐδ λέγει· *γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς·* [10]*σκοτισθήτωσαν*

Capitolul 11

Zic deci: Oare a lepădat Dumnezeu pe poporul Său? Să nu fie! Căci şi eu sunt israelit, din sămânța lui Avraam, din seminția lui Veniamin. [2]Nu a lepădat Dumnezeu pe poporul Său, pe care mai înainte l-a cunoscut. Sau nu ştiți ce zice Scriptura despre Ilie? Cum mijloceşte la Dumnezeu împotriva lui Israel, zicând: [3]*Doamne, pe proorocii Tăi i-au omorât şi jertfelnicele Tale le-au surpat, şi eu am rămas singur şi ei caută sufletul meu!* [4]Dar ce-i spune dumnezeiescul răspuns? *Mi-am pus deoparte şapte mii de bărbați, care nu şi-au plecat genunchiul lui Baal.* [5]Deci tot aşa şi în vremea de acum o rămăşiță s-a făcut potrivit alegerii harului. [6]Iar dacă este prin har, nu mai este din fapte; altfel, harul nu mai este har. Iar dacă este din fapte, nu mai este har; altfel, fapta nu mai este faptă. [7]Ce, dar? Ceea ce caută Israel, la aceasta nu a ajuns; alegerea însă a ajuns; iar ceilalți s-au împietrit, [8]aşa cum este scris: *Dumnezeu le-a dat duh de încremenire, ochi să nu vadă şi urechi să nu audă până în ziua de azi.* [9]Şi David zice: *Facă-se masa lor spre cursă şi spre laț şi spre sminteală şi spre răsplătire*

οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. [12]εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; [13]Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μέν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, [14]εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. [15]εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; [16]εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. [17]Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, [18]μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. [19]ἐρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. [20]καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστηκας. μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· [21]εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. [22]ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. [23]καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται· δυνατὸς γάρ ὁ Θεός ἐστι πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. [24]εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ;

lor! [10]*Întunecă-se ochii lor ca să nu vadă şi spinarea lor pentru totdeauna gârboveşte-o!*

Deci zic: Oare s-au poticnit ca să cadă? Să nu fie! Ci mântuirea neamurilor este prin greşeala lor, ca pe ei să-i stârnească spre gelozie. [12]Şi dacă greşeala lor este bogăţie a lumii şi înfrângerea lor bogăţie a neamurilor, cu cât mai mult plinirea lor? [13]Căci zic vouă, neamurilor: Întrucât eu sunt apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea, [14]poate voi stârni spre gelozie trupul meu şi voi mântui pe unii dintre ei. [15]Căci dacă înlăturarea lor este împăcare lumii, ce va fi primirea lor, dacă nu viaţă din morţi? [16]Iar dacă pârga este sfântă, şi frământătura este; şi dacă rădăcina este sfântă, şi ramurile sunt. [17]Iar dacă unele din ramuri au fost frânte, şi tu, măslin sălbatic fiind, ai fost altoit în ele şi te-ai făcut împreună-părtaş al rădăcinii şi al grăsimii măslinului, [18]nu te trufi faţă de ramuri; iar dacă te trufeşti, nu tu porţi rădăcina, ci rădăcina pe tine. [19]Vei zice deci: Au fost tăiate ramurile, ca să fiu eu altoit. [20]Bine! Prin necredinţă s-au tăiat, iar tu stai prin credinţă. Nu te înălţa cu cugetul, ci teme-te! [21]Căci, dacă Dumnezeu n-a cruţat ramurile cele după fire, nu cumva nici pe tine să nu te cruţe! [22]Iată deci bunătatea şi asprimea lui Dumnezeu, către cei ce au căzut – asprime, iar către tine – bunătate, dacă stăruieşti în bunătate; altfel, şi tu vei fi tăiat. [23]Dar şi aceia, dacă nu vor stărui în necredinţă, vor fi altoiţi; căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăşi. [24]Căci dacă tu ai fost tăiat din măslinul cel după fire sălbatic şi împotriva firii ai fost altoit în măslinul cel bun, cu cât mai mult aceştia, cei după fire, vor fi altoiţi în măslinul lor?

Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, [26]καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· *ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ·* [27]*καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.* [28]κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· [29]ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. [30]ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, [31]οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι· [32]συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. [33]Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. [34]*τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;* [35]*ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;* [36]ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Că nu vreau ca voi să nu ştiţi, fraţilor, taina aceasta, ca să nu vă socotiţi pe voi înşivă înţelepţi; că împietrire s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra plinirea neamurilor. [26]Şi astfel tot Israelul se va mântui, precum este scris: *Veni-va din Sion Cel ce izbăveşte şi va abate relele-cinstiri de la Iacov;* [27]*Şi acesta le este testamentul de la Mine, când voi ridica păcatele lor.* [28]După Evanghelie, ei sunt vrăjmaşi pentru voi, dar, după alegere, ei sunt iubiţi pentru părinţi. [29]Căci darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se iau înapoi. [30]Căci, după cum şi voi odinioară n-aţi ascultat de Dumnezeu, dar acum aţi fost miluiţi prin neascultarea acestora, [31]tot aşa şi aceştia acum n-au ascultat, pentru ca, prin miluirea voastră, să fie şi ei miluiţi. [32]Căci Dumnezeu i-a închis laolaltă pe toţi în neascultare, ca pe toţi să-i miluiască. [33]O, adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al cunoştinţei lui Dumnezeu! Cât sunt de necercetate judecăţile Lui şi cât sunt de nepătrunse căile Lui! [34]*Căci cine a cunoscut mintea Domnului sau cine s-a făcut sfătuitorul Lui?* [35]*Sau cine I-a dat Lui mai înainte şi i se va da lui înapoi?* [36]Că din El şi prin El şi înspre El sunt toate. A Lui să fie slava în veci. Amin!

Κεφάλαιον ΙΒ΄

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, [2]καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι

Capitolul 12

Vă îndemn deci, fraţilor, prin îndurările lui Dumnezeu, să înfăţişaţi trupurile voastre jertfă vie, sfântă, bineplăcută lui Dumnezeu – închinarea voastră cea cuvântătoare –. [2]Şi nu luaţi chipul veacului aces-

τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. [3]Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ᾽ ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. [4]καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, [5]οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ᾽ εἷς ἀλλήλων μέλη. [6]ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, [7]εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, [8]εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότητι. [9]Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, [10]τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, [11]τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, [12]τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, [13]ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. [14]εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. [15]χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. [16]τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυτοῖς. [17]μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· [18]εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. [19]μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· *ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος.* [20]ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμι-

tuia, ci schimbaţi-vă la faţă prin înnoirea minţii voastre, ca să desluşiţi care este voia lui Dumnezeu, cea bună şi bineplăcută şi desăvârşită. [3]Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia dintre voi să nu cugete mai presus decât ce trebuie să cugete, ci să cugete spre a se înţelepţi, precum a împărţit Dumnezeu fiecăruia măsura credinţei. [4]Căci, precum într-un singur trup avem multe mădulare, iar mădularele nu au toate aceeaşi lucrare, [5]aşa şi noi, cei mulţi, suntem un trup în Hristos şi fiecare în parte mădulare unii altora. [6]Şi avem daruri felurite după harul ce ni s-a dat: fie proorocie, după măsura credinţei; [7]fie slujire, în slujire; fie cel ce învaţă pe alţii, în învăţătură; [8]fie cel ce mângâie, în mângâiere; cel ce împarte, întru dărnicie; cel întâi stătător, în sârguinţă; cel ce miluieşte, în voie bună! [9]Iubirea să fie nefăţarnică. Urâţi ce este viclean, alipindu-vă de ceea ce este bun, [10]cu dragoste frăţească unii pe alţii iubindu-vă; în cinstire întrecându-vă unii pe alţii, [11]în sârguinţă nefiind trândavi; cu duhul fiind fierbinţi; Domnului robindu-vă, [12]în nădejde bucurându-vă, în strâmtorare răbdând, în rugăciune stăruind, [13]trebuinţelor sfinţilor făcându-vă părtaşi, spre primirea de străini sârguindu-vă. [14]Binecuvântaţi pe cei ce vă prigonesc, binecuvântaţi-i şi nu-i blestemaţi. [15]Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură şi plângeţi cu cei ce plâng. [16]Cugetaţi acelaşi lucru unii pentru alţii, nu cugetaţi cele înalte, ci plecaţi-vă spre cei de jos. Nu vă socotiţi înţelepţi pe voi înşivă. [17]Nu răsplătiţi nimănui răul cu rău, îngrijiţi-vă de cele bune înaintea tuturor oamenilor; [18]de este cu putinţă, pe cât ţine de voi, fiţi în pace cu toţi oamenii, [19]fără să vă răzbunaţi singuri, iubiţilor, ci daţi loc mâniei Lui, căci

ζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. [21]μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

scris este: *A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul.* [20]Deci, dacă flămânzeşte vrăjmaşul tău, dă-i să mănânce, dacă înseteează, dă-i să bea; căci, făcând acestea, cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui. [21]Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte cu binele răul.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. [2]ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήψονται. [3]οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· [4]Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. [5]διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. [6]διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. [7]ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν.

Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκε· [9]τὸ γὰρ *οὐ μοιχεύσεις, οὐ*

Capitolul 13

Tot sufletul să se supună înaltelor stăpâniri. Căci nu este stăpânire decât de la Dumnezeu; iar stăpânirile care sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. [2]Astfel că, cel ce se împotriveşte stăpânirii se împotriveşte rânduielii lui Dumnezeu. Iar cei ce se împotrivesc îşi vor lua osândă. [3]Căci stăpânitorii nu sunt frică pentru faptele bune, ci pentru cele rele. Voieşti să nu te temi de stăpânire? Fă binele şi vei avea laudă de la ea. [4]Căci este slujitoare a lui Dumnezeu spre binele tău. Iar dacă faci răul, teme-te; căci nu în zadar poartă sabia; pentru că este slujitoare a lui Dumnezeu, răzbunătoare spre mânie asupra celui care făptuieşte răul. [5]De aceea este nevoie să vă supuneţi, nu numai pentru mânie, ci şi pentru conştiinţă. [6]Căci pentru aceasta plătiţi şi dăjdii. Căci ei sunt slujitori ai lui Dumnezeu, stăruind în aceasta. [7]Daţi deci tuturor cele datorate: celui cu dajdia, dajdia; celui cu vama, vama; celui cu teama, teama; celui cu cinstea, cinstea.

Nimănui cu nimic nu fiţi datori, decât în a vă iubi unii pe alţii. Căci cel care iubeşte pe celălalt a împlinit Legea; [9]căci

φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.* 10ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, 14ἀλλ᾽ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

aceasta: *Să nu săvârşeşti adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu pofteşti* şi orice altă poruncă se recapitulează în acest cuvânt: *Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.* 10Iubirea nu lucrează vreun rău aproapelui; deci plinirea Legii este iubirea.

Şi aceasta, ştiind vremea, că este deja ceasul să ne sculăm din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut. 12Noaptea e pe sfârşite; ziua s-a apropiat. Să lepădăm, dar, lucrurile întunericului şi să îmbrăcăm armele luminii. 13Ca ziua să umblăm, cu bună cuviinţă; nu în îmbuibări şi beţii, nu în desfrânări şi fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă; 14ci îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup nu o faceţi spre pofte.

Κεφάλαιον ΙΔ´

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. 2ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. 4σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν. 5ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ᾽ ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω. 6ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ οὐ φρο-

Capitolul 14

Pe cel slab în credinţă primiţi-l, nu ca să-i judecaţi gândurile. 2Unul crede să mănânce de toate; cel slab însă mănâncă legume. 3Cel ce mănâncă să nu dispreţuiască pe cel ce nu mănâncă; iar cel ce nu mănâncă să nu judece pe cel ce mănâncă; fiindcă Dumnezeu l-a primit. 4Cine eşti tu, ca să judeci o slugă străină? Pentru stăpânul său stă sau cade. Dar va sta, căci puternic este Dumnezeu să-l facă să stea. 5Unul judecă o zi deosebit de alta, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare să aibă încredinţare deplină în mintea lui. 6Cel ce ţine ziua pentru Domnul o ţine; şi cel ce nu ţine ziua

νεῖ. καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει· εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. [7]οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· [8]ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. [9]εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. [10]Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. [11]γέγραπται γάρ· *ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.* [12]ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. [14]οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι᾽ αὐτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. [15]εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. [16]μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. [17]οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ· [18]ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. [19]ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. [20]μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. [21]καλὸν τὸ

pentru Domnul nu o ţine. Şi cel ce mănâncă pentru Domnul mănâncă; căci mulţumeşte lui Dumnezeu; şi cel ce nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă şi mulţumeşte lui Dumnezeu. [7]Căci nimeni dintre noi nu trăieşte pentru sine şi nimeni nu moare pentru sine. [8]Căci şi dacă trăim, pentru Domnul trăim, şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, şi dacă trăim, şi dacă murim, ai Domnului suntem. [9]Căci pentru aceasta Hristos a şi murit, a şi înviat şi a şi trăit, ca şi peste morţi şi peste vii să stăpânească. [10]Iar tu, de ce judeci pe fratele tău? Sau şi tu, de ce socoteşti de nimic pe fratele tău? Căci toţi vom sta înaintea scaunului de judecată al lui Hristos. [11]Căci scris este: *Viu sunt Eu! – zice Domnul – că Mie se va pleca tot genunchiul şi toată limba va da slavă lui Dumnezeu.* [12]Aşadar, fiecare dintre noi despre sine va da socoteală lui Dumnezeu.

Deci să nu ne mai judecăm unii pe alţii, ci aceasta judecaţi mai degrabă: Să nu puneţi poticnire fratelui sau sminteală. [14]Ştiu şi sunt încredinţat în Domnul Iisus că nimic nu este întinat prin sine, decât pentru cel care socoteşte că este ceva întinat; pentru acela este întinat. [15]Iar dacă, pentru mâncare, fratele tău se mâhneşte, nu mai umbli potrivit iubirii. Nu-l pierde, cu mâncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos. [16]Să nu fie hulit, deci, binele vostru. [17]Căci nu este Împărăţia lui Dumnezeu mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt; [18]căci cel ce întru acestea se face rob lui Hristos este bineplăcut lui Dumnezeu şi încercat în faţa oamenilor. [19]Drept aceea, să urmărim cele ale păcii şi cele ale zidirii unuia de către altul. [20]Nu strica, pentru mâncare, lucrul

μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. [22]σὺ πίστιν ἔχεις; κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. [23]ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν. [24]Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, [25]φανερωθέντος δὲ νῦν, διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, [26]μόνῳ σοφῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

lui Dumnezeu. Toate sunt curate, dar rău omului care mănâncă spre poticnire. [21]Bine este să nu mănânci carne, nici să bei vin, nici altceva în care fratele tău se poticneşte sau se sminteşte sau slăbeşte. [22]Tu ai credinţă? S-o ai pentru tine, înaintea lui Dumnezeu. Fericit cel ce nu se judecă pe sine în ceea ce încuviinţează! [23]Iar cel ce se îndoieşte, dacă mănâncă, se osândeşte, pentru că nu este din credinţă. Şi tot ce nu este din credinţă este păcat. [24]Iar Celui ce poate să vă întărească după Evanghelia mea şi după propovăduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei celei ţinute sub tăcere din timpuri veşnice [25]şi arătate acum şi, prin scripturile prooroceşti, după porunca veşnicului Dumnezeu, făcute cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinţei, [26]Unuia Înţeleptului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Lui fie slava în veci. Amin!

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. [2]ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· [3]καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, *οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ᾽ ἐμέ.* [4]ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.

Capitolul 15

Datori suntem noi cei puternici să purtăm slăbiciunile celor neputincioşi şi nu nouă înşine să plăcem. [2]Ci fiecare dintre noi să placă aproapelui în bine, spre zidire. [3]Căci şi Hristos nu Sieşi a plăcut, ci, precum este scris: *Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra Mea.* [4]Căci câte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învăţătura noastră, ca, prin răbdarea şi mângâierea Scripturilor, să avem nădejdea. [5]Iar Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să vă

5ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, 6ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. 8Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· *διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.* 10καὶ πάλιν λέγει· *εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.* 11καὶ πάλιν· *αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη,* καὶ *ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.* 12καὶ πάλιν Ἠσαΐας λέγει· *ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.* 13Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ 16εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 17ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν· 18οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι᾽ ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ, 19ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ,

dea vouă să cugetați la fel unii pentru alții, după Hristos Iisus, 6pentru ca într-un cuget, cu o gură să-L slăviți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

De aceea, primiți-vă unii pe alții, precum și Hristos v-a primit pe voi, spre slava lui Dumnezeu. 8Și zic: Hristos Iisus S-a făcut slujitor al tăierii-împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să adeverească făgăduințele date părinților, 9iar neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru milă, precum este scris: *Pentru aceasta Îți voi da slavă între neamuri, Doamne, și numelui Tău voi cânta.* 10Și iarăși zice: *Veseliți-vă, neamuri, cu poporul Lui.* 11Și iarăși: *Lăudați pe Domnul toate neamurile;* și: *Lăudați-L pe El toate popoarele.* 12Și iarăși Isaia zice: *Va fi rădăcina lui Iesei și Cel ce Se ridică să domnească peste neamuri; în Acela neamuri vor nădăjdui.* 13Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple pe voi de toată bucuria și pacea în credință, ca să prisosiți în nădejde, în puterea Duhului Sfânt.

Și sunt încredințat, frații mei, și eu însumi despre voi, că și voi sunteți plini de bunătate, plini de toată cunoștința, putând și voi să vă povățuiți unii pe alții. 15Dar mai cu îndrăzneală v-am scris, fraților, în parte, ca să vă aduc aminte din nou, pentru harul cel dat mie de Dumnezeu 16spre a fi slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind cu sfințenie Evanghelia lui Dumnezeu, ca să se facă ofranda neamurilor bineprimită, sfințită în Duhul Sfânt. 17Așadar, am laudă în Hristos Iisus cele către Dumnezeu. 18Căci nu voi îndrăzni să grăiesc ceva din cele ce n-a lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, prin cuvânt și prin faptă, 19în puterea semnelor și a minunilor,

ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, [20]οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, [21]ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, *οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι.*

Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· [23]νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, [24]ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. [25]νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. [26]εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. [27]εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. [28]τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. [29]οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. [30]Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, [31]ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἁγίοις, [32] ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. [33]ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

în puterea Duhului lui Dumnezeu, astfel încât am împlinit Evanghelia lui Hristos de la Ierusalim şi împrejurimi până în Iliric, [20]şi râvnind astfel să binevestesc nu unde a fost numit Hristos, ca să nu zidesc pe temelie străină, [21]ci precum este scris: *Cei cărora nu li s-a vestit despre El vor vedea; şi cei care nu au auzit vor înțelege.*

De aceea am şi fost împiedicat de multe ori să vin la voi. [23]Dar acum, nemaiavând loc în ținuturile acestea şi având mare dorință de mulți ani să vin la voi, [24]când va fi să merg în Spania, voi veni la voi; căci nădăjduiesc ca, trecând, să vă văd şi să fiu petrecut de voi până acolo, după ce mai întâi mă voi umple de voi, măcar în parte. [25]Acum însă merg la Ierusalim, ca să slujesc sfinților. [26]Căci au binevoit Macedonia şi Ahaia să facă o împărtăşire oarecare pentru săracii sfinților celor din Ierusalim. [27]Căci au binevoit şi le sunt datori. Căci dacă neamurile s-au împărtăşit de cele duhovniceşti ale lor, datoare sunt să le slujească lor şi în cele trupeşti. [28]Aceasta deci săvârşind şi pecetluindu-le lor rodul acesta, voi pleca, pe la voi, spre Spania. [29]Şi ştiu că, venind la voi, voi veni spre plinirea binecuvântării evangheliei lui Hristos. [30]Şi vă rog, fraților, prin Domnul nostru Iisus Hristos şi prin iubirea Duhului, să luptați împreună cu mine în rugăciunile pentru mine către Dumnezeu, [31]ca să fiu izbăvit de cei nesupuşi din Iudeea şi ca slujirea mea cea pentru Ierusalim să fie bineprimită sfinților, [32]ca să vin la voi cu bucurie, prin voia lui Dumnezeu, şi să mă odihnesc împreună cu voi. [33]Iar Dumnezeul păcii să fie cu voi cu toți. Amin!

Κεφάλαιον Ις´

Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, [2]ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. [3]Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [4]οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. [5]ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. [6]ἀσπάσασθε Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. [7]ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. [8]ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. [9]ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. [10]ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. [11]ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. [12]ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. [13]ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. [14]ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρό-

Capitolul 16

Şi vă încredinţez pe Febe, sora noastră, care este diaconiţă a Bisericii din Chenhrea, [2]ca s-o primiţi în Domnul cum se cuvine sfinţilor şi să-i staţi alături în orice lucru ar avea trebuinţă de la voi; căci şi ea s-a făcut ocrotitoare a multora şi chiar şi a mea. [3]Îmbrăţişaţi pe Priscila şi Acvila, împreună-lucrători cu mine în Hristos Iisus, [4] – care şi-au pus grumazul lor pentru sufletul meu, cărora nu numai eu le mulţumesc, ci şi toate Bisericile neamurilor – şi Biserica din casa lor. [5]Îmbrăţişaţi pe Epenet, iubitul meu, care este pârga Ahaiei în Hristos. [6]Îmbrăţişaţi pe Maria, care mult s-a ostenit pentru noi. [7]Îmbrăţişaţi pe Andronic şi Iunia, cei de un neam cu mine şi împreună robiţi cu mine, care sunt mai de seamă între apostoli, care au şi fost înainte de mine în Hristos. [8]Îmbrăţişaţi pe Amplia, iubitul meu în Domnul. [9]Îmbrăţişaţi pe Urban, împreună-lucrătorul nostru în Hristos, şi pe Stahis, iubitul meu. [10]Îmbrăţişaţi pe Apelles, cel încercat în Hristos. Îmbrăţişaţi pe cei dintre ai lui Aristobul. [11]Îmbrăţişaţi pe Irodion, cel de un neam cu mine. Îmbrăţişaţi pe cei dintre ai lui Narcis, care sunt în Domnul. [12]Îmbrăţişaţi pe Trifena şi pe Trifosa, care s-au ostenit în Domnul. Îmbrăţişaţi pe iubita Persida, care mult s-a ostenit în Domnul. [13]Îmbrăţişaţi pe Ruf, cel ales în Domnul, şi pe mama lui, care este şi a mea. [14]Îmbrăţişaţi pe Asincrit, pe Flegon, pe Hermas, pe Patrova, pe Hermes şi pe

βαν, Ἑρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. 15ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. 16ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. 17Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ᾿ αὐτῶν· 18οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων· 19ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω οὖν τὸ ἐφ᾿ ὑμῖν· θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾿ ὑμῶν. 21Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. 23ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. 24Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

frații cei dimpreună cu ei. 15Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nereu și pe sora lui, și pe Olimpas și pe toți sfinții dimpreună cu ei. 16Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfântă. Vă îmbrățișează pe voi Bisericile lui Hristos. 17Și vă rog, fraților, să fiți cu luare aminte la cei ce fac dezbinările și smintelile împotriva învățăturii pe care ați deprins-o. Feriți-vă de ei. 18Căci unii ca aceștia nu sunt robi Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și frumoase înșeală inimile celor fără de răutate. 19Căci ascultarea voastră a ajuns la toți. Mă bucur, dar, de ceea ce este la voi și vreau să fiți înțelepți spre bine și nepricepuți spre rău. 20Și Dumnezeul păcii va zdrobi pe satana sub picioarele voastre degrabă. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi! 21Vă îmbrățișează Timotei, cel împreună-lucrător cu mine, și Luciu și Iason și Sosipatru, cei de un neam cu mine. 22Vă îmbrățișez în Domnul și eu, Terțiu, cel care am scris epistola. 23Vă îmbrățișează Gaius, gazda mea și a întregii Biserici. Vă îmbrățișează Erast, iconomul cetății, și fratele Cvartus. 24Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți. Amin!

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΠΡΟϹ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥϹ Α´

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, 2τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· 3χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· 8ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9πιστὸς ὁ Θεὸς δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

Capitolul 1

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, şi fratele Sostene, 2Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfinţiţi în Hristos Iisus, chemaţi sfinţi, împreună cu toţi cei care cheamă în tot locul numele Domnului nostru Iisus Hristos, şi al lor, şi al nostru. 3Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos. 4Mulţumesc Dumnezeului meu totdeauna pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu, cel dat vouă în Hristos Iisus, 5că în toate v-aţi îmbogăţit în El, în tot cuvântul şi în toată cunoştinţa, 6precum mărturia lui Hristos s-a întărit în voi, 7ca voi să nu fiţi lipsiţi de nici un dar, aşteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos, 8Care vă va şi întări până în sfârşit, ca să fiţi fără vină în ziua Domnului nostru Iisus Hristos. 9Credincios este Dumnezeu, prin Care aţi fost chemaţi la împărtăşirea Fiului Său Iisus Hristos, Domnul nostru.

Şi vă rog, fraţilor, prin numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toţi să vorbiţi

ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. [11]ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. [12]λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. [13]μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; [14]εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, [15]ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. [16]ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. [17]οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ σῳζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι. [19]γέγραπται γάρ· *ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.* [20]ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; [21]ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. [22]ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, [23]ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, [24]αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν· [25]ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί. [26]Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνα-

la fel şi să nu fie între voi dezbinări, ci să fiţi uniţi în aceeaşi minte şi în acelaşi gând. [11]Căci mi s-a arătat despre voi, fraţii mei, de către cei ai lui Hloe, că sunt certuri între voi. [12]Şi spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sunt al lui Pavel, eu al lui Apolo, eu al lui Chefá, eu al lui Hristos! [13]S-a împărţit Hristos? Oare Pavel s-a răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel v-aţi botezat? [14]Mulţumesc lui Dumnezeu că pe nici unul dintre voi n-am botezat, afară de Crispus şi de Gaius, [15]ca să nu zică cineva că în numele meu am botezat. [16]Şi am botezat şi casa lui Stefanás; în rest, nu ştiu dacă am botezat pe vreun altul. [17]Căci nu m-a trimis Hristos să botez, ci să binevestesc, nu în înţelepciunea cuvântului, ca să nu se facă deşartă crucea lui Hristos.

Căci cuvântul Crucii celor ce pier este nebunie, iar nouă, celor ce ne mântuim, este putere a lui Dumnezeu. [19]Căci scris este: *Pierde-voi înţelepciunea înţelepţilor şi priceperea celor pricepuţi o voi lepăda.* [20]Unde este înţeleptul? Unde este cărturarul? Unde este iscoditorul veacului acestuia? Oare n-a arătat Dumnezeu nebună înţelepciunea lumii acesteia? [21]Căci de vreme ce întru înţelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înţelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu, prin nebunia propovăduirii, să mântuiască pe cei ce cred. [22]Fiindcă şi iudeii cer semn, şi elinii caută înţelepciune, [23]dar noi propovăduim pe Hristos răstignit: iudeilor sminteală, iar elinilor nebunie, [24]iar celor chemaţi, iudei şi elini, pe Hristos, puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu. [25]Că ceea ce este nebun la Dumnezeu este mai înţelept decât oamenii şi ceea ce este slab la Dumnezeu este mai tare decât oamenii. [26]Căci

τοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, [27]ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, [28]καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, [29]ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [30]ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις, [31]ἵνα, καθὼς γέγραπται, *ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.*

vedeți chemarea voastră, fraților, că nu mulți sunt înțelepți după trup, nu mulți puternici, nu mulți de neam bun; [27]ci pe cele nebune ale lumii le-a ales Dumnezeu, ca pe cei înțelepți să-i rușineze; și pe cele slabe ale lumii le-a ales Dumnezeu, ca să rușineze pe cele tari; [28]și pe cele de neam de jos ale lumii și pe cele disprețuite le-a ales Dumnezeu, și pe cele ce nu sunt, ca pe cele ce sunt să le surpe, [29]ca să nu se laude nici un trup înaintea lui Dumnezeu. [30]Și din El sunteți voi în Hristos Iisus, Care ni S-a făcut nouă înțelepciune de la Dumnezeu, dreptate și sfințire și răscumpărare, [31]pentru ca, precum este scris, *Cel ce se laudă în Domnul să se laude.*

Κεφάλαιον Β´

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. [2]οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. [3]καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, [4]καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, [5]ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· [7]ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν

Capitolul 2

Și eu, venind la voi, fraților, am venit nu întru înălțimea cuvântului sau a înțelepciunii vestindu-vă vouă mărturia lui Dumnezeu. [2]Căci n-am socotit de cuviință să știu altceva între voi, decât pe Iisus Hristos, și pe Acesta răstignit. [3]Și eu întru slăbiciune și întru frică și întru cutremur mare am fost la voi, [4]și cuvântul meu și propovăduirea mea nu au fost prin cuvinte de înduplecare ale înțelepciunii omenești, ci prin dovedirea Duhului și a puterii, [5]pentru ca nu prin înțelepciunea oamenilor să fie credința voastră, ci prin puterea lui Dumnezeu.

Iar înțelepciune grăim celor desăvârșiți, dar nu înțelepciunea acestui veac, nici a stăpânitorilor acestui veac, care sunt pieritori, [7]ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, pe care a rânduit-o

ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, [8]ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· [9]ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. [10]ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. [11]τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. [12]ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ Πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. [13]ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. [14]ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστι, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. [15]ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ᾽ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. [16]*τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;* ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

Dumnezeu înaintea veacurilor spre slava noastră, [8]pe care nici unul dintre stăpânitorii acestui veac n-a cunoscut-o; căci, dacă ar fi cunoscut-o, nu L-ar fi răstignit pe Domnul slavei; [9]ci, precum este scris, Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, pe care Dumnezeu le-a gătit celor ce-L iubesc pe El. [10]Iar nouă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Lui; căci Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu. [11]Căci cine dintre oameni ştie cele ale omului, afară de duhul omului, care este în el? Aşa şi pe cele ale lui Dumnezeu nimeni nu le ştie, afară de Duhul lui Dumnezeu. [12]Iar noi nu duhul lumii l-am primit, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu; [13]pe care le şi grăim, nu în cuvinte învățate din înțelepciunea omenească, ci în cele învățate de la Duhul Sfânt, prin cele duhovniceşti pe cele duhovniceşti lămurindu-le. [14]Dar omul sufletesc nu primeşte cele ale Duhului lui Dumnezeu; căci nebunie îi sunt lui şi nu le poate cunoaşte, pentru că ele se judecă duhovniceşte. [15]Iar cel duhovnicesc pe toate le judecă, dar el însuşi de nimeni nu este judecat; [16]*căci Cine a cunoscut mintea Domnului, ca să-L învețe pe El?* Noi însă mintea lui Hristos avem.

Κεφάλαιον Γ΄

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ᾽ ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. [2]γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἠδύνασθε. ἀλλ᾽ οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· ἔτι

Capitolul 3

Şi eu, fraţilor, n-am putut să vă vorbesc ca unora duhovniceşti, ci ca unora trupeşti, ca unor prunci în Hristos. [2]Cu lapte v-am hrănit şi nu cu mâncare, căci încă nu puteați, şi nici acum nu puteți încă. Căci încă

γὰρ σαρκικοί ἐστε. [3]ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; [4]ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δὲ ἐγὼ Ἀπολλώ, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε;

Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; [6]ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν· [7]ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. [8]ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. [9]Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. [10]Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ· [11]θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. [12]εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, [13]ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. [14]εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπῳκοδόμησε, μισθὸν λήψεται· [15]εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. [16]Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; [17]εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. [18]Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. [19]ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι. γέγραπται γάρ· *ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν·* [20]καὶ πά-

sunteţi trupeşti. [3]Căci câtă vreme sunt între voi pizmă şi ceartă şi dezbinări, nu sunteţi, oare, trupeşti şi omeneşte umblaţi? [4]Căci, când zice unul: Eu sunt al lui Pavel, iar altul: Eu al lui Apolo, nu sunteţi oare trupeşti?

Deci cine este Pavel, şi cine Apolo, dacă nu slujitori prin care aţi crezut, şi după cum i-a dat Domnul fiecăruia? [6]Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească; [7]astfel încât nici cel ce sădeşte nu este ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească. [8]Cel ce sădeşte şi cel ce udă una sunt şi fiecare îşi va lua plata după osteneala sa. [9]Căci noi suntem cu Dumnezeu împreună-lucrători; voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu. [10]După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un maimare-meşter înţelept, am pus temelie, iar altul zideşte pe ea; şi fiecare să vadă cum zideşte; [11]că altă temelie nimeni nu poate pune, afară de cea pusă, care este Iisus Hristos. [12]Iar de zideşte cineva pe această temelie: aur, argint, pietre scumpe, lemne, iarbă, trestie, [13]lucrul fiecăruia se va face vădit; căci ziua îl va arăta; că în foc se descoperă; şi focul va lămuri lucrul fiecăruia ce fel este. [14]Dacă lucrul cuiva, pe care l-a zidit, va rămâne, va lua plată; [15]dacă lucrul cuiva se va arde, el se va păgubi; dar el însuşi se va mântui, aşa însă ca prin foc. [16]Nu ştiţi că templu al lui Dumnezeu sunteţi şi că Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi? [17]Dacă cineva strică templul lui Dumnezeu, îl va strica pe acesta Dumnezeu; căci sfânt este templul lui Dumnezeu, care sunteţi voi. [18]Nimeni să nu se amăgească pe sine; dacă se crede cineva înţelept între voi în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înţelept. [19]Căci

λιν· *Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.* [21]ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, [22]εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλὼς εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν ἐστιν, [23]ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ.

înţelepciunea lumii acesteia este nebunie la Dumnezeu, căci scris este: *Cel ce prinde pe înţelepţi în viclenia lor;* [20]şi iarăşi: *Domnul cunoaşte gândurile înţelepţilor, că sunt deşarte,* [21]încât nimeni să nu se laude cu oameni; căci toate sunt ale voastre, [22]fie Pavel, fie Apolo, fie Chefá, fie lumea, fie viaţa, fie moartea, fie cele de acum, fie cele viitoare, toate ale voastre sunt, [23]iar voi ai lui Hristos; şi Hristos al lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον Δ΄

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. [2]ὃ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. [3]ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ᾽ ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω· [4]οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα· ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. [5]ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. [6]Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. [7]τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; [8]ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε

Capitolul 4

Aşa să ne socotească pe noi omul, ca pe nişte slujitori ai lui Hristos şi iconomi ai tainelor lui Dumnezeu. [2]Deci, ceea ce se cere mai mult de la iconomi este ca fiecare să fie aflat credincios. [3]Iar mie prea puţin îmi este să fiu judecat de voi sau de o zi omenească; dar nici pe mine însumi nu mă judec; [4]căci nu mă ştiu vinovat cu nimic; însă nu în aceasta m-am îndreptat; iar Cel ce mă judecă pe mine Domnul este. [5]Astfel, nu judecaţi ceva înainte de vreme, până ce nu va veni Domnul, Care va şi lumina cele ascunse ale întunericului şi va vădi sfaturile inimilor. Şi atunci fiecare va avea lauda de la Dumnezeu. [6]Şi acestea, fraţilor, le-am zis ca despre mine şi despre Apolo, pentru voi, ca prin noi să învăţaţi să nu cugetaţi peste ceea ce este scris, ca nu cumva vreunul dintre voi să se semeţească pentru unul împotriva altuia. [7]Căci cine te face deosebit? Şi ce ai pe care

ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. [9]δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. [10]ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. [11]ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν [12]καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσί· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, [13]βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. [14]Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. [15]ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. [16]παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. [17]Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. [18]Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· [19]ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν· [20]οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. [21]τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πρᾳότητος;

să nu-l fi primit? Iar dacă ai şi primit, de ce te lauzi ca şi cum n-ai fi primit? [8]Deja sunteţi sătui; deja v-aţi îmbogăţit; fără noi aţi împărăţit; şi măcar de aţi fi împărăţit, ca şi noi să împărăţim împreună cu voi. [9]Căci socotesc că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă, ca pe nişte osândiţi la moarte, că ne-am făcut privelişte lumii, şi îngerilor şi oamenilor. [10]Noi suntem nebuni pentru Hristos, voi însă înţelepţi întru Hristos; noi slabi, voi însă tari; voi întru slavă, noi însă întru necinste. [11]Până în ceasul de acum și flămânzim, şi însetăm, şi suntem goi, şi suntem bătuţi, şi pribegim, [12]şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi, binecuvântăm. Prigoniţi, răbdăm. [13]Huliţi, mângâiem. Ca gunoaiele lumii ne-am făcut, a tuturor măturătură, până astăzi. [14]Nu ca să vă ruşinez vă scriu acestea, ci ca să vă povăţuiesc ca pe nişte copii iubiţi ai mei. [15]Căci mii de învăţători de aţi avea în Hristos, totuși nu aveţi mulţi părinţi; pentru că în Hristos Iisus eu v-am născut prin Evanghelie. [16]Vă rog, deci: Fiţi mie următori. [17]Pentru aceasta vi l-am trimis pe Timotei, care este fiu al meu iubit şi credincios în Domnul, care vă va aduce aminte căile mele cele în Hristos, precum învăţ eu pretutindeni în toată Biserica. [18]Iar unii, ca şi cum n-aş mai veni la voi, s-au semeţit. [19]Dar voi veni degrabă la voi, dacă Domnul va voi, şi voi cunoaşte nu cuvântul celor ce s-au semeţit, ci puterea. [20]Căci nu în cuvânt este Împărăţia lui Dumnezeu, ci în putere. [21]Ce voiţi? Cu toiag să vin la voi, sau cu dragoste şi cu duhul blândeţii?

Κεφάλαιον Ε΄

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. [2]καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. [3]ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, [4]ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ [5]παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [6]Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; [7]ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός· [8]ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ᾽ ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. [9]Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, [10]καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν· [11]νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος

Capitolul 5

Se tot aude că la voi este desfrânare, şi o astfel de desfrânare care nici între neamuri nu se pomeneşte, ca cineva să trăiască cu femeia tatălui său. [2]Şi voi v-aţi semeţit, în loc să vă fi tânguit mai degrabă, ca să fie scos din mijlocul vostru cel care a făcut această faptă. [3]Căci eu, ca unul care sunt departe cu trupul, dar de faţă cu duhul, am şi judecat, ca şi cum aş fi de faţă, pe cel ce a săvârşit una ca aceasta: [4]În numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos, [5]să daţi pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus. [6]Nu e bună lauda voastră. Nu ştiţi că puţin aluat dospeşte toată frământătura? [7]Curăţiţi-vă deci de aluatul cel vechi, ca să fiţi frământătură nouă, precum sunteţi, fără aluat. Că Paştile nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi, [8]încât să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleniei, ci cu azimele curăţiei şi ale adevărului. [9]V-am scris în epistolă să nu vă amestecaţi cu desfrânaţii, [10]şi, de bună seamă, nu cu desfrânaţii acestei lumi, sau cu lacomii, sau cu hrăpăreţii, sau cu închinătorii la idoli, căci atunci ar trebui să ieşiţi afară din lume; [11]aşa că acum v-am scris să nu vă amestecaţi cu vreunul care, numindu-se frate, este des-

ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. [12]τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; [13]τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει. καὶ *ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.*

frânat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau defăimător, sau beţiv, sau hrăpăreţ; cu unul ca acesta nici să nu mâncaţi împreună. [12]Căci ce am eu să-i judec şi pe cei din afară? Oare pe cei dinăuntru nu-i judecaţi voi? [13]Iar pe cei din afară Dumnezeu îi judecă. *Scoateţi, dar, pe cel rău dintre voi.*

Κεφάλαιον ς΄

Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; [2]οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; [3]οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; μήτι γε βιωτικά; [4]βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους καθίζετε. [5]πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, [6]ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; [7]ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ὑμῖν ἐστιν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; [8]ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς; [9]ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται [10]οὔτε πλεονέκται οὔτε κλέπται οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. [11]καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαι-

Capitolul 6

Îndrăzneşte cineva dintre voi, având vreo pricină împotriva altuia, să se judece înaintea celor nedrepţi şi nu înaintea sfinţilor? [2]Nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea? Şi dacă lumea este judecată prin voi, sunteţi oare nevrednici de judecăţile cele mai neînsemnate? [3]Nu ştiţi că îngeri vom judeca? Cu cât mai mult cele lumeşti? [4]Deci, dacă aveţi judecăţi lumeşti, pe cei neluaţi în seamă în biserică, pe aceştia puneţi-i să judece. [5]Spre ruşinare vă zic. Oare nu este între voi nici un înţelept, care să poată judeca între frate şi frate, [6]ci frate cu frate se judecă, şi aceasta înaintea necredincioşilor? [7]Ba numai şi a avea judecăţi unii cu alţii este deja o cădere pentru voi. Pentru ce nu vă lăsaţi mai degrabă nedreptăţiţi? Pentru ce nu vă lăsaţi mai degrabă lipsiţi? [8]Ci voi înşivă nedreptăţiţi şi lipsiţi pe alţii, şi încă pe fraţi. [9]Sau nu ştiţi că cei nedrepţi nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu? Nu vă amăgiţi: nici desfrânaţii, nici închinătorii la idoli, nici adulterinii, nici stricaţii, nici sodomiţii, [10]nici lacomii, nici furii, nici beţivii, nici defăimătorii, nici hrăpăreţii nu vor

ώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

moşteni Împărăţia lui Dumnezeu. [11]Şi aşa eraţi unii dintre voi. Dar v-aţi spălat, v-aţi sfinţit, v-aţi îndreptat în numele Domnului Iisus şi în Duhul Dumnezeului nostru.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. [13]τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· [14]ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἤγειρε καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. [15]οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. [16]ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν; *ἔσονται γάρ,* φησίν, *οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν·* [17]ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστι. [18]φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. [19]ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; [20]ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

Toate sunt în puterea mea, dar nu toate îmi sunt de folos. Toate sunt în puterea mea, dar nu mă voi lăsa stăpânit de ceva. [13]Bucatele sunt pentru pântece şi pântecele pentru bucate; iar Dumnezeu şi pe unul, şi pe celelalte le va nimici. Trupul însă nu este pentru desfrânare, ci pentru Domnul, şi Domnul este pentru trup. [14]Iar Dumnezeu şi pe Domnul L-a înviat, şi pe noi ne va învia prin puterea Sa. [15]Nu ştiţi că trupurile voastre sunt mădulare ale lui Hristos? Luând deci mădularele lui Hristos le voi face oare mădularele unei desfrânate? Să nu fie! [16]Sau nu ştiţi că cel ce se alipeşte de desfrânată este un trup cu ea? *Căci vor fi* – zice – *cei doi un trup.* [17]Iar cel ce se alipeşte de Domnul este un duh cu El. [18]Fugiţi de desfrânare! Tot păcatul pe care-l va face omul este în afară de trup, dar cel care se desfrânează păcătuieşte împotriva trupului său. [19]Sau nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt Care este în voi, pe Care-L aveţi de la Dumnezeu, şi că voi nu sunteţi ai voştri? [20]Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον Ζ΄

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· [2]διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. [3]τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν

Capitolul 7

Cât despre cele ce mi-aţi scris, bine este omului să nu se atingă de femeie. [2]Dar din pricina desfrânărilor, fiecare să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său. [3]Bărbatul să-i dea femeii bunăvoirea

ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. 4ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽ ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽ ἡ γυνή. 5μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ· καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. 6τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ᾽ ἐπιταγήν. 7θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ᾽ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. 8Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. 9εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. 10τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ᾽ ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι· 11ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. 12τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· 13καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. 14ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι, νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. 15εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις. ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός. 16τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; 17εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω περιπατείτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 18περιτετμημένος τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη; μὴ

datorată, asemenea şi femeia bărbatului. 4Femeia nu este stăpână peste trupul său, ci bărbatul; asemenea nici bărbatul nu este stăpân peste trupul său, ci femeia. 5Să nu vă lipsiţi unul de altul, decât poate cu învoială, pentru o vreme, ca să vă îndeletniciţi cu postul şi cu rugăciunea; şi iarăşi să fiţi împreună, ca să nu vă ispitească satana din pricina neînfrânării voastre. 6Şi aceasta o spun ca pogorământ, nu ca poruncă. 7Căci eu vreau ca toţi oamenii să fie cum sunt eu însumi; dar fiecare are darul lui de la Dumnezeu: unul aşa, altul într-alt fel. 8Şi celor necăsătoriţi şi văduvelor le spun: Bine le este dacă rămân ca şi mine. 9Dacă însă nu se înfrânează, să se căsătorească; căci mai bine este să se căsătorească, decât să ardă. 10Iar celor ce sunt căsătoriţi, le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat! 11Iar dacă se va şi despărţi, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul; şi nici bărbatul să nu-şi lase femeia. 12Iar celorlalţi eu le spun, nu Domnul: Dacă un frate are femeie necredincioasă şi ea binevoieşte să locuiască cu el, să nu o părăsească. 13Iar femeia, dacă are bărbat necredincios şi el binevoieşte să locuiască cu ea, să nu-l părăsească. 14Căci bărbatul necredincios se sfinţeşte prin femeie, şi femeia necredincioasă se sfinţeşte prin bărbat. Altminteri, copiii voştri ar fi necuraţi, dar aşa sunt sfinţi. 15Dacă însă necredinciosul se desparte, să se despartă. Nu este înrobit fratele sau sora în unele ca acestea. Căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace. 16Căci ce ştii, femeie? Dacă îţi vei mântui bărbatul? Sau ce ştii, bărbate? Dacă îţi vei mântui femeia? 17Atât numai: aşa cum a împărţit Dumnezeu fiecăruia, aşa cum l-a chemat Dumnezeu pe fiecare, aşa să şi umble. Şi astfel poruncesc în toate Bisericile. 18A

περιτεμνέσθω. 19ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. 20ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. 21δοῦλος ἐκλήθης; μή σοι μελέτω· ἀλλ᾿ εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστι Χριστοῦ. 23τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. 24ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ.

fost cineva chemat fiind tăiat-împrejur? Să nu încerce să ascundă. A fost cineva chemat întru netăiere-împrejur? Să nu se taie împrejur. 19Tăierea-împrejur nimic nu este; şi netăierea-împrejur nimic nu este, ci ţinerea poruncilor lui Dumnezeu. 20Fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămână. 21Ai fost chemat rob? Fii fără grijă. Ci, chiar de poţi ajunge liber, mai vârtos rămâi în supunere! 22Căci robul care a fost chemat în Domnul, este un eliberat al Domnului; asemenea şi cel liber, care este chemat este rob al lui Hristos. 23Cu preţ aţi fost cumpăraţi. Nu vă faceţi robi ai oamenilor. 24Fiecare în ceea ce a fost chemat, fraţilor, în aceasta să rămână la Dumnezeu.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. 26νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. 27δέδεσαι γυναικί; μὴ ζήτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυναῖκα· 28ἐὰν δὲ καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες· καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε· θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. 29τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπόν ἐστιν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι, 30καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. 32θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ· 33ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί. 34μεμέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κό-

Iar despre fecioare, poruncă a Domnului nu am, dar vă dau sfatul meu, ca unul care am fost miluit de Domnul să fiu vrednic de crezare. 26Socotesc deci că aceasta este bine pentru nevoia de faţă, căci bine este omului să fie aşa. 27Te-ai legat cu femeie? Nu căuta dezlegare. Te-ai dezlegat de femeie? Nu căuta femeie. 28Dacă însă te-ai însurat, n-ai păcătuit; şi dacă fecioara s-a măritat, n-a păcătuit. Numai că unii ca aceştia vor avea necaz în trup. Iar eu vă cruţ pe voi. 29Şi aceasta o spun, fraţilor: Vremea s-a scurtat de acum, ca şi cei care au femei să fie ca şi cum n-ar avea, 30şi cei ce plâng să fie ca şi cum n-ar plânge, şi cei ce se bucură ca şi cum nu s-ar bucura, şi cei ce cumpără ca şi cum n-ar avea în stăpânire, 31şi cei ce se folosesc de lumea aceasta ca şi cum nu s-ar folosi deplin de ea. Căci trece chipul lumii acesteia. 32Şi vreau ca voi să fiţi fără grijă. Cel necăsătorit se îngrijeşte de cele ale Domnului, cum să placă Domnului; 33iar cel ce s-a căsătorit se îngrijeşte de cele ale lumii, cum să placă femeii. 34Se deosebeşte şi femeia, şi fecioara. Cea ne-

σμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. [35]τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. [36]Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. [37]ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. [38]ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. [39]Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. [40]μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτω μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

măritată se îngrijeşte de cele ale Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu duhul; iar cea măritată se îngrijeşte de cele ale lumii, cum să placă bărbatului. [35]Şi aceasta spre folosul vostru înşivă o spun, nu ca să vă pun frâu, ci spre buna-cuviinţă şi stăruirea lângă Domnul, fără risipire. [36]Iar dacă cineva socoteşte că aduce necinste asupra fecioarei lui dacă trece de floarea vârstei, şi astfel trebuie să fie, facă ce voieşte. Nu păcătuieşte; să o mărite. [37]Dar cel ce stă neclintit în inimă, fără să aibă vreo trebuinţă – ci e stăpân peste voia sa – şi aceasta a judecat în inima sa, să-şi ţină fecioara, bine face. [38]Aşa că şi cel ce o mărită bine face, dar cel ce n-o mărită mai bine face. [39]Femeia este legată prin lege atâta vreme cât trăieşte bărbatul ei. Iar dacă moare bărbatul ei, este liberă să se mărite cu cine voieşte, numai întru Domnul. [40]Dar mai fericită este dacă rămâne aşa, după sfatul meu. Şi socot că şi eu am Duhul lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον Η´

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. [2]ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶναι· [3]εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. [4]Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. [5]καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, [6]ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐ-

Capitolul 8

Cât despre cele jertfite idolilor, ştim că toţi avem cunoştinţă. [2]Cunoştinţa semeţeşte, dar iubirea zideşte. Iar dacă cineva socoteşte că ştie ceva, încă n-a cunoscut nimic aşa cum trebuie să cunoască; [3]dar dacă cineva Îl iubeşte pe Dumnezeu, acela este cunoscut de El. [4]Deci despre mâncarea celor jertfite idolilor, ştim că idolul nu este nimic în lume şi că nu este nici un alt Dumnezeu decât Unul. [5]Căci deşi sunt aşa-zişi dumnezei, fie în cer, fie pe pământ, – precum sunt dumnezei mulţi şi domni mulţi –, [6]totuşi,

τόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι᾽ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι᾽ αὐτοῦ. 7Ἀλλ᾽ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 8βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. 9βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. 10ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; 11καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, δι᾽ ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. 13διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

pentru noi, este un singur Dumnezeu, Tatăl, din Care sunt toate şi noi spre El; şi un singur Domn, Iisus Hristos, prin Care sunt toate şi noi prin El. 7Dar nu este în toţi cunoştinţa; şi unii, cu conştiinţa de până acum a idolului, le mănâncă drept jertfe aduse idolilor, şi conştiinţa lor, slabă fiind, se întinează. 8Mâncarea nu ne pune înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă mâncăm nu prisosim, nici dacă nu mâncăm nu ne lipsim. 9Vedeţi însă ca nu cumva puterea aceasta a voastră să se facă poticnire celor slabi. 10Căci, dacă te vede cineva pe tine, cel ce ai cunoaştere, şezând la masă în templul idolesc, oare conştiinţa lui, slab fiind el, nu-şi va zidi temei ca să mănânce cele jertfite idolilor? 11Şi, din pricina cunoaşterii tale, va pieri fratele tău cel slab, pentru care a murit Hristos! 12Şi aşa, păcătuind faţă de fraţi şi lovind conştiinţa lor cea slabă, păcătuiţi faţă de Hristos. 13De aceea, dacă o mâncare îl sminteşte pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu-l smintesc pe fratele meu.

Κεφάλαιον Θ΄

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; 2εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. 3ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστί. 4Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; 5μὴ οὐκ

Capitolul 9

Nu sunt eu apostol? Nu sunt eu liber? N-am văzut eu pe Iisus Hristos, Domnul nostru? Nu sunteţi voi lucrul meu în Domnul? 2Dacă altora nu le sunt apostol, vouă negreşit vă sunt; căci voi sunteţi pecetea apostoliei mele în Domnul. 3Apărarea mea către cei ce mă judecă aceasta este. 4Nu stă în puterea noastră să mâncăm

ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; [6]ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; [7]τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; [8]Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; [9]ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται· *οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα*. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; [10]ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. [11]Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; [12]εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. [13]οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; [14]οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. [15]ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. [16]ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δέ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι· [17]εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. [18]τίς οὖν μοι ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. [19]Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας

şi să bem? [5]Nu stă în puterea noastră să purtăm cu noi o femeie soră, ca şi ceilalţi apostoli şi ca fraţii Domnului şi Chefá? [6]Sau numai eu şi Barnaba nu avem putere să nu lucrăm? [7]Cine vreodată merge la oaste cu solda lui? Cine sădeşte vie şi nu mănâncă din rodul ei? Sau cine paşte turmă şi nu mănâncă din laptele turmei? [8]Oare omeneşte grăiesc eu acestea? Nu le spune oare şi Legea? [9]Căci în Legea lui Moise este scris: *Să nu legi gura boului care treieră.* Oare de boi Se îngrijeşte Dumnezeu? [10]Sau cu adevărat pentru noi grăieşte? De bună seamă pentru noi s-a scris, că cel ce ară trebuie să are cu nădejde, şi cel ce treieră, cu nădejdea că va avea parte de nădejdea lui. [11]Dacă noi v-am semănat vouă cele duhovniceşti, mare lucru este dacă secerăm cele trupeşti ale voastre? [12]Dacă alţii au parte de putere asupra voastră, nu mai mult noi? Dar nu ne-am folosit de puterea aceasta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem vreo piedică Evangheliei lui Hristos. [13]Nu ştiţi că cei care lucrează cele sfinte mănâncă din templu, că cei ce slujesc la jertfelnic au parte din cele ale jertfelnicului? [14]Tot aşa a poruncit şi Domnul celor ce propovăduiesc Evanghelia să trăiască din Evanghelie. [15]Dar eu nu m-am folosit de nimic din acestea. Şi nu am scris acestea ca să se facă aşa cu mine; că mai bine îmi este să mor decât să îmi facă cineva deşartă lauda. [16]Că, dacă binevestesc, nu-mi este laudă, pentru că asupra mea stă trebuința – și vai mie dacă nu binevestesc! – [17]Căci dacă de bunăvoie fac aceasta, am plată; iar dacă fără voie, iconomie mi s-a încredinţat. [18]Care îmi este aşadar plata? Ca, binevestind, să dau fără plată Evanghelia lui Hristos, ca să nu mă folosesc peste măsură de puterea mea cea

κερδήσω· [20]καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· [21]τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ᾿ ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσω ἀνόμους· [22]ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. [23]Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. [24]οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. [25]πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. [26]ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων, [27]ἀλλ᾿ ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

din Evanghelie. [19]Căci liber fiind faţă de toţi, tuturor pe mine m-am robit, ca să-i câştig pe cei mai mulţi; [20]şi m-am făcut iudeilor ca un iudeu, ca să-i câştig pe iudei; celor de sub Lege ca unul de sub Lege, ca să-i câştig pe cei de sub Lege; [21]celor fără Lege ca unul fără Lege, nefiind fără lege la Dumnezeu, ci în lege la Hristos, ca să-i câştig pe cei fără Lege; [22]m-am făcut celor slabi ca unul slab, ca să-i câştig pe cei slabi; tuturor m-am făcut toate, ca în tot chipul pe unii să-i mântuiesc. [23]Şi fac aceasta pentru Evanghelie, ca să mă fac împreună-părtaş la ea. [24]Nu ştiţi că cei care aleargă în stadion, toţi aleargă, dar numai unul ia premiul? Aşa să alergaţi, ca să-l luaţi. [25]Şi tot cel ce se luptă se înfrânează de la toate: aceia, dar, ca să ia cunună stricăcioasă, iar noi, nestricăcioasă. [26]Eu, deci, aşa alerg, nu ca la întâmplare; aşa lovesc cu pumnul, nu ca şi când aş bate aerul, [27]ci îmi nevoiesc trupul şi îl supun robiei, ca nu cumva, altora propovăduind, eu însumi să fiu neîncercat.

Κεφάλαιον Ι΄

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, [2]καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, [3]καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, [4]καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν

Capitolul 10

Căci nu voiesc să nu ştiţi, fraţilor, că părinţii noştri toţi au fost sub nor şi toţi au trecut prin mare; [2]şi toţi, întru Moise, s-au botezat în nor şi în mare; [3]şi toţi aceeaşi mâncare duhovnicească au mâncat; [4]şi toţi aceeaşi băutură duhovnicească au băut; că beau din piatra duhovnicească care urma, iar piatra era Hristos. [5]Dar în cei mai mulţi dintre ei nu a binevoit Dumnezeu;

ὁ Χριστός. [5]ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. [6]Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. [7]μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν, ὡς γέγραπται· *ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.* [8]μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. [9]μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. [10]μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. [11]ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. [12]Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. [13]πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. [14]Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. [15]ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. [16]τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; [17]ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. [18]βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί; [19]τί οὖν φημι; ὅτι εἴδωλόν τι ἐστιν; ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν; [20]ἀλλ᾽ ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. [21]οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ

căci li s-au aşternut oasele în pustie. [6]Şi acestea chipuri nouă s-au făcut, ca să nu fim poftitori de rele, precum şi aceia au poftit; [7]nici să nu vă faceţi închinători la idoli, ca unii dintre ei, precum este scris: *Şezut-a poporul să mănânce şi să bea, şi s-au sculat să joace;* [8]nici să ne desfrânăm, precum s-au desfrânat unii dintre ei şi au căzut într-o zi douăzeci şi trei de mii; [9]nici să-L ispitim pe Hristos, precum şi unii dintre ei L-au ispitit şi au pierit de şerpi; [10]nici să cârtiţi, precum au cârtit unii dintre ei şi au fost daţi pieirii de către nimicitorul. [11]Şi acestea toate li se întâmplau acelora ca preînchipuiri şi s-au scris spre povăţuirea noastră, la care au ajuns sfârşiturile veacurilor. [12]Astfel că, cel căruia i se pare că stă să ia seama să nu cadă. [13]Ispită nu v-a cuprins, decât una omenească. Dar credincios este Dumnezeu, Care nu va îngădui să fiţi ispitiţi mai mult decât puteţi, ci, odată cu ispita, va lucra şi ieşirea din ea, ca să puteţi răbda. [14]De aceea, iubiţii mei, fugiţi de închinarea la idoli. [15]Ca unor înţelepţi vă vorbesc. Judecaţi voi înşivă ce spun. [16]Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este, oare, împărtăşirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este, oare, împărtăşirea cu trupul lui Hristos? [17]Că o pâine, un trup suntem noi, cei mulţi, căci toţi ne împărtăşim dintr-o pâine. [18]Priviţi pe Israel cel după trup; cei care mănâncă jertfele nu sunt părtaşi jertfelnicului? [19]Ce spun, dar? Că idolul este ceva? Sau că ce s-a jertfit idolului este ceva? [20]Nu, ci că cele pe care neamurile le jertfesc, dracilor le jertfesc şi nu lui Dumnezeu; şi nu voiesc ca voi să vă faceţi părtaşi dracilor. [21]Nu puteţi să beţi paharul Domnului şi paharul dracilor; nu puteţi să vă împărtăşiţi din masa Domnului şi din

τραπέζης δαιμονίων. 22ἢ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. 25Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν· 26*τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.* 27εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. 28ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ ἐσθίετε δι᾽ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν· *τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.* 29συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; 30εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. 32ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, 33καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

masa dracilor. 22Sau stârnim spre gelozie pe Domnul? Oare suntem mai tari decât El?

Toate sunt în puterea mea, dar nu toate îmi sunt de folos. Toate sunt în puterea mea, dar nu toate zidesc. 24Nimeni să nu caute ale sale, ci fiecare pe ale celuilalt. 25Mâncaţi tot ce se vinde în măcelărie, neîntrebând nimic, pentru conştiinţă. 26*Căci al Domnului este pământul şi plinirea lui.* 27Şi dacă cineva dintre necredincioşi vă cheamă şi voiţi să mergeţi, mâncaţi orice vi se pune înainte, necercetând nimic, pentru conştiinţă. 28Dar, dacă cineva vă va spune: Aceasta este jertfă adusă idolilor!, să nu mâncaţi, pentru acela care v-a înştiinţat şi pentru conştiinţă; *căci al Domnului este pământul şi plinirea lui.* 29Şi conştiinţa, zic, nu a ta, ci a celuilalt. Căci de ce libertatea mea să fie judecată de o altă conştiinţă? 30Dacă eu mă împărtăşesc prin har, de ce să fiu hulit pentru ceea ce aduc mulţumire? 31Aşadar, fie că mâncaţi, fie că beţi, fie că altceva faceţi, toate faceţi-le spre slava lui Dumnezeu. 32Nu fiţi poticnire nici iudeilor, nici elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu, 33precum şi eu mă fac plăcut tuturor în toate, necăutând folosul meu, ci pe al celor mulţi, ca să se mântuiască.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. 2Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 3θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι, κεφαλὴ

Capitolul 11

Fiţi mie următori, precum şi eu sunt lui Hristos. 2Şi vă laud pe voi, fraţilor, că în toate vă aduceţi aminte de mine şi ţineţi predaniile aşa cum vi le-am dat. 3Şi voiesc ca voi să ştiţi că Hristos este capul oricărui bărbat, iar bărbatul este cap femeii, iar capul lui

δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. 4πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 5πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἓν γάρ ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. 6εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. 7ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. 8οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· 9καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. 10διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. 11πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐν Κυρίῳ· 12ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. 13ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; 14ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι, 15γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. 16Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε. 18πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω· 19δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. 20συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστι κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· 21ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς

Hristos este Dumnezeu. 4Orice bărbat care se roagă sau prooroceşte având capul acoperit, aduce ruşine capului său. 5Şi orice femeie care se roagă sau prooroceşte cu capul neacoperit, aduce ruşine capului ei; căci este una şi aceeaşi cu cea rasă. 6Căci dacă o femeie nu se acoperă, să se şi tundă. Iar dacă ruşine este pentru o femeie să se tundă ori să se radă, să se acopere. 7Căci bărbatul nu trebuie să-şi acopere capul, chip şi slavă a lui Dumnezeu fiind; iar femeia este slava bărbatului. 8Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat; 9căci nu a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. 10De aceea şi femeia este datoare să aibă pe capul ei stăpânire, pentru îngeri. 11Totuşi, nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat, în Domnul. 12Căci precum femeia este din bărbat, aşa şi bărbatul este prin femeie, şi toate sunt de la Dumnezeu. 13Judecaţi în voi înşivă: Este cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu descoperită? 14Sau nu firea însăşi vă învaţă că dacă bărbatul îşi lasă plete îi este necinste? 15Şi că dacă femeia îşi lasă plete îi este cinste? Căci pletele i-au fost date ca acoperământ. 16Iar dacă cineva socoteşte să fie iubitor de ceartă, noi nu avem un astfel de obicei, nici Bisericile lui Dumnezeu.

Şi aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, că nu spre bine, ci spre mai rău vă adunaţi. 18Căci mai întâi aud că, adunându-vă voi în biserică, sunt dezbinări între voi, şi în parte cred; 19căci trebuie să fie între voi şi eresuri, ca cei încercaţi să se facă vădiţi între voi. 20Deci, când vă adunaţi voi la un loc, nu e cu putinţă a mânca Cina Domnească; 21căci când mâncaţi, fiecare se grăbeşte să-şi ia cina sa, şi unuia îi este foame, iar altul se

δὲ μεθύει. [22]μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαινῶ. [23]ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ εἶπε· [24]λάβετε φάγετε· τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. [25]ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. [26]ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. [27]ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. [28]δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· [29]ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. [30]διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. [31]εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· [32]κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. [33]Ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε· [34]εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

îmbată. [22]N-aveţi, oare, case ca să mâncaţi şi să beţi? Sau dispreţuiţi Biserica lui Dumnezeu şi îi ruşinaţi pe cei ce nu au? Ce să vă zic? Vă voi lăuda în aceasta? Nu vă laud. [23]Căci eu am primit de la Domnul ceea ce v-am şi predat: Că Domnul Iisus, în noaptea în care era vândut, a luat pâine, şi, mulţumind, a frânt şi a zis:[24] Luaţi, mâncaţi; acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi. Aceasta să faceţi întru pomenirea Mea. [25]Asemenea şi paharul după Cină, zicând: Acest pahar este Noul Testament, întru Sângele Meu. Aceasta să faceţi ori de câte ori beţi, întru pomenirea Mea. [26]Căci ori de câte ori mâncaţi pâinea aceasta şi beţi paharul acesta, moartea Domnului vestiţi până când va veni. [27]Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi faţă de Trupul şi Sângele Domnului. [28]Să se cerceteze însă omul pe sine însuşi şi aşa să mănânce din pâine şi să bea din pahar. [29]Căci cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, osândă sieşi mănâncă şi bea, nedeosebind trupul Domnului. [30]De aceea, între voi sunt mulţi neputincioşi şi bolnavi şi mulţi au adormit. [31]Căci dacă ne-am judeca pe noi înşine, nu am mai fi judecaţi. [32]Dar, judecaţi fiind, suntem certaţi de Domnul, ca să nu fim osândiţi împreună cu lumea. [33]Astfel, fraţii mei, când vă adunaţi ca să mâncaţi, aşteptaţi-vă unii pe alţii. [34]Iar dacă îi este cuiva foame, să mănânce acasă, ca să nu vă adunaţi spre osândă. Iar celelalte, când voi veni, le voi rândui.

Κεφάλαιον ΙΒ´

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2οἴδατε ὅτι, ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. 3διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 4Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· 5καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· 6καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, 9ἑτέρῳ δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, 10ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· 11πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται.

Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός· 13καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά. 15ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ

Capitolul 12

Cât despre cele duhovniceşti, fraţilor, nu voiesc să fiţi în neştiinţă. 2Ştiţi că, pe când eraţi păgâni, eraţi duşi ca mânaţi la idolii cei fără de glas. 3De aceea, vă fac cunoscut că nimeni, grăind în Duhul lui Dumnezeu, nu zice: Iisus este anatema! şi nimeni nu poate să zică: Iisus este Domnul! decât în Duhul Sfânt. 4Sunt împărţiri ale darurilor, dar acelaşi Duh. 5Şi împărţiri ale slujirilor sunt, dar acelaşi Domn; 6şi împărţiri ale lucrărilor sunt, dar este acelaşi Dumnezeu, Care lucrează toate în toţi. 7Şi fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folos. 8Căci unuia i se dă prin Duhul cuvântul înţelepciunii, şi altuia cuvântul cunoştinţei, după acelaşi Duh, 9şi altuia credinţă, în acelaşi Duh, iar altuia darurile vindecărilor, în acelaşi Duh; 10şi altuia lucrările puterilor, şi altuia proorocie; şi altuia deosebirile duhurilor, şi unuia felurile limbilor şi celuilalt tălmăcirea limbilor. 11Şi toate acestea le lucrează unul şi acelaşi Duh, împărţind fiecăruia în parte, precum voieşte.

Căci precum trupul este unul, dar are mădulare multe, şi toate mădularele unui singur trup, deşi sunt multe, sunt un singur trup, aşa şi Hristos. 13Că într-un singur Duh noi toţi ne-am botezat ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, şi toţi la un singur Duh ne-am adăpat. 14Căci şi trupul nu este un singur mădular, ci multe. 15Dacă ar zice piciorul: Fiindcă nu sunt

εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 18νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. 21οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί· χρείαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί· χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω· 22ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστι, 23καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. ἀλλ᾿ ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη· 26καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; 30μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι; 31ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. καὶ ἔτι καθ᾿ ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

mână nu sunt din trup, nu este el pentru aceasta din trup? 16Şi dacă ar zice urechea: Fiindcă nu sunt ochi, nu sunt din trup, nu este ea pentru aceasta din trup? 17Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Dacă tot ar fi auz, unde ar fi mirosul? 18Aşa că Dumnezeu a pus mădularele, pe fiecare din ele în parte, în trup, precum a voit. 19Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul? 20Aşa că sunt multe mădulare, însă un singur trup. 21Şi nu poate ochiul să zică mâinii: N-am trebuinţă de tine; sau, iarăşi, capul să zică picioarelor: N-am trebuinţă de voi. 22Ci cu mult mai trebuincioase sunt [tocmai] mădularele trupului care par a fi mai slabe. 23Şi pe cele ale trupului care ni se par că sunt mai de necinste, pe acelea le îmbrăcăm cu mai multă cinste; şi cele necuviincioase ale noastre au parte de mai multă cuviinţă. 24Iar cele cuviincioase ale noastre n-au trebuinţă. Dar Dumnezeu a întocmit trupul, celui lipsit dându-i mai multă cinste, 25ca să nu fie dezbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească deopotrivă unele de altele. 26Şi dacă pătimeşte un mădular, toate mădularele pătimesc împreună; şi dacă este slăvit un mădular, se bucură împreună toate mădularele. 27Iar voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare în parte. 28Şi pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: mai întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învăţători; apoi puteri; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor. 29Oare toţi sunt apostoli? Oare toţi sunt prooroci? Oare toţi învăţători? Oare toţi puteri? 30Oare toţi au darurile vindecărilor? Oare toţi grăiesc în limbi? Oare toţi tălmăcesc? 31Râvniţi însă la darurile cele mai bune; şi iată, vă arăt o cale mai presus de orice cale.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. 3καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. 4Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· 7πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· 10ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι᾽ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Capitolul 13

De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcu-tu-m-am aramă sunătoare sau chimval răsunător. 2Şi de aş avea proorocie şi aş şti tainele toate şi toată cunoştinţa, şi de aş avea toată credinţa încât să mut munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. 3Şi de aş împărţi toate avuţiile mele, şi de aş da trupul meu să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. 4Dragostea îndelung-rabdă, este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, dragostea nu se laudă, nu se trufeşte, 5nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul, 6nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. 7Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă; 8Dragostea nu cade niciodată. Iar proorociile se vor desfiinţa; limbile vor înceta; cunoştinţa se va desfiinţa. 9În parte cunoaştem şi în parte proorocim; 10dar, când va veni ceea ce este desăvârşit, atunci ceea ce este în parte se va desfiinţa. 11Când eram prunc, ca un prunc vorbeam, ca un prunc pricepeam; ca un prunc gândeam; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale pruncului. 12Căci vedem acum prin oglindă, în chip întunecat, iar atunci, faţă către faţă; acum cunosc în parte, atunci însă voi cunoaşte aşa cum am şi fost cunoscut. 13Aşa că rămân: credinţa, nădejdea şi dragostea, acestea trei. Iar dintre acestea mai mare este dragostea.

Κεφάλαιον ΙΔ΄

Διώκετε τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ; 7ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ διδῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; 9οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἐστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον· 11ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12οὕτω καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. 13Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. 14ἐὰν

Capitolul 14

Căutați dragostea cu sârguință. Râvniți cele duhovnicești, și mai ales ca să prorociți. 2Căci cel ce grăiește în limbi nu oamenilor le grăiește, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l aude, ci în duh grăiește taine. 3Iar cel ce proorocește oamenilor grăiește cuvinte de zidire și îndemn și mângâiere. 4Cel ce grăiește în limbi pe sine singur se zidește, iar cel ce proorocește zidește Biserica. 5Voiesc ca voi toți să grăiți în limbi, dar mai degrabă să proorociți. Căci mai mare este cel ce proorocește decât cel ce grăiește în limbi, afară numai dacă tălmăcește, ca Biserica să primească zidire. 6Iar acum, fraților, dacă voi veni la voi, grăind în limbi, cu ce vă voi folosi dacă nu vă voi grăi fie în descoperire, fie în cunoaștere, fie în proorocie, fie în învățătură? 7De asemenea, cele neînsuflețite, care dau glas, fie fluier, fie alăută, cum se va cunoaște ce se cântă la fluier, sau la alăută, de nu vor da sunete deosebite? 8Și dacă trâmbița va da glas nelămurit, cine se va pregăti de război? 9Așa și voi: Dacă prin limbă nu veți da cuvânt deslușit, cum se va cunoaște ce ați grăit?. Căci veți grăi în vânt. 10Atâtea feluri de graiuri sunt în lume și niciunul dintre ele nu este fără de înțeles. 11Deci, dacă nu voi ști înțelesul graiului, voi fi barbar pentru cel care grăiește, iar cel care vorbește barbar pentru mine. 12Așa și voi, de vreme ce sunteți râvnitori ai duhurilor, căutați să pri-

γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. 15τί οὖν ἐστι; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε· 17σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ᾽ ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν· 19ἀλλ᾽ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. 20Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. 21ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι *ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ᾽ οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει Κύριος.* 22ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται· καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι.

sosiți spre zidirea Bisericii. 13De aceea, cel ce grăieşte în limbi să se roage ca să şi tălmăcească. 14Căci, dacă mă rog în limbi, duhul meu se roagă, dar mintea mea este neroditoare. 15Ce voi face, dar? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga şi cu mintea; voi cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu mintea. 16Fiindcă dacă vei binecuvânta cu duhul, cel ce stă pe locul celui simplu cum va zice Amin la mulțumirea ta, de vreme ce nu ştie ce zici? 17Căci tu mulțumeşti bine, dar celălalt nu se zideşte. 18Mulțumesc Dumnezeului meu că vorbesc în limbi mai mult decât voi toți; 19dar în Biserică vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să-i învăț şi pe alții, decât zeci de mii de cuvinte în limbi. 20Fraților, nu fiți copii la minte, ci fiți prunci la răutate, iar la minte fiți desăvârşiți. 21În Lege este scris: *În alte limbi şi cu alte buze voi grăi acestui popor şi nici aşa nu Mă vor auzi, zice Domnul.* 22Astfel că limbile sunt spre semn nu celor care cred, ci celor necredincioşi; iar proorocia nu celor necredincioşi, ci celor ce cred. 23Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată la un loc şi toți ar vorbi în limbi şi ar intra oameni simpli sau necredincioşi, nu vor zice oare că sunteți nebuni? 24Dar, dacă toți ar prooroci şi ar intra vreun necredincios sau vreun om simplu, el este dovedit de toți, e cercetat de toți, 25şi astfel, cele ascunse ale inimii lui se fac vădite, şi astfel, căzând cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu, vestind că Dumnezeu este cu adevărat în voi.

Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω·

Deci ce este de făcut, fraților? Când vă adunați, fiecare din voi are psalm, are învățătură, are limbă, are descoperire, are tălmăcire; toate spre zidire să se facă. 27Dacă grăieşte cineva în limbi, să grăiască câte doi sau cel mult trei, şi pe rând, şi unul să

[28]ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. [29]προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· [30]ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. [31]δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι καὶ πάντες παρακαλῶνται· [32]καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· [33]οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρήνης. [34]Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. [35]εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ ἐστι γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. [36]ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; [37]Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί· [38]εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. [39]Ὥστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε· [40]πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

tălmăcească. [28]Iar dacă nu este tălmăcitor, să tacă în biserică şi să-şi grăiască sieşi şi lui Dumnezeu. [29]Iar proorocii să vorbească doi sau trei, şi ceilalţi să judece. [30]Iar dacă se descoperă ceva altuia care şade, cel dintâi să tacă. [31]Căci puteţi să prooróciţi toţi câte unul, ca toţi să înveţe şi toţi să fie mângâiaţi; [32]şi duhurile proorocilor se supun proorocilor; [33]căci Dumnezeu nu este al neorânduielii, ci al păcii. [34]Precum în toate Bisericile sfinţilor, femeile voastre să tacă în biserici; căci lor nu le este îngăduit să grăiască, ci să se supună, aşa cum spune şi Legea. [35]Iar dacă voiesc să înveţe ceva, să întrebe acasă pe bărbaţii lor, căci este ruşinos pentru femei să vorbească în biserică. [36]Oare de la voi a ieşit cuvântul lui Dumnezeu sau numai la voi a ajuns? [37]Dacă socoteşte cineva că este prooroc sau om duhovnicesc, să cunoască cele ce vă scriu că sunt porunci ale Domnului. [38]Iar dacă cineva nu vrea să priceapă, să nu priceapă. [39]Astfel, fraţilor, râvniţi să prooróciţi şi nu opriţi a se vorbi în limbi; [40]toate cu bună cuviinţă şi după rânduială să se facă.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, [2]δι' οὗ καὶ σῴζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. [3]παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, [4]καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ

Capitolul 15

Vă fac cunoscută, fraţilor, Evanghelia pe care am binevestit-o vouă, pe care aţi şi primit-o, întru care şi staţi, [2]prin care vă şi mântuiţi, dacă o ţineţi în cuvântul în care v-am binevestit, afară numai dacă n-aţi crezut în zadar. [3]Căci v-am predat întâi de toate ceea ce şi eu am primit, că Hristos a murit pentru păcatele noastre,

ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς, 5καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, εἶτα τοῖς δώδεκα· 6ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· 7ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· 8ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. 9ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· 10χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. 11εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

după Scripturi; 4şi că a fost îngropat şi că a înviat a treia zi, după Scripturi; 5şi că S-a arătat lui Chefá, apoi celor doisprezece; 6după aceea S-a arătat la mai mult de cinci sute de fraţi deodată, dintre care cei mai mulţi au rămas până astăzi, iar unii au şi adormit; 7după aceea S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor; 8iar la urma tuturor, ca unui prunc lepădat, mi S-a arătat şi mie. 9Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu. 10Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; și harul Lui care este în mine n-a fost în zadar, ci m-am ostenit mai mult decât ei toți; dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine. 11Deci fie eu, fie aceia, astfel propovăduim şi voi astfel ați crezut.

Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; 13εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 14εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. 15εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· 16εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 17εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 18ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. 20Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. 21ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω

Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morţilor? 13Iar dacă nu este înviere a morţilor, nici Hristos n-a înviat. 14Iar dacă Hristos n-a înviat, deşartă este atunci propovăduirea noastră, deşartă şi credința voastră. 15Ne aflăm încă şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, pentru că am dat mărturie împotriva lui Dumnezeu că L-a înviat pe Hristos, pe Care nu L-a înviat, de vreme ce morţii nu înviază. 16Căci dacă morţii nu înviază, nici Hristos n-a înviat. 17Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră; încă sunteți în păcatele voastre. 18Aşadar, şi cei ce au adormit în Hristos au pierit. 19Dacă numai pentru viața aceasta nădăjduim în Hristos, suntem mai de plâns decât toţi oamenii. 20Dar acum Hristos a înviat din morţi, pârgă a celor adormiţi S-a făcut. 21Căci de vreme ce printr-un om este moartea, printr-un om

καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. 23ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· 24εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. 25δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· 27*πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.* ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι *πάντα ὑποτέτακται*, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. 28ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 29Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; 30τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 31καθ' ἡμέραν ἀποθνῄσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 32εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, *φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνῄσκομεν.* 33μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. 34ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσι· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; 36ἄφρον, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· 37καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν· 38ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. 39οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων,

este şi învierea morţilor. 22Căci, precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi se vor face vii. 23Şi fiecare în ceata sa: Hristos pârgă, apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui, 24după aceea, sfârşitul, când El va preda lui Dumnezeu şi Tatălui împărăţia, când va desfiinţa toată domnia şi toată stăpânirea şi puterea. 25Căci El trebuie să împărăţească până ce va pune pe toţi vrăjmaşii sub picioarele Sale. 26Vrăjmaşul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea. 27*Căci toate le-a supus sub picioarele Lui.* Iar când zice: *Toate au fost supuse*, e limpede că afară de Cel care I-a supus Lui toate. 28Şi când toate vor fi supuse Lui, atunci şi Fiul Însuşi Se va supune Celui care I-a supus Lui toate, ca Dumnezeu să fie totul în toate. 29Altminteri ce vor face cei care se botează pentru morţi, dacă morţii nu înviază nicidecum? Pentru ce se mai botează pentru morţi? 30Pentru ce şi noi ne primejduim în tot ceasul? 31Mor în fiecare zi! V-o jur pe lauda voastră, pe care o am în Hristos Iisus, Domnul nostru. 32Dacă m-am luptat ca om cu fiarele în Efes, care îmi este folosul? Dacă morţii nu înviază, *să bem şi să mâncăm, căci mâine vom muri!* 33Nu rătăciţi! Tovărăşiile rele strică obiceiurile bune. 34Treziţi-vă cum se cuvine şi nu păcătuiţi! Căci unii nu au cunoaşterea lui Dumnezeu; spre ruşinare vă zic.

Dar va zice cineva: Cum înviază morţii? Şi cu ce trup vor veni? 36Nebune! Ceea ce tu semeni nu se face viu dacă nu moare. 37Şi ceea ce semeni, nu semeni trupul ce va să fie, ci un grăunte dezgolit, poate de grâu sau de ceva din celelalte; 38şi Dumnezeu îi dă trup, precum a voit, şi fiecăreia dintre seminţe trupul său. 39Nu tot trupul este acelaşi trup, ci altul este al oamenilor, şi

ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πετεινῶν. 40καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 41ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. 42οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· 44σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. 45οὕτω καὶ γέγραπται· *ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν·* ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 48οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· 49καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, 52ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· *κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. 55ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ᾅδη, τὸ νῖκος;* 56τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ

altul trupul dobitoacelor, altul al peştilor, altul al zburătoarelor. 40Sunt şi trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti. 41Alta este slava soarelui şi alta slava lunii şi alta slava stelelor. Căci stea de stea se deosebeşte în slavă. 42Aşa este şi învierea morţilor. Se seamănă întru stricăciune, înviază întru nestricăciune; 43se seamănă întru necinste, înviază întru slavă; se seamănă întru neputinţă, înviază întru putere; 44se seamănă trup sufletesc, înviază trup duhovnicesc. Este trup sufletesc şi este şi trup duhovnicesc. 45Precum şi este scris: *Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, suflet viu;* Adam cel de pe urmă duh făcător de viaţă; 46dar nu este mai întâi cel duhovnicesc, ci cel sufletesc, apoi cel duhovnicesc. 47Omul cel dintâi este din pământ, pământesc; omul cel de-al doilea, Domnul, este din cer. 48Cum este cel pământesc, asemenea sunt şi cei pământeşti; şi cum este Cel ceresc, asemenea sunt şi cei cereşti. 49Şi după cum am purtat chipul celui pământesc, vom purta şi chipul Celui ceresc. 50Aceasta însă zic, fraţilor, că trupul şi sângele nu pot să moştenească Împărăţia lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moşteneşte nestricăciunea. 51Iată, taină vă zic vouă: Nu toţi vom adormi, dar toţi ne vom schimba, 52deodată, într-o clipire de ochi, la trâmbiţa cea de pe urmă. Căci va trâmbiţa, şi morţii vor învia nestricăcioşi, şi noi ne vom schimba. 53Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune şi acest trup muritor să se îmbrace în nemurire. 54Iar când acest trup stricăcios se va îmbrăca în nestricăciune şi acest trup muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul scris: *Înghiţitu-s-a moartea*

νόμος. 57τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

întru biruință. 55*Unde îți este, moarte, boldul? Unde îți este, iadule, biruința?* 56Şi boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului Legea. 57Şi mulțumire lui Dumnezeu, Celui care ne dă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos. 58Astfel, frații mei iubiți, fiți tari, neclintiți, prisosind în lucrul Domnului totdeauna, ştiind că osteneala voastră nu este deşartă în Domnul.

Κεφάλαιον Ις΄

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ᾽ ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἂν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. 3ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι᾽ ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· 4ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι· 6πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. 7οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπῃ. 8ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· 9θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς κἀγώ· μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. 11προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρή-

Capitolul 16

Cât despre strângerea de ajutoare cea pentru sfinți, precum am rânduit Bisericilor Galatiei, aşa să faceți şi voi. 2În ziua cea dintâi a săptămânii, fiecare dintre voi să-şi pună deoparte, strângând cât poate, ca să nu se facă strângerile de ajutoare atunci când voi veni. 3Iar când voi ajunge, pe cei pe care îi veți socoti, pe aceia îi voi trimite cu epistole să ducă darul vostru la Ierusalim. 4Iar de se va cuveni să merg şi eu, vor merge împreună cu mine.

Şi voi veni la voi când voi trece prin Macedonia, căci prin Macedonia trec. 6La voi, poate, voi rămâne sau voi şi ierna, ca să mă petreceți oriunde voi merge. 7Căci nu vreau să vă văd acum în treacăt, ci nădăjduiesc să rămân la voi o vreme, dacă Domnul va îngădui. 8Voi zăbovi însă în Efes, până la Cincizecime. 9Căci uşă mi s-a deschis, mare şi lucrătoare, și potrivnici sunt mulți. 10Iar de va veni Timotei, vedeți să fie fără teamă la voi, căci lucrul Domnului lucrează, ca şi mine; deci, să nu-l disprețuiască cineva. 11Ci petreceți-l în pace, ca să vină la

νη ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· 16ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. 17χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· 18ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. 19Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα σὺν τῇ κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. 21Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. 22εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθᾶ. 23Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν. 24ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἀμήν.

mine; căci îl aştept împreună cu fraţii. 12Iar despre fratele Apolo, mult l-am rugat să vină la voi împreună cu fraţii şi nicicum nu i-a fost voia să vină acum, ci va veni când va găsi bun prilej.

Privegheaţi, staţi neclintiţi în credinţă, îmbărbătaţi-vă, întăriţi-vă. 14Toate ale voastre în iubire să se facă. 15Şi vă rog, fraţilor; ştiţi casa lui Stefanás, că este pârgă a Ahaiei şi că s-au pus pe ei înşişi în slujba sfinţilor; 16ca şi voi să vă supuneţi unora ca aceştia şi tot celui care lucrează şi se osteneşte împreună cu ei. 17Mă bucur de venirea lui Stefanás şi a lui Fortunat şi a lui Ahaic, pentru că aceştia au împlinit lipsa voastră. 18Căci au odihnit duhul meu şi al vostru. Cunoaşteţi-i deci pe unii ca aceştia! 19Vă îmbrăţişează Bisericile Asiei. Vă îmbrăţişează mult, în Domnul, Acvila şi Priscila, împreună cu Biserica din casa lor. 20Vă îmbrăţişează fraţii toţi. Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii cu sărutare sfântă. 21Salutarea cu mâna mea, a lui Pavel. 22Dacă cineva nu iubeşte pe Domnul Iisus Hristos să fie anatema. Maran atha! 23Harul Domnului Iisus Hristos cu voi! 24Iubirea mea cu voi toţi, în Hristos Iisus! Amin.

ЄΠΙСΤΟΛΗ ΠΡΟС ΚΟΡΙΝΘΙΟΥС Β´

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· 2χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, 4ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· 5ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. 6εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτη-

Capitolul 1

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, şi fratele Timotei, Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, precum şi tuturor sfinţilor care sunt în toată Ahaia. 2Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.

Binecuvântat este Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea, 4Cel ce ne mângâie pe noi în tot necazul nostru, ca să putem mângâia şi noi pe cei care sunt în tot necazul, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu. 5Că precum prisosesc patimile lui Hristos în noi, tot aşa prin Hristos prisoseşte şi mângâierea noastră. 6Şi dacă suntem strâmtoraţi, este pentru a voastră mângâiere şi pentru mântuirea lucrată în răbdarea aceloraşi patimi pe care şi noi le pătimim, şi nădejdea noastră este întărită, pentru voi; şi dacă suntem mângâiaţi, este

ρίας, 7εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. 8Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ᾽ ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· 9ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· 10ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 11συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

Η γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ᾽ ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. 13οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, 14καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 15Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, 16καὶ δι᾽ ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ᾽ ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. 17τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ᾽ ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ; 18πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ. 19ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι᾽ ἡμῶν κηρυχθείς, δι᾽ ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν· 20ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ

pentru a voastră mângâiere şi mântuire, 7ştiind că aşa cum sunteţi părtaşi patimilor, tot aşa şi mângâierii. 8Căci nu voim să nu ştiţi, fraţilor, despre necazul nostru, care ni s-a făcut în Asia, că am fost îngreuiaţi cu covârşire, peste putere, încât nu mai aveam nădejde nici să trăim; 9ci noi am avut în noi înşine osândirea la moarte, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce înviază morţii; 10Care de o moarte ca aceasta ne-a izbăvit şi ne izbăveşte, în Care nădăjduim că încă ne va mai izbăvi, 11împreună-lucrând şi voi pentru noi cu rugăciunea, ca, pentru darul făcut nouă prin mulţi, să se aducă mulţumire pentru noi de la mulţi.

Căci lauda noastră aceasta este: mărturia conştiinţei noastre că în simplitate şi în curăţia cea de la Dumnezeu, nu în înţelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu am umblat în lume, şi mai cu seamă la voi. 13Căci nu vă scriem vouă altele decât cele pe care le citiţi sau le şi cunoaşteţi, şi nădăjduiesc că şi până în sfârşit le veţi cunoaşte; 14după cum ne-aţi şi cunoscut în parte, că suntem lauda voastră, precum şi voi a noastră, în ziua Domnului Iisus. 15Şi cu această încredinţare voiam să vin mai întâi la voi, ca de două ori să aveţi har 16şi să trec pe la voi în Macedonia şi iarăşi din Macedonia să vin la voi şi să fiu petrecut de către voi spre Iudeea. 17Deci, voind eu aceasta, oare m-am purtat cu uşurătate? Sau cele ce le hotărăsc, după trup le hotărăsc, ca să fie la mine *Da*-ul *Da* şi *Nu*-ul *Nu*? 18Dar credincios este Dumnezeu, că nu a fost *Da* şi *Nu* cuvântul nostru cel către voi. 19Căci Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Cel propovăduit în voi prin noi, prin mine şi Siluan şi Timotei, nu S-a făcut *Da* şi *Nu*, ci *Da* s-a făcut în El. 20Căci câte

καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. 21ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, 22ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. 23Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. 24οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε.

sunt făgăduinţe ale lui Dumnezeu în El sunt *Da* şi în El sunt *Amin*, lui Dumnezeu spre slavă prin noi. 21Iar Cel ce ne întăreşte pe noi împreună cu voi în Hristos şi Care ne-a uns pe noi este Dumnezeu, 22Care ne-a şi pecetluit şi a dat arvuna Duhului în inimile noastre. 23Iar eu chem martor pe Dumnezeu asupra sufletului meu, că n-am mai venit la Corint pentru a vă cruţa. 24Nu că suntem stăpâni peste credinţa voastră, ci suntem împreună-lucrători ai bucuriei voastre; căci prin credinţă staţi.

Κεφάλαιον Β΄

Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 2εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; 3καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν. 4ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. 6ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων· 7ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. 8διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν

Capitolul 2

Şi am judecat în mine însumi aceasta, să nu vin iarăşi cu întristare la voi. 2Căci dacă eu vă întristez, cine este cel care să mă înveselească, dacă nu cel întristat de mine? 3Şi v-am scris vouă chiar aceasta, ca nu cumva, venind, să am întristare de la cei care ar trebui să mă bucure, încredinţat fiind despre voi toţi că bucuria mea este a voastră a tuturor. 4Căci din multă mâhnire şi strângere de inimă v-am scris cu multe lacrimi, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi iubirea pe care o am cu prisosinţă faţă de voi.

Şi dacă a făcut cineva întristare, nu pe mine m-a întristat, ci în parte – ca să nu îngreuiez – pe voi toţi. 6Destul îi este unui astfel de om pedeapsa aceasta de la cei mai mulţi; 7aşa încât, dimpotrivă, mai bine să-l iertaţi şi să-l mângâiaţi, nu cumva unul ca acesta să fie înghiţit de şi mai multă

ἀγάπην. 9εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. 10ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, 13οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. 14Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· 15ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σῳζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, 16οἷς μὲν ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; 17οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

întristare. 8De aceea, vă rog să adeveriți dragostea către el. 9Căci pentru aceasta v-am şi scris, ca să cunosc încercarea voastră, dacă întru toate sunteți ascultători. 10Iar cui îi iertați ceva, şi eu îi iert; căci şi eu, dacă am iertat ceva cuiva, am iertat pentru voi în fața lui Hristos, 11ca să nu fim covârşiți de satana; căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute.

Şi venind la Troa pentru Evanghelia lui Hristos şi uşa fiindu-mi deschisă în Domnul, 13n-am avut tihnă cu duhul meu, pentru că n-am găsit pe Tit, fratele meu, ci despărțindu-mă de ei, am plecat în Macedonia. 14Şi mulțumire lui Dumnezeu, Celui ce totdeauna ne poartă biruitori în Hristos şi Care arată mireasma cunoştinței Lui prin noi în tot locul! 15Că bună-mireasmă a lui Hristos suntem lui Dumnezeu între cei ce se mântuiesc şi între cei ce pier, 16unora mireasmă a morții spre moarte, altora mireasmă a vieții spre viață. Şi pentru acestea cine este destoinic? 17Căci nu suntem ca ceilalți, măsluind cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăția inimii, ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, în Hristos.

Κεφάλαιον Γ΄

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; εἰ μὴ χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν; 2ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, 3φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ

Capitolul 3

Începem iarăşi să ne recomandăm pe noi înşine? Avem oare nevoie, ca unii, de scrisori de recomandare către voi sau de scrisori de recomandare de la voi? 2Scrisoarea noastră sunteți voi, scrisă în inimile noastre, cunoscută şi citită de toți oamenii, 3arătându-vă că sunteți scrisoare a lui Hris-

διακονηθεῖσα ὑφ᾽ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλὰ ἐν πλαξὶ καρδίαις σαρκίναις. 4Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. 5οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ᾽ ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ᾽ ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, 6ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτένει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. 7Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, 8πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; 9εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. 10καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. 11εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. 12Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, 13καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14ἀλλ᾽ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται, 15ἀλλ᾽ ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· 16ἡνίκα δ᾽ ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. 17ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. 18ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

tos, slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului Celui viu, nu pe table de piatră, ci pe tablele de carne ale inimilor. 4Şi o astfel de încredere avem prin Hristos către Dumnezeu. 5Nu că suntem destoinici de la noi înşine să cugetăm ceva ca de la noi înşine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu, 6Care ne-a făcut destoinici să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai Duhului; pentru că litera ucide, iar Duhul face viu. 7Iar dacă slujirea morţii întipărită cu litere în pietre s-a făcut în slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să caute la faţa lui Moise din pricina slavei celei trecătoare a feţei lui, 8cum nu va fi mai mult în slavă slujirea Duhului? 9Căci, dacă slujirea osândei este slavă, cu atât mai mult prisoseşte slujirea dreptăţii în slavă! 10Căci, din pricina slavei covârşitoare, ceea ce era slăvit în această privinţă nici măcar nu mai este slăvit. 11Căci, dacă ceea ce era trecător s-a făcut prin slavă, cu mult mai mult ceea ce rămâne este în slavă. 12Având deci o astfel de nădejde, cu multă îndrăzneală ne purtăm, 13şi nu precum Moise îşi punea un văl pe faţa lui, ca să nu caute fiii lui Israel la sfârşitul a ceea ce era trecător. 14Dar s-au împietrit gândurile lor, căci până astăzi acelaşi văl rămâne la citirea Vechiului Testament, nedezvelindu-se – pentru că în Hristos se desfiinţează –, 15ci până astăzi, când se citeşte Moise, un văl stă pe inima lor; 16iar când cineva se întoarce către Domnul, se ridică vălul. 17Iar Domnul este Duhul; şi unde este Duhul Domnului, acolo este libertate. 18Iar noi toţi, cu faţa descoperită, oglindind slava Domnului, spre acelaşi chip ne schimbăm la faţă din slavă în slavă, ca de la Domnul Duhul.

Κεφάλαιον Δ΄

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν, [2]ἀλλ᾽ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [3]εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, [4]ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. [5]οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. [6]ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. [7]Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, [8]ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ᾽ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐξαπορούμενοι, [9]διωκόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι, [10]πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. [11]ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. [12]ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ

Capitolul 4

De aceea, având această slujire, precum am fost miluiţi, nu ne pierdem curajul, [2]ci ne-am dezis de cele ascunse ale ruşinii, neumblând cu vicleşug, nici măsluind cuvântul lui Dumnezeu, ci, prin arătarea adevărului, înfăţişându-ne pe noi înşine la toată conştiinţa oamenilor înaintea lui Dumnezeu. [3]Şi chiar dacă Evanghelia noastră este acoperită, ea este acoperită pentru cei ce pier, [4]întru care dumnezeul veacului acestuia a orbit gândurile celor necredincioşi, ca să nu le strălucească lor luminarea Evangheliei slavei lui Hristos, Care este chipul lui Dumnezeu. [5]Căci nu ne propovăduim pe noi înşine, ci pe Hristos Iisus Domn, iar pe noi înşine robi ai voştri, pentru Iisus. [6]Că Dumnezeu, Cel ce a zis să strălucească lumină din întuneric, Acesta a strălucit în inimile noastre spre luminarea cunoştinţei slavei lui Dumnezeu, întru faţa lui Iisus Hristos. [7]Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca măsura covârşitoare a puterii să fie a lui Dumnezeu, şi nu din noi, [8]strâmtoraţi în toate, dar nu striviţi, în grea încurcătură, dar nu fără cale de ieşire; [9]prigoniţi, dar nu părăsiţi; doborâţi, dar nu daţi pierzării; [10]totdeauna purtând în trup omorârea Domnului Iisus, pentru ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru. [11]Căci pururea noi cei vii ne dăm spre moarte pentru Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor. [12]Astfel în noi lucrează moartea, iar în voi viaţa. [13]Şi având acelaşi duh al credinţei, după cum

δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. [13]ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, *ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα,* καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, [14]εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. [15]τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. [16]Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. [17]τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, [18]μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

este scris: *Crezut-am, pentru aceea am grăit,* şi noi credem, pentru aceea şi grăim, [14]ştiind că Cel ce a înviat pe Domnul Iisus ne va învia şi pe noi prin Iisus şi ne va înfăţişa împreună cu voi. [15]Căci toate sunt pentru voi, pentru ca harul, înmulţindu-se, să prisosească prin mai mulţi mulţumirea spre slava lui Dumnezeu. [16]De aceea, nu ne pierdem curajul, ci, chiar dacă omul nostru cel din afară se strică, cel dinăuntru se înnoieşte din zi în zi. [17]Căci puţinul de o clipă al strâmtorării noastre ne lucrează cu prisosinţă spre prisosinţă mulţime veşnică a slavei, [18]neluând noi seama la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; căci cele ce se văd sunt vremelnice, iar cele ce nu se văd sunt veşnice.

Κεφάλαιον Ε΄

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. [2]καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, [3]εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. [4]καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. [5]ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. [6]Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου, [7]–διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους– [8]θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν

Capitolul 5

Căci ştim că, dacă acest cort, locuinţa noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, locuinţă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri. [2]Căci în aceasta şi suspinăm, dorind mult să ne îmbrăcăm cu locaşul nostru cel din cer, [3]dacă într-adevăr, odată îmbrăcaţi, nu vom fi aflaţi goi. [4]Că şi cei ce suntem în cort suspinăm îngreuiaţi, pentru că nu vrem să ne dezbrăcăm de el, ci să ne îmbrăcăm peste el, ca ceea ce este muritor să fie înghiţit de viaţă. [5]Iar Cel ce ne-a lucrat spre aceasta este Dumnezeu, Care ne-a şi dat nouă arvuna Duhului. [6]Deci îndrăznind totdeauna şi ştiind că, sălăşluind în trup, suntem departe de Domnul, [7]căci umblăm prin credinţă, nu prin vedere,

μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. 9διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. 12οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. 13εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. 14ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· 15καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. 16Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. 18τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. 20Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ· 21τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

8Îndrăznim şi voim mai degrabă să sălăşluim afară din trup şi să fim la Domnul. 9De aceea şi râvnim, fie înăuntru, fie în afară, să fim bineplăcuţi Lui. 10Căci noi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca fiecare să primească cele prin trup, după cum a lucrat, fie bine, fie rău.

Deci, cunoscând noi frica de Domnul, pe oameni îi înduplecăm, dar lui Dumnezeu Îi suntem vădiţi, şi nădăjduiesc să fim vădiţi şi în conştiinţele voastre. 12Căci nu ne recomandăm iarăşi pe noi înşine înaintea voastră, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să aveţi răspuns către cei ce se laudă cu faţa, şi nu cu inima. 13Căci, dacă ne-am ieşit din minţi, este pentru Dumnezeu, iar dacă suntem cu mintea întreagă, este pentru voi. 14Căci iubirea lui Hristos ne cuprinde pe noi cei care socotim aceasta, că dacă Unul a murit pentru toţi, atunci toţi au murit; 15şi pentru toţi a murit, ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască loruşi, ci Celui care a murit şi a înviat pentru ei. 16Astfel, de acum, noi nu mai ştim pe nimeni după trup; şi chiar dacă L-am cunoscut pe Hristos după trup, totuşi acum nu-L mai cunoaştem aşa. 17Astfel, dacă este cineva în Hristos, este zidire nouă; cele vechi au trecut, iată s-au făcut noi toate. 18Şi toate sunt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat pe noi cu Sine prin Iisus Hristos şi Care ne-a dat nouă slujirea împăcării. 19Adică Dumnezeu era în Hristos împăcând lumea cu Sine Însuşi, nesocotindu-le lor greşelile şi punând în noi cuvântul împăcării. 20Deci, în numele lui Hristos solim, ca şi cum Dumnezeu ar îndemna prin noi; vă rugăm, pentru Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu! 21Căci pe Cel ce n-a cunoscut păcat L-a făcut pentru noi păcat, ca noi, în El, să fim făcuţi dreptate a lui Dumnezeu.

Κεφάλαιον ϛ΄

Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς [2]–λέγει γάρ· *καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι·* ἰδοὺ νῦν *καιρὸς εὐπρόσδεκτος*, ἰδοὺ νῦν *ἡμέρα σωτηρίας*–, [3]μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, [4]ἀλλ᾽ ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, [5]ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, [6]ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, [7]ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, [8]διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, [9]ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνῄσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, [10]ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. [11]Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται· [12]οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν· [13]τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ; τίς

Capitolul 6

Şi lucrând noi împreună cu El, vă şi rugăm să nu primiţi în deşert harul lui Dumnezeu [2] – căci zice: *La vreme primită te-am ascultat şi în ziua mântuirii am ajutat ţie;* iată acum *vreme bineprimită*, iată acum *zi a mântuirii* –, [3]nedând în nimic nici o sminteală, ca să nu se prihănească slujirea, [4]ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în răbdare multă, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, [5]în bătăi, în temniţe, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi; [6]în curăţie, în cunoaştere, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică; [7]în cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptăţii, cele de-a dreapta şi cele de-a stânga, [8]prin slavă şi necinste, prin defăimare şi bună faimă; ca nişte amăgitori, şi totuşi adevăraţi, [9]ca nişte necunoscuţi, şi totuşi bine cunoscuţi, ca unii care murim, şi iată trăim, ca nişte pedepsiţi, şi totuşi nu daţi morţii; [10]ca nişte întristaţi, dar pururea bucurându-ne; ca nişte săraci, dar pe mulţi îmbogăţind; ca unii care nu avem nimic, dar având în stăpânire toate. [11]Gura noastră s-a deschis către voi, corintenilor, inima noastră s-a lărgit. [12]Nu în noi sunteţi strâmtoraţi, ci în cele dinlăuntru ale voastre sunteţi strâmtoraţi; [13]şi aceeaşi răsplată daţi-mi, ca unor copii vă spun, lărgiţi-vă şi voi!

Nu vă înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi! Căci care este părtăşia

δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; [15]τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαρ; ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; [16]τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι *ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός.* [17]*διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,* [18]*καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.*

dreptății cu fărădelegea? Sau care este împărtăşirea luminii cu întunericul? [15]Şi ce învoire are Hristos cu Veliar; sau care este partea credinciosului cu un necredincios? [16]Sau ce înțelegere este între templul lui Dumnezeu şi idoli? Căci voi sunteți templu al Dumnezeului celui viu, precum a zis Dumnezeu: *Voi locui în ei şi voi umbla întru ei şi voi fi Dumnezeul lor şi ei Îmi vor fi Mie popor.* [17]Pentru aceea: *Ieşiți din mijlocul lor şi osebiți-vă, zice Domnul, şi de ce este necurat nu vă atingeți şi Eu vă voi primi pe voi.* [18]*Şi vă voi fi vouă Părinte, şi Îmi veți fi Mie fii şi fiice, zice Domnul Atotțiitorul.*

Κεφάλαιον Ζ΄

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. [2]Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. [3]οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. [4]πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. [5]Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. [6]ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ

Capitolul 7

Având deci aceste făgăduințe, iubiților, să ne curățim pe noi înşine de toată întinăciunea trupului şi a duhului, săvârşind sfințenie în frica de Dumnezeu. [2]Cuprindeți-ne înăuntrul vostru! Pe nimeni n-am nedreptățit, pe nimeni n-am păgubit, asupra nimănui nu m-am lăcomit. [3]Nu spre osândire grăiesc; căci v-am spus mai înainte că sunteți în inimile noastre, ca împreună să murim şi împreună să trăim. [4]Multă îmi este îndrăznirea către voi, multă îmi este lauda pentru voi; umplutu-m-am de mângâiere, peste măsură sunt covârşit de bucurie, în toată strâmtorarea noastră. [5]Căci, venind noi în Macedonia, n-a avut nici o tihnă trupul nostru, ci în toate am fost strâmtorați; din afară lupte, dinăuntru

Τίτου· 7οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι, 8ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. 9νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. 10ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. 11ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. 12ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 13Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· 14ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύνθην, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. 15καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. 16χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

temeri. 6Dar Cel ce mângâie pe cei smeriţi, Dumnezeu, ne-a mângâiat pe noi cu venirea lui Tit. 7Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mângâierea cu care el a fost mângâiat la voi, vestindu-ne nouă dorul vostru, jeluirea voastră, râvna voastră pentru mine, ca eu mai mult să mă bucur. 8Că, deşi v-am întristat prin epistolă, nu mă căiesc, chiar dacă m-am căit; căci văd că epistola aceea, fie şi numai pentru un timp, v-a întristat. 9Acum mă bucur, nu pentru că v-aţi întristat, ci pentru că v-aţi întristat spre pocăinţă; căci v-aţi întristat după Dumnezeu, ca întru nimic să nu fiţi păgubiţi de către noi. 10Căci întristarea după Dumnezeu lucrează pocăinţă fără părere de rău, spre mântuire; iar întristarea lumii lucrează moarte. 11Că iată, însăşi aceasta, că v-aţi întristat după Dumnezeu, câtă sârguinţă v-a lucrat, ce cuvânt de apărare, câtă mânie, câtă frică, câtă dorire, câtă râvnă, câtă răzbunare; întru totul v-aţi înfăţişat pe voi înşivă a fi curaţi în acest lucru. 12De aceea, chiar dacă v-am scris, nu din pricina celui ce a nedreptăţit, nici din pricina celui nedreptăţit, ci ca sârguinţa voastră, cea pentru noi, să se învedereze la voi, înaintea lui Dumnezeu. 13De aceea ne-am mângâiat. Dar, pe lângă mângâierea voastră, mai mult ne-am bucurat cu prisosinţă de bucuria lui Tit, căci duhul lui a fost odihnit de voi toţi; 14că dacă m-am lăudat înaintea lui cu ceva pentru voi, n-am fost ruşinat, ci precum toate vi le-am grăit întru adevăr, aşa şi lauda noastră cea către Tit s-a făcut adevăr. 15Şi inima lui este cu prisosinţă spre voi, aducându-şi aminte de ascultarea voastră a tuturor, cum cu frică şi cu cutremur l-aţi primit. 16Mă bucur că în toate mă încred în voi.

Κεφάλαιον Η΄

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἁπλότητος αὐτῶν· 3ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐθαίρετοι, 4μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, 5καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ, 6εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτω καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. 7ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. 8οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων· 9γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. 10καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· 11νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. 12εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλῖψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, 14ἵνα καὶ

Capitolul 8

Şi vă fac cunoscut, fraţilor, harul lui Dumnezeu cel dat în Bisericile Macedoniei, 2că, în multa încercare a strâmtorării, prisosul bucuriei lor şi sărăcia lor cea adâncă au prisosit spre bogăţia dărniciei lor; 3că după putere – mărturisesc – şi peste putere au urmat voinţei lor, 4cu multă rugăminte cerându-ne harul şi împărtăşirea slujirii celei către sfinţi, 5şi nu precum am nădăjduit noi, ci pe ei înşişi s-au dat mai întâi Domnului şi nouă, prin voia lui Dumnezeu, 6încât l-am rugat pe Tit ca, precum a început mai dinainte, aşa să săvârşească la voi şi harul acesta. 7Ci precum în toate prisosiţi, în credinţă şi în cuvânt şi în cunoaştere şi în toată sârguinţa şi în iubirea cea de la voi spre noi, aşa şi în acest har să prisosiţi. 8Nu ca o poruncă o spun, ci, prin sârguinţa altora, încercând şi adevărul dragostei voastre; 9căci cunoaşteţi harul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi a sărăcit, bogat fiind, pentru ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogăţiţi. 10Şi sfat vă dau în aceasta; că vă este de folos vouă, care aţi început mai dinainte, de anul trecut, nu numai a face, ci şi a voi; 11acum însă şi a face să săvârşiţi, ca, după cum vă este osârdia de a voi, tot aşa să vă fie şi aceea de a săvârşi din ceea ce aveţi. 12Căci, de este osârdie, este bineprimită după cât are cineva, nu după cât nu are. 13Căci nu ca altora să le fie uşurare, iar vouă strâmtorare, ci spre potrivire: în vremea de acum prisosul vostru să fie pentru lipsa acelora, 14ca şi prisosul

τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, [15]καθὼς γέγραπται· *ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησε.*

Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, [17]ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. [18]συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν [19]–οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν–, [20]στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, [21]προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. [22]συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. [23]εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. [24]Τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

acelora să fie pentru lipsa voastră, spre a se face potrivire, [15]precum este scris: *Celui cu mult nu i-a prisosit şi celui cu puţin nu i s-a împuţinat.*

Dar mulţumire lui Dumnezeu, Celui ce dă aceeaşi sârguinţă pentru voi în inima lui Tit. [17]Că el a primit îndemnul şi, mai sârguitor fiind, de bunăvoie a plecat către voi. [18]Şi l-am trimis împreună cu el şi pe fratele a cărui laudă întru Evanghelie este în toate Bisericile [19] – şi nu numai atât, ci şi hirotonit de către Biserici spre a fi însoţitor al nostru la harul acesta slujit de către noi, spre slava Domnului Însuşi şi spre osârdia noastră –, [20]ferindu-ne de aceasta, să nu ne prihănească cineva în această îmbelşugată strângere slujită de noi, [21]îngrijindu-ne de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor. [22]Şi l-am trimis împreună cu ei pe fratele nostru, pe care, de multe ori, noi l-am dovedit în multe încercări ca fiind osârduitor, iar acum cu mult mai sârguitor, prin multa lui încredere în voi. [23]Cât despre Tit, el este părtaş mie şi împreună-lucrător la voi; iar fraţii noştri sunt apostoli ai Bisericilor, slavă a lui Hristos. [24]Deci, dovada dragostei voastre şi a laudei noastre pentru voi arătaţi-o către ei în faţa Bisericilor.

Κεφάλαιον Θ΄

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν· [2]οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας. [3]ἔπεμ-

Capitolul 9

Cât despre slujirea cea pentru sfinţi îmi este de prisos să vă scriu; [2]că ştiu osârdia voastră, cu care mă laud pentru voi înaintea macedonenilor, că Ahaia s-a pregătit de anul trecut; şi râvna din voi i-a stârnit pe cei mai mulţi. [3]Şi am trimis pe fraţi, ca

ψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε, [4]μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. [5]ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. [6]Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ᾽ εὐλογίαις ἐπ᾽ εὐλογίαις καὶ θερίσει. [7]ἕκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. [8]δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, [9]καθὼς γέγραπται· *ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.* [10]ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσαι καὶ πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσαι τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· [11]ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι᾽ ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ· [12]ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ, [13]διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, [14]καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ᾽ ὑμῖν. [15]χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

nu cumva lauda noastră cea despre voi să se facă deşartă în această privinţă, pentru ca, precum ziceam, să fiţi pregătiţi, [4]ca nu cumva, dacă vin împreună cu mine macedonenii şi vă găsesc nepregătiţi, să fim ruşinaţi noi – ca să nu zicem voi – în această stare a laudei. [5]Am socotit deci că este nevoie să-i rog pe fraţi să vină mai întâi la voi şi să pregătească binecuvântarea voastră cea vestită de mai înainte, ca aceasta să fie gata, aşa, ca o binecuvântare, şi nu ca o lăcomie. [6]Iar aceasta este: Cel ce seamănă cu zgârcenie cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu binecuvântări cu binecuvântări va şi secera. [7]Fiecare aşa cum alege cu inima sa, nu din întristare sau de nevoie, căci pe cel ce dă cu voie bună îl iubeşte Dumnezeu. [8]Şi puternic este Dumnezeu să facă să prisosească tot harul la voi, ca, în toate totdeauna toată îndestularea având, să prisosiţi întru tot lucrul bun, [9]precum este scris: *Risipit-a, dat-a sărmanilor; dreptatea Lui rămâne în veac.* [10]Iar Cel ce dăruieşte sămânţă semănătorului şi pâine spre mâncare să dea şi să înmulţească sămânţa voastră şi să sporească roadele dreptăţii voastre, [11]în toate fiind voi îmbogăţiţi spre toată dărnicia, care lucrează, prin noi, mulţumire lui Dumnezeu; [12]că slujirea acestei lucrări nu numai că plineşte lipsurile sfinţilor, ci şi prisoseşte, prin multe mulţumiri lui Dumnezeu, [13]datorită cercării acestei slujiri, slăvind ei pe Dumnezeu, pentru supunerea mărturisirii voastre faţă de Evanghelia lui Hristos şi pentru dărnicia împărtăşirii către ei şi către toţi, [14]şi prin rugăciunea lor pentru voi, dorindu-vă ei pe voi pentru harul covârşitor al lui Dumnezeu peste voi. [15]Iar lui Dumnezeu mulţumire, pentru darul Său cel de negrăit!

Κεφάλαιον Ι΄

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρᾳότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· [2]δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. [3]Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα [4] –τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων–, [5]λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, [6]καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. [7]Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ᾿ ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. [8]ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, [9]ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. [10]ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. [11]τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι᾿ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. [12]Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισι τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες

Capitolul 10

Și eu însumi, Pavel, vă rog prin blândețea şi îngăduința lui Hristos, eu, care de față sunt smerit între voi, dar, departe fiind, îndrăznesc către voi; [2]şi mă rog ca, fiind de față, să nu îndrăznesc cu încredințarea cu care socotesc că voi cuteza împotriva unora care ne socotesc ca umblând după trup. [3]Căci, în trup umblând, nu după trup ne luptăm [4] – căci armele luptei noastre nu sunt trupeşti, ci puternice prin Dumnezeu spre surparea întăriturilor –, [5]surpând gândurile şi toată înălțarea ce se ridică împotriva cunoaşterii lui Dumnezeu şi robind orice mişcare a minții spre ascultarea lui Hristos, [6]şi gata fiind să răzbunăm toată neascultarea, când se va plini ascultarea voastră. [7]Voi vă uitați la fața lucrurilor. Dacă cineva este încredințat în sinea lui că este al lui Hristos, aceasta să gândească iarăşi de la sine, că precum el însuşi este al lui Hristos, tot aşa şi noi suntem ai lui Hristos. [8]Căci chiar dacă mă voi lăuda ceva mai mult cu puterea noastră, pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre surparea voastră, nu mă voi ruşina, [9]ca să nu par că v-aş înfricoşa prin epistole. [10]Că epistolele lui, zic ei, sunt grele şi tari, dar venirea sa cu trupul este slabă şi cuvântul de nimic. [11]Aceasta să gândească unul ca acesta, că, aşa cum suntem cu cuvântul, prin scrisori, departe fiind, tot aşa suntem şi cu fapta, de față fiind. [12]Căci nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne asemănăm pe noi înşine cu

καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν. 13ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, 15οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, 16εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. 17*Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω·* 18οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ᾽ ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

unii care se recomandă pe sine; ci ei, în ei înşişi măsurându-se şi asemănându-se cu ei înşişi, sunt fără înţelegere. 13Iar noi nu ne vom lăuda cu cele nemăsurate, ci după măsura canonului pe care Dumnezeu ni l-a împărţit drept măsură: a ajunge şi până la voi. 14Căci nu ne întindem necumpătat, ca şi cum n-am fi ajuns la voi, căci am ajuns şi la voi cu Evanghelia lui Hristos, 15nu lăudându-ne cu cele nemăsurate, cu osteneli străine, ci având nădejde că, tot crescând credinţa voastră, ne vom mări prin voi, după canonul nostru, spre prisosinţă, 16ca să binevestim în ţinuturile de dincolo de voi, şi nu să ne lăudăm în canon străin cu cele de-a gata. 17*Iar cel ce se laudă, în Domnul să se laude.* 18Căci nu cel ce se recomandă pe sine este încercat, ci acela pe care Domnul îl recomandă.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. 2ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρί, παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· 3φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. 4εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ

Capitolul 11

O, măcar de m-aţi răbda puţin întru nechibzuinţă! Dar mă şi răbdaţi. 2Căci vă râvnesc pe voi cu râvna lui Dumnezeu, căci v-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfăţişez lui Hristos fecioară curată. 3Dar mă tem ca nu cumva, precum şarpele a înşelat-o pe Eva în viclenia lui, tot aşa să se strice şi gândurile voastre de la simplitatea cea întru Hristos. 4Căci dacă vine cineva şi vă propovăduieşte alt Iisus, pe care

πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνείχεσθε. 5λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐδενός· 9τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. 11διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς οἶδεν. 12ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσι καθὼς καὶ ἡμεῖς. 13οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. 14καὶ οὐ θαυμαστόν· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. 15οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. 17ὃ λαλῶ οὐ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. 18ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. 19ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· 20ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς

noi nu l-am propovăduit, sau dacă luați alt duh, pe care nu l-ați luat, sau altă evanghelie, pe care nu ați primit-o, cât de bine îl răbdați! 5Căci socot că nu sunt cu nimic mai prejos decât preaînalții apostoli. 6Şi chiar dacă sunt simplu în cuvânt, totuşi nu şi în cunoaştere, ci în tot chipul ne-am arătat aşa în toate către voi. 7Sau am făcut păcat că, smerindu-mă pe mine însumi ca voi să vă înălțați, v-am binevestit în dar Evanghelia lui Dumnezeu? 8Alte Biserici am prădat, luând plată spre slujirea voastră, şi, venind la voi şi fiind lipsit, nu am fost povară nimănui. 9Căci ceea ce mi-a lipsit au plinit frații veniți din Macedonia; şi în toate m-am păzit şi mă voi păzi neîmpovărător pentru voi. 10Este în mine adevărul lui Hristos, că lauda aceasta nu-mi va fi îngrădită în ținuturile Ahaiei. 11Pentru ce? Pentru că nu vă iubesc? Ştie Dumnezeu! 12Dar ceea ce fac, voi mai face, ca să tai pricina celor ce vor pricină, ca să se afle asemenea nouă în ceea ce se laudă. 13Căci unii ca aceştia sunt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, care se prefac în apostoli ai lui Hristos. 14Şi nu este de mirare; căci însuşi satana se preface în înger de lumină. 15Nu este deci lucru mare dacă şi slujitorii lui se prefac a fi slujitori ai dreptății, al căror sfârşit va fi după faptele lor.

Iarăşi zic: Să nu mă socotească cineva că sunt nechibzuit, iar de nu, primiți-mă fie şi ca pe un nechibzuit, ca să mă laud şi eu puțin. 17Ceea ce grăiesc, nu după Domnul grăiesc, ci ca întru nechibzuință, în această stare de laudă. 18De vreme ce mulți se laudă după trup, şi eu mă voi lăuda. 19Căci voi, chibzuiți fiind, bucuros îi răbdați pe cei nechibzuiți. 20Căci răbdați dacă cineva vă robeşte, dacă cineva vă mănâncă,

πρόσωπον δέρει. [21]κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν. ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. [22]Ἑβραῖοί εἰσι; κἀγώ· Ἰσραηλῖταί εἰσι; κἀγώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κἀγώ· [23]διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· [24]ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, [25]τρὶς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· [26]ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· [27]ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· [28]χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπισύστασίς μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. [29]τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; [30]εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. [31]ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. [32]ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, [33]καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

dacă cineva vă ia, dacă cineva se înalţă, dacă cineva vă loveşte peste faţă. [21]Întru necinste o spun, ca şi cum noi am fi fost slabi. Dar în ceea ce cutează cineva – întru nechibzuinţă zic – cutez şi eu! [22]Sunt ei evrei? Şi eu. Sunt ei israeliţi? Şi eu. Sunt ei sămânţa lui Avraam? Şi eu. [23]Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Nebuneşte spun: eu mai mult! În osteneli cu prisosinţă, întru bătăi peste măsură, în temniţe cu prisosinţă, în primejdii de moarte adeseori; [24]de la iudei de cinci ori am luat patruzeci de lovituri fără una; [25]de trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am petrecut în largul mării; [26]în călătorii adeseori, în primejdii pe râuri, în primejdii de la tâlhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la neamuri; în primejdii în cetate, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţii mincinoşi; [27]în osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori, în foame şi în sete, în posturi adeseori, în frig şi în goliciune; [28]pe lângă cele din afară, împresurarea mea cea din fiecare zi: grija de toate Bisericile. [29]Cine este slab şi eu să nu fiu slab? Cine se sminteşte şi eu să nu ard? [30]Dacă trebuie să mă laud, cu cele ale slăbiciunii mele mă voi lăuda. [31]Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce este binecuvântat în veci, ştie că nu mint. [32]În Damasc, etnarhul împăratului Areta păzea cetatea Damascului, vrând să mă prindă, [33]şi printr-o fereastră din zid am fost lăsat în jos într-un coş şi am scăpat din mâinile lui.

Κεφάλαιον ΙΒʹ

Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. 2οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων· εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἁρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. 3καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον· εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· 4ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. 5ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. 6ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. 7Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ᾽ ἐμοῦ· 9καὶ εἴρηκέ μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Γέγονα ἄφρων καυχώμενος· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ᾽ ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πά-

Capitolul 12

De bună seamă, a mă lăuda nu-mi este de folos; căci voi veni la vedenii şi descoperiri ale Domnului. 2Ştiu un om în Hristos, acum paisprezece ani – fie în trup, nu ştiu; fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie – a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer. 3Şi ştiu pe un astfel de om – fie în trup, fie afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie – 4că a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte negrăite, pe care a le grăi nu stă în puterea omului. 5Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât în neputinţele mele. 6Căci dacă aş vrea să mă laud, nu voi fi nechibzuit, căci voi spune adevărul; dar mă feresc, nu cumva cineva să socotească despre mine mai mult decât ce vede la mine sau aude de la mine. 7Şi ca să nu mă trufesc cu covârşirea descoperirilor, mi s-a dat un ghimpe în trup, un înger al satanei, ca să mă bată, să nu mă înalţ. 8Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine; 9şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune. Deci, foarte bucuros, mai mult mă voi lăuda întru slăbiciunile mele, ca să se sălăşluiască peste mine puterea lui Hristos. 10De aceea binevoiesc în slăbiciuni, în ocări, în nevoi, în prigoniri, în strâmtorări pentru Hristos; căci când sunt neputincios, atunci sunt puternic.

M-am făcut nechibzuit, lăudându-mă. Voi m-aţi silit! Căci se cuvenea ca eu să fiu recomandat de voi, căci cu nimic nu sunt mai prejos decât preaînalţii apostoli, chiar dacă eu nu sunt nimic. 12Semnele de apostol

σῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. [13]τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. [14]Ἰδοὺ τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ᾽ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. [15]ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἧττον ἀγαπῶμαι. [16]Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ὑπάρχων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. [17]μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι᾽ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; [18]παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; [19]Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. [20]φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι, [21]μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ ἔπραξαν.

s-au lucrat la voi în toată răbdarea, în semne şi minuni şi puteri. [13]Căci cu ce sunteţi voi mai prejos decât celelalte Biserici, fără numai că eu nu v-am împovărat? Îngăduiţi-mi această nedreptate! [14]Iată, a treia oară sunt gata să vin la voi şi nu vă voi împovăra, căci nu caut ale voastre, ci pe voi. Căci nu copiii sunt datori să agonisească pentru părinţi, ci părinţii pentru copii. [15]Iar eu foarte bucuros voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre, chiar dacă, cu prisosinţă iubindu-vă, eu sunt iubit mai puţin. [16]Dar fie! Eu nu v-am împovărat; ci, fiind viclean, v-am prins cu înşelăciune. [17]Oare am tras eu vreun folos de la voi prin vreunul din cei pe care i-am trimis vouă? [18]L-am rugat pe Tit şi l-am trimis pe fratele împreună cu el. A tras Tit vreun folos de la voi? Nu am umblat noi în acelaşi duh? Nu pe aceleaşi urme? [19]Iarăşi vi se pare că ne apărăm în faţa voastră? Dar noi înaintea lui Dumnezeu în Hristos grăim; şi toate, iubiţilor, pentru zidirea voastră. [20]Căci mă tem ca nu cumva, venind, să nu vă găsesc cum voiesc, iar eu să fiu găsit de voi cum nu voiţi, să nu cumva să fie vrajbe, pizmuiri, mânii, zavistii, clevetiri, bârfe, îngâmfări, neorânduieli; [21]ca nu cumva, venind iarăşi, să mă smerească Dumnezeul meu în faţa voastră şi să-i plâng pe mulţi dintre cei care au păcătuit înainte şi nu s-au pocăit de necurăţia şi desfrânarea şi destrăbălarea pe care le-au făptuit.

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· *ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.* [2]προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ

Capitolul 13

A treia oară vin la voi; *în gura a doi martori sau trei va sta tot cuvântul.* [2]Mai dinainte am spus şi mai dinainte spun – atunci, a doua oară fiind

ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, [3]ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. [4]καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. [5]Ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν; εἰ μή τι ἀδόκιμοί ἐστε. [6]ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. [7]εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. [8]οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. [9]χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. [10]Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. [11]Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. [12]Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. [13]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

de faţă, iar acum, nefiind de faţă, scriu – celor ce au păcătuit înainte şi celorlalţi tuturor că, de voi veni iarăşi, nu voi cruţa, [3]de vreme ce voi căutaţi dovadă că grăieşte în mine Hristos, Care nu este neputincios la voi, ci este puternic întru voi. [4]Căci şi dacă S-a răstignit din neputinţă, totuşi, este viu din puterea lui Dumnezeu; căci şi noi suntem neputincioşi întru El, dar la voi vom fi vii împreună cu El, din puterea lui Dumnezeu. [5]Pe voi înşivă ispitiţi-vă de sunteţi în credinţă, pe voi înşivă încercaţi-vă. Sau nu vă cunoaşteţi pe voi înşivă, că Iisus Hristos este în voi? Doar dacă nu cumva sunteţi neîncercaţi. [6]Nădăjduiesc însă că veţi cunoaşte că noi nu suntem neîncercaţi. [7]Şi mă rog la Dumnezeu să nu faceţi voi nici un rău, nu pentru ca să ne arătăm noi încercaţi, ci pentru ca voi să faceţi binele, iar noi să fim ca nişte neîncercaţi. [8]Căci nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevăr. [9]Căci ne bucurăm când noi suntem neputincioşi, iar voi sunteţi puternici; şi pentru aceasta ne şi rugăm, pentru desăvârşirea voastră. [10]De aceea scriu acestea, nefiind de faţă, ca atunci când voi fi de faţă să nu mă port cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o mie Domnul spre zidire, şi nu spre surpare. [11]Deci, fraţilor, bucuraţi-vă, desăvârşiţi-vă, mângâiaţi-vă, fiţi într-un cuget, fiţi în pace; şi Dumnezeul iubirii şi al păcii va fi cu voi. [12]Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii cu sărutare sfântă. Vă îmbrăţişează pe voi sfinţii toţi. [13]Harul Domnului Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

EPISTOLA CĂTRE GALATENI

Κεφάλαιον Α΄

Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἀπ᾽ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι᾽ ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· 3χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 5ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ᾽ ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. 9ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ᾽ ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. 10ἄρτι

Capitolul 1

Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos şi Dumnezeu-Tatăl, Care L-a sculat pe El din morţi, 2şi toţi fraţii cei dimpreună cu mine, Bisericilor Galatiei. 3Har vouă şi pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul nostru Iisus Hristos, 4Cel ce S-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pe noi din veacul cel viclean de acum, după voia lui Dumnezeu şi Tatăl nostru, 5Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!

Mă minunez că aşa grabnic treceţi de la Cel ce v-a chemat pe voi prin harul lui Hristos la altă evanghelie, 7care nu este alta, decât că sunt unii care vă tulbură şi voiesc să schimbe Evanghelia lui Hristos. 8Dar chiar dacă noi sau înger din cer v-ar binevesti vouă altceva decât v-am binevestit noi, anatema să fie! 9Precum mai dinainte am spus, şi acum iarăşi spun: Dacă cineva vă binevesteşte altceva decât aţi primit,

γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· [12]οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. [13]Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, [14]καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. [15]Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ [16]ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, [17]οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. [18]Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· [19]ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. [20]ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. [21]ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. [22]ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ· [23]μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥν ποτε ἐπόρθει, [24]καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

anatema să fie! [10]Căci acum pe oameni îi înduplec sau pe Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Căci dacă încă aş plăcea oamenilor, n-aş fi rob al lui Hristos.

Vă fac cunoscut, fraţilor, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; [12]căci nici eu nu am primit-o de la om, nici n-am învăţat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos. [13]Căci aţi auzit de purtarea mea de odinioară în iudaism, că peste măsură prigoneam Biserica lui Dumnezeu şi o pustiam; [14]şi spoream în iudaism mai mult decât mulţi dintre cei de vârsta mea în neamul meu, fiind peste măsură de râvnitor al predaniilor mele părinteşti. [15]Dar când a binevoit Dumnezeu, Cel ce m-a osebit din pântecele maicii mele şi m-a chemat prin harul Lui, [16]să descopere pe Fiul Său în mine, ca să-L binevestesc întru neamuri, îndată nu am adăugat ceva de la trup şi de la sânge, [17]nici nu m-am suit în Ierusalim, la cei mai dinainte de mine apostoli, ci m-am dus în Arabia şi m-am întors iarăşi la Damasc. [18]Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim să-l cunosc pe Petru şi am rămas la el cincisprezece zile. [19]Iar pe altul dintre apostoli n-am văzut, decât pe Iacov, fratele Domnului. [20]Şi în cele ce vă scriu, iată – înaintea lui Dumnezeu – că nu vă mint. [21]După aceea am venit în ţinuturile Siriei şi ale Ciliciei. [22]Şi eram necunoscut la faţă Bisericilor Iudeii, cele în Hristos; [23]ci numai auziseră: Cel ce ne prigonea pe noi odinioară acum binevesteşte credinţa pe care odinioară o pustia; [24]şi slăveau în mine pe Dumnezeu.

Κεφάλαιον Β´

Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· 2ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. 3ἀλλ᾽ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· 4διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται· 5οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. 6ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, 7ἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς· 8ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη· 9καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· 10μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

Capitolul 2

Apoi, după paisprezece ani, iarăşi m-am suit la Ierusalim cu Barnaba, luând împreună cu mine şi pe Tit. 2Şi m-am suit, după descoperire; şi le-am pus înainte Evanghelia pe care o propovăduiesc întru neamuri, şi, osebit, celor socotiţi de seamă, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat în zadar. 3Dar nici Tit, care era împreună cu mine, elin fiind, n-a fost silit să se taie împrejur; 4însă, din pricina fraţilor mincinoşi, strecuraţi printre noi, care veniseră pe furiş să iscodească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească, 5cărora nici măcar un ceas nu ne-am plecat cu supunere, ca adevărul Evangheliei să rămână neclintit la voi. 6Iar de la cei socotiţi a fi ceva – oricine ar fi fost ei cândva, nu mă priveşte; Dumnezeu nu caută la faţa omului –, căci mie cei socotiţi de seamă nu mi-au adăugat nimic, 7ci dimpotrivă, văzând că mie mi-a fost încredinţată Evanghelia netăierii-împrejur, precum lui Petru cea a tăierii-împrejur 8 – căci Cel ce a lucrat prin Petru spre apostolia tăierii-împrejur a lucrat şi prin mine spre neamuri – 9şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, Iacov şi Chefá şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi, mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta împărtăşirii, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la tăierea-împrejur; 10numai să ne aducem aminte de săraci, şi chiar aceasta m-am şi străduit să fac.

Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. [12]πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. [13]καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. [14]ἀλλ᾽ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;

Şi când a venit Petru la Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare. [12]Căci înainte de a veni unii de la Iacov, mânca împreună cu neamurile; dar când au venit, se ferea şi se osebea, temându-se de cei din tăierea-împrejur. [13]Şi s-au făţărnicit împreună cu el şi ceilalţi iudei, încât şi Barnaba a fost tras în făţărnicia lor. [14]Dar când am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu, iudeu fiind, trăieşti ca neamurile, şi nu ca iudeii, de ce sileşti neamurile să se poarte ca iudeii?

Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, [16]εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σάρξ. [17]εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. [18]εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. [19]ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. [20]Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. [21]Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

Noi din fire suntem iudei, şi nu păcătoşi dintre neamuri. [16]Ştiind însă că nu se îndreptează omul din faptele Legii, ci numai prin credinţa în Iisus Hristos, am crezut şi noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credinţa în Hristos, şi nu din faptele Legii, pentru că nici un trup nu se va îndrepta din faptele Legii. [17]Dacă însă, căutând să ne îndreptăm în Hristos, ne-am aflat şi noi înşine păcătoşi, oare Hristos este slujitor al păcatului? Să nu fie! [18]Căci dacă cele pe care le-am surpat pe acestea iarăşi le zidesc, mă arăt pe mine însumi călcător de lege. [19]Căci eu prin Lege Legii am murit, ca să trăiesc lui Dumnezeu; [20]cu Hristos împreună m-am răstignit; şi nu eu mai trăiesc, ci trăieşte Hristos în mine. Şi ceea ce acum trăiesc în trup, trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine pentru mine. [21]Nu lepăd harul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea este prin Lege, atunci Hristos în zadar a murit.

Κεφάλαιον Γ´

Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; 2τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ᾽ ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. 5ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6καθὼς Ἀβραὰμ *ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.* 7Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. 8προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι *ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.* 9ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσί· γέγραπται γάρ· *ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.* 11ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον· ὅτι *ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται·* 12ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ᾽ *ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς.* 13Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· *ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου·* 14ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

Capitolul 3

O, galateni fără de minte, cine v-a deocheat pe voi, să nu vă supuneţi adevărului, voi, în ochii cărora mai înainte a fost zugrăvit Iisus Hristos răstignit? 2Numai aceasta vreau să aflu de la voi: Din faptele Legii aţi primit voi Duhul sau din ascultarea credinţei? 3Atât de fără de minte sunteţi? După ce aţi început în Duh, acum sfârşiţi în trup? 4Aţi pătimit atâtea în zadar? Dacă a fost într-adevăr în zadar. 5Deci, Cel care vă dă vouă Duhul şi Care lucrează puteri în voi face acestea din faptele Legii sau din ascultarea credinţei? 6Tot astfel, Avraam *a crezut lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate.* 7Cunoaşteţi, aşadar, că cei din credinţă, aceştia sunt fii ai lui Avraam. 8Şi văzând mai înainte Scriptura că Dumnezeu îndreptează din credinţă neamurile, a binevestit mai dinainte lui Avraam: *Se vor binecuvânta în tine toate neamurile.* 9Încât cei din credinţă se binecuvintează împreună cu credinciosul Avraam. 10Căci câţi sunt din faptele Legii sub blestem sunt; că scris este: *Blestemat tot cel care nu stăruie în toate cele scrise în cartea Legii, ca să le facă pe ele.* 11Şi că în Lege nimeni nu se îndreptează la Dumnezeu, este învederat; că *dreptul din credinţă va fi viu*; 12iar Legea nu este din credinţă, ci *omul care face acestea va fi viu prin ele.* 13Hristos ne-a răscumpărat pe noi din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem; căci scris este: *Blestemat tot cel spânzurat pe lemn*; 14ca binecuvântarea lui Avraam să ajungă la neamuri în Hristos Iisus, ca făgăduinţa Duhului să o primim prin credinţă.

Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. 16τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ᾽ ὡς ἐφ᾽ ἑνός, *καὶ τῷ σπέρματί σου*, ὅς ἐστι Χριστός. 17τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι᾽ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. 19Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι᾽ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. 20ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν. 21ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη· 22ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι. 23Πρὸ δὲ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· 25ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.

Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 27ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. 28οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστὲ καὶ κατ᾽ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

Fraţilor, ca om vorbesc; chiar şi testamentul întărit al unui om nimeni nu-l nesocoteşte, nici nu-i mai adaugă porunci. 16Iar făgăduinţele au fost rostite lui Avraam şi sămânţei lui; nu zice: şi sămânţelor, ca de mai mulţi, ci ca de unul: *şi sămânţei tale*, Care este Hristos. 17Şi aceasta zic: Legea, care s-a făcut după patru sute treizeci de ani, nu desface, ca să desfiinţeze făgăduinţa, un testament mai dinainte întărit de Dumnezeu întru Hristos. 18Căci dacă din Lege este moştenirea, nu mai este din făgăduinţă; dar lui Avraam prin făgăduinţă i-a dăruit Dumnezeu. 19Atunci de ce [s-a dat] Legea? Ea s-a adăugat pentru călcările de poruncă, până să vină Sămânţa Căreia I s-a făgăduit, fiind dată ca poruncă, prin îngeri, în mâna unui mijlocitor. 20Iar mijlocitorul nu este al unuia singur, dar Dumnezeu unul este. 21Deci, Legea este oare împotriva făgăduinţelor lui Dumnezeu? Să nu fie! Căci dacă s-ar fi dat o lege care să poată da viaţă, cu adevărat din Lege ar fi dreptatea; 22dar Scriptura le-a închis pe toate sub păcat, ca făgăduinţa să se dea celor ce cred din credinţa în Iisus Hristos. 23Iar înainte să vină credinţa, noi eram păziţi sub Lege, închişi spre credinţa care avea să se descopere. 24Astfel că Legea s-a făcut nouă pedagog spre Hristos, ca din credinţă să ne îndreptăm; 25şi venind credinţa, nu mai suntem sub pedagog.

Căci toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus. 27Căci câţi în Hristos v-aţi botezat în Hristos v-aţi îmbrăcat. 28Nu este iudeu, nici elin; nu este rob, nici liber; nu este parte bărbătească şi parte femeiască, căci voi toţi unul sunteţi în Hristos Iisus. 29Iar dacă voi sunteţi ai lui Hristos, atunci sunteţi sămânţă a lui Avraam şi moştenitori după făgăduinţă.

Κεφάλαιον Δʹ

Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὤν, [2]ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. [3]οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι· [4]ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, [5]ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. [6]Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον· ἀββᾶ ὁ πατήρ. [7]ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς· [9]νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; [10]ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς· [11]φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. [12]Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδικήσατε. [13]οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, [14]καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. [15]τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες

Capitolul 4

Iar eu zic: Câtă vreme moştenitorul este prunc, nu se deosebeşte cu nimic de rob, chiar dacă este domn al tuturor, [2]ci este sub epitropi şi iconomi, până la sorocul rânduit de tatăl său. [3]Aşa şi noi, când eram prunci, eram robiţi sub stihiile lumii; [4]iar când a venit plinirea vremii, a trimis Dumnezeu pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, [5]ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să primim înfierea. [6]Şi pentru că sunteţi fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, Care strigă: Avvá, Părinte! [7]Astfel că nu mai eşti rob, ci fiu; iar de eşti fiu, eşti şi moştenitor al lui Dumnezeu, prin Hristos.

Dar atunci, necunoscând pe Dumnezeu, eraţi robi celor ce erau dumnezei nu după fire; [9]acum însă, cunoscând pe Dumnezeu, sau mai degrabă fiind cunoscuţi de Dumnezeu, cum vă întoarceţi iarăşi la stihiile slabe şi sărace, cărora iarăşi voiţi să le slujiţi ca înainte? [10]Ţineţi zile şi luni şi timpuri şi ani! [11]Mă tem pentru voi, să nu mă fi ostenit la voi în zadar. [12]Vă rog, fraţilor, fiţi ca mine, că şi eu am fost ca voi. Cu nimic nu m-aţi nedreptăţit. [13]Dar ştiţi că, printr-o neputinţă a trupului, v-am binevestit vouă mai întâi, [14]şi încercarea mea cea în trup n-aţi socotit-o de nimic, nici n-aţi dispreţuit-o, ci ca pe un înger al lui Dumnezeu m-aţi primit, ca pe Hristos Iisus. [15]Deci, care era fericirea voastră? Căci vă

ἂν ἐδώκατέ μοι. 16ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; 17ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. 19τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν· 20ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

dau mărturie că, de-ar fi fost cu putinţă, v-aţi fi scos ochii voştri şi mi i-aţi fi dat mie. 16Astfel, acum m-am făcut vrăjmaşul vostru spunându-vă adevărul? 17Ei vă râvnesc, dar nu bine; ci vor să vă despartă de mine, ca să-i râvniţi pe ei. 18Dar e bine să râvniţi totdeauna în bine, şi nu numai când sunt eu de faţă la voi. 19Copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi! 20Şi aş vrea să vin la voi acum şi să-mi schimb glasul, căci sunt nedumerit despre voi.

Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι· τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας, 24ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσι δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ· 25τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς· 26ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. 27γέγραπται γάρ· *εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.* 28ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. 29ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. 30ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; *ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ μὴ γὰρ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας.* 31Ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

Spuneţi-mi voi, care vreţi să fiţi sub Lege: nu auziţi Legea? 22Căci scris este că Avraam a avut doi fii: unul din slujnică şi altul din cea liberă. 23Dar cel din slujnică s-a născut după trup, iar cel din cea liberă prin făgăduinţă. 24Acestea sunt spuse cu alt înţeles, căci acelea sunt două testamente: unul de la Muntele Sinai, născând spre robie, care este Agar; 25căci Agar este Muntele Sinai, în Arabia, şi înseamnă Ierusalimul de acum şi este roabă împreună cu copiii ei; 26iar Ierusalimul de sus este cea liberă, care este maica noastră, a tuturor. 27Căci scris este: *Veseleşte-te, cea stearpă, care nu naşti! Izbucneşte şi strigă, tu, care nu suferi durerile naşterii, căci mai mulţi sunt fiii celei părăsite decât ai celei cu bărbat.* 28Iar noi, fraţilor, suntem, potrivit lui Isaac, fii ai făgăduinţei. 29Ci, precum atunci cel născut după trup îl prigonea pe cel după Duh, aşa şi acum. 30Dar ce zice Scriptura? *Scoate-o pe slujnică şi pe fiul ei; căci nu va moşteni fiul slujnicei împreună cu fiul celei libere.* 31Aşadar, fraţilor, nu suntem fii ai slujnicei, ci ai celei libere.

Κεφάλαιον Ε΄

Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. [2]Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. [3]μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. [4]κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε· [5]ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. [6]ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι᾿ ἀγάπης ἐνεργουμένη. [7]Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; [8]ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. [9]μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. [10]ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρῖμα, ὅστις ἂν ᾖ. [11]ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. [12]ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. [13]Ὑμεῖς γὰρ ἐπ᾿ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. [14]ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ, *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.* [15]εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ᾿ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε.

Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. [17]ἡ γὰρ σὰρξ

Capitolul 5

Aşadar, staţi neclintiţi în libertatea în care Hristos ne-a eliberat şi nu vă prindeţi iarăşi în jugul robiei. [2]Iată eu, Pavel, vă spun vouă că, de vă veţi tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic. [3]Şi dau mărturie, iarăşi, la tot omul ce se taie împrejur, că este dator să facă toată Legea. [4]V-aţi dezlegat de Hristos cei care vă îndreptaţi în Lege, aţi căzut din har; [5]căci noi aşteptăm în Duhul, din credinţă, nădejdea dreptăţii. [6]Căci în Hristos Iisus, nici tăierea-împrejur nu poate ceva, nici netăierea-împrejur, ci credinţa lucrătoare prin iubire. [7]Era bine cum alergaţi. Cine v-a oprit de nu vă mai supuneţi adevărului? [8]Înduplecarea voastră nu este de la Cel care vă cheamă. [9]Puţin aluat dospeşte toată frământătura. [10]Eu am încredere în voi, în Domnul, că nimic altceva nu veţi cugeta; dar cel ce vă tulbură pe voi îşi va purta osânda, oricine ar fi el. [11]Iar eu, fraţilor, dacă propovăduiesc încă tăierea-împrejur, de ce mai sunt prigonit? Aşadar, s-a desfiinţat sminteala crucii! [12]Măcar de s-ar şi tăia de tot cei ce vă răzvrătesc! [13]Căci voi, fraţilor, aţi fost chemaţi la libertate; numai să nu faceţi libertatea prilej trupului, ci fiţi robi unii altora prin iubire. [14]Căci toată Legea într-un singur cuvânt se plineşte, în aceasta: *Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.* [15]Iar dacă vă muşcaţi şi vă mâncaţi unii pe alţii, vedeţi să nu fiţi mistuiţi unii de către alţii.

Iar eu zic: Umblaţi în duh şi pofta trupului n-o veţi săvârşi. [17]Căci trupul pofteşte

ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. [18]εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. [19]φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, [20]εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, [21]φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. [22]ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, [23]πρᾳότης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. [24]οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. [25]Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. [26]μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului; iar acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceţi cele ce aţi vrea. [18]Iar dacă sunteţi purtaţi de Duhul, nu sunteţi sub Lege. [19]Şi învederate sunt faptele trupului, care sunt: adulter, desfrânare, necurăţie, destrăbălare, [20]închinare la idoli, fermecătorie, vrăjmăşii, certuri, invidii, mânii, zavistii, dezbinări, eresuri, [21]pizmuiri, ucideri, beţii, îmbuibări şi cele asemenea acestora, pe care vi le spun dinainte, precum dinainte v-am şi spus, că cei ce făptuiesc unele ca acestea nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu. [22]Iar roada Duhului este iubirea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credinţa, [23]blândeţea, înfrânarea; împotriva unora ca acestea nu este lege. [24]Iar cei ai lui Hristos şi-au răstignit trupul împreună cu patimile şi cu poftele. [25]Dacă trăim în Duhul, în Duhul să şi umblăm. [26]Să nu ne facem iubitori de slavă deşartă, întărâtându-ne unii pe alţii şi pizmuindu-ne unii pe alţii.

Κεφάλαιον ς´

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρᾳότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. [2]ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. [3]εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. [4]τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν

Capitolul 6

Fraţilor, de va cădea un om într-o greşeală, voi, cei duhovniceşti, îndreptaţi-l pe unul ca acesta cu duhul blândeţii, luând seama la tine însuţi ca să nu fii şi tu ispitit. [2]Unii altora purtaţi-vă sarcinile şi aşa veţi împlini legea lui Hristos. [3]Căci de se socoteşte cineva a fi ceva, nimic fiind, se amăgeşte pe sine însuşi. [4]Iar fiecare să îşi încerce fapta lui, şi atunci va avea lau-

μόνον τὸ καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον· [5]ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. [6]Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. [7]Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται· ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· [8]ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. [9]τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. [10]Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. [11]Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. [12]ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. [13]οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. [14]ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ τῷ κόσμῳ. [15]ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. [16]καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. [17]Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. [18]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

dă numai faţă de sine, nu şi faţă de altul; [5]căci fiecare îşi va purta povara lui. [6]Cel ce primeşte învăţătură în cuvânt să-i facă parte celui ce-l învaţă din toate bunurile. [7]Nu vă amăgiţi, Dumnezeu nu poate fi batjocorit; căci ce va semăna omul aceea va şi secera. [8]Cel ce seamănă în trupul lui, din trup va secera stricăciune, iar cel ce seamănă în duh, din Duhul va secera viaţă veşnică. [9]Să nu ne pierdem curajul în a face binele, căci vom secera la timpul nostru, dacă nu vom osteni. [10]Atunci, aşadar, cât avem vreme, să lucrăm binele către toţi, dar mai ales către casnicii întru credinţă. [11]Vedeţi cu ce litere mari v-am scris cu mâna mea. [12]Câţi vor să placă în trup, aceia vă silesc să vă tăiaţi împrejur, numai ca să nu fie prigoniţi pentru crucea lui Hristos. [13]Căci cei tăiaţi împrejur, ei înşişi nu păzesc Legea, ci vor să vă tăiaţi voi împrejur, ca să se laude în trupul vostru. [14]Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda, decât în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită mie, şi eu lumii! [15]Că în Hristos Iisus nici tăierea-împrejur nu poate ceva, nici netăierea-împrejur, ci zidirea cea nouă. [16]Şi câţi vor umbla după canonul acesta – pace şi milă peste ei şi peste Israelul lui Dumnezeu! [17]În rest, nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci eu port în trupul meu semnele Domnului Iisus. [18]Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraţilor! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

EPISTOLA CĂTRE EFESENI

Κεφάλαιον Α΄

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 2χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4καθὼς καὶ ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ 5προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 6εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, 7ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, 8ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, 9γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ 10εἰς

Capitolul 1

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinţilor care sunt în Efes şi credincioşilor în Hristos Iisus. 2Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos!

Binecuvântat este Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce ne-a binecuvântat pe noi cu toată binecuvântarea duhovnicească în cele cereşti în Hristos, 4precum ne-a şi ales pe noi în El înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui în iubire, 5mai înainte rânduindu-ne pe noi spre înfiere întru El, prin Iisus Hristos, după bunăvoinţa voii Sale, 6spre lauda slavei harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi în Cel iubit, 7în Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, iertarea greşalelor, după bogăţia harului Său, 8pe care l-a făcut să prisosească în noi, în toată înţelepciunea şi priceperea, 9făcându-ne cunoscută taina voii Sale, după bunăvoinţa Sa, pe care mai

οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, [11]ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, [12]εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· [13]ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, [14]ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, [16]οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, [17] ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, [18]πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, [19]καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, [20]ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις [21]ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· [22]καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, [23]ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

dinainte a hotărât-o în El, [10]spre iconomia plinirii vremurilor, ca toate să fie recapitulate în Hristos, cele din ceruri şi cele de pe pământ, în El, [11]întru Care am şi fost făcuţi moştenitori, mai dinainte rânduiţi după vrerea Celui ce toate le lucrează după sfatul voii Sale, [12]ca să fim spre lauda slavei Sale, noi, cei care mai dinainte am nădăjduit în Hristos; [13]întru Care şi voi, auzind cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, în Care şi crezând, aţi fost pecetluiţi cu Duhul făgăduinţei, Cel Sfânt, [14]Care este arvună a moştenirii noastre, spre răscumpărarea agoniselii şi spre lauda slavei Sale.

De aceea şi eu, auzind de credinţa voastră în Domnul Iisus şi de iubirea cea către toţi sfinţii, [16]nu încetez să mulţumesc pentru voi, făcând pomenirea voastră în rugăciunile mele, [17]ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înţelepciunii şi al descoperirii, întru cunoştinţa Lui, [18]luminând ochii inimii voastre, ca să cunoaşteţi care este nădejdea chemării Lui şi care este bogăţia slavei moştenirii Lui în sfinţi [19]şi care este mărimea covârşitoare a puterii Lui întru noi, cei ce credem, după lucrarea stăpânirii tăriei Lui, [20]pe care a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morţi, şi L-a aşezat de-a dreapta Sa în cele cereşti, [21]mai presus decât toată începătoria şi stăpânia şi puterea şi domnia şi decât tot numele numit nu numai în veacul acesta, ci şi în cel ce va să fie; [22]şi toate le-a supus sub picioarele Lui şi pe El L-a dat cap Bisericii peste toate, [23]care este trupul Lui, plinirea Celui ce plineşte toate în toţi.

Κεφάλαιον Β΄

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, 2ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· 3ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί. 4ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, 5καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ –χάριτί ἐστε σεσωσμένοι– 6καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 7ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ᾿ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 8τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον, 9οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. 10αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 12ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. 13νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ

Capitolul 2

Iar pe voi, care erați morți prin greșale și păcate, 2în care odinioară ați umblat, după veacul lumii acesteia, după stăpânitorul puterii văzduhului, a duhului care acum lucrează în fiii neascultării; 3între aceștia, și noi toți am petrecut odinioară în poftele trupului nostru, făcând voile trupului și ale cugetelor, și eram, prin fire, fii ai urgiei, ca și ceilalți. 4Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit pe noi, 5chiar fiind noi morți prin greșale, ne-a făcut vii împreună cu Hristos – prin har sunteți mântuiți! – 6și împreună cu El ne-a sculat și ne-a așezat în cele cerești în Hristos Iisus, 7ca să arate în veacurile ce au să vie covârșitoarea bogăție a harului Său, în bunătatea cea către noi în Hristos Iisus. 8Căci prin har sunteți mântuiți, prin credință; și aceasta nu este de la voi, este darul lui Dumnezeu, 9nu din fapte, ca să nu se laude cineva. 10Căci a Lui făptură suntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu mai dinainte le-a gătit, ca în ele să umblăm.

De aceea, aduceți-vă aminte că odinioară neamurile în trup erați voi, cei numiți netăiere-împrejur de către cei numiți tăiere-împrejur, făcută de mână în trup, 12că erați în vremea aceea fără Hristos, înstrăinați de petrecerea lui Israel și străini de testamentele făgăduinței, neavând nădejde și fiind fără de Dumnezeu în lume. 13Iar acum, în Hristos Iisus, voi, care odinioară

ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. 14αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, 15τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, 16καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· 17καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, 18ὅτι δι᾽ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. 19ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, 20ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 21ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· 22ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

erați departe, v-ați făcut aproape prin sângele lui Hristos, 14căci El este pacea noastră, Cel ce a făcut pe amândouă una şi Care a surpat peretele din mijloc al despărțiturii, 15vrăjmăşia, în trupul Său desfiinţând legea poruncilor prin învăţături, ca pe cei doi să îi zidească în Sine într-un singur om nou, făcând pace, 16şi să-i împace pe amândoi într-un singur trup cu Dumnezeu, prin cruce, omorând vrăjmăşia în El; 17şi, venind, a binevestit pace, vouă, celor de departe şi celor de aproape; 18că prin El avem aducere, şi unii şi alții, într-un Duh, la Tatăl. 19Deci, dar, nu mai sunteți străini şi venetici, ci împreună-cetăţeni cu sfinții şi casnici ai lui Dumnezeu, 20zidiți pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuşi Iisus Hristos, 21în Care toată zidirea bine alcătuită creşte spre a fi templu sfânt în Domnul; 22în Care şi voi sunteți împreună-zidiți, spre a fi locaş al lui Dumnezeu în Duh.

Κεφάλαιον Γ´

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, 2εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, 3ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, 4πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, 5ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις

Capitolul 3

Pentru aceasta, eu Pavel, întemnițatul lui Hristos Iisus pentru voi, neamurile, 2 – dacă într-adevăr ați auzit de iconomia harului lui Dumnezeu dat mie pentru voi, 3că prin descoperire mi-a făcut cunoscută taina, precum v-am scris mai înainte pe scurt, 4unde puteți, citind, să înțelegeți priceperea mea în taina lui Hristos, 5care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, aşa cum acum s-a descoperit sfinților Săi apostoli şi prooroci în Duhul:

ἐν Πνεύματι, 6εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ 9καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ, 11κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, 12ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. 13διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, 16ἵνα δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 17κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 18ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, 19γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. 20Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, 21αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.

6Neamurile sunt împreună-moştenitoare şi într-un trup şi împreună-părtaşe ale făgăduinței Lui în Hristos prin Evanghelie, 7al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu cel dat mie prin lucrarea puterii Lui. 8Mie, celui mai mic dintre toți sfinții, mi s-a dat harul acesta să binevestesc la neamuri nepătrunsa bogăție a lui Hristos 9şi să-i luminez pe toți care este iconomia tainei celei ascunse din veci în Dumnezeu, Cel ce a zidit toate prin Iisus Hristos, 10ca să se facă acum cunoscută Începătoriilor şi Stăpâniilor în cele cereşti, prin Biserică, înțelepciunea cea de multe feluri a lui Dumnezeu, 11după vrerea cea din veci pe care a împlinit-o în Hristos Iisus, Domnul nostru, 12întru Care avem îndrăzneală şi apropiere, cu încredințare, prin credința în El. 13De aceea, vă rog să nu vă pierdeți curajul în necazurile mele pentru voi, care sunt slava voastră.

Pentru aceasta, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, 15de la Care se numeşte toată seminția în ceruri şi pe pământ, 16ca să vă dea, după bogăția slavei Sale, să fiți întăriți cu putere, prin Duhul Său, în omul dinăuntru, 17să Se sălăşluiască Hristos, prin credință, în inimile voastre, 18înrădăcinați şi întemeiați în iubire, ca să puteți înțelege împreună cu toți sfinții care este lărgimea şi lungimea şi adâncimea şi înălțimea, 19şi să cunoaşteți iubirea lui Hristos care covârşeşte cunoaşterea, ca să vă umpleți spre toată plinătatea lui Dumnezeu. 20Iar Celui ce poate mai presus de toate să facă cu mult mai mult decât ceea ce cerem sau gândim, după puterea cea lucrătoare în noi, 21Lui fie slava în Biserică, în Hristos Iisus, întru toate neamurile veacului veacurilor. Amin!

Κεφάλαιον Δ΄

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, 2μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πρᾳότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, 3σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. 4ἓν σῶμα καὶ ἓν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· 5εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· 6εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. 7Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. 8διὸ λέγει· *ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις.* 9τὸ δὲ *ἀνέβη* τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; 10ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. 11καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, 12πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, 13μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, 14ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης, 15ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ Χριστός, 16ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης

Capitolul 4

Vă rog deci eu, cel întemnițat în Domnul, să umblați în chip vrednic de chemarea cu care ați fost chemați, 2cu toată smerita-cugetare şi blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire, 3silindu-vă să țineți unirea Duhului întru legătura păcii. 4Un trup şi un Duh, precum ați şi fost chemați într-o singură nădejde a chemării voastre; 5un Domn, o credință, un botez, 6un Dumnezeu şi Tată al tuturor, Cel peste toate şi prin toate şi în noi toți. 7Şi fiecăruia dintre noi i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. 8Pentru aceea zice: *Suindu-Se la înălțime, a robit robia şi a dat daruri oamenilor.* 9Iar *S-a suit* ce este decât că S-a pogorât mai întâi în părțile cele mai de jos ale pământului? 10Cel ce S-a pogorât, El Însuşi este și Cel ce S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple. 11Şi El i-a dat pe unii apostoli, pe alții prooroci, pe alții evanghelişti, pe alții păstori şi învățători, 12spre pregătirea sfinților spre lucrul slujirii, spre zidirea trupului lui Hristos, 13până vom ajunge toți la unirea credinței şi a cunoştinței Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei plinătății lui Hristos, 14ca să nu mai fim prunci duşi de valuri şi purtați încoace şi încolo de tot vântul învățăturii, în amăgirea oamenilor, în vicleşug, spre uneltirea rătăcirii, 15ci, fiind în adevăr, cu iubire, toate să le creştem în El, Care este capul, Hristos, 16din Care tot trupul bine alcătuit şi bine încheiat, prin toată legătura îmbelşugatei-dăru-

ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ᾽ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, [18]ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, [19]οἵτινες, ἀπηλγηκότες, ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. [20]ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, [21]εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, [22]ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, [23]ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν [24]καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. [26]*ὀργίζεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε*· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν, [27]μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. [28]ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. [29]πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ᾽ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσι. [30]καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. [31]πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ᾽ ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ· [32]γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν.

iri, potrivit lucrării pe măsura fiecărei părţi în parte, îşi săvârşeşte creşterea trupului, spre zidirea sa în dragoste.

Aşadar, aceasta zic şi mărturisesc în Domnul, ca voi să nu mai umblaţi cum umblă şi celelalte neamuri, în deşertăciunea minţii lor, [18]întunecaţi la cuget, înstrăinaţi fiind de viaţa lui Dumnezeu din pricina necunoştinţei care este în ei din pricina împietririi inimii lor; [19]care, încetând a mai simţi, s-au dat pe sine destrăbălării, spre lucrarea a toată necurăţia cu lăcomie. [20]Voi însă n-aţi cunoscut aşa pe Hristos, [21]de vreme ce aţi auzit de El şi aţi fost învăţaţi în El, aşa cum este adevărul întru Iisus, [22]să vă lepădaţi de vieţuirea de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică după poftele amăgirii, [23]şi să vă înnoiţi în duhul minţii voastre, [24]şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu zidit în dreptate şi în cuvioşia adevărului.

Pentru aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său; că suntem unul altuia mădulare. [26]*Mâniaţi-vă, şi nu păcătuiţi*; soarele să nu apună întru mânia voastră. [27]Nici nu daţi loc diavolului. [28]Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vârtos să se ostenească lucrând binele cu mâinile, ca să aibă să dea celui ce are trebuinţă. [29]Din gura voastră să nu iasă nici un cuvânt stricat, ci, dacă este ceva bun, spre zidirea cea de trebuinţă, ca să dea har celor ce ascultă. [30]Şi nu întristaţi Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, în Care aţi fost pecetluiţi spre ziua răscumpărării. [31]Toată amărăciunea şi mânia şi urgia şi strigarea şi hula să piară de la voi, împreună cu toată răutatea. [32]Şi fiţi între voi buni, milostivi, dăruindu-vă iertare unul altuia, precum şi Dumnezeu, în Hristos, v-a dăruit vouă iertare.

Κεφάλαιον Ε΄

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, [2]καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. [3]πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, [4]καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. [5]τοῦτο γὰρ ἐστὲ γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. [6]Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. [7]μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. [8]ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε [9] –ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ–, [10]δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. [11]καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε· [12]τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν· [13]τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστι. [14]διὸ λέγει· ἔγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, [16]ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί

Capitolul 5

Faceți-vă, dar, următori ai lui Dumnezeu, ca nişte fii iubiți, [2]şi umblați în iubire, precum şi Hristos ne-a iubit pe noi şi S-a dat pe Sine pentru noi ofrandă şi jertfă lui Dumnezeu, întru miros de bună mireasmă. [3]Iar desfrâu şi orice necurăție sau lăcomie nici să nu se pomenească între voi, precum se cuvine sfinților; [4]nici neruşinare, nici vorbe prosteşti, nici glume, care nu se cuvin, ci mai degrabă mulțumire. [5]Căci aceasta să ştiți, că tot desfrânatul, sau necuratul, sau lacomul – care este închinător la idoli –, nu are moştenire în Împărăția lui Hristos şi Dumnezeu. [6]Nimeni să nu vă amăgească cu cuvinte goale, căci pentru acestea vine urgia lui Dumnezeu asupra fiilor neascultării. [7]Deci, nu vă faceți părtaşi cu ei. [8]Căci odată erați întuneric, dar acum sunteți lumină în Domnul; umblați ca fii ai luminii [9] – căci roada Duhului este în toată bunătatea şi dreptatea şi adevărul –, [10]încercând ce este bineplăcut Domnului. [11]Şi nu vă împărtăşiți de faptele cele neroditoare ale întunericului, ci mai degrabă şi vădiți-le; [12]căci cele pe care le fac ei întru ascuns ruşine este a le şi grăi. [13]Dar toate, vădite de lumină, se descoperă; căci tot ceea ce se descoperă lumină este. [14]Pentru aceea zice: Scoală-te, cel ce dormi, şi înviază din morți şi te va lumina Hristos.

Deci, vedeți cu luare aminte cum umblați, nu ca nişte neînțelepți, ci ca cei înțelepți, [16]răscumpărând vremea, căci zilele

εἰσι. 17διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. 18καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, 19λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, 20εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, 21ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ.

Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ, 23ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος. 24ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. 25οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, 26ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 27ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 28οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· 29οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν· 30ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ· 31*ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.* 32τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

rele sunt. 17De aceea nu fiţi fără de minte, ci înţelegeţi care este voia Domnului. 18Şi nu vă îmbătaţi de vin, în care este dezmăţ, ci vă umpleţi de Duhul, 19grăind între voi în psalmi şi în imne şi în cântări duhovniceşti, cântând şi înălţând psalmi în inima voastră Domnului, 20mulţumind totdeauna pentru toate în numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu şi Tatăl, 21supunându-vă unul altuia în frica lui Hristos.

Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri ca Domnului, 23pentru că bărbatul este cap al femeii, precum şi Hristos cap al Bisericii, şi El este Mântuitor al trupului. 24Ci, precum Biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile bărbaţilor lor întru totul. 25Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre, după cum şi Hristos a iubit Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea, 26ca s-o sfinţească, curăţind-o cu baia apei prin cuvânt, 27şi ca s-o înfăţişeze Sieşi Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă şi fără de prihană. 28Aşa sunt datori bărbaţii să-şi iubească femeile, ca pe trupurile lor. Cel ce-şi iubeşte femeia pe sine se iubeşte. 29Căci nimeni vreodată nu şi-a urât trupul, ci îl hrăneşte şi îl încălzeşte, precum şi Domnul Biserica; 30că suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui şi din oasele Lui; 31*Pentru aceasta, va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un singur trup.* 32Taina aceasta mare este; iar eu zic ca despre Hristos şi despre Biserică. 33Dar şi voi, fiecare în parte, aşa să-şi iubească femeia ca pe sine însuşi; iar femeia să se teamă de bărbat.

Κεφάλαιον ϛ´

Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον. 2*τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα*, ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3*ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς*. 4καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ᾽ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6μὴ κατ᾽ ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ᾽ ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7μετ᾽ εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ᾽ αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· 12ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 13διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα

Capitolul 6

Copii, ascultaţi de părinţii voştri în Domnul; că aşa este drept. 2*Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta*, care este prima poruncă cu făgăduinţă: 3*ca bine să-ţi fie ţie şi să ai zile îndelungate pe pământ.* 4Şi voi, părinţilor, nu întărâtaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i întru învăţătura şi povăţuirea Domnului.

Robilor, ascultaţi de stăpânii cei după trup, cu frică şi cu cutremur, în simplitatea inimii voastre, ca de Hristos, 6nu slujind de ochii lor, ca unii care caută să placă oamenilor, ci ca robi ai lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din suflet, 7cu bunăvoire slujind, ca Domnului, şi nu ca oamenilor, 8ştiind că orice bine ar face fiecare, aceea va primi de la Domnul, fie rob, fie liber. 9Şi voi, stăpânilor, faceţi aceleaşi lucruri faţă de ei, lăsând la o parte ameninţarea, ştiind că şi voi aveţi Domn în ceruri şi părtinire nu este la El.

În rest, fraţii mei, întăriţi-vă în Domnul şi în puterea tăriei Lui. 11Îmbrăcaţi-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului. 12Căci lupta noastră nu este împotriva sângelui şi a cărnii, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor vicleniei, care sunt în cele cereşti. 13Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotrivă în ziua cea rea, şi, toate săvârşindu-le, să staţi neclin-

κατεργασάμενοι στῆναι. [14]στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, [15]καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, [16]ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· [17]καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ, [18]διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, [19]καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, [20]ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. [21]Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, [22]ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. [23]Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. [24]Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ· ἀμήν.

tiţi. [14]Staţi deci neclintiţi, având încins mijlocul vostru cu adevărul, îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii [15]şi având încălţate picioarele întru pregătirea Evangheliei păcii; [16]peste toate luaţi scutul credinţei, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile arzătoare ale celui viclean;[17]primiţi şi coiful mântuirii, şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu, [18]prin toată rugăciunea şi cererea, rugându-vă în toată vremea în Duhul, şi chiar pentru aceasta priveghind, cu toată stăruinţa şi cererea pentru toţi sfinţii [19]şi pentru mine, ca să mi se dea cuvânt întru deschiderea gurii mele, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei, [20]pentru care vestesc în lanţuri, ca în ea să vorbesc cu îndrăzneală, precum trebuie să grăiesc. [21]Şi ca să ştiţi şi voi cele despre mine, ce fac, pe toate vi le va face cunoscute Tihic, iubitul frate şi credinciosul slujitor întru Domnul; [22]pe care l-am trimis la voi, tocmai pentru aceasta, ca să ştiţi cele despre noi şi să mângâie inimile voastre. [23]Pace fraţilor şi iubire, cu credinţă de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos. [24]Harul fie cu toţi cei ce iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos în nestricăciune. Amin.

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΠΡΟϹ ΦΙΛΙΠΠΗϹΙΟΥϹ

EPISTOLA CĂTRE FILIPENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· 2χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, 4πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος 5ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 6πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7καθώς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. 8μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, 10εἰς

Capitolul 1

Pavel şi Timotei, robi ai lui Iisus Hristos, tuturor sfinţilor în Hristos Iisus, care sunt în Filipi, precum şi episcopilor şi diaconilor; 2har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos.

Mulţumesc Dumnezeului meu ori de câte ori fac pomenirea voastră, 4totdeauna în toată rugăciunea mea pentru voi toţi cu bucurie rugăciune făcând, 5pentru că aţi fost părtaşi la Evanghelie, din ziua dintâi până acum, 6încredinţat fiind de aceasta, că Cel ce a început în voi lucrul bun îl va săvârşi până în ziua lui Iisus Hristos, 7aşa cum este drept să cuget aceasta despre voi toţi, pentru că vă am în inimă, fiind voi toţi împreună-părtaşi cu mine ai harului, în lanţurile mele, precum şi în apărarea şi în adeverirea Evangheliei. 8Căci martor îmi este Dumnezeu că vă doresc pe voi pe toţi cu dragostea lui Iisus Hristos. 9Şi aceasta mă rog, ca iubirea voastră să prisosească tot mai mult şi mai mult întru

τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, [11]πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, [13]ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι, [14]καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. [15]τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· [16]οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου· [17]οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. [18]τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται. καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· [19]οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, [20]κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. [21]Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. [22]εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. [23]συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον· [24]τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. [25]καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, [26]ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ

cunoştinţă şi întru toată simţirea, [10]spre a desluşi voi cele însemnate, ca să fiţi curaţi şi fără poticnire în ziua lui Hristos, [11]plini de roadele dreptăţii, cele prin Iisus Hristos, spre slava şi lauda lui Dumnezeu.

Şi vreau ca voi să ştiţi, fraţilor, că cele petrecute cu mine au venit mai degrabă spre sporirea Evangheliei, [13]încât lanţurile mele întru Hristos s-au făcut vădite în tot pretoriul şi la toţi ceilalţi; [14]şi cei mai mulţi dintre fraţi, încredinţaţi întru Domnul prin lanţurile mele, mai mult cutează fără de frică să grăiască cuvântul. [15]Unii din pizmă şi din ceartă, alţii însă din bunăvoire Îl propovăduiesc pe Hristos. [16]Unii, nu curat, din zavistie Îl vestesc pe Hristos, socotind să adauge strâmtorare lanţurilor mele. [17]Alţii, însă, din iubire, ştiind că sunt pus pentru apărarea Evangheliei. [18]Ce, dar? Fără numai că, în tot chipul, fie cu făţărnicie, fie cu adevăr, Hristos Se vesteşte; şi în aceasta mă bucur, şi mă voi bucura încă. [19]Căci ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire, prin rugăciunea voastră şi prin dăruirea Duhului lui Iisus Hristos, [20]după aşteptarea şi nădejdea mea că întru nimic nu mă voi ruşina, ci, cu toată îndrăzneala, ca întotdeauna, şi acum se va mări Hristos în trupul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte; [21]căci mie a trăi este Hristos şi a muri este câştig. [22]Iar dacă a trăi în trup îmi este roadă a lucrării, ce voi alege nu ştiu. [23]Sunt strâmtorat din două părţi: având dorinţa să mă duc şi să fiu împreună cu Hristos, căci e cu mult mai bine; [24]dar a rămâne în trup este mai de trebuinţă pentru voi. [25]Şi de aceasta fiind încredinţat, ştiu că voi rămâne şi voi petrece împreună cu voi toţi, spre sporirea voastră şi spre bucuria credinţei, [26]ca lauda voastră

ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, [28]καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· [29]ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, [30]τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

să prisosească în Hristos Iisus întru mine prin venirea mea iarăşi la voi.

Numai purtaţi-vă în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, fie venind eu şi văzându-vă, fie lipsind, să aud cele despre voi, că staţi neclintiţi într-un duh, într-un suflet luptându-vă împreună pentru credinţa Evangheliei, [28]întru nimic înfricoşaţi de cei potrivnici, ceea ce lor le este semn de pierzare, iar vouă de mântuire, şi lucrul acesta este de la Dumnezeu. [29]Căci vouă vi s-a dăruit ca, pentru Hristos, nu numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El, [30]aceeaşi luptă având, pe care aţi văzut-o la mine şi acum o auziţi despre mine.

Κεφάλαιον Β´

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, [2]πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, [3]μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. [4]μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. [5]τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [6]ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, [7]ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, [8]καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. [9]διὸ

Capitolul 2

Deci, dacă este vreun îndemn în Hristos, dacă este vreo mângâiere a dragostei, dacă este vreo împărtăşire a Duhului, dacă sunt milostiviri şi îndurări, [2]împliniţi-mi bucuria, ca să fiţi în acelaşi gând, având aceeaşi dragoste, acelaşi suflet, acelaşi cuget, [3]nimic din zavistie sau din slavă deşartă, ci, cu smerită cugetare, fiecare socotindu-l pe celălalt mai presus decât pe sine însuşi. [4]Să nu caute fiecare la ale sale, ci şi la ale altora. [5]Aceasta să se cugete în voi, care era şi în Hristos Iisus, [6]Care, în chipul lui Dumnezeu fiind, n-a socotit răpire a fi întocmai cu Dumnezeu, [7]ci S-a golit pe Sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-Se [8]şi, aflându-Se la înfăţişare ca un om, S-a smerit pe Sine, făcându-Se ascultător până la

καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός.

Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· 13ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. 14πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, 15ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· 18τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν· 20οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· 21οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. 22τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς· 24πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. 25Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου,

moarte, şi încă moarte pe cruce. 9De aceea, şi Dumnezeu L-a preaînălţat pe El şi I-a dăruit Lui nume mai presus de orice nume; 10ca în numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de sub pământ, 11şi să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, spre slava lui Dumnezeu Tatăl.

Drept aceea, iubiţii mei, precum totdeauna aţi ascultat, nu numai atunci când eram de faţă, ci acum cu atât mai mult, când sunt departe, cu frică şi cu cutremur lucraţi stăruitor mântuirea voastră; 13căci Dumnezeu este Cel care lucrează în voi şi a voi şi a lucra pentru bunăvoirea Sa. 14Toate faceţi-le fără cârtiri şi fără gânduri, 15ca să fiţi fără prihană şi curaţi, fii ai lui Dumnezeu neîntinaţi în mijlocul unui neam strâmb şi stricat, în care străluciţi ca nişte luminători în lume, 16ţinând cuvântul vieţii, spre lauda mea în ziua lui Hristos, că nu în zadar am alergat, nici în zadar m-am ostenit. 17Şi, dacă îmi şi vărs sângele peste jertfa şi slujba credinţei voastre, mă bucur şi împreună cu voi toţi mă bucur. 18Asemenea şi voi: Bucuraţi-vă şi împreună cu mine bucuraţi-vă!

Şi nădăjduiesc în Domnul Iisus să vi-l trimit grabnic pe Timotei, ca şi eu să prind curaj, cunoscând cele despre voi. 20Căci pe nimeni nu am de un suflet cu mine, care cu adevărat să se îngrijească de cele ale voastre; 21căci toţi caută ale lor, nu cele ale lui Hristos Iisus. 22Şi încercarea lui o cunoaşteţi, căci, ca un fiu cu tatăl său, a slujit împreună cu mine întru Evanghelie. 23Pe acesta deci nădăjduiesc să-l trimit, de îndată ce voi vedea ce va fi cu mine. 24Sunt încredinţat însă în Domnul că şi eu însumi voi veni grabnic. 25Am socotit că e nevoie să-l trimit la voi pe Epafrodit, frate, împre-

πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε. 27καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. 28σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. 29προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, 30ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισε, παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

ună-lucrător şi ostaş dimpreună cu mine, trimisul vostru şi slujitor al trebuinței mele, 26întrucât avea mare dor de voi toți şi era neliniştit pentru că ați auzit că s-a îmbolnăvit. 27Într-adevăr, s-a îmbolnăvit aproape de moarte; dar Dumnezeu l-a miluit, şi nu numai pe el, ci şi pe mine, ca nu cumva să am întristare peste întristare. 28Deci, l-am trimis mai repede, pentru ca, văzându-l, voi iarăşi să vă bucurați, iar eu să fiu mai puțin întristat. 29Primiți-l deci în Domnul, cu toată bucuria, şi pe unii ca aceştia întru cinste să-i aveți, 30că pentru lucrul lui Hristos a ajuns până aproape de moarte, primejduindu-şi sufletul, ca să împlinească ceea ce lipseşte slujirii voastre către mine.

Κεφάλαιον Γ´

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. 2Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν· 3ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· 5περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. 7ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. 8ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν

Capitolul 3

În rest, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Ca să vă scriu aceleaşi lucruri, mie nu-mi este cu anevoie, iar vouă vă este pază. 2Luați seama la câini! Luați seama la lucrătorii cei răi! Luați seama la ciuntire; 3căci noi suntem tăierea-împrejur, cei care ne închinăm în Duhul lui Dumnezeu şi ne lăudăm în Hristos Iisus şi nu ne încredințăm în trup, 4deşi eu am încredințare şi în trup. Dacă altcineva socoteşte să se încredințeze în trup, eu cu atât mai mult: 5tăiere-împrejur – la opt zile, din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, evreu din evrei, după Lege fariseu, 6după râvnă prigonind Biserica; după dreptatea cea din Lege, fiind fără prihană. 7Dar cele ce îmi erau mie câştig, pe acestea le socotesc pentru Hristos pagubă.

τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω [9]καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεώς Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει,

Τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, [11]εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν. [12]οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. [13]ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· [14]ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [15]ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. [16]πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν. [17]Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. [18]πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, –οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, [19]ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. [20]ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, [21]ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.

[8]Dar mai mult: pe toate le socotesc pagubă, pentru măreția cunoaşterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru Care m-am păgubit de toate şi le socotesc gunoaie, ca pe Hristos să-L câştig [9]şi să mă aflu în El, nu având dreptatea mea cea din Lege, ci pe cea prin credința în Hristos, dreptatea cea din Dumnezeu, pe temeiul credinței,

Ca să-L cunosc pe El şi puterea învierii Lui şi împărtăşirea patimilor Lui, luând chipul morții Lui, [11]ca să ajung cumva la învierea din morți. [12]Nu că am luat deja, ori că sunt deja desăvârşit, ci alerg, doar voi și dobândi; pentru care am și fost dobândit de către Hristos Iisus. [13]Fraților, cât despre mine, încă nu socotesc că am dobândit, [14]dar una ştiu: pe cele din urmă uitându-le şi către cele dinainte întinzându-mă, la țintă alerg după premiul chemării celei de sus a lui Dumnezeu, în Hristos Iisus. [15]Aşadar, câți suntem desăvârşiți aceasta să cugetăm; şi dacă cugetați ceva în alt fel, Dumnezeu vă va descoperi şi aceasta. [16]Dar la ceea ce am ajuns, să urmăm acelaşi canon, să cugetăm la fel. [17]Faceți-vă următori ai mei, fraților, şi uitați-vă la cei care umblă astfel precum ne aveți pe noi pildă. [18]Căci mulți, despre care vă vorbeam adeseori, iar acum vă spun şi plângând, umblă ca vrăjmaşi ai crucii lui Hristos, [19]al căror sfârşit este pieirea, al căror dumnezeu este pântecele şi a căror slavă este întru ruşinea lor, ca unii care cugetă cele pământeşti. [20]Căci petrecerea noastră este în ceruri, de unde şi aşteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, [21]Care va schimba la înfățişare trupul smereniei noastre, ca să fie întocmai cu trupul slavei Sale, după lucrarea puterii pe care o are El de a-Şi supune Sieşi toate.

Κεφάλαιον Δ΄

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. 2Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ· 3ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, Σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. 4Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. 5τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. 6μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν. 7καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 8Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· 9ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

Capitolul 4

Drept aceea, fraţii mei iubiţi şi mult doriţi, bucuria şi cununa mea, aşa să staţi neclintiţi în Domnul, iubiţilor. 2Rog pe Evodia şi rog pe Sintihi, să cugete la fel în Domnul. 3Şi te rog pe tine Sizig, adevărate însoţitor, ia-le în grija ta, ca pe unele care au luptat împreună cu mine întru Evanghelie, şi cu Clement şi cu ceilalţi împreună-lucrători cu mine, ale căror nume sunt în cartea vieţii. 4Bucuraţi-vă în Domnul pururea! Şi iarăşi voi zice: Bucuraţi-vă! 5Îngăduinţa voastră să fie cunoscută tuturor oamenilor! Domnul este aproape. 6Nu vă îngrijiţi de nimic, ci în toate, prin rugăciune şi prin cerere, cu mulţumire, rugăminţile voastre să fie făcute cunoscute către Dumnezeu. 7Şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte toată mintea, va păzi inimile voastre şi cugetele voastre în Hristos Iisus. 8În rest, fraţilor, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, dacă este vreo virtute şi dacă este vreo laudă, la acestea să vă gândiţi; 9cele ce aţi şi învăţat şi aţi primit şi aţi auzit şi aţi văzut la mine, acestea să le înfăptuiţi; şi Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. 11οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. 12οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι

Şi m-am bucurat mult în Domnul, că deja aţi făcut să înflorească din nou gândul vostru pentru mine, aşa cum vă şi gândeaţi, dar v-a lipsit prilejul. 11N-o spun ca şi când aş duce lipsă; căci eu am învăţat să fiu îndestulat în cele în care mă aflu. 12Ştiu şi

μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· 13πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. 14πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. 15οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, 16ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. 17οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. 18ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. 19ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 20Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. 22ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. 23Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

să mă smeresc, ştiu şi să am cu prisosinţă; în orice şi în toate am învăţat taina de a fi şi sătul şi flămând, şi de a avea cu prisosinţă, şi de a fi lipsit. 13Toate le pot întru Hristos, Cel ce mă întăreşte. 14Dar bine aţi făcut că aţi împărtăşit cu mine strâmtorarea. 15Ştiţi şi voi, filipenilor, că la începutul Evangheliei, când am ieşit din Macedonia, nici o Biserică nu s-a împărtăşit cu mine, când era vorba de a da şi de a primi, decât voi singuri, 16pentru că şi în Tesalonic, şi o dată, şi a doua oară, mi-aţi trimis cele spre trebuinţă. 17Nu că aş căuta darul, ci caut rodul care prisoseşte, în folosul vostru. 18Am de toate şi am şi de prisos; m-am îndestulat primind de la Epafrodit cele din partea voastră, miros de bună mireasmă, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu. 19Iar Dumnezeul meu va împlini toată trebuinţa voastră după bogăţia Sa, întru slavă, în Hristos Iisus. 20Iar lui Dumnezeu şi Tatăl nostru, slava în vecii vecilor! Amin.

Îmbrăţişaţi pe toţi sfinţii în Hristos Iisus. Vă îmbrăţişează pe voi fraţii cei dimpreună cu mine. 22Vă îmbrăţişează pe voi toţi sfinţii, mai ales cei din casa Cezarului. 23Harul Domnului Iisus Hristos cu voi toţi! Amin!

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, 2τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, 4ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 5διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου 6τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, 7καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, 8ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι.

Capitolul 1

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, şi Timotei, fratele, 2celor care sunt în Colose sfinţi şi credincioşi fraţi în Hristos: Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos.

Mulţumim lui Dumnezeu şi Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, totdeauna pentru voi rugându-ne, 4auzind de credinţa voastră în Hristos Iisus şi de dragostea către toţi sfinţii, 5pentru nădejdea pusă deoparte pentru voi în ceruri, de care aţi auzit mai înainte în cuvântul adevărului Evangheliei, 6care, ajungând la voi, precum şi în toată lumea, aduce roadă şi sporeşte, precum şi în voi din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut harul lui Dumnezeu întru adevăr, 7aşa cum aţi şi aflat de la iubitul Epafras, cel împreună cu noi rob, care este credincios slujitor al lui Hristos pentru voi 8şi care ne-a arătat iubirea voastră în Duhul.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, [10]περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, [11]ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς [12]εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί.

De aceea şi noi, din ziua în care am auzit, nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem să vă umpleţi de cunoştinţa voii Lui, întru toată înţelepciunea şi înţelegerea duhovnicească, [10]ca să umblaţi în chip vrednic de Domnul, spre tot ce este plăcut Lui, în tot lucrul bun aducând roadă şi sporind spre deplina-cunoştinţă a lui Dumnezeu, [11]în toată puterea întăriţi, după puterea slavei Lui, spre toată răbdarea şi îndelunga-îngăduinţă, cu bucurie; [12]mulţumind lui Dumnezeu şi Tatălui, Celui ce ne-a făcut pe noi destoinici pentru partea sorţului sfinţilor, întru lumină,

Ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, [14]ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· [15]ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, [16]ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· [17]καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, [18]καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, [19]ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι [20]καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Care ne-a izbăvit din stăpânirea întunericului şi ne-a strămutat în Împărăţia Fiului iubirii Sale, [14]întru Care avem răscumpărarea, iertarea păcatelor; [15]Care este chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, întâiul-născut a toată zidirea, [16]că în El s-au zidit toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute, fie Tronuri, fie Domnii, fie Începătorii, fie Stăpânii; toate prin El şi înspre El sunt zidite; [17]şi El este mai înainte de toate şi toate întru El sunt ţinute laolaltă, [18]şi El este capul trupului, al Bisericii; Care este începutul, întâiul-născut din morţi, ca să fie în toate El Însuşi cel dintâi, [19]că în El a binevoit să sălăşluiască toată plinătatea [20]şi prin El să împace toate întru Sine, făcând pace, prin sângele crucii Lui, prin El, fie în cele de pe pământ, fie în cele din ceruri.

Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν [22]ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, [23]εἴ γε

Şi pe voi, care eraţi cândva înstrăinaţi şi vrăjmaşi cu cugetul în faptele cele rele, acum v-a împăcat [22]în trupul cărnii Lui, prin moarte, ca să vă înfăţişeze pe voi sfinţi, fără de prihană şi fără vină înaintea Lui, [23]dacă, într-adevăr, stăruiţi în credinţă, în-

ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, [25]ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, [26]τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, [27]οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· [28]ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· [29]εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

temeiaţi şi întăriţi şi nestrămutaţi de la nădejdea Evangheliei pe care aţi auzit-o, cea propovăduită la toată zidirea cea de sub cer, căreia eu, Pavel, m-am făcut slujitor.

Acum mă bucur în patimile mele pentru voi şi în schimb împlinesc lipsurile strâmtorărilor lui Hristos, în carnea mea pentru trupul Lui, care este Biserica, [25]căreia eu m-am făcut slujitor, după iconomia lui Dumnezeu, cea dată mie pentru voi, ca să plinesc cuvântul lui Dumnezeu, [26]taina cea din veci şi din neam în neam ascunsă acum s-a descoperit sfinţilor Săi, [27]cărora a voit să le facă Dumnezeu cunoscut care este bogăţia slavei tainei acesteia între neamuri, care este Hristos în voi, nădejdea slavei; [28]pe Care noi Îl vestim, sfătuind pe tot omul şi învăţând pe tot omul întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişăm pe tot omul desăvârşit în Hristos Iisus; [29]spre care mă şi ostenesc, luptându-mă potrivit lucrării Lui care lucrează în mine întru putere.

Κεφάλαιον Β΄

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, [2]ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, [3]ἐν ᾧ

Capitolul 2

Căci voiesc ca voi să ştiţi câtă luptă am pentru voi şi pentru cei din Laodiceea şi pentru câţi n-au văzut faţa mea în trup, [2]ca să se mângâie inimile lor, strâns uniţi în iubire şi spre toată bogăţia încredinţării înţelegerii, spre deplina-cunoştinţă a tainei lui Dumnezeu şi Tatăl şi a lui Hristos, [3]în Care sunt ascunse toate vistieriile înţelep-

εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. [4]Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ· [5]εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, [7]ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. [8]Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· [9]ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, [10]καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, [11]ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, [12]συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. [13]καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, [14]ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· [15]ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, [17]ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα Χριστοῦ. [18]μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ

ciunii şi ale cunoştinţei. [4]Şi aceasta zic, ca nimeni să nu vă înşele prin cuvântări ticluite. [5]Căci chiar dacă lipsesc cu trupul, cu duhul sunt împreună cu voi, bucurându-mă şi văzându-vă rânduiala şi tăria credinţei voastre în Hristos.

Deci, precum aţi primit pe Hristos Iisus, Domnul, în El umblaţi, [7]înrădăcinaţi şi zidiţi în El şi întăriţi în credinţă, precum aţi fost învăţaţi, prisosind în ea cu mulţumire. [8]Vedeţi ca nu cumva să vă fure cineva prin filozofie şi deşartă înşelăciune, după predania oamenilor, după stihiile lumii, şi nu după Hristos; [9]că în El sălăşluieşte, trupeşte, toată plinătatea Dumnezeirii, [10]şi sunteţi pliniţi întru El, Care este capul a toată Începătoria şi Stăpânia, [11]întru Care aţi şi fost tăiaţi împrejur, cu tăiere-împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea de trupul păcatelor cărnii, întru tăierea-împrejur a lui Hristos, [12]împreună-îngropaţi cu El în botez, în Care aţi şi fost împreună-înviaţi prin credinţa în lucrarea lui Dumnezeu, Celui care L-a înviat pe El din morţi. [13]Şi pe voi, morţi fiind în greşalele şi netăierea-împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii împreună cu El, iertându-ne toate greşalele, [14]ştergând cu învăţăturile zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic, şi l-a ridicat din mijloc, pironindu-l pe cruce; [15]dezbrăcând începătoriile şi stăpâniile, le-a făcut de ocară înaintea tuturor, purtând biruinţă asupra lor întru ea.

Deci, nimeni să nu vă judece pentru mâncare sau pentru băutură sau cu privire la vreun praznic sau lună nouă sau sâmbete, [17]care sunt umbră a celor viitoare, iar trupul este al lui Hristos. [18]Nimeni să nu vă

τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, [19]καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ. [20]Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, [21]μὴ ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς [22]–ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει– κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; [23]ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

lipsească de premiu, printr-o părută smerită-cugetare şi prin închinarea la îngeri, intrând în cele pe care nu le-a văzut, în zadar îngâmfându-se cu mintea lui trupească, [19]fără să se țină strâns de cap, din care tot trupul, prin încheieturi şi legături, fiind îmbelşugat-dăruit şi bine-întocmit, creşte în creşterea lui Dumnezeu. [20]Dacă deci ați murit împreună cu Hristos față de stihiile lumii, de ce, ca şi cum ați viețui în lume, mai sunteți sub porunci: [21]Nu lua, nu gusta, nu te atinge! [22] – lucruri care sunt toate menite pieirii prin întrebuințare – după poruncile şi învățăturile oamenilor? [23]Acestea, deşi au nume de înțelepciune în închinarea după voia proprie, în smerita-cugetare şi necruțarea trupului, nu sunt în vreo cinste, ci spre mulțumirea trupului.

Κεφάλαιον Γ´

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, [2]τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. [3]ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ· [4]ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. [5]Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, [6]δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, [7]ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς· [8]νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε

Capitolul 3

Aşadar, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu; [2]cele de sus cugetați, nu cele de pe pământ; [3]căci voi ați murit şi viața voastră este ascunsă împreună cu Hristos în Dumnezeu; [4]iar când Se va arăta Hristos, Viața noastră, atunci şi voi împreună cu El vă veți arăta în slavă. [5]Omorâți deci mădularele voastre cele de pe pământ: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea şi lăcomia, care este închinare la idoli, [6]pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, [7]în care şi voi ați umblat odinioară,

καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· [9]μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ [10]καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, [11]ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. [12]Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πρᾳότητα, μακροθυμίαν, [13]ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς· [14]ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος. [15]καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε· [16]ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. [17]καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. [19]Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. [20]Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. [21]Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. [22]Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,

când trăiaţi în ele. [8]Iar acum lepădaţi şi voi toate: mânia, iuţimea, răutatea, hula, vorbele de ruşine din gura voastră; [9]nu vă minţiţi unul pe altul, de vreme ce v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, [10]şi v-aţi îmbrăcat cu cel nou, care se înnoieşte, spre deplină cunoştinţă, după chipul Celui ce l-a zidit, [11]unde nu mai este elin şi iudeu, tăiere-împrejur şi netăiere-împrejur, barbar, scit, rob, liber, ci toate şi întru toţi Hristos. [12]Îmbrăcaţi-vă deci ca aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi iubiţi, cu milostivirea îndurării, cu bunătate, cu smerită cugetare, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare, [13]îngăduindu-vă unii pe alţii şi iertându-vă unii altora în dar, dacă are cineva vreo plângere împotriva cuiva; după cum şi Hristos v-a iertat în dar, aşa şi voi; [14]şi, peste toate acestea, îmbrăcaţi-vă cu iubirea, care este legătura desăvârşirii. [15]Şi pacea lui Dumnezeu să stăpânească în inimile voastre, spre care aţi şi fost chemaţi într-un singur trup; şi fiţi mulţumitori. [16]Cuvântul lui Hristos să se sălăşluiască în voi cu bogăţie, în toată înţelepciunea învăţându-vă şi povăţuindu-vă unii pe alţii cu psalmi şi cu imne şi cântări duhovniceşti, în har cântând în inima voastră Domnului. [17]Şi tot ce faceţi, cu cuvântul sau cu fapta, toate în numele Domnului Iisus, mulţumind lui Dumnezeu şi Tatăl prin El.

Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri, precum se cuvine în Domnul. [19]Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre şi nu fiţi amarnici cu ele. [20]Copiilor, ascultaţi pe părinţii voştri în toate; căci aceasta este bine-plăcut Domnului. [21]Părinţilor, nu-i stârniţi pe copiii voştri, ca să nu se mâhnească. [22]Robilor, ascultaţi în toate pe stăpânii voştri cei după trup, nu slujind de ochii lor, ca

ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. [23]καὶ πᾶν ὅ τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, [24]εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· [25]ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

cei ce caută să placă oamenilor, ci în simplitatea inimii, temându-vă de Dumnezeu. [23]Şi tot ceea ce faceţi, din suflet lucraţi, ca pentru Domnul, şi nu ca pentru oameni, [24]ştiind că de la Domnul veţi lua răsplata moştenirii; căci Domnului Hristos sunteţi robi. [25]Iar cel ce nedreptăţeşte va primi ceea ce a nedreptăţit, şi nu este părtinire.

Κεφάλαιον Δ΄

Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς. [2]Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, [3]προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, [4]ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι. [5]Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. [6]ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. [7]Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, [8]ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, [9]σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὧδε.

Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς –ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν–, [11]καὶ Ἰησοῦς ὁ

Capitolul 4

Stăpânilor, daţi robilor voştri ce este drept şi potrivit, ştiind că şi voi aveţi Stăpân în ceruri. [2]Stăruiţi în rugăciune, priveghind în ea cu mulţumire, [3]rugându-vă totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă uşa cuvântului, spre a grăi taina lui Hristos, pentru care şi sunt legat, [4]ca să o arăt aşa cum trebuie să grăiesc. [5]Umblaţi cu înţelepciune faţă de cei din afară, răscumpărând vremea. [6]Cuvântul vostru să fie totdeauna cu har, dres cu sare, ca să ştiţi cum trebuie să răspundeţi fiecăruia. [7]Toate cele despre mine vi le va face cunoscute Tihic, iubitul frate şi credincios slujitor şi rob, împreună cu mine, în Domnul, [8]pe care l-am trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să ştie cele despre voi şi ca să mângâie inimile voastre, [9]împreună cu Onisim, credinciosul şi iubitul frate, care este dintre voi; toate cele de aici vi le vor face cunoscute.

Vă îmbrăţişează Aristarh, cel împreună robit cu mine, şi Marcu, nepotul lui Barnaba, despre care aţi primit porunci – dacă vine la voi, primiţi-l –, [11]şi Iisus, cel

λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ· 13μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· 16καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. 18Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν· ἀμήν.

numit Iustus, care sunt din tăierea-împrejur; numai aceştia sunt împreună lucrători cu mine pentru Împărăţia lui Dumnezeu, care mi-au fost mie mângâiere. 12Vă îmbrăţişează Epafras, cel dintre voi, rob al lui Hristos, care totdeauna se luptă pentru voi în rugăciuni, ca să staţi desăvârşiţi şi pliniţi în toată voia lui Dumnezeu. 13Căci mărturisesc despre el că are râvnă multă pentru voi şi pentru cei din Laodiceea şi pentru cei din Ierapole. 14Vă îmbrăţişează Luca, doctorul cel iubit, şi Dimas. 15Îmbrăţişaţi pe fraţii din Laodiceea şi pe Nimfas şi Biserica din casa lui; 16şi când se va citi la voi epistola, faceţi ca să se citească şi în Biserica laodiceenilor, iar pe cea din Laodiceea faceţi ca şi voi să o citiţi. 17Şi spuneţi lui Arhip: Vezi de slujirea pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o împlineşti. 18Salutarea cu mâna mea, a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de lanţurile mele. Harul fie cu voi! Amin.

ЄΠΙСΤΟΛΗ ΠΡΟС ΘЄССΑΛΟΝΙΚЄΙС Α´

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE TESALONICENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, [3]ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, [4]εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, [5]ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, [7]ὥστε

Capitolul 1

Pavel şi Siluan şi Timotei, Bisericii tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl şi în Domnul Iisus Hristos; har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.

Mulţumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toţi, făcând pomenirea voastră în rugăciunile noastre, [3]neîncetat pomenind lucrarea credinţei voastre şi osteneala dragostei şi răbdarea nădejdii în Domnul nostru Iisus Hristos înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl nostru, [4]ştiind, fraţilor iubiţi de Dumnezeu, alegerea voastră, [5]că Evanghelia noastră nu a fost la voi numai în cuvânt, ci şi în putere şi în Duhul Sfânt şi în încredinţare multă, precum ştiţi cum am fost între voi pentru voi.

Şi voi v-aţi făcut următori ai noştri şi ai Domnului, primind cuvântul în strâmtorare multă, cu bucuria Duhului Sfânt,

γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8ἀφ᾽ ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου· οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι· 9αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, 10καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

7încât v-aţi făcut pilde tuturor credincioşilor în Macedonia şi în Ahaia. 8Căci de la voi răsună cuvântul Domnului; nu numai în Macedonia şi în Ahaia, ci şi în tot locul, credinţa voastră cea către Dumnezeu a ieşit, încât nu mai avem noi trebuinţă să spunem ceva; 9căci ei înşişi vestesc despre noi ce fel de intrare am avut la voi şi cum v-aţi întors la Dumnezeu de la idoli, ca să slujiţi Dumnezeului Celui viu şi adevărat 10şi să aşteptaţi pe Fiul Lui din ceruri, pe Care L-a sculat din morţi, pe Iisus, Cel ce ne izbăveşte din mânia ce va să vină.

Κεφάλαιον Β´

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, 2ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ, 4ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. 5οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, 6οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ᾽ ὑμῶν οὔτε ἀπὸ ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, 7ἀλλ᾽ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα· 8οὕτως

Capitolul 2

Căci voi înşivă ştiţi, fraţilor, intrarea noastră la voi, că nu s-a făcut în zadar, 2ci, mai înainte pătimind şi fiind ocărâţi, precum ştiţi, în Filipi, am îndrăznit în Dumnezeul nostru să grăim către voi Evanghelia lui Dumnezeu cu multă luptă. 3Căci îndemnul nostru nu a fost din rătăcire, nici din necurăţie, nici cu viclenie, 4ci, după cum am fost încercaţi de Dumnezeu ca să ni se încredinţeze Evanghelia, aşa grăim, nu ca plăcând oamenilor, ci lui Dumnezeu, Celui care încearcă inimile noastre. 5Căci nici n-am fost vreodată cu cuvânt de linguşire, precum ştiţi, nici cu gând de lăcomie – Dumnezeu este martor – 6nici căutând de la oameni slavă, nici de la voi, nici de la alţii, deşi puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lui Hristos, 7dar am fost blânzi în mijlocul vostru, aşa cum o doică îşi îngrijeşte copiii.

ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε. 9μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. 10ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, 11καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ 12παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθώς ἐστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. ἔφθασε δὲ ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18διὸ ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. 19τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς

8Astfel dorindu-vă pe voi, ne bucurăm să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci şi sufletele noastre, pentru că iubiţi v-aţi făcut nouă. 9Căci vă aduceţi aminte, fraţilor, de osteneala şi de truda noastră; căci, noapte şi zi lucrând ca să nu împovărăm pe vreunul dintre voi, am propovăduit la voi Evanghelia lui Dumnezeu. 10Voi sunteţi martori şi Dumnezeu cu câtă cuvioşie şi dreptate şi fără de prihană ne-am purtat cu voi, cei credincioşi, 11precum ştiţi că pe fiecare dintre voi, ca un tată pe fiii lui, 12v-am îndemnat şi v-am dat curaj şi v-am rugat cu stăruinţă ca să umblaţi în chip vrednic de Dumnezeu, Cel ce v-a chemat la Împărăţia şi slava Sa. 13De aceea şi noi mulţumim lui Dumnezeu neîncetat, că, primind voi de la noi cuvântul vestirii lui Dumnezeu, aţi primit nu cuvânt al oamenilor, ci, aşa cum este cu adevărat, cuvânt al lui Dumnezeu, care şi lucrează în voi, cei care credeţi. 14Căci voi, fraţilor, v-aţi făcut următori ai Bisericilor lui Dumnezeu care sunt în Iudeea în Hristos Iisus, că aceleaşi aţi pătimit şi voi de la cei de un neam cu voi ca şi aceia de la iudei, 15care şi pe Domnul Iisus L-au omorât şi pe proorocii lor, şi pe noi ne-au prigonit, şi lui Dumnezeu nu-I sunt plăcuţi, şi tuturor oamenilor sunt potrivnici, 16care ne-au împiedicat să vorbim neamurilor ca să se mântuiască, spre a-şi plini totdeauna măsura păcatelor lor. Dar a ajuns peste ei mânia până în sfârşit.

Iar noi, fraţilor, rămaşi orfani de voi pentru o bucată de vreme, cu faţa, nu cu inima, mai mult ne-am străduit să vedem faţa voastră cu multă dorire. 18De aceea am vrut să venim la voi, eu, Pavel, o dată, şi încă o dată, şi ne-a împiedicat satana. 19Căci cine este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa

ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

de laudă? Oare nu şi voi, înaintea Domnului nostru Iisus Hristos la venirea Lui? 20Că voi sunteţi slava noastră şi bucuria.

Κεφάλαιον Γ΄

Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, 3τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· 4καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. 6Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ᾽ ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθήν, πάντοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, 7διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ᾽ ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως· 8ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. 9τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, 10νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν; 11Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· 12ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος

Capitolul 3

De aceea, nemaiputând răbda, am socotit de cuviinţă să fim lăsaţi în Atena singuri, 2şi am trimis pe Timotei, fratele nostru şi slujitor al lui Dumnezeu şi împreună-lucrător cu noi la Evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească şi să vă dea curaj în credinţa voastră, 3ca nimeni să nu se clatine în strâmtorările acestea. Căci voi înşivă ştiţi că spre aceasta suntem puşi; 4căci şi când eram noi la voi vă spuneam de mai înainte că avem să fim strâmtoraţi, precum s-a şi întâmplat şi ştiţi. 5Pentru aceea şi eu, nemaiputând răbda, am trimis ca să cunosc credinţa voastră, nu cumva să vă fi ispitit pe voi ispititorul şi în deşert să fie osteneala noastră. 6Acum însă, venind Timotei la noi de la voi şi binevestindu-ne credinţa şi iubirea voastră şi că aveţi bună amintire de noi, totdeauna dorind mult să ne vedeţi – precum şi noi pe voi – 7pentru aceasta, ne-am mângâiat, fraţilor, pentru voi, în toată strâmtorarea şi nevoia noastră, prin credinţa voastră; 8că acum noi suntem vii, dacă voi staţi neclintiţi în Domnul. 9Căci ce mulţumire putem să dăm în schimb lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm de voi înaintea Dumnezeului nostru, 10noapte şi zi cu prisosinţă rugându-ne ca să vedem faţa voastră şi să împlinim lipsurile credinţei voastre? 11Şi Însuşi Dumnezeu şi Tatăl nostru şi Domnul nostru Iisus Hristos să

πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, [13]εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

îndrepteze calea noastră către voi; [12]iar pe voi Domnul să vă facă să creşteţi şi să prisosiţi în iubirea unuia către altul şi către toţi, precum şi noi către voi, [13]ca să întărească inimile voastre fără de prihană, în sfinţenie, înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos împreună cu toţi sfinţii Lui.

Κεφάλαιον Δ΄

Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον· [2]οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [3]Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, [4]εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, [5]μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, [6]τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπομεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. [7]οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. [8]τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς. [9]Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· [10]καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον [11]καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια

Capitolul 4

Aşadar, în rest, fraţilor, vă rugăm şi vă îndemnăm în Domnul Iisus ca, precum aţi primit de la noi cum trebuie să umblaţi şi să plăceţi lui Dumnezeu, mai vârtos să prisosiţi; [2]căci ştiţi ce porunci v-am dat vouă prin Domnul Iisus. [3]Căci aceasta este voia lui Dumnezeu: sfinţirea voastră, să vă ţineţi departe de desfrânare, [4]să ştie fiecare dintre voi să-şi dobândească vasul său întru sfinţire şi cinste, [5]nu în patima poftei, ca neamurile care nu Îl cunosc pe Dumnezeu, [6]să nu întreacă măsura şi să se lăcomească asupra fratelui său în aceasta, pentru că răzbunător este Domnul pentru toate acestea, precum v-am şi spus mai înainte şi v-am dat mărturie. [7]Căci nu ne-a chemat Dumnezeu la necurăţie, ci întru sfinţire. [8]Drept aceea, cel ce nesocoteşte, nu om nesocoteşte, ci pe Dumnezeu, Care v-a şi dat Duhul Lui cel Sfânt. [9]Iar despre iubirea de fraţi nu aveţi trebuinţă să vă scriu; căci voi înşivă sunteţi învăţaţi de Dumnezeu să vă iubiţi unul pe altul; [10]căci şi faceţi aceasta către toţi fraţii cei din toată Macedonia. Şi vă rugăm pe voi, fraţilor, mai vârtos să prisosiţi [11]şi să râvniţi să vă

καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε.

Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 16ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ᾽ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, 17ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. 18Ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

liniştiţi şi să făptuiţi ale voastre şi să lucraţi cu mâinile voastre, precum v-am poruncit, 12ca să umblaţi cu bună cuviinţă faţă de cei din afară, şi de nimic să nu aveţi trebuinţă.

Nu vrem să fiţi în neştiinţă, fraţilor, despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristaţi ca ceilalţi care nu au nădejde. 14Căci, de credem că Iisus a murit şi a înviat, aşa şi Dumnezeu pe cei adormiţi prin Iisus îi va aduce împreună cu El. 15Căci aceasta vă spunem, întru cuvântul Domnului, că noi cei vii, cei rămaşi până la venirea Domnului, nu o vom lua înainte celor adormiţi; 16că Însuşi Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer şi cei morţi în Hristos vor învia întâi, 17apoi noi, cei vii, cei rămaşi, vom fi răpiţi împreună cu ei în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh, şi aşa pururea cu Domnul vom fi. 18Drept aceea, mângâiaţi-vă unii pe alţii cu cuvintele acestea.

Κεφάλαιον Ε΄

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· 2αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3ὅταν γὰρ λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. 4ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ· 5πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. 6Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν

Capitolul 5

Iar despre timpuri şi vremuri, fraţilor, nu aveţi trebuinţă să vă scriu; 2căci voi înşivă ştiţi bine că ziua Domnului astfel vine, ca un fur în noapte. 3Căci când vor zice: Pace şi linişte, atunci fără de veste va veni asupra lor pieire, ca durerea peste cea care are în pântece, şi nu vor afla scăpare. 4Iar voi, fraţilor, nu sunteţi în întuneric, ca ziua să vă prindă ca un fur; 5voi toţi fii ai luminii sunteţi şi fii ai zilei. Nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului. 6Deci, dar, să nu dormim ca şi ceilalţi, ci să priveghem şi să avem trezvie.

καὶ νήφωμεν. [7]οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· [8]ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· [9]ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [10]τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. [11]Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, [13]καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. [14]Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. [15]ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. [16]Πάντοτε χαίρετε, [17]ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, [18]ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. [19]τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, [20]προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. [21]πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε· [22]ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. [23]Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. [24]πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. [25]Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. [26]Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. [27]Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. [28]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν· ἀμήν.

[7]Căci cei ce dorm, noaptea dorm şi cei ce se îmbată, noaptea se îmbată; [8]Iar noi, ai zilei fiind, să avem trezvie, îmbrăcaţi cu platoşa credinţei şi a iubirii, şi având coif nădejdea mântuirii; [9]că nu ne-a pus pe noi Dumnezeu spre urgie, ci spre agonisirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos, [10]Care a murit pentru noi, ca, fie că priveghem, fie că dormim, să fim vii împreună cu El. [11]De aceea, mângâiaţi-vă unii pe alţii şi zidiţi-vă unul pe celălalt, precum şi faceţi.

Şi vă rugăm, fraţilor, să-i cunoaşteţi pe cei care se ostenesc între voi şi pe întâistătătorii voştri în Domnul şi pe cei care vă povăţuiesc, [13]şi să-i socotiţi pe ei cu prisosinţă în iubire pentru lucrul lor. Fiţi în pace unii cu alţii. [14]Şi vă îndemnăm, fraţilor, povăţuiţi pe cei fără rânduială, îmbărbătaţi pe cei împuţinaţi la suflet, sprijiniţi pe cei slabi, fiţi îndelung răbdători faţă de toţi. [15]Vedeţi să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna urmăriţi binele, şi unii către alţii, şi către toţi. [16]Bucuraţi-vă pururea, [17]rugaţi-vă neîncetat, [18]în toate mulţumiţi; căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus pentru voi. [19]Duhul să nu-L stingeţi, [20]proorociile să nu le dispreţuiţi, [21]toate să le încercaţi, ţineţi binele; [22]feriţi-vă de orice fel de rău. [23]Şi Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi cu totul desăvârşiţi, şi întreg duhul şi sufletul şi trupul vostru să se păzească fără prihană, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos. [24]Credincios este Cel ce vă cheamă, Care va şi face. [25]Fraţilor, rugaţi-vă pentru noi. [26]Îmbrăţişaţi pe toţi fraţii cu sărutare sfântă. [27]Vă jur pe Domnul să se citească epistola tuturor fraţilor sfinţi. [28]Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β´

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE TESALONICENI

Κεφάλαιον Α´

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· [2]χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, [4]ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, [5]ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, [6]εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν [7]καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ᾽ ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ μετ᾽ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ [8]ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ

Capitolul 1

Pavel, Siluan şi Timotei, Bisericii tesalonicenilor în Dumnezeu, Tatăl nostru, şi în Domnul Iisus Hristos. [2]Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos.

Datori suntem să mulţumim lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraţilor, precum se cuvine, că peste măsură creşte credinţa voastră şi se înmulţeşte dragostea unuia către altul, a fiecăruia dintre voi toţi, [4]încât noi înşine ne lăudăm cu voi în Bisericile lui Dumnezeu, pentru răbdarea şi credinţa voastră în toate prigonirile voastre şi în strâmtorările pe care le înduraţi, [5]semn al dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciţi de Împărăţia lui Dumnezeu, pentru care şi pătimiţi, [6]de vreme ce este drept la Dumnezeu să răsplătească strâmtorare celor ce vă strâmtorează, [7]iar vouă celor strâmtoraţi să vă dea uşurare, împreună cu noi, la descoperirea Domnului Iisus din cer împreună cu îngerii puterii Sale, [8]Care

εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 9οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 10ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ᾽ ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

în văpaie de foc dă răzbunare asupra celor ce nu cunosc pe Dumnezeu şi asupra celor care nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos. 9Aceştia vor plăti drept osândă pieirea veşnică de la faţa Domnului şi de la slava tăriei Lui, 10când va veni să Se proslăvească în sfinţii Săi şi să Se arate minunat în toţi care au crezut – că a fost crezută mărturia noastră la voi – în ziua aceea. 11Pentru aceasta ne şi rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă învrednicească de chemare şi să împlinească toată bunăvoirea bunătăţii şi lucrul credinţei întru putere, 12ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos în voi şi voi în El, după harul Dumnezeului nostru şi al Domnului Iisus Hristos.

Κεφάλαιον Β΄

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ᾽ αὐτόν, 2εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι᾽ ἐπιστολῆς ὡς δι᾽ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. 3μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ Θεός. 5Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; 6καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν

Capitolul 2

Şi vă rugăm, fraţilor, despre venirea Domnului nostru Iisus Hristos şi a adunării noastre la El, 2să nu vă clătinaţi degrabă de la minte sau să vă înfricoşaţi, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin vreo epistolă ca de la noi, cum că ar fi venit ziua lui Hristos. 3Să nu vă amăgească cineva în vreun fel; că nu va fi dacă nu va veni mai întâi apostazia şi dacă nu se va descoperi omul păcatului, fiul pierzării, 4potrivnicul şi cel ce se înalţă mai presus de tot ce se numeşte Dumnezeu sau primeşte închinare, încât el însuşi să se aşeze, ca un Dumnezeu, în templul lui Dumnezeu, arătându-se pe sine a fi Dumnezeu. 5Nu vă aduceţi aminte că, încă fiind la voi, vă spuneam acestea? 6Şi acum ştiţi ce-l ţine, ca să se descopere

ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ· [7]τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται· [8]καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ· [9]οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους [10]καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· [11]καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, [12]ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, [14]εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. [15]Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. [16]Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, [17]παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

la vremea lui. [7]Căci taina fărădelegii deja se lucrează, atât că acum este cel ce îl ține, până se va lua din mijloc; [8]şi atunci se va descoperi cel fără de lege, pe care Domnul îl va pierde cu duhul gurii Sale şi-l va mistui cu arătarea venirii Sale; [9]venirea aceluia este prin lucrarea satanei, întru toată puterea, întru semne şi minuni ale minciunii, [10]şi întru toată amăgirea nedreptății în cei care pier, pentru că n-au primit ei iubirea adevărului ca să se mântuiască; [11]şi de aceea le va trimite Dumnezeu lucrare de rătăcire, ca ei să creadă minciunii, [12]ca să fie judecați toți cei ce n-au crezut adevărului, ci au binevoit întru nedreptate.

Iar noi datori suntem să mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi, frați iubiți de Domnul, că Dumnezeu v-a ales pe voi dintru început spre mântuire, întru sfințirea Duhului şi credința adevărului, [14]la care v-a chemat prin Evanghelia noastră, spre agonisirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos. [15]Deci, dar, fraților, stați tari şi țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră. [16]Şi Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi Dumnezeu şi Tatăl nostru, Cel ce ne-a iubit pe noi şi ne-a dat mângâiere veşnică şi nădejde bună în har, [17]să mângâie inimile voastre şi să vă întărească pe voi în tot cuvântul şi lucrul bun.

Κεφάλαιον Γ´

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, [2]καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων·

Capitolul 3

În rest, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca să alerge cuvântul Domnului şi să se slăvească, ca şi la voi, [2]şi ca să ne izbăvim de oamenii cei neaşezați şi vicleni; căci nu a tuturor este credința;

οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. [3]πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [4]Πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. [5]Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. [6]Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβον παρ' ἡμῶν. [7]αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, [8]οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· [9]οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. [10]καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. [11]ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους· [12]τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. [13]Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. [14]εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· [15]καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. [17]Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω. [18]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

[3]dar credincios este Domnul, Care vă va întări pe voi şi vă va păzi de cel viclean. [4]Şi suntem încredinţaţi în Domnul despre voi, că cele ce vă poruncim şi le faceţi, şi le veţi face. [5]Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre iubirea lui Dumnezeu şi spre răbdarea lui Hristos! [6]Şi vă poruncim, fraţilor, în numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriţi de orice frate care umblă fără rânduială şi nu după predania pe care au luat-o de la noi. [7]Căci voi înşivă ştiţi cum trebuie să ne urmaţi, că noi nu am fost fără rânduială la voi, [8]nici n-am mâncat pâine în dar de la cineva, ci, cu osteneală şi trudă, noapte şi zi lucrând, ca să nu împovărăm pe vreunul din voi. [9]Nu că nu avem putere, ci ca să ne dăm pe noi înşine pildă vouă, spre a ne urma. [10]Căci şi când eram la voi, aceasta vă porunceam: Dacă cineva nu vrea să lucreze, nici să nu mănânce. [11]Căci auzim că unii umblă între voi cu neorânduială, nu să facă treabă, ci doar aflându-se în treabă. [12]Iar unora ca aceştia le poruncim şi-i îndemnăm prin Domnul nostru Iisus Hristos, ca, în linişte lucrând, să-şi mănânce pâinea lor. [13]Iar voi, fraţilor, nu vă pierdeţi curajul în a face binele. [14]Iar dacă vreunul nu ascultă de cuvântul nostru prin epistolă, pe acela însemnaţi-l şi nu vă amestecaţi cu el, ca să se ruşineze. [15]Dar nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci povăţuiţi-l ca pe un frate.

Şi Însuşi Domnul păcii să vă dea vouă pacea întotdeauna în tot chipul! Domnul fie cu voi toţi! [17]Salutarea cu mâna mea, a lui Pavel, care este semn în orice epistolă. Aşa scriu. [18]Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toţi! Amin.

ЄΠΙCΤΟΛΗ ΠΡΟC
ΤΙΜΟΘЄΟΝ Α΄

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEI

Κεφάλαιον Α΄

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ᾽ ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, 2Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν 4μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει· 5τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, 6ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, 7θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. 8Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, 9εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ

Capitolul 1

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, şi a Domnului Iisus Hristos, nădejdea noastră, 2lui Timotei, adevărat fiu în credinţă. Har, milă, pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

Precum te-am rugat să rămâi în Efes, pornind eu spre Macedonia, ca să le porunceşti unora să nu propovăduiască altă învăţătură, 4nici să ia aminte la basme şi la nesfârşite înşirări de genealogii, care aduc mai degrabă neînţelegeri, decât iconomia lui Dumnezeu, cea întru credinţă; 5iar ţinta poruncii este iubirea din inimă curată, din conştiinţă bună şi din credinţă nefăţarnică, 6de la care unii, abătându-se, s-au întors spre vorbire deşartă, 7voind să fie învăţători de Lege, dar neînţelegând nici cele ce spun, nici cele despre care dau încredinţare. 8Şi ştim că bună este Legea, dacă cineva se foloseşte de ea în chip

καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφόνοις, [10]πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, [11]κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.

legiuit, [9]ştiind aceasta, că nu pentru cel drept este pusă legea, ci pentru cei fără de lege şi nesupuşi, rău-cinstitori şi păcătoşi, necuvioşi şi spurcaţi, pentru ucigaşii de tată şi ucigaşii de mamă, pentru cei care omoară oameni, [10]pentru desfrânaţi, sodomiţi, vânzători de robi, mincinoşi, pentru cei care jură strâmb şi pentru tot ce stă împotriva învăţăturii sănătoase, [11]după Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, cea care mi s-a încredinţat.

Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, [13]τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλ᾽ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, [14]ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [15]Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· [16]ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. [17]Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. [18]Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, [19]ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· [20]ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

Şi mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios, punându-mă la slujire, [13]pe mine, care mai înainte eram hulitor şi prigonitor şi ocărâtor; dar am fost miluit, că necunoscând am făcut acestea întru necredinţă, [14]şi peste măsură s-a înmulţit harul Domnului nostru laolaltă cu credinţa şi cu iubirea cea întru Hristos Iisus. [15]Credincios este cuvântul şi de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să-i mântuiască pe păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu; [16]dar pentru aceasta am fost miluit, ca în mine mai întâi să arate Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, drept pildă a celor ce vor crede în El spre viaţă veşnică. [17]Iar Împăratului veacurilor, Celui nestricăcios, nevăzutului, singurului înţelept Dumnezeu, cinste şi slavă în vecii vecilor. Amin! [18]Această poruncă ţi-o încredinţez, fiule Timotei, după proorociile venite mai înainte asupra ta, ca să te lupţi întru ele lupta cea bună, [19]având credinţă şi conştiinţă bună, pe care unii lepădând-o, şi-au sfărâmat corabia credinţei; [20]între aceştia sunt Imeneu şi Alexandru, pe care i-am dat satanei, ca să se înveţe să nu hulească.

Κεφάλαιον Β΄

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, [2]ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. [3]τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, [4]ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. [5]εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, [6]ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, [7]εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος –ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι–, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. [8]Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. [9]ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, [10]ἀλλ᾽ ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι᾽ ἔργων ἀγαθῶν. [11]Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· [12]γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ᾽ εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. [13]Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα· [14]καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε· [15]σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

Capitolul 2

Deci, vă îndemn, mai înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, [2]pentru împărați și pentru toți cei care sunt în înalte dregătorii, ca să petrecem viață pașnică și liniștită întru toată buna-cinstire și cuviința, [3]căci acesta este lucru bun și primit înaintea Mântuitorului nostru, Dumnezeu, [4]Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină. [5]Căci unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, omul Hristos Iisus, [6]Care S-a dat pe Sine răscumpărare pentru toți, mărturia la vremea cuvenită, [7]pentru care am fost pus eu propovăduitor și apostol – adevăr zic în Hristos, nu mint –, învățător al neamurilor, întru credință și adevăr. [8]Vreau deci ca bărbații să se roage în tot locul, ridicând mâini cuvioase, fără mânie și fără îndoială. [9]Asemenea și femeile să se împodobească pe sine în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sfială și cumințenie, nu cu păr împletit sau cu aur sau cu mărgăritare sau cu veșminte de mult preț; [10]ci, precum se cuvine unor femei care au făgăduit cinstire de Dumnezeu, prin fapte bune. [11]Femeia să primească învățătura în liniște, cu toată supunerea. [12]Iar femeii nu-i îngădui să învețe pe cineva, nici să-l stăpânească pe bărbat, ci să fie în liniște. [13]Căci Adam a fost plăsmuit întâi, apoi Eva; [14]și Adam nu a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, a ajuns la călcarea poruncii; [15]dar se va mântui prin nașterea de prunci, dacă vor rămâne în credință și în iubire și în sfințenie cu cumpătare.

Κεφάλαιον Γ΄

Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, 3μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· 5 –εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται;– 6μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρῖμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. 8Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. 10καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. 11γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσι. 12διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. 13οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον· 15ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. 16καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη

Capitolul 3

Credincios este cuvântul: de pofteşte cineva episcopie, bun lucru doreşte. 2Trebuie deci ca episcopul să fie fără de pată, bărbat al unei singure femei, cu trezvie, cumpătat, cuviincios, primitor de străini, învăţător, 3nu bețiv, nu bătăuş, nu lacom de câştig ruşinos, ci îngăduitor, necertăreţ, neiubitor de argint, 4bine stăpânind peste casa lui, ţinându-şi copiii în supunere, cu toată cuviinţa; 5 – iar dacă cineva casa lui să şi-o stăpânească nu ştie, cum se va îngriji de Biserica lui Dumnezeu? – 6nu neofit, ca nu cumva îngâmfându-se să cadă în osânda diavolului. 7Şi trebuie ca el să aibă şi bună mărturie de la cei din afară, ca să nu cadă în ocară şi în cursa diavolului. 8Diaconii, de asemenea, să fie cucernici, nu cu două feţe, nu dedaţi la vin mult, nu lacomi de câştig ruşinos, 9având taina credinţei în conştiinţă curată. 10Dar şi aceştia să fie încercaţi mai întâi, apoi să fie diaconi, dacă sunt fără vină. 11Femeile de asemenea să fie cucernice, neclevetitoare, cu trezvie, credincioase în toate. 12Diaconii să fie bărbaţi ai unei singure femei, bine stăpânind peste copiii şi casele lor. 13Căci cei ce slujesc bine îşi agonisesc sieşi bună treaptă şi multă îndrăzneală în credinţa cea în Hristos Iisus.

Acestea îţi scriu, nădăjduind să vin la tine degrabă; 15iar dacă zăbovesc, să ştii cum trebuie să te porţi în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi temelie a adevărului. 16Şi, mărturisit lucru, mare este taina bu-

ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

nei-cinstiri: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit la neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălţat în slavă.

Κεφάλαιον Δ΄

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, 3κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον· 5ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. 6Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ᾗ παρηκολούθηκας. 7τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· 10εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. 13ἕως ἔρχομαι πρόσεχε

Capitolul 4

Iar Duhul grăieşte lămurit că, în vremurile de pe urmă, unii se vor lepăda de credinţă, luând aminte la duhuri amăgitoare şi la învăţăturile dracilor, 2în făţărnicia celor cu cuvinte mincinoase, înfieraţi în conştiinţa lor, 3care opresc să se căsătorească şi cer să se ţină departe de la mâncăruri, pe care Dumnezeu le-a făcut spre împărtăşire cu mulţumire celor credincioşi şi celor care au cunoscut deplin adevărul, 4pentru că toată făptura lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de lepădat, dacă este luat cu mulţumire; 5căci se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin mijlocire. 6Acestea punându-le înaintea fraţilor, vei fi un bun slujitor al lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături pe care ai urmat-o. 7Iar de basmele spurcate şi băbeşti fereşte-te şi nevoieşte-te spre buna-cinstire; 8căci nevoinţa trupească spre puţin este folositoare, dar buna-cinstire spre toate este folositoare, având făgăduinţa vieţii de acum şi a celei ce va să vină. 9Credincios este cuvântul şi de toată primirea vrednic, 10căci pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi, că am nădăjduit spre Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitor al tuturor oamenilor, mai ales al celor credincioşi. 11Acestea porunceşte şi învaţă.

τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. [14]μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. [15]ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. [16]ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

[12]Nimeni să nu-ţi dispreţuiască tinereţea, ci fă-te pildă a celor credincioşi în cuvânt, în purtare, în iubire, în duh, în credinţă, în curăţie. [13]Până vin, ia aminte la citire, la îndemn, la învăţătură. [14]Nu nesocoti darul care este în tine, care ţi s-a dat prin proorocie cu punerea mâinilor preoţimii. [15]De acestea să te îngrijeşti, în acestea să fii, ca sporirea ta să fie vădită în toate. [16]Fii cu băgare de seamă la tine însuţi şi la învăţătură, stăruie în acestea; căci, aceasta făcând, şi pe tine te vei mântui şi pe cei care te ascultă.

Κεφάλαιον Ε΄

Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, [2]πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. [3]Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. [4]εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [5]ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· [6]ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκε. [7]καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι ὦσιν. [8]εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. [9]Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα, ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, [10]ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγα-

Capitolul 5

Pe cel bătrân să nu-l cerţi, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe tineri, ca pe fraţi, [2]pe bătrâne, ca pe mame, pe tinere, ca pe surori, în toată curăţia. [3]Pe văduve cinsteşte-le, pe cele cu adevărat văduve. [4]Iar dacă vreo văduvă are fii sau nepoţi, ei să înveţe să cinstească mai întâi casa lor şi să dea răsplătiri părinţilor; căci aceasta este lucru bun şi primit înaintea lui Dumnezeu. [5]Şi cea cu adevărat văduvă şi rămasă singură nădăjduieşte spre Dumnezeu şi stăruieşte în cereri şi rugăciuni, noaptea şi ziua. [6]Iar cea care petrece întru desfătare, vie fiind, este moartă. [7]Şi acestea porunceşte-le, ca ele să fie fără de pată. [8]Iar dacă cineva nu se îngrijeşte de ai săi şi mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credinţă şi este mai rău decât un necredincios. [9]Să fie înscrisă văduvă cea care nu are mai puţin de şaizeci de ani, femeie a unui singur bărbat, [10]mărturisită în fapte bune, dacă a crescut prunci,

θῷ ἐπηκολούθησε. [11]νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, [12]ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· [13]ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. [14]βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. [15]ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. [16]εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. [17]Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· [18]λέγει γὰρ ἡ γραφή· *βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· καί· ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.* [19]κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. [20]τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι. [21]διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς, χωρὶς προκρίματος μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. [22]χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. [23]Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ᾽ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. [24]Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· [25]ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

dacă a primit străini, dacă a spălat picioarele sfinților, dacă le-a ajutat celor strâmtorați, dacă a urmat toată fapta bună. [11]Iar de văduvele tinere fereşte-te; căci, atunci când poftele le îndepărtează de Hristos, vor să se mărite, [12]având osândă pentru că au lepădat credința cea dintâi; [13]totodată, învață să fie nelucrătoare cutreierând casele, şi nu numai nelucrătoare, ci şi bârfitoare şi iscoditoare, grăind ce nu se cuvine. [14]Voiesc deci ca cele tinere să se mărite, să nască prunci, casele să-şi chivernisească şi să nu dea nici un prilej de ocară celui potrivnic. [15]Căci unele s-au şi întors în urma satanei. [16]Dacă vreun credincios sau credincioasă are văduve, să le fie de ajutor şi să nu se împovăreze Biserica, ca aceasta să le fie de ajutor celor cu adevărat văduve. [17]Preoții care cârmuiesc bine să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc în cuvânt şi învățătură. [18]Căci Scriptura zice: *Să nu legi gura boului care treieră,* şi: *Vrednic este lucrătorul de plata sa.* [19]Învinuire împotriva preotului să nu primeşti, decât de la doi sau trei martori. [20]Pe cei ce păcătuiesc mustră-i înaintea tuturor, ca şi ceilalți să aibă frică. [21]Te jur înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos şi a îngerilor aleşi, ca să păzeşti acestea, fără vreo judecată dinainte, nefăcând nimic cu părtinire. [22]Nu-ți pune degrabă mâinile pe nimeni, nici nu te face părtaş la păcatele altora; păzeşte-te curat. [23]De acum să nu bei numai apă, ci foloseşte puțin vin, pentru stomacul tău şi pentru desele tale boli. [24]Păcatele unor oameni sunt vădite, mergând înainte la judecată, iar altora le şi urmează. [25]Asemenea, şi faptele cele bune sunt vădite şi cele ce sunt altfel nu pot fi ascunse.

Κεφάλαιον ς΄

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. [2]οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. [3]Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει.

Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ᾽ εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, [4]τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, [5]παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. [6]ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. [7]οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα· [8]ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. [9]οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. [10]ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς.

Capitolul 6

Câţi sunt robi sub jug să-i socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca numele lui Dumnezeu şi învăţătura să nu fie hulite. [2]Iar cei ce au stăpâni credincioşi să nu-i dispreţuiască, pentru că sunt fraţi, ci mai mult ca robi să slujească, pentru că sunt credincioşi şi iubiţi cei care primesc facerea de bine. [3]Acestea învaţă-le şi îndeamnă-le.

Dacă propovăduieşte cineva altă învăţătură şi nu vine la cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos şi la învăţătura cea potrivită cu buna-cinstire, [4]este îngâmfat, neştiind nimic, ci suferind de boala certurilor şi a luptelor de cuvinte, din care se iscă pizmă, ceartă, hule, bănuieli viclene, [5]vorbe nefolositoare ale oamenilor stricaţi la minte şi lipsiţi de adevăr, care socotesc buna-cinstire a fi mijloc de câştig. Stai departe de unii ca aceştia. [6]Dar mare câştig este buna-cinstire când se îndestulează cu ce are. [7]Căci nimic nu am adus în lume, este vădit că nici nu putem scoate ceva; [8]ci, având hrană şi acoperăminte, ne vom îndestula cu acestea. [9]Iar cei care voiesc să ajungă bogaţi cad în ispită şi în cursă şi în multe pofte fără de minte şi vătămătoare, care îi afundă pe oameni în nimicire şi pierzare. [10]Căci rădăcină a tuturor relelor este iubirea de arginţi, pe care unii, poftind-o, au rătăcit de la credinţă şi s-au pătruns cu multe dureri.

Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πρᾳότητα. [12]ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως· ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. [13]παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, [14]τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [15]ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, [16]ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν. [17]Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, [18]ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, [19]ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. [20]Ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, [21]ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ· ἀμήν.

Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea; şi urmăreşte dreptatea, buna-cinstire, credinţa, iubirea, răbdarea, blândeţea. [12]Luptă-te lupta cea bună a credinţei; apucă viaţa veşnică la care ai fost chemat şi ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor martori. [13]Îţi poruncesc înaintea lui Dumnezeu, Cel care le face pe toate vii, şi înaintea lui Hristos Iisus, Cel care a mărturisit în faţa lui Ponţiu Pilat mărturisirea cea bună, [14]să păzeşti porunca neîntinată, nepătată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, [15]pe care, la vremea ei, o va arăta Cel fericit şi singur puternic, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, [16]Cel care singur are nemurire, locuind întru lumină neapropiată, pe Care nimeni dintre oameni nu L-a văzut şi nici nu poate să-L vadă, a Căruia este cinstea şi puterea veşnică! Amin. [17]Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte-le să nu se înalţe cu cugetul, nici să nădăjduiască în nestatornicia bogăţiei, ci în Dumnezeul Cel viu, Care ne dă toate din belşug, spre desfătare, [18]să lucreze binele, să se îmbogăţească în fapte bune, să fie darnici, gata să împartă, [19]agonisindu-şi bună temelie pentru ce va să fie, ca să ia viaţa veşnică. [20]O, Timotei, păzeşte ceea ce ţi-a fost încredinţat, întorcându-te de la vorbirile deşarte cele spurcate şi de la împotrivirile cunoştinţei mincinoase, [21]cu care unii lăudându-se, au rătăcit de la credinţă. Harul cu tine! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β΄

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEI

Κεφάλαιον Α΄

Παῦλος, ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ κατ᾽ ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [2]Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, [4]ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, [5]ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. [6]δι᾽ ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου· [7]οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. [8]μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, [9]τοῦ σώ-

Capitolul 1

Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduinţa vieţii celei în Hristos Iisus, [2]lui Timotei, iubitului fiu. Har, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru!

Mulţumesc lui Dumnezeu, Căruia Mă închin din moşi-strămoşi, cu conştiinţă curată, că fac pomenire neîncetată de tine în rugăciunile mele noaptea şi ziua, [4]dorind mult să te văd, amintindu-mi de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie, [5]aducându-mi aminte de credinţa nefăţarnică din tine, care s-a sălăşluit mai întâi în bunica ta, Loida, şi în mama ta, Eunice, şi sunt încredinţat că şi în tine. [6]Din această pricină, îţi amintesc să aprinzi din nou darul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele; [7]căci Dumnezeu nu ne-a dat Duhul temerii, ci al puterii şi al iubirii şi al înţelepţirii. [8]Deci, să nu te ruşinezi de mărturia Domnului nostru, nici de mine, cel întemniţat al Lui, ci pătimeşte

σαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, 10φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 11εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. 12δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. 13ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 14τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. 15Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. 16δῴη ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, 17ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὗρε· 18δῴη αὐτῷ ὁ Κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

răul împreună cu mine pentru Evanghelie, după puterea lui Dumnezeu, 9Care ne-a mântuit pe noi şi ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a Sa hotărâre şi după harul care ni s-a dat nouă în Hristos Iisus mai înainte de vremurile veşnice 10şi care s-a vădit acum prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea şi a luminat viaţă şi nestricăciune, prin Evanghelie, 11spre care am fost pus eu propovăduitor şi apostol şi învăţător al neamurilor. 12Din această pricină şi pătimesc acestea, dar nu mă ruşinez; căci ştiu pe Cel căruia am crezut şi sunt încredinţat că puternic este să păzească până în ziua aceea comoara mea. 13Ţine chipul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, în credinţa şi iubirea cea în Hristos Iisus. 14Comoara cea bună păzeşte-o prin Duhul Sfânt, Care sălăşluieşte întru noi. 15Ştii aceasta că s-au îndepărtat de mine toţi cei din Asia, între care sunt Fighel şi Ermoghen. 16Să dea Domnul milă casei lui Onisifor, căci adesea m-a însufleţit şi nu s-a ruşinat de lanţul meu, 17ci, venind în Roma, cu mai multă râvnă m-a căutat şi m-a găsit. 18Să-i dea lui Domnul să afle milă de la Domnul în ziua aceea; şi cât mi-a slujit în Efes, tu ştii mai bine.

Κεφάλαιον Β´

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. 3σὺ οὖν κακοπά-

Capitolul 2

Tu, deci, fiul meu, întăreşte-te în harul cel în Hristos Iisus 2şi cele ce ai auzit de la mine în faţa multor martori, acestea încredinţează-le unor oameni credincioşi, care vor fi în stare să-i în-

θησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. [4]οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. [5]ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. [6]τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. [7]νόει ἃ λέγω· δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. [8]Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυΐδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, [9]ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. [10]διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. [11]Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· [12]εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· [13]εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. [15]σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. [16]τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, [17]καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός, [18]οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν. [19]ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην· ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα

veţe şi pe alţii. [3]Tu, aşadar, pătimeşte răul ca un bun ostaş al lui Iisus Hristos. [4]Nici un ostaş nu se încurcă cu treburile vieţii, ca să fie pe plac celui care strânge oaste. [5]Şi chiar dacă se întrece cineva la jocuri, nu ia cununa decât dacă se întrece după legea jocului. [6]Lucrătorul care se osteneşte trebuie să se împărtăşească el cel dintâi din roade. [7]Înţelege cele ce zic; să-ţi dea ţie Domnul pricepere în toate. [8]Adu-ţi aminte de Iisus Hristos înviat din morţi, din sămânţa lui David, după Evanghelia mea, [9]întru Care rău-pătimesc până la lanţuri, ca un făcător de rele; dar cuvântul lui Dumnezeu nu se înlănţuie. [10]De aceea toate le rabd pentru cei aleşi, ca şi ei să dobândească mântuirea cea în Hristos Iisus, laolaltă cu slava veşnică. [11]Credincios este cuvântul; căci dacă am murit împreună cu El, vom fi şi vii împreună cu El; [12]dacă răbdăm, vom şi împărăţi împreună cu El; dacă Îl tăgăduim, şi Acela ne va tăgădui pe noi; [13]dacă nu credem, Acela rămâne credincios; să Se tăgăduiască pe Sine Însuşi nu poate.

Acestea aminteşte-le, poruncindu-le înaintea Domnului să nu se certe pe cuvinte, la nimic folosind aceasta, decât la surparea celor ce aud. [15]Sârguieşte-te să te înfăţişezi încercat înaintea lui Dumnezeu, lucrător neînfruntat, drept-învăţând cuvântul adevărului. [16]Iar de deşartele vorbiri spurcate fereşte-te, căci şi mai mult vor spori reaua-cinstire, [17]şi cuvântul lor ca o cangrenă se va întinde; dintre aceştia sunt Imeneu şi Filit, [18]care au rătăcit de la adevăr, zicând că învierea s-a şi petrecut, şi răstoarnă credinţa unora. [19]Dar temelia tare a lui Dumnezeu stă neclintită, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai Săi; şi Să se depărteze de la nedreptate

Κυρίου. [20]ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμήν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. [21]ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. [22]τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. [23]τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας· [24]δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ᾽ ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, [25]ἐν πρᾳότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, [26]καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

tot cel ce numeşte numele Domnului. [20]Iar într-o casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut; şi unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste. [21]Aşadar, dacă cineva se va curăţi pe sine de acestea, va fi vas spre cinste, sfinţit şi de bun-folos stăpânului, pregătit spre tot lucrul bun. [22]Fugi de poftele tinereţilor şi urmăreşte dreptatea, credinţa, iubirea, pacea, laolaltă cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată. [23]Iar de întrebările nebuneşti şi neînţelepte fereşte-te, ştiind că nasc certuri. [24]Un rob al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând faţă cu toţi, destoinic să dea învăţătură, răbdând răul, [25]cu blândeţe mustrând pe cei ce stau împotrivă, doar le va da Dumnezeu pocăinţă spre cunoaşterea adevărului [26]şi să se trezească din cursa diavolului, fiind ei prinşi de el spre voia lui.

Κεφάλαιον Γ΄

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· [2]ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, [3]ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, [4]προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, [5]ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. καὶ τούτους ἀποτρέπου. [6]ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,

Capitolul 3

Şi aceasta să ştii că, în zilele din urmă, vor veni vremuri grele; [2]că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de arginţi, trufaşi, mândri, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, necuvioşi, [3]lipsiţi de dragoste, neînduplecaţi, clevetitori, neînfrânaţi, sălbatici, neiubitori de bine, [4]trădători, necugetaţi, îngâmfaţi, iubitori de plăceri mai mult decât iubitori de Dumnezeu, [5]având înfăţişarea bunei-cinstiri, dar puterea ei tăgăduind-o. Şi de aceştia depărtează-te. [6]Căci dintre aceştia sunt cei ce se vâră prin case şi robesc femeiuşti împovă-

[7]πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. [8]ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. [9]ἀλλ᾽ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, [11]τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα· καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. [12]καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· [13]πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. [14]σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, [15]καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [16]πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, [17]ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

rate de păcate, mânate de fel şi fel de pofte, [7]totdeauna învăţând şi neputând niciodată să ajungă la cunoaşterea adevărului. [8]Şi aşa cum Iannis şi Iamvris i-au stat împotrivă lui Moise, aşa şi aceştia stau împotrivă adevărului, oameni stricaţi la minte, neîncercaţi în credinţă. [9]Dar nu vor înainta mai mult; căci nebunia lor va fi vădită tuturor, precum s-a făcut şi a acelora.

Tu însă ai urmat învăţăturii mele, purtării, voinţei, credinţei, îndelung-răbdării, iubirii, răbdării, [11]prigoanelor, patimilor – câte mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra, ce prigoane am răbdat! Şi din toate m-a izbăvit Domnul. [12]Cu adevărat, toţi care voiesc să vieţuiască cu bună-cinstire în Hristos Iisus vor fi prigoniţi; [13]iar oamenii vicleni şi amăgitori vor înainta spre mai rău, ducându-i pe alţii în rătăcire şi rătăcindu-se pe sine. [14]Tu însă rămâi în cele ce ai învăţat şi te-ai încredinţat, ştiind de la cine ai învăţat [15]şi că din pruncie cunoşti sfintele Scripturi, cele care pot să te înţelepţească spre mântuire, prin credinţa cea în Hristos Iisus. [16]Toată Scriptura este de-Dumnezeu-însuflată şi folositoare, spre învăţătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre povăţuirea cea întru dreptate, [17]ca omul lui Dumnezeu să fie deplin, întrarmat spre tot lucru bun.

Κεφάλαιον Δ´

Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, [2]κήρυξον τὸν

Capitolul 4

Aşadar, te jur înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos, Care va să judece viii şi morţii, în vremea arătării Lui şi împărăţiei Lui: [2]propovăduieşte cuvântul, stăruieşte la vreme potrivită şi

λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. [3]ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, [4]καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. [5]σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. [6]ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε. [7]τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· [8]λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως· [10]Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· [11]Λουκᾶς ἐστι μόνος μετ᾽ ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. [12]Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. [13]τὸν φαιλόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. [14]Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδῴη αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· [15]ὃν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. [16]Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη· [17]ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. [18]καὶ ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν

nepotrivită, mustră, ceartă, mângâie cu toată îndelunga-răbdare şi învăţătura. [3]Căci va fi o vreme când nu vor suferi învăţătura sănătoasă, ci, după poftele lor, îşi vor grămădi loruşi învăţători, gâdilându-şi auzul, [4]şi de la adevăr auzul şi-l vor întoarce şi se vor abate către basme. [5]Tu însă fii cu trezvie în toate, pătimeşte răul, fă lucru de evanghelist, slujirea ta fă-o deplin! [6]Căci eu de-acum îmi vărs sângele şi vremea despărţirii mele s-a apropiat. [7]Lupta cea bună m-am luptat, calea am săvârşit, credinţa am păzit; [8]de acum mi s-a pus deoparte cununa dreptăţii, pe care mi-o va răsplăti mie Domnul în ziua aceea, Dreptul Judecător, şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea Lui.

Sârguieşte-te să vii la mine grabnic; [10]căci Dimas m-a părăsit, iubind veacul de acum, şi a plecat la Tesalonic; Crescent în Galatia, Tit în Dalmaţia; [11]Numai Luca este cu mine. Luându-l pe Marcu, adu-l cu tine; căci îmi este de bun-folos în slujire. [12]Pe Tihic l-am trimis la Efes. [13]Când vei veni, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troa la Carp, precum şi cărţile, mai ales pergamentele. [14]Alexandru arămarul multe rele mi-a făcut; să-i răsplătească Domnul după faptele lui; [15]de care şi tu păzeşte-te, căci mult s-a împotrivit cuvintelor noastre. [16]La întâia mea apărare, nimeni n-a fost alături de mine, ci toţi m-au părăsit. Să nu li se socotească! [17]Însă Domnul mi-a fost alături şi mi-a dat putere, pentru ca, prin mine, propovăduirea să se plinească şi să audă toate neamurile; şi m-am izbăvit din gura leului. [18]Şi mă va izbăvi pe mine Domnul de tot lucrul rău şi mă va mântui întru îm-

βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. 20 Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. 22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν· ἀμήν.

părăția Sa cea cerească; Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!

Îmbrățișează pe Priscila și pe Acvila și casa lui Onisifor. 20 Erast a rămas în Corint, iar pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav. 21 Sârguiește-te să vii înainte de iarnă. Te îmbrățișează Eubul și Pudens și Linos și Claudia și frații toți. 22 Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Harul cu voi! Amin.

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΠΡΟϹ ΤΙΤΟΝ

EPISTOLA CĂTRE TIT

Κεφάλαιον Α΄

Capitolul 1

Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ᾽ εὐσέβειαν [2]ἐπ᾽ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, [3]ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, [4]Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

Pavel, rob al lui Dumnezeu şi apostol al lui Iisus Hristos, după credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi deplina-cunoştinţă a adevărului celui după buna-cinstire, [2]întru nădejdea vieţii veşnice, pe care a făgăduit-o nemincinosul Dumnezeu mai înainte de vremurile veşnice [3]şi a arătat, la vremea lui, cuvântul Său în propovăduirea încredinţată mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu, [4]lui Tit, adevăratul fiu după credinţa cea de obşte: Har, milă, pace, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, [6]εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. [7]δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, [8]ἀλλὰ

Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce lipsesc şi să aşezi preoţi prin cetăţi, precum eu ţi-am rânduit: [6]De este cineva fără vină, bărbat al unei singure femei, având copii credincioşi, nu sub învinuire de dezmăţ sau nesupuşi. [7]Căci trebuie ca episcopul să fie fără vină, ca iconom al lui Dumnezeu, nu îngâmfat, nu mânios, nu beţiv, nu bătăuş, nu lacom de câş-

φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, 9ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. 10Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, 11οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. 12εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. 13ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι᾽ ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, 14μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. 15πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. 16Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

tig ruşinos, 8ci primitor de străini, iubitor de bine, cumpătat, drept, cuvios, înfrânat, 9ţinându-se de cuvântul credincios cel după învăţătură, ca să fie destoinic şi să îndemne în învăţătura cea sănătoasă şi să mustre pe cei împotrivă-grăitori. 10Căci mulţi sunt şi nesupuşi, grăitori în deşert şi amăgitori-de-minţi, mai ales cei din tăierea-împrejur, 11cărora trebuie să li se pună frâu gurii, ca unora care răstoarnă case întregi, învăţând ce nu trebuie de dragul unui câştig ruşinos. 12A zis unul dintre ei, însuşi fiind un prooroc de-al lor: Cretanii sunt pururea mincinoşi, fiare rele, pântece leneşe. 13Mărturia aceasta este adevărată; pentru care pricină mustră-i cu asprime, ca să fie sănătoşi în credinţă, 14neluând aminte la basmele iudaice şi la poruncile unor oameni care se întorc de la adevăr. 15Toate sunt curate celor curaţi; iar celor întinaţi şi necredincioşi nimic nu le este curat, ci li s-a întinat lor şi mintea şi conştiinţa. 16Ei mărturisesc că Îl ştiu pe Dumnezeu, dar cu faptele Îl tăgăduiesc, urâciune fiind ei, nesupuşi şi la tot lucru bun neîncercaţi.

Κεφάλαιον Β΄

Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. 2Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. 3Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, 4ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, 5σώφρονας,

Capitolul 2

Tu însă grăieşte cele ce se cuvin învăţăturii sănătoase. 2Bătrânii să fie cu trezvie, cuviincioşi, cumpătaţi, sănătoşi în credinţă, în dragoste, în răbdare; 3bătrânele, de asemenea, în înfăţişare de sfinţită-cuviinţă, neclevetitoare, nerobite de vin mult, învăţând de bine, 4ca să înţelepţească pe cele tinere să-şi iubească bărbaţii, să-şi

ἁγνάς, οἰκουρούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. [6]Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, [7]περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, [8]λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. [9]Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, [10]μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. [11]Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, [12]παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, [13]προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [14]ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. [15]Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου περιφρονείτω.

iubească copiii, [5]să fie cumpătate, neprihănite, gospodine, bune, supuse bărbaţilor lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu. [6]Pe cei tineri, de asemenea, îndeamnă-i să fie cumpătaţi, [7]în toate dându-te pe tine pildă de fapte bune, iar în învăţătură arătând neschimbare, cuviinţă, nestricăciune, [8]cuvânt sănătos, de neosândit, pentru ca cel potrivnic să se ruşineze, neavând de zis nimic rău despre noi. [9]Robii să se supună stăpânilor lor, să fie bineplăcuţi întru toate, negrăind împotrivă, [10]nedosind nimic, ci arătând toată buna credinţă, ca în toate să împodobească învăţătura Mântuitorului nostru Dumnezeu. [11]Căci s-a arătat harul cel mântuitor al lui Dumnezeu tuturor oamenilor, [12]învăţându-ne ca, lepădând reaua-cinstire şi poftele lumeşti, să vieţuim în cumpătare şi în dreptate şi în bună-cinstire în veacul de acum, [13]aşteptând fericita nădejde şi arătare a slavei marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, [14]Care S-a dat pe Sine pentru noi, ca să ne răscumpere de toată fărădelegea şi să-Şi curăţească Sieşi popor ales, râvnitor de fapte bune. [15]Acestea grăieşte şi îndeamnă şi mustră cu toată porunca; nimeni să nu te dispreţuiască.

Κεφάλαιον Γ´

Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, [2]μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾳότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. [3]Ἦμεν γάρ ποτε

Capitolul 3

Aminteşte-le să se supună stăpânirilor şi puterilor, să asculte, să fie gata spre tot lucru bun, [2]pe nimeni să nu hulească, să fie necertăreţi, îngăduitori, arătând toată blândeţea către toţi oamenii. [3]Căci eram cândva şi noi fără de

καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους· 4ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, 5οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου, 6οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, 7ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. 8Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· 9μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, 11εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. 12Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 13Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. 14μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. 15Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

minte, neascultători, rătăciți, fiind robi poftelor şi plăcerilor felurite, petrecând în răutate şi pizmă, urâți fiind şi urându-ne unul pe altul; 4dar, când bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat, 5nu din faptele cele întru dreptate, pe care le-am făcut noi, ci după mila Lui, ne-a mântuit pe noi prin baia naşterii din nou şi prin înnoirea Duhului Sfânt, 6pe Care L-a vărsat peste noi, din belşug, prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, 7ca, îndreptându-ne prin harul Aceluia, moştenitori să ne facem, potrivit nădejdii, ai vieții veşnice. 8Credincios este cuvântul; şi despre acestea vreau să adevereşti cu tărie, ca cei care au crezut lui Dumnezeu să aibă grijă să fie în frunte la fapte bune. Acestea sunt cele bune şi folositoare oamenilor. 9Iar de întrebările nebuneşti şi de înşirări de neamuri şi de certuri şi de sfădirile despre Lege, fereşte-te; căci sunt nefolositoare şi deşarte. 10De omul eretic, după o mustrare şi după a doua, depărtează-te, 11ştiind că unul ca acesta s-a abătut şi păcătuieşte, osândit de sine însuşi. 12Când voi trimite pe Artemas la tine sau pe Tihic, sârguieşte-te să vii la mine la Nicopole; căci acolo am socotit să iernez. 13Pe Zenas, cunoscătorul de lege, şi pe Apolo trimite-i mai înainte cu bună grijă, ca nimic să nu le lipsească. 14Şi să învețe şi ai noştri să fie în frunte la fapte bune, spre trebuințele cele de neapărată nevoie, ca să nu fie neroditori. 15Te îmbrățişează toți cei dimpreună cu mine. Îmbrățişează-i pe cei ce ne iubesc pe noi în credință. Harul cu voi toți! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

EPISTOLA CĂTRE FILIMON

Παῦλος, δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν [2]καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ᾽ οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· [3]χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, [5]ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, [6]ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. [7]χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, [9]διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ· τοιοῦτος ὤν, ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, [10]παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς

Pavel, întemniţat al lui Hristos Iisus, şi fratele Timotei, lui Filimon, iubitul şi împreună-lucrătorul nostru, [2]şi iubitei Apfia şi lui Arhip, cel împreună-ostaş cu noi, şi Bisericii din casa ta: [3]Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos!

Mulţumesc Dumnezeului meu pururea, făcând pomenirea ta în rugăciunile mele, [5]auzind de iubirea ta şi de credinţa pe care o ai în Domnul Iisus şi în toţi sfinţii, [6]pentru ca împărtăşirea credinţei tale să se facă lucrătoare, prin deplina-cunoştinţă a tot binele cel din noi, întru Hristos Iisus. [7]Căci avem har mult şi mângâiere în iubirea ta, că inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate.

De aceea, deşi am multă îndrăznire în Hristos să-ţi poruncesc ce se cuvine, [9]pentru iubire, mai degrabă te rog: Aşa fiind eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi întemniţat al lui Iisus Hristos, [10]te rog pentru fiul meu, pe care l-am născut în lanţurile

μου, Ὀνήσιμον, [11]τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα· [12]σὺ δὲ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβοῦ· [13]ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· [14]χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. [15]τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, [16]οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ. [17]εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. [18]εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει· [19]ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. [20]ναί, ἀδελφέ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. [21]Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. [22]ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. [23]Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, [24]Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. [25]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν· ἀμήν.

mele, pentru Onisim, [11]cel care cândva îți era nefolositor, iar acum și ție și mie ne este de bun-folos, pe care l-am trimis înapoi; [12]tu deci, pe acesta, adică inima mea, primește-l; [13]eu voiam să-l țin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie în lanțurile Evangheliei; [14]dar fără voia ta n-am voit să fac nimic, ca nu cumva binele tău să fie silit, ci de bunăvoie. [15]Căci poate pentru aceea s-a despărțit de tine pentru un timp, ca veșnic să-l dobândești, [16]dar nu ca rob, ci mai mult decât un rob, ca pe un frate iubit, mai ales mie, şi cu cât mai vârtos ție, şi în trup şi în Domnul. [17]Deci, dacă mă ai pe mine părtaş, primeşte-l pe el ca pe mine. [18]Iar de te-a nedreptățit cu ceva sau îți este dator, socoteşte-mi mie aceasta. [19]Eu, Pavel, am scris cu mâna mea, eu îți voi plăti; ca să nu-ți spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuți. [20]Da, frate, fie să mă folosesc şi eu de tine în Domnul; odihneşte inima mea în Domnul! [21]Încredințat fiind de ascultarea ta, ți-am scris, ştiind că şi mai mult decât zic eu vei face. [22]Şi totodată pregăteşte-mi loc de găzduit; căci nădăjduiesc că, prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă. [23]Te îmbrățişează Epafras, cel împreună-robit cu mine în Hristos Iisus, [24]Marcu, Aristarh, Dimas, Luca, cei împreună-lucrători cu mine. [25]Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

EPISTOLA CĂTRE EVREI

Κεφάλαιον Α΄

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, [2]ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι᾽ οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· [3]ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι᾽ ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, [4]τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων· *υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;* καὶ πάλιν· *ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;* [6]ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· *καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.* [7]καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· *ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ*

Capitolul 1

În multe rânduri şi în multe chipuri grăind odinioară Dumnezeu părinţilor prin prooroci, la sfârşitul zilelor acestora ne-a grăit nouă prin Fiul, [2]pe Care L-a pus moştenitor a toate, prin Care a făcut şi veacurile; [3]Care, fiind strălucirea slavei şi întipărirea ipostasului Lui şi purtând toate cu cuvântul puterii Lui, după ce a făcut prin Sine curăţirea păcatelor noastre, a şezut de-a dreapta măririi întru cele înalte, [4]cu atât mai mare făcându-Se decât îngerii, cu cât a moştenit un nume mai deosebit decât ei.

Căci căruia dintre îngeri a zis vreodată: *Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut;* şi iarăşi: *Eu Îi voi fi Lui Tată şi El Îmi va fi Mie Fiu?* [6]Şi iarăşi, când Îl aduce pe Cel întâi născut în lume, zice: *Şi să se închine Lui toţi îngerii lui Dumnezeu.* [7]Şi despre îngeri zice: *Cel ce face pe îngerii Săi duhuri şi pe slujitorii Săi pară de foc;* [8]Iar despre Fiul: *Tronul Tău, Dumnezeule, în veacul*

πυρὸς φλόγα· 8πρὸς δὲ τὸν υἱόν· *ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.* 9*ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου·* 10καί· *σὺ κατ᾽ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί·* 11*αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,* 12*καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.* 13πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε· *κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;* 14οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

veacului; toiag al dreptăţii toiagul împărăţiei Tale. 9*Iubit-ai dreptatea şi ai urât fărădelegea; pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtaşii Tăi.* 10Şi: *Tu, dintru început, Doamne, pământul l-ai întemeiat şi lucrurile mâinilor Tale sunt cerurile;* 11*ele vor pieri, dar Tu rămâi; şi toate ca o haină se vor învechi,* 12*şi ca pe un acoperământ le vei înfăşura, şi se vor schimba; dar Tu Acelaşi eşti şi anii Tăi nu se vor sfârşi.* 13Şi căruia dintre îngeri i-a zis vreodată: *Şezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor Tale?* 14Nu sunt toţi duhuri slujitoare, trimise spre slujire, pentru cei ce au să moştenească mântuirea?

Κεφάλαιον Β´

Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μή ποτε παραρρυῶμεν. 2εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, 3πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

Capitolul 2

Pentru aceea trebuie mai mult să luăm aminte la cele auzite, ca nu cumva să rătăcim. 2Căci, dacă s-a adeverit cuvântul grăit prin îngeri şi toată călcarea de poruncă şi neascultarea şi-a primit dreapta răsplătire, 3cum vom scăpa noi neluând în seamă o astfel de mântuire, care, luând început a se grăi prin Domnul, s-a adeverit întru noi de către cei ce au ascultat-o, 4împreună mărturisind Dumnezeu şi cu semne, şi cu minuni, şi cu felurite puteri, şi cu împărţirile Duhului Sfânt după a Sa voinţă?

Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, [6]διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων· *τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;* [7]*ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,* [8]*πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ·* ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· [9]τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. [10]ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. [11]ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, [12]λέγων· *ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·* [13]καὶ πάλιν· *ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ·* καὶ πάλιν· *ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.* [14]ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, [15]καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. [16]οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. [17]ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. [18]ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

Căci nu îngerilor le-a supus lumea ce va să vină, despre care vorbim, [6]ci a mărturisit undeva cineva, zicând: *Ce este omul, că-l pomeneşti pe el, sau fiul omului, că-l cercetezi pe el?* [7]*Micşoratu-l-ai pe el cu puţin faţă de îngeri; cu slavă şi cu cinste l-ai încununat pe el;* [8]*toate le-ai supus sub picioarele lui;* căci, toate supunându-le Lui, nimic nu I-a lăsat Lui nesupus. Acum însă, încă nu vedem că toate sunt supuse Lui. [9]Ci pe Cel micşorat cu puţin faţă de îngeri Îl vedem, pe Iisus, pentru patima morţii, cu slavă şi cu cinste încununat, ca, prin harul lui Dumnezeu, pentru toţi să guste moartea. [10]Căci se cuvenea Lui, Celui pentru Care sunt toate şi prin Care sunt toate, pe mulţi fii ducându-i la slavă, să-L desăvârşească prin patimi pe Începătorul mântuirii lor. [11]Căci şi Cel ce sfinţeşte şi cei ce se sfinţesc dintru Unul sunt toţi; pentru care pricină nu se ruşinează să-i numească pe ei fraţi, [12]zicând: *Vesti-voi Numele Tău fraţilor mei, în mijlocul Bisericii Te voi lăuda;* [13]şi iarăşi: *Eu mă voi încrede în El;* şi iarăşi: *Iată Eu şi pruncii pe care Mi i-a dat Dumnezeu.* [14]Deci, de vreme ce pruncii se împărtăşesc de trup şi sânge, şi El în acelaşi fel S-a făcut părtaş la acestea, ca, prin moarte, să nimicească pe cel ce avea stăpânirea morţii, adică pe diavolul, [15]şi să-i scape pe aceia care, prin frica morţii, erau ţinuţi în robie în toată vremea vieţii. [16]Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat. [17]Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor, ca să Se facă milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, spre a ispăşi păcatele poporului. [18]Căci în ceea ce a pătimit, Însuşi fiind ispitit, poate şi celor ispitiţi să le ajute.

Κεφάλαιον Γ΄

Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, [2]πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [3]πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. [4]πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας Θεός. [5]καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, [6]Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν.

Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· *σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,* [8]*μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,* [9]*οὗ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη·* [10]*διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ καὶ εἶπον· ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου·* [11]*ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·* [12]βλέπετε, ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, [13]ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· [14]μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους

Capitolul 3

Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi ai chemării cereşti, luaţi seama la Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos, [2]credincios fiind Celui ce L-a făcut, ca şi Moise în toată casa Lui. [3]Căci de mai multă slavă S-a învrednicit Acesta decât Moise, după cum mai multă cinste are decât casa cel ce a zidit-o. [4]Căci toată casa se zideşte de cineva, dar Cel ce pe toate le zideşte este Dumnezeu. [5]Şi Moise a fost credincios în toată casa Lui, ca o slugă, spre mărturie a celor ce aveau să se grăiască, [6]iar Hristos ca Fiu a fost peste casa Lui, a Cărui casă suntem noi, numai dacă ţinem neclintită îndrăznirea şi lauda nădejdii până la sfârşit.

De aceea, precum zice Duhul cel Sfânt: *Astăzi, dacă auziţi glasul Lui,* [8]*nu vă învârtoşaţi inimile voastre, ca la răzvrătire, în ziua ispitirii, în pustie,* [9]*unde M-au ispitit părinţii voştri, M-au încercat, şi au văzut lucrările Mele patruzeci de ani.* [10]*De aceea, M-am mâniat pe neamul acela şi am zis: Pururea rătăcesc cu inima şi n-au cunoscut căile Mele;* [11]*cum M-am jurat în mânia Mea: „Nu vor intra în odihna Mea!".* [12]Vedeţi, fraţilor, să nu fie în vreunul din voi inimă vicleană, de necredinţă, depărtându-se de la Dumnezeul cel viu. [13]Ci îndemnaţi-vă în fiecare zi câtă vreme se cheamă *Astăzi*, ca să nu se învârtoşeze dintre voi cineva cu înşelăciunea păcatului; [14]căci părtaşi ne-am făcut lui Hristos, numai dacă ţinem neclintit până la sfârşit începutul întemeierii, [15]de

βεβαίαν κατάσχωμεν, 15ἐν τῷ λέγεσθαι· *σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.* 16τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ᾽ οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; 17τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασι; 19καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι᾽ ἀπιστίαν.

vreme ce se zice: *Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă învârtoşați inimile ca la răzvrătire.* 16Căci cine, auzind, s-a răzvrătit? Oare nu toți cei care au ieşit din Egipt, prin Moise? 17Şi pe cine S-a mâniat patruzeci de ani? Oare nu pe cei ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie? 18Şi cui S-a jurat că nu vor intra întru odihna Lui, dacă nu celor nesupuşi? 19Şi vedem că n-au putut să intre, pentru necredință.

Κεφάλαιον Δ´

Φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε, καταλειπομένης ἐπαγγελίας *εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ,* δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. 2καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ᾽ οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκραμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3*εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν* οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν· *ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·* καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτω· *καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ·* 5καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· *εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.* 6ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεταί τινας εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι᾽ ἀπείθειαν, 7πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυῒδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς εἴρηται· *σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.* 8εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰη-

Capitolul 4

Să ne temem, deci, ca nu cumva, fiind lăsată făgăduința de a *intra în odihna Lui,* să pară că cineva dintre voi e lipsit. 2Că şi nouă ni s-a binevestit ca şi acelora; dar acelora nu le-a folosit cuvântul propovăduirii, neavând amestec cu credința celor care au auzit. 3Căci *intrăm în odihnă* noi, cei ce am crezut, precum s-a zis: *Cum M-am jurat întru mânia Mea: Nu vor intra în odihna Mea;* măcar că lucrările erau făcute de la întemeierea lumii. 4Căci s-a zis undeva despre ziua a şaptea astfel: *Şi S-a odihnit Dumnezeu în ziua a şaptea de toate lucrările Sale.* 5Şi în acelaşi loc, iarăşi: *Nu vor intra în odihna Mea!* 6Deci, de vreme ce rămâne ca unii să intre în ea, şi cei cărora li s-a binevestit mai înainte nu au intrat, pentru nesupunere, 7iarăşi rânduieşte o zi, *Astăzi*, prin David zicând, după atâta vreme, precum s-a zis: *Astăzi dacă auziți glasul Lui, nu vă învârtoşați inimile.* 8Căci dacă pe aceia Iisus Navi i-ar fi odihnit, n-ar fi

σοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας· [9]ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. [10]ὁ γὰρ εἰσελθὼν *εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ,* ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. [11]Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. [12]Ζῶν γὰρ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας, [13]καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. [15]οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. [16]προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

vorbit despre o altă zi după acestea. [9]Drept aceea, rămâne odihnă ca de sâmbătă poporului lui Dumnezeu. [10]Căci cel ce a *intrat întru odihna Lui, şi el s-a odihnit de lucrările lui,* precum Dumnezeu de ale Sale. [11]Să ne sârguim deci să intrăm întru acea odihnă, ca să nu cadă cineva în aceeaşi pildă a nesupunerii. [12]Căci viu este Cuvântul lui Dumnezeu şi lucrător şi mai ascuţit decât toată sabia cu două tăişuri, şi pătrunzător până la despărţitura sufletului şi a duhului, a încheieturilor şi a măduvei, şi judecător al cugetelor şi al gândurilor inimii, [13]şi nu este zidire nearătată înaintea Lui, ci toate sunt goale şi descoperite ochilor Lui, către Care ne este cuvântul de apărare.

Drept aceea, având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ţinem mărturisirea. [15]Că nu avem arhiereu care să nu poată pătimi împreună cu neputinţele noastre, ci pe Unul ispitit întru toate, după asemănare, afară de păcat. [16]Să ne apropiem deci cu îndrăzneală de tronul harului, ca să luăm milă şi har să aflăm, spre ajutor la vreme potrivită.

Κεφάλαιον Ε΄

Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, [2]μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν· [3]καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. [4]καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει

Capitolul 5

Căci orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, pentru oameni este pus în cele către Dumnezeu, ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate; [2]putând să fie îngăduitor faţă de cei neştiutori şi rătăciţi, de vreme ce şi el este cuprins de neputinţă. [3]Şi pentru aceasta dator este, precum pentru popor, aşa şi pentru sine să aducă jertfă pentru păcate. [4]Şi nu de la sine îşi ia cineva cinstea, ci

τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών. [5]οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· *υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·* [6]καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· *σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.* [7]ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, [8]καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, [9]καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, [10]προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ *ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.*

Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. [12]καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. [13]πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης· νήπιος γάρ ἐστι· [14]τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

chemat de Dumnezeu, ca şi Aaron. [5]Aşa şi Hristos, nu El S-a slăvit pe Sine, ca să Se facă Arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: *Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut.* [6]Precum şi altundeva zice: *Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.* [7]Care, în zilele trupului Său, aducând cereri şi rugi către Cel ce putea să-L mântuiască pe El din moarte, cu strigare tare şi cu lacrimi, şi fiind auzit pentru evlavie, [8]chiar de era Fiu, a învăţat ascultarea din cele ce a pătimit, [9]şi desăvârşindu-Se, S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricinuitor al mântuirii veşnice, [10]numit fiind de Dumnezeu: *Arhiereu după rânduiala lui Melchisedec.*

Despre aceasta avem a zice mult cuvânt şi greu de tâlcuit, de vreme ce greoi v-aţi făcut la auz. [12]Căci şi voi, datori fiind după atâta vreme să fiţi învăţători, iarăşi aveţi trebuinţă să vă înveţe cineva care sunt cele de început ale cuvintelor lui Dumnezeu, şi aţi ajuns să aveţi trebuinţă de lapte şi nu de hrană tare. [13]Căci tot cel ce are parte de lapte este neîncercat în cuvântul dreptăţii; căci prunc este; [14]iar hrana tare este a celor desăvârşiţi, care au prin obişnuinţă simţurile deprinse spre deosebirea binelui şi a răului.

Κεφάλαιον ϛ´

Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, [2]βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν καὶ κρίμα-

Capitolul 6

De aceea, lăsând cuvântul de început despre Hristos, să trecem la desăvârşire, nemaipunând iarăşi temelie a pocăinţei de la faptele moarte, a credinţei în Dumnezeu, [2]a învăţăturii despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morţilor

τος αἰωνίου. [3]καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. [4]ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἁγίου [5]καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, [6]καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. [7]γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι᾽ οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· [8]ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. [9]Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. [10]οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. [11]ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, [12]ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ᾽ οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ᾽ ἑαυτοῦ, [14]λέγων· *ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε·* [15]καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. [16]ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· [17]ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, [18]ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν

şi judecata veşnică. [3]Şi aceasta o vom face de va îngădui Dumnezeu. [4]Căci este cu neputinţă ca cei ce s-au luminat o dată şi au gustat darul cel ceresc şi s-au făcut părtaşi Duhului Sfânt, [5]şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului ce va să fie [6]şi au căzut, să se înnoiască iarăşi spre pocăinţă, de vreme ce iarăşi Îl răstignesc loruşi pe Fiul lui Dumnezeu şi Îl fac de batjocură. [7]Căci pământul care bea ploaia ce vine peste el adeseori şi naşte iarba folositoare celor pentru care a şi fost lucrat, se împărtăşeşte de binecuvântare de la Dumnezeu; [8]dar, dacă scoate spini şi mărăcini, netrebnic este şi aproape de blestem, iar sfârşitul lui este arderea. [9]Iar despre voi, iubiţilor, suntem încredinţaţi de lucrurile cele mai bune şi care ţin de mântuire, chiar dacă grăim aşa, [10]căci nu este nedrept Dumnezeu, ca să uite de lucrul vostru şi de osteneala dragostei pe care aţi arătat-o în numele Lui, voi, care aţi slujit şi slujiţi sfinţilor. [11]Şi dorim ca fiecare dintre voi să arate aceeaşi sârguinţă spre încredinţarea nădejdii, până la sfârşit, [12]ca să nu fiţi zăbavnici, ci următori ai celor ce, prin credinţă şi îndelungă-răbdare, moştenesc făgăduinţele.

Căci Dumnezeu, făgăduind lui Avraam, de vreme ce nu avea pe nimeni mai mare să Se jure, S-a jurat pe Sine, [14]zicând: *Cu adevărat, binecuvântând te voi binecuvânta, şi înmulţind te voi înmulţi.* [15]Şi aşa, având îndelungă-răbdare, a dobândit făgăduinţa. [16]Căci oamenii se jură pe cel mai mare şi jurământul le este lor capăt a toată împotrivirea, spre adeverire; [17]în acesta, mai mult voind Dumnezeu să arate moştenitorilor făgăduinţei nestrămutarea sfatului Său, a mijlocit prin jurământ, [18]ca prin două lucruri nestrămutate, în care este cu neputin-

οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· [19]ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς *τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος*, [20]ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ță să mintă Dumnezeu, să avem mângâiere tare noi, cei ce scăpăm, ca să ținem nădejdea pusă înainte, [19]pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită şi tare, care intră *în cele mai dinlăuntru ale catapetesmei,* [20]unde înainte-mergător pentru noi a intrat Iisus, făcându-Se Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

Κεφάλαιον Ζ΄

Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, *βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου,* ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, [2]ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὅ ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης, [3]ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. [4]Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. [5]καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευῒ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ᾽ ἔστι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· [6]ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. [7]χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. [8]καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνῄσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. [9]καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· [10]ἔτι γὰρ

Capitolul 7

Căci acest Melchisedec, *împărat al Salimului, preot al Dumnezeului Celui Preaînalt,* care L-a întâmpinat pe Avraam când se întorcea de la uciderea împăraților şi l-a binecuvântat, [2]căruia şi zeciuială din toate i-a împărțit Avraam, care se tâlcuieşte mai întâi împărat al dreptății, şi apoi împărat al Salimului, adică împărat al păcii, [3]fără de tată, fără de mamă, fără seminție, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieții, ci, asemănat Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot de-a pururea. [4]Vedeți, dar, cât de mare este acesta, căruia patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din pârga prăzilor. [5]Şi cei dintre fiii lui Levi care primesc preoția au poruncă să ia zeciuială de la popor, după lege, adică de la frații lor, chiar dacă şi aceştia au ieşit din coapsa lui Avraam; [6]iar cel ce nu se trăgea din neamul lor a luat zeciuială de la Avraam şi l-a binecuvântat pe cel care avea făgăduințele. [7]Fără nici o îndoială, cel mai mic se binecuvântează de către cel mai mare. [8]Şi aici iau zeciuieli oameni care mor, iar acolo, unul mărturisit că trăieşte. [9]Şi, ca să zic aşa, prin Avraam

ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ. [11]Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν· ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο· τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; [12]μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. [13]ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. [14]πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωϋσῆς ἐλάλησε.

Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, [16]ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου· [17]μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι *σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.* [18]ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές· [19]οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. [20]καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας –οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, [21]ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν· *ὤμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ*–, [22]κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. [23]Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· [24]ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· [25]ὅθεν καὶ σῴζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. [26]Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμέ-

a dat zeciuială şi Levi, cel ce ia zeciuieli; [10]căci el era încă în coapsa părintelui când l-a întâmpinat Melchisedec. [11]Dacă deci desăvârşirea ar fi fost prin preoţia levitică – căci poporul pe temeiul ei a primit legea – ce trebuinţă mai era să se ridice alt preot după rânduiala lui Melchisedec şi să nu se numească după rânduiala lui Aaron? [12]Căci, schimbându-se preoţia, de nevoie se face şi schimbarea Legii. [13]Căci Cel despre Care se spun acestea e părtaş altei seminţii, din care nimeni nu s-a apropiat de jertfelnic, [14] – căci e învederat că din Iuda a răsărit Domnul nostru –, pentru care seminţie Moise n-a grăit nimic despre preoţie.

Şi mai mult încă, este şi mai învederat dacă se ridică un alt preot după asemănarea lui Melchisedec, [16]Care S-a făcut nu după legea poruncii trupeşti, ci după puterea vieţii nepieritoare, [17]căci mărturiseşte: *Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.* [18]Căci se face înlăturare a poruncii de dinainte pentru neputinţa şi nefolosul ei; [19]căci nimic n-a desăvârşit Legea, ci ea este aducerea unei nădejdi mai bune, prin care ne apropiem de Dumnezeu. [20]Şi pe cât nu a fost fără jurământ – căci aceştia s-au făcut preoţi fără jurământ, [21] iar Acela cu jurământ, prin Cel ce zice către El: *Juratu-S-a Domnul şi nu-I va părea rău: Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec* –, [22]pe atât S-a făcut Iisus chezaş unui testament mai bun. [23]Şi aceştia s-au făcut preoţi mai mulţi, pentru că erau împiedicaţi de moarte să rămână, [24]dar Acela, pentru că rămâne în veac, are preoţia netrecătoare. [25]Pentru aceasta şi poate să mântuiască pentru totdeauna pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu, fiind viu întotdeauna ca să mijlocească pentru ei.

νος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, 27ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. 28ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

26Căci de un astfel de Arhiereu aveam trebuinţă: cuvios, fără răutate, neîntinat, osebit de cei păcătoşi şi făcându-Se mai presus decât cerurile, 27Care nu are nevoie, ca arhiereii, să aducă jertfe în toate zilele, mai întâi pentru păcatele lor, apoi pentru ale poporului, căci a făcut aceasta o dată pentru totdeauna, aducându-Se jertfă pe Sine Însuşi. 28Căci Legea pune arhierei oameni care au neputinţă, iar cuvântul jurământului celui de după Lege Îl pune pe Fiul desăvârşit în veac.

Κεφάλαιον Η΄

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2τῶν Ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, *ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος*, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. 3πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. 4εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα, 5οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· *ὅρα* γάρ φησι, *ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·* 6νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. 7εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ

Capitolul 8

Şi lucru de căpetenie peste cele spuse: un astfel de Arhiereu avem, Care a şezut de-a dreapta tronului măririi în ceruri, 2slujitor al Sfintei Sfintelor şi al Cortului celui adevărat, *pe care l-a înfipt Domnul*, şi nu un om. 3Căci orice arhiereu este pus să aducă daruri şi jertfe; de aceea este de trebuinţă ca şi Acesta să aibă ceva să aducă. 4Căci dacă ar fi pe pământ, nici n-ar fi preot, de vreme ce preoţii sunt cei care aduc după Lege darurile, 5care slujesc pildei şi umbrei celor cereşti, precum a avut Moise înştiinţare, când avea să ridice cortul: *Vezi*, zice, *să faci toate după chipul cel arătat ţie în munte.* 6Aşa că a dobândit o slujire cu atât mai osebită, cu cât şi este Mijlocitorul unui testament mai bun, care a fost legiuit pe făgăduinţe mai bune. 7Căci dacă acela, cel dintâi, era fără prihană, nu s-ar mai fi căutat loc celui de-al doi-

ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. [8]μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει· *ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν, [9]οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος· [10]ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. [11]καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· [12]ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.* [13]ἐν τῷ λέγειν *καινὴν* πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

lea. [8]Căci, mustrând, le zice: *Iată vin zile, zice Domnul, când voi săvârşi peste casa lui Israel şi peste casa lui Iuda testament nou, [9]nu după testamentul pe care l-am făcut părinţilor lor, în ziua în care i-am apucat de mână ca să-i scot din pământul Egiptului; căci ei n-au rămas în testamentul Meu, şi Eu i-am nesocotit, zice Domnul. [10]Că acesta este testamentul pe care îl voi lăsa casei lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul, dând legile Mele în cugetul lor, şi pe inimile lor le voi scrie, şi voi fi lor Dumnezeu şi ei vor fi Mie popor. [11]Şi nu vor mai învăţa fiecare pe aproapele lui şi fiecare pe fratele lui, zicând: Cunoaşte pe Domnul! – că toţi Mă vor cunoaşte, de la cel mic al lor până la cel mare al lor; [12]căci milostiv voi fi cu nedreptăţile lor, şi păcatele şi fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.* [13]Şi zicând *Nou*, l-a învechit pe cel dintâi. Iar ce este învechit şi îmbătrânit aproape este de pieire.

Κεφάλαιον Θ´

Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό τε Ἅγιον κοσμικόν. [2]σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἅγια. [3]μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἅγια Ἁγίων, [4]χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσα-

Capitolul 9

Avea deci şi cortul cel dintâi rânduieli de slujbă şi sfânt locaş lumesc. [2]Căci un cort s-a gătit, cel dintâi, în care erau sfeşnicul şi masa·şi punerea înainte a pâinilor; care se numeşte Sfânta. [3]Iar după a doua catapeteasmă, un cort, cel numit Sfânta Sfintelor, [4]având altarul tămâierii de aur şi chivotul Testamentului ferecat peste tot cu aur, în care era năstrapa de aur, care avea mana, şi toiagul

σα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, [5]ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. [6]Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, [7]εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, [8]τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν Ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν· [9]ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ᾽ ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, [10]μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαιώμασι σαρκός, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. [11]Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ᾽ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, [12]οὐδὲ δι᾽ αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. [13]εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, [14]πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι; [15]Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως, θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. [16]ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· [17]διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος.

lui Aaron, care odrăslise, şi tablele Testamentului, [5]iar deasupra lui, heruvimii slavei, care umbreau acoperământul ispăşirii; despre acestea nu este vremea acum să vorbim cu de-amănuntul. [6]Şi aşa fiind întocmite acestea, în cortul cel dintâi intrau preoţii neîncetat, săvârşind slujbele; [7]în cel de-al doilea însă, numai arhiereul, o singură dată pe an, nu fără sânge, pe care îl aducea pentru sine însuşi şi pentru păcatele cele neştiute ale poporului, [8]Duhul Sfânt vădind aceasta: că încă nu era arătată calea către Sfânta Sfintelor, câtă vreme încă stătea cortul cel dintâi; [9]care este pildă pentru vremea aceasta, când se aduc daruri şi jertfe care nu pot să desăvârşească în privinţa conştiinţei pe închinător, [10]ci numai în privinţa mâncărurilor şi băuturilor şi feluritelor afundări şi rânduieli ale trupului, care sunt puse până la vremea îndreptării. [11]Iar Hristos, venind Arhiereu al bunătăţilor viitoare, prin cortul mai mare şi mai desăvârşit, nu făcut de mână, adică nu al acestei zidiri, [12]a intrat o singură dată în Sfînta Sfintelor, nu cu sânge de ţapi şi de viţei, ci cu sângele Său, aflând răscumpărare veşnică. [13]Căci dacă sângele taurilor şi al ţapilor şi cenuşa junincii, stropind pe cei spurcaţi, sfinţeşte spre curăţirea trupului, [14]cu cât mai mult sângele lui Hristos, Care, prin Duhul veşnic, S-a adus pe Sine fără prihană lui Dumnezeu, va curăţi conştiinţa voastră de faptele moarte, spre a sluji Dumnezeului Celui viu? [15]Şi pentru aceasta El este Mijlocitor al unui Testament nou, astfel încât – făcându-se o moarte spre răscumpărarea călcărilor de lege din primul Testament – cei chemaţi să ia făgăduinţa moştenirii veşnice. [16]Căci unde este testament, trebuie să fie vorba des-

18Ὅθεν οὐδ᾽ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται· 19λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισε 20λέγων· *τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός·* 21καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. 22καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.

Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. 24οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα Ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ᾽ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25οὐδ᾽ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἅγια κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· 26ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. 27καὶ καθ᾽ ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28οὕτω καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

pre moartea celui ce a lăsat testamentul. 17Căci un testament capătă putere la moartea omului, de vreme ce nu are nici o tărie când trăieşte cel ce l-a lăsat. 18De aceea, nici cel dintâi nu a fost înnoit fără sânge. 19Căci, după ce Moise a grăit toată porunca după Lege la tot poporul, luând el sângele viţeilor şi ţapilor, cu apă şi lână roşie şi isop, a stropit însăşi cartea şi pe tot poporul, 20zicând: *Acesta este sângele testamentului pe care l-a poruncit către voi Dumnezeu.* 21Dar şi cortul, şi toate vasele slujirii le-a stropit, asemenea, cu sânge. 22Şi aproape toate se curăţesc cu sânge, după Lege; şi fără vărsare de sânge nu se face lăsare de păcate.

Trebuia, aşadar, ca cele care închipuiesc cele din ceruri să se curăţească prin acestea, dar cele cereşti înseşi cu jertfe mai bune decât acestea. 24Căci nu în Sfânta Sfintelor făcută de mână, care o închipuie pe cea adevărată, a intrat Hristos, ci chiar în cer, să Se arate acum feţei lui Dumnezeu pentru noi; 25nici ca să Se aducă jertfă pe Sine de mai multe ori, aşa cum arhiereul intră în Sfânta Sfintelor în fiecare an, cu sânge străin; 26altfel, ar fi trebuit să pătimească de multe ori de la întemeierea lumii; acum însă, El S-a arătat o dată pentru totdeauna, la sfârşitul veacurilor, spre înlăturarea păcatului, prin jertfa Sa. 27Şi, precum este lăsat oamenilor să moară o singură dată, iar după aceea să fie judecata, 28aşa şi Hristos, aducându-Se jertfă o singură dată, ca să ridice păcatele celor mulţi, a doua oară, nu pentru păcat, Se va arăta celor ce Îl aşteaptă cu stăruinţă spre mântuire.

Κεφάλαιον Ι΄

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ᾽ ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· [2]ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους; [3]ἀλλ᾽ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ᾽ ἐνιαυτόν· [4]ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. [5]Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· *θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·* [6]*ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας·* [7]*τότε εἶπον· ἰδοὺ ἥκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου.* [8]ἀνώτερον λέγων ὅτι *θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας*, αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, [9]τότε εἴρηκεν· *ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου.* ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. [10]ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. [11]Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ᾽ ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· [12]αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς *ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ,* [13]τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως *τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.* [14]μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς

Capitolul 10

Căci Legea, având umbra bunătăţilor celor viitoare, nu însuşi chipul lucrurilor, cu aceleaşi jertfe care neîncetat se aduc în fiecare an, niciodată nu poate să-i desăvârşească pe cei ce se apropie. [2]Altminteri n-ar fi încetat oare să fie aduse, de vreme ce închinătorii, fiind o dată pentru totdeauna curăţiţi, n-ar mai avea conştiinţa păcatelor? [3]Dar prin ele se face în fiecare an pomenirea păcatelor. [4]Căci este cu neputinţă ca sânge de tauri şi de ţapi să înlăture păcatele. [5]De aceea, intrând în lume, zice: *Jertfă şi ofrandă n-ai voit, dar trup mi-ai întocmit.* [6]*Arderi de tot şi pentru păcat n-ai binevoit;* [7]*atunci am zis: Iată vin, în sulul cărţii stă scris despre mine, ca să fac, Dumnezeule, voia Ta.* [8]Zicând mai sus: *Jertfă şi ofrandă şi arderi de tot şi pentru păcat n-ai voit, nici n-ai binevoit*, care după Lege se aduc, [9]atunci a zis: *Iată vin, ca să fac, Dumnezeule, voia Ta*. Înlătură pe cea dintâi, ca să o pună pe a doua. [10]În voia aceasta noi suntem sfinţiţi, prin ofranda trupului lui Iisus Hristos, o dată pentru totdeauna. [11]Şi orice preot stă zi de zi, liturghisind şi aducând de mai multe ori aceleaşi jertfe, care niciodată nu pot să ridice păcatele. [12]Acesta însă, o singură jertfă pentru păcate aducând, de-a pururea *a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu,* [13]aşteptând de acum până ce *se vor pune vrăjmaşii Lui aşternut picioarelor Lui.* [14]Căci printr-o singură ofrandă, a desăvârşit de-a pururi pe cei

τοὺς ἁγιαζομένους. [15]Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, [16]*αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,* [17]*καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.* [18]ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Ἁγίων ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ, [20]ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, [21]καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, [22]προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, [23]καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος· [24]καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, [25]μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. [26]Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, [27]φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. [28]ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν *ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνῄσκει·* [29]πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; [30]οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· *ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος·* καὶ πάλιν· *Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.* [31]φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας

ce se sfinţesc; [15]şi ne dă mărturie şi Duhul cel Sfânt; căci, după ce a zis mai înainte: [16]*Acesta este testamentul pe care îl voi lăsa lor, după acele zile, zice Domnul: Dând legile Mele pe inimile lor şi pe cugetele lor le voi scrie,* [17]*şi de păcatele lor şi de fărădelegile lor nu-Mi voi mai aduce aminte.* [18]Unde este, dar, iertarea acestora, nu mai este ofrandă pentru păcat.

Având, deci, fraţilor, îndrăzneală pentru intrarea în Sfânta Sfintelor întru sângele lui Iisus, [20]pe care ne-a înnoit-o nouă, cale nouă şi vie, prin catapeteasmă, adică trupul Său, [21]şi având mare preot peste casa lui Dumnezeu, [22]să ne apropiem cu inimă adevărată, întru plinătatea credinţei, stropiţi la inimi spre curăţire de toată conştiinţa vicleană, [23]şi spălaţi la trup cu apă curată să ţinem neclintită mărturisirea nădejdii – căci credincios este Cel ce a făgăduit – [24]şi să luăm seama unul la altul, spre îndemnarea la dragoste şi la fapte bune, [25]nepărăsind adunarea noastră, precum este obiceiul unora, ci mângâind, şi cu atât mai mult cu cât vedeţi ziua apropiindu-se. [26]Căci, dacă păcătuim noi de bunăvoie după ce am primit cunoştinţa adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate, [27]ci o înfricoşătoare aşteptare a judecăţii şi iuţimea focului care îi va mistui pe cei potrivnici. [28]Lepădând cineva Legea lui Moise, *este omorât* fără îndurări, *pe mărturia a doi sau trei martori;* [29]cu cât mai rea vi se pare că va fi pedeapsa de care se va învrednici cel ce calcă în picioare pe Fiul lui Dumnezeu şi socoteşte a fi de rând sângele testamentului, întru care el a fost sfinţit, şi ocărăşte pe Duhul harului? [30]Căci ştim pe Cel ce a zis: *A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul;* şi iarăşi: *Domnul va judeca pe poporul*

Θεοῦ ζῶντος. [32]Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, [33]τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. [34]καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. [35]Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην. [36]ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. [37]*ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ.* [38]*ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.* [39]ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

Său. [31]Înfricoşător este a cădea în mâinile Dumnezeului Celui viu! [32]Aduceţi-vă aminte de zilele dintâi, în care, fiind luminaţi, multă luptă aţi răbdat, a patimilor, [33]pe de o parte, făcându-vă privelişte prin ocări şi strâmtorări, pe de alta, făcându-vă părtaşi cu cei care vieţuiesc astfel. [34]Căci şi cu lanţurile mele aţi pătimit împreună, şi răpirea averilor voastre aţi primit-o cu bucurie, cunoscând că aveţi în voi înşivă o mai bună avere în ceruri şi care rămâne. [35]Nu lepădaţi, dar, îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire. [36]Căci aveţi trebuinţă de răbdare, ca, făcând voia lui Dumnezeu, să dobândiţi făgăduinţa. [37]*Căci mai este puţin, foarte puţin, Cel ce vine va veni şi nu va zăbovi.* [38]*Iar dreptul din credinţă va fi viu; şi de se va da înapoi, nu va binevoi sufletul Meu în el.* [39]Noi însă nu suntem dintre cei ce dau înapoi, spre pieire, ci ai credinţei, spre dobândirea sufletului.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. [2]ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. [3]Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. [4]Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι᾿ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι᾿ αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. [5]Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν

Capitolul 11

Iar credinţa este ipostasul celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor care nu se văd. [2]Căci întru aceasta au primit mărturia cei din vechime. [3]Prin credinţă înţelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvântul lui Dumnezeu, pentru ca nu din lucruri vădite să se fi făcut cele văzute. [4]Prin credinţă Abel a adus mai bună jertfă decât Cain lui Dumnezeu, prin care s-a dat mărturie că este drept, mărturisind Dumnezeu despre darurile lui; şi prin ea, murind, încă gră-

θάνατον, *καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός·* πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται *εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ·* [6]χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. [7]Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι᾽ ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. [8]Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. [9]Πίστει παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· [10]ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. [11]Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. [12]διὸ καὶ ἀφ᾽ ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, *καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος.* [13]Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. [14]οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. [15]καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον, ἀφ᾽ ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· [16]νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ᾽ ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. [17]Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος,

ieşte. [5]Prin credinţă Enoh s-a strămutat, ca să nu vadă moarte, *şi nu era de găsit, pentru că Dumnezeu îl strămutase;* căci înainte de strămutarea lui s-a dat mărturie că *a bineplăcut lui Dumnezeu.* [6]Şi fără credinţă este cu neputinţă a bineplăcea; căci cel ce se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este şi Se face răsplătitor celor ce Îl caută pe El. [7]Prin credinţă, luând Noe înştiinţare de la Dumnezeu despre cele ce nu se vedeau încă, arătându-se evlavios, a meşteşugit un chivot spre mântuirea casei sale; prin care a osândit lumea şi s-a făcut moştenitor dreptăţii celei după credinţă. [8]Prin credinţă Avraam, fiind chemat, a ascultat să iasă spre locul pe care avea să-l ia spre moştenire şi a ieşit, neştiind unde vine. [9]Prin credinţă a locuit vremelnic în pământul făgăduinţei, ca într-un pământ străin, în corturi locuind cu Isaac şi Iacov, cei împreună moştenitori ai aceleiaşi făgăduinţe; [10]căci aştepta cetatea care are temelii, al cărei meşter şi făcător este Dumnezeu. [11]Prin credinţă şi Sarra însăşi a luat putere spre întemeierea sămânţei, şi, în ciuda sorocului vârstei, a născut, de vreme ce L-a socotit credincios pe Cel ce făgăduise. [12]De aceea s-au şi născut dintr-unul, măcar că era mort pentru acestea, *ca stelele cerului cu mulţimea şi ca nisipul de la ţărmul mării cel nenumărat.* [13]Întru credinţă au murit aceştia toţi, neluând făgăduinţele, ci de departe văzându-le şi îmbrăţişându-le; şi mărturisind că străini şi trecători sunt pe pământ. [14]Căci cei care grăiesc unele ca acestea arată că ei îşi caută patrie. [15]Şi dacă şi-ar fi adus aminte de aceea din care au ieşit, ar fi avut vreme să se întoarcă. [16]Dar acum una mai bună poftesc, adică cerească. Pentru aceea nu Se ruşinează de ei Dum-

[18]πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι *ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα,* [19]λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. [20]Πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. [21]Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνῄσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ *προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.* [22]Πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. [23]Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. [24]Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, [25]μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, [26]μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. [27]Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησε. [28]Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. [29]Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. [30]Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχὼ ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. [31]Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. [32]Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, [33]οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, [34]ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν

nezeu ca să Se numească Dumnezeul lor, căci le-a gătit lor cetate. [17]Prin credinţă l-a adus Avraam pe Isaac, când a fost încercat, şi pe cel unul-născut îl aducea cel ce primise făgăduinţele, [18]către care s-a grăit că *în Isaac se va chema ţie sămânţă;* [19]socotind că puternic este Dumnezeu să-l scoale şi din morţi; drept aceea şi spre pildă l-a luat înapoi. [20]Prin credinţa despre cele viitoare i-a binecuvântat Isaac pe Iacov şi pe Isav. [21]Prin credinţă Iacov, murind, pe fiecare din fiii lui Iosif i-a binecuvântat şi *s-a închinat sprijinindu-se pe vârful toiagului său.* [22]Prin credinţă Iosif, săvârşindu-se, a pomenit despre ieşirea fiilor lui Israel şi cele despre oasele sale a poruncit. [23]Prin credinţă Moise, născându-se, a fost ascuns trei luni de părinţii lui, pentru că l-au văzut copil frumos, şi nu s-au temut de porunca împăratului. [24]Prin credinţă Moise, făcându-se mare, n-a vrut să se numească fiu al fiicei lui Faraon, [25]alegând mai degrabă să sufere cele rele împreună cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă desfătarea trecătoare a păcatului, [26]mai mare bogăţie socotind decât comorile Egiptului ocara lui Hristos, căci se uita la răsplătire. [27]Prin credinţă a părăsit Egiptul, fără să se teamă de mânia împăratului; căci a arătat dârzenie, ca şi cum L-ar fi văzut pe Cel nevăzut. [28]Prin credinţă a făcut Paştile şi stropirea cu sânge, ca nimicitorul să nu se atingă de cei întâi născuţi ai lor. [29]Prin credinţă au trecut Marea Roşie ca pe uscat; aceeaşi cercare făcând egiptenii, s-au înecat. [30]Prin credinţă zidurile Ierihonului au căzut, fiind înconjurate şapte zile. [31]Prin credinţă Rahav, desfrânata, n-a pierit împreună cu cei care nu s-au supus, primind iscoadele cu pace. [32]Şi ce voi mai zice? Căci timpul

ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· 35ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· 36ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· 37ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, 38ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. 39Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

nu-mi va ajunge să povestesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel şi de prooroci; 33care, prin credinţă, au biruit împărăţii, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduinţe, au astupat gurile leilor, 34au stins puterea focului, au scăpat de ascuţişul sabiei, au prins puteri din slăbiciune, s-au făcut tari în război, au pus pe fugă taberele străinilor; 35unele femei şi-au luat pe morţii lor înviaţi; alţii au fost chinuiţi, neprimind răscumpărarea, ca mai bună înviere să dobândească; 36alţii au avut parte de batjocuri şi biciuiri, ba chiar şi de lanţuri şi de temniţă; 37au fost ucişi cu pietre, au fost tăiaţi cu fierăstrăul, au fost încercaţi, au murit ucişi de sabie; au pribegit în piei de oaie, în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, chinuiţi, 38 ei, de care lumea nu era vrednică, rătăcind în pustiuri şi în munţi şi în peşteri şi în crăpăturile pământului. 39Şi toţi aceştia, deşi au luat mărturie prin credinţă, n-au primit făgăduinţa, 40Dumnezeu rânduind de mai înainte pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu se desăvârşească fără noi.

Κεφάλαιον ΙΒ΄

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι᾿ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, 2ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης

Capitolul 12

Drept aceea şi noi, având atâta nor de martori împrejurul nostru, lepădând toată povara şi păcatul ce lesne ne împresoară, prin răbdare să alergăm la lupta ce stă înaintea noastră, 2căutând la Începătorul şi Plinitorul credinţei, la Iisus, Care, în locul bucuriei ce stătea înaintea Lui, a

αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν. 3ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται· *υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. 6ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.* 7εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γάρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί. 9εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. 11πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. 12Διὸ *τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν,* ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον.

Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, 15ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί, 16μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς *ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ.* 17ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη·

răbdat crucea, disprețuind rușinea, și de-a dreapta tronului lui Dumnezeu a șezut. 3Luați deci aminte la Cel ce a răbdat de la păcătoși o astfel de împotrivire asupra Lui, ca să nu vă sleiți de puteri, slăbind cu sufletele voastre. 4Încă nu v-ați împotrivit până la sânge, luptându-vă cu păcatul. 5Și ați uitat îndemnul care vă vorbește ca unor fii: *Fiul meu, nu disprețui certarea Domnului, nici nu slăbi, mustrat fiind de El. 6Căci pe care îl iubește, Domnul îl ceartă, și biciuiește pe tot fiul pe care îl primește.* 7Dacă răbdați certarea, Dumnezeu Se poartă cu voi ca și cu niște fii; căci care este fiul pe care nu-l ceartă tatăl? 8Iar dacă sunteți fără de certare, căreia toți s-au făcut părtași, atunci sunteți copii nelegitimi, și nu fii. 9Apoi, i-am avut pe părinții noștri după trup care să ne certe și ne rușinam; nu cu mult mai mult ne vom supune Părintelui duhurilor și vom fi vii? 10Căci aceia ne certau pentru puține zile, după cum li se părea lor, iar Acesta, spre folos, ca să ne împărtășim de sfințenia Lui. 11Și toată certarea în vremea de față nu pare a fi spre bucurie, ci spre întristare, dar mai apoi, celor ce s-au deprins prin ea le dă rod lucrător de pace, al dreptății. 12De aceea, *îndreptați mâinile cele slăbite și genunchii cei slăbănogiți 13și faceți cărări drepte picioarelor voastre,* ca mădularul șchiop să nu rătăcească, ci mai degrabă să se vindece.

Urmăriți pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul, 15cercetând ca nu cumva cineva să fie lipsit de harul lui Dumnezeu, nu cumva vreo rădăcină de amărăciune, odrăslind, să tulbure, și prin aceasta mulți să fie pângăriți, 16nu cumva să fie cineva desfrânat sau spurcat ca Isav, care, pentru o mâncare, *a vândut cele de întâi născut ale lui.* 17Căci știți

μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ [19]καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· [20]οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· *κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται·* [21]καί –οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον– Μωϋσῆς εἶπεν· *ἔκφοβός εἰμι* καὶ ἔντρομος· [22]ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, [23]πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, [24]καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ. [25]Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ᾽ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· [26]οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων· *ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.* [27]τὸ δὲ *ἔτι ἅπαξ* δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. [28]Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι᾽ ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας· [29]καὶ γὰρ *ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.*

că şi mai apoi, dorind să moştenească binecuvântarea, a fost lepădat; căci loc de pocăinţă nu a aflat, chiar dacă a căutat-o cu lacrimi.

Căci nu v-aţi apropiat de munte pipăit, nici de foc arzător, nici de negură, nici de beznă, nici de vijelie, [19]nici de sunet de trâmbiţă, nici de glas de graiuri, ca acela după care cei ce îl auziseră s-au rugat să nu le mai adauge lor cuvânt; [20]căci nu puteau suferi ce se poruncea: *Chiar şi fiară de s-ar atinge de munte, să fie omorâtă cu pietre;* [21]şi atât de înfricoşătoare era arătarea, că Moise a zis: *Înspăimântat sunt* şi cutremurat! [22]Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului Celui viu, Ierusalimul ceresc, şi de zeci de mii de îngeri, [23]de sărbătoare şi de Biserica celor întâi născuţi, înscrişi în ceruri, şi de Judecătorul tuturor, Dumnezeu, şi de duhurile drepţilor celor ce s-au săvârşit, [24]şi de Mijlocitorul Testamentului nou, de Iisus, şi de sângele stropirii, care grăieşte mai bine decât al lui Abel. [25]Vedeţi să nu părăsiţi pe Cel ce grăieşte. Căci dacă aceia n-au scăpat, părăsind pe Cel ce le vorbea pe pământ, cu cât mai mult noi, cei ce ne îndepărtăm de Cel din ceruri, [26]al Cărui glas a clătinat pământul atunci, iar acum a făgăduit zicând: *Încă o dată clatin nu numai pământul, ci şi cerul.* [27]Iar *încă o dată* arată schimbarea celor clătinate, ca a unor lucruri făcute, ca să rămână cele ce nu se clatină. [28]De aceea, primind împărăţie neclătinată, să avem mulţumire, prin care ne închinăm în chip bineplăcut lui Dumnezeu cu sfială şi evlavie. [29]Căci *Dumnezeul nostru este foc mistuitor.*

Κεφάλαιον ΙΓ΄

Η φιλαδελφία μενέτω, τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· 2διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. 4Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. 5Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· *οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω·* 6ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν· *Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;* 7Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. 9διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. 10ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες· 11ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῴων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ Ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς· 12διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθε. 13τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· 14οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ

Capitolul 13

Iubirea de fraţi să rămână; de iubirea de străini nu uitaţi; 2căci prin aceasta unii, neştiind, au găzduit îngeri. 3Aduceţi-vă aminte de cei înlănţuiţi, ca unii legaţi împreună cu ei; de cei care suferă răul, ca unii care înşivă sunteţi în trup. 4Cinstită să fie nunta întru toate şi patul neîntinat; iar pe desfrânaţi şi pe adulteri îi va judeca Dumnezeu. 5Neiubitor de argint să vă fie felul, mulţumindu-vă cu cele ce aveţi, căci El Însuşi a spus: *Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi;* 6ca noi, îndrăznind, să zicem: *Domnul este ajutorul meu; şi nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?* 7Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu, a căror săvârşire a vieţii văzând, urmaţi-le credinţa. 8Iisus Hristos, ieri şi azi este Acelaşi, şi în veci. 9Nu vă lăsaţi amăgiţi de învăţăturile felurite şi străine; căci bine este ca prin har să se întărească inima, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut nici un folos cei ce au umblat cu ele. 10Avem jertfelnic, din care nu au putere să mănânce cei ce slujesc cortului. 11Căci trupurile dobitoacelor – al căror sânge se aduce pentru păcate în Sfânta Sfintelor prin arhiereu – se ard în afara taberei. 12Pentru aceea şi Iisus, ca să sfinţească prin sângele Său poporul, a pătimit în afara porţii. 13Să ieşim, dar, la El, în afara taberei, ocara Lui purtând; 14căci nu avem aici cetate care rămâne, ci pe cea viitoare o căutăm. 15Prin El, aşadar, să aducem jertfă de laudă de-a pu-

παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ᾽ ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. [16]τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. [17]Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. [18]Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποίθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. [19]περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, [21]καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. [22]Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. [23]Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ᾽ οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. [24]Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. [25]Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

rurea lui Dumnezeu, adică roada buzelor care mărturisesc numele Lui. [16]Iar facerea de bine şi întrajutorarea să nu le uitaţi; căci astfel de jertfe sunt bineplăcute lui Dumnezeu. [17]Ascultaţi de mai-marii voştri şi vă supuneţi lor; căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seamă, ca să facă aceasta cu bucurie, şi nu suspinând; căci fără de folos vă este aceasta. [18]Rugaţi-vă pentru noi; căci suntem încredinţaţi că avem cuget bun, în toate voind să vieţuim cum se cuvine. [19]Şi mai mult vă rog să faceţi aceasta, ca mai curând să vă fiu dat înapoi.

Şi Dumnezeul păcii, Cel ce a ridicat din morţi pe Păstorul cel mare al oilor, în sângele testamentului veşnic, pe Domnul nostru Iisus, [21]să vă întărească în tot lucrul bun, ca să faceţi voia Lui, făcând în voi ceea ce este bineplăcut înaintea Lui, prin Iisus Hristos, Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin! [22]Şi vă rog, fraţilor, să îngăduiţi cuvântul de îndemn; căci vi l-am scris şi pe scurt. [23]Să ştiţi că fratele Timotei este slobod. Împreună cu el, dacă vine mai devreme, vă voi vedea. [24]Îmbrăţişaţi pe toţi mai-marii voştri şi pe toţi sfinţii. Vă îmbrăţişează cei din Italia. [25]Harul să fie cu voi cu toţi! Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑΚΩΒΟΥ

EPISTOLA LUI IACOV

Κεφάλαιον Α´

Ιάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. [2]Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, [3]γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν· [4]ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. [5]Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ· [6]αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. [7]μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου. [8]ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, [10]ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. [11]ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι

Capitolul 1

Iacov, rob al lui Dumnezeu şi al Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminţii celor din diaspora: Bucuraţi-vă! [2]Deplină bucurie să socotiţi, fraţii mei, când întâmpinaţi felurite ispite, [3]ştiind că încercarea credinţei voastre lucrează răbdare; [4]iar răbdarea să aibă lucru desăvârşit, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi, întru nimic lipsiţi. [5]Şi de este cineva dintre voi lipsit de înţelepciune, să ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor cu dărnicie, şi nu ocărând, şi se va da lui. [6]Şi să ceară cu credinţă, de nimic îndoindu-se; căci cel ce se îndoieşte se aseamănă valului mării, bătut de vânt şi aruncat încoace şi încolo. [7]Deci, să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Domnul. [8]Bărbatul îndoit la suflet este fără rânduială în toate căile sale.

Iar fratele cel smerit să se laude întru înălţimea lui; [10]şi cel bogat întru smerenia lui; că va trece ca floarea ierbii. [11]Căci a răsărit soarele cu arşiţa şi a uscat iarba, şi floarea

καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

ei a căzut şi frumuseţea feţei ei a pierit; aşa şi bogatul în căile sale se va veşteji.

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. [13]Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. [14]ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· [15]εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.

Fericit bărbatul care rabdă ispita, că, încercat făcându-se, va lua cununa vieţii, pe care a făgăduit-o Domnul celor ce-L iubesc pe El. [13]Nimeni, fiind ispitit, să nu spună: De la Dumnezeu sunt ispitit; căci Dumnezeu este neispitit de rele şi nu ispiteşte El Însuşi pe nimeni. [14]Ci fiecare este ispitit fiind tras şi momit de pofta sa. [15]Apoi pofta, zămislind, naşte păcat, iar păcatul, săvârşindu-se, naşte moarte.

Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· [17]πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ᾽ ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. [18]βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

Nu rătăciţi, fraţii mei preaiubiţi; [17]toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorând de la Părintele luminilor, la Care nu este mutare sau umbră de schimbare. [18]Voind El, ne-a născut pe noi prin cuvântul adevărului, ca să fim pârgă a făpturilor Lui.

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· [20]ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. [21]διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. [22]Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. [23]ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· [24]κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. [25]ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

Aşa că, fraţii mei iubiţi, să fie tot omul grabnic a auzi, zăbavnic a vorbi, zăbavnic la mânie; [20]căci mânia bărbatului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu. [21]De aceea, lepădând toată murdăria şi prisosinţa răutăţii, cu blândeţe să primiţi cuvântul sădit, care poate să mântuiască sufletele voastre. [22]Faceţi-vă împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători, înşelându-vă pe voi înşivă. [23]Căci dacă cineva este ascultător al cuvântului, dar nu şi împlinitor, acesta se aseamănă bărbatului care priveşte în oglindă faţa sa din naştere; [24]a privit la sine şi a plecat şi îndată a uitat cum era. [25]Dar cine s-a aplecat asupra legii desăvârşite, cea a libertăţii, şi a stăruit, acesta, nefiind un ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, va fi fericit în lucrarea lui. [26]Dacă

[26]Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. [27]θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Κεφάλαιον Β΄

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. [2]ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, [3]καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ, σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, [4]καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; [5]Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; [6]ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; [7]οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ᾽ ὑμᾶς; [8]εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, *ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν*, καλῶς ποιεῖτε· [9]εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. [10]ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονε πάντων ἔνοχος. [11]ὁ γὰρ εἰπὼν

i se pare cuiva că este cucernic între voi, nepunând frâu limbii lui, ci amăgindu-şi inima, zadarnică este cucernicia acestuia. [27]Cucernicia curată şi neîntinată la Dumnezeu şi Tatăl aceasta este: a cerceta pe orfani şi pe văduve în strâmtorarea lor, a se păzi pe sine de lume nepătat.

Capitolul 2

Fraţii mei, nu întru părtiniri să aveţi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei. [2]Căci, dacă intră în adunarea voastră un om cu inel de aur, în haină strălucitoare, şi intră şi un sărac în haină murdară, [3]şi voi căutaţi spre cel care poartă haina strălucitoare şi îi spuneţi: Tu aşază-te aici bine, iar celui sărac îi spuneţi: Tu stai în picioare acolo, sau: Aşază-te aici, la picioarele mele, [4]n-aţi făcut oare deosebire în voi înşivă şi nu v-aţi făcut judecători cu gânduri viclene? [5]Ascultaţi, iubiţii mei fraţi: Nu i-a ales oare Dumnezeu pe cei săraci ai lumii să fie bogaţi în credinţă şi moştenitori ai Împărăţiei pe care a făgăduit-o celor ce Îl iubesc pe El? [6]Iar voi aţi necinstit pe cel sărac! Oare nu bogaţii vă asupresc şi nu ei vă târăsc în judecăţi? [7]Nu ei hulesc numele cel bun chemat asupra voastră? [8]Dacă; într-adevăr, săvârşiţi legea împărătească, după Scriptură: *Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi*, bine faceţi; [9]dar de căutaţi la faţa omului, păcat lucraţi, mustraţi fiind de Lege ca nişte călcători de lege. [10]Căci cel ce păzeşte întreaga lege, dar se poticneşte într-un singur lucru, s-a făcut vinovat de

μὴ μοιχεύσῃς, εἶπε καὶ *μὴ φονεύσῃς*· εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. 12οὕτω λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι· 13ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

toate. 11Căci Cel ce a zis: *Să nu faci adulter,* a zis şi: *Să nu ucizi.* Şi dacă nu săvârşeşti adulter, dar ucizi, te-ai făcut călcător de lege. 12Aşa să grăiţi şi aşa să faceţi, ca unii care veţi fi judecaţi prin legea libertăţii. 13Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă; mila biruieşte în faţa judecăţii.

Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, 16εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; 17οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ᾿ ἑαυτήν. 18ἀλλ᾿ ἐρεῖ τις· σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. 19σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστι· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι καὶ φρίσσουσι. 20θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν; 21Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, 23καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· *ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη.* 24ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; 26ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστι.

Ce folos, fraţii mei, dacă zice cineva că are credinţă, dar nu are fapte? Oare poate credinţa să-l mântuiască? 15Dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele 16şi le-ar zice cineva dintre voi: Mergeţi în pace! Încălziţi-vă şi vă săturaţi!, dar nu le daţi cele trebuincioase trupului, ce folos? 17Aşa şi credinţa: dacă nu are fapte, este moartă în ea însăşi. 18Dar va zice cineva: Tu ai credinţă, iar eu am fapte; arată-mi credinţa ta din faptele tale şi eu îţi voi arăta din faptele mele credinţa mea. 19Tu crezi că Dumnezeu este unul. Bine faci. Şi dracii cred şi se cutremură. 20Vrei să cunoşti, omule deşert, că fără fapte credinţa este moartă? 21Avraam, părintele nostru, oare nu din fapte s-a îndreptat, aducându-l pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic? 22Vezi că credinţa lucra împreună cu faptele lui şi că din fapte s-a desăvârşit credinţa? 23Şi s-a împlinit Scriptura care zice: *Şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate şi prieten al lui Dumnezeu s-a chemat.* 24Vedeţi, aşadar, că din fapte se îndreptează omul, şi nu numai din credinţă. 25Asemenea şi Rahav, desfrânata, oare nu din fapte s-a îndreptat, primindu-i pe cei trimişi şi pe altă cale scoţându-i afară? 26Căci precum trupul fără duh este mort, aşa şi credinţa fără de fapte este moartă.

Κεφάλαιον Γ΄

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρῖμα ληψόμεθα· 2πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3ἴδε, τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. 4ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούληται. 5οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ καὶ μεγαλαυχεῖ. ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. 6καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. 7πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 8τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάσχετον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. 9ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ᾽ ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας· 10ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. 11μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

Capitolul 3

Nu mulți să vă faceți învățători, frații mei, știind că mai mare osândă vom lua; 2căci toți greșim multe; dacă cineva nu greșește în cuvânt, acela este bărbat desăvârșit, puternic să țină în frâu tot trupul. 3Vezi că noi punem zăbale în gurile cailor ca să ni-i supunem, și întreg trupul lor îl ducem cu noi. 4Iată și corăbiile, atât de mari fiind și împinse de vânturi aprige, sunt duse de o cârmă foarte mică unde voiește pornirea cârmaciului. 5Așa și limba: mic mădular este, dar mult se fălește. Iată, puțin foc și câtă pădure aprinde! 6Și limba este foc, lume a nedreptății! Astfel, limba este așezată între mădularele noastre, fiind cea care murdărește tot trupul și aprinde roata nașterii și este aprinsă de gheena. 7Căci toată firea fiarelor și a zburătoarelor, a târâtoarelor și a vietăților din mare, este îmblânzită și a fost îmblânzită de firea omenească, 8dar limba nimeni dintre oameni nu o poate îmblânzi; rău nestăvilit, plină de venin aducător de moarte. 9Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu și Tatăl, și cu ea blestemăm pe oameni, care sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu. 10Din aceeași gură ies binecuvântarea și blestemul. Nu trebuie, frații mei, să fie acestea așa. 11Oare izvorul izvorăște din aceeași gură și dulce, și amar? 12Poate oare, frații mei, smochinul să facă măsline sau vița de vie smochine? Tot așa, nici un izvor nu poate să facă apă sărată și dulce.

Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. 14εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. 18καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Cine este înţelept şi ştiutor între voi? Să arate din purtarea bună faptele lui, în blândeţea înţelepciunii. 14Iar dacă aveţi pizmă amară şi zavistie în inimile voastre, nu vă lăudaţi şi nu minţiţi împotriva adevărului. 15Nu este aceasta înţelepciunea venită de sus, ci pământească, sufletească, drăcească. 16Căci unde este pizmă şi zavistie, acolo este neorânduială şi tot lucrul rău. 17Iar înţelepciunea cea de sus mai întâi este curată, apoi lucrătoare de pace, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă şi de roade bune, nepărtinitoare şi nefăţarnică. 18Şi roada dreptăţii se seamănă în pace celor care fac pace.

Κεφάλαιον Δ΄

Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. 5ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν; 6μείζονα δὲ δίδωσι χάριν· διὸ λέγει· *ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.* 7Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοὶ καὶ

Capitolul 4

De unde sunt războaiele şi luptele între voi? Oare nu de aici, din plăcerile voastre, care luptă întru mădularele voastre? 2Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pizmuiţi şi nu puteţi dobândi; vă sfădiţi şi vă războiţi, şi nu aveţi, pentru că nu cereţi; 3cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău, ca în plăcerile voastre să cheltuiţi. 4Adulteri şi adultere! Nu ştiţi că prietenia lumii este vrăjmăşie lui Dumnezeu? Deci, cine va voi să fie prieten al lumii se face vrăjmaş lui Dumnezeu. 5Sau socotiţi că în deşert grăieşte Scriptura: duhul care sălăşluieşte în noi pofteşte cu gelozie? 6Ci mai mare har dă; de aceea, zice: *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.* 7De aceea, supuneţi-vă lui Dumnezeu, staţi împotriva diavolului şi va fugi de la voi; 8Apropiaţi-vă de Dumnezeu şi Se va apro-

ἁγνίσατε καρδίας δίψυχοι. 9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

pia de voi; spălați-vă mâinile, păcătoşilor, şi curățiți-vă inimile, voi cei îndoiți la suflet. 9 Întristați-vă, tânguiți-vă şi plângeți. Râsul vostru să se schimbe în tânguire şi bucuria în posomorâre. 10 Smeriți-vă înaintea Domnului şi vă va înălța.

Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. 12 εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Nu vă clevetiți unul pe altul, fraților. Cel ce cleveteşte pe fratele şi judecă pe fratele său, cleveteşte legea şi judecă legea; iar, dacă judeci legea, nu eşti împlinitor al legii, ci judecător. 12 Unul este Legiuitorul şi Judecătorul: Cel ce poate să mântuiască şi să piardă; Iar tu cine eşti, care judeci pe celălalt?

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον καὶ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· 14 οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη· 15 ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

Veniți acum cei ce ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cutare cetate şi vom sta acolo un an şi vom face negoț şi vom câştiga; 14 voi, care nu ştiți cele de mâine; căci ce este viața voastră? Abur, care pentru puțin se arată, apoi se face nevăzut. 15 În loc să ziceți: Dacă Domnul va voi, vom trăi şi vom face aceasta sau aceea. 16 Acum însă vă lăudați întru mândriile voastre; toată lauda de acest fel este vicleană. 17 Aşadar, celui ce ştie să facă bine şi nu face, păcat îi este.

Κεφάλαιον Ε΄

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις· 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐρ-

Capitolul 5

Veniți acum, bogaților, plângeți şi vă jeluiți pentru necazurile voastre ce vor să vină. 2 Bogăția voastră a putrezit şi hainele voastre au ajuns mâncate de molii, 3 aurul vostru şi argintul au ruginit şi rugina lor spre mărturie vouă va fi şi va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strâns comori în zilele din urmă. 4 Iată, plata lucrătorilor ca-

γατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ᾿ ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. [5]ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. [6]κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ᾿ αὐτῷ ἕως λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον. [8]μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. [9]μὴ στενάζετε κατ᾿ ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. [10]ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. [11]ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ, ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. [13]Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. [14]ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾿ αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου· [15]καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. [16]ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. [17]Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς

re au secerat ţarinile voastre, pe care voi aţi oprit-o, strigă asupra voastră, şi strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot. [5]V-aţi desfătat pe pământ şi v-aţi dezmierdat, aţi hrănit inimile voastre ca în ziua junghierii. [6]Aţi osândit, aţi ucis pe cel drept; el nu vi se împotriveşte.

Fiţi, dar, îndelung-răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului. Iată, plugarul aşteaptă roada de preţ a pământului, îndelung-răbdând pentru ea, până va primi ploaie timpurie şi târzie. [8]Fiţi îndelung-răbdători şi voi, întăriţi inimile voastre, că venirea Domnului s-a apropiat. [9]Nu vă plângeţi, fraţilor, unul împotriva altuia, ca să nu fiţi judecaţi; iată Judecătorul stă înaintea uşilor. [10]Luaţi-i pildă, fraţii mei, de pătimire a răului şi de îndelungă-răbdare pe prooroci, care au grăit în numele Domnului. [11]Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: aţi auzit de răbdarea lui Iov, şi aţi văzut sfârşitul lui de la Domnul; că mult-milostiv este Domnul şi îndurător.

Înainte de toate, dar, fraţii mei, să nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu alt jurământ; ci să vă fie vouă Da-ul da şi Nu-ul nu, ca să nu cădeţi în făţărnicie. [13]Este vreunul dintre voi în suferinţă? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. [14]Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage asupra lui, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. [15]Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi îl va scula pe el Domnul; şi de va fi făcut păcate, se vor lăsa lui. [16]Mărturisiţi-vă unul altuia căderile şi rugaţi-vă unii pentru alţii, ca să vă vindecaţi; că mult poate rugăciunea lucrătoare a dreptului. [17]Ilie era om, asemeni pătimitor cu noi, dar cu rugăciune s-a rugat ca să

ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· [18]καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. [19]Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, [20]γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

nu plouă şi nu a plouat pe pământ trei ani şi şase luni; [18]şi iarăşi s-a rugat, şi cerul a dat ploaie şi pământul a odrăslit roada sa. [19]Fraţilor, dacă vreunul dintre voi va rătăci de la adevăr şi îl va întoarce cineva, [20]să ştie că cel ce l-a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui va mântui un suflet din moarte şi va acoperi mulţime de păcate.

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΠЄΤΡΟΥ Α´

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PETRU

Κεφάλαιον Α´

Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, 2κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ· 6ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστί, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, 8ὃν

Capitolul 1

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, aleşilor care locuiesc vremelnic în diaspora Pontului, Galatiei, Capadociei, Asiei şi Bitiniei, 2aleşi după mai-înainte-ştiinţa lui Dumnezeu-Tatăl, întru sfinţirea Duhului, spre ascultarea şi stropirea sângelui lui Iisus Hristos. Har vouă şi pacea să se înmulţească!

Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care, după mare mila Lui, ne-a născut din nou, spre nădejde vie, prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, 4spre moştenire nestricăcioasă şi neîntinată şi neveştejită, păzită în ceruri pentru voi, 5cei ce sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu, prin credinţă, spre mântuire, care e gata să se descopere în vremea din urmă; 6întru care vă bucuraţi, chiar dacă acum pentru puţin vă întristaţi, de e nevoie, în felurite ispite, 7ca încercarea credinţei voastre, mult mai de preţ decât aurul cel pieritor şi încercat prin foc, să se afle spre laudă şi cinste şi slavă la descoperirea

οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, [9]κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. [10]περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, [11]ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· [12]οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ᾽ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

lui Iisus Hristos. [8]Pe Care, nevăzându-L, Îl iubiţi; întru Care acum, fără a vedea, ci crezând, vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi slăvită, [9]dobândind sfârşitul credinţei voastre, mântuirea sufletelor. [10]Despre această mântuire au căutat şi au cercetat proorocii, care au proorocit despre harul cel dintru voi, [11]cercetând în care şi în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos Cel din ei, mai înainte mărturisind patimile lui Hristos şi proslăvirile cele de după acestea; [12]cărora li s-a descoperit că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau acestea, care acum vi s-au vestit vouă prin cei ce v-au binevestit în Duhul Sfânt trimis din cer, cele spre care doresc îngerii să privească.

Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, [14]ὡς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, [15]ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, [16]διότι γέγραπται· *ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι.* [17]καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, [18]εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, [19]ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, [20]προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν χρόνων δι᾽ ὑμᾶς [21]τοὺς δι᾽ αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. [22]Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους

De aceea, încingând coapsele cugetului vostru, fiind cu trezvie, nădăjduiţi desăvârşit în harul adus vouă întru descoperirea lui Iisus Hristos. [14]Ca fii ai ascultării, neluând chipul poftelor de mai înainte, celor din necunoştinţa voastră, [15]ci, după Sfântul Care v-a chemat pe voi, fiţi sfinţi şi voi în toată vieţuirea. [16]Că scris este: *Fiţi sfinţi, că Eu sfânt sunt.* [17]Şi dacă numiţi Tată pe Cel ce judecă fără părtinire, după lucrul fiecăruia, petreceţi cu frică timpul şederii voastre vremelnice, [18]ştiind că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur aţi fost răscumpăraţi din vieţuirea voastră deşartă, dată de la părinţi, [19]ci cu scump Sângele lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit, [20]Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii, dar S-a arătat în timpurile din urmă pentru voi, [21]cei ce prin El credeţi în Dumnezeu, Care L-a sculat pe El din morţi şi I-a dat Lui slavă, ca să fie credinţa voastră şi nădejdea în Dumnezeu. [22]Curăţindu-vă sufletele voastre întru ascultarea adevărului, prin Duhul,

ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, [23]ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα· [24]διότι *πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε·* [25]*τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.* τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

spre nefăţarnică iubire de fraţi, din inimă curată iubiţi-vă unii pe alţii cu stăruinţă, [23]născuţi fiind din nou nu din sămânţă stricăcioasă, ci nestricăcioasă, prin cuvântul Dumnezeului Celui viu şi Care rămâne în veac. [24]Pentru că *tot trupul este ca iarba şi toată slava omului ca floarea ierbii; s-a uscat iarba şi floarea ei a căzut;* [25]*dar cuvântul Domnului rămâne în veac.* Şi acesta este cuvântul cel binevestit vouă.

Κεφάλαιον Β΄

Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, [2]ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, [3]εἴπερ ἐγεύσασθε *ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος.* [4]Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, [5]καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικός, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· [6]διότι περιέχει ἐν τῇ γραφῇ· *ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.* [7]ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἀπειθοῦσι δὲ *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας* καὶ *λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου·* [8]οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. [9]ὑμεῖς δὲ *γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περι-*

Capitolul 2

Lepădând aşadar toată răutatea, tot vicleşugul şi făţărniciile şi pizmele şi toate clevetirile, [2]ca nişte prunci nou-născuţi să doriţi laptele duhovnicesc şi neprefăcut, ca prin el să creşteţi spre mântuire, [3]de vreme ce aţi gustat *că bun este Domnul.* [4]Apropiindu-vă de El, piatra cea vie, de oameni nesocotită, iar la Dumnezeu aleasă şi de mare preţ, [5]şi voi înşivă, ca pietre vii, zidiţi-vă, să fiţi casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, bineprimite lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos; [6]pentru că este cuprins în Scriptură: *Iată, pun în Sion piatra din capul unghiului, aleasă, de mare preţ, şi cel ce crede în ea nu va fi ruşinat.* [7]Vouă, deci, care credeţi, vă este cinste; iar celor care nu se supun, *piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului,* şi *piatră de poticnire şi stâncă de sminteală,* [8]de care se poticnesc, nesupunându-se cuvântului, spre care au şi fost puşi. [9]Dar voi sunteţi *seminţie aleasă, preoţie împărătească, neam sfânt, popor*

ποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· [10]οἵ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ *οὐκ ἠλεημένοι*, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

spre agonisire, ca să vestiţi virtuţile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată, pe voi, [10]care odinioară nu eraţi popor, dar acum sunteţi poporul lui Dumnezeu; care *nu eraţi miluiţi*, dar acum sunteţi miluiţi.

Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθε τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, [12]τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. [13]Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, [14]εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι᾽ αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· [15]ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· [16]ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ὡς δοῦλοι Θεοῦ. [17]πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

Iubiţilor, vă îndemn ca pe nişte străini şi trecători, feriţi-vă de poftele trupeşti, care se războiesc împotriva sufletului, [12]având vieţuirea voastră bună între neamuri, ca în ceea ce vă clevetesc ca făcători de rele, văzând ei faptele bune, să-L slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării. [13]Supuneţi-vă deci la toată zidirea omenească, pentru Domnul, fie împăratului, ca fiind cel mai mare, [14]fie căpeteniilor, ca celor trimişi de el spre pedepsirea făcătorilor de rele şi spre lauda făcătorilor de bine; [15]căci aşa este voia lui Dumnezeu, ca, făcând binele, să opriţi necunoştinţa oamenilor fără de minte. [16]Ca oameni liberi, dar nu ca şi cum aţi avea libertatea acoperământ al răutăţii, ci ca robi ai lui Dumnezeu. [17]Pe toţi cinstiţi-i, iubiţi frăţia, temeţi-vă de Dumnezeu, cinstiţi pe împărat.

Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. [19]τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. [20]ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ᾽ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. [21]εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· [22]ὃς *ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ*· [23]ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· [24]ὃς τὰς

Slugilor, supuneţi-vă cu toată frica stăpânilor, nu numai celor buni şi îngăduitori, ci şi celor suciţi. [19]Căci aceasta este dar: dacă, pentru conştiinţa faţă de Dumnezeu, suferă cineva întristări, pătimind pe nedrept. [20]Ce laudă este dacă, greşind şi fiind bătuţi, răbdaţi? Dacă însă, făcând bine şi pătimind, răbdaţi, aceasta este dar înaintea lui Dumnezeu. [21]Căci spre aceasta aţi fost chemaţi, că şi Hristos a pătimit pentru noi, lăsându-vă pildă, ca să mergeţi pe urmele Lui; [22]Care *păcat nu a făcut, nici s-a aflat vicleşug în gura Lui;* [23]Care, ocărât fiind, nu răspundea cu ocară; pătimind, nu ameninţa, ci Se lăsa în seama Celui ce judecă cu

ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ *τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε.* [25]ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ᾽ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

dreptate; [24]Care păcatele noastre Însuşi le-a purtat, în trupul Său, pe lemn, ca, fiind morţi păcatelor, să vieţuim dreptăţii; *cu a Cărui rană v-aţi vindecat.* [25]Căci eraţi ca nişte oi rătăcite, dar v-aţi întors acum la Păstorul şi la Păzitorul sufletelor voastre.

Κεφάλαιον Γ΄

Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, [2]ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. [3]ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, [4]ἀλλ᾽ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές. [5]οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, [6]ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. [7]Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες, [9]μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. [10]*ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγα-*

Capitolul 3

Asemenea şi voi, femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri, pentru ca, chiar dacă unii nu dau crezare cuvântului, să fie câştigaţi, fără cuvânt, prin purtarea femeilor, [2]văzând purtarea voastră curată, cea în frică. [3]Podoaba voastră să nu fie cea din afară, a împletirii părului şi a purtării de aur sau a îmbrăcării de haine, [4]ci omul ascuns al inimii, întru nestricăciunea duhului blând şi liniştit, care este înaintea lui Dumnezeu de mare preţ. [5]Căci aşa se împodobeau odinioară şi sfintele femei care nădăjduiau în Dumnezeu, supunându-se bărbaţilor lor, [6]precum Sarra a ascultat de Avraam, domn chemându-l pe el; ale cărei fiice v-aţi făcut, săvârşind binele şi netemându-vă de nici o frică. [7]Bărbaţilor, de asemenea, trăiţi împreună cu femeile voastre întru cunoştinţă, dându-le cinste ca unui vas mai slab, ca unii care sunteţi împreună-moştenitori ai harului vieţii, ca să nu fie oprite rugăciunile voastre.

În sfârşit, fiţi toţi într-un gând, împreună-pătimitori, iubitori de fraţi, milostivi, binevoitori, [9]nerăsplătind răul cu rău sau ocara cu ocară, ci, dimpotrivă, binecuvântând, ştiind că la aceasta aţi fost chemaţi, ca să moşteniţi binecuvântarea. [10]*Căci cel ce*

πᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, [11]*ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·* [12]*ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.*

Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε; [14]ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. *τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε,* [15]*Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἁγιάσατε* ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, [16]συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. [17]κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. [18]ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· [19]ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, [20]ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγαι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. [21]ὃ ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς σῴζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, [22]ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

voieşte să iubească viaţa şi să vadă zile bune să-şi oprească limba de la rău şi buzele lui să nu grăiască vicleşug, [11]*să se abată de la rău şi să facă binele, să caute pacea şi s-o urmeze;* [12]*că ochii Domnului peste drepţi şi urechile Lui spre rugăciunea lor, iar faţa Domnului împotriva celor ce fac rele.*

Şi cine este cel ce vă va face vouă rău, dacă v-aţi făcut următori ai binelui? [14]Dar, chiar de veţi pătimi pentru dreptate, fericiţi veţi fi. *Iar de frica lor nu vă înfricoşaţi, nici nu vă tulburaţi,* [15]*ci pe Domnul Dumnezeu sfinţiţi-L* în inimile voastre şi gata fiţi pururea spre a da răspuns cu blândeţe şi frică tot celui ce vă cere cuvânt despre nădejdea din voi, [16]având conştiinţă bună, ca, în ceea ce vă vorbesc de rău ca pe nişte făcători de rele, să se ruşineze cei ce năpăstuiesc purtarea voastră cea bună în Hristos. [17]Căci mai bine este, dacă aşa voieşte voia lui Dumnezeu, să pătimiţi făcând cele bune, decât făcând cele rele. [18]Că şi Hristos o dată a pătimit pentru păcate, Cel drept pentru cei nedrepţi, ca pe noi să ne aducă la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu Duhul; [19]întru Care, mergând, a propovăduit şi duhurilor din temniţă, [20]care nu se încrezuseră odinioară, când îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aştepta, în zilele lui Noe, pregătindu-se chivotul, în care puţine, adică opt suflete, s-au mântuit prin apă, [21]în chipul căreia acum Botezul ne mântuieşte şi pe noi – nu ca îndepărtare a murdăriei trupului, ci ca cercetare a conştiinţei bune către Dumnezeu – prin Învierea lui Iisus Hristos, [22]Care, după ce a mers la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, supunându-I-se Lui îngeri şi stăpânii şi puteri.

Κεφάλαιον Δ´

Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, 2εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3ἀρκετὸς γὰρ ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. 4ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· 5οἳ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι. 7Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς· 8πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν· 9φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν· 10ἕκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ· 11εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου

Capitolul 4

Pătimind deci Hristos pentru noi cu trupul, înarmaţi-vă şi voi cu gândul acesta: cel care a pătimit în trup a isprăvit cu păcatul, 2ca să nu mai trăiască timpul rămas în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu. 3Căci destul vă este vouă timpul trecut al vieţii, în care aţi săvârşit voia neamurilor, umblând în destrăbălări, în pofte, în beţii, în îmbuibări, în băuturi şi în nelegiuite slujiri idoleşti. 4Întru care ei se miră, hulind, că voi nu mai alergaţi împreună cu ei în această revărsare de desfrâu. 5Aceştia vor da seamă Celui care e gata să judece viii şi morţii. 6Căci pentru aceasta şi morţilor s-a binevestit, ca să fie judecaţi, după oameni, cu trupul, şi să fie vii, după Dumnezeu, cu duhul. 7Şi sfârşitul tuturor s-a apropiat. Înţelepţiţi-vă deci şi fiţi cu trezvie în rugăciuni. 8Iar înainte de toate, să aveţi dragoste stăruitoare unii către alţii, că dragostea va acoperi mulţime de păcate. 9Fiţi primitori unii cu alţii, fără cârtiri; 10fiecare, precum a luat dar, slujind cu acesta între voi, ca buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu. 11De grăieşte cineva, cuvintele să-i fie ca ale lui Dumnezeu; de slujeşte cineva, ca din tăria pe care o dăruieşte Dumnezeu; ca întru toate să Se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, Căruia este slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Iubiţilor, nu vă miraţi de focul venit peste voi spre ispitire, ca şi cum ceva străin vi

ὑμῖν συμβαίνοντος, [13]ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. [14]εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. [15]μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος· [16]εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. [17]ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; [18]καὶ *εἰ ὁ δίκαιος μόλις σῴζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;* [19]ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

s-ar întâmpla, [13]ci, întrucât vă împărtăşiţi de patimile lui Hristos, bucuraţi-vă, ca şi întru descoperirea slavei Lui să vă bucuraţi, veselindu-vă. [14]De sunteți ocărâți pentru numele lui Hristos, sunteți fericiți, că Duhul slavei şi al puterii şi al lui Dumnezeu Se odihneşte peste voi; la ei este hulit, iar la voi este slăvit. [15]Şi dintre voi să nu pătimească nimeni ca ucigaş, sau fur, sau făcător de rele, sau ca iscoditor; [16]iar de pătimeşte ca un creştin, să nu se ruşineze, ci să slăvească pe Dumnezeu pentru aceasta. [17]Că vremea este să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; iar dacă începe întâi de la noi, care va fi sfârşitul celor care nu dau crezare Evangheliei lui Dumnezeu? [18]Şi *dacă dreptul abia se mântuieşte, unde se vor arăta rău-cinstitorul şi păcătosul*? [19]Aşa încât şi cei ce pătimesc după voia lui Dumnezeu să-I pună înainte sufletele lor prin facerea de bine, ca unui Ziditor credincios.

Κεφάλαιον Ε΄

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, [2]ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἑκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, [3]μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· [4]καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος

Capitolul 5

Pe preoţii cei dintre voi îi rog, eu, cel împreună-preot şi martor al patimilor lui Hristos, care sunt şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere: [2]Păstoriți turma lui Dumnezeu cea de la voi, cercetând-o nu cu silă, ci de bunăvoie, nu pentru câştig ruşinos, ci din osârdie; [3]nu ca şi când aţi avea stăpânire asupra celor încredințați prin sorţi, ci pilde făcându-vă turmei; [4]Şi, când Se va arăta Arhipăstorul, veți lua cu-

κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνὴν ἐγκομβώσασθε· ὅτι *ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν*. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ. 9 ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει ὑμᾶς, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει· 11 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἑστήκατε. 13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. 14 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἀμήν.

nuna cea neveştejită a slavei. 5 Asemenea şi voi, tinerilor, supuneţi-vă preoţilor; şi toţi, supunându-vă unii altora, îmbrăcaţi-vă în smerita-cugetare, că *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har*. 6 Smeriţi-vă, dar, sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalţe la vreme. 7 Toată grija voastră aruncaţi-o asupra Lui, căci El Se îngrijeşte de voi. 8 Fiţi cu trezvie, priveghеaţi. Potrivnicul vostru, diavolul, ca un leu răcnind, umblă căutând pe cine să înghită; 9 Acestuia împotriviţi-vă, întăriţi în credinţă, ştiind că aceleaşi patimi se săvârşesc şi cu fraţii voştri în lume. 10 Şi Dumnezeul a tot harul, Care v-a chemat pe voi la slava Lui cea veşnică, în Hristos Iisus, după ce veţi fi pătimit puţin, Însuşi vă va întocmi, vă va sprijini, vă va întări, vă va întemeia. 11 Lui fie slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin!

Prin Siluan, fratele cel credincios, precum îl socotesc, v-am scris în puţine cuvinte, îndemnând şi dând mărturie că acesta este adevăratul har al lui Dumnezeu, în care staţi. 13 Vă îmbrăţişează cea împreună-aleasă din Babilon şi Marcu, fiul meu. 14 Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii cu sărutarea dragostei. Pace vouă, tuturor celor ce sunteţi în Hristos Iisus. Amin!

ЄΠΙСΤΟΛΗ ΠЄΤΡΟΥ Β΄

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PETRU

Κεφάλαιον Α΄

Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ· 2χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, 4δι᾽ ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. 5καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ

Capitolul 1

Simeon Petru, rob şi apostol al lui Iisus Hristos, celor care au dobândit credinţă de acelaşi preţ cu a noastră întru dreptatea Dumnezeului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. 2Har vouă şi pacea să se înmulţească, întru cunoştinţa lui Dumnezeu şi a lui Iisus, Domnul nostru.

Întrucât puterea Lui dumnezeiască ne-a dăruit nouă toate cele spre viaţă şi bunăcinstire, prin cunoştinţa Celui ce ne-a chemat prin slavă şi virtute, 4prin care ne-a dăruit făgăduinţele cele cinstite şi preamari, ca prin acestea să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi, scăpând de stricăciunea din lume, cea din poftă, 5tocmai pentru aceasta, aducând toată sârguinţa, adăugaţi la credinţa voastră virtutea, şi la virtute cunoştinţa, 6şi la cunoştinţă înfrânarea, şi la înfrânare răbdarea, şi la răbdare buna-cinstire, 7şi la buna-cinstire iubirea frăţească, şi la iubirea frăţească dragostea. 8Căci acestea, fiind la voi şi înmulţindu-se, vă fac să nu

πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· 9ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. 10διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. 11οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διὸ οὐκ ἀμελήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. 13δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ᾿ ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. 15σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. 16οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ᾿ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, *οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα·* 18καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. 19καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. 21οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ᾿ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

fiţi nici nelucrători, nici neroditori spre cunoaşterea Domnului nostru Iisus Hristos. 9Căci cel căruia îi lipsesc acestea este orb, umblă bâjbâind, dând uitării curăţirea păcatelor lui celor de odinioară. 10Pentru aceea, fraţilor, mai mult sârguiţi-vă să faceţi temeinică chemarea şi alegerea voastră, căci, făcând acestea, nu vă veţi poticni nicidată. 11Căci aşa vi se va dărui îmbelşugat intrarea în veşnica împărăţie a Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos.

Drept aceea, nu voi fi fără grijă să vă amintesc pururea despre acestea, cu toate că le ştiţi şi sunteţi întăriţi întru adevărul de faţă. 13Dar socotesc că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă trezesc prin aducerea aminte, 14ştiind că grabnică este lepădarea cortului meu, precum şi Domnul nostru Iisus Hristos mi-a vădit. 15Şi mă voi sârgui ca, şi după ieşirea mea, să vă amintiţi oricând de acestea, 16căci nu urmând basmelor iscusite v-am făcut cunoscute puterea şi venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci noi înşine făcându-ne văzători ai măreţiei Aceluia. 17Căci El a luat de la Dumnezeu-Tatăl cinste şi slavă, glas ca acesta aducându-se Lui de către slava cea plină de măreţie: *Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit.* 18Şi acest glas noi l-am auzit, din cer aducându-se, pe când eram cu El în muntele cel sfânt. 19Şi avem mai întărit cuvântul proorocesc, la care bine faceţi luând aminte, ca la o făclie ce străluceşte în loc întunecos, până când ziua va străluci în zori şi Luceafărul va răsări în inimile voastre, 20aceasta cunoscând mai întâi, că toată proorocia Scripturii nu vine cu propria dezlegare; 21pentru că nu din voia omului s-a adus vreodată proorocie, ci oamenii sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi de Duhul Sfânt.

Κεφάλαιον Β΄

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· [2]καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι᾽ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται· [3]καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, οἷς τὸ κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάξει. [4]εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, [5]καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, [6]καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, [7]καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο [8] –βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν–, [9]οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, [10]μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, [11]ὅπου ἄγγελοι, ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσι κατ᾽ αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. [12]οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῷα φυ-

Capitolul 2

Dar au fost şi prooroci mincinoşi în popor, după cum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura eresuri de pierzare, tăgăduind chiar şi pe Stăpânul Care i-a cumpărat, aducând asupra lor înşişi grabnică pierzare. [2]Şi mulţi vor urma destrăbălărilor lor, iar din pricina acelora, calea adevărului va fi hulită; [3]şi, din lăcomie, vă vor neguţători cu cuvinte măsluite, a căror osândă din vechime nu zăboveşte şi pierzarea lor nu va dormita. [4]Căci dacă Dumnezeu nu i-a cruţat pe îngerii care au păcătuit, ci, cu legăturile întunericului legându-i în tartar, i-a dat să fie ţinuţi spre judecată; [5]şi dacă lumea dintâi n-a cruţat-o, ci l-a păzit pe Noe – ca pe al optulea – propovăduitor al dreptăţii, aducând potop asupra lumii celor necinstitori; [6]şi dacă cetăţile Sodomei şi Gomorei, făcându-le cenuşă, cu surpare le-a osândit, dându-le pildă celor ce vor fi necinstitori, [7]iar pe dreptul Lot, chinuit fiind de petrecerea în destrăbălare a celor nelegiuiţi, l-a izbăvit [8] – căci, locuind între ei, dreptul prin vedere şi prin auz îşi chinuia zi după zi sufletul său drept din pricina faptelor nelegiuite –, [9]ştie Domnul să-i izbăvească din ispită pe cei binecinstitori, iar pe cei nedrepţi să-i ţină spre ziua judecăţii ca să fie osândiţi, [10]şi mai vârtos pe cei ce umblă urmând cărnii, întru pofta spurcăciunii, şi care dispreţuiesc domnia. Îndrăzneţi, îngâmfaţi! Nu se cutremură hulind slavele,

σικὰ γεγενημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσονται, [13]κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, [14]ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα· [15]καταλιπόντες εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν, [16]ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. [17]οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. [18]ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὄντως ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, [19]ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδούλωται. [20]εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. [21]κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. [22]συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί, ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

[11]în vreme ce îngerii, mai mari fiind în tărie şi în putere, nu aduc împotriva lor, la Domnul, judecată hulitoare. [12]Aceştia însă, ca nişte dobitoace necuvântătoare, din fire făcute ca să fie prinse şi spre stricăciune, hulind în cele ce nu cunosc, în stricăciunea lor vor fi nimiciţi, [13]având să-şi primească plata nedreptăţii, socotind plăcere desfătarea de fiecare zi, pătaţi şi întinaţi, desfătându-se în amăgirile lor, ospătându-se împreună cu voi, [14]având ochii plini de adulter şi neopriţi de la păcat, momind suflete neîntărite; având inima deprinsă la lăcomie, fii ai blestemului! [15]Părăsind calea cea dreaptă, au rătăcit, urmând căii lui Valaam al lui Vosor, care a iubit plata nedreptăţii, [16]dar a primit mustrarea călcării lui de lege; căci asina fără de glas, grăind cu glas omenesc, a împiedicat nesăbuinţa proorocului. [17]Aceştia sunt izvoare fără de apă, nori purtaţi de furtună, cărora li se păstrează negura întunericului în veac. [18]Căci grăind ei vorbe trufaşe ale deşertăciunii, îi momesc în poftele trupului, cu destrăbălări, pe cei care cu adevărat au scăpat de cei ce petrec în rătăcire, [19]făgăduindu-le libertate, ei înşişi fiind robi ai stricăciunii; căci ceea ce te biruieşte, aceea te şi stăpâneşte. [20]Căci dacă, scăpând de spurcăciunile lumii întru cunoştinţa Domnului şi Mântuitorului Iisus Hristos, sunt biruiţi, încurcându-se iarăşi în acestea, li s-au făcut lor cele din urmă mai rele decât cele dintâi. [21]Căci mai bine le era să nu fi cunoscut calea dreptăţii, decât, cunoscând-o, să se întoarcă de la porunca cea sfântă, dată lor. [22]Şi li s-au întâmplat cele din pilda cea adevărată: câinele se întoarce la vărsătura sa şi scroafa scăldată la tăvălirea în mocirlă.

Κεφάλαιον Γ´

Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, 2μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος, 3τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι 4καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ᾽ ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω διαμένει ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως. 5λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι᾽ ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, 6δι᾽ ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· 7οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. 8Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. 9οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. 10Ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν ᾗ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. 11Τούτων οὖν πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, 12προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς

Capitolul 3

Aceasta este deja, iubiţilor, a doua epistolă pe care v-o scriu; în ele trezesc, prin aducerea-aminte, cugetul curat, 2ca să vă amintiţi de cuvintele mai înainte grăite de sfinţii prooroci şi de porunca apostolilor voştri, cea a Domnului şi Mântuitorului. 3Aceasta mai întâi cunoscând, că vor veni în zilele cele din urmă batjocoritori, umblând după poftele lor 4şi zicând: Unde este făgăduinţa venirii Lui? Căci, de când au adormit părinţii, toate aşa rămân de la începutul zidirii. 5Căci ei uită în chip voit aceasta, că cerurile erau de demult şi că pământul din apă şi prin apă s-a închegat la cuvântul lui Dumnezeu; 6prin ele lumea de atunci a pierit potopită cu apă; 7iar cerurile şi pământul de acum sunt păstrate prin cuvântul Lui, ţinute pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor răucinstitori. 8Şi un singur lucru să nu uitaţi, iubiţilor, că o zi la Domnul este ca o mie de ani şi o mie de ani ca o zi. 9Nu întârzie Domnul cu făgăduinţa, după cum socotesc unii că e întârziere, ci rabdă îndelung pentru noi, nevoind să piară vreunii, ci ca toţi să vină la pocăinţă. 10Iar ziua Domnului va veni ca un fur în noapte; atunci cerurile cu vuiet vor trece, iar stihiile, arzând, se vor desface, şi pământul şi lucrurile de pe el vor arde de tot. 11Deci, de vreme ce toate acestea se vor desface, cu cât mai mult trebuie să fiţi voi în sfinte vieţuiri şi bunecinstiri, 12aşteptând şi grăbind venirea zilei

τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. [13]καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. [14]Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, [15]καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, [16]ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, [18]αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος· ἀμήν.

lui Dumnezeu, din pricina căreia cerurile, aprinzându-se, se vor desface şi stihiile, arzând, se vor topi! [13]Dar, după făgăduinţa Lui, noi aşteptăm ceruri noi şi pământ nou, în care sălăşluieşte dreptatea. [14]Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi înaintea Lui nepătaţi şi neîntinaţi, în pace, [15]iar îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o mântuire, precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel, după înţelepciunea dată lui, [16]ca şi în toate epistolele, grăind în ele despre aceste lucruri, între care sunt unele cu anevoie de înţeles, pe care cei neînvăţaţi şi neîntăriţi le strâmbă, ca şi pe celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

Aşadar voi, iubiţilor, cunoscând de mai înainte, păziţi-vă, ca nu cumva, lăsându-vă traşi de rătăcirea celor nelegiuiţi, să cădeţi din întărirea voastră, [18]ci creşteţi în har şi în cunoaşterea Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos, Căruia fie slava şi acum şi în ziua veacului. Amin!

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Α΄

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI IOAN

Κεφάλαιον Α΄

Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, 2 –καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν– 3ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 6ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· 7ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ

Capitolul 1

Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit, despre Cuvântul vieţii, 2 – şi Viaţa S-a arătat şi am văzut şi mărturisim şi vă vestim Viaţa cea veşnică, Care era la Tatăl şi S-a arătat nouă – 3ce am văzut şi am auzit vă vestim vouă, ca şi voi să aveţi împărtăşire cu noi; iar împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul Său, Iisus Hristos. 4Şi acestea vă scriem, ca bucuria noastră să fie deplină.

Şi aceasta este făgăduinţa pe care am auzit-o de la El şi o vestim vouă: că Dumnezeu lumină este şi întuneric în El nu este niciunul. 6Dacă zicem că avem împărtăşire cu El şi umblăm în întuneric, minţim şi nu facem adevărul. 7Iar dacă umblăm în lumină, precum El este în lumină, avem împărtăşire unii cu alţii şi sângele lui Iisus Hristos, Fiul Lui, ne curăţeşte de tot păcatul.

αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 8ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

8Dacă zicem că păcat nu avem, pe noi înşine ne amăgim şi adevărul nu este în noi. 9Dacă mărturisim păcatele noastre, credincios este El şi drept, ca să ne ierte păcatele şi să ne curăţească de toată nedreptatea. 10Dacă zicem că n-am păcătuit, Îl facem mincinos şi cuvântul Lui nu este întru noi.

Κεφάλαιον Β΄

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· 2καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. 3Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· 5ὃς δ᾽ ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. 6ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν. 7Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἴχετε ἀπ᾽ ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς. 8πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-

Capitolul 2

Copiii mei, acestea vi le scriu ca să nu păcătuiţi; iar dacă păcătuieşte cineva, avem Mijlocitor către Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept; 2şi El Însuşi este ispăşire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci şi pentru ale lumii întregi. 3Şi întru aceasta ştim că L-am cunoscut, dacă ţinem poruncile Lui. 4Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le ţine, mincinos este şi în acesta nu este adevărul. 5Iar cel ce ţine cuvântul Lui, cu adevărat în acesta iubirea lui Dumnezeu s-a desăvârşit. Întru aceasta cunoaştem că suntem în El. 6Cel ce zice că rămâne în El dator este ca, precum Acela a umblat, şi el aşa să umble. 7Fraţilor, nu vă scriu poruncă nouă, ci poruncă veche, pe care o aveaţi de la început; porunca cea veche este cuvântul pe care l-aţi auzit de la început. 8Iarăşi, poruncă nouă vă scriu, ceea ce este adevărat în El şi în voi, că întunericul trece şi lumina cea adevărată deja străluceşte. 9Cel ce zice că este în lumină şi pe fratele său îl urăşte este în întuneric până acum. 10Cel

φὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· [11]ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. [13]γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. [14]ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. [15]μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· [16]ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί. [17]καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. [19]ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. [20]καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. [21]οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. [22]τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. [23]πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. [24]Ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ

ce iubeşte pe fratele său rămâne în lumină şi sminteală nu este în el; [11]iar cel ce urăşte pe fratele său este în întuneric şi în întuneric umblă şi nu ştie încotro se duce, că întunericul a orbit ochii lui.

Vă scriu vouă, copiilor, că vi s-au lăsat păcatele, pentru numele Lui. [13]Vă scriu vouă, părinţilor, că aţi cunoscut pe Cel de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, că aţi biruit pe cel viclean. V-am scris, copiilor, că aţi cunoscut pe Tatăl. [14]V-am scris vouă, părinţilor, că aţi cunoscut pe Cel de la început. V-am scris vouă, tinerilor, că sunteţi tari şi cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi şi l-aţi biruit pe cel viclean. [15]Nu iubiţi lumea, nici cele din lume. Dacă cineva iubeşte lumea, nu este iubirea Tatălui în el; [16]pentru că tot ce este în lume, pofta trupului şi pofta ochilor şi trufia vieţii, nu sunt din Tatăl, ci din lume sunt. [17]Şi lumea trece, şi pofta ei; dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac.

Copii, este ceasul de pe urmă şi, precum aţi auzit că vine antihristul – şi acum s-au ivit mulţi antihrişti –, de aici cunoaştem că este ceasul de pe urmă. [19]Dintre noi au ieşit, dar nu erau dintre noi; căci dacă ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sunt toţi dintre noi. [20]Iar voi ungere aveţi de la Cel Sfânt şi ştiţi toate. [21]Nu v-am scris pentru că nu ştiţi adevărul, ci pentru că îl ştiţi şi pentru că nici o minciună nu este din adevăr. [22]Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristosul? Acesta este antihristul, cel ce tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul. [23]Tot cel ce tăgăduieşte pe Fiul, nici pe Tatăl nu-L are. [24]Deci voi, ce aţi auzit de la început în voi să rămână; dacă rămâne în voi ce aţi

ὃ ἀπ᾿ ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. 25καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. 26Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. 27καὶ ὑμεῖς, τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ᾿ αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ᾿ ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστι καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ. 28Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ᾿ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

auzit de la început, şi voi veți rămâne în Fiul şi în Tatăl. 25Şi aceasta este făgăduința pe care El Însuşi ne-a făgăduit-o: viața veşnică. 26Acestea v-am scris despre cei ce vă amăgesc. 27Şi voi, ungerea pe care ați luat-o de la El rămâne întru voi şi n-aveți trebuință să vă învețe cineva; ci, după cum aceeaşi ungere vă învață pe voi despre toate – şi adevărată este şi nu este minciună – şi după cum v-a învățat pe voi, veți rămâne în El. 28Şi acum, copii, rămâneți în El, ca atunci când Se va arăta să avem îndrăznire şi să nu ne ruşinăm de El la venirea Lui. 29Dacă ştiți că este drept, cunoaşteți că tot cel ce face dreptatea din El s-a născut.

Κεφάλαιον Γ΄

Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα· οἴδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστί. 3καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ᾿ αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστι. 4Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. 6πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· 8ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου

Capitolul 3

Vedeți ce iubire ne-a dat nouă Tatăl, să ne chemăm fii ai lui Dumnezeu. Pentru aceea lumea nu vă cunoaşte, că nu L-a cunoscut pe El. 2Iubiților, acum suntem fii ai lui Dumnezeu, şi încă nu s-a arătat ce vom fi; dar ştim că dacă Se va arăta, asemenea Lui vom fi, căci Îl vom vedea precum este. 3Şi tot cel ce are această nădejde în El se curățeşte pe sine, precum şi Acela curat este. 4Tot cel ce face păcatul face şi fărădelegea, şi păcatul este fărădelegea. 5Şi voi ştiți că Acela S-a arătat ca să ridice păcatele noastre şi păcat întru El nu este. 6Tot cel ce rămâne în El nu păcătuieşte; tot cel ce păcătuieşte nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut pe El. 7Copii, nimeni să nu vă amăgească. Cel ce face dreptatea drept este, precum Acela drept este. 8Cel ce face păcatul este din dia-

ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. [9]Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. [10]ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

volul, că de la început diavolul păcătuieşte. Spre aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să destrame lucrurile diavolului. [9]Tot cel născut din Dumnezeu păcat nu face, pentru că sămânța Lui rămâne în el; şi nu poate să păcătuiască, pentru că din Dumnezeu s-a născut. [10]În aceasta sunt vădiți fiii lui Dumnezeu şi fiii diavolului. Tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu îl iubeşte pe fratele său.

Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, [12]οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. [13]Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. [14]ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. [15]πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. [16]ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. [17]ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; [18]Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. [19]καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, [20]ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. [21]ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, [22]καὶ ὃ

Căci aceasta este vestea pe care ați auzit-o de la început, să ne iubim unul pe altul, [12]nu precum era Cain din cel viclean şi l-a înjunghiat pe fratele său. Şi pentru ce l-a înjunghiat? Pentru că faptele lui erau viclene, iar ale fratelui său drepte. [13]Nu vă mirați, frații mei, dacă vă urăşte pe voi lumea. [14]Noi ştim că ne-am mutat din moarte la viață, pentru că iubim pe frați; cel ce nu-şi iubeşte fratele rămâne în moarte. [15]Tot cel ce urăşte pe fratele său este ucigaş de oameni, şi ştiți că tot ucigaşul de oameni nu are viață veşnică rămânând în el. [16]În aceasta am cunoscut iubirea: că Acela sufletul Său Şi l-a pus pentru noi; şi noi datori suntem să ne punem sufletele pentru frați. [17]Iar cine are bogăția lumii şi îl vede pe fratele său fiind în nevoie şi îşi închide inima față de acela, cum rămâne iubirea lui Dumnezeu în el? [18]Copiii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci în faptă şi în adevăr. [19]Şi în aceasta cunoaştem că din adevăr suntem, şi în fața Lui vom lua încredințare în inimile noastre, [20]că, şi dacă ne osândeşte inima noastră, Dumnezeu este mai mare decât inima noastră şi cunoaşte toate. [21]Iubiților, dacă inima noastră nu ne osândeşte, avem îndrăznire către Dumnezeu [22]şi orice cerem primim de la

ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. 24καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

El, pentru că ținem poruncile Lui şi facem cele plăcute înaintea Lui. 23Şi aceasta este porunca Lui, să credem în numele Fiului Lui, Iisus Hristos, şi să ne iubim unii pe alții, precum a dat poruncă. 24Cel ce ține poruncile Lui rămâne în El şi El întru-însul; şi întru aceasta cunoaştem că rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat.

Κεφάλαιον Δ΄

Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι· 3καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. 4Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. 8ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι

Capitolul 4

Iubiților, nu credeți oricărui duh, ci încercați duhurile dacă sunt din Dumnezeu, că mulți prooroci mincinoşi au ieşit în lume. 2În aceasta cunoaşteți Duhul lui Dumnezeu: tot duhul care mărturiseşte că Iisus Hristos a venit în trup este din Dumnezeu; 3şi tot duhul care nu mărturiseşte că Iisus Hristos a venit în trup nu este din Dumnezeu; şi acesta este al lui antihrist, care ați auzit că vine, şi acum este deja în lume. 4Voi sunteți din Dumnezeu, copii, şi i-ați biruit pe ei, că mai mare este Cel ce este în voi decât cel ce este în lume. 5Aceia sunt din lume, de aceea din lume grăiesc şi lumea pe ei îi ascultă. 6Noi din Dumnezeu suntem; cine cunoaşte pe Dumnezeu ascultă de noi; cine nu este din Dumnezeu nu ascultă de noi. Din aceasta cunoaştem Duhul adevărului şi duhul rătăcirii.

Iubiților, să ne iubim unii pe alții, pentru că iubirea este din Dumnezeu şi tot cel ce iubeşte din Dumnezeu s-a născut şi cunoaşte pe Dumnezeu. 8Cel ce nu iubeşte

ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. [9]ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι᾽ αὐτοῦ. [10]ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. [11]Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. [12]Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. [13]ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. [14]Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. [15]ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. [16]καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. [17]Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ᾽ ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. [18]φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ᾽ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. [19]Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. [20]ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; [21]καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire. [9]În aceasta s-a arătat iubirea lui Dumnezeu în noi, că pe Fiul Său cel Unul-Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca să fim vii prin El. [10]Întru aceasta este iubirea: nu că noi am iubit pe Dumnezeu, ci că El ne-a iubit pe noi şi a trimis pe Fiul Său ispăşire pentru păcatele noastre. [11]Iubiţilor, dacă aşa ne-a iubit Dumnezeu pe noi, şi noi datori suntem să ne iubim unii pe alţii. [12]Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; dacă ne iubim unii pe alţii, Dumnezeu rămâne în noi şi iubirea Lui este desăvârşită în noi. [13]În aceasta cunoaştem că în El rămânem şi El în noi, că din Duhul Lui ne-a dat nouă. [14]Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul Mântuitor al lumii. [15]Cel care mărturiseşte că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el şi el în Dumnezeu. [16]Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea pe care o are Dumnezeu în noi. Dumnezeu este iubire şi cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu în el. [17]În aceasta s-a desăvârşit iubirea cu noi, ca să avem îndrăznire în ziua judecăţii, că, precum Acela este, şi noi suntem în lumea aceasta. [18]În iubire nu este frică, ci iubirea desăvârşită aruncă afară frica, pentru că frica are pedeapsa, iar cel ce se teme nu se desăvârşeşte în iubire. [19]Noi Îl iubim pe El, pentru că El mai întâi ne-a iubit. [20]Dacă cineva spune: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele lui îl urăşte, mincinos este! Căci cel ce nu iubeşte pe fratele pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească? [21]Şi această poruncă avem de la El, ca cel care Îl iubeşte pe Dumnezeu să iubească şi pe fratele său.

Κεφάλαιον Ε΄

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 3αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; 6Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι᾿ ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ᾿ ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι· 8καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. 9εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 10ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 11καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. 12ὁ ἔχων τὸν

Capitolul 5

Tot cel ce crede că Iisus este Hristosul este născut din Dumnezeu şi tot cel ce iubeşte pe Cel care a născut iubeşte şi pe Cel născut din El. 2În aceasta cunoaştem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu şi ţinem poruncile Lui. 3Căci aceasta este iubirea lui Dumnezeu: Să ţinem poruncile Lui; şi poruncile Lui nu sunt grele, 4pentru că tot ce este născut din Dumnezeu biruieşte lumea; şi aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră. 5Cine este cel ce biruieşte lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu? 6Acesta este Cel care a venit prin apă şi sânge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi sânge; şi Duhul este Cel ce mărturiseşte, pentru că Duhul este adevărul. 7Că trei sunt cei care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh, şi Aceştia Trei Una sunt; 8şi trei sunt care mărturisesc pe pământ: Duhul şi apa şi sângele, şi cei trei întru una sunt. 9Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu pe care a mărturisit-o despre Fiul Său. 10Cel ce crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturia în el; cel ce nu crede lui Dumnezeu, L-a făcut pe El mincinos, pentru că n-a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu despre Fiul Său. 11Şi aceasta este mărturia, că viaţă veşnică ne-a dat nouă Dumnezeu şi această viaţă este în Fiul Lui. 12Cel ce are pe Fiul

υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 14καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. 15καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽ αὐτοῦ. 16Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. 17πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. 18Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ᾽ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. 19οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. 20οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. 21Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων· ἀμήν.

are viața; cel ce nu-L are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viața.

Acestea vi le-am scris vouă, celor care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viață veșnică și ca să credeți în numele Fiului lui Dumnezeu. 14Şi aceasta este îndrăznirea pe care o avem către El, că, dacă cerem ceva după voia Lui, ne ascultă. 15Şi dacă ştim că ne ascultă, orice am cere, ştim că avem cererile pe care le-am cerut de la El. 16Dacă vede cineva pe fratele său păcătuind – păcat nu de moarte –, să ceară şi îi va da lui viață – celor ce păcătuiesc, dar nu de moarte. Este păcat de moarte; nu pentru acela zic să se roage. 17Toată nedreptatea este păcat; dar este şi păcat care nu e de moarte. 18Ştim că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuieşte, ci cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzeşte pe sine şi cel rău nu se atinge de el. 19Ştim că din Dumnezeu suntem şi lumea întreagă zace în cel viclean. 20Şi ştim că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-a dat nouă cuget ca să cunoaştem pe Cel adevărat; şi noi suntem în Cel adevărat, în Fiul Lui, Iisus Hristos. Acesta este adevăratul Dumnezeu şi viața veşnică. 21Copii, păziți-vă de idoli. Amin.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Β´

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, 2διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα· 3ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. 5καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινήν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. 6καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. 7ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. 8βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη

Preotul către aleasa Doamnă şi către fiii ei, pe care eu îi iubesc în adevăr – şi nu numai eu, ci şi toţi care au cunoscut adevărul –, 2pentru adevărul care rămâne în noi şi care va fi cu noi în veac. 3Fie cu voi har, milă, pace, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr şi dragoste.

M-am bucurat foarte că am aflat pe unii din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă de la Tatăl. 5Şi acum te rog, Doamnă, nu ca şi cum ţi-aş scrie poruncă nouă, ci pe cea pe care o avem de la început, să ne iubim unii pe alţii. 6Şi aceasta este iubirea, să umblăm după poruncile Lui. Aceasta este porunca, precum aţi auzit dintru început, ca să umblaţi întru ea. 7Că mulţi amăgitori au intrat în lume, care nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup; acesta este amăgitorul şi antihristul. 8Luaţi seama la voi înşivă, ca să nu pierdem ceea ce am lucrat, ci să pri-

ἀπολάβωμεν. 9πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. 10εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· 11ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. 13ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς· ἀμήν.

mim plată deplină. 9Tot cel ce se abate şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămâne în învăţătura lui Hristos, acesta are şi pe Tatăl, şi pe Fiul. 10Dacă cineva vine la voi şi nu aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi: Bucură-te! 11Căci cel ce-i zice: Bucură-te! se face părtaş la faptele lui cele viclene.

Multe având a vă scrie, n-am voit prin hârtie şi cerneală, ci nădăjduiesc să vin la voi şi să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină. 13Te îmbrăţişează fiii surorii tale celei alese. Amin!

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Γ´

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN

Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. [2]Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. [3]ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. [4]μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, [6]οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. [7]ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. [8]ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. [9]Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. [10]διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει

Preotul, către Gaius cel iubit, pe care eu îl iubesc în adevăr: [2]Iubitule, pentru toate mă rog să sporeşti şi să fii sănătos, precum sporeşte sufletul tău. [3]Căci m-am bucurat foarte venind fraţi şi mărturisind despre adevărul tău, aşa cum umbli tu în adevăr. [4]Mai mare bucurie decât acestea nu am, ca să aud că fiii mei umblă în adevăr.

Iubitule, cu credinţă faci tot ceea ce lucrezi către fraţi şi către străini, [6]care au dat mărturie despre dragostea ta înaintea Bisericii, pe care bine vei face de-i vei petrece în chip vrednic de Dumnezeu. [7]Căci pentru Nume au ieşit ei, neluând nimic de la păgâni. [8]Deci noi datori suntem să îi primim pe unii ca aceştia, ca să ne facem împreună-lucrători cu adevărul. [9]Am scris Bisericii, dar Diotref, iubitorul de întâietate între ei, nu ne primeşte. [10]Pentru aceea, dacă voi veni, îi voi aminti de faptele pe care le face, bârfindu-ne cu cuvinte viclene; şi nemulţumindu-se cu acestea, nici el nu-i

καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. [11]Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν θεόν. [12]Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι. [13]Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· [14]ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. [15]Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

primeşte pe fraţi, iar pe cei care voiesc să-i primească îi opreşte şi-i scoate din Biserică. [11]Iubitule, nu urma răul, ci binele. Cel ce face binele este din Dumnezeu; cel ce face răul n-a văzut pe Dumnezeu. [12]Lui Dimitrie i s-a dat mărturie de către toţi şi de către adevărul însuşi; dar şi noi dăm mărturie şi ştiţi că mărturia noastră este adevărată. [13]Multe aveam să scriu, dar nu voiesc să-ți scriu cu cerneală şi condei, [14]ci nădăjduiesc să te văd îndată şi vom grăi gură către gură. [15]Pace ție! Te îmbrățişează prietenii. Îmbrățişează-i pe prieteni, pe fiecare după numele lui.

ЄΠΙϹΤΟΛΗ ΙΟΥΔΑ

EPISTOLA LUI IUDA

Ἰούδας, Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς· 2ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.

Iuda, rob al lui Iisus Hristos şi frate al lui Iacov, celor chemaţi, sfinţiţi în Dumnezeu-Tatăl şi păstraţi pentru Iisus Hristos. 2Mila şi pacea şi iubirea să vi se înmulţească!

Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. 4παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρῖμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. 5Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, 6ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· 7ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω

Iubiţilor, dându-mi toată silinţa să vă scriu despre mântuirea obştească, am simţit nevoia să vă scriu, îndemnându-vă să vă luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor o dată pentru totdeauna. 4Căci s-au strecurat unii oameni, care de demult au fost scrişi spre această osândă, rău-cinstitori, care au schimbat harul Dumnezeului nostru în destrăbălare şi care tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân şi Domn, Iisus Hristos. 5Şi voiesc să vă aduc aminte vouă, celor ce aţi aflat o dată pentru totdeauna aceasta: Domnul, după ce a mântuit poporul din Egipt, mai apoi i-a pierdut pe cei ce n-au crezut, 6şi pe îngerii care nu şi-au păzit dregătoria, ci şi-au părăsit locaşul lor, i-a ţinut sub întuneric, în lanţuri veşnice, spre judecata zilei celei mari. 7Precum Sodoma şi Gomora şi cetăţile dimprejurul lor, care

σαρκὸς ἑτέρας πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. [8]ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. [9]ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν· ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. [10]οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασι βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. [11]οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο. [12]Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα, [13]κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. [14]προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων· ἰδοὺ ἦλθε Κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, [15]ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. [16]Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.

Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, [18]ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι

au desfrânat în acelaşi chip ca aceştia şi au umblat după trup străin, stau înainte ca pildă, suferind pedeapsa focului celui veşnic. [8]Asemenea deci şi aceştia, visând, pângăresc trupul, nesocotesc stăpânirea şi hulesc slăvile. [9]Mihail Arhanghelul, când, împotrivindu-se diavolului, se certa pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Ceartă-te pe tine Domnul! [10]Dar aceştia câte nu ştiu hulesc şi câte din fire, ca nişte dobitoace necuvântătoare, ştiu, în acestea se strică. [11]Vai lor! Că în calea lui Cain au umblat şi, pentru plată, s-au dat cu totul în rătăcirea lui Valaam şi în împotrivirea lui Core au pierit. [12]Aceştia sunt la agapele voastre ca nişte pete, ospătându-se împreună fără frică, pe sine păstorindu-se, nori fără apă, purtaţi de vânturi, pomi tomnatici, neroditori, de două ori murind, dezrădăcinaţi, [13]valuri sălbatice ale mării, spumegându-şi ruşinile lor, stele rătăcitoare, cărora negura întunericului li se păstrează în veac. [14]Şi a proorocit şi acestora al şaptelea de la Adam, Enoh, zicând: Iată, a venit Domnul cu sfintele zeci de mii ale Lui, [15]ca să facă judecată împotriva tuturor şi să mustre pe toţi rău-cinstitorii lor pentru toate lucrurile relei-cinstiri a lor, prin care L-au necinstit pe Dumnezeu, şi pentru toate cuvintele grele pe care le-au grăit împotriva Lui păcătoşii rău-cinstitori. [16]Aceştia sunt cârtitori, nemulţumiţi cu soarta lor, umblând după poftele lor, şi gura lor grăieşte vorbe trufaşe, lăudând feţele înalte, de dragul folosului.

Voi, însă, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de cuvintele cele mai dinainte grăite de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos, [18]că ei vă spuneau că în vremea de pe urmă vor fi batjocoritori, umblând după poftele

τῶν ἀσεβειῶν. [19]Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. [20]Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτούς, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι, [21]ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. [22]καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι, [23]οὓς δὲ ἐν φόβῳ σῴζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.

Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, [25]μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

lor, ale faptelor lor de rea-cinstire. [19]Aceştia sunt dezbinători, sufleteşti, care nu au Duh. [20]Iar voi, iubiţilor, prin credinţa voastră preasfântă zidindu-vă pe voi înşivă, în Duhul Sfânt rugându-vă, [21]păziţi-vă în iubirea lui Dumnezeu, aşteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică. [22]Şi pe unii miluiţi-i, făcând deosebire, [23]iar pe alţii cu frică mântuiţi-i, răpindu-i din foc, urând şi cămaşa întinată de trup.

Şi Celui ce poate să vă păzească pe voi nepoticniţi şi să vă pună înaintea slavei Lui fără prihană, întru veselie, [25]singurului, înţeleptului Dumnezeu, Mântuitorul nostru, slavă şi mărire, stăpânire şi putere, şi acum şi întru toţi vecii. Amin!

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

APOCALIPSA LUI IOAN

Κεφάλαιον Α΄

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, [2]ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδε. [3]μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, [5]καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, [6]καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. [7]Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ

Capitolul 1

Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să le arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple degrabă, şi, trimiţând-o prin îngerul Lui, a arătat-o prin semne robului Său Ioan, [2]care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, câte a văzut. [3]Fericit cel ce citeşte şi cei ce ascultă cuvintele proorociei şi ţin cele scrise în ea! Căci vremea este aproape.

Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: Har vouă şi pace de la Dumnezeu, Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine, şi de la cele şapte duhuri care sunt înaintea tronului Lui [5]şi de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morţi, şi Stăpânitorul împăraţilor pământului. Lui, Celui care ne iubeşte şi ne-a spălat de păcatele noastre întru sângele Său [6]şi ne-a făcut pe noi împărăţie, preoţi lui Dumnezeu şi Tatălui Său, Lui fie slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin! [7]Iată, vine cu norii şi Îl va

ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. [8]Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. [10]ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος [11]λεγούσης· ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδίκειαν. [12]Καὶ ἐκεῖ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, [13]καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν· [14]ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, [15]καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, [16]καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. [17]Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ λέγων· μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος [18]καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. [19]γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἅ εἰσι καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα· [20]τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες

vedea pe El tot ochiul şi cei ce L-au împuns şi se vor jeli din pricina Lui toate seminţiile pământului. Da. Amin. [8]Eu sunt Alfa şi Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine, Atotţiitorul.

Eu Ioan, fratele vostru şi împreună-părtaş la strâmtorarea şi la împărăţia şi la răbdarea în Iisus Hristos, fost-am în insula ce se cheamă Patmos pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus Hristos. [10]Fost-am în duh în ziua domnească şi am auzit glas dinapoia mea, mare ca de trâmbiţă, [11]zicând: Ceea ce vezi scrie în carte şi trimite celor şapte Biserici: la Efes, şi la Smirna, şi la Pergam, şi la Tiatira, şi la Sardes, şi la Filadelfia, şi la Laodiceea. [12]Şi acolo m-am întors să văd glasul care vorbea cu mine; şi, întorcându-mă, am văzut şapte sfeşnice de aur, [13]şi în mijlocul celor şapte sfeşnice pe Cineva asemenea Fiului Omului, îmbrăcat în veşmânt lung până la picioare şi încins până la sâni cu un brâu de aur; [14]şi capul Lui şi părul albe ca lâna albă, ca zăpada, şi ochii Lui ca para focului, [15]şi picioarele Lui asemenea aramei de culoarea tămâii, aprinse ca în cuptor, şi glasul Lui era ca glas de ape multe; [16]şi avea în mâna Lui dreaptă şapte stele; şi din gura Lui ieşea o sabie cu două tăişuri, ascuţită, şi faţa Lui aşa cum soarele străluceşte în puterea lui. [17]Şi când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca mort. Şi a pus mâna Lui dreaptă peste mine, zicând: Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă [18]şi Cel ce sunt viu; şi am fost mort şi, iată, viu sunt în vecii vecilor şi am cheile morţii şi ale iadului. [19]Scrie, deci, cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea! [20]Taina celor şapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea, şi cele şapte sfeşnice

ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

cele de aur: cele şapte stele sunt îngeri ai celor şapte Biserici, şi sfeşnicele cele şapte sunt şapte Biserici.

Κεφάλαιον Β΄

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· [2]οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσί, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς· [3]καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακας. [4]ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. [5]μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. [6]ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. [7]Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ μου.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· [9]οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν –ἀλλὰ πλούσιος εἶ– καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. [10]μηδὲν

Capitolul 2

Îngerului Bisericii din Efes scrie-i: Acestea zice Cel ce ține cele şapte stele în dreapta Lui, Cel ce umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur: [2]Ştiu faptele tale şi osteneala ta şi răbdarea ta şi că nu-i poți suferi pe cei răi şi i-ai cercat pe cei ce îşi zic apostoli şi nu sunt şi i-ai aflat pe ei mincinoşi; [3]şi ai răbdare şi ai îndurat pentru numele Meu şi n-ai obosit. [4]Dar am împotriva ta faptul că dragostea ta cea dintâi ai lăsat-o. [5]Deci, adu-ți aminte de unde ai căzut şi pocăieşte-te şi săvârşeşte faptele cele dintâi; iar de nu, vin la tine degrabă şi voi mişca sfeşnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi. [6]Dar ai aceasta: urăşti faptele nicolaiților, pe care şi Eu le urăsc. [7]Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Celui ce biruieşte îi voi da să mănânce din lemnul vieții, care este în raiul Dumnezeului meu.

Iar îngerului Bisericii din Smirna, scrie-i: Acestea zice Cel dintâi şi Cel de pe urmă, Care a fost mort şi a înviat: [9]Ştiu faptele tale şi strâmtorarea şi sărăcia ta – dar eşti bogat – şi hula de la cei ce îşi zic iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei. [10]Întru nimic nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. Iată, dar, diavolul are să arunce dintre voi în temniță,

φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν. ἰδοὺ δὴ μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμέρας δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. 11Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· 13οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ. 14ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδαξε τὸν Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. 15οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. 16μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. 17Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· 19οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. 20ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκά σου Ἰεζάβελ, ἣ λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα. 21καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ

ca să fiţi cercaţi, şi veţi avea strâmtorare zece zile. Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii. 11Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Cel ce biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de-a doua.

Şi îngerului Bisericii din Pergam scrie-i: Acestea zice Cel ce are sabia cea cu două tăişuri, cea ascuţită: 13Ştiu faptele tale şi unde sălăşluieşti: acolo unde este tronul lui satana; şi ţii numele Meu şi n-ai tăgăduit credinţa Mea nici în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, acolo unde sălăşluieşte satana. 14Dar am împotriva ta puţine lucruri, că ai acolo pe unii care ţin învăţătura lui Valaam, care l-a învăţat pe Balac să pună sminteală înaintea fiilor lui Israel şi să mănânce cele jertfite idolilor şi să se desfrâneze. 15Astfel ai şi tu pe unii care ţin de asemenea învăţătura nicolaiţilor. 16Pocăieşte-te deci; iar de nu, vin la tine degrabă şi mă voi război împotriva lor cu sabia gurii Mele. 17Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Celui ce biruieşte îi voi da din mana cea ascunsă şi-i voi da lui o pietricică albă, şi pe pietricică un nume nou scris, pe care nimeni nu-l ştie, decât numai cel ce primeşte.

Şi îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, Cel ce are ochii Lui ca para focului şi picioarele Lui asemenea aramei de culoarea tămâii: 19Ştiu faptele tale şi iubirea şi credinţa şi slujirea şi răbdarea ta şi că faptele tale de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi. 20Dar am împotriva ta puţine lucruri, că laşi pe femeia ta, Izabela, care îşi zice sieşi proorociţă, şi învaţă şi îi rătăceşte pe robii Mei ca să se desfrâneze şi să mănânce cele jertfite idolilor. 21Şi i-am dat ei timp ca să

οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ᾽ αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς, 23καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. 24ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· οὐ βάλλω ἐφ᾽ ὑμᾶς ἄλλο βάρος· 25πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἥξω. 26Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, 27καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβήσεται, ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, 28καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. 29Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

se pocăiască şi nu voieşte să se pocăiască din desfrânarea ei. 22Iată, o arunc pe ea la pat şi pe cei ce fac adulter cu ea în mare strâmtorare, dacă nu se pocăiesc de faptele ei, 23şi pe copiii ei cu moarte îi voi ucide şi vor cunoaşte toate Bisericile că Eu sunt Cel care cercetez rărunchi şi inimi, şi vă voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre. 24Şi vă zic vouă, celorlalţi din Tiatira, câţi nu au învăţătura aceasta, care n-au cunoscut adâncurile satanei, precum zic ei: Nu pun asupra voastră altă povară, 25decât să ţineţi până voi veni ceea ce aveţi. 26Şi cel ce biruieşte şi cel ce ţine până la sfârşit faptele Mele, îi voi da lui stăpânire peste neamuri 27şi le va păstori cu toiag de fier, ca pe vasele de lut le va zdrobi, precum şi Eu am luat de la Tatăl Meu, 28şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă. 29Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor.

Κεφάλαιον Γ΄

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ. 2γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθνήσκειν· οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου. 3μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, καὶ

Capitolul 3

Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel ce are cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: Ştiu faptele tale, că ai nume că eşti viu, dar eşti mort. 2Priveghează şi întăreşte cele ce au rămas şi erau să moară; căci n-am găsit faptele tale împlinite înaintea Dumnezeului Meu. 3Adu-ţi aminte deci cum ai primit şi ai auzit şi ţine şi pocăieşte-te. Dacă deci nu vei priveghea, voi veni asupra ta ca un fur şi

οὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. [4]ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. [5]Ὁ νικῶν οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. [6]Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαυΐδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει· [8]οἶδά σου τὰ ἔργα –ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν–, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. [9]ἰδοὺ δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. [10]ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. [11]ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. [12]Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἣ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. [13]Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ

nu vei cunoaşte în care ceas voi veni asupra ta. [4]Dar ai puţine nume în Sardes, care nu şi-au mânjit hainele lor, şi vor umbla împreună cu Mine în veşminte albe, că vrednici sunt. [5]Cel ce biruieşte se va înfăşura astfel în veşminte albe, şi nu voi şterge numele lui din cartea vieţii şi voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu şi înaintea îngerilor Lui. [6]Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor.

Iar îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i: Acestea zice Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel ce are cheia lui David, Cel ce deschide şi nimeni nu va închide şi închide şi nimeni nu va deschide: [8]Ştiu faptele tale – iată, am dat înaintea ta uşă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă –, că mică îţi e puterea şi ai ţinut cuvântul Meu şi n-ai tăgăduit numele Meu. [9]Iată, îţi dau din sinagoga satanei, a celor care îşi zic iudei, dar nu sunt, ci mint; iată, îi voi face pe ei să vină şi să se închine înaintea picioarelor tale, şi vor cunoaşte că Eu te-am iubit. [10]Pentru că ai păzit cuvântul răbdării Mele, şi Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei care va să vină peste toată lumea ca să-i încerce pe cei ce locuiesc pe pământ. [11]Vin degrabă; ţine ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta. [12]Cel ce biruieşte, îl voi face pe el stâlp în templul Dumnezeului Meu şi afară nu va mai ieşi şi voi scrie asupra lui numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, noul Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu, şi numele Meu cel nou. [13]Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor.

Şi îngerului Bisericii din Laodiceea scrie-i: Acestea zice Cel ce este Amin, Martorul cel credincios şi adevărat, Înce-

Θεοῦ· [15]οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. [16]οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. [17]ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω –καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός–, [18]συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ᾽ ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἵνα ἐγχρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. [19]ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. [20]ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ᾽ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ᾽ ἐμοῦ. [21]Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. [22]Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

putul zidirii lui Dumnezeu: [15]Ştiu faptele tale, că nici rece nu eşti, nici fierbinte. Măcar de-ai fi rece sau fierbinte! [16]Astfel, pentru că eşti căldicel, şi nici fierbinte, nici rece, te voi vărsa din gura Mea. [17]Pentru că zici: Bogat sunt şi m-am îmbogăţit şi n-am trebuinţă de nimic – şi nu ştii că tu eşti cel nenorocit şi cel vrednic de plâns, şi sărac, şi orb, şi gol –, [18]te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur ars în foc, ca să te îmbogăţeşti, şi veşminte albe, ca să te înfăşori şi să nu se arate ruşinea goliciunii tale, şi colir, ca să ungi ochii tăi, ca să vezi. [19]Eu pe câţi îi iubesc îi mustru şi îi pedepsesc; fii dar râvnitor şi te pocăieşte. [20]Iată, stau la uşă şi bat; dacă aude cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi intra la el şi voi cina împreună cu el şi el împreună cu Mine. [21]Cel ce biruieşte, îi voi da lui să şadă împreună cu Mine pe tronul Meu, precum şi Eu am biruit şi am şezut împreună cu Tatăl Meu pe tronul Lui. [22]Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor.

Κεφάλαιον Δ´

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων· ἀνάβα ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. [2]καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, [3]ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ· καὶ ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου,

Capitolul 4

După acestea, m-am uitat, şi iată, o uşă deschisă în cer şi glasul cel dintâi, pe care l-am auzit, ca de trâmbiţă, vorbind cu mine, zicând: Suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea. [2]Şi îndată am fost în duh; şi iată, un tron se afla în cer, şi pe tron şedea Cineva, [3]asemenea la vedere cu piatra de iasp şi sardiu; şi un curcubeu de jur împrejurul tronului, şi

ὁμοίως ὅρασις σμαραγδίνων. [4]καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους τοὺς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. [5]καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ· [6]καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῷα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν· [7]καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. [8]καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα, ἓν καθ' ἓν αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. [9]Καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, [10]πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες· [11]ἄξιος εἶ, ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

de asemenea o vedere de smaralde. [4]Şi de jur împrejurul tronului douăzeci şi patru de tronuri, şi pe tronuri douăzeci şi patru de bătrâni şezând, înfăşuraţi în veşminte albe şi pe capetele lor cununi de aur. [5]Şi din tron ieşeau fulgere şi vuiete şi tunete; şi şapte făclii de foc arzând înaintea tronului, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu; [6]şi înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cristalului; şi în mijlocul tronului şi împrejurul tronului patru fiinţe, pline de ochi, dinainte şi dinapoi; [7]şi fiinţa cea dintâi era asemenea leului, şi a doua fiinţă asemenea viţelului, şi a treia fiinţă având faţa ca de om, şi a patra fiinţă asemenea vulturului care zboară. [8]Şi cele patru fiinţe, fiecare din ele având câte şase aripi, de jur împrejur şi pe dinăuntru sunt pline de ochi şi odihnă nu au, zi şi noapte zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, Cel ce era şi Cel ce este şi Cel ce vine. [9]Şi când vor da fiinţele slavă şi cinste şi mulţumire Celui ce şade pe tron, Celui ce este viu în vecii vecilor, [10]vor cădea cei douăzeci şi patru de bătrâni înaintea Celui ce şade pe tron, şi se vor închina Celui ce este viu în vecii vecilor şi vor pune cununile lor înaintea tronului, zicând: [11]Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, căci Tu ai zidit toate şi prin voia Ta erau şi s-au zidit.

Κεφάλαιον Ε΄

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. [2]καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς ἄξιός ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; [3]καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. [4]καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. [5]καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. [6]Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, ἅ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. [7]καὶ ἦλθε καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. [8]καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· [9]καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες· ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, [10]καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

Capitolul 5

Şi am văzut în mâna dreaptă a Celui aşezat pe tron o carte scrisă pe dinăuntru şi pe dinafară, pecetluită cu şapte peceţi. [2]Şi am văzut un înger puternic, care vestea cu glas mare: Cine este vrednic să deschidă cartea şi să desfacă peceţile ei? [3]Şi nimeni nu putea în cer, nici pe pământ, nici sub pământ să deschidă cartea, nici să o vadă. [4]Şi eu plângeam mult, că nimeni nu s-a aflat vrednic să deschidă cartea, nici să o vadă. [5]Şi unul dintre bătrâni mi-a zis: Nu plânge; iată, a biruit Leul cel din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea şi cele şapte peceţi ale ei. [6]Şi am văzut, în mijlocul tronului şi al celor patru fiinţe şi în mijlocul bătrânilor, un Miel, stând ca înjunghiat, având şapte coarne şi şapte ochi, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul. [7]Şi a venit şi a luat-o din mâna dreaptă a Celui ce şedea pe tron. [8]Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăută şi cupe de aur pline cu miresme de tămâie, care sunt rugăciunile sfinţilor; [9]şi cântă cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, pentru că ai fost înjunghiat şi ne-ai răscumpărat lui Dumnezeu pe noi cu sângele Tău, din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul; [10]şi i-ai făcut pe ei Dumnezeului nostru împăraţi şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ. [11]Şi am văzut şi am auzit ca un glas

[11]καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, [12]λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. [13]καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. [14]καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

de îngeri mulți împrejurul tronului şi al ființelor şi al bătrânilor, şi era numărul lor miriade de miriade şi mii de mii, [12]zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul cel înjunghiat să ia puterea şi bogăția, şi înțelepciunea, şi tăria, şi cinstea, şi slava, şi binecuvântarea. [13]Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi pe mare şi pe toate cele dintr-însele le-am auzit zicând: Celui ce şade pe tron şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi stăpânirea în vecii vecilor! [14]Şi cele patru ființe ziceau: Amin! Şi bătrânii au căzut şi s-au închinat.

Κεφάλαιον ϛ΄

Καὶ εἶδον ὅτι ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων· καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροντῆς· ἔρχου. [2]καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. [3]Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζῴου λέγοντος· ἔρχου. [4]καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. [5]Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζῴου λέγοντος· ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· [6]καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζῴων λέγουσαν· χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς

Capitolul 6

Şi am văzut că Mielul a deschis pe cea dintâi din cele şapte peceți; şi am auzit pe una din cele patru ființe zicând, ca un glas de tunet: Vino! [2]Şi am văzut; şi iată un cal alb şi cel care şedea pe el având un arc; şi i s-a dat lui cunună, şi a ieşit biruind şi ca să biruiască. [3]Şi când a deschis pecetea a doua, am auzit a doua ființă zicând: Vino! [4]Şi a ieşit alt cal, roşu ca focul; şi celui ce şedea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ şi să se înjunghie unii pe alții; şi i s-a dat sabie mare. [5]Şi când a deschis pecetea a treia, am auzit a treia ființă, zicând: Vino! Şi am văzut; şi iată un cal negru şi cel care şedea pe el având cumpănă în mâna lui. [6]Şi am auzit ca un glas în mijlocul celor patru ființe, zicând: Măsura de grâu un dinar, şi trei măsuri de orz un dinar. Iar untdelem-

χοίνικες κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. [7]Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζῴου λέγοντος· ἔρχου. [8]καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης ἠκολούθει μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. [9]Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον· [10]καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; [11]καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. [12]Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, [13]καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, [14]καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν· [15]καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, [16]καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις· πέσατε ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, [17]ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

nul şi vinul să nu-l risipeşti. [7]Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul celei de-a patra fiinţe, zicând: Vino! [8]Şi m-am uitat şi iată un cal galben, şi cel ce şedea pe el, numele lui: Moartea; şi iadul urma alături de el; şi s-a dat lui putere peste a patra parte a pământului, ca să omoare cu sabie şi cu foamete şi cu moarte şi cu fiarele pământului. [9]Şi când a deschis a cincea pecete, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia Mielului pe care o aveau. [10]Şi au strigat cu glas mare, zicând: Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru de la cei ce locuiesc pe pământ? [11]Şi li s-a dat lor, fiecăruia, veşmânt alb, şi li s-a spus să se odihnească încă puţină vreme, până vor împlini numărul şi cei ce sunt robi împreună cu ei şi fraţii lor, cei ce au să fie ucişi ca şi ei. [12]Şi am văzut când a deschis pecetea a şasea, şi s-a făcut cutremur mare, şi soarele s-a făcut negru ca un sac de păr, şi luna întreagă s-a făcut ca sângele, [13]şi stelele cerului au căzut pe pământ, aşa cum smochinul îşi leapădă roadele lui necoapte când e zguduit de vânt mare. [14]Şi cerul s-a tras înapoi, ca o carte făcută sul, şi toţi munţii şi toate insulele s-au mişcat din locurile lor; [15]şi împăraţii pământului şi dregătorii şi tribunii şi bogaţii şi puternicii şi tot robul şi cel liber s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor, [16]şi au zis munţilor şi stâncilor: Cădeţi peste noi şi ascundeţi-ne de la faţa Celui ce şade pe tron şi de la mânia Mielului; [17]că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, şi cine poate să stea?

Κεφάλαιον Ζ΄

Καὶ μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 4Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ· 5ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, 6ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευῒ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ δώδεκα χιλιάδες, 8ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν

Capitolul 7

Şi după aceasta am văzut patru îngeri, stând la cele patru colţuri ale pământului, ţinând cele patru vânturi ale pământului, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste tot pomul. 2Şi am văzut alt înger ridicându-se de la răsăritul soarelui, având pecetea Dumnezeului celui viu, şi a strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pământul şi marea, 3zicând: Nu vătămaţi pământul, nici marea, nici pomii, până ce nu vom pecetlui pe robii Dumnezeului nostru pe frunţile lor. 4Şi am auzit numărul celor pecetluiţi: o sută patruzeci şi patru de mii de pecetluiţi din toată seminţia fiilor lui Israel; 5din seminţia lui Iuda, douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Ruben, douăsprezece mii; din seminţia lui Gad, douăsprezece mii; 6din seminţia lui Aşer, douăsprezece mii; din seminţia lui Neftalim, douăsprezece mii; din seminţia lui Manase, douăsprezece mii; 7din seminţia lui Simeon, douăsprezece mii; din seminţia lui Levi, douăsprezece mii; din seminţia lui Isahar, douăsprezece mii; 8din seminţia lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminţia lui Iosif, douăsprezece mii; din seminţia lui Veniamin, douăsprezece mii de pecetluiţi.

După acestea, am văzut şi iată, mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, înfăşuraţi în veşminte al-

αὐτῶν· [10]καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ. [11]καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ [12]λέγοντες· ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. [13]Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν ἦλθον; [14]καὶ εἴρηκα αὐτῷ· κύριέ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι· οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. [15]διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ᾽ αὐτούς. [16]οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ᾽ οὐ μὴ πέσῃ ἐπ᾽ αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, [17]ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

be şi ramuri de finic în mâinile lor. [10]Şi au strigat cu glas mare, zicând: Mântuirea este a Dumnezeului nostru, Cel ce şade pe tron, şi a Mielului. [11]Şi toţi îngerii stăteau împrejurul tronului şi al bătrânilor şi al celor patru fiinţe, şi au căzut cu feţele la pământ înaintea tronului şi s-au închinat lui Dumnezeu, [12]zicând: Amin! Fie Dumnezeului nostru binecuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţumirea şi cinstea şi puterea şi tăria în vecii vecilor. Amin! [13]Şi a grăit unul dintre bătrâni, zicându-mi: Aceştia care sunt înfăşuraţi în veşminte albe, cine sunt şi de unde au venit? [14]Şi i-am zis lui: Doamne al meu, tu ştii. Şi mi-a zis: Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au înălbit în sângele Mielului. [15]Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu şi Îi slujesc Lui zi şi noapte în templul Lui, şi Cel ce şade pe tron va sălăşlui peste ei. [16]Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici nu va cădea soarele peste ei, nici toată arşiţa; [17]pentru că Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, îi va păstori pe ei şi-i va duce la izvoarele apelor vieţii, şi va şterge Dumnezeu toată lacrima din ochii lor.

Κεφάλαιον Η΄

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. [2]Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. [3]καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου

Capitolul 8

Şi când a deschis pecetea a şaptea, s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas. [2]Şi am văzut pe cei şapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu, şi li s-au dat lor şapte trâmbiţe. [3]Şi alt înger a venit şi a stat la jertfelnic, având cădelniţă de aur, şi i s-a

ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. [4]καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. [5]καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. [7]Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. [8]Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, [9]καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. [10]Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. [11]καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. [12]Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. [13]Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· οὐαί, οὐαί, οὐαὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

dat lui tămâie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor pe jertfelnicul de aur, cel dinaintea tronului. [4]Şi s-a suit fumul tămâii împreună cu rugăciunile sfinţilor, din mâna îngerului, înaintea lui Dumnezeu. [5]Şi a luat îngerul cădelniţa şi a umplut-o din focul jertfelnicului şi a aruncat-o pe pământ; şi s-au făcut tunete şi vuiete şi fulgere şi cutremur.

Şi cei şapte îngeri, care aveau cele şapte trâmbiţe, s-au pregătit să trâmbiţeze. [7]Şi cel dintâi a trâmbiţat, şi s-a făcut grindină şi foc, amestecate cu sânge, şi au fost aruncate pe pământ; şi a treia parte a pământului a ars de tot, şi a treia parte a pomilor a ars de tot, şi toată iarba verde a ars de tot. [8]Şi al doilea înger a trâmbiţat, şi ceva ca un munte mare arzând cu foc s-a prăbuşit în mare, şi a treia parte din mare s-a făcut sânge; [9]şi a murit a treia parte din făpturile cele din mare, cele care au suflete, şi a treia parte din corăbii s-a sfărâmat. [10]Şi al treilea înger a trâmbiţat, şi a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, şi a căzut peste a treia parte a râurilor şi peste izvoarele apelor. [11]Şi numele stelei se cheamă Pelin. Şi s-a făcut pelin a treia parte din ape, şi mulţi oameni au murit din pricina apelor, pentru că s-au făcut amare. [12]Şi al patrulea înger a trâmbiţat; şi a fost lovită a treia parte din soare, şi a treia parte din lună, şi a treia parte din stele, ca să se întunece a treia parte din ele, şi ziua să nu lumineze a treia parte din ea, şi noaptea tot aşa. [13]Şi am văzut şi am auzit un vultur, care zbura în mijlocul cerului, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai de cei ce locuiesc pe pământ din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiţei celor trei îngeri care au să trâmbiţeze!

Κεφάλαιον Θ΄

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου, 2καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου καιομένης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. 3καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς· 4καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ᾽ ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. 6καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ θάνατος. 7καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσίῳ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, 8καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, 9καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. 10καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχουσι τοῦ ἀδικῆσαι

Capitolul 9

Şi al cincilea înger a trâmbițat, şi am văzut o stea căzută din cer pe pământ, şi i s-a dat cheia fântânii adâncului. 2Şi a deschis fântâna adâncului şi s-a ridicat fum din fântână, ca fumul unui cuptor care arde, şi s-au întunecat soarele şi văzduhul de fumul fântânii. 3Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ, şi li s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului. 4Şi li s-a zis să nu vatăme iarba pământului şi nici toată verdeața şi nici tot pomul, fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunțile lor. 5Şi li s-a dat ca să nu-i omoare, ci ca să fie chinuiți cinci luni; şi chinul lor este asemenea chinului de scorpie, când îl înțeapă pe om. 6Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla, şi vor dori să moară, şi moartea va fugi de ei. 7Şi înfățişările lăcustelor erau precum caii pregătiți de război, şi pe capetele lor ca nişte cununi asemenea aurului, şi fețele lor ca nişte fețe de oameni, 8şi aveau păr ca părul femeilor, şi dinții lor erau ca ai leilor, 9şi aveau platoşe ca platoşele de fier, iar vuietul aripilor ca vuietul carelor de cai mulți alergând la război. 10Şi aveau cozi asemenea scorpiilor şi ace; şi în cozile lor aveau puterea de a-i vătăma pe oameni cinci luni. 11Şi aveau împărat peste ele pe îngerul adâncului; numele lui este în evreieşte Abadon, iar în elineşte are numele Apolion (Cel ce dă pierzării). 12Şi vai-ul

τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. [11]ἔχουσι βασιλέα ἐπ᾿ αὐτῶν τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδών, ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. [12]Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, [14]λέγοντος τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. [15]καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ εἰς τὴν ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. [16]καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου δύο μυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. [17]καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ᾿ αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. [18]ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. [19]ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι. [20]καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν, [21]καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

cel dintâi a trecut; iată vin încă două vai-uri după acestea.

Şi al şaselea înger a trâmbiţat. Şi am auzit un glas, din cele patru cornuri ale jertfelnicului de aur de dinaintea lui Dumnezeu, [14]zicând îngerului al şaselea, care avea trâmbiţa: Dezleagă pe cei patru îngeri care sunt legaţi la râul cel mare, Eufrat. [15]Şi au fost dezlegaţi cei patru îngeri, care erau pregătiţi pentru acel ceas şi ziuă, şi lună, şi an, ca să omoare a treia parte din oameni. [16]Şi numărul oştilor călărimii era două miriade de miriade; am auzit numărul lor. [17]Şi aşa am văzut caii în vedenie şi pe cei ce şedeau pe ei, având platoşe de foc şi de iachint şi de pucioasă; şi capetele cailor erau asemenea capetelor leilor, şi din gurile lor ieşea foc şi fum şi pucioasă. [18]De aceste trei plăgi au fost ucişi a treia parte dintre oameni, de focul şi fumul şi pucioasa care ieşea din gurile lor. [19]Căci puterea cailor este în gura lor şi în cozile lor; căci cozile lor sunt asemenea şerpilor, având capete, şi cu acestea vatămă. [20]Şi ceilalţi oameni, care nu au fost ucişi de aceste plăgi, nu s-au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor şi idolilor celor de aur şi de argint şi de aramă şi de piatră şi de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble, [21]şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânările lor, nici de furtişagurile lor.

Κεφάλαιον Ι΄

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, [2]καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον ἀνεῳγμένον. καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, [3]καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. [4]Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. [5]Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανὸν [6]καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, [7]ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. [8]Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ᾽ ἐμοῦ καὶ λέγουσα· ὕπαγε λάβε τὸ βιβλιδάριον τὸ ἀνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. [9]καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλιδάριον. καὶ λέγει μοι· λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.

Capitolul 10

Şi am văzut alt înger puternic, coborând din cer, înfăşurat într-un nor şi curcubeul era pe capul lui, şi faţa lui era ca soarele, şi picioarele lui ca nişte stâlpi de foc, [2]şi având în mâna lui o carte deschisă. Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ, [3]şi a strigat cu glas mare, cum răcneşte leul. Şi când a strigat, au grăit cele şapte tunete glasurile lor. [4]Şi când au grăit cele şapte tunete, eram gata să scriu; şi am auzit glas din cer, zicând: Pecetluieşte cele ce au grăit cele şapte tunete şi nu le scrie. [5]Şi îngerul pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământ şi-a ridicat mâna sa cea dreaptă către cer [6]şi s-a jurat pe Cel viu în vecii vecilor, Care a zidit cerul şi cele ce sunt în el, şi pământul şi cele ce sunt în el, şi marea şi cele ce sunt în ea, că timp nu va mai fi, [7]ci, în zilele glasului celui de-al şaptelea înger, când va fi să trâmbiţeze, se va fi săvârşit taina lui Dumnezeu, precum a binevestit robilor Săi, proorocilor. [8]Şi glasul pe care l-am auzit din cer iarăşi a grăit cu mine şi a zis: Mergi, ia cartea deschisă din mâna îngerului, care stă pe mare şi pe pământ. [9]Şi m-am dus la înger, spunându-i să-mi dea cartea. Şi mi-a spus: Ia şi mănânc-o, şi va amărî pântecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea. [10]Şi am luat cartea din mâna îngerului şi am mâncat-o; şi era în gura mea dulce ca mierea; şi, când am mâncat-o, s-a amărât pântecele meu. [11]Şi mi-au zis: Tu trebuie să prooroceşti

10καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. 11καὶ λέγουσί μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

iarăşi la popoare şi la neamuri şi la limbi şi la împăraţi mulţi.

Κεφάλαιον ΙΑ΄

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ· 2καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. 3καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους. 4οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἑστῶσαι. 5καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. 6οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν τὸν οὐρανὸν κλεῖσαι, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι. 7καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ᾽ αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. 8καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σό-

Capitolul 11

Şi mi s-a dat o trestie asemenea unui toiag, zicând: Scoală-te şi măsoară templul lui Dumnezeu şi jertfelnicul şi pe cei ce se închină în el; 2şi curtea cea din afară a templului scoate-o afară şi n-o măsura, că ea s-a dat neamurilor, şi cetatea cea sfântă o vor călca patruzeci şi două de luni. 3Şi voi da celor doi martori ai Mei şi vor prooroci o mie două sute şi şaizeci de zile, înfăşuraţi în saci. 4Aceştia sunt cei doi măslini şi cele două sfeşnice care stau înaintea Domnului pământului. 5Şi dacă voieşte cineva să-i vatăme, foc iese din gura lor şi îi mistuie pe vrăjmaşii lor; şi dacă voieşte cineva să-i vatăme, aşa trebuie acela să fie ucis. 6Aceştia au puterea să închidă cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele proorociei lor, şi putere au peste ape să le schimbe în sânge şi să bată pământul cu toată plaga, ori de câte ori vor voi. 7Şi când vor isprăvi mărturia lor, fiara care se ridică din adânc va face cu ei război, şi-i va birui şi-i va ucide. 8Şi trupul lor mort va fi în piaţa cetăţii celei mari, care se cheamă, duhovniceşte, Sodoma şi Egipt, unde şi Domnul lor S-a răstignit. 9Şi dintre popoare şi seminţii şi

δομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. [9]καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆμα. [10]καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. [11]καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. [12]καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς· ἀνάβητε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. [13]Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. [14]Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ ἔρχεται ταχύ.

Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. [16]καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, οἳ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ [17]λέγοντες· εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας, [18]καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν ἐθνῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ

limbi şi neamuri vor vedea trupul lor mort trei zile şi jumătate şi nu vor lăsa ca trupurile lor moarte să fie puse în mormânt. [10]Şi locuitorii pământului se vor bucura de ei şi se vor veseli şi îşi vor trimite daruri unii altora, că aceşti doi prooroci au chinuit pe locuitorii pământului. [11]Şi după cele trei zile şi jumătate, duh de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei, şi au stat pe picioarele lor, şi frică mare a căzut asupra celor ce-i priveau. [12]Şi am auzit glas mare din cer, zicându-le: Suiţi-vă aici! Şi s-au suit la cer, în nor, şi i-au văzut pe ei vrăjmaşii lor. [13]Şi în ziua aceea s-a făcut cutremur mare şi a zecea parte din cetate a căzut, şi au fost ucişi în cutremur nume de oameni şapte mii, şi cei rămaşi s-au înfricoşat şi au dat slavă Dumnezeului cerului. [14]Al doilea vai a trecut; al treilea vai, iată, vine degrabă.

Şi al şaptelea înger a trâmbiţat şi s-au făcut glasuri mari în cer, zicând: Împărăţia lumii s-a făcut a Domnului nostru şi a Hristosului Său şi va împărăţi în vecii vecilor. [16]Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni, cei de dinaintea tronului lui Dumnezeu, care şed pe tronurile lor, au căzut cu feţele la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu, [17]zicând: Mulţumim Ţie, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, Cel ce eşti şi Cel ce erai şi Cel ce vii, că ai luat puterea Ta cea mare şi ai împărăţit, [18]şi neamurile s-au mâniat, dar a venit mânia Ta şi vremea ca neamurile să fie judecate, şi să dai răsplata robilor Tăi, proorocilor şi sfinţilor, celor care se tem de numele Tău, celor mici şi celor mari, şi să strici pe cei ce strică pământul.

διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. [19]Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

[19]Şi s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, şi s-a văzut Chivotul Testamentului Domnului în templul Lui, şi s-au făcut fulgere şi vuiete şi tunete şi cutremur şi grindină mare.

Κεφάλαιον ΙΒ´

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, [2]καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. [3]καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, [4]καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. [5]καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. [6]καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. [7]Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, [8]καὶ οὐκ ἴσχυσεν, οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. [9]καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων, ὁ ὄφις ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ

Capitolul 12

Şi semn mare s-a văzut în cer, o femeie înfăşurată cu soarele, şi luna sub picioarele ei, şi pe capul ei cunună de douăsprezece stele; [2]şi, având în pântece, striga, fiind în dureri şi căznindu-se să nască. [3]Şi s-a văzut alt semn în cer, şi iată: balaur mare, roşu ca focul, având şapte capete şi zece coarne şi, pe capetele lui, şapte diademe, [4]şi coada lui târa a treia parte din stelele cerului, şi le-a aruncat pe pământ. Şi balaurul a stat înaintea femeii care era să nască, ca, atunci când va naşte, să-i înghită pruncul. [5]Şi a născut fiu de parte bărbătească, ce are să păstorească toate neamurile cu toiag de fier; şi a fost răpit pruncul ei la Dumnezeu şi la tronul Lui. [6]Şi femeia a fugit în pustie, acolo unde are loc gătit de Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pe ea o mie două sute şaizeci de zile. [7]Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui să poarte război cu balaurul; şi balaurul s-a războit, şi îngerii lui, [8]şi n-a izbutit, nici loc nu i s-a mai găsit lui în cer. [9]Şi a fost aruncat balaurul, şarpele cel mare, cel de demult, care se cheamă diavol şi satana, cel ce amăgeşte lumea toată, a fost aruncat pe pământ şi îngerii lui au fost aruncaţi împreună cu el. [10]Şi am auzit glas mare în cer, zicând:

ἄγγελοι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. 11καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. 12διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. 13Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸν ἄρρενα. 14καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπως τρέφηται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. 15καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 17καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Lui, că a fost aruncat pârâşul fraţilor noştri, cel care îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru zi şi noapte. 11Şi ei l-au biruit pentru sângele Mielului şi pentru cuvântul mărturiei lor, şi nu şi-au iubit sufletul lor, până la moarte. 12Pentru aceasta, veseliţi-vă, ceruri şi cei ce sălăşluiţi în ele; vai vouă, pământule şi mare, că a coborât diavolul la voi, având mânie mare, ştiind că puţină vreme are. 13Şi când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit-o pe femeia care născuse pe Cel de parte bărbătească. 14Şi i s-au dat femeii două aripi, ale vulturului celui mare, ca să zboare în pustie, spre locul ei, ca să fie hrănită acolo vreme şi vremi şi jumătate de vreme, departe de faţa şarpelui. 15Şi a aruncat şarpele din gura lui în urma femeii apă, ca un râu, ca să fie luată de ape. 16Şi pământul i-a ajutat femeii, şi a deschis pământul gura sa şi a înghiţit râul pe care l-a aruncat balaurul din gura lui. 17Şi s-a mâniat balaurul pe femeie, şi a pornit să facă război cu ceilalţi din sămânţa ei, care ţin poruncile lui Dumnezeu şi au mărturia lui Iisus.

Κεφάλαιον ΙΓ´

Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδή-

Capitolul 13

Şi am stat pe nisipul mării; şi am văzut o fiară ridicându-se din mare, având zece coarne şi şapte capete, şi pe coarnele ei, zece diademe; şi pe capetele ei, nume de

ματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. [2]καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην· [3]καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον. καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, [4]καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι τῷ δεδωκότι τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; τίς δύναται πολεμῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ; [5]καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. [6]καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. [7]καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. [8]καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. [9]Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. [10]εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν ἀπάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτέννει, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. [11]Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. [12]καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. [13]καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνῃ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. [14]καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ

hulă. [2]Şi fiara pe care am văzut-o era asemenea leopardului, şi picioarele ei, ca ale ursului; şi gura ei, ca gura leului. Şi i-a dat ei balaurul puterea lui şi tronul lui şi stăpânire mare. [3]Şi unul din capetele ei – ca înjunghiat de moarte, şi rana ei de moarte s-a vindecat, şi s-a minunat tot pământul urmând fiarei. [4]Şi s-au închinat balaurului, celui ce i-a dat stăpânire fiarei; şi s-au închinat fiarei, zicând: Cine este asemenea fiarei? Cine poate să poarte război cu ea? [5]Şi i s-a dat ei gură să grăiască lucruri mari şi hulă; şi i s-a dat ei stăpânire să facă război patruzeci şi două de luni. [6]Şi şi-a deschis gura sa spre hulă către Dumnezeu, ca să hulească Numele Lui şi cortul Lui, pe cei ce sălăşluiesc în cer. [7]Şi i s-a dat ei să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască, şi i s-a dat ei stăpânire peste toată seminţia şi poporul şi limba şi neamul. [8]Şi i se vor închina ei toţi cei ce locuiesc pe pământ, al căror nume nu s-a scris în cartea vieţii Mielului Celui înjunghiat de la întemeierea lumii. [9]Dacă are cineva urechi, să audă! [10]Dacă cineva duce în robie, în robie se duce; dacă cineva ucide cu sabia, trebuie ca şi el să fie ucis cu sabia. Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor. [11]Şi am văzut altă fiară, ridicându-se din pământ, şi avea două coarne asemenea mielului, şi grăia ca un balaur. [12]Şi stăpânirea fiarei celei dintâi o face toată înaintea ei, şi face pământul şi pe cei ce locuiesc pe el să se închine fiarei celei dintâi, a cărei rană de moarte a fost tămăduită. [13]Şi face semne mari, chiar şi foc să se pogoare din cer pe pământ, înaintea oamenilor, [14]şi amăgeşte pe cei ce locuiesc pe pământ din pricina semnelor ce i s-a dat să le facă înaintea fiarei, zicând celor ce locuiesc pe pământ să facă un chip fiarei, care avea

τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς εἶχε τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε. 15καὶ ἐδόθη αὐτῷ πνεῦμα δοῦναι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. 16καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσωσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν, 17καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. 18Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστί· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξϛʹ.

rana de sabie şi a rămas vie. 15Şi i s-a dat ei să dea duh chipului fiarei, ca şi să vorbească chipul fiarei, şi să facă, aşa încât să fie ucişi câţi nu se vor închina chipului fiarei. 16Şi ea îi face pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei liberi şi pe cei robi, ca să le dea lor semn pe mâna lor dreaptă sau pe frunţile lor 17şi ca să nu poată cineva să cumpere sau să vândă decât numai cel ce are semnul, numele fiarei sau numărul numelui ei. 18Aici este înţelepciunea. Cel ce are minte să socotească numărul fiarei; căci este număr de om; şi numărul ei este 666.

Κεφάλαιον ΙΔʹ

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 2καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα, ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. 3καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ

Capitolul 14

Şi am văzut, şi iată Mielul stând pe muntele Sion şi cu El o sută patruzeci şi patru de mii, având numele Lui şi numele Tatălui Lui scris pe frunţile lor. 2Şi am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe şi ca un glas de tunet mare; şi glasul pe care l-am auzit, ca al cântăreţilor care cântă la alăutele lor. 3Şi cântau cântare nouă înaintea tronului şi înaintea celor patru fiinţe şi a bătrânilor; şi nimeni nu putea să înveţe cântarea decât numai cei o sută patruzeci şi patru de mii, cei răscumpăraţi de pe pământ. 4Aceştia sunt cei care nu s-au întinat cu femei; căci sunt feciorelnici. Aceştia sunt cei care urmează Mielului oriunde

γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ· [5]καὶ οὐχ εὑρέθη ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· ἄμωμοι γάρ εἰσιν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, [7]λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· φοβήθητε τὸν Κύριον καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. [8]καὶ ἄλλος δεύτερος ἄγγελος ἠκολούθησε λέγων· ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα ἔθνη. [9]Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, [10]καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. [11]καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. [12]Ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. [13]Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· γράψον, μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνῄσκοντες ἀπ᾿ ἄρτι. ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ᾿ αὐτῶν.

s-ar duce. Aceştia au fost răscumpăraţi de la oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului; [5]şi nu s-a aflat minciună în gura lor, căci sunt fără prihană.

Şi am văzut alt înger zburând în mijlocul cerului, având evanghelie veşnică a binevesti peste cei ce locuiesc pe pământ şi peste tot neamul şi seminţia şi limba şi poporul, [7]zicând cu glas mare: Temeţi-vă de Domnul şi daţi Lui slavă, că a venit ceasul judecăţii Lui, şi vă închinaţi Celui ce a făcut cerul şi pământul şi marea şi izvoarele apelor. [8]Şi a urmat un al doilea înger, zicând: Căzut-a, căzut-a Babilonul cel mare, care din vinul mâniei desfrânării ei a adăpat toate neamurile. [9]Şi un al treilea înger a urmat, zicându-le cu glas mare: Dacă cineva se închină fiarei şi chipului ei şi primeşte semnul pe fruntea lui sau pe mâna lui, [10]va bea şi el din vinul mâniei lui Dumnezeu, cel turnat neamestecat în paharul urgiei Lui, şi se va chinui în foc şi pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului; [11]şi fumul chinuirii lor se suie în vecii vecilor, şi nu au odihnă zi şi noapte cei ce se închină fiarei şi chipului ei, şi tot cel ce ia semnul numelui ei. [12]Aici este răbdarea sfinţilor care ţin poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus. [13]Şi am auzit glas din cer, zicând: Scrie: Fericiţi cei morţi, cei ce mor de acum în Domnul! Da, zice Duhul, ca să se odihnească de ostenelile lor; iar faptele lor urmează împreună cu ei.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. 15Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. 17Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. 18Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων· πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασεν ἡ σταφυλὴ τῆς γῆς. 19καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην. 20καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

Şi am văzut, şi iată un nor alb, şi pe nor şezând Cineva asemenea Fiului Omului, având pe capul Lui cunună de aur şi în mâna Lui seceră ascuţită. 15Şi un alt înger a ieşit din templu, strigând cu glas mare Celui ce şedea pe nor: Trimite secera Ta şi seceră, că a venit ceasul să seceri, că s-au copt holdele pământului. 16Şi a aruncat Cel ce şedea pe nor secera Sa pe pământ şi pământul a fost secerat. 17Şi un alt înger a ieşit din templul cel din cer, având şi el o seceră ascuţită. 18Şi un alt înger a ieşit de la jertfelnic, având stăpânire asupra focului, şi a strigat cu strigare mare celui care avea secera cea ascuţită, zicând: Trimite secera Ta cea ascuţită şi culege ciorchinii viei pământului, căci s-au copt strugurii pământului. 19Şi a aruncat îngerul secera sa pe pământ şi a cules via pământului, şi a pus strugurii în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu. 20Şi a fost călcat teascul afară din cetate şi a ieşit sânge din teasc, până la zăbalele cailor, pe o mie şase sute de stadii.

Κεφάλαιον ΙΕ΄

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. 2καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας

Capitolul 15

Şi am văzut alt semn în cer, mare şi minunat: şapte îngeri având şapte plăgi, cele de pe urmă, că întru acestea s-a sfârşit mânia lui Dumnezeu. 2Şi am văzut ca o mare de sticlă, amestecată cu foc, şi pe biruitorii fiarei şi ai chipului ei şi ai numărului numelui ei, stând pe marea de sticlă,

ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας τὰς κιθάρας τοῦ Θεοῦ. 3καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες· μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν. 4τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. 5Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, οἳ ἦσαν ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. 7καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 8καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

având alăutele lui Dumnezeu. 3Şi cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului, zicând: Mari şi minunate lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule! Drepte şi adevărate căile Tale, Împărate al neamurilor! 4Cine nu se va înfricoşa, Doamne, şi nu va slăvi numele Tău? Că singur eşti cuvios, că toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta, că îndreptările Tale s-au arătat. 5Şi după acestea, am văzut, şi s-a deschis templul Cortului Mărturiei în cer, 6şi au ieşit din templu cei şapte îngeri care aveau cele şapte plăgi, care erau îmbrăcaţi în in curat, strălucitor, şi încinşi împrejurul pieptului cu brâie de aur. 7Şi una din cele patru fiinţe le-a dat celor şapte îngeri şapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu, a Celui ce este viu în vecii vecilor. 8Şi s-a umplut templul de fum, de la slava lui Dumnezeu şi de la puterea Lui; şi nimeni nu putea să intre în templu, până ce se vor sfârşi cele şapte plăgi ale celor şapte îngeri.

Κεφάλαιον Ιϛ΄

Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. 2Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. 3Καὶ ὁ δεύτε-

Capitolul 16

Şi am auzit glas mare din templu, zicând celor şapte îngeri: Mergeţi şi vărsaţi cele şapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu pe pământ. 2Şi s-a dus cel dintâi şi a vărsat cupa lui pe pământ; şi s-a făcut bubă rea şi cumplită pe oamenii care aveau semnul fiarei şi care se închinau chipului ei. 3Şi al doilea înger a vărsat cupa lui în mare, şi s-a făcut

ρος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. [4]Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. [5]Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας· [6]ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοί εἰσι. [7]Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. [8]Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι ἐν πυρὶ τοὺς ἀνθρώπους. [9]καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. [10]Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, [11]καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. [12]Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. [13]Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα, ὡς βάτραχοι· [14]εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. [15]Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. [16]καὶ συνήγαγεν

sânge, ca de mort, şi tot sufletul viu a murit în mare. [4]Şi cel de-al treilea a vărsat cupa lui în râuri şi în izvoarele apelor; şi s-a făcut sânge. [5]Şi am auzit pe îngerul apelor, zicând: Drept eşti, Cel ce eşti şi Cel ce erai, Cel cuvios, că pe acestea le-ai judecat; [6]că sânge de sfinţi şi de prooroci au vărsat, şi sânge le-ai dat să bea. Vrednici sunt! [7]Şi am auzit jertfelnicul, zicând: Da, Doamne Dumnezeule Atotţiitorule, adevărate şi drepte sunt judecăţile Tale! [8]Şi al patrulea a vărsat cupa lui peste soare; şi i s-a dat să-i pârjolească pe oameni cu foc. [9]Şi au fost pârjoliţi oamenii cu arşiţă mare, şi au hulit oamenii numele lui Dumnezeu, al Celui ce are stăpânire peste plăgile acestea, şi nu s-au pocăit ca să-I dea Lui slavă. [10]Şi al cincilea a vărsat cupa lui pe tronul fiarei, şi s-a făcut împărăţia ei întunecată, şi îşi muşcau limbile lor de durere, [11]şi au hulit pe Dumnezeul cerului din pricina durerilor lor şi a bubelor lor, şi nu s-au pocăit de faptele lor. [12]Şi al şaselea a vărsat cupa lui peste râul cel mare Eufrat; şi a secat apa lui, ca să fie gătită calea împăraţilor celor de la răsăritul soarelui. [13]Şi am văzut din gura balaurului şi din gura fiarei şi din gura proorocului mincinos trei duhuri necurate, ca nişte broaşte; [14]căci sunt duhuri de draci, făcătoare de semne, care se duc la împăraţii lumii întregi, ca să-i adune la războiul zilei aceleia mari a lui Dumnezeu Atotţiitorul. [15]Iată, vin ca un fur. Fericit cel ce priveghează şi îşi păstrează hainele, ca să nu umble gol şi să îi vadă ruşinea! [16]Şi i-a adunat în locul ce se cheamă evreieşte Armaghedon. [17]Şi al şaptelea a vărsat cupa lui în văzduh; şi a ieşit glas mare din templul cerului, de la tron, zicând: Făcutu-s-a! [18]Şi s-au făcut fulgere şi vuiete şi tunete, şi

αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. [17]Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· γέγονε. [18]καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. [19]καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. [20]καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. [21]καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὕτη σφόδρα.

cutremur mare s-a făcut, cum nu s-a făcut de când sunt oamenii pe pământ; un atât de mare cutremur. [19]Şi s-a făcut cetatea cea mare în trei părţi, şi cetăţile neamurilor au căzut. Şi Babilonul cel mare a fost pomenit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui paharul cu vinul mâniei urgiei Lui. [20]Şi toate insulele au fugit, şi munţi nu s-au aflat. [21]Şi grindină mare ca talantul a căzut din cer peste oameni; şi au hulit oamenii pe Dumnezeu, din pricina plăgii grindinei, că mare foarte este plaga aceasta.

Κεφάλαιον ΙΖ΄

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, [2]μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. [3]καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ τὸ θηρίον τὸ κόκκινον, γέμον ὀνόματα βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. [4]καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον

Capitolul 17

Şi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe, şi a grăit cu mine, zicând: Vino, îţi voi arăta judecata desfrânatei celei mari, care şade pe ape multe, [2]cu care s-au desfrânat împăraţii pământului şi s-au îmbătat cei ce locuiesc pământul de vinul desfrânării ei. [3]Şi m-a dus în pustie, în duh. Şi am văzut o femeie şezând pe fiara cea roşie, cea plină de nume de hulă, având şapte capete şi zece coarne. [4]Şi femeia era înfăşurată în porfiră şi în stacojiu, şi aurită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritare, având potir de aur în mâna ei, plin de urâciuni şi de necurăţiile

χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων, καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας τῆς γῆς, [5]καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. [6]καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. [7]Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. [8]Τὸ θηρίον ὃ εἶδες, ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι καὶ παρέσται. [9]Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὄρη ἑπτά εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν, καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· [10]οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθε, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. [11]καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. [12]καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. [13]οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. [14]οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. [15]Καὶ λέγει μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. [16]καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν,

desfrânării pământului. [5]Şi pe fruntea ei un nume scris: taină, Babilonul cel mare, maica desfrânatelor şi a urâciunilor pământului. [6]Şi am văzut-o pe femeie beată de sângele sfinţilor şi de sângele mucenicilor lui Iisus; şi m-am minunat cu minune mare, văzând-o. [7]Şi mi-a zis îngerul: De ce te minunezi? Eu îţi voi spune taina femeii şi a fiarei care o poartă, cea care are şapte capete şi zece coarne. [8]Fiara pe care ai văzut-o era şi nu este, şi va să se ridice din adânc şi să meargă spre pieire; şi se vor minuna cei ce locuiesc pe pământ, al căror nume nu este scris în cartea vieţii de la întemeierea lumii, văzând fiara că era şi nu este, şi va veni. [9]Aici este mintea care are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi deasupra cărora şade femeia. Sunt şi şapte împăraţi; [10]cinci au căzut, unul este, altul încă nu a venit şi, când va veni, puţin trebuie să rămână. [11]Şi fiara care era şi nu este, şi acesta este al optulea şi din cei şapte este şi merge spre pieire. [12]Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care încă n-au luat împărăţia, dar care, vreme de un ceas, iau stăpânirea, ca împăraţi, împreună cu fiara. [13]Aceştia au un singur gând, şi puterea şi stăpânirea lor o dau fiarei. [14]Ei se vor război cu Mielul şi Mielul îi va birui, că Domn al domnilor este şi Împărat al împăraţilor, şi cei împreună cu El chemaţi şi aleşi şi credincioşi. [15]Şi mi-a zis: Apele pe care le-ai văzut, unde şade desfrânata, sunt popoare şi mulţimi şi neamuri şi limbi. [16]Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut şi fiara, aceştia o vor urî pe desfrânată şi pustiită o vor face şi goală, şi cărnurile ei le vor mânca, iar pe ea o vor arde de tot în foc. [17]Căci Dumnezeu a dat în inimile lor să facă voia Lui, şi să facă o singură

καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. 17ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. 18καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

voie, şi să dea împărăţia lor fiarei, până se vor săvârşi cuvintele lui Dumnezeu. 18Şi femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, cea care are împărăţie peste împăraţii pământului.

Κεφάλαιον ΙΗ΄

Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ, 2καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων· ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου· 3ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ᾽ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ἔξελθε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε· 5ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκε, καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. 7ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι

Capitolul 18

După acestea, am văzut un alt înger coborându-se din cer, având putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui, 2şi a strigat cu glas tare, zicând: Căzut-a, căzut-a cetatea Babilonului cea mare şi a ajuns locaş al dracilor şi temniţă a tot duhul necurat şi temniţă a toată pasărea necurată şi urâtă; 3că din vinul mâniei desfrânării ei au băut toate neamurile, şi împăraţii pământului s-au desfrânat cu ea, şi neguţătorii pământului s-au îmbogăţit din puterea dezmierdării ei. 4Şi am auzit alt glas din cer, zicând: Ieşi din ea, poporul meu, ca să nu vă împărtăşiţi de păcatele ei şi ca să nu luaţi din plăgile ei. 5Că s-au grămădit păcatele ei până la cer şi a pomenit Dumnezeu nedreptăţile ei. 6Răsplătiţi-i ei precum şi ea v-a răsplătit, şi îndoiţi-i ei îndoit, după faptele ei; în paharul unde a amestecat, amestecaţi-i ei îndoit. 7Cu câte s-a slăvit pe sine şi s-a dezmierdat, tot atâta chin daţi-i ei şi tânguire. Pentru că în inima ei zice: Şed ca o împărăteasă, şi văduvă nu sunt, şi tânguire nu voi vedea! 8Pentru aceea într-o singură zi vor veni plăgile ei: moarte şi tânguire şi

κάθημαι καθὼς βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, [8]διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. [9]καὶ κλαύσουσιν αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ᾽ αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ᾽ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, [10]ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλών, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. [11]καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαύσουσι καὶ πενθήσουσιν ἐπ᾽ αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, [12]γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτου, καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, [13]καὶ κινάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. [14]καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσεις. [15]οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ᾽ αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, [16]λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. [17]καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, [18]καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως

foamete, şi cu foc se va arde, căci tare este Domnul Dumnezeu, Cel ce a judecat-o pe ea. [9]Şi o vor plânge şi se vor jeli pentru ea împăraţii pământului, care s-au desfrânat şi s-au dezmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderii ei, [10]departe stând de frica chinuirii ei, zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta! [11]Şi neguţătorii pământului vor plânge şi o vor jeli, căci încărcătura lor nimeni nu o mai cumpără, [12]încărcătură de aur şi de argint, şi de piatră scumpă, şi de mărgăritar, şi de vison, şi de porfiră, şi de mătase, şi de stofă stacojie, şi orice lemn înmiresmat, şi orice vas de fildeş, şi orice vas de lemn preascump şi de aramă, şi de fier, şi de marmură, [13]şi scorţişoară, şi balsam, şi miresme, şi mir, şi tămâie, şi vin, şi untdelemn, şi făină aleasă, şi grâu, şi vite, şi oi, şi cai, şi căruţe, şi trupuri, şi suflete de oameni. [14]Şi rodul poftei sufletului tău a pierit de la tine şi toate cele grase şi strălucitoare s-au dus de la tine, şi nu le vei mai afla pe ele. [15]Neguţătorii acestora, care s-au îmbogăţit de la ea, vor sta departe, de frica chinuirii ei, plângând şi tânguindu-se [16]şi zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înfăşurată în vison şi în porfiră şi în stacojiu, şi aurită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritare, că într-un singur ceas s-a pustiit atâta bogăţie! [17]Şi tot cârmaciul şi tot cel ce merge pe mare şi corăbierii şi câţi lucrează pe mare au stat departe, [18]şi strigau, văzând fumul arderii ei, zicând: Cine era asemenea cetăţii celei mari? [19]Şi şi-au pus ţărână pe capetele lor şi strigau plângând şi tânguindu-se, zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, în care toţi cei ce aveau corăbii pe mare s-au îmbogăţit din comoara ei, că într-un singur ceas

αὐτῆς, λέγοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; [19]καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. [20]Εὐφραίνου ἐπ᾽ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. [21]Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. [22]καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, [23]καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, [24]καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

s-a pustiit! [20]Veseleşte-te de ea, cerule, şi sfinţilor, şi apostolilor, şi proorocilor, că a judecat Dumnezeu judecata voastră de la ea. [21]Şi un înger tare a ridicat o piatră, mare cât o piatră de moară, şi a aruncat-o în mare, zicând: Cu asemenea repeziciune se va arunca Babilonul, cetatea cea mare, şi nu se va mai afla. [22]Şi glas de alăute, de muzici, de fluiere şi de trâmbiţe nu se vor mai auzi în tine, şi nici un meşteşugar de nici un meşteşug nu se va mai afla în tine, şi glas de moară nu se va mai auzi în tine! [23]Şi lumină de lampă nu va mai străluci în tine; şi glas de mire şi mireasă nu se va mai auzi în tine; că neguţătorii tăi erau mai-marii pământului, că în fermecătoria ta s-au rătăcit toate neamurile, [24]şi într-însa s-a aflat sângele proorocilor şi al sfinţilor şi al tuturor celor înjunghiaţi pe pământ.

Κεφάλαιον ΙΘ΄

Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, [2]ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις διέφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. [3]καὶ

Capitolul 19

După acestea, am auzit ca un glas mare de mulţime multă în cer, zicând: Aliluia! Mântuirea şi slava şi puterea sunt ale Dumnezeului nostru, [2]că adevărate şi drepte sunt judecăţile Lui! Că a judecat pe desfrânata cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea ei, şi a răzbunat sângele robilor Săi, din mâna ei! [3]Şi a doua oară au zis: Ali-

δεύτερον εἴρηκαν· ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. [4]καὶ ἔπεσαν οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες· ἀμήν, ἀλληλούϊα.

luia! Şi fumul ei se ridică în vecii vecilor. [4]Iar cei douăzeci şi patru de bătrâni şi cele patru fiinţe au căzut şi s-au închinat lui Dumnezeu, Celui ce şade pe tron, zicând: Amin! Aliluia!

Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε λέγουσα· αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. [6]Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων· ἀλληλούϊα· ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. [7]χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. [8]καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρόν· τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστί. [9]Καὶ λέγει μοι· γράψον, μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι· οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσι. [10]Καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

Şi un glas a ieşit din tron, zicând: Lăudaţi pe Dumnezeul nostru toţi robii Lui şi cei ce vă temeţi de El, cei mici şi cei mari. [6]Şi am auzit ca un glas de mulţime multă şi ca un glas de ape multe şi ca un glas de tunete tari, zicând: Aliluia! Că a împărăţit Domnul Dumnezeu Atotţiitorul. [7]Să ne bucurăm şi să ne veselim şi Lui să-I dăm slavă! Că a venit nunta Mielului şi femeia Lui s-a gătit! [8]Şi i s-a dat ei să se înfăşoare cu vison strălucitor, curat, căci visonul sunt îndreptările sfinţilor. [9]Şi mi-a zis: Scrie: Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului! Şi mi-a zis: Acestea sunt cuvintele adevărate ale lui Dumnezeu. [10]Şi am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Şi mi-a zis: Vezi, nu face aceasta! Sunt rob împreună cu tine şi cu fraţii tăi, care au mărturia lui Iisus; lui Dumnezeu închină-te; căci mărturia lui Iisus este duhul proorociei.

Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾿ αὐτόν, καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ· [12]οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὀνόματα γεγραμμένα, καὶ ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, [13]καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον ἐν αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. [14]καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐπὶ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν

Şi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb, şi Cel ce şade pe el este chemat Credincios şi Adevărat, şi cu dreptate judecă şi se războieşte; [12]Iar ochii Lui, ca para focului, şi pe capul Lui multe diademe; și are nume scrise și nume scris pe care nimeni nu-l ştie, decât numai El; [13]şi este înfăşurat în veşmânt afundat în sânge, şi se cheamă numele Lui Cuvântul lui Dumnezeu. [14]Şi oştirile cele din cer urmau Lui pe cai albi, purtând veşminte de vison alb, curat. [15]Şi din gura Lui iese sabie ascuţită cu

καθαρόν. 15καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα δίστομος, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 16καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. 17Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι· δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ, 18ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν τε καὶ μεγάλων. 19Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. 20καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ ὁ μετ᾽ αὐτοῦ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ. 21καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

două tăişuri, ca să lovească neamurile cu ea. Şi El îi va paşte cu toiag de fier; şi El va călca teascul vinului mâniei urgiei lui Dumnezeu Atotţiitorul. 16Şi are pe haina şi pe coapsa Lui nume scris: Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor. 17Şi am văzut un înger stând în soare; şi a strigat cu glas mare, zicând tuturor păsărilor care zburau în mijlocul cerului: Veniţi, adunaţi-vă la cina cea mare a lui Dumnezeu, 18ca să mâncaţi trupuri de împăraţi, şi trupuri de tribuni, şi trupuri ale celor tari, şi trupuri ale cailor şi ale celor care stau pe ei, şi trupuri ale tuturor, şi liberi şi robi, şi mici şi mari. 19Şi am văzut fiara şi pe împăraţii pământului şi oştirile lor adunate, ca să facă război cu Cel ce şedea pe cal şi cu oştirea Lui. 20Şi a fost prinsă fiara, şi împreună cu ea proorocul mincinos, cel care a făcut semnele înaintea ei, cu care i-a amăgit pe cei ce au primit semnul fiarei şi pe cei ce se închinau chipului ei; de vii au fost aruncaţi cei doi în iezerul de foc, cel ce arde cu pucioasă. 21Şi ceilalţi au fost ucişi cu sabia Celui ce şedea pe cal, care a ieşit din gura Lui; şi toate păsările s-au săturat din trupurile lor.

Κεφάλαιον Κ΄

Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 2καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον,

Capitolul 20

Şi am văzut un înger coborându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui. 2Şi a prins pe balaur, şarpele cel de demult, care este diavolul şi satana, cel care

ὅς ἐστι Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, [3]καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. [4]Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη· [5]καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. [6]μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

amăgeşte lumea, şi l-a legat o mie de ani, [3]şi l-a aruncat în adânc şi a încuiat, şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească neamurile, până ce se vor sfârşi cei o mie de ani; după aceştia, trebuie ca el să fie dezlegat puţină vreme. [4]Şi am văzut tronuri – şi au şezut pe ele şi judecată li s-a dat lor – şi sufletele celor tăiaţi cu securea pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarei, nici chipului ei, şi nu au primit semnul pe fruntea lor şi pe mâna lor; şi au înviat şi au împărăţit împreună cu Hristos o mie de ani. [5]Şi ceilalţi morţi nu au înviat până ce nu s-au sfârşit cei o mie de ani. Aceasta este învierea cea dintâi. [6]Fericit şi sfânt cel ce are parte la învierea cea dintâi; peste aceştia moartea cea de a doua nu are stăpânire, ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor împărăţi împreună cu El o mie de ani.

Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, [8]καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. [9]καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· [10]καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Şi când se vor sfârşi cei o mie de ani, va fi dezlegat satana din temniţa lui [8]şi va ieşi să amăgească neamurile din cele patru colţuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog, să-i adune pe ei la război, al căror număr este ca nisipul mării. [9]Şi s-au suit pe latul pământului şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită; şi s-a pogorât foc din cer, de la Dumnezeu, şi i-a mistuit; [10]şi diavolul, care-i amăgea, a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde erau şi fiara şi proorocul mincinos, şi vor fi chinuiţi zi şi noapte, în vecii vecilor.

Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. [12]καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς,

Şi am văzut un tron mare alb şi pe Cel ce şedea pe el, de la faţa Căruia au fugit pământul şi cerul, şi loc nu li s-a aflat. [12]Şi am văzut pe cei morţi, mari şi mici, stând

τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. [13]καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. [14]καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν. [15]καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

înaintea tronului şi cărţile s-au deschis; şi altă carte s-a deschis, care este a vieţii; şi au fost judecaţi morţii din cele scrise în cărţi, după faptele lor. [13]Şi a dat marea pe morţii care erau în ea, şi moartea şi iadul au dat pe morţii care erau în ele, şi au fost judecaţi fiecare după faptele lor. [14]Şi moartea şi iadul au fost aruncate în iezerul de foc; aceasta este moartea cea de a doua. [15]Şi, dacă cineva nu s-a aflat scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iezerul de foc.

Κεφάλαιον ΚΑ΄

Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθον, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. [2]καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. [3]καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ᾽ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν ἔσται, [4]καὶ ἐξαλείψει ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. [5]Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ καινὰ ποιῶ πάντα. καὶ λέγει μοι· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσι. [6]καὶ εἶπέ μοι· γέγονεν. ἐγὼ τὸ Α

Capitolul 21

Şi am văzut cer nou şi pământ nou; căci cerul dintâi şi pământul dintâi s-au dus; şi marea nu mai este. [2]Şi cetatea cea sfântă, noul Ierusalim, am văzut-o pogorându-se din cer, de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. [3]Şi am auzit glas mare din cer, zicând: Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii, şi El va sălăşlui împreună cu ei, şi ei vor fi poporul Lui, şi Însuşi Dumnezeu va fi cu ei [4]şi va şterge de la ei Dumnezeu toată lacrima din ochii lor, şi moartea nu va mai fi, nici tânguire, nici strigare, nici durere nu vor mai fi; că cele dintâi s-au dus. [5]Şi a zis Cel ce şedea pe tron: Iată, pe toate le fac noi. Şi îmi zice: Scrie, că aceste cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate. [6]Şi mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. Celui ce însetează Eu

καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. [7]ὁ νικῶν, ἔσται αὐτῷ ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. [8]τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ ἐν πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.

Καὶ ἦλθεν εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. [10]καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, [11]ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· [12]ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστιν ὀνόματα τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [13]ἀπ' ἀνατολῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. [14]καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. [15]Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. [16]καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον καὶ τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν ἐν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίους δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. [17]καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. [18]καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τείχους

îi voi da în dar din izvorul apei vieţii. [7]Cel ce biruieşte va avea acestea şi îi voi fi lui Dumnezeu şi el Îmi va fi Mie fiu. [8]Iar celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi desfrânaţi şi vrăjitori şi închinători la idoli şi tuturor celor mincinoşi, partea lor este în iezerul care arde cu foc şi pucioasă, care este moartea cea de-a doua.

Şi a venit unul dintre cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe pline cu cele şapte plăgi, cele din urmă, şi a grăit cu mine, zicând: Vino, îţi voi arăta mireasa, femeia Mielului. [10]Şi m-a dus pe mine, în duh, pe un munte mare, înalt, şi mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer, de la Dumnezeu, [11]având slava lui Dumnezeu; luminătorul ei, asemenea unei pietre de mare preţ, ca o piatră de iasp, limpede cum e cristalul. [12]Şi avea zid mare şi înalt şi avea douăsprezece porţi; şi la porţi doisprezece îngeri, şi nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israel. [13]Dinspre Răsărit trei porţi, şi dinspre Miazănoapte trei porţi, şi dinspre Miazăzi trei porţi, şi dinspre Apus trei porţi. [14]Şi zidul cetăţii avea douăsprezece temelii, şi pe ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielului. [15]Şi cel ce grăia cu mine avea pentru măsurat o trestie de aur, ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidul ei. [16]Şi cetatea este în patru colţuri, şi lungimea ei tot atât cât şi lăţimea. Şi a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii; lungimea şi lărgimea şi înălţimea ei sunt întocmai. [17]Şi a măsurat zidul ei: o sută patruzeci şi patru de coţi, măsură de om, adică de înger. [18]Şi era zidăria zidului ei de iasp, iar cetatea, de aur curat, asemenea sticlei

αὐτῆς ἴασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρόν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. [19]οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, [20]ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. [21]καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. [22]Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον. [23]καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. [24]καὶ περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν, [25]καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας· νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· [26]καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. [27]καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

curate. [19]Temeliile zidului cetăţii erau împodobite cu tot felul de pietre scumpe; temelia cea dintâi, iasp, cea de-a doua, safir, cea de-a treia, calcedoniu, a patra, smarald, [20]a cincea, sardonix, a şasea, sardiu, a şaptea, hrisolit, a opta, beril, a noua, topaz, a zecea, hrisopras, a unsprezecea, iachint, a douăsprezecea, ametist. [21]Şi cele douăsprezece porţi, douăsprezece mărgăritare; fiecare din porţi este dintr-un mărgăritar. Şi piaţa cetăţii, de aur curat, precum sticla străvezie. [22]Şi templu n-am văzut în ea, căci Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, este templul ei, şi Mielul. [23]Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o şi făclia ei este Mielul. [24]Şi vor umbla neamurile prin lumina ei, şi împăraţii pământului aduc slava şi cinstea lor într-însa, [25]şi porţile ei nu se vor mai încuia ziua, căci noapte nu va mai fi acolo; [26]şi vor aduce slava şi cinstea neamurilor într-însa. [27]Şi nu va intra într-însa tot ce este întinat, nici cel ce face spurcăciune şi minciună, fără numai cei scrişi în cartea vieţii Mielului.

Κεφάλαιον ΚΒ΄

Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. [2]ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα

Capitolul 22

Şi mi-a arătat râul apei vieţii, limpede cum e cristalul, ieşind din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului; [2]în mijlocul pieţei ei, şi de-o parte, şi de alta a râului, lemnul vieţii, făcând douăsprezece roade, în fiecare lună dându-şi rodul său; şi frun-

ἕκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. 3καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ 4καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐ χρεία λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτιεῖ αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ λέγει μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. 7καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. 8Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. 9καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον. 10Καὶ λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. 11ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. 12Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ᾿ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ. 13ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος. 14Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. 15ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. 16Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ

zele lemnului sunt spre tămăduirea neamurilor. 3Şi tot lucrul blestemat nu va mai fi; şi tronul lui Dumnezeu şi al Mielului va fi în ea, şi robii Lui I Se vor închina. 4Şi vor vedea faţa Lui, iar numele Lui pe frunţile lor. 5Şi noapte nu va mai fi, şi nici trebuinţă de făclie şi de lumina soarelui, că Domnul Dumnezeu îi va lumina şi vor împărăţi în vecii vecilor.

Şi mi-a zis: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate, şi Domnul, Dumnezeul duhurilor proorocilor, a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple degrabă. 7Şi iată, vin degrabă. Fericit cel ce ţine cuvintele proorociei acestei cărţi! 8Şi eu, Ioan, sunt cel ce auzeam şi vedeam acestea. Şi când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat mie acestea. 9Şi mi-a zis: Vezi, să nu faci aceasta! Sunt rob, împreună cu tine şi cu fraţii tăi, proorocii, şi cu cei ce ţin cuvintele cărţii acesteia; lui Dumnezeu închină-te! 10Şi mi-a zis: Să nu pecetluieşti cuvintele proorociei cărţii acesteia, căci vremea este aproape. 11Cel nedrept să nedreptăţească încă, şi cel murdar să se murdărească încă, şi cel drept să facă dreptate încă, şi cel sfânt să se sfinţească încă. 12Iată, vin degrabă şi plata Mea este cu Mine, ca fiecăruia să-i răsplătesc după cum va fi fapta lui. 13Eu sunt Alfa şi Omega, Cel dintâi şi Cel de pe urmă, începutul şi sfârşitul. 14Fericiţi cei ce fac poruncile Lui, ca să fie stăpânirea lor peste lemnul vieţii şi să intre prin porţi în cetate! 15Afară câinii, şi vrăjitorii, şi desfrânaţii, şi ucigaşii, şi închinătorii de idoli, şi tot cel ce iubeşte şi face minciuna! 16Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu să vă dea

ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυΐδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός. [17]Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, καὶ ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπὶ ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· [19]καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. [20]Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναὶ ἔρχομαι ταχύ. ἀμήν, ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ. [21]Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν.

mărturie acestea despre Biserici. Eu sunt rădăcina şi neamul lui David, steaua cea strălucitoare, cea de dimineaţă. [17]Şi Duhul şi mireasa zic: Vino! Şi cel ce aude să zică: Vino! Şi cel ce înseteazā să vină, şi cel ce voieşte să ia în dar apa vieţii!

Şi eu mărturisesc tot celui ce aude cuvintele proorociei cărţii acesteia: De va adăuga cineva ceva la acestea, Dumnezeu îi va adăuga plăgile scrise în cartea aceasta; [19]şi de va scoate cineva din cuvintele cărţii proorociei acesteia, va scoate Dumnezeu partea lui din lemnul vieţii şi din cetatea sfântă, care sunt scrise în cartea aceasta. [20]Zice cel ce mărturiseşte acestea: Da, vin degrabă. Amin! Da, vino, Doamne Iisuse! [21]Harul Domnului Iisus Hristos cu toţi sfinţii! Amin.

POSTFAȚĂ

LA EDIȚIA BILINGVĂ A NOULUI TESTAMENT

Prezenta ediție bilingvă – originalul grecesc/limba română – a Noului Testament este publicată la inițiativa Sfintei Mânăstiri a Vatopedului și a Părintelui Stareț Efrem. Ea face parte dintr-un program mai vast, ce își propune publicarea de ediții bilingve pentru texte fundamentale ale Bisericii Ortodoxe. Au apărut, deja, ediția bilingvă neo-greacă a Noului Testament și primele trei volume, din opt, ale Everghetinosului, originalul grecesc cu traducere românească, efectuată de părinți români din obștea vatopedină.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, realizarea acestei ediții a fost încredințată unei echipe de profesori de la Facultatea de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian a Universității din București, formată din Preot Prof. Dr. Constantin Coman (coordonator), Diacon Lect. Dr. Alexandru Mihăilă, Lect. Dr. Sabin Preda și Lect. Dr. Octavian Gordon. Echipa s-a bucurat de colaborarea substanțială a Părintelui Daniil de la Mânăstirea Vatoped, precum și de aportul Părintelui Ieronim (profesorul clasicist Ion Pătrulescu) de la Mânăstirea Oașa și al Drd. Ioan Sergiu Lungu.

Gândul de început a fost să adaptăm traducerea românească existentă la conceptul de ediție bilingvă, încercând să fidelizăm cât mai mult posibil traducerea românească față de textul original, dat fiind că cele două texte aveau să apară față în față. După o probă consistentă, am constatat că este mai greu de adaptat o traducere existentă la textul original decât realizarea unei noi traduceri, făcute după o metodă care să aibă în vedere dintru început ediția bilingvă.

Aflați în fața unei provocări științifice captivante și nefiind sub presiunea unui termen de predare a lucrării, echipa de traducători a fost cucerită de ideea unei noi traduceri în care să se experimenteze principii de traductologie extrase din experiența și tradiția Bisericii Răsăritene. Proiectul de traducere s-a transformat într-un generos program de studiu și dezbateri pe subiecte ce țin de istoria traducerilor biblice în limba română, principii de traducere a textului biblic, dar mai cu seamă de exegeză și teologie biblică. Programul s-a întins pe mai mulți ani, materializându-se în mai multe întruniri pe an, cu durata de aproximativ o săptămână. Lucrul acesta a fost posibil datorită ospitalității deosebite oferite de Mânăstirea Vatoped și de Mânăstirea Putna.

Un al doilea motiv a fost acela că textul sursă propus de Mânăstirea Vatoped, anume Textul Bizantin (Constantinopol 1904, republicat recent și de Mânăstirea Vatoped), prezintă unele diferențe față de edițiile critice ale Noului Testament folosite ca texte sursă inclusiv de ultimele ediții diortosite ale Noului Testament în limba română. Ediția din 1904, îngrijită de o comisie a Patriarhiei Ecumenice, din care a făcut parte și profesorul Vasilios Antoniadis, s-a bazat pe 116 manuscrise ale Evangheliei și ale Apostolului din secolele IX-XVI din Atena și Ierusalim. Ea redă textul nou-testamentar folosit de-a lungul timpului în Biserica Răsăriteană, numit de aceea Textul Bizantin, care era de proveniență antiohiană și se impusese ca număr de manuscrise, fapt pentru care a fost numit și Text Majoritar. Multă vreme, Textul Bizantin a fost folosit și în edițiile biblice apusene, stând la baza așa-zisului Text Recept (tipărit în Apus), dar, odată cu dezvoltarea criticii textuale, în locul lui a fost preferat, din pricina vechimii, textul de origine alexandrină. Întorcându-ne, așadar, spre Textul Bizantin, ne-am reorientat către tradiția bisericească ortodoxă, în care textul biblic a fost receptat funcțional, folosit consecvent și neîntrerupt, mai ales în viața liturgică a Bisericii. Ediția critică este un text „de laborator", care nu există, de fapt, în forma respectivă în niciunul din manuscrise, dar care, pe baza anumitor principii – și ele în continuă prefacere – este propus de cercetarea critică drept „cel mai apropiat de textul autograf". Am considerat că, pe de o parte, acest text introduce o distanță între textul biblic și receptarea lui liturgică, iar pe de alta, că are la bază o „logică" foarte diferită față de „logica bisericească", cea care a născut și, așa cum se întâmplă în cazul viului, chiar a „îmbogățit" aceste texte.

Am optat pentru traducerea integrală în comun. Ne întruneam și traduceam împreună. Am constatat beneficiile unei astfel de metode, dar și inconvenientele ei. Cel mai mare inconvenient a fost ritmul foarte lent în care se înainta. Cel mai important beneficiu a fost acela că o astfel de abordare ni s-a părut a fi cu adevărat bisericească. Lucram împreună cu conștiința și cu speranța că, acolo unde se adună doi sau trei în numele lui Hristos, este și El prezent.

Ne-am bucurat apoi să constatăm că fiecare membru din echipă venea cu o contribuție proprie, foarte necesară pentru aplicarea principiilor de traducere asupra cărora căzuserăm de acord și la care ne vom referi mai jos. Părintele Constantin Coman era specialist în Noul Testament, dar în același timp acoperea o relație foarte importantă a textelor biblice cu tradiția și literatura niptică-filocalică. Părintele Alexandru Mihăilă, specialist în Vechiul Testament, acoperea relația Noului Testament cu Vechiul Testament, contribuind la păstrarea unității și continuității între cele două Testamente. Domnul Sabin Preda, specialist în Noul Testament și cu experiență în cântarea de strană și în domeniul imnografiei, avea să acopere relația organică a textelor biblice

nou-testamentare cu literatura liturgică, contribuind la verificarea și asigurarea unității și continuității dintre textele biblice și textele liturgice, dintre limba textelor biblice și limba liturgică. În fine, domnul Octavian Gordon a contribuit cu expertiza de clasicist și specialist în traductologia textelor sfinte.

Preocupați de studiile biblice și de știința traducerii biblice, membrii echipei au așezat la baza demersului lor câteva principii fundamentale de traducere a textului biblic, motivate în principal de ermineutica biblică ortodoxă și de teologia Bisericii Ortodoxe în general. Unele dintre principii s-au cristalizat pe măsură ce înaintam în traducere. Iată care au fost acestea:

1. Păstrarea continuității și unității cu tradiția traducerilor biblice în limba română. O trăsătură caracteristică a Bisericii Ortodoxe o reprezintă continuitatea și unitatea cu tradiția, susținută de conștiința dimensiunii vii și dinamice a vieții și tradiției bisericești. În consecință, noua traducere s-a așezat în continuitatea firească a traducerii românești în uz, asumându-și întreaga tradiție a traducerilor biblice românești și refuzând ruperea de tradiție sau saltul înapoi în numele fidelității față de începuturi, principiu avansat și susținut de știința biblică savantă din spațiul eterodox apusean, în special cel de tradiție protestantă. Traducerile românești, începând cu prima ediție integrală a Noului Testament de la 1648, a Mitropolitului Simion Ștefan, și cu prima ediție integrală a Bibliei de la 1688 și până la ediția sinodală de astăzi a Sfintei Scripturi, au fost în atenția traducătorilor. Această retrospectivă istorică asupra traducerilor biblice românești verifică foarte convingător principiul continuității și unității de limbaj între diferitele traduceri românești, indicând un filon unitar viu, care a păstrat ceea ce era funcțional și accesibil înțelegerii și a înnoit limba atunci când era nevoie, fie datorită ieșirii din vocabularul curent a unor cuvinte, fie datorită unor înțelegeri mai bune ale textului original. Studiul comparativ realizat prin recursul la traducerile românești eterodoxe, dar și la traducerile de referință în limbile de largă circulație internațională ne-a confirmat convingerea că experiența bisericească proprie determină într-o măsură importantă percepția realităților exprimate în Sfintele Scripturi și, în cele din urmă, influențează traducerea lor. Așadar, traducerea noastră, ca și celelalte traduceri românești care s-au născut, au circulat și au funcționat în spațiul bisericesc ortodox, este o traducere ortodoxă, încercând să exprime cât mai fidel cu putință modul în care sunt trăite și înțelese lucrurile în Biserica Ortodoxă. Facem această mențiune pentru a ne delimita de opinia conform căreia ar exista o perspectivă și o abordare obiectivă, neutră, reclamată de știința biblică și de metoda științifică în general. Dacă și atunci când ar exista o abordare care revendică acest caracter, ea păcătuiește tocmai prin iluzia că cineva poate trăi și înțelege lucrurile rupt de context și de experiența pro-

Un al doilea motiv a fost acela că textul sursă propus de Mânăstirea Vatoped, anume Textul Bizantin (Constantinopol 1904, republicat recent și de Mânăstirea Vatoped), prezintă unele diferențe față de edițiile critice ale Noului Testament folosite ca texte sursă inclusiv de ultimele ediții diortosite ale Noului Testament în limba română. Ediția din 1904, îngrijită de o comisie a Patriarhiei Ecumenice, din care a făcut parte și profesorul Vasilios Antoniadis, s-a bazat pe 116 manuscrise ale Evangheliei și ale Apostolului din secolele IX-XVI din Atena și Ierusalim. Ea redă textul nou-testamentar folosit de-a lungul timpului în Biserica Răsăriteană, numit de aceea Textul Bizantin, care era de proveniență antiohiană și se impusese ca număr de manuscrise, fapt pentru care a fost numit și Text Majoritar. Multă vreme, Textul Bizantin a fost folosit și în edițiile biblice apusene, stând la baza așa-zisului Text Recept (tipărit în Apus), dar, odată cu dezvoltarea criticii textuale, în locul lui a fost preferat, din pricina vechimii, textul de origine alexandrină. Întorcându-ne, așadar, spre Textul Bizantin, ne-am reorientat către tradiția bisericească ortodoxă, în care textul biblic a fost receptat funcțional, folosit consecvent și neîntrerupt, mai ales în viața liturgică a Bisericii. Ediția critică este un text „de laborator", care nu există, de fapt, în forma respectivă în niciunul din manuscrise, dar care, pe baza anumitor principii – și ele în continuă prefacere – este propus de cercetarea critică drept „cel mai apropiat de textul autograf". Am considerat că, pe de o parte, acest text introduce o distanță între textul biblic și receptarea lui liturgică, iar pe de alta, că are la bază o „logică" foarte diferită față de „logica bisericească", cea care a născut și, așa cum se întâmplă în cazul viului, chiar a „îmbogățit" aceste texte.

Am optat pentru traducerea integrală în comun. Ne întruneam și traduceam împreună. Am constatat beneficiile unei astfel de metode, dar și inconvenientele ei. Cel mai mare inconvenient a fost ritmul foarte lent în care se înainta. Cel mai important beneficiu a fost acela că o astfel de abordare ni s-a părut a fi cu adevărat bisericească. Lucram împreună cu conștiința și cu speranța că, acolo unde se adună doi sau trei în numele lui Hristos, este și El prezent.

Ne-am bucurat apoi să constatăm că fiecare membru din echipă venea cu o contribuție proprie, foarte necesară pentru aplicarea principiilor de traducere asupra cărora căzuserăm de acord și la care ne vom referi mai jos. Părintele Constantin Coman era specialist în Noul Testament, dar în același timp acoperea o relație foarte importantă a textelor biblice cu tradiția și literatura niptică-filocalică. Părintele Alexandru Mihăilă, specialist în Vechiul Testament, acoperea relația Noului Testament cu Vechiul Testament, contribuind la păstrarea unității și continuității între cele două Testamente. Domnul Sabin Preda, specialist în Noul Testament și cu experiență în cântarea de strană și în domeniul imnografiei, avea să acopere relația organică a textelor biblice

nou-testamentare cu literatura liturgică, contribuind la verificarea și asigurarea unității și continuității dintre textele biblice și textele liturgice, dintre limba textelor biblice și limba liturgică. În fine, domnul Octavian Gordon a contribuit cu expertiza de clasicist și specialist în traductologia textelor sfinte.

Preocupați de studiile biblice și de știința traducerii biblice, membrii echipei au așezat la baza demersului lor câteva principii fundamentale de traducere a textului biblic, motivate în principal de ermineutica biblică ortodoxă și de teologia Bisericii Ortodoxe în general. Unele dintre principii s-au cristalizat pe măsură ce înaintam în traducere. Iată care au fost acestea:

1. Păstrarea continuității și unității cu tradiția traducerilor biblice în limba română. O trăsătură caracteristică a Bisericii Ortodoxe o reprezintă continuitatea și unitatea cu tradiția, susținută de conștiința dimensiunii vii și dinamice a vieții și tradiției bisericești. În consecință, noua traducere s-a așezat în continuitatea firească a traducerii românești în uz, asumându-și întreaga tradiție a traducerilor biblice românești și refuzând ruperea de tradiție sau saltul înapoi în numele fidelității față de începuturi, principiu avansat și susținut de știința biblică savantă din spațiul eterodox apusean, în special cel de tradiție protestantă. Traducerile românești, începând cu prima ediție integrală a Noului Testament de la 1648, a Mitropolitului Simion Ștefan, și cu prima ediție integrală a Bibliei de la 1688 și până la ediția sinodală de astăzi a Sfintei Scripturi, au fost în atenția traducătorilor. Această retrospectivă istorică asupra traducerilor biblice românești verifică foarte convingător principul continuității și unității de limbaj între diferitele traduceri românești, indicând un filon unitar viu, care a păstrat ceea ce era funcțional și accesibil înțelegerii și a înnoit limba atunci când era nevoie, fie datorită ieșirii din vocabularul curent a unor cuvinte, fie datorită unor înțelegeri mai bune ale textului original. Studiul comparativ realizat prin recursul la traducerile românești eterodoxe, dar și la traducerile de referință în limbile de largă circulație internațională ne-a confirmat convingerea că experiența bisericească proprie determină într-o măsură importantă percepția realităților exprimate în Sfintele Scripturi și, în cele din urmă, influențează traducerea lor. Așadar, traducerea noastră, ca și celelalte traduceri românești care s-au născut, au circulat și au funcționat în spațiul bisericesc ortodox, este o traducere ortodoxă, încercând să exprime cât mai fidel cu putință modul în care sunt trăite și înțelese lucrurile în Biserica Ortodoxă. Facem această mențiune pentru a ne delimita de opinia conform căreia ar exista o perspectivă și o abordare obiectivă, neutră, reclamată de știința biblică și de metoda științifică în general. Dacă și atunci când ar exista o abordare care revendică acest caracter, ea păcătuiește tocmai prin iluzia că cineva poate trăi și înțelege lucrurile rupt de context și de experiența pro-

prie. Tradiția ortodoxă răsăriteană mărturisește că experiența nemijlocită a lucrurilor este punctul de referință principal în actul de înțelegere.

2. Așezarea Bibliei în contextul dialogului continuu și complex de dragoste dintre Dumnezeu și oameni, desfășurat în istorie în general și în Biserică în special. Un al doilea principiu asumat este cel care așază Biblia în contextul larg al vieții bisericești și al istoriei întregii creații în ansamblul ei, refuzând principiul Sola Scriptura, care abordează Scriptura ca pe o realitate izolată în sine și tributară lumii exterioare numai în ceea ce privește condiția sa istorică, ridicând-o deasupra tuturor realităților și atribuindu-i o autoritate unică și exclusivă. Am recuperat, pe cât ne-a fost cu putință, locul și funcționarea Bibliei în Biserica Răsăriteană Ortodoxă, caracterizate de legătura continuă, dinamică și funcțională a Dumnezeieștilor Scripturi cu Istoria, în ansamblul ei, ca sumă a evenimentelor ce constituie curgerea întregii Creații de la un început spre un sfârșit, sub pronia dumnezeiască, și cu Biserica, în mod special, ca realitate în care se îngemănează Cerul cu Pământul, veacul ce va să vină cu veacul de acum, ca spațiu în care ni se împărtășește Dumnezeu spre experiență nemijlocită sau mijlocită fiecăruia dintre noi și tuturor la un loc. Biblia este o lectură teologică a istoriei, este ea însăși parte a istoriei, iar istoria, în ansamblul ei, este scena și conținutul dialogului oamenilor cu Dumnezeu. Dialogul pe care-l consemnează și comentează Dumnezeieștile Scripturi continuă și astăzi, noi și contemporanii noștri fiind participanți la acest dialog. Realitățile despre care ne vorbesc Dumnezeieștile Scripturi sunt, așadar, accesibile oricărui participant la acest dialog, prin urmare și nouă, cei de astăzi. Acest adevăr ne trimite la câteva repere ermineutice esențiale, constituite din capitole esențiale ale vieții oamenilor cu Dumnezeu, la care ne vom referi în continuare. Înțelegem prin reper orice realitate, accesibilă experienței nemijlocite, prin raportare la care suntem ajutați în înțelegerea Sfintelor Scripturi.

3. Viața liturgică a Bisericii ca reper ermineutic. Am ținut seamă în mod special de viața liturgică a Bisericii, în care se face experiența continuă a realităților dumnezeiești despre care vorbesc Scripturile Sfinte, și am încercat să valorificăm experiența și literatura liturgică pentru descifrarea înțelesurilor Dumnezeieștilor Scripturi și în sprijinul opțiunilor de vocabular pentru redarea acestor înțelesuri. Unitatea dintre limbajul biblic și limbajul liturgic a fost unul din criteriile aplicate și unul dintre obiectivele urmărite pe tot parcursul. Ne-am întemeiat pe literatura liturgică pentru deslușirea înțelesurilor textelor biblice și, în același timp, am urmărit să recuperăm unitatea dintre limbajul biblic și cel liturgic, încredințați fiind că literatura liturgică și literatura biblică nu numai că sunt într-o unitate desăvârșită de conținut și de formă, ci se pot verifica una prin cealaltă datorită faptului că exprimă experiența nemijlocită a acelorași realități dumnezeiești. Unitatea organică dintre literatura biblică și literatura liturgică

este dată de faptul că viața liturgică a Bisericii din totdeauna a constituit creuzetul în care s-au născut textele biblice și toată literatura bisericească, din întâlnirea memoriei istorice cu experiența nemijlocită a realităților dumnezeiești, catalizatorul principal fiind Duhul lui Dumnezeu, prezent și lucrător în toate. Am constatat că, datorită diortosirilor separate, pe de o parte, ale textelor liturgice și, de cealaltă parte, ale textelor biblice, a fost afectată această unitate de limbaj. Suntem în situația în care chiar textele biblice incluse în cărțile liturgice s-au depărtat de versiunea lor din traducerea românească curentă a Sfintei Scripturi. Un exemplu suficient de relevant este traducerea lui δοῦλος (Matei 8,9; 10,24 etc.). Am tradus peste tot cu rob, nu cu slugă sau slujitor, așa cum preferă traducerile recente („Nu este sluga mai mare decât stăpânul său" – Ioan 15,20). Suntem, astfel, consecvenți cu istoria receptării și folosirii teologice și liturgice a acestui cuvânt. Expresia *robul lui Dumnezeu* va deveni o noțiune teologică centrală, folosită curent în limbajul liturgic pentru a exprima poziția omului față de Dumnezeu. A se vedea formulele liturgice: „Se botează/cunună/... robul lui Dumnezeu... ". Un alt exemplu este traducerea lui βασιλεύς cu Împărat, și nu rege, chiar și în contexte în care realitatea istorică ar fi cerut traducerea prin rege (Matei 2,1), tocmai pentru a păstra unitatea de limbaj cu expresia biblică atât de folosită liturgic, cea a Împărăției Cerurilor, și tocmai pentru că avem asumată de Biserică o lectură teologică și liturgică ce pune în contrast pe împăratul lumesc cu Dumnezeu Împăratul, pe de o parte, și împărăția lumească cu Împărăția (nu regatul) Cerurilor, pe de altă parte.

4. Experiența și literatura niptică-filocalică a fost, de asemenea, folosită ca un al doilea reper fundamental pentru înțelegerea Dumnezeieștilor Scripturi și pentru limbajul folosit în traducere. Epoca noastră a readus experiența niptică-filocalică în centrul atenției, așezând-o acolo unde îi este locul în viața și teologia Bisericii, alături de experiența și viața liturgică. Experiența sensibilă a dumnezeirii la nivelul persoanei umane în procesul nevoinței, al curățirii de patimi, al luminării și al îndumnezeirii face din tradiția niptică un suport fundamental al teologhisirii, al înțelegerii celor dumnezeiești, dar și al exegezei biblice. La Părinții niptici, de la Sfântul Isaac Sirul până la Sfântul Sofronie Saharov, este invocat cuvântul experienței (ὁ λόγος ὁ ἐκ τῆς πείρας) ca temei al confirmării corectei înțelegeri a cuvântului scripturistic și invers. Am avut surpriza plăcută să constatăm că limbajul niptic în întregimea lui se regăsește și este preluat din vocabularul biblic nou-testamentar, dar și surpriza neplăcută să constatăm că, în traducerile din urmă, vocabularul biblic se depărtase de vocabularul niptic, tocmai pentru că experiența și literatura niptică nu mai constituiau un reper pentru exegeza și traductologia biblică. Am recuperat, așadar, acolo unde a fost cu putință, vocabularul niptic-filocalic. De exemplu, pentru traducerea lui ταπεινοφροσύνη, am preferat filocalicul *smerita-cugetare*, o echivalență mai

exactă decât *smerenie*, care se impusese în ultimele traduceri românești și eliminase complet din vocabularul nou-testamentar românesc *smerita-cugetare*, o noțiune centrală pentru spiritualitatea niptică. S-au păstrat și *a se smeri*, respectiv *smerit*, folosite pentru traducerea verbului ταπεινόω și a substantivului ταπεινός. Un alt exemplu este traducerea lui νήφωμεν (I Tesaloniceni 5,6) nu cu *Să fim treji*, ci cu *Să avem trezvie* (a se vedea și: I Tesaloniceni 5,8; I Petru 1,13; 4,7; 5,8). Exegeza savantă refuză să vadă o legătură între aceste referințe biblice și literatura niptică, iar traductologia bazată exclusiv pe exegeza științifică impune un vocabular ce se depărtează de erminia și tradiția niptică. În schimb, tradiția răsăriteană ortodoxă, plecând de la câteva texte biblice și valorificând experiența continuă și crescândă a vieții duhovnicești, ajunge la lucrări întregi dedicate trezviei (*Cuvânt despre trezvie* al Sfântului Isihie Presbiterul) și la transformarea conceptului într-unul generic, folosit ca atare în titlul celei mai reprezentative colecții de cărți din Răsăritul Ortodox, Filocalia sfinților niptici. Am optat, așadar, ori de câte ori a fost cazul, pentru o traducere care reconfirmă unitatea dintre literatura biblică și literatura niptică-filocalică.

5. Spiritualitatea populară ca reper ermineutic. Am recurs chiar și la ceea ce am numit experiența poporului lui Dumnezeu exprimată în tradițiile populare și în limbajul popular. Am să citez un exemplu asupra căruia am avut dezbateri nesfârșite și, în cele din urmă, am optat pentru varianta care era folosită și validată de popor. Este vorba de folosirea sau nu a românescului *drac* în traducerea celor două sinonime grecești δαίμων și δαιμόνιον, des întâlnite în Dumnezeieștile Evanghelii. Ultimele traduceri românești au renunțat la cuvântul *drac*, foarte frecvent folosit în limbajul curent și care, ca arie semantică, trimite foarte precis, fără voalări, pe orice vorbitor la respectiva realitate negativă, în favoarea mult mai puțin sau chiar deloc folositului *demon*. Acest fapt a condus la o situație dilematică, anume aceea ca un personaj negativ ce este invocat – e drept, cu multă ușurătate – de românii aparținători tuturor categoriilor sociale aproape mai mult decât numele lui Dumnezeu, să nu se regăsească deloc în cărțile biblice nou-testamentare, deși inițial a fost preluat din Sfintele Evanghelii, în perioada când era folosit în traducerea românească cuvântul *drac*. Am optat pentru această traducere tocmai pentru a recupera raportarea limbajului popular la limbajul biblic și pentru a reface într-un fel unitatea dintre Sfintele Scripturi și spiritualitatea populară. Ne-am bucurat să constatăm că și alte traduceri recente ale unor texte fundamentale (vezi Everghetinos, Patericul Mare) revin la cuvântul *drac* și *îndrăcit*, „urât" și greu de pronunțat, și renunță la mai „plăcutul" *demon*, *demonizat*.

6. Exegeza patristică a constituit un reper esențial, de asemenea, găsind în aceasta sinteza care ne confirmă perspectiva ermineutică prezentată mai sus, adică percepția Dumnezeieștilor Scripturi ca funcționând în cadrul cu-

prinzător al vieții bisericești și al vieții și nevoințelor duhovnicești. Sfântul Ioan Gură de Aur, cel mai mare exeget al Dumnezeieștilor Scripturi, care ne oferă comentarii la aproape toate cărțile Noului Testament, a fost autorul patristic de referință. Sfântul Ioan a fost adoptat și ca arbitru, cu vot decisiv în situațiile în care erminiile patristice erau diferite. Pe lângă el, de mare ajutor ne-au fost și comentariile Cuviosului Nicodim Aghioritul, care sintetizează părerile Părinților de până la el.

7. Utilizarea științelor biblice. Am valorificat, evident, și știința biblică în ansamblul ei, la nivelul la care a ajuns aceasta astăzi, cu rezerva că, în cea mai mare parte, știința biblică de astăzi este tributară principiului Sola Scriptura, lipsindu-se de valorificarea experienței liturgice și a experienței duhovnicești, ca și a istoriei în ansamblul ei – de fapt ignorând dialogul prezent dintre Dumnezeu și făptura Sa, desfășurat la nivelul întregii istorii, la nivelul vieții liturgice a Bisericii și la nivelul vieții duhovnicești a persoanei umane. Atunci când exegeza savantă este contrazisă de exegeza liturgică sau niptică, am optat pentru cea din urmă. Metoda istorico-critică, dominantă în știința biblică a ultimelor veacuri, și rezultatele ei au fost folosite, fără a fi absolutizate, ci, dimpotrivă, limitate la nivelul lecturii istorice, arheologice, filologice a textelor.

8. Traducerea fidelă în duh și în literă a textului original. Am optat pentru o traducere cât mai fidelă originalului, mai ales că spre o astfel de hotărâre ne obliga și conceptul de ediție bilingvă. Am mers până la fidelitatea în ceea ce privește topica frazei, fără să absolutizăm principiul și evitând stângăciile. Ne-am convins pe parcurs că acest gen de fidelitate, mai ales în cazul textelor sfinte, nu este numai cea mai cuminte și neriscantă, ci este și cea mai funcțională. Limba română literară s-a format, după cum afirmă istoricii limbii literare românești, traducând Biblia și textele liturgice bisericești, iar primii traducători au respectat originalul până la calchiere. A rezultat de aici o limbă românească foarte flexibilă sintactic și cu multe posibilități de exprimare, încât de cele mai multe ori nu este nevoie să se reașeze fraza în traducere din punct de vedere al topicii. Și aici am preferat topica mai bisericească, mai veche, refuzând tendința de a face textul mai explicit și mai clar prin recursul la o frazare mai actuală, mai simplă.

9. Am păstrat **dimensiunea apofatică a discursului biblic**. Ne-am ferit de tentația de a explicita în traducere și din temerea de a nu nedreptăți și pune limite adâncurilor încă nepătrunse ale textului biblic, dar și din credința că discursul biblic este unul deschis viului și tainelor de necuprins cu mintea, celor lumești, dar mai ales celor dumnezeiești. Ne-am convins de faptul că, în măsura în care este mai explicit, în aceeași măsură cuvântul sau textul devine mai suficient sieși și, paradoxal, se depărtează și se desparte de realitatea pe care o exprimă și, cu cât rămâne mai deschis, mai tainic, mai nedefinit, mai

poetic, cu atât rămâne mai aproape și mai fidel realității pe care o exprimă. Răsăritul Ortodox a funcționat în toată istoria lui cu convingerea exprimată de cei mai mari Părinți și teologi ai săi, că adevărul nu este în cuvânt, ci este în lucruri și că oricât de reușit ar fi cuvântul, el nu va putea să se substituie lucrului pe care-l exprimă. Am optat, așadar, pentru menținerea unui limbaj cu valențe apofatice, care să puncteze mai curând neputința reală a oricărui cuvânt de a epuiza realitatea pe care încearcă să o exprime și intenția declarată de arăta direcția spre care cuvântul deschide o fereastră.

10. Păstrarea măsurii depline, a tonului radical ce caracterizează Evanghelia Domnului Hristos. Am evitat tendințe de îmblânzire a tonului radical al cuvântului Evangheliei, temându-ne că aceasta echivalează cu corectarea celor dumnezeiești din perspectivă omenească. Vom aminti numai câteva exprimări binecunoscute: „Nu vă îngrijiți... ce veți mânca, ce veți bea..." (Matei 6,25), unde majoritatea traducerilor străine noi și unele românești (Bartolomeu Anania) traduc prin „Nu vă îngrijorați...", sugerând că Domnul nu S-ar fi referit la grija propriu-zisă, ci la anxietate, îngrijorare exagerată. Or, contextul, cel în care este citat exemplul păsărilor cerului, face foarte limpede înțelesul corect. Un alt exemplu: Textul „Căci cine va voi să-și mântuiască sufletul îl va pierde, iar cine își va pierde sufletul pentru Mine îl va afla" (Matei 16,25) a suferit două astfel de „înmuieri". Îl aflăm fie în varianta „Că cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde" (Biblia Sinodală), în care verbul a mântui este înlocuit cu a scăpa, fie schimbându-se în întregime formulele dure și paradoxale *a-și mântui sufletul*, respectiv *a-și pierde sufletul* pentru Hristos, cu formulele mai raționale și mai ușor de înțeles *a-și scăpa viața*, respectiv cu *a-și pierde viața* (Bartolomeu Anania).

11. Cât privește vocabularul, ne-am înscris riguros într-un **registru limpede bisericesc, liturgic și duhovnicesc**, refuzându-ne – cu mici excepții – neologismele chiar și atunci când ele exprimau mai bine și mai exact sensul textului. Am ajuns cu toții la concluzia că veșmântul lexical al Dumnezeieștilor Scripturi, ca și cel al literaturii bisericești, în ansamblul ei, trebuie să fie distinct față de limbajul comun, aidoma diferenței pe care o facem între hainele noastre de fiecare zi și veșmintele preoțești, de exemplu, sau între arhitectura și împodobirea caselor noastre și arhitectura sau împodobirea unei biserici. Avem convingerea că nu poate fi folosit un cuvânt, dacă nu a fost într-un fel anume îmbisericit, consacrat sau afierosit pentru folosirea lui în spațiul acesta, atâta timp cât exprimă exclusiv duhul și realitatea seculară. Semnul îmbisericirii unui cuvânt este folosirea lui în limba liturgică. Când un cuvânt era pus sub semnul îndoielii din acest punct de vedere, frecvent recurgeam, mai în glumă, mai în serios, la întrebarea: „Acest cuvânt se cântă sau nu se cântă în biserică?!" Fără a demoniza în vreun fel limbajul comun, socotim că el este în așteptarea îmbisericirii, așa cum par-

tea lumii sau a istoriei care nu este încă Biserică este în așteptarea îmbisericirii. Acest lucru nu s-ar fi întâmplat dacă segmente sau capitole importante ale societății prezente nu ar fi încă „nebotezate" sau dacă nu ar fi suferit procesul de secularizare, adică de pierdere a îmbisericirii. Aceasta este poziționarea în general a traducătorilor de texte sfinte în limba română. Am avut confirmarea acestei atitudini în faptul că limba Bibliei, în cazul traducerilor românești, urmează aceste două criterii: a. Își păstrează un grad anume de distincție, afierosire și b. Nu riscă experimentul prin folosirea neologismelor, tocmai pentru a evita pericolul asocierii cu efemerul, cu lumescul schimbător și trecător. Un cuvânt este introdus în vocabularul biblic după ce a trecut proba timpului și a primit înlăuntrul său conținutul duhovnicesc, s-a deschis dimensiunii duhovnicești. Înnoirea limbajului în traducerea Bibliei funcționează, dar urmează la o distanță apreciabilă, de câteva decenii, înnoirii limbajului curent. Teoreticienii limbii române și ai istoriei limbii române vor trebui să recunoască o contribuție esențială a limbii române bisericești, a limbii Bibliei și Liturghiei în principal, la păstrarea unității limbii române de-a lungul veacurilor pe tot spațiul românesc. Dacă limba Bibliei de la 1688 poate fi citită și înțeleasă astăzi în mare parte, acest lucru se datorează atitudinii conservatoare a Bisericii, frecvent criticate tocmai de respectivii teoreticieni. Am fost ispitiți să fim primii care introduc o serie de cuvinte noi, tocmai pentru că exprimau mai exact înțelesul textului original, dar în cele din urmă am renunțat, declarându-ne din fericire captivi duhului dominant bisericesc ce respira și înlăuntrul nostru. Iată câteva exemple: la Marcu 3,5 avem ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, redat în ultimele traduceri prin „şi mâna lui s-a făcut sănătoasă." Verbul grecesc s-ar traduce foarte corect prin *s-a restaurat*. Nu am reușit să-l adoptăm, deoarece este un cuvânt ce nu a intrat în limbajul bisericesc, deși exprimă o perspectivă teologică adâncă, mântuirea ca restaurare (vezi Pr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*). Am recurs la o expresie sinonimă care să păstreze sensul teologic: „și mâna lui a venit la starea sa cea dintâi". Traducerea prin *s-a făcut sănătoasă* este corectă ca sens principal, dar elimină nuanța de restaurare, readucere la starea inițială, la starea de normalitate. Vezi și Marcu 8,25, unde același verb a fost tradus până acum prin *s-a îndreptat*, deși sensul corect este *a se restaura*, adică: s-a adus la starea cea dintâi, așa cum a fost la început. Au fost situații în care ne-a biruit convingerea că putem introduce un cuvânt nou, ca de exemplu *conștiință*, care redă foarte exact grecescul συνείδησις (I Corinteni 8,10...), dar nu se înscrie încă suficient de convingător în registrul bisericesc, unde domină sinonimul mai vechi *cuget*. Am tradus însă prin *cuget* alt cuvânt grecesc, φρόνημα (Romani 8,6).

12. Am păstrat sau am recuperat acolo unde se pierduse **plurivalența/ bogăția semantică a cuvintelor**. Aceasta a fost mult afectată de tendințele de

tehnicizare a limbajului sub influența teologiei tot mai conceptualizate sau scolastice. Am constatat că, acolo unde un cuvânt dobândește conotație de termen tehnic pentru o anume noțiune teologică, nu mai este folosit și pentru a exprima sensurile sale inițiale, etimologice, comune. Exemplul cel mai elocvent îl reprezintă noțiunea *a mântui, mântuire* (σῴζω, σωτηρία). La nivelul Noului Testament acest cuvânt este folosit și cu sensul etimologic, comun de scăpare, salvare, vindecare, izbăvire dintr-o împrejurare/stare periculoasă, rea, dar și cu sensul specializat teologic de mântuire, folosit ulterior ca generic pentru capitolul despre soteriologie atât de complex din teologia dogmatică. Traducerile biblice mai noi au păstrat echivalentul *mântuire* numai pentru contextele cu sens teologic, iar pentru celelalte au tradus cu *salvare, scăpare* (Luca 6,9; Fapte 27,34), *vindecare* (Marcu 6,56; Luca 7,3; Fapte 4,9) etc. Când adoptăm această distincție semantică și traducem la Iacob 5,15, într-un context de vindecare, cu „va mântui pe cel bolnav", sugerăm că este vorba de mântuirea eshatologică, și nu de vindecarea lui. Același lucru se întâmplă cu Matei 27,42, cu: „pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu poate să Se mântuiască", unde, dacă acceptăm folosirea lui *a mântuit*, mântuire numai cu sensul teologic, introducem confuzii dogmatice serioase. Confuziile pot fi evitate dacă atribuim cuvântului *mântuire* și sensul de „scăpare" și îl folosim peste tot în traducerea grecescului σῴζω, σωτηρία. Autorul textelor putea folosi, așa cum o face în alte contexte, cuvântul grecesc care înseamnă „a vindeca", dar nu o face. Este și o chestiune de fidelitate față de original. Dacă autorul folosește în original verbul *a mântui*, și nu *a vindeca*, este semn că vrea să sublinieze nuanța de „salvare", „scăpare" pe care o implică vindecarea. În felul acesta, traducerile respective au sărăcit conținutul semantic al cuvântului *mântuire*, dar, și mai mult, au introdus o distanță și o separare între sensul lui curent, legat de cotidian, de experiența imediată a omului, și sensul teologic, eshatologic. În consecință, cititorului nu i se mai oferă ocazia să vadă legătura dintre sensul curent accesibil al cuvântului și sensul lui teologic, și să pătrundă astfel, intuitiv, de la sensul curent, care este accesibil experienței, la cel teologic, care nu este accesibil experienței. Acest proces de tehnicizare a limbajului teologic este propriu teologiei scolastice și a produs separarea discursului teologic de experiența în sine a lucrurilor, propunând ca teologie mai curând un sistem filozofic, teoretic, speculativ, decât o proiecție a experienței lucrurilor. Se produce, astfel, și o a doua separație, cea între lumea lui Dumnezeu și lumea noastră, un fel de dioprosopism. Când se vorbește astăzi despre mântuire, se are în vedere preponderent, dacă nu exclusiv, perspectiva eshatologică, de dincolo de moarte, și mai puțin sau deloc ceea ce am numi mântuirea la timpul prezent sau soluția dumnezeiască la problemele cu care se confruntă cotidian omul, salvarea omului de către Dumnezeu din capcanele, de răul, de riscuri-

le acestei vieți. În popor, pentru a invoca din nou spiritualitatea populară, se vorbește mai puțin despre mântuire, și se trăiește mai mult cu conștiința ajutorului prezent al lui Dumnezeu. Trebuie spus că, la nivelul tuturor cărților nou-testamentare, este folosit același cuvânt σωτηρία pentru a exprima și sensul comun, și sensul teologic, și sensul fizic, material al salvării, și sensul duhovnicesc al acesteia. Hotărârea noastră a fost să traducem prin românescul *mântuire* toate locurile unde este folosit cuvântul σωτηρία, recuperând, în acest fel, unitatea de limbaj între cărțile Noului Testament, bogăția de sensuri ale unui cuvânt, unitatea dintre sensul comun al cuvântului și sensul teologic și, nu în ultimul rând, unitatea dintre sensul material, fizic și sensul duhovnicesc al unui cuvânt. În plus, este și o chestiune de fidelitate față de original, pe care o ediție bilingvă o scoate imediat în evidență. Din moment ce, la nivelul limbajului nou-testamentar, nu se operează cu distincția semantică între sensul tehnic și sensul comun, introducerea ei în traducere este o evidentă infidelitate față de original, o traducere incorectă. Un alt exemplu la fel de grăitor este traducerea cuvântului κοινωνία prin *împărtășire*. Dat fiind faptul că în limba română cuvântul *împărtășire* a dobândit un sens de termen tehnic, există tendința să fie folosit drept echivalent numai pentru cazurile în care este inclus acest sens, iar în celelalte cazuri să fie folosit alt cuvânt. Experimentul făcut de noi, acela de a traduce în toate contextele κοινωνία prin *împărtășire*, considerăm că menține bogăția de sensuri ale cuvântului, detehnicizându-l, păstrând totodată fidelitatea maximă față de original și unitatea de limbaj la nivelul întregului corpus nou-testamentar.

13. Unitatea limbajului biblic nou-testamentar. Διαθήκη – Testament, Legământ. Limba greacă a Noului Testament este dialectul comun al limbii grecești din secolul I după Hristos. Este o limbă unitară, cu diversitatea specifică fiecărui autor, însă cu unitatea lingvistică dată de unitatea de mesaj, dar și de limbă propriu-zisă (terminologică). Păstrarea sau recuperarea unității de limbă (terminologice) a fost unul din obiectivele noastre. Am încercat, pe cât a fost posibil, să traducem același cuvânt din original cu același cuvânt din limba română. Am constatat că frecvent există ispita ca în traducere, în funcție de context, să se redea același cuvânt prin cuvinte diferite, ceea ce uneori este chiar necesar, dar frecvent duce la pierderea unității de limbaj. Un exemplu elocvent în acest sens, ca și pentru alte aspecte invocate mai sus, este traducerea lui διαθήκη. Ediția de față redă prin *testament* toate ocurențele din Noul Testament unde este folosit grecescul διαθήκη. Este vorba de un termen cu o pondere esențială pentru limba biblică, vechi și nou-testamentară, și cu însemnătate fundamentală pentru înțelegerea și erminia Dumnezeieștilor Scripturi. Este un concept-cheie și dovadă este faptul că a fost ales de Biserica vie a primelor veacuri și păstrat, prin urmare legitimat, peste veacuri, ca titlu

pentru cele două părți ale Bibliei, Vechiul Testament și Noul Testament. Majoritatea traducerilor românești de până acum, și mai ales edițiile din ultimul secol, redau acest cuvânt mai curând prin *legământ* sau *așezământ*, sau chiar *lege*, eliminând, cu puține excepții, din conținutul cărților Noului Testament cuvântul *testament*, dar păstrându-l pe coperta lui. De data aceasta procesul este invers, dar reflectă aceeași atitudine. Se încearcă prin traducere explicitarea sensului, dar și distincția dintre înțelesul teologic și cel comun. Întrucât noțiunea de testament este folosită, în limbajul comun și în viața de toate zilele, cu sens foarte precis, frecvent, în toate timpurile și în toate locurile, până astăzi s-a renunțat la ea, împrumutându-se pentru traducerea în limba română un termen mai puțin folosit: *legământ* sau *așezământ*. Aici ar funcționa principiul limbajului afierosit, îmbisericit, numai că, absolutizându-se acest principiu, riscăm uneori să ne îndepărtăm de sensul teologic-bisericesc al cuvântului. Sfântul Apostol Pavel folosește cel mai mult noțiunea și tot el ne prezintă foarte limpede înțelesul acesteia, chiar pe larg, în Epistola către Evrei (cap. 8 și 9) și în cea către Galateni (cap. 3), unde vorbește clar despre cele două testamente, numindu-le vechi și nou, sau primul și al doilea. Sfântul Pavel nu lasă nici o îndoială asupra faptului că sensul este cel folosit până astăzi: „Căci unde este testament, trebuie să fie vorba despre moartea celui ce a lăsat testamentul." (Evrei 9,16). În ciuda acestui fapt, în multe contexte, traducerile românești mai noi nu mai folosesc cuvântul *testament*, chiar în texte pauline de maximă importanță, cum este cel din I Corinteni 11,25: „Asemenea şi paharul după Cină, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă întru sângele Meu" (ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι), deși același Pavel folosește expresia *sângele testamentului* (Evrei 9,20 etc.). La fel se traduce în locurile paralele din Matei 26,28, Marcu 14,24 sau Luca 22,20. Ignorând principiul unității de limbă, s-a tradus chiar prin cuvântul *lege*, deși chiar în Noul Testament se face distincția și diferența clară între Lege și Testament: „Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos." (Ioan 1,17). Prin urmare, am putea folosi *Lege* pentru a numi Vechiul Testament, dar nu și Noul Testament, așa cum se face în traducerea de mai sus, înlocuindu-se noul testament cu legea cea nouă. Un alt exemplu de menținere a unității de limbaj ar fi în cazul termenului „Unul-Născut". În decursul diferitelor diortosiri ale Bibliei Sinodale, termenul a fost păstrat în forma aceasta în textele referitoare la Hristos, dar tradus cu diferite formule în contextele referitoare la oameni (Luca 7,12; 8,42; 9,38).

14. Pe măsură ce cristalizam din ce în ce mai clar principii de traductologie, ni se confirma din ce în ce mai convingător și faptul că **niciun principiu nu poate funcționa la modul absolut**, oricât de important ar fi el, și că sunt cazuri în care traducerea este nevoită să se abată de la un principiu sau altul.

Ne-am întemeiat pe credința și pe mărturia Bisericii că Singur Dumnezeu și realitățile dumnezeiești au un caracter absolut.

***

Ne-am luptat cu ispita suficienței de sine – frecventă în rândul specialiștilor/ profesorilor – cerând insistent, nădăjduind și lăsând totdeauna loc lucrării tainice și discrete a Bunului Dumnezeu. Exercițiul acesta a fost facilitat de faptul că am lucrat dintru început în echipă, biruindu-ne presiunea opiniilor personale, suspecte de suport egoist pătimaș, și cedând opiniei dominante în echipă. Am început și am sfârșit de fiecare dată cu rugăciune și, frecvent, în zilele în care lucram, am participat la Dumnezeiasca Liturghie. Am avut tot timpul încredințarea că beneficiem în egală măsură de atmosfera bisericească și duhovnicească oferită de spațiile mânăstirești unde am lucrat și de suportul oferit de roadele duhovnicești ale nevoințelor viețuitorilor respectivelor mânăstiri. Tergiversarea finalizării traducerii, dincolo de cauzele venite dinspre factorul uman, pe care ni le asumăm fără rezerve, am atribuit-o și Bunului Dumnezeu, Care nu ne-a lăsat să dăm textul spre publicare înainte de a mai îndrepta câte ceva ce era de îndreptat. Tot Bunul Dumnezeu va fi lăsat poate să mai treacă și unele greșeli, spre mustrarea și smerirea noastră.

Mulțumim în chip deosebit Părintelui Stareț Efrem, care a îmbrățișat cu multă dragoste proiectul acesta și pe traducători, precum și obștii vatopedine, care s-a nevoit îndelung cu diortosirea și pregătirea pentru tipar a textului. Mulțumim de asemenea, Părintelui Stareț Melchisedec și obștii Mânăstirii Putna, pentru generozitatea cu care au găzduit numeroase sesiuni de lucru la această traducere.

Dăm slavă lui Dumnezeu, Cel închinat în Treime, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, aducem mulțumire Maicii Domnului, sub acoperământul căreia ne-am simțit ocrotiți, în apropierea nenumăratelor icoane făcătoare de minuni ce străjuiesc Sfântul Munte, Sfinților Apostoli și Evangheliști prin care ne-au fost date dumnezeieștile Scripturi nou-testamentare, Sfinților Părinți tâlcuitori ai Scripturilor și tuturor Sfinților. Ne exprimăm recunoștința față de toți cei prin care Bunul Dumnezeu ne-a făcut nouă darul acesta neprețuit, de a traduce Cuvântul lui Dumnezeu în limba română. Avem temerea și conștiința că ne vor fi scăpat greșeli, de aceea, cerem anticipat cititorului iertare și înțelegere.

Pr. Prof. Dr. Constantin COMAN (coord.)

GLOSAR ELIN-ROMÂN

Glosarul de față are rolul de a facilita accesul celor interesați de originalul grecesc al Noului Testament la înțelegerea echivalențelor românești la care au ajuns traducătorii acestei ediții, precum și la identificarea, pentru cei mai puțin familiarizați cu limba greacă, a corespondențelor între cuvintele grecești și cele românești din cadrul aceluiași verset biblic. Fără pretenția de a funcționa ca un dicționar propriu-zis, Glosarul indică – uneori cu mai multă exactitate, alteori cu aproximație, dată fiind complexitatea actului de traducere – acele echivalențe păstrate în cele din urmă în textul traducerii, chiar dacă limba română dispune, poate, de cuvinte mai precise pentru traducerea unui cuvânt grecesc, dar nepotrivite stilistic discursului biblic. De asemenea, am evitat variația sinonimică în cadrul aceleiași leme (cuvânt-titlu), limitându-ne cu oarecare strictețe doar la cele folosite de noi în traducere. Desigur, am redat între croșete echivalențele românești mai exacte sau diferite explicații care ajută la dezambiguizare sau la o încadrare semantică mai precisă. De exemplu: gr. ἔνδειγμα a fost echivalat prin „[dovadă], semn", de aici înțelegându-se că echivalentul folosit de noi în traducere este „semn", dar că înțelesul cuvântului „semn" (care beneficiază, în greacă, de multe alte cuvinte corespondente) trebuie asociat cu cel al cuvântului „dovadă" (adică „semn doveditor"). La fel, gr. ἀγανακτέω este echivalat în Glosar astfel: „[a se indigna], a se mânia". În grecește, și θυμόομαι sau ὀργίζομαι înseamnă „a se mânia", astfel încât, chiar dacă am folosit în traducere pentru ἀγανακτέω verbul „a se mânia", acesta trebuie înțeles, pentru cei care cercetează mai amănunțit, în dimensiunea semantică conferită de verbul „a se indigna".

La cuvintele-titlu propriu-zise, am adăugat și informații morfologice suplimentare, doar acolo unde ele nu sunt explicite prin forma inițială, precum și unele informații sintactice, după cum urmează: la substantivele în -ος ale declinării a II-a, le-am indicat în mod expres pe cele feminine (prin indicația f.), fiind mai puține numeric decât cele masculine; am procedat la fel cu substantivele declinării a III-a ale căror genuri nu reies fie din forma lor, fie din echivalența românească (evidentă de genul masculin sau de genul feminin), precum și cu cele indeclinabile; am indicat unele forme flexionare neregulate ale verbelor, cu precădere acelea întâlnite în Noul Testament, încercând să nu încărcăm în mod excesiv aparatul unui Glosar minimal, precum cel de față; de ase-

menea, am adăugat informații sintactice relevante, în special la prepoziții, precum și la unele verbe ale căror regimuri sintactice sunt diferite în greacă față de română (altfel spus, acolo unde verbele grecești „cer" alte cazuri și prepoziții decât în română); în fine, ne-am propus să nu încărcăm descrierile prepozițiilor așa cum apar ele în dicționarele binecunoscute, uneori pe coloane sau pagini întregi, ci am propus descrieri minimale, cu doar o parte din echivalențele operate de noi, fiind, de altminteri, o muncă sisifică și nefolositoare înșiruirea tuturor echivalențelor posibile dintr-un text atât de amplu, cu contexte atât de diferite.

Le recomandăm utilizatorilor acestui Glosar să nu îl considere nicidecum un dicționar elin-românesc, de folosit în varii alte contexte, ci să îl folosească în strânsă legătură cu traducerea ediției de față, al cărei instrument auxiliar se și propune a fi.

A

Ἀαρών (m., indecl.) Aaron
Ἀβαδδών (m., indecl.) Abadon
ἀβαρής, -ές neîmpovărător
ἀββά (m., indecl.) Avvá
Ἄβελ (m., indecl.) Abel
Ἀβιά (m., indecl.) Abia
Ἀβιαθάρ (m., indecl.) Abiatar
Ἀβιληνή, -ῆς Abilena
Ἀβιούδ (m., indecl.) Abiud
Ἀβραάμ (m., indecl.) Avraam
ἄβυσσος, -ου (subst. f.) adânc
Ἄγαβος, -ου Agav
ἀγαθοεργέω a lucra binele
ἀγαθοποιέω (cu ac.) a face bine(le), a face cele bune
ἀγαθοποιΐα, -ας facerea de bine
ἀγαθοποιός, -όν făcător de bine
ἀγαθός, -ή, -όν 1. (adj.) bun; 2. (subst.) τὸ ἀγαθόν: binele; 3. (subst. pl.) τὰ ἀγαθά: bunătățile
ἀγαθωσύνη, -ης 1. bunătate; 2. facere de bine
ἀγαλλίασις, -εως veselie, bucurie
ἀγαλλιάω (aor. ἠγαλλίασα, aor. med. ἠγαλλιασάμην, aor. pas. ἠγαλλιάσθην, cu sens mediu; cu dat. / cu ἐν + dat. / cu ἐπί + dat. / cu ἵνα) a se veseli, a se bucura
ἄγαμος, -ου (m. şi f.) necăsătorit; (f.) nemăritată
ἀγανακτέω (cu περί + gen.) [a se indigna], a se mânia
ἀγανάκτησις, -εως mâhnire
ἀγαπάω a iubi
ἀγάπη, -ης iubire, dragoste
ἀγαπητός, -ή, -όν iubit (adj.)
Ἄγαρ (f., indecl.) Agar
ἀγγαρεύω a sili
ἀγγεῖον, -ου [recipient], vas
ἀγγελία, -ας veste
ἄγγελος, -ου înger
ἀγέλη, -ης turmă
ἀγενεαλόγητος, -ον fără seminție
ἀγενής, -ές de neam jos; τὰ ἀγενὴ τοῦ κόσμου: cele de neam de jos ale lumii.
ἁγιάζω a sfinți
ἁγιασμός, -οῦ 1. sfințire; 2. sfințenie
ἅγιος, -α, -ον sfânt
ἁγιότης, -ητος sfințenie
ἁγιωσύνη, -ης sfințenie
ἀγκάλη, -ης braț (la pl.)
ἄγκιστρον, -ου undiță
ἄγκυρα, -ας ancoră

ἄγναφος, -ον (despre pânză) [neintrat la apă], (prin urmare, asociat cu) nou
ἁγνεία, -ας curăție
ἁγνίζω a curăți
ἁγνισμός, -ου curățire
ἀγνοέω 1. a nu cunoaşte, a nu şti, a-i fi necunoscut ceva cuiva, a fi în neştiință, a fi necunoscător; 2. a nu înțelege
ἀγνόημα, -ατος [greşeală făcută din neştiință]; τὰ ἀγνοήματα τοῦ λαοῦ – cele neştiute ale poporului
ἄγνοια, -ας neştiință, necunoştință
ἁγνός, -ή, -όν curat
ἁγνότης, -ητος curăție
ἁγνῶς (în chip) curat
ἀγνωσία, -ας necunoaştere, necunoştință
ἄγνωστος, -η, -ον necunoscut
ἀγορά, -ᾶς piață
ἀγοράζω a cumpăra
ἀγοραῖος, -ον 1. [(om) din piață], (om) de rând; 2. în expresia ἀγοραῖαι ἡμέραι – zile de judecată (în piața publică)
ἄγρα, -ας pescuire, (acțiunea de) a pescui
ἀγράμματος, -ον [necărturar, analfabet], fără carte
ἀγραυλέω a sta pe câmp
ἀγρεύω [a prinde în cursă], a prinde
ἀγριέλαιος, -ου (f.) măslin sălbatic
ἄγριος, -α, -ον sălbatic
Ἀγρίππας, -α Agripa
ἀγρός, -οῦ câmp, țarină, ogor
ἀγρυπνέω a priveghea
ἀγρυπνία priveghere
ἄγω (aor. ἤγαγον, inf. aor. ἀγαγεῖν, aor. pas. ἤχθην) 1. a duce; a aduce; a mâna; a purta; 2. (despre anumite zile) a veni, a se face, a fi rânduit; 3. [a o porni din loc] (în adresări şi îndemnuri) a merge, a porni, a veni;
ἀγωγή, -ῆς purtare
ἀγών, -ῶνος luptă
ἀγωνία, -ας luptă de moarte
ἀγωνίζομαι a se lupta
Ἀδάμ (m., indecl.) Adam
ἀδάπανος, -ον fără plată
Ἀδδί (m., indecl.) Addí
ἀδελφή, -ῆς soră
ἀδελφός, -οῦ frate
ἀδελφότης, -ητος 1. frăție; 2. [totalitatea fraților], frați
ἄδηλος, -ον 1. care nu se vede; 2. (despre sunet) nelămurit
ἀδηλότης, -ητος nestatornicie
ἀδήλως la întâmplare
ἀδημονέω a se nelinişti, a fi neliniştit
ᾅδης, -ου iad
ἀδιάκριτος, -ον nepărtinitor
ἀδιάλειπτος, -ον neîncetat
ἀδιαλείπτως neîncetat, totdeauna
ἀδιαφθορία, -ας neschimbare
ἀδικέω a nedreptăți, a face nedreptate, a fi nedrept; a vătăma
ἀδίκημα, -ατος nedreptate
ἀδικία, -ας nedreptate
ἄδικος, -ον nedrept
ἀδίκως pe nedrept
ἀδόκιμος, -ον 1. neîncercat; 2. netrebnic
ἄδολος, -ον neprefăcut
Ἀδραμυττηνός, -ή, -όν [din Adramit], adramitean
Ἀδρίας, -ου Adriatică
ἁδρότης, -ητος [colectă bogată], strângere îmbelşugată
ἀδυνατέω 1. a nu putea; 2. a fi cu neputință
ἀδύνατος, -ον 1. neputincios; 2. cu neputință (de înfăptuit)
ᾄδω a cânta
ἀεί întotdeauna, pururea
ἀετός, -οῦ vultur
ἄζυμος, -ον 1. fără aluat; 2. (τὰ ἄζυμα)

azime

Ἀζώρ (m., indecl.) Azor

Ἄζωτος, -ου Azot

ἀήρ, ἀῆρος (m.) 1. aer, văzduh; 2. vânt

ἀθᾶ (cuvânt ebraic) vezi Μαράν

ἀθανασία, -ας nemurire

ἀθέμιτος, -ον nelegiuit, neîngăduit (de lege)

ἄθεος, -ον fără de Dumnezeu

ἄθεσμος, -ον [neîngăduit de lege], nelegiuit

ἀθετέω a nesocoti, a lepăda

ἀθέτησις, -εως înlăturare

Ἀθῆναι, -ῶν (subst. pl.) Atena

Ἀθηναῖος, -α, -ον atenian

ἀθλέω a se întrece

ἄθλησις, -εως luptă

ἀθυμέω a se mâhni

ἀθῷος, -ον nevinovat

αἴγειος, -α, -ον de capră

αἰγιαλός, -οῦ țărm

Αἰγύπτιος, -α, -ον egiptean

Αἴγυπτος, -ου (f.) Egipt

ἀΐδιος, -ον veşnic

αἰδώς, -οῦς (f.) sfială

Αἰθίοψ, -οπος etiopian

αἷμα, -ατος sânge

αἱματεκχυσία, -ας vărsare de sânge

αἱμορροέω [a avea scurgere de sânge]; γυνὴ αἱμοῤῥοοῦσα – femeie cu scurgere de sânge

Αἰνέας, -ου Enea

αἴνεσις, -εως laudă

αἰνέω (aor. ᾔνεσα) a lăuda

αἴνιγμα, -ατος [enigmă]; ἐν αἰνίγματι – în chip întunecat

αἶνος, -ου laudă

Αἰνών (f., indecl.) Enon

αἵρεσις, -εως eres

αἱρετίζω [a pune deoparte] a alege

αἱρετικός, -ή, -όν eretic

αἱρέω (aor. εἷλον, aor. med. εἱλόμην şi εἱλάμην) [a pune deoparte] a alege

αἴρω (viit. ἀρῶ, aor. ἦρα, inf. aor. ἆραι, pf. ἦρκα, viit. pas. ἀρθήσομαι, aor. pas. ἤρθην, pf. pas. ἦρμαι) 1. a ridica; 2. a lua; 3. a trage (a smulge – despre petice); 4. a strânge (rămăşițe de bucate)

αἰσθάνομαι (aor. ᾐσθόμην) a pricepe

αἴσθησις, -εως simțire

αἰσθητήριον, -ου simț

αἰσχροκερδής, -ές lacom de câştig ruşinos

αἰσχροκερδῶς pentru câştig ruşinos

αἰσχρολογία, -ας vorbe de ruşine

αἰσχρός, -ά, -όν 1. ruşinos; 2. ruşine (în expresia impersonală αἰσχρόν ἐστιν

αἰσχρότης, -ητος neruşinare

αἰσχύνη, -ης ruşine

αἰσχύνομαι (aor. ᾐσχύνθην) a se ruşina, a-i fi ruşine

αἰτέω a cere

αἴτημα, -ατος cerere

αἰτία, -ας 1. pricină; 2. vină; învinuire

αἴτιον, -ου (neutru substantivizat al adj. αἴτιος) 1. pricină; 2. vină

αἰτίωμα, -ατος învinuire

αἰφνίδιος, -ον fără de veste

αἰχμαλωσία, -ας robie

αἰχμαλωτεύω a robi

αἰχμαλωτίζω a înrobi, a robi, a lua rob

αἰχμάλωτος, -ον robit

αἰών, -ῶνος veac

αἰώνιος, -ον (uneori f. αἰωνία) veşnic

ἀκαθαρσία, -ας necurăție

ἀκάθαρτος, -ον necurat

ἀκαιρέομαι a-i lipsi prilejul

ἀκαίρως la vreme nepotrivită

ἄκακος, -ον fără (de) răutate

ἄκανθα, -ης spini

ἀκάνθινος, -η, -ον de spini

ἄκαρπος, -ον neroditor

ἀκατάγνωστος, -ον de neînfruntat
ἀκατακάλυπτος, -ον neacoperit, descoperit
ἀκατάκριτος, -ον fără judecată, nejudecat
ἀκατάλυτος, -ον nepieritor
ἀκατάπαυστος, -ον neoprit
ἀκαταστασία, -ας neorânduială, tulburare
ἀκατάστατος, -ον fără rânduială
ἀκατάσχετος, -ον nestăvilit
Ἀκελδαμᾶ Acheldama
ἀκέραιος, -ον nevinovat, curat
ἀκλινής, -ές neclintit
ἀκμάζω a se coace
ἀκμήν (adv.) [încă] ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς – până şi voi
ἀκοή, -ῆς 1. auz; auzire; ascultare; 2. veste, vestire
ἀκολουθέω (cu dat.) a urma, a merge după cineva, a merge în urmă
ἀκούω (cu ac. sau cu gen.; la persoane, întotdeauna cu gen.; aor. pas. ἠκούσθην) a auzi, a asculta
ἀκρασία, -ας neînfrânare
ἀκρατής, -ές neînfrânat
ἄκρατος, -ον neamestecat
ἀκρίβεια, -ας acrivie
ἀκριβής, -ές riguros
ἀκριβόω a afla cu de-amănuntul
ἀκριβῶς cu acrivie, cu de-amănuntul
ἀκρίς, -ίδος (f.) lăcustă
ἀκροατήριον, -ου sală de judecată
ἀκροατής, -οῦ cel care aude, ascultător
ἀκροβυστία, -ας netăiere-împrejur; ἄνδρες ἀκροβυστίαν ἔχοντες – [bărbaţi având netăiere-împrejur], bărbaţi netăiaţi împrejur
ἀκρογωνιαῖος, -ον (piatra) cea din capul unghiului
ἀκροθίνιον, -ου [partea cea mai bună, partea din vârful unei grămezi, care se aducea jertfă zeilor] pârgă
ἄκρον, -ου (subst. de la adj. ἄκρος) 1. margine; 2. vârf
Ἀκύλας, -ου [Aquila], Acvila
ἀκυρόω a desfiinţa, a da la o parte
ἀκωλύτως fără oprelişte
ἄκων, -ουσα, -ον fără voie
ἀλάβαστρον, -ου alabastru
ἀλαζονεία, -ας mândrie, trufie
ἀλαζών, -όνος (m. sau f.) lăudăros
ἀλαλάζω 1. a răsuna; κύμβαλον ἀλαλάζον – chimval răsunător; 2. a se tângui
ἀλάλητος, -ον negrăit
ἄλαλος, -ον [care nu grăieşte], mut
ἅλας, -ατος (n.) sare
ἀλείφω (aor. ἤλειφα) a unge
ἀλεκτοροφωνία, -ας cântatul cocoşului
ἀλέκτωρ, -ορος cocoş
Ἀλεξανδρεύς, -εως alexandrin
Ἀλεξανδρῖνος, -η, -ον din Alexandria
Ἀλέξανδρος, -ου Alexandru
ἄλευρον, -ου făină
ἀλήθεια, -ας adevăr
ἀληθεύω 1. a spune adevărul; 2. a fi în adevăr
ἀληθής, -ές adevărat
ἀληθινός, -ή, -όν adevărat
ἀλήθω a măcina
ἀληθῶς cu adevărat, adevărat (adv.)
ἁλιεύς, -έως pescar
ἁλιεύω a pescui
ἁλίζω a săra
ἀλίσγημα, -ματος întinare
ἀλλά dar, ci, însă
ἀλλάσσω (aor. ἤλλαξα, viit. pas. ἀλλαγήσομαι) a schimba
ἀλλαχόθεν [prin altă parte], pe aiurea
ἀλληγορέω [a vorbi în alegorie], a spune cu alt înţeles
ἀλληλούϊα Aliluia

ἀλλήλων (gen. pl., fără nom.; decl. a II-a, defectiv de singular și nominativ) unul pe altul, unii pe alții (cu variații ale cazurilor şi ale prepozițiilor în limba română); între ei
ἀλλογενής, -ές de alt neam
ἅλλομαι (aor. ἡλόμην și ἡλάμην) 1. a sări; 2. a curge; πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου – izvor de apă curgătoare
ἄλλος, -η, -ο 1. alt; 2. (articulat) celălalt; 3. (în înşiruiri) unul... altul
ἀλλοτριεπίσκοπος, -ον [iscoadă], iscoditor
ἀλλότριος, -α, -ον 1. al altuia; 2. străin
ἀλλόφυλος, -ον de alt neam
ἄλλως altfel
ἀλοάω a treiera
ἄλογος, -ον 1. necuvântător; 2. fără rost
ἀλόη, -ης aloe
ἅλς, ἁλός (m.) sare
ἁλυκός, -ή, -όν sărat
ἄλυπος, -ον [neîntristat]; ἀλυπότερος – mai puțin întristat
ἅλυσις, -εως lanț
ἀλυσιτελής, -ές fără de folos
Ἀλφαῖος, -ου Alfeu
ἅλων, -ωνος (f.) arie
ἀλώπηξ, -εκος (f.) vulpe
ἅλωσις, -εως [acțiunea de a captura] prindere
ἅμα 1. totodată, împreună, odată cu; 2. ἅμα πρωῒ dis-de-dimineață
ἀμαθής, -ές neînvățat
ἀμαράντινος, -ον neveştejit
ἀμάραντος, -ον neveştejit
ἁμαρτάνω (aor. ἥμαρτον, pf. ἡμάρτηκα) a păcătui, a greşi
ἁμάρτημα, -ματος păcat
ἁμαρτία, -ας păcat
ἀμάρτυρος, -ον nemărturisit
ἁμαρτωλός, -όν păcătos
ἄμαχος, -ον necertăreț
ἀμάω a secera
ἀμέθυστος, -ου ametist
ἀμελέω (cu gen.) a fi nepăsător, a nesocoti, a nu lua în seamă
ἄμεμπτος, -ον fără (de) prihană
ἀμέμπτως fără (de) prihană
ἀμέριμνος, -ον fără grijă
ἀμετάθετος, -ον 1. nestrămutat; 2. τὸ ἀμετάθετον – nestrămutarea
ἀμετακίνητος, -ον neclintit
ἀμεταμέλητος, -ον 1. fără părere de rău; 2. care nu se ia înapoi
ἀμετανόητος, -ον nepocăit
ἄμετρος, -ον [nemăsurat] ceea ce nu a fost măsurat
ἀμήν amin
ἀμήτωρ, -ορος fără de mamă
ἀμίαντος, -ον neîntinat
Ἀμιναδάβ (m., indecl.) Aminadav
ἄμμος, -ου (f.) nisip
ἀμνός, -οῦ miel
ἀμοιβή, -ῆς răsplătire
ἄμπελος, -ου (f.) viță, vie, viță-de-vie
ἀμπελουργός, -οῦ lucrător al viei
ἀμπελών, -ῶνος (m.) vie
Ἀμπλίας, -ου Amplia
ἀμύνομαι a apăra
ἀμφίβληστρον, -ου mreajă, năvod
ἀμφιέννυμι (part. pf. pas. ἠμφιεσμένος) a îmbrăca, a înveşmânta
Ἀμφίπολις, -εως Amfipoli
ἄμφοδον, -ου [spațiu între două ulițe], răspântie
ἀμφότεροι (pron. pl.) 1. amândoi; 2. şi unii, şi alții
ἀμώμητος, -ον neîntinat, nepătat
ἄμωμος, -ον fără prihană, nevinovat
Ἀμών (m., indecl.) Amon
Ἀμώς (m., indecl.) Amos
ἄν particulă condițională; uneori se poa-

te traduce prin „dacă”

ἀνά 1. prep. cu ac. (cu numerale) câte; 2. ἀνὰ μέσον – între, printre, în mijlocul; 3. ἀνὰ μέρος – pe rând

ἀναβαθμός, -οῦ treaptă

ἀνα-βαίνω 1. a se sui, a se înălța, a se ridica; 2. a ieşi (din apă); 3. a sări (un gard); 4. a se duce (vestea)

ἀνα-βάλλομαι a amâna

ἀνα-βιβάζω a trage (mreaja la țărm)

ἀνα-βλέπω 1. a privi, a privi în sus, a-şi ridica privirea, a-şi ridica ochii; 2. a vedea, a vedea iarăşi

ἀνάβλεψις, -εως vedere (din nou)

ἀνα-βοάω a striga

ἀναβολή, -ῆς amânare

ἀνώγαιον, -ον foişor

ἀν-αγγέλλω a vesti

ἀνα-γεννάω a naşte din nou

ἀνα-γινώσκω a citi

ἀναγκάζω a sili

ἀναγκαῖος, -α, -ον 1. trebuincios, de trebuință; neapărat (în sintagma ἀναγκαία χρεία neapărată nevoie); în expresia ἀναγκαῖόν ἐστιν – a fi de trebuință, a fi nevoie; 2. (prieten) apropiat

ἀναγκαστῶς [cu de-a sila, în mod silnic], cu silă

ἀνάγκη, -ης 1. nevoie, trebuință; în expresia ἀνάγκη (ἐστίν) – trebuie; 2. strâmtorare; 3. datorie (venită din necesitate); 4. [constrângere, silă] în expresia ὡς κατὰ ἀνάγκην εἰμί – [a fi (făcut) de silă] a fi silit

ἀνα-γνωρίζομαι a se face cunoscut iarăşi

ἀνάγνωσις, -εως citire

ἀν-άγω 1. a duce [în sus], a sui, a ridica (din morți); 2. a aduce; a scoate [la vedere]; 3. (la pasiv) [a se duce], a pleca; 4. a merge pe mare, a pleca pe mare, a pluti,

ἀνα-δείκνυμι [a indica] a arăta, a alege [indicând]

ἀνάδειξις, -εως arătare [acțiunea de a se arăta]

ἀνα-δέχομαι a primi

ἀνα-δίδωμι [a înmâna] a da

ἀνα-ζάω a prinde viață, a învia

ἀνα-ζητέω a căuta

ἀνα-ζώννυμι a încinge (cu cingătoare)

ἀνα-ζωπυρέω a aprinde din nou

ἀνα-θάλλω a face să înflorească din nou

ἀνάθεμα, -ατος anatema

ἀναθεματίζω a se lega cu anatema

ἀνα-θεωρέω a se uita, a vedea

ἀνάθημα, -ατος ofrandă

ἀν-αίδεια, -ας îndrăzneală

ἀναίρεσις, -εως ucidere

ἀν-αιρέω 1. a ucide, a lua viața, a omorî; 2. a lua; 3. a înlătura

ἀναίτιος, -ον nevinovat

ἀνα-καθίζω a se ridica în şezut

ἀνα-καινίζω a se înnoi

ἀνα-καινόω a înnoi

ἀνακαίνωσις, -εως înnoire

ἀνα-καλύπτω a dezveli, a descoperi

ἀνα-κάμπτω [a reveni], a se întoarce

ἀνά-κειμαι [a şedea culcat] 1. a fi culcat, a şedea; 2. a şedea la masă; 3. [a şedea] a fi rezemat

ἀνα-κεφαλαιόω a recapitula

ἀνα-κλίνω 1. a aşeza, a culca; 2. (pasiv) a se aşeza, a şedea la masă

ἀνα-κράζω a striga, a striga tare

ἀνα-κρίνω 1. [a ancheta], a cerceta; 2. ą cerceta, a întreba; 3. a judeca

ἀνάκρισις, -εως [anchetă], cercetare

ἀνα-κύπτω 1. a se ridica [în poziție de drepți], a se îndrepta

ἀνα-λαμβάνω 1. a lua; 2. (pasiv) a se înălța; 3. a purta

ἀνάληψις, -εως înălțare

ἀν-αλίσκω (viit. ἀν-αλώσω, aor. ἀνήλωσα, pf. ἀνήλωκα, aor. pas. ἀνηλώθην) a mistui
ἀναλογία, -ας [proporție], măsură
ἀνα-λογίζομαι a lua aminte
ἄναλος, -ον nesărat
ἀνάλυσις, -εως [plecare], despărțire
ἀνα-λύω 1. a se duce; 2. a se întoarce
ἀναμάρτητος, -ον fără de păcat
ἀνα-μένω a aştepta
ἀνα-μιμνήσκω 1. a aduce aminte; a aminti 2. (pasiv) a-şi aduce aminte, a-şi aminti
ἀνάμνησις, -εως [amintire], pomenire
ἀνα-νεόω a se înnoi
ἀνα-νήφω a se trezi
Ἀνανίας, -α Anania
ἀναντίρρητος, -ον de netăgăduit
ἀναντιρρήτως fără împotrivire
ἀνάξιος, -ον nevrednic
ἀναξίως cu nevrednicie
ἀνάπαυσις, -εως odihnă
ἀνα-παύω a odihni
ἀνα-πείθω a îndupleca
ἀνάπηρος, -ον neputincios, schilod
ἀνα-πέμπω a trimite, a trimite iarăşi, a trimite înapoi
ἀνα-πίπτω 1. a se aşeza, a şedea; 2. a se aşeza la masă, a şedea la masă; 3. [a-şi rezema capul] a se rezema
ἀνα-πληρόω 1. a umple; 2. a împlini; 3. [a fi locțiitor], a sta (în locul cuiva)
ἀναπολόγητος, -ον fără cuvânt de apărare
ἀνα-πτύσσω [a desfăşura un sul de papirus], a deschide (o carte)
ἀν-άπτω a aprinde
ἀναρίθμητος, -ον nenumărat
ἀνα-σείω a ațâța, a întărâta
ἀνα-σκευάζω a răvăşi
ἀνα-σπάω a scoate, a trage [în sus]
ἀνάστασις, -εως 1. ridicare; 2. înviere
ἀνα-στατόω 1. a întoarce pe dos; 2. a răscula, a răzvrăti
ἀνα-σταυρόω a răstigni iarăşi
ἀνα-στενάζω a suspina
ἀνα-στρέφω 1. a întoarce; 2. a răsturna; 3. (pasiv) a umbla, a petrece, a viețui (în lume); 4. (pasiv) a se purta
ἀναστροφή, -ῆς 1. purtare, viețuire, petrecere; 2. viață
ἀνα-τάσσομαι a întocmi
ἀνα-τέλλω 1. a se ridica; 2. a răsări
ἀνα-τίθημι a pune înainte, a înfățişa
ἀνατολή, -ῆς răsărit
ἀνα-τρέπω a răsturna
ἀνα-τρέφω a creşte [pe cineva]
ἀνα-φαίνω 1. a arăta; 2. a zări
ἀνα-φέρω 1. a duce [în sus]; 2. a aduce jertfă, a aduce (jertfă); 3. a ridica (păcatele); 4. a purta (păcatele)
ἀνα-φωνέω a striga
ἀνάχυσις, -εως revărsare
ἀνα-χωρέω a pleca, a se depărta, a se retrage
ἀνάψυξις, -εως [înviorare], uşurare
ἀνα-ψύχω [a înviora], a însufleți
ἀνδραποδιστής, -οῦ vânzător de robi
Ἀνδρέας, -ου Andrei
ἀνδρίζομαι a se îmbărbăta
Ἀνδρόνικος, -ου Andronic
ἀνδροφόνος, -ου ucigaş de oameni
ἀνέγκλητος, -ον fără vină
ἀνεκδιήγητος, -ον de negrăit
ἀνεκλάλητος, -ον negrăit
ἀνέκλειπτος, -ον neîmpuținat
ἀνεκτός, -ον [uşor de purtat], în expresia ἀνεκτότερον ἔσται – mai uşor va fi
ἀνελεήμων, -ον nemilostiv
ἀνέλεος, -ον fără milă
ἀνεμίζομαι a fi bătut de vânt
ἄνεμος, -ου vânt
ἀνένδεκτος, -ον cu neputință

ἀνεξερεύνητος, -ον necercetat
ἀνεξίκακος, -ον [care rabdă răul], răbdând răul
ἀνεξιχνίαστος, -ον nepătruns
ἀνεπαίσχυντος, -ον [care nu are de ce să se ruşineze], neînfruntat
ἀνεπίληπτος, -ον nepătat, fără de pată
ἀν-έρχομαι a se sui
ἄνεσις, -εως tihnă, uşurare
ἀν-ετάζω a cerceta [pentru judecată]
ἄνευ (cu gen.) fără
ἀνεύθετος, -ον neprielnic
ἀν-ευρίσκω a afla, a găsi
ἀν-έχω a răbda, a îngădui, a îndura, a suferi
ἀνεψιός, -οῦ văr
ἄνηθον, -ου mărar
ἀν-ήκω a se cuveni
ἀνήμερος, -ον neîmblânzit
ἀνήρ, ἀνδρός bărbat
ἀνθ-ίστημι a se împotrivi, a sta împotrivă
ἀνθ-ομολογέομαι [a mărturisi dinaintea cuiva], a mulţumi
ἄνθος, -ους floare
ἀνθρακιά, -ᾶς foc
ἄνθραξ, -ακος (m.) cărbuni
ἀνθρωπάρεσκος, -ον care place oamenilor, care caută să placă oamenilor
ἀνθρώπινος, -η, -ον 1. omenesc; 2. (adverbial, la neutru) omeneşte
ἀνθρωποκτόνος, -ου ucigaş de oameni
ἄνθρωπος, -ου om
ἀνθ-υπατεύω a fi proconsul
ἀνθύπατος, -ου proconsul
ἀν-ίημι 1. a desface, a dezlega; 2. a lăsa, a lăsa la o parte
ἄνιπτος, -ον nespălat
ἀν-ίστημι 1. a ridica; 2. a se scula, a se ridica; 3. a învia
Ἄννα, -ας (proorocita) Ana
Ἄννας, -α (arhiereul) Anna
ἀνόητος, -ον fără de minte
ἄνοια, -ον nebunie
ἀν-οίγω a deschide
ἀν-οικοδομέω a zidi iarăşi
ἄνοιξις, -εως deschidere
ἀνομία, -ας fărădelege
ἄνομος, -ον fără de lege
ἀνόμως fără lege
ἀν-ορθόω a ridicat drept, a îndrepta
ἀνόσιος, -ον necuvios
ἀνοχή, -ῆς îngăduinţă
ἀντ-αγωνίζομαι a se lupta [împotrivă]
ἀντάλλαγμα, -ατος [lucru de] schimb, în expresia ἀντάλλαγμα δίδωμι – a da în schimb
ἀντ-ανα-πληρόω a împlini în schimb
ἀντ-απο-δίδωμι a da înapoi, a răsplăti, a da în schimb
ἀνταπόδομα, -ατος răsplată, răsplătire
ἀνταπόδοσις, -εως răsplată
ἀντ-απο-κρίνομαι a răspunde, a răspunde împotrivă
ἀντ-έχω 1. a se ţine [de ceva, de cineva]; 2. a sprijini
ἀντί (cu gen.) 1. în locul; 2. în loc de, pentru, cu, ca; (cu inf.) în loc să; 3. [în compensaţie] pentru, peste; 4. în expresia ἀνθ᾽ ὧν – pentru că, de aceea
ἀντι-βάλλω a schimba (cuvinte)
ἀντι-δια-τίθεμαι a sta împotrivă
ἀντίδικος, -ον [pârâş], potrivnic
ἀντίθεσις, -εως împotrivire
ἀντι-καθ-ίστημι a se împotrivi
ἀντι-καλέω [a chema în schimb], a chema la rândul său
ἀντί-κειμαι 1. a sta împotrivă, a fi împotrivă, a se împotrivi; 2. (part. adj.) potrivnic
ἄντικρυς (cu gen.) [în faţa], în dreptul (unei insule)

ἀντι-λαμβάνομαι a sprijini;
ἀντι-λέγω 1. a vorbi împotrivă, a grăi împotrivă, a zice (că nu); (part. adj.) ἀντιλέγων – împotrivă-grăitor; 2. a se împotrivi; σημεῖον ἀντιλεγόμενον – semn care stârneşte împotriviri
ἀντίληψις, -εως ajutorare
ἀντιλογία, -ας împotrivire
ἀντι-λοιδορέω [a ocărî la rândul său], a răspunde cu ocară
ἀντίλυτρον, -ου răscumpărare
ἀντι-μετρέω a măsura înapoi, [în schimb]
ἀντιμισθία, -ας răsplată
Ἀντιόχεια, -ας Antiohia
Ἀντιοχεύς, -έως din Antiohia
ἀντι-παρ-έρχομαι a trece de partea cealaltă
Ἀντίπας, -α Antipa
Ἀντιπατρίς, -ίδος Antipatrida
ἀντιπέραν (cu gen.) de partea cealaltă
ἀντι-πίπτω a se împotrivi
ἀντι-στρατεύομαι a se război împotriva
ἀντι-τάσσω [a opune]; (pasiv) a se împotrivi, a sta împotrivă
ἀντίτυπος, -ον [format după acelaşi tipar, care preînchipuie], care închipuie; (subst.) τὸ ἀντίτυπον – [model, copie întocmai], chipul
ἀντίχριστος, -ου antihrist
ἀντλέω a scoate (apă)
ἄντλημα, -ατος găleată
ἀντ-οφθαλμέω a înfrunta
ἄνυδρος, -ον fără apă
ἀνυπόκριτος, -ον nefăţarnic
ἀνυπότακτος, -ον nesupus
ἄνω 1. sus; 2. în sus; 3. (adj.) de sus
ἄνωθεν 1. de sus; 2. de la început, mai de dinainte, înainte
ἀνωτερικός, -ή, -όν mai de sus
ἀνώτερος, -η, -ον mai sus
ἀνωφελής, -ές 1. nefolositor; (subst.) τὸ ἀνωφελές – nefolosul
ἀξίνη, -ης secure
ἄξιος, -α, -ον 1. vrednic; 2. cuvenit; 3. în expresia ἄξιόν ἐστιν – se cuvine
ἀξιόω 1. a socoti vrednic, a învrednici; 2. (la pasiv) a se învrednici; 3. a cere
ἀξίως cum se cuvine, în chip vrednic de
ἀόρατος, -ον nevăzut
ἀπ-αγγέλλω a vesti
ἀπ-άγχομαι a se spânzura
ἀπ-άγω 1. a duce; 2. în expresia ἀσφαλῶς ἀπάγω – a lua (pe cineva) sub pază; 3. [a duce la moarte, la execuţie] a ucide
ἀπαίδευτος, -ον [prostesc], nebunesc
ἀπ-αίρω a lua
ἀπ-αιτέω 1. a cere; 2. a cere înapoi
ἀπ-αλγέω [a nu suferi], a înceta a mai simţi
ἀπ-αλλάσσω 1. a scăpa (pe cineva de ceva); 2. (la pasiv) a se scăpa (de cineva), a se depărta (de ceva)
ἀπ-αλλοτριόω a înstrăina
ἁπαλός, -ή, -όν fraged
ἀπ-αντάω 1. a întâmpina; 2. a înfrunta
ἀπάντησις, -εως întâmpinare
ἅπαξ o dată, o singură dată, o dată pentru totdeauna
ἀπαράβατος, -ον netrecător
ἀπαρασκεύαστος, -ον nepregătit
ἀπ-αρνέομαι a se lepăda, a fi lepădat
ἀπαρτισμός, -οῦ [săvârşire, isprăvire]; în expresia τὰ εἰς ἀπαρτισμόν – [cele spre isprăvire], (a avea) cu ce să isprăvească
ἀπαρχή, -ῆς pârgă
ἅπας, ἅπασα, ἅπαν tot
ἀπατάω a amăgi
ἀπάτη, -ης amăgire, înşelăciune
ἀπάτωρ, -ορος (m. sau f.) fără de tată
ἀπαύγασμα, -ατος strălucire

ἀπείθεια, -ας neascultare, nesupunere
ἀπειθέω 1. a nu asculta, a fi neascultător, a nu se supune, a fi nesupus; 2. a nu se încredința, a nu se încrede; 3. a nu crede
ἀπειθής, -ές neascultător, nesupus
ἀπ-ειλέω a amenința
ἀπειλή, -ῆς amenințare
ἄπ-ειμι (de la εἰμί – a fi) a fi departe, a nu fi de față, a lipsi
ἄπειμι (de la εἶμι – a merge) a se duce
ἀπεῖπα (aor. supletiv al lui ἀπαγορεύω – „a renunța la ceva", fără formă de prezent) a se dezice
ἀπείραστος, -ον neispitit
ἄπειρος, -ον neîncercat
ἀπ-εκ-δέχομαι a aştepta
ἀπ-εκ-δύομαι 1. a dezbrăca; 2. a se dezbrăca
ἀπέκδυσις, -εως dezbrăcare
ἀπ-ελαύνω a alunga
ἀπελεγμός, -οῦ [discreditare, vădire prin mustrare]; în expresia εἰς ἀπελεγμὸν ἔρχομαι – [a ajunge lipsit de preț], a nu mai fi prețuit
ἀπελεύθερος, -ου (m. sau f.) eliberat
Ἀπελλῆς, -οῦ Apelles
ἀπ-ελπίζω a nu nădăjdui
ἀπέναντι (cu gen.) 1. înaintea, în fața; 2. împotriva
ἀπέραντος, -ον nesfârşit
ἀπερισπάστως fără risipire
ἀπερίτμητος, -ον netăiat împrejur
ἀπ-έρχομαι 1. a pleca, a se duce, a porni, a merge, a trece, a umbla; 2. a se depărta, a se da (înapoi), a ieşi (afară), a trece, a pieri; 3. a veni, a ajunge
ἀπ-έχω 1. [a avea de pe urma faptului de a fi primit], a lua, a primi, a avea, a dobândi; 2. a fi departe; 3. (impers.) ἀπέχει – Gata!
ἀπιστέω a nu crede
ἀπιστία, -ας necredință
ἄπιστος, -ον 1. necredincios; 2. de necrezut
ἁπλότης, -ητος simplitate
ἁπλοῦς, -ῆ, -οῦν [simplu, sincer], curat
ἁπλῶς cu simplitate
ἀπό (cu gen.) de la, din, de
ἀπο-βαίνω 1. a coborî (dintr-o corabie); 2. [a ajunge la, a avea ca rezultat], a fi
ἀπο-βάλλω [a scoate o haină], a lepăda
ἀπο-βλέπω a se uita
ἀπόβλητος, -ον de lepădat
ἀποβολή, -ῆς pierdere, înlăturare
ἀπο-γίνομαι [a se face mort], a fi mort
ἀπογραφή, -ῆς recensământ
ἀπο-γράφω a înscrie [la recensământ]
ἀπο-δείκνυμι a dovedi, a adeveri, a arăta
ἀπόδειξις, -εως dovedire
ἀπο-δεκατόω 1. a da zeciuială; 2. a lua zeciuală
ἀπόδεκτος, -ον primit
ἀπο-δέχομαι a primi
ἀπο-δημέω a pleca departe
ἀπόδημος, -ον plecat departe
ἀπο-δίδωμι 1. a da înapoi, a da, a întoarce [o plată], a plăti, a răsplăti, a da răsplătiri; 2. a vinde; 3. a da socoteală; 2. a ține (un jurământ înaintea lui Dumnezeu)
ἀπο-δι-ορίζω [a dezbina], part. prez. dezbinător
ἀπο-δοκιμάζω [a lepăda, după ce a fost încercat], a nesocoti
ἀποδοχή, -ῆς primire
ἀπόθεσις, -εως [acțiunea de a lăsa ceva deoparte], îndepărtare, lepădare
ἀποθήκη, -ης hambar
ἀπο-θησαυρίζω a agonisi
ἀπο-θλίβω a strâmtora
ἀπο-θνῄσκω (viit. ἀπο-θανοῦμαι, aor. ἀπ-έθανον, pf. ἀποτέθνηκα) 1. a muri, a

pieri, a fi pe moarte; 2. a fi omorât

ἀπο-καθ-ίστημι [a fi restaurat] 1. a veni la starea cea dintâi; 2. a aduce la starea cea dintâi; 3. a da înapoi

ἀπο-καλύπτω a descoperi

ἀποκάλυψις, -εως descoperire

ἀποκαραδοκία, -ας dor neostoit, aşteptare

ἀπο-κατ-αλλάσσω a împăca, a împăca iarăşi, a împăca din nou

ἀποκατάστασις, -εως aducere la starea cea dintâi

ἀπό-κειμαι a pune deoparte, a pune, a lăsa

ἀπο-κεφαλίζω a tăia capul

ἀπο-κλείω a încuia

ἀπο-κόπτω a tăia de tot, a tăia

ἀπόκριμα, -ατος osândire

ἀπο-κρίνομαι a răspunde

ἀπόκρισις, -εως răspuns

ἀπο-κρύπτω a ascunde

ἀπόκρυφος, -ον ascuns, tăinuit

ἀπο-κτείνω a ucide, a omorî

ἀπο-κυέω a naşte

ἀπο-κυλίω a prăvăli, a răsturna

ἀπο-λαμβάνω 1. a lua, a primi; 2. a lua înapoi, a primi înapoi

ἀπόλαυσις, -εως desfătare

ἀπο-λείπω a lăsa, a părăsi; (pas.) a rămâne

ἀπο-λείχω a linge

ἀπ-όλλυμι 1. a pierde, a da pierzării, a da pieirii; 2. (med.) a pieri; ἀπολλύμενος – pieritor; 3. (med.) a se strica

Ἀπολλύων, -οντος Apolion

Ἀπολλωνία, -ας Apolonia

Ἀπολλῶς, -ῶ Apolo

ἀπο-λογέομαι [a avea răspuns de apărare], a grăi întru apărare, a răspunde, a se apăra

ἀπολογία, -ας apărare, răspuns

ἀπο-λούω a spăla

ἀπολύτρωσις, -εως răscumpărare

ἀπο-λύω 1. a slobozi, a elibera; (pas.) a fi slobod; 2. (med.) a se îndepărta; 3. a lăsa (o femeie) [a repudia]

ἀπο-μάσσω a scutura (praful)

ἀπο-νέμω [a împărţi, a acorda], a da

ἀπο-νίπτω a [se] spăla

ἀπο-πίπτω a cădea

ἀπο-πλανάω 1. a amăgi; 2. (pas.) a rătăci

ἀπο-πλέω a pleca cu corabia, a merge pe mare, a pleca pe mare

ἀπο-πλύνω a spăla

ἀπο-πνίγω 1. înăbuşi; 2. (pas.) a se îneca

ἀπορέω a fi nedumerit, a se nedumeri, a fi în grea încurcătură

ἀπορία, -ας nedumerire

ἀπο-ρρίπτω a se arunca

ἀπ-ορφανίζω (pas.) [a fi orfan], a fi lipsit

ἀποσκίασμα, -ματος umbră

ἀπο-σπάω 1. a desprinde; (pas.) a se despărţi; 2. a trage

ἀποστασία, -ας apostazie, lepădare

ἀποστάσιον, -ου carte de despărţire

ἀπο-στεγάζω a desface (acoperişul)

ἀπο-στέλλω a trimite, a trimite înapoi

ἀπο-στερέω a păgubi, a lipsi, a opri (o plată)

ἀποστολή, -ῆς apostolie

ἀπόστολος, -ου 1. trimis; 2. apostol

ἀπο-στοματίζω a sili (pe cineva) să vorbească

ἀπο-στρέφω 1. a întoarce, a abate; 2. a se întoarce, a se îndepărta; 3. (pas.) a întoarce spatele; 4. a răzvrăti; 5. a da înapoi

ἀπο-στυγέω [a detesta], a urî

ἀποσυνάγωγος, -ον scos, izgonit afară din sinagogă

ἀπο-τάσσομαι 1. a se despărţi, a-şi lua rămas bun; 2. a se lepăda

ἀπο-τελέω a săvârşi

ἄροτρον, -ου plug
ἁρπαγή, -ῆς răpire
ἁρπαγμός, -οῦ [lucru de răpit], câştig
ἁρπάζω (aor. 1 ἥρπασα, aor. 1 pas. ἡρπάσθην şi aor. 2 pas. ἡρπάγην) a răpi, a pune mâna pe, a lua cu sila, a smulge
ἅρπαξ, -αγος răpitor, hrăpăreţ
ἀρραβών, -ῶνος (m.) arvună
ἄρραφος, -ον fără cusătură
ἄρρην Vezi ἄρσην
ἄρρητος, -ον negrăit
ἄρρωστος, -ον bolnav
ἀρσενοκοίτης, -ου sodomit
ἄρσην, -ενος 1. (adj.) de parte bărbătească; 2. (subst.) parte bărbătească, bărbat
Ἀρτεμᾶς, -ᾶ Artemas
Ἄρτεμις, -ιδος Artemida
ἀρτέμων, -ονος pânza din faţă (la corăbii)
ἄρτι 1. acum, astăzi; 2. tocmai
ἀρτιγέννητος, -ον [nou-născut], acum născut
ἄρτιος, -α, -ον deplin
ἄρτος, -ου pâine
ἀρτύω a drege
Ἀρφαξάδ (m., indecl.) Arfaxad
ἀρχάγγελος, -ου arhanghel
ἀρχαῖος, -α, -ον de demult, vechi, dintru început, dintâi, străvechi
Ἀρχέλαος, -ου Arhelau
ἀρχή, -ῆς 1. început; κατ' ἀρχάς – dintru început; ἀπ' ἀρχῆς – de la început; 2. colţ (al unei bucăţi de pânză); 3. stăpânire, domnie; 4. începătorie (despre îngeri); 5. starea dintâi
ἀρχηγός, -οῦ începător, stăpânitor
ἀρχιερατικός, -ή, -όν arhieresc
ἀρχιερεύς, -έως arhiereu
ἀρχιποίμην, -μενος arhipăstor
Ἄρχιππος, -ου Arhip
ἀρχισυνάγωγος, -ου mai-marele sinagogii
ἀρχιτέκτων, -ονος [arhitect], meşter
ἀρχιτελώνης, -ου mai-marele vameşilor
ἀρχιτρίκλινος, -ου [cel care organizează un ospăţ], nun
ἄρχω 1. a domni; 2. (med.) a începe
ἄρχων, -οντος căpetenie, dregător, stăpânitor, mai-marele
ἄρωμα, -ματος (pl.) miresme
Ἀσά (m., indecl.) Asa
ἀσάλευτος, -ον neclintit, neclătinat
ἄσβεστος, -ον nestins
ἀσέβεια, -ας necredinţă
ἀσεβέω a fi necredincios, a necinsti
ἀσεβής, -ές necinstitor, rău-cinstitor
ἀσέλγεια, -ας neruşinare, destrăbălare; (pl.) fapte de ruşine
ἄσημος, -ον neînsemnat
Ἀσήρ (m., indecl.) Aşer
ἀσθένεια, -ας 1. neputinţă; 2. slăbiciune, boală; ἐν ἀσθενείᾳ εἰμί – a fi bolnav
ἀσθενέω 1. a fi neputincios, a fi bolnav, a fi slab; 2. a se îmbolnăvi, a slăbi
ἀσθένημα, -ματος slăbiciune
ἀσθενής, -ές 1. bolnav, neputincios, slab; 2. (subst.) τὸ ἀσθενές – neputinţa
Ἀσία, -ας Asia
Ἀσιανός, -ή, -όν din Asia
Ἀσιάρχης, -ου căpetenie din Asia
ἀσιτία, -ας lipsă de hrană
ἄσιτος, -ον [lipsit de hrană], nemâncat
ἀσκέω a se nevoi
ἀσκός, -οῦ burduf
ἀσμένως cu bucurie
ἄσοφος, -ον neînţelept
ἀσπάζομαι a îmbrăţişa, a saluta, a ura, a se închina, a se pleca, a face închinăciune
ἀσπασμός, -οῦ închinăciune, plecăciune, salutare
ἄσπιλος, -ον neîntinat, nepătat, neprihănit

ἀσπίς, -ίδος (f.) aspidă
ἄσπονδος, -ον neînduplecat
ἀσσάριον, -ου [as], ban
ἆσσον (adv.) [mai aproape]
Ἄσσος, -ου (f.) Assos
ἀστατέω a pribegi
ἀστεῖος, -α, -ον plăcut, frumos
ἀστήρ, -έρος (m.) stea
ἀστήρικτος, -ον neîntărit
ἄστοργος, -ον lipsit de dragoste
ἀστοχέω a se abate
ἀστραπή, -ῆς fulger, strălucire
ἀστράπτω a fulgera, a fi strălucitor
ἄστρον, -ου stea
Ἀσύγκριτος, -ου Asincrit
ἀσύμφωνος, -ον în neînțelegere
ἀσύνετος, -ον neînțelegător, neînțelept, lipsit de înțelegere, nepriceput
ἀσύνθετος, -ον călcător de legământ
ἀσφάλεια, -ας 1. temeinicie, străşnicie; 2. [siguranță], linişte
ἀσφαλής, -ές 1. întemeiat, spre întărire, neclintit; 2. τὸ ἀσφαλές – întocmai
ἀσφαλίζω a întări, a strânge
ἀσφαλῶς 1. negreşit; 2. cu străşnicie, sub pază
ἀσχημονέω a aduce necinste, a se purta cu necuviință
ἀσχημοσύνη, -ης urâciune, ruşine (părțile ruşinoase)
ἀσχήμων, -ονος necuviincios
ἀσωτία, -ας pierzare, risipire, desfrâu
ἀσώτως în risipire
ἀτακτέω a fi fără rânduială
ἄτακτος, -ον fără rânduială
ἀτάκτως fără rânduială, cu neorânduială
ἄτεκνος, -ον fără copii
ἀτενίζω 1. (despre ochi) a fi ațintit, a căuta spre, a fi cu ochii ațintiți, a-şi ațintí ochii, a-şi ațintí privirea, a privi; 2. a se mira
ἄτερ (cu gen.) fără; ἄτερ ὄχλου – fără ştirea mulțimii
ἀτιμάζω a necinsti; (pas.) a suferi necinste
ἀτιμία, -ας necinste
ἄτιμος, -ον întru necinste, de necinste
ἀτιμόω a batjocori
ἀτμίς, -ίδος (f.) 1. fumegare; 2. abur
ἄτομος, -ον [indivizibil], în expresia ἐν ἀτόμῳ – [într-o clipită], deodată
ἄτοπος, -ον 1. neobişnuit; 2. neaşezat, rău
Ἀττάλεια, -ας Atalia
αὐγάζω a străluci
αὐγή, -ῆς zori
Αὐγοῦστος, -ου August
αὐθάδης, -ες îngâmfat
αὐθαίρετος, -ον [care urmează voinței proprii], care urmează voinței lui, [care acționează] din voia lui
αὐθεντέω a stăpâni
αὐλέω a cânta din fluier
αὐλή, -ῆς 1. curte; 2. staul
αὐλητής, -οῦ cântăreț din fluier; φωνὴ αὐλητῶν – glas de fluiere
αὐλίζομαι a petrece (nopțile), a înnopta
αὐλός, -οῦ fluier
αὐξάνω (viit. αὐξήσω, aor. ηὔξησα) 1. a creşte, a spori; 2. a face să crească
αὔξησις, -εως creştere
αὔριον mâine; ἡ αὔριον – ziua de mâine, a doua zi
αὐστηρός, -ά, -όν aspru
αὐτάρκεια, -ας îndestulare; μετὰ αὐταρκείας – când se îndestulează cu ce are
αὐτάρκης, -ες îndestulat
αὐτοκατάκριτος, -ον de sine osândit
αὐτόματος, -η, -ον de la sine
αὐτόπτης, -ου [martor ocular], însuşi-văzător

αὐτός, -ή, -ό 1. el, ea; 2. însuşi; 3. acelaşi; ἐπὶ τὸ αὐτό – laolaltă, la un loc, împreună
αὐτοῦ aici, acolo
αὐτόφωρος, -ον [prins în flagrant delict]; κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ – a fost prinsă asupra faptului
αὐτόχειρ, -ος [cu propriile mâini]; (pl.) cu mâinile noastre
αὐχμηρός, -ά, -όν (loc) întunecos
ἀφ-αιρέω 1. a ridica; 2. a lua; a înlătura, a scoate; 3. a tăia (urechea)
ἀφανής, -ές nearătat
ἀφανίζω 1. (med.) a se face nevăzut; 2. a întuneca (feţele); 3. a strica
ἀφανισμός, -οῦ pieire
ἄφαντος, -ον nevăzut
ἀφεδρών, -ῶνος hazna
ἀφειδία, -ας necruţare
ἀφελότης, -ητος simplitate
ἄφεσις, -εως iertare, lăsare (a păcatelor)
ἁφή, -ῆς încheietură, legătură
ἀφθαρσία, -ας nestricăciune
ἄφθαρτος, -ον nestricăcios
ἀφ-ίημι 1. a lăsa, a părăsi; 2. a lăsa, a îngădui, a ierta; 3. a(-şi) da (duhul)
ἀφ-ικνέομαι a ajunge
ἀφιλάγαθος, -ον neiubitor de bine
ἀφιλάργυρος, -ον neiubitor de argint
ἄφιξις, -εως plecare
ἀφ-ίστημι 1. (med.) a se depărta, a se îndepărta, a se ţine departe, a sta departe, a se despărţi; 2. (med.) a se lepăda; 3. a atrage (de partea sa)
ἄφνω deodată
ἀφόβως fără frică, fără teamă
ἀφ-ομοιόω a asemăna
ἀφ-οράω a vedea, a căuta (la)
ἀφ-ορίζω a despărţi, a scoate (din mijlocul cuiva), a osebi, a lua deoparte
ἀφορμή, -ῆς pricină, prilej
ἀφρίζω a spumega
ἀφρός, -οῦ spumă
ἀφροσύνη, -ης nechibzuinţă, nesăbuinţă
ἄφρων, -ον nebun, fără de minte, nechibzuit
ἀφ-υπνόω a adormi
ἄφωνος, -ον fără (de) glas
Ἀχάζ (m., indecl.) Ahaz
Ἀχαΐα, -ας Ahaia
Ἀχαϊκός, -ή, -όν Ahaic
ἀχάριστος, -ον nemulţumitor
Ἀχείμ (m., indecl.) Achim
ἀχειροποίητος, -ον nefăcut de mână
ἀχλύς, -ύος (f.) pâclă
ἀχρεῖος, -ον netrebnic
ἀχρειόω (pas.) a se face netrebnic
ἄχρηστος, -ον nefolositor
ἄχρι 1. (prep. cu gen.) până, până în, până la; 2. (conj.) până ce, până să
ἄχυρον, -ου pleavă
ἀψευδής, -ές nemincinos
ἄψινθος, -ου (f.) 1. pelin; 2. Absint
ἄψυχος, -ον neînsufleţit

Β

Βάαλ (m., indecl.) Baal
Βαβυλών, -ῶνος (f.) Babilon
βαθμός, -οῦ treaptă
βάθος, -ους adânc, adâncime; κατὰ βάθους – adânc (adj.)
βαθύνω a adânci
βαθύς, -εῖα, -ύ adânc; τὰ βαθέα – adâncuri
βάϊον, -ου ramură (de finic)
Βαλαάμ (m., indecl.) Valaam
Βαλάκ (m., indecl.) Balac
βαλλάντιον, -ου pungă (de bani)
βάλλω (viit. βαλῶ, aor. ἔβαλον, pf. βέβληκα; aor. pas. ἐβλήθην) 1. a arunca, a azvârli, a lepăda; (pas.) a se prăbuşi; 2. a

lovi; 3. a se porni (despre vânt) ; 4. a pune; a turna; 5. a aduce; 6. (pf. pas.) a zăcea, a fi întins, culcat (pe un pat)
βαπτίζω 1. a boteză; 2. Ἰωάννης ὁ Βαπτίζων – Ioan Botezătorul; 3. (pas.) a se spăla
βάπτισμα, -ματος botez
βαπτισμός, -οῦ 1. afundare; 2. botez
βαπτιστής, -οῦ Botezătorul
βάπτω a întinge, a înmuia, a afunda
Βαραββᾶς, -ᾶ Baraba
Βαράκ (m., indecl.) Barac
Βαραχίας, -ου Varahia
βάρβαρος, -ου barbar
βαρέω a îngreuia, a împovăra
βαρέως greu
Βαρθολομαῖος, -ου Bartolomeu
Βαριησοῦς, -οῦ Bariisus
Βαριωνᾶς, -ᾶ Bariona
Βαρνάβας, -α Barnaba
βάρος, -ους greutate, povară, greu (subst.), sarcină
Βαρσαββᾶς, -ᾶ Barsaba
Βαρτιμαῖος, -ου Bartimeu
βαρύς, -εῖα, -ύ 1. greu; 2. (despre lupi) fioros
βαρύτιμος, -ον de mare preț
βασανίζω a chinui, a căzni
βασανισμός, -οῦ chin, chinuire
βασανιστής, -οῦ chinuitor
βάσανος, -ου chin
βασιλεία, -ας împărăție
βασίλειος, -α, -ον 1. împărătesc; 2. [om împărătesc], împărat
βασιλεύς, -έως împărat
βασιλεύω a împărăți; ὁ βασιλεύων – împărat
βασιλικός, -ή, -όν 1. împărătesc, al împăratului; 2. ὁ βασιλικός – slujitor împărătesc
βασίλισσα, -ης împărăteasă
βάσις, -εως talpă
βασκαίνω a deochea
βαστάζω a purta, a duce, a lua
βάτος, -ου (m.) măsură (pentru lichide)
βάτος, -ου (f.) rug
βάτραχος, -ου broască
βατταλογέω a îndruga multe
βδέλυγμα, -ματος urâciune, spurcăciune
βδελυκτός, -ή, -όν [spurcat], urâciune
βδελύσσω 1. (med.) a se spurca; 2. (pas.) a fi scârbit
βέβαιος, -α, -ον statornic, întărit, tare, temeinic, adeverit; βέβαιος γίγνομαι – a se adeveri
βεβαιόω a întări, a adeveri
βεβαίωσις, -εως adeverire
βέβηλος, -ον spurcat
βεβηλόω a pângări
Βεελζεβούλ (m., indecl.) Beelzebul
Βελιάλ (m., indecl.) Velial
βέλος, -ους săgeată
Βενιαμίν (m., indecl.) Veniamin
Βερενίκη, -ης Berenice
Βερνίκη, -ης Berenice
Βέροια, -ας Veria
Βεροιαῖος, -α, -ον din Veria
Βηθανία, -ας Betania
Βηθεσδά (f., indecl.) Vitezda
Βηθλεέμ (f., indecl.) Betleem
Βηθσαϊδά (f., indecl.) Betsaida
Βηθσφαγή (f., indecl.) Betsfaghe
βῆμα, -ματος 1. [pas], picior; 2. tribună; 3. scaun de judecată
βήρυλλος, -ου (m. sau f.) beril
βία, -ας 1. [forță], putere, silă; μετὰ βίας – cu sila; 2. furie
βιάζω 1. a lua cu sila; 2. (med.) a se sili
βίαιος, -α, -ον năvalnic
βιαστής, -οῦ [om care sileşte], cel care se sileşte

βιβλιδάριον, -ου [cărțulie], carte
βιβλίον, -ου carte
βίβλος, -ου (f.) carte
βιβρώσκω a mânca
Βιθυνία, -ας Bitinia
βίος, -ου 1. viață; 2. avere, avuție, bogăție
βιόω a trăi
βίωσις, -εως viețuire
βιωτικός, -ή, -όν lumesc
βλαβερός, -ά, -όν vătămător
βλάπτω a vătăma
βλαστάνω 1. a răsări (despre o sămânță); 2. a odrăsli
Βλάστος, -ου Vlast
βλασφημέω a huli
βλασφημία, -ας hulă, defăimare
βλάσφημος, -ον hulitor, de hulă
βλέμμα, -ματος vedere
βλέπω 1. a vedea, a se uita, a privi, a căuta la; τὸ βλέπειν – vederea; 2. a vedea, a lua seama, a lua aminte; 3. a se păzi
βλητέος, -α, -ον care trebuie pus (despre vin)
Βοανεργές (ebraism) Boanerghes
βοάω a striga
βοή, -ής strigăt
βοήθεια, -ας 1. ajutor; 2. unealtă ajutătoare
βοηθέω a ajuta
βοηθός, -ή, -όν ajutător
βόθυνος, -ου groapă
βολή, -ῆς aruncătură (de piatră)
βολίζω [a arunca o sondă în mare], a arunca măsura
Βοόζ (m., indecl.) Booz
βόρβορος, -ου mocirlă
Βορρᾶς, -ᾶ miazănoapte
βόσκω 1. (tr.) a paște; a păzi (o turmă); οἱ βόσκοντες – păzitori (de turmă); 2. (pas.) a paște (intr.)
Βοσόρ (m., indecl.) Vosor
βοτάνη, -ης iarbă
βότρυς, -υος ciorchine
βουλευτής, -οῦ sfetnic
βουλεύομαι (med.) 1. a se sfătui; 2. a hotărî
βουλή, -ῆς sfat
βούλημα, -ματος [hotărâre, plan], vrere
βούλομαι (aor. ἐβουλήθην sau ἠβουλήθην) a vrea, a voi
βουνός, -οῦ deal
(ac. sg. βοῦν, ac. pl. βόας) bou
βραβεῖον, -ου premiu
βραβεύω [a fi împărțitor de premii; de unde, a stăpâni], a stăpâni
βραδύνω a zăbovi, a întârzia
βραδυπλοέω a pluti cu încetineală
βραδύς, -εῖα, -ύ zăbavnic
βραδύτης, -ητος întârziere
βραχίων, -ονος (m.) braț
βραχύς, -εῖα, -ύ 1. [scurt], puțin; διὰ βραχέων – pe scurt; 2. (adv. n.) cu puțin
βρέφος, -ους prunc; ἀπὸ βρέφους – din pruncie
βρέχω 1. a uda; 2. a trimite ploaie; 3. (intr.) a ploua
βροντή, -ῆς tunet
βροχή, -ῆς ploaie
βρόχος, -ου [laț, capcană], cursă
βρυγμός, -οῦ scrâşnire (a dinților)
βρύχω a scrâşni
βρύω a izvorî
βρῶμα, -ματος mâncare; (pl.) bucate, mâncăruri
βρώσιμος, -ον [comestibil], de mâncare
βρῶσις, -εως 1. mâncare; 2. rugină
βυθίζω a scufunda, a afunda
βυθός, -οῦ largul mării
βυρσεύς, -έως tăbăcar
βύσσινος, -η, -ον [de] vison
βύσσος, -ου (f.) vison

βωμός, -οῦ altar

Γ

Γαββαθά (f., indecl.) Gabbata
Γαβριήλ (m., indecl.) Gavriil
γάγγραινα, -ης cangrenă
Γάδ (m., indecl.) Gad
Γαδαρηνός, -ή, -όν (pl.) Gadareni, Gherghesenі
γάζα, -ης vistierie
Γάζα, -ης Gaza
γαζοφυλάκιον, -ου cutia darurilor (în templu)
Γάϊος, -ου Gaius
γάλα, γάλακτος (n.) lapte
Γαλάτης, -ου galatean
Γαλατία, -ας Galatia
Γαλατικός, -ή, -όν al Galatiei
γαλήνη, -ης [calm], linişte
Γαλιλαία, -ας Galileea
Γαλιλαῖος, -α, -ον galileean
Γαλλίων, -ωνος Galion
Γαμαλιήλ (m., indecl.) Gamaliel
γαμέω 1. a se însura, a-şi lua (femeie); 2. a se mărita; 3. a se căsători; (pf.) a fi căsătorit
γαμίζω a se mărita
γάμος, -ου (sg. şi pl.) nuntă
γάρ 1. căci; 2. deci
γαστήρ, γαστρός (f.) pântece
γε particulă de întărire a cuvântului precedent, fie intraductibilă, fie traductibilă prin: 1. încă; 2. totuşi, cu toate acestea; 3. măcar; 4. negreşit; de cele mai multe ori, apare în combinaţie cu alte particule (scrise legat, sau dezlegat): ἆρα γε, ἀλλά γε, εἴγε, καί γε, καίτοιγε, μενοῦνγε, μήτι γε (vezi sub lemele respective)
Γεδεών (m., indecl.) Ghedeon
γέεννα, -ας gheena
Γεθσημανί (n.) Ghetsimani
γείτων, -ονος (m. sau f.) vecin; vecină
γελάω (aor. ἐγέλασα) a râde
γέλως, -ωτος (m.) râs
γεμίζω (cu gen.) 1. a umple; 2. a sătura; 3. [a umple cu apă], a înmuia (un burete); (med.) a se scufunda (despre o corabie)
γέμω (cu gen. / cu ἐκ + gen. / cu ac.) a fi plin; (part.) plin
γενεά, -ᾶς 1. [generaţie], neam; (pl.) veacuri
γενεαλογέω [a-şi trage neamul din]; ὁ μὴ γενεαλογούμενος – cel fără seminţie
γενεαλογία, -ας genealogie, înşirare de neamuri
γενέσια, -ων (pl.) zi de naştere
γένεσις, -εως naştere
γενετή, -ῆς naştere
γένημα, -ματος rod, pui
γεννάω 1. a naşte; 2. (med.) a se naşte
γέννημα, -ματος V. γένημα
Γεννησαρέτ (f.) Ghenizaret
γεννητός, -ή, -όν născut
γένος, -ους 1. neam; seminţie; 2. fel; ἐκ παντὸς γένους – [de orice fel], de toate
Γεργεσηνός, -ή, -όν (pl.) Gherghesenі
γερουσία, -ας sfatul bătrânilor
γέρων, -οντος bătrân
γεύομαι (cu gen. sau cu ac.) a gusta
γεωργέω [a cultiva], a lucra
γεώργιον, -ον ogor
γεωργός, -οῦ [agricultor], lucrător
γῆ, -ῆς 1. pământ; 2. uscat, ţărm; 3. ţară; 4. lume
γῆρας, -αος (sau -ως) bătrâneţe
γηράσκω (aor. ἐγήρασα, pf. γεγήρακα) a îmbătrâni
γίνομαι (viit. γενήσομαι, aor. ἐγενόμην, pf. γέγονα) 1. a se naşte; 2. a se face; a deveni; 3. a fi; 4. a se întâmpla; 5. a se isca; a se ivi; 6. a veni

γινώσκω (viit. γνώσομαι, aor. ἔγνων, pf. ἔγνωκα; viit. pas. γνωσθήσομαι, aor. pas. ἐγνώσθην, pf. pas. ἔγνωσμαι) a cunoaşte, a şti
γλεῦκος, -ους must
γλυκύς, -εῖα, -ύ dulce
γλῶσσα, -ης limbă
γλωσσόκομον, -ου pungă (cu bani)
γναφεύς, -έως înălbitor (subst.)
γνήσιος, -α, -ον [autentic], adevărat; τὸ γνήσιον – adevărul
γνησίως [în mod autentic], cu adevărat
γνόφος, -ου negură
γνώμη, -ης 1. [părere], gând; 2. voie; 3. sfat
γνωρίζω 1. a face cunoscut; 2. a şti
γνῶσις, -εως cunoaştere, cunoştinţă
γνώστης, -ου cunoscător
γνωστός, -ή, -όν cunoscut; τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ – ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu
γογγύζω a murmura, a cârti
γογγυσμός, -οῦ cârtire
γογγυστής, -οῦ cârtitor
γόης, γόητος amăgitor
Γολγοθᾶ (ac. Γολγοθᾶν) Golgota
Γόμορρα, -ας (sau Γόμορρα, -ων) Gomora
γόμος, -ου încărcătură
γονεύς, -έως (pl.) părinţi
γόνυ, γόνατος (n.) genunchi
γονυπετέω (cu dat. sau cu ac.) a cădea în genunchi, a îngenunchia
γράμμα, -ατος 1. literă; 2. (pl.) scrisoare; 3. (pl.) cele scrise; 4. (pl.) Scripturi; 5. (pl.) [învăţătură], carte; 6. zapis
γραμματεύς, -έως cărturar
γραπτός, -ή, -όν scris
γραφή, -ῆς 1. [scriere], scriptură 2. Scriptură; 3. [cuvânt scris], scriptură
γράφω (aor. pas. ἐγράφην) a scrie
γραώδης, -ες băbesc
γρηγορέω priveghea, a veghea
γυμνάζω a deprinde, a (se) nevoi
γυμνασία, -ας nevoinţă
γυμνητεύω a fi gol [dezbrăcat]
γυμνός, -ή, -όν gol
γυμνότης, -ου goliciune
γυναικάριον, -ου femeiuşcă
γυναικεῖος, -α, -ον [femeiesc], femeie
γυνή, γυναικός femeie
Γώγ (m., indecl.) Gog
γωνία, -ας colţ, unghi, ungher

Δ

δαιμονίζομαι a fi îndrăcit; (part.) îndrăcit
δαιμόνιον, -ου 1. drac; 2. [daimon], zeu
δαιμονιώδης, -ες drăcesc
δαίμων, -ονος drac
δάκνω a muşca
δάκρυον, -ου lacrimă
δακρύω a lăcrima
δακτύλιος, -ου inel
δάκτυλος, -ου deget
Δαλμανουθά (f., indecl.) Dalmanuta
Δαλματία, -ας Dalmaţia
δαμάζω a îmblânzi
δάμαλις, -εως juninca
Δάμαρις, -ιδος Damaris
Δαμασκηνός, -ή, -όν al Damascului
Δαμασκός, -οῦ Damasc
δάνειον, -ου [împrumut], datorie
δανείζω 1. a da cu împrumut; 2. (med.) a lua cu împrumut
Δανιήλ (m., indecl.) Daniel
δανειστής, -οῦ cămătar
δαπανάω a cheltui
δαπάνη, -ης cheltuială
Δαυίδ (m., indecl.) David
δέ particulă marcator sintactic, care poate fi tradusă prin „dar", „iar", „însă" sau poate fi omisă în traducere; perechea de

marcatori sintactici μὲν… δὲ…, poate fi tradusă, dacă nu îngreuiază cursul firesc al frazei, prin „pe de o parte... pe de alta...”
δέησις, -εως cerere, rugăciune
δεῖ trebuie, se cuvine
δεῖγμα, -ατος [exemplu], pildă
δειγματίζω [a da exemplu]; ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ – le-a dat pe față
δεικνύω (viit. δείξω, aor. ἔδειξα) a arăta
δειλία, -ας [lașitate], temere
δειλιάω a se înfricoșa
δειλός, -ή, -όν fricos
δεῖνα (m., f., n., indecl.) cutare
δεινῶς cumplit
δειπνέω a cina
δεῖπνον, -ου ospăț, cină
δεισιδαιμονία, -ας [temere de zei, superstiție], credință
δεισιδαίμων, -ον temător de zei
δέκα zece
δεκαδύο doisprezece
δεκαπέντε cincisprezece
Δεκάπολις, -εως Decapole
δεκατέσσαρες, -ες, -α paisprezece
δέκατος, -η, -ον al zecelea
δεκατόω 1. a lua zeciuială; 2. a da zeciuială
δεκτός, -ή, -όν primit
δελεάζω a momi
δένδρον, -ου pom, copac
δεξιολάβος, -ου sulițaș
δεξιός, -ά, -όν drept [din partea dreaptă]; în expresia ἐκ δεξιῶν – de-a dreapta; ἡ δεξιά – mâna dreaptă
δέομαι (cu gen. persoanei; aor. ἐδεήθην) a ruga, a se ruga, a cere
Δερβαῖος, -α, -ον din Derbe
Δέρβη, -ης Derbe
δέρμα, -ατος piele
δερμάτινος, -η, -ον de piele
δέρω (aor. ἔδειρα, viit. pas. δαρήσομαι) a bate, a lovi
δεσμεύω a lega
δέσμη, -ης snop
δέσμιος, -α (sau -ος), -ον 1. legat, înlănțuit; 2. întemnițat, închis
δεσμός, -οῦ (pl. δεσμά) legătură; (pl.) lanțuri
δεσμοφύλαξ, -ακος temnicer
δεσμωτήριον, -ου temniță
δεσμώτης, -ου întemnițat
δεσπότης, -ου stăpân
δεῦρο 1. [hai!], vino! 2. acum
δεῦτε [haideți!], veniți!
δευτεραῖος, -α, -ον [al doilea], peste două zile
δεύτερος, -α, -ον al doilea; în expresiile: ἐκ δευτέρου, ἐν τῷ δευτέρῳ, δεύτερον – a doua oară; de două ori
δευτερόπρωτος, -ον al doilea după cel dintâi
δέχομαι a primi, a lua
δέω 1. a lega; 2. a întemnița, a înlănțui; 3. a înfășura
δή așadar, dar
δῆλος, -η, -ον vădit, învederat, limpede; δῆλον ποιέω – a vădi
δηλόω a arăta, a însemna, a vădi
Δημᾶς, -ᾶ Dimas
δημηγορέω a cuvânta [în fața poporului]
Δημήτριος, -ου Dimitrie
δημιουργός, -οῦ [făuritor, demiurg], făcător
δῆμος, -ου popor
δημόσιος, -α, -ον [al poporului], obștesc; (adv.) δημοσίᾳ – înaintea poporului
δηνάριον, -ου dinar
δήποτε orice
δήπου într-adevăr
διά Cu gen.: 1. prin, printre; 2. în timpul; 3. după; 4. vreme de. Cu ac.: 1. pen-

tru, din pricina; διὰ τοῦτο – de aceea, pentru aceasta; 2. (cu inf. articulat) că, fiindcă; 3. διὰ τί – pentru ce? de ce?
δια-βαίνω a trece
δια-βάλλω a pârî
δια-βεβαιόομαι a adeveri, a da încredințare
δια-βλέπω a vedea
διάβολος, -ου 1. (adj.) clevetitor; 2. (subst.) diavol
δι-αγγέλλω a vesti
δια-γίνομαι a trece (despre timp, zile etc.)
δια-γινώσκω [a face o cercetare juridică], a lămuri
διάγνωσις, -εως hotărâre
δια-γνωρίζω a vesti
δια-γογγύζω a cârti, a murmura
δια-γρηγορέω a se trezi
δι-άγω a petrece (viața)
δια-δέχομαι a primi [prin moştenire]
διάδημα, -ματος diademă
δια-δίδωμι [a da împărțind], a împărți
διάδοχος, -ου urmaş
δια-ζώννυμι a încinge; (med.) a se încinge cu
διαθήκη, -ης testament
διαίρεσις, -εως împărțire
δι-αιρέω a împărți
δια-καθαρίζω a curăța
δια-κατ-ελέγχομαι a înfrunta
διακονέω 1. a sluji; 2. [a sluji ca diacon], a fi diaconit
διακονία, -ας slujire, slujbă
διάκονος, -ου (m. sau f.) 1. slujitor; slujitoare; 2. diacon; 3. (fem.) diaconiță
διακόσιοι, -αι, -α două sute
δι-ακούομαι a asculta
δια-κρίνω 1. a judeca; 2. a deosebi; a desluşi; 3. (med.) a face deosebire; 4. (med.) a se îndoi; 5. (med.) a se împotrivi
διάκρισις, -εως 1. judecare; 2. deosebire
δια-κωλύω a opri
δια-λαλέω 1. a vorbi; 2. a răspândi (cuvinte)
δια-λέγομαι 1. a vorbi (între ei); 2. a sta de vorbă; 3. a se certa
δια-λείπω a înceta
διάλεκτος, -ου (f.) [dialect], limbă
δι-αλλάσσομαι a se împăca
δια-λογίζομαι 1. a vorbi (între ei); a se vorbi (între ei); a se întreba; 2. a cugeta
διαλογισμός, -οῦ 1. cuget, gând; 2. îndoială
δια-λύω a risipi
δια-μαρτύρομαι a da mărturie, a mărturisi
δια-μάχομαι [a se lupta unii cu alții], a se certa
δια-μένω a rămâne, a rămâne până la capăt
δια-μερίζω 1. a împărți; 2. a dezbina
διαμερισμός, -οῦ dezbinare
δια-νέμω a răspândi
δια-νεύω a face semne
διανόημα, -ματος gând
διάνοια, -ας cuget
δι-αν-οίγω 1. a deschide; 2. a desluşi
δια-νυκτερεύω a petrece noaptea
δια-νύω a sfârşi
δια-περάω a trece, a trece dincolo, a trece de cealaltă parte; a trece marea
δια-πλέω a străbate [cu corabia]
δια-πονέομαι a se mânia
δια-πορεύομαι a merge prin, a străbate, a trece
δι-απορέω a fi nedumerit, a se nedumeri
δια-πραγματεύομαι a neguțători
δια-πρίω a fremăta de mânie
δι-αρπάζω a fura, a răpi, a jefui
δια-ρρήγνυμι 1. a sfâşia, a rupe; 2. a

sfărâma
δια-σαφέω a spune lămurit
δια-σείω a asupri
δια-σκορπίζω a împrăştia, a risipi
δια-σπάω a rupe, a sfâşia
δια-σπείρω a risipi
διασπορά, -ᾶς diaspora; ἡ διασπορὰ τῶν Ἑλλήνων – cei împrăştiaţi printre elini
δια-στέλλομαι a porunci
διάστημα, -ματος [distanţă], răstimp
διαστολή, -ῆς deosebire; δίδωμι διαστολὴν τοῖς φθόγγοις – a da sunete deosebite (despre instrumente muzicale)
δια-στρέφω 1. a întoarce; 2. a strica, a strâmba; (part.) strâmb; 3. a răzvrăti
δια-σῴζω 1. a izbăvi, a scăpa, a mântui; 2. a duce teafăr
διαταγή, -ῆς 1. rânduială; 2. poruncă
διάταγμα, -ματος poruncă
δια-ταράσσω (med.) a se tulbura
δια-τάσσω 1. a porunci, a da ca poruncă; 2. a rândui
δια-τελέω a rămâne [într-o anumită stare]
δια-τηρέω a păstra, a păzi
δια-τίθεμαι a lăsa prin testament
δια-τρίβω a petrece
διατροφή, -ῆς (pl.) hrană
δι-αυγάζω a străluci în zori
διαυγής, -ές străveziu
δια-φέρω 1. a se deosebi; (part.) deosebit, însemnat; 2. [a fi aparte], a fi de folos; 3. a privi (pe cineva); οὐδέν μοι διαφέρει – nu mă priveşte; 4. a trece; 5. a purta; 6. (med.) a se răspândi;
δια-φεύγω a scăpa [prin fugă]
δια-φημίζω a răspândi (un cuvânt), a vesti
δια-φθείρω a strica; (pas., despre corăbii) a se sfărâma
διαφθορά, -ᾶς stricăciune
διάφορος, -ον felurit, deosebit, osebit
δια-φυλάσσω a păzi [teafăr]
δια-χειρίζω a omorî, a omorî cu mâna sa
δια-χωρίζω (med.) a se despărţi
διδακτικός, -ή, -όν învăţător, destoinic să dea învăţătură
διδακτός, -ή, -όν învăţat
διδασκαλία, -ας învăţătură
διδάσκαλος, -ου învăţător
διδάσκω (viit. διδάξω, aor. ἐδίδαξα, aor. pas. ἐδιδάχθην) a învăţa
διδαχή, -ῆς învăţătură
δίδραχμον, -ου [drahmă dublă], didrahma
δίδυμος, -ου geamăn
δίδωμι (viit. δώσω, aor. ἔδωκα sau ἔδωσα, aor. pas. ἐδόθην) 1. a da; 2. ἐγκοπὴν δίδωμι – a pune piedică
δι-εγείρω 1. a scula, a deştepta, a trezi; 2. (med.) a se scula; 3. (med.) a se stârni (despre mare)
δι-εν-θυμέομαι a se gândi [în sinea sa]
διέξοδος, -ου (f.) răspântie
διερμηνευτής, -οῦ tălmăcitor
δι-ερμηνεύω a tâlcui, a tălmăci
δι-έρχομαι 1. a umbla (prin), a străbate, a trece, a merge, a călători, a veni; 2. a petrece; 3. a se răspândi;
δι-ερωτάω a întreba (de ceva)
διετής, -ές [în vârstă] de doi ani
διετία, -ας [perioadă de] doi ani
δι-ηγέομαι a povesti, a spune
διήγησις, -εως istorisire
διηνεκής, -ές [neîncetat]; în expresia εἰς τὸ διηνεκές – neîncetat, de-a pururea, de-a pururi
διθάλασσος, -ου [loc unde se întâlnesc două mări]; τόπος διθάλασσος – dâmb de nisip
δι-ϊκνέομαι [a pătrunde]; (part.) pătrunzător

δι-ΐστημι 1. a trece mai departe; 2. (despre timp) a trece; 3. a se despărţi
δι-ϊσχυρίζομαι a întări [o spusă a cuiva]
δικαιοκρισία, -ας dreaptă judecată
δίκαιος, -α, -ον [corect], drept
δικαιοσύνη, -ης dreptate
δικαιόω 1. a îndrepta; (med.) a se îndrepta; 2. (pas.) a se dovedi drept, a fi găsit drept, a fi aflat drept; a se îndreptăţi; a se încredinţa de dreptatea (cuiva)
δικαίωμα, -ματος 1. îndreptare; 2. dreptate; 3. rânduială
δικαίως 1. pe drept, cum se cuvine, cu dreptate; 2. în dreptate, cu dreptate
δικαίωσις, -εως îndreptare
δικαστής, -οῦ judecător
δίκη, -ης 1. dreptate; 2. osândă, osândire, pedeapsă
δίκτυον, -ου năvod, mreajă
δίλογος, -ον care vorbeşte în două feluri
διό de aceea, pentru aceea
δι-οδεύω a străbate, a trece prin
Διονύσιος, -ου Dionisie
διόπερ de aceea
Διοπετής, -ές căzut-din-cer (despre o statuie)
διόρθωσις, -εως îndreptare
δι-ορύσσω a sparge; a săpa (despre o comoară)
Διόσκουροι, -ων Dioscuri
διότι că, fiindcă, pentru că
Διοτρέφης, -ους Diotref
διπλοῦς, -ῆ, -οῦν [dublu], îndoit; διπλότερον ὑμῶν – de două ori mai mult decât voi
διπλόω a îndoi
δίς 1. de două ori; 2. a doua oară, încă o dată
διστάζω a se îndoi (în credinţă)
δίστομος, -ον cu două tăişuri
δισχίλιοι, -αι, -α două mii
δι-ϋλίζω a strecura
διχάζω a despărţi
διχοστασία, -ας dezbinare
διχοτομέω a tăia în două
διψάω a înseta, a-i fi sete
δίψος, -ους sete
δίψυχος, -ον îndoit la suflet
διωγμός, -οῦ prigoană, prigonire
διώκτης, -ου prigonitor
διώκω 1. a urma, a urmări, a căuta; 2. a urmări, a se lua după cineva; 3. a prigoni
δόγμα, -ατος 1. [decret imperial], poruncă; 2. învăţătură, dogmă
δογματίζω a fi sub porunci
δοκέω (aor. ἔδοξα) 1. a crede, a socoti, a gândi; 2. a părea; (impers.) δοκεῖ μοι – [eu cred], mi se pare; 3. a i se părea; 4. a găsi de cuviinţă, a socoti de cuviinţă; 5. a fi socotit; a fi socotit de seamă
δοκιμάζω 1. [a pune la încercare], a încerca, a cerceta; 2. a lămuri (în foc), a desluşi; 3. a încuviinţa, a socoti [vrednic]; 4. a dovedi
δοκιμή, -ῆς 1. încercare; 2. dovadă; 3. primire [ca bun]
δοκίμιον, -ου încercare
δόκιμος, -ον încercat
δοκός, -οῦ bârnă
δόλιος, -α, -ον viclean
δολιόω a vicleni
δόλος, -ου vicleşug, înşelăciune
δολόω a măslui
δόμα, -ματος [lucru în] dar
δόξα, -ης slavă
δοξάζω a slăvi, a proslăvi
δορκάς, -άδος (f.) căprioară
δόσις, -εως [acţiunea de] a da, dare
δότης, -ου cel ce dă
δουλαγωγέω a supune robiei

δουλεία, -ας robie
δουλεύω 1. a sluji; 2. a se robi, a robi (intr.), a fi rob, a se face rob
δούλη, -ης roabă
δοῦλος, -ου rob, slugă
δουλόω a robi, a înrobi
δοχή, -ῆς ospăț
δράκων, -οντος balaur
δράσσομαι a prinde
δραχμή, -ῆς drahmă
δρέπανον, -ου seceră
δρόμος, -ου drum, cale
Δρούσιλλα, -ης Drusila
δύναμαι (aor. pas. ἠδυνήθην sau ἠδυνάσθην) 1. a putea; 2. a se putea, a fi cu putință
δύναμις, -εως putere
δυναμόω a întări
δυνάστης, -ου [om] puternic, mare dregător
δυνατέω a fi puternic
δυνατός, -ή, -όν 1. puternic, destoinic; care are putere; τὸ δυνατόν – puterea; 2. δυνατός εἰμι – a putea; 3. cu putință
δύνω (aor. 1 ἔδυσα, aor. 2 ἔδυν) a apune
δύο (dat. δυσί) doi, două
δυσβάστακτος, -ον greu de purtat, cu anevoie de purtat
δυσεντέριον, -ου dizenterie
δυσερμήνευτος, -ον greu de tâlcuit
δύσκολος, -ον greu
δυσκόλως greu, cu greu
δυσμή, -ῆς (pl.) Apus
δυσνόητος, -ον cu anevoie de înțeles
δυσφημία, -ας defăimare
δώδεκα doisprezece, douăsprezece
δωδέκατος, -η, -ον al doisprezecelea
δωδεκάφυλον, -ου cele douăsprezece seminții
δῶμα, -ατος acoperiş, acoperişul casei
δωρεά, -ᾶς dar
δωρεάν 1. în dar; 2. în zadar
δωρέομαι a dărui
δώρημα, -ματος dar
δῶρον, -ου 1. dar; 2. dar, danie; 3. dăruit lui Dumnezeu

E

ἔα (interj.) ei
ἐάν dacă, de (vezi εἰ)
ἐάνπερ numai dacă
ἑαυτοῦ (pron. refl., la cazurile oblice) el, el însuşi, al său (însuşi), sine
ἐάω (impf. εἴων, viit. ἐάσω, aor. εἴασα) a lăsa, a îngădui; ἐᾶτε – [lăsați!], opriți-vă!
ἑβδομήκοντα şaptezeci
ἑβδομηκοντάκις de şaptezeci de ori
ἕβδομος, -η, -ον al şaptelea
Ἔβερ (m., indecl.) Eber
Ἑβραῖος, -α, -ον evreu
ἑβραΐς, -ΐδος evreiesc (despre limbă)
ἑβραϊστί [în limba evreiască], evreieşte
ἐγγίζω a se apropia
ἐγ-γράφω a scrie
ἔγγυος, -ου chezaş
ἐγγύς aproape; ἐγγὺς γίνομαι – a se apropia; (adj.) de aproape
ἐγείρω 1. a ridica; 2. a deştepta; 3. a scula (din morți), a învia (pe cineva); 4. (pas.) a se scula, a se ridica; 5. (pas.) a se scula (din morți); a învia;
ἔγερσις, -εως înviere
ἐγκάθετος, -ου iscoadă
ἐγκαίνια, -ων Praznicul Înnoirii
ἐγ-καινίζω a înnoi
ἐγ-καλέω a învinui, a aduce învinuire
ἐγ-κατα-λείπω 1. a lăsa; 2. a părăsi
ἐγ-κατ-οικέω a locui [printre]
ἐγ-κεντρίζω a altoi
ἔγκλημα, -ματος vină
ἐγ-κομβόομαι a se îmbrăca

ἐγκοπή, -ῆς piedică
ἐγ-κόπτω a împiedica, a opri, a ține
ἐγκράτεια, -ας înfrânare
ἐγ-κρατεύομαι a se înfrâna
ἐγκρατής, -ές înfrânat
ἐγ-κρίνω [a socoti ca fiind pe aceeaşi treaptă], a se număra
ἐγ-κρύπτω a ascunde (în)
ἔγκυος, -ον [însărcinată]; ἔγκυός εἰμι – a avea în pântece
ἐγ-χρίω a unge
ἐγώ (pron. pers.) eu
ἐδαφίζω a face una cu pământul
ἔδαφος, -ους [suprafața pământului], pământ
ἑδραῖος, -α, -ον [neclintit], tare, întărit
ἑδραίωμα, -ματος temelie
Ἑζεκίας, -ου Iezechia
ἐθελοθρησκία, -ας [religie aleasă din propria voință], închinare după voia proprie
ἐθίζω [a obişnui]; τὸ εἰθισμένον – obiceiul
ἐθνάρχης, -ου [guvernator], etnarh
ἐθνικός, -ή, -όν păgân
ἐθνικῶς (adv.) ca neamurile
ἔθνος, -ους neam
ἔθος, -ους obicei, datină
εἰ 1. (conj. cond.) dacă, de; 2. εἰ καί sau καὶ εἰ (conj. conces.) deşi, chiar dacă; 3. εἰ μή – decât, ci numai; 4. εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν – [doar-doar], doar de L-ar pipăi
εἴγε dacă într-adevăr
εἶδος, -ους 1. [înfățişare], chip; 2. [ceea ce se vede], vedere; 3. fel
εἰδωλεῖον, -ου templu idolesc
εἰδωλόθυτον, -ου ceea ce este jertfit idolilor
εἰδωλολάτρης, -ου închinător la idoli
εἰδωλολατρεία, -ας Vezi εἰδωλολατρία
εἰδωλολατρία, -ας închinare la idoli, slujire idolească
εἴδωλον, -ου idol
εἰκῇ în zadar
εἴκοσι douăzeci
εἰκοσιτρεῖς douăzeci; v. εἴκοσι şi τρεῖς
εἴκω [a da înapoi, a ceda], a se pleca
εἴκω (2) (doar la pf. ἔοικα) a se asemăna
εἰκών, -όνος (f.) chip
εἰλικρίνεια, -ας [sinceritate], curăție
εἰλικρινής, -ές [sincer], curat
εἰμή decât; v. εἰ
εἰμί a fi
εἴπερ 1. dacă; 2. de vreme ce; 3. καὶ εἴπερ – deşi
εἰρηνεύω a fi în pace
εἰρήνη, -ης pace
εἰρηνικός, -ή, -όν lucrător [dătător] de pace
εἰρηνοποιέω a face pace
εἰρηνοποιός, -όν făcător de pace
εἰς (cu ac.) 1. în, întru; 2. spre, către, la, până (la), pe, pentru; (cu inf.) ca să; 3. împotriva; 4. (sens rel.) despre, de
εἷς, μία, ἕν (gen. ἑνός, μιᾶς, ἑνός) unu
εἰσ-άγω a aduce înăuntru, a băga, a aduce, a duce
εἰσ-ακούω a auzi, a asculta
εἰσ-δέχομαι a primi
εἴσ-ειμι a intra
εἰσ-έρχομαι a intra
εἰσ-καλέομαι a chema
εἴσοδος, -ου (f.) intrare, venire
εἰσ-πηδάω a sări [înăuntru], a se repezi înăuntru
εἰσ-πορεύομαι 1. a intra; 2. a merge
εἰσ-τρέχω a alerga înăuntru
εἰσ-φέρω a duce înăuntru, a duce (în), a aduce (în)
εἶτα apoi, după aceea
εἴτε 1. fie; (în înşiruiri) fie... fie...; fie că... fie că...; 2. (la început de frază) εἴτε ὑπὲρ – cât despre; 3. iar; 4. dacă; iar dacă;
εἴωθα (pf. cu valoare de prez.) a avea

obiceiul, a obişnui
εἰωθός (part. perf. n. al vb. εἴωθα) în expresia κατὰ τὸ εἰωθός – după obicei
ἐκ, ἐξ (cu gen.) 1. din, dinspre, de, de la; 2. dintre, între; 3. în expresii: ἐξ ἀνάγκης – de nevoie, din nevoie; ἐκ μέρους – în parte; ἐκ μέτρου – cu măsură
ἕκαστος, -η, -ον fiecare
ἑκάστοτε de fiecare dată
ἑκατόν sută
ἑκατονταετής, -ές de o sută de ani
ἑκατονταπλασίων, -ον însutit
ἑκατοντάρχης, -ου sutaş
ἐκ-βάλλω 1. a scoate, a scoate afară; 2. a arunca, a arunca afară, a da (afară)
ἔκβασις, -εως ieşire
ἐκβολή, -ῆς [aruncarea balastului]; ἐκβολὴν ἐποιοῦντο – au aruncat încărcătura
ἐκ-γαμίζω 1. a mărita; 2. a se mărita
ἔκγονος, -ον [care se naşte din, urmaș]; (subst. m. sau f.) nepot [de bunic]
ἐκ-δαπανάω (pas.) a se cheltui [în întregime]
ἐκ-δέχομαι a aştepta
ἔκδηλος, -ον vădit
ἐκ-δημέω a sălăşlui departe, a sălăşlui afară (din ceva), a sălăşlui în afară
ἐκ-δίδωμι [a da în arendă], a da
ἐκ-δι-ηγέομαι a povesti
ἐκ-δικέω 1. a face dreptate; 2. a răzbuna
ἐκδίκησις, -εως 1. dreptate; 2. răzbunare; ἐκδίκησιν ποιέω – a răzbuna; 3. pedepsire
ἔκδικος, -ον răzbunător
ἐκ-διώκω a prigoni
ἔκδοτος, -ον dat pe mâinile (cuiva)
ἐκδοχή, -ῆς aşteptare
ἐκ-δύω a dezbrăca
ἐκεῖ 1. acolo; 2. dincolo
ἐκεῖθεν de acolo; ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν – de o parte şi de alta
ἐκεῖνος, -η, -ο 1. acel; 2. acela
ἐκεῖσε acolo
ἐκ-ζητέω 1. a cere; 2. a căuta
ἐκ-θαμβέομαι a se spăimânta
ἔκθαμβος, -ον plin de uimire
ἔκθετος, -ον [abandonat], ἔκθετα ποιέω τὰ βρέφη – a(-şi) arunca pruncii
ἐκ-καθαίρω a curăți
ἐκ-κακέω [a-și pierde curajul], a da înapoi
ἐκ-καίομαι a se aprinde
ἐκ-κεντέω a împunge
ἐκ-κλάω a tăia, a frânge
ἐκ-κλείω 1. a înlătura; 2. a despărți
ἐκκλησία, -ας 1. adunare; 2. Biserică; 3. biserică
ἐκ-κλίνω 1. a se abate; 2. a se feri
ἐκ-κολυμβάω a înota
ἐκ-κομίζω [a căra afară], a scoate
ἐκ-κόπτω a tăia
ἐκ-κρεμάμαι a se ține după (cineva)
ἐκ-λαλέω [a devălui, a divulga], a spune
ἐκ-λάμπω a străluci
ἐκ-λανθάνομαι a uita
ἐκ-λέγω a alege
ἐκ-λείπω a pieri, a se sfârşi
ἐκλεκτός, -ή, -όν ales
ἐκλογή, -ῆς alegere; σκεῦος ἐκλογῆς – [vas al alegerii], vas ales
ἐκ-λύω (pas.) a se istovi, a fi istovit, a slăbi
ἐκ-μάσσω a şterge
ἐκ-μυκτηρίζω a râde (de cineva), a lua (pe cineva) în râs
ἐκ-νεύω a se da la o parte
ἐκ-νήφω [a fi treaz], a se trezi
ἑκούσιος, -α, -ον [de voie]; κατὰ ἑκούσιον – de bunăvoie
ἑκουσίως de bunăvoie
ἔκπαλαι din vechime, de demult

ἐκ-πειράζω a ispiti
ἐκ-πέμπω a trimite
ἐκ-πετάννυμι a întinde
ἐκ-πίπτω 1. a cădea; 2. a naufragia
ἐκ-πλέω a pleca pe mare, a pleca cu corabia, a porni cu corabia
ἐκ-πληρόω a împlini
ἐκπλήρωσις, -εως împlinire
ἐκ-πλήσσω (pas.) a se uimi, a fi uimit, a se minuna
ἐκ-πνέω a-şi da duhul
ἐκ-πορεύομαι a ieşi, a pleca, a se duce; a veni; (despre Sfântul Duh) a purcede
ἐκ-πορνεύω [a fi prostituată], a desfrâna
ἐκ-πτύω a dispreţui
ἐκ-ριζόω a smulge, a smulge din rădăcină, a dezrădăcina
ἔκστασις, -εως 1. minunare, uimire; 2. extaz
ἐκ-στρέφω (pas.) a se abate
ἐκ-ταράσσω a tulbura
ἐκ-τείνω a întinde
ἐκ-τελέω a isprăvi
ἐκτένεια, -ας stăruinţă
ἐκτενής, -ές stăruitor
ἐκτενῶς cu stăruinţă
ἐκ-τίθημι 1. a arunca; 2. [a expune], a înfăţişa, a vorbi
ἐκ-τινάσσω a scutura
ἕκτος, -η, -ον al şaselea
ἐκτός (cu gen.) afară de, în afară (de), afară (numai dacă); τὸ ἐκτός – (partea) din afară; decât
ἐκ-τρέπω (med.) 1. a se întoarce; 2. a rătăci
ἐκ-τρέφω a hrăni, a creşte
ἔκτρωμα, -ματος prunc lepădat înainte de vreme
ἐκ-φέρω a scoate afară, a scoate
ἐκ-φεύγω a scăpa, a afla scăpare, a fugi
ἐκ-φοβέω a înfricoşa
ἔκφοβος, -ον înfricoşat
ἐκ-φύω a odrăsli
ἐκ-χέω a vărsa
ἐκ-χωρέω [a pleca din ţinut], a ieşi
ἐκ-ψύχω a-şi da sufletul
ἑκών, -οῦσα, -όν de voie, de bunăvoie
ἐλαία, -ας 1. măslin; 2. măslină
ἔλαιον, -ου untdelemn
Ἐλαιών, -ῶνος [livadă de măslini]; al Măslinilor (despre Muntele Măslinilor)
Ἐλαμίτης, -ου elamit
ἐλάττων, -ον comp. al lui μικρός (– mic) şi al lui ἐλαχύς (– puţin)
ἐλαττονέω a se împuţina
ἐλαττόω a micşora
ἐλαύνω 1. a mâna, împinge, a purta; 2. a vâsli
ἐλαφρία, -ας uşurătate
ἐλαφρός, -ά, -όν uşor
ἐλάχιστος, -η, -ον superl. al lui μικρός (– mic) şi al lui ἐλαχύς (– puţin)
Ἐλεάζαρ (m., indecl.) Eleazar
ἔλεγξις, -εως mustrare
ἔλεγχος, -ου 1. dovedire; 2. mustrare
ἐλέγχω 1. a vădi, a dovedi; 2. a mustra
ἐλεεινός, -ή, -όν de plâns, vrednic de plâns
ἐλεέω a milui, a avea milă
ἐλεημοσύνη, -ης milostenie
ἐλεήμων, -ον milostiv
ἔλεος, -ους milă, miluire
ἐλευθερία, -ας libertate
ἐλεύθερος, -α, -ον liber
ἐλευθερόω a face liber, a elibera
ἔλευσις, -εως venire
ἐλεφάντινος, -η, -ον de fildeş
Ἐλιακείμ (m., indecl.) Eliachim
Ἐλιέζερ (m., indecl.) Eliezer
Ἐλιούδ (m., indecl.) Eliud
Ἐλισάβετ (f., indecl.) Elisabeta

Ἐλισαῖος, -ου Elisei
ἑλίσσω (viit. ἑλίξω) a înfăşura, a face sul
ἕλκος, -ους bubă
ἑλκόω (part. perf. pas. εἱλκόμενος) (part. med.-pas.) plin de bube
ἑλκύω (impf. εἷλκον, aor. εἵλκυσα) 1. a trage, a târî; 2. a scoate (sabia)
Ἑλλάς, -άδος (f.) Elada
Ἕλλην, -ηνος elin
ἑλληνικός, -ή, -όν elinesc
Ἑλληνίς, -ίδος 1. elină; 2. păgână
Ἑλληνιστής, -οῦ elenist
ἑλληνιστί elineşte
ἐλ-λογέω a socoti
Ἐλμωδάμ (m., indecl.) Elmadam
ἐλπίζω a nădăjdui
ἐλπίς, -ίδος nădejde
Ἐλύμας, -α Elimas
Ἐλωΐ (expresie ebraică) Eloí
ἐμαυτοῦ (pron. refl., la cazurile oblice) eu însumi, al meu (însumi)
ἐμ-βαίνω a intra, a urca, a se urca, a se sui, a pleca (într-o corabie)
ἐμ-βάλλω a arunca
ἐμ-βάπτω a întinge
ἐμ-βατεύω a intra în
ἐμ-βιβάζω a sui (pe cineva într-o corabie)
ἐμ-βλέπω a privi, a vedea, a se uita
ἐμ-βριμάομαι 1. a vorbi cu asprime, a se înăspri; 2. a suspina
ἐμέω (aor. ἤμεσα) [a vomita], a vărsa
ἐμ-μαίνομαι a se mânia împotriva (cuiva)
Ἐμμανουήλ (m., indecl.) Emanuel
Ἐμμαοῦς (f., indecl.) Emaus
ἐμ-μένω a rămâne, a stărui (în)
Ἐμμόρ (m., indecl.) Emor
ἐμός, -ή, -όν (adj. pron. pos.) al meu
ἐμπαιγμός, -οῦ batjocură
ἐμ-παίζω a batjocori, a-şi bate joc de, a lua în râs
ἐμπαίκτης, -ου (subst.) batjocoritor
ἐμ-περιπατέω a umbla întru (cineva)
ἐμ-πίπλημι a umple, a sătura; (part. pas.) sătul
ἐμ-πίπρημι [a da foc], a arde
ἐμ-πίπτω a cădea (în)
ἐμ-πλέκω (act. şi med.) a se încurca
ἐμπλοκή, -ῆς împletire
ἐμ-πνέω a sufla
ἐμ-πορεύομαι a face negoț, a neguțători
ἐμπορία, -ας neguțătorie
ἐμπόριον, -ου [piață] de negustorie
ἔμπορος, -ου negustor, neguțător
ἔμπροσθεν 1. (adv.) înainte, dinainte; τὰ ἔμπροσθεν – cele dinainte; 2. (prep. cu gen.) înaintea, în fața, înainte de
ἐμ-πτύω a scuipa
ἐμφανής, -ές arătat; ἐμφανής γίνομαι – a se arăta
ἐμ-φανίζω (act. şi med.) a se arăta, a se înfățişa
ἔμφοβος, -ον [înfricoşat]; în expresia ἔμφοβος γίνομαι – a se înfricoşa, a se înspăimânta
ἐμ-φυσάω a sufla asupra (cuiva)
ἔμφυτος, -ον sădit
ἐν (cu dat.) 1. în, pe, la; 2. cu, prin; 3. între, printre
ἐν-αγκαλίζομαι a lua în brațe
ἐνάλιος, -ον [care vietuieşte în mare]; (subst. pl.) vietăți din mare
ἔναντι (cu gen.) înaintea
ἐναντίον (cu gen.) în fața, înaintea
ἐναντίος, -ον 1. potrivnic, împotrivă; 2. ἐξ ἐναντίας – în fața
ἐν-άρχομαι a începe
ἔνατος, -η, -ον al nouălea
ἐνδεής, -ές lipsit
ἔνδειγμα, -ματος [dovadă], semn
ἐν-δείκνυμι 1. a arăta; 2. a face

ἔνδειξις, -εως dovadă, semn, arătare
ἕνδεκα unsprezece
ἑνδέκατος, -η, -ον al unsprezecelea
ἐν-δέχομαι (impers. 3 sg.) a fi cu putință
ἐν-δημέω a sălăşlui
ἐν-διδύσκω a îmbrăca, a se îmbrăca
ἔνδικος, -ον [just], drept
ἐνδόμησις, -εως zidărie
ἐν-δοξάζω a proslăvi
ἔνδοξος, -ον slăvit, întru slavă
ἔνδυμα, -ματος îmbrăcăminte, haină
ἐν-δυναμόω a întări, a da putere; (pas.) a lua putere
ἐν-δύνω a se vârî
ἔνδυσις, -εως îmbrăcare
ἐν-δύω a îmbrăca; (med.) a fi îmbrăcat, a se îmbrăca, a purta veşminte
ἐνέδρα, -ας [capcană], cursă
ἐν-εδρεύω a pândi
ἐν-ειλέω a înfăşura
ἔν-ειμι a fi înăuntrul (cuiva)
ἕνεκα (cu gen.) pentru, din pricina
ἐνεός, -ά, -όν fără grai
ἐνέργεια, -ας lucrare
ἐν-εργέω (act. şi med.) a lucra, a se lucra; a se face (puteri); (part. med.) lucrător
ἐνέργημα, -ματος lucrare
ἐνεργής, -ές lucrător
ἐν-ευλογέω a binecuvânta
ἐν-έχω 1. a urî; 2. (pas.) a fi prins (într-un jug)
ἐνθάδε 1. aici; 2. acolo
ἔνθεν de aici
ἐν-θυμέομαι a cugeta [întru sine], a se gândi
ἐνθύμησις, -εως gând
ἐνιαυτός, -οῦ an
ἐν-ίστημι 1. a fi de față, a veni; 2. (part. perf.) de acum (veacul etc.)
ἐν-ισχύω 1. a întări; 2. a se întări
ἐννέα nouă
ἐννενήκοντα nouăzeci
ἐν-νεύω a face semn [din cap]
ἔννοια, -ας gând
ἔννομος, -ον legiuit, în lege
ἔννυχος, -ον de noapte
ἐν-οικέω a locui, a se sălăşlui
ἑνότης, -ητος [faptul de a fi unul], unitate
ἐν-οχλέω a tulbura
ἔνοχος, -ον 1. vinovat; 2. ținut în (ceva)
ἔνταλμα, -ματος poruncă
ἐν-ταφιάζω a îngropa, a înmormânta
ἐνταφιασμός, -οῦ îngropare
ἐν-τέλλομαι a porunci
ἐντεῦθεν 1. de aici; 2. ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν sau ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν – de o parte şi de alta
ἔντευξις, -εως mijlocire, rugăciune
ἔντιμος, -ον de cinste, în cinste, întru cinste, de mare preț
ἐντολή, -ῆς poruncă
ἐντόπιος, -ον localnic
ἐντός înăuntru; τὸ ἐντός – partea dinăuntru (a unui pahar)
ἐν-τρέπω a ruşina; (pas.) a se ruşina
ἐν-τρέφω a hrăni
ἔντρομος, -ον 1. cutremurat; 2. ἔντρομος γίνομαι – a tremura, a se înspăimânta
ἐντροπή, -ῆς ruşinare
ἐν-τρυφάω a se desfăta
ἐν-τυγχάνω 1. a mijloci; 2. [a se întâlni cu cineva], a veni (la cineva)
ἐν-τυλίσσω a înfăşura
ἐν-τυπόω a întipări
ἐν-υβρίζω a ocărî
ἐν-υπνιάζομαι a visa
ἐνύπνιον, -ου vis
ἐνώπιον (cu gen.) înaintea, în fața
Ἐνώς (m., indecl.) Enos
ἐν-ωτίζομαι [a pune în urechi], a auzi

Ἐνώχ (m., indecl.) Enoh
ἕξ şase
ἐξ-αγγέλλω a vesti
ἐξ-αγοράζω a răscùmpăra
ἐξ-άγω a scoate, a scoate afară, a mâna afară
ἐξ-αιρέω a scoate
ἐξ-αίρω a scoate
ἐξ-αιτέομαι a cere
ἐξαίφνης deodată, dintr-o dată, fără de veste
ἐξ-ακολουθέω a urma
ἑξακόσιοι, -αι, -α şase sute
ἐξ-αλείφω a şterge
ἐξ-άλλομαι a sări
ἐξανάστασις, -εως înviere
ἐξ-ανα-τέλλω a răsări (despre o sămânță)
ἐξ-αν-ίστημι 1. a ridica; a se ridica
ἐξ-απατάω a înşela, a amăgi
ἐξάπινα deodată
ἐξ-απορέομαι a nu avea cale de ieşire; a nu mai avea nădejde [să]
ἐξ-απο-στέλλω 1. a trimite (afară); 2. a scoate afară
ἐξ-αρτίζω 1. a se împlini (zilele); 2. [a fi echipat complet], a fi pregătit
ἐξ-αστράπτω a străluci
ἐξαυτῆς îndată
ἐξ-εγείρω 1. a ridica; 2. a învia
ἔξ-ειμι (de la εἰμί – a fi) 1. a fi îngăduit, a fi (cuiva) slobod; 2. a se cuveni; 3. a sta în puterea (cuiva)
ἔξ-ειμι-2 (de la εἶμι – a merge) a ieşi
ἐξ-έλκω a trage [către]
ἐξέραμα, -ματος vărsătură
ἐξ-ερευνάω a cerceta
ἐξ-έρχομαι a ieşi
ἐξ-ετάζω 1. a cerceta; 2. a întreba
ἐξ-ηγέομαι 1. a povesti; 2. a face cunoscut; 3. a lămuri
ἑξήκοντα şaizeci
ἑξῆς [următor] în expresii temporale: ἐν τῇ ἑξῆς [ἡμέρᾳ] – în ziua următoare sau τῇ ἑξῆς – a doua zi
ἐξ-ηχέω a răsuna
ἕξις, -εως obişnuință
ἐξ-ίστημι 1. a se mira; 2. a fi uimit, a fi cuprins de umire; 3. a-şi ieşi din fire, a-şi ieşi din minți; 4. a se minuna; 5. a se spăimânta
ἐξ-ισχύω a se întări
ἔξοδος, -ου (f.) 1. ieşire; 2. (fig.) moarte
ἐξ-ολεθρεύω a fi nimicit
ἐξ-ομολογέω 1. [a accepta] a primi; (med.) a mărturisi (tranz.); a se mărturisi (intranz.)
ἐξ-ορκίζω a jura
ἐξορκιστής, -οῦ [exorcist], izgonitor de draci
ἐξ-ορύσσω a scoate [de la locul lui], a desface
ἐξ-ουδενέω a fi defăimat
ἐξ-ουθενέω a dispreţui, a nu lua în seamă, a socoti de nimic
ἐξουσία, -ας 1. putere, stăpânire
ἐξουσιάζω a stăpâni, a fi stăpân
ἐξοχή, -ῆς [ieşit în afară, care trece peste măsură], în expresia οἱ κατ᾽ ἐξοχήν – cei mai de seamă
ἐξ-υπνίζω a trezi
ἔξυπνος, -ον [treaz]; ἔξυπνος γίνομαι – a se trezi
ἔξω afară
ἔξωθεν din afară, dinafară
ἐξ-ωθέω a izgoni, a scoate [afară]
ἐξώτερος, -α, -ον cel mai din afară
ἔοικα v. εἴκω (2)
ἑορτάζω a prăznui
ἑορτή, -ῆς sărbătoare, praznic
ἐπαγγελία, -ας făgăduință

ἐπ-αγγέλλομαι a făgădui
ἐπάγγελμα, -ματος făgăduință
ἐπ-άγω a aduce asupra
ἐπ-αγωνίζομαι a [se] lupta pentru
ἐπ-αθροίζω a aduna [într-o ceată]
Ἐπαίνετος, -ου Epenet
ἐπ-αινέω a lăuda
ἔπαινος, -ου laudă
ἐπ-αίρω a ridica
ἐπ-αισχύνομαι a se ruşina
ἐπ-αιτέω a cerşi
ἐπ-ακολουθέω a urma, a merge [pe urme]
ἐπ-ακούω a asculta
ἐπ-ακροάομαι a asculta [pe altul]
ἐπάν 1. îndată ce; 2. când
ἐπάναγκες (adj. n., folosit adverbial) de neapărată trebuință
ἐπ-αν-άγω a se întoarce [în]
ἐπ-ανα-κάμπτω a se întoarce (la)
ἐπ-ανα-μιμνήσκω [a reaminti], a aduce aminte din nou
ἐπ-ανα-παύομαι a se odihni [peste]
ἐπ-αν-έρχομαι [a reveni] a se întoarce
ἐπ-αν-ίστημι a ridica [pe cineva] împotriva [altcuiva]
ἐπανόρθωσις, -εως [corectare] îndreptare
ἐπάνω (adv. și prep. cu gen.) 1. deasupa, peste, pe; 2. mai mult de
ἐπ-αρκέω a ajuta, a fi de ajutor
ἐπαρχεία, -ας provincie
ἔπαυλις, -εως sălaş
ἐπαύριον a doua zi
Ἐπαφρᾶς, -ᾶ Epafras
ἐπ-αφρίζω a spumega
Ἐπαφρόδιτος, -ου Epafrodit
ἐπ-εγείρω a ridica
ἐπεί 1. (conj. cauz.) fiindcă, deoarece, de vreme ce; 2. (conj. temp.) după ce; 3. (adv.) altfel, altminteri; 4. (adv.) atunci; ἐπεὶ πῶς – atunci cum?

ἐπειδή că, pentru că, de vreme ce, fiindcă, întrucât
ἐπειδήπερ de vreme ce
ἔπ-ειμι (part.) τῇ ἐπιούσῃ – (ziua, noaptea) următoare, a doua zi
ἐπείπερ de vreme ce
ἐπεισαγωγή, -ῆς aducere
ἔπειτα apoi, după aceea
ἐπέκεινα (cu gen.) dincolo de
ἐπ-εκ-τείνομαι a se întinde
ἐπενδύτης, -ου haină
ἐπ-εν-δύω a se îmbrăca
ἐπ-έρχομαι a veni peste
ἐπ-ερωτάω 1. a întreba; 2. a cere
ἐπερώτημα, -ματος cercetare
ἐπ-έχω 1. a lua seama, a se uita cu luare aminte, a fi cu băgare de seamă; 2. a rămâne [undeva]
ἐπηρεάζω a năpăstui
ἐπί (prep. cu sensuri loc., temp. și fig.) 1. (cu gen.) la, peste, pe, în fața; în timpul; în zilele; 2. (cu dat.) pe, la, lângă etc.; 3. (cu ac.) la, peste, pe. În expresia ἐπὶ τὸ αὐτό: laolaltă, împreună, la un loc
ἐπι-βαίνω 1. a veni; a ajunge; 2. a se urca, a se sui; 3. a şedea
ἐπι-βάλλω 1. a pune [pe]; 2. a se năpusti peste; 3. a începe să; 4. în expresia τὸ ἐπιβάλλον μέρος – partea care se cuvine
ἐπι-βαρέω a îngreuia
ἐπι-βιβάζω a urca pe, a pune călare
ἐπι-βλέπω a căuta spre [cineva]
ἐπίβλημα, -ματος petic
ἐπι-βοάω a striga
ἐπιβουλή, -ῆς uneltire
ἐπι-γαμβρεύω a lua de soție [pe cumnată, după moartea soțului]
ἐπίγειος, -ον pământesc
ἐπι-γίνομαι a se isca
ἐπι-γινώσκω a cunoaşte

ἐπίγνωσις, -εως cunoştinţă, deplină-cunoştinţă
ἐπιγραφή, -ῆς [inscripţie], scris, însemnare, înscris
ἐπι-γράφω a înscrie, a scrie
ἐπι-δείκνυμι a arăta
ἐπι-δέχομαι a primi
ἐπι-δημέω a locui vremelnic (într-un loc)
ἐπι-δια-τάσσομαι a adăuga porunci [cuiva]
ἐπι-δίδωμι 1. a da [mai departe], a înmâna; 2. [a se lăsa în voia]; ἐπιδόντες ἐφερόμεθα – ne-am lăsat duşi în voia lui
ἐπι-δι-ορθόω a îndrepta
ἐπι-δύω a apune [peste]
ἐπιείκεια, -ας îngăduinţă
ἐπιεικής, -ές îngăduitor
ἐπι-ζητέω a căuta, a cere
ἐπιθανάτιος, -ον osândit la moarte
ἐπίθεσις, -εως punere (a mâinilor) [peste]
ἐπι-θυμέω a pofti, a dori
ἐπιθυμητής, -ές poftitor
ἐπιθυμία, -ας poftă, dor
ἐπι-καθίζω a şedea [peste]
ἐπι-καλέω [a invoca] a chema peste, a numi, [a face apel la] a face chemare la
ἐπικάλυμμα, -ματος acoperământ
ἐπι-καλύπτω a acoperi
ἐπικατάρατος, -ον blestemat
ἐπί-κειμαι 1. a fi aşezat deasupra, a fi pus deasupra, a fi asupra, a sta asupra; 2. a stărui; 3. a se îmbulzi
Ἐπικούρειος, -ου epicureu
ἐπικουρία, -ας sprijin
ἐπι-κρίνω [a decreta], a hotărî
ἐπι-λαμβάνομαι 1. a apuca (de), a prinde; 2. a lua, a dobândi
ἐπι-λανθάνομαι (cu gen.) a uita
ἐπι-λέγω a numi
ἐπι-λείπω a nu(-i) ajunge (cuiva ceva)
ἐπιλησμονή, -ῆς uitare
ἐπίλοιπος, -ον [restul], ceea ce mai rămâne
ἐπίλυσις, -εως dezlegare
ἐπι-λύω 1. a dezlega; 2. a lămuri
ἐπι-μαρτυρέω a da mărturie
ἐπιμέλεια, -ας îngrijire
ἐπι-μελέομαι (cu gen.) a se îngriji, a purta de grijă, a avea grijă de
ἐπιμελῶς cu grijă
ἐπι-μένω a stărui, a rămâne
ἐπι-νεύω a încuviinţa
ἐπίνοια, -ας cuget [rău]
ἐπι-ορκέω a călca jurământul
ἐπίορκος, -ον care jură strâmb
ἐπιούσιος, -ον (adj.) spre fiinţă
ἐπι-πίπτω 1. a cădea peste/asupra; 2. a năvăli peste
ἐπι-πλήσσω a înfrunta
ἐπι-ποθέω a dori
ἐπιπόθησις, -εως dor, dorire
ἐπιπόθητος, -ον dorit
ἐπιποθία, -ας dorinţă
ἐπι-πορεύομαι a veni la
ἐπι-ῥάπτω a coase la
ἐπι-ῥίπτω a arunca deasupra/asupra
ἐπίσημος, -ον vestit, de seamă
ἐπισιτισμός, -οῦ mâncare
ἐπι-σκέπτομαι a cerceta
ἐπι-σκηνόω a se sălăşlui
ἐπι-σκιάζω a umbri
ἐπι-σκοπέω a cerceta
ἐπισκοπή, -ῆς 1. cercetare; 2. episcopie.
ἐπίσκοπος, -ου 1. episcop; 2. păzitor
ἐπι-σπάομαι a se ascunde
ἐπίσταμαι 1. a şti; 2. a înţelege
ἐπιστάτης, -ου învăţător
ἐπι-στέλλω a trimite epistolă, a scrie
ἐπιστήμων, -ον ştiutor
ἐπι-στηρίζω a întări

ἐπιστολή, -ῆς scrisoare, epistolă
ἐπι-στομίζω a pune frâu gurii
ἐπι-στρέφω a se întoarce
ἐπιστροφή, -ῆς întoarcere
ἐπι-συν-άγω a aduna
ἐπισυναγωγή, -ῆς adunare
ἐπισύστασις, -εως 1. împresurare; 2. [întărâtare], în expresia ἐπισύστασιν ποιέω – a întărâta
ἐπισφαλής, -ές [nesigur] primejdios
ἐπ-ισχύω [a întări], a stărui
ἐπι-σωρεύω a grămădi
ἐπιταγή, -ῆς poruncă
ἐπι-τάσσω a porunci
ἐπι-τελέω 1. a săvârşi; 2. a ridica; 3. a sfârşi; 4. a desăvârşi
ἐπιτήδειος, -εια, -ον trebuincios
ἐπι-τίθημι a pune [pe]
ἐπι-τιμάω 1. a certa, a dojeni; 2. a porunci, a da poruncă
ἐπιτιμία, -ας epitimie
ἐπι-τρέπω a îngădui
ἐπιτροπή, -ῆς încuviințare
ἐπίτροπος, -ου 1. epitrop; 2. dregător
ἐπι-τυγχάνω (cu gen., dar și cu ac.) 1. a ajunge [la]; 2. a dobândi
ἐπι-φαίνω a arăta
ἐπιφάνεια, -ας arătare
ἐπιφανής, -ές strălucit
ἐπι-φαύσκω a lumina
ἐπι-φέρω 1. a aduce (peste); 2. a adăuga
ἐπι-φωνέω a striga
ἐπι-φώσκω a se lumina [de ziuă]
ἐπι-χειρέω a încerca
ἐπι-χέω a turna (peste)
ἐπι-χορηγέω 1. a da, a dărui, a dărui îmbelşugat; 2. a adăuga
ἐπιχορηγία, -ας îmbelşugată-dăruire, dăruire
ἐπι-χρίω a unge [ceva]
ἐπ-οικοδομέω a zidi
ἐπ-οκέλλω [a împlânta corabia într-un dâmb de nisip], a înțepeni (corabia)
ἐπ-ονομάζω a numi
ἐπ-οπτεύω a vedea
ἐπόπτης, -ου văzător
ἔπος, -ους cuvânt
ἐπουράνιος, -ον ceresc
ἑπτά şapte
ἑπτάκις de şapte ori
Ἔραστος, -ου Erast
ἐργάζομαι (aor. εἰργασάμην sau ἠργασάμην, pf. εἴργασμαι) a lucra
ἐργασία, -ας 1. lucrare, lucru; 2. câştig; 3. în expresia ἐργασίαν δίδωμι – a-şi da silința
ἐργάτης, -ου lucrător
ἔργον, -ου lucru, faptă
ἐρεθίζω a stârni
ἐρείδω a se înfige
ἐρεύγομαι a spune
ἐρευνάω a cerceta
ἐρημία, -ας pustie
ἔρημος, -ον 1. (adj.) pustiu; 2. (subst. f.) pustie
ἐρημόω a pustii
ἐρήμωσις, -εως pustiire
ἐρίζω a se certa
ἐριθεία, -ας zavistie
ἔριον, -ου lână
ἔρις, -ιδος ceartă
ἐρίφιον, -ου [țap], capră
ἔριφος [țap], capră
Ἑρμᾶς, -ᾶ Hermas
ἑρμηνεία, -ας tălmăcire
ἑρμηνεύω a tâlcui
Ἑρμῆς, -οῦ Hermes
Ἑρμογένης, -ους Ermoghen
ἑρπετόν, -οῦ târâtoare
ἐρυθρός, -ά, -όν roşu

ἔρχομαι (viit. ἐλεύσομαι, aor. ἦλθον sau ἦλθα, pf. ἐλήλυθα) a veni
ἐρωτάω a întreba, a ruga
ἐσθής, -ῆτος (f.) haină, veşmânt
ἐσθίω (viit. ἔδομαι şi φάγομαι, aor. ἔφαγον, aor. pas. ἠδέσθην) a mânca
Ἑσλίμ (m., indecl.) Eslim
ἔσοπτρον, -ου oglindă
ἑσπέρα, -ας seară
Ἑσρώμ (m., indecl.) Esrom
ἔσχατος, -η, -ον 1. (adj.) din urmă, de pe urmă, la urmă, de apoi; 2. (subst. n.) sfârşit
ἐσχάτως [la sfârşit]; în expresia ἐσχάτως ἔχω – a fi pe moarte
ἔσω înăuntru
ἔσωθεν dinăuntru, înăuntru
ἐσώτερος, -α, -ον [mai înăuntru], mai dinăuntru
ἑταῖρος, -ου prieten
ἑτερόγλωσσος, -ον de altă limbă
ἑτερο-διδασκαλέω a propovădui altă învăţătură
ἑτεροζυγέω a [se] înjuga la jug străin
ἕτερος, -α, -ον altul
ἑτέρως în alt fel
ἔτι încă
ἑτοιμάζω a găti, a pregăti
ἑτοιμασία, -ας pregătire
ἕτοιμος, -η, -ον gata, pregătit
ἑτοίμως adv. [gata], în expresia ἑτοίμως ἔχω – a fi gata
ἔτος, -ους an
εὖ bine
Εὕα, -ας Eva
εὐ-αγγελίζω a binevesti
εὐαγγέλιον, -ου evanghelie
εὐαγγελιστής, -οῦ evanghelist
εὐ-αρεστέω a bineplăcea, a fi bineplăcut
εὐάρεστος, -ον bineplăcut
εὐαρέστως în chip bineplăcut
Εὔβουλος, -ου Eubul
εὐγενής, -ές 1. de neam bun; 2. (la superl.) mai binevoitor (FA 17, 11)
εὐδία, -ας vreme bună
εὐδοκέω (aor. εὐδόκησα sau ηὐδόκησα) a binevoi
εὐδοκία, -ας bunăvoire, bunăvoinţă
εὐεργεσία, -ας facere de bine
εὐεργετέω a face bine
εὐεργέτης, -ου binefăcător
εὔθετος, -ον potrivit
εὐθέως îndată
εὐθυδρομέω (aor. εὐθυδρόμησα) a merge drept
εὐθυμέω 1. a prinde curaj; 2. a fi cu inimă bună
εὔθυμος, -ον 1. bucuros; 2. [cu bună pornire], în expresia εὔθυμος γίγνομαι – a prinde curaj
εὐθύνω 1. a face dreaptă (o cale); 2. (part. subst.) cârmaci
εὐθύς drept
εὐθύτης, -ητος dreptate
εὐκαιρέω (impf. εὐκαίρουν sau ηὐκαίρουν) 1. a avea timp; 2. a-şi petrece timpul; 3. a găsi bun prilej
εὐκαιρία, -ας prilej
εὔκαιρος, -ον [prielnic], cu bun prilej
εὐκαίρως la vreme potrivită
εὔκοπος, -ον lesne
εὐλάβεια, -ας evlavie
εὐλαβέομαι 1. a se teme; 2. a se arăta evlavios
εὐλαβής, -ές evlavios
εὐλογέω (aor. εὐλόγησα sau ηὐλόγησα, pf. εὐλόγηκα sau ηὐλόγηκα) a binecuvânta
εὐλογητός, -ή, -όν binecuvântat
εὐλογία, -ας binecuvântare
εὐμετάδοτος, -ον darnic

Εὐνίκη, -ης Eunice
εὐνοέω [a avea gând bun]; în expresia εὐνοῶν εἰμί – a se împăca
εὔνοια, -ας bunăvoință
εὐνουχίζω a face famen
εὐνοῦχος, -ου famen
Εὐοδία, -ας Evodia
εὐοδόω 1. a izbuti; 2. a putea; 3. a spori.
εὐπάρεδρος, -ον [credincios cuiva]; (subst. n.) stăruire lângă, alături de cineva
εὐπειθής, -ές [care se supune lesne], ascultător
εὐπερίστατος, -η, -ον care împresoară lesne
εὐποιΐα, -ας facere de bine
εὐπορέω a fi înstărit
εὐπορία, -ας bunăstare
εὐπρέπεια, -ας bunăcuviință
εὐπρόσδεκτος, -ον bineprimit
εὐπροσωπέω (aor. εὐπροσώπησα) a plăcea [în fața altuia]
Εὐροκλύδων, -ωνος Euroclidon
εὑρίσκω (impf. εὕρισκον, viit. εὑρήσω, aor. ηὗρον, pf. ηὕρηκα; aor. pas. ηὑρήθην) a afla, a găsi
εὐρύχωρος, -ον lat
εὐσέβεια, -ας buna-cinstire
εὐσεβέω a cinsti
εὐσεβής, -ές binecinstitor
εὐσεβῶς cu/în bună-cinstire
εὔσημος, -ον deslușit
εὔσπλαγχνος, -ον milostiv
εὐσχημόνως cu bun chip
εὐσχημοσύνη, -ης cuviință
εὐσχήμων, -ον 1. cu bun chip; 2. de cinste; 3. cuviincios
εὐτόνως cu înverşunare
εὐτραπελία, -ας glumă
Εὔτυχος, -ου Eutihie
εὐφημία, -ας bună faimă
εὔφημος, -ον cu nume bun
εὐφορέω (aor. εὐφόρησα) a rodi
εὐφραίνω (aor. εὐφράνθην) a [se] veseli
Εὐφράτης, -ου Eufrat
εὐφροσύνη, -ης bucurie
εὐχαριστέω (aor. εὐχαρίστησα) a mulțumi
εὐχαριστία, -ας mulțumire
εὐχάριστος, -ον mulțumitor
εὐχή, -ῆς 1. făgăduință; 2. rugăciune
εὔχομαι (impf. εὐχόμην sau ηὐχόμην; aor. εὐξάμην sau ηὐξάμην) 1. a se ruga; 2. a[-şi] dori
εὔχρηστος, -ον de bun folos
εὐψυχέω a prinde curaj
εὐωδία, -ας bună mireasmă
εὐώνυμος, -ον [de-a] stânga
ἐφ-άλλομαι a sări [asupra]
ἐφάπαξ o dată, o sigură dată, o dată pentru totdeauna
Ἐφέσιος, -α, -ον din Efes
Ἔφεσος, -ου (f.) Efes
ἐφευρετής, -οῦ născocitor
ἐφημερία, -ας ceata de rând
ἐφήμερος, -ον de toate zilele
ἐφ-ικνέομαι a ajunge la
ἐφ-ίστημι 1. a sta lângă/la/alături; 2. a se pleca asupra; 3. a se apropia de, a veni asupra/peste/la, a se duce la; 4. a fi de față
ἐφ-οράω a căuta
Ἐφραίμ (m., indecl.) Efraim
ἐφφαθά (ebraism) Effathá
ἔχθρα, -ας vrăjmăşie
ἐχθρός, -ά, -όν vrăjmaş
ἔχιδνα, -ης viperă
ἔχω (impf. εἶχον, aor. ἔσχον, pf. ἔσχηκα) a avea
ἕως (conj. și prep. cu gen.) până la, până ce, până să

Z

Ζαβουλών (m., indecl.) Zabulon
Ζακχαῖος, -ου Zaheu
Ζάρα (m., indecl.) Zara
Ζαχαρίας, -ου Zaharia
ζάω a trăi, a fi viu, a fi în viață
Ζεβεδαῖος, -ου Zevedeu
ζεστός, -ή, -όν fierbinte
ζεῦγος, -ους pereche
ζευκτηρία, -ας funie
Ζεύς (gen. Διός, dat. Διΐ, ac. Δία) Zeus
ζέω a fi fierbinte, a arde
ζηλεύω vezi ζηλόω
ζῆλος, -ους 1. râvnă; 2. pizmă
ζηλόω 1. a râvni; 2. a pizmui
ζηλωτής, -οῦ 1. (adj.) râvnitor; 2. Zelotul
ζημία, -ας pagubă
ζημιόω a păgubi
Ζηνᾶς, -ᾶ Zenas
ζητέω 1. a căuta; 2. a cere
ζήτημα, -ματος 1. întrebare; 2. nelămurire, nedumerire; 3. neînțelegere
ζήτησις, -εως 1. întrebare; 2. vorbire; 3. neînțelegere; 4. ceartă
ζιζάνιον, -ου neghină
Ζοροβαβέλ (m., indecl.) Zorobabel
ζόφος, -ου întuneric, negură
ζυγός, -οῦ jug
ζύμη, -ης aluat
ζυμόω a dospi
ζωγρέω a pescui
ζωή, -ῆς viață
ζώνη, -ης brâu
ζωννύω (viit. ζώσω, aor. ἔζωσα) a încinge
ζωογονέω (act. şi med.) a da viață, a naşte la viață
ζῷον, -ου ființă
ζῳοποιέω a face viu; (part.) făcător de viață; a da viață

H

ἡ art. hot. fem.
ἤ sau, fie
ἡγεμονεύω a cârmui
ἡγεμονία, -ας domnie
ἡγεμών, -όνος 1. căpetenie; 2. guvernator
ἡγέομαι a cârmui; 2. a fi cel dintâi, a fi în frunte, a fi mai mare; 3. a [se] socoti
ἡδέως cu plăcere
ἤδη deja, de acum
ἥδιστα (superl. al lui ἡδέως) foarte bucuros
ἡδονή, -ῆς plăcere
ἡδύοσμον, -ου izmă
ἦθος, -ους obicei
ἥκω a veni
Ἠλί (în ebraică) Elí
Ἠλίας, -ου Ilie
ἡλικία, -ας 1. vârstă; 2. statură
ἡλίκος, -η, -ον cât [de mult]
ἥλιος, -ου soare
ἧλος, -ου cui
ἡμέρα, -ας zi
ἡμέτερος, -α, -ον al nostru
ἡμιθανής, -ές aproape mort
ἥμισυς, -εια, -υ jumătate
ἡμιώριον, -ου jumătate de ceas
ἡνίκα când
ἤπερ decât
ἤπιος, -α, -ον blând
Ἤρ (m., indecl.) Er
ἤρεμος, -ον paşnic
Ἡρῴδης, -ου Irod
ἡρῳδιανοί, -ῶν irodieni
Ἡρῳδιάς, -άδος Irodiada
Ἡρῳδίων, -ωνος Irodion
Ἠσαΐας, -ου Isaia
Ἠσαῦ (m., indecl.) Isav
ἥττων, -ον [inferior] 1. mai puțin; 2. mai rău

ἡσυχάζω 1. a tăcea; 2. a se odihni; 3. a se linişti
ἡσυχία, -ας linişte
ἡσύχιος, -ον liniştit
ἤτοι fie
ἡττάω 1. a birui; 2. a copleşi
ἥττημα, -ματος micşorare
ἠχέω 1. a suna; 2. a vui
ἦχος, -ου 1. sunet; 2. vuiet; 3. veste

Θ
Θαδδαῖος, -ου Tadeu
θάλασσα, -ης mare
θάλπω 1. a încălzi; 2. a îngriji
Θαμάρ (f., indecl.) Tamara
θαμβέω 1. a fi uimit; 2. a se spăimânta
θάμβος, -ους 1. frică, spaimă; 2. mirare
θανάσιμος, -ον dătător de moarte
θανατηφόρος, -ον aducător de moarte
θάνατος, -ου moarte
θανατόω a da la moarte, a omorî
θάπτω (aor. pas. ἐτάφην) a îngropa
Θάρα (m., indecl.) Tara
θαρρέω 1. a îndrăzni; 2. a se încrede
θαρσέω a îndrăzni
θάρσος, -ους curaj
θαῦμα, -ματος minune
θαυμάζω a se minuna; (pas.) a se arăta minunat
θαυμάσιος, -α, -ον [de care cineva se minunează, care e de admirat]; (n. pl.) τὰ θαυμάσια – minunile
θαυμαστός, -ή, -όν minunat, de mirare
θεά, -ᾶς zeiţă
θεάομαι a vedea
θεατρίζω a se face privelişte
θέατρον, -ου 1. privelişte; 2. teatru
θεῖον, -ου pucioasă
θεῖος, -α, -ον dumnezeiesc
θειότης, -ητος Dumnezeire
θειώδης, -ες de pucioasă
θέλημα, -ματος voie
θέλησις, -εως voinţă
θέλω sau ἐθέλω (impf. ἤθελον, aor. ἠθέλησα) a vrea, a voi
θεμέλιον, -ου temelie
θεμέλιος, -ου temelie
θεμελιόω a întemeia
θεοδίδακτος, -ον învăţat de Dumnezeu
θεομάχος, -ον luptător împotriva lui Dumnezeu
θεόπνευστος, -ον de-Dumnezeu-însuflat
θεός, -οῦ Dumnezeu
θεοσέβεια, -ας cinstire de Dumnezeu
θεοσεβής, -ές cinstitor de Dumnezeu
θεοστυγής, -ές urâtor de Dumnezeu
θεότης, -ητος Dumnezeire
Θεόφιλος, -ου Teofil
θεραπεία, -ας 1. tămăduire 2. [totalitatea slugilor] slugile
θεραπεύω a tămădui, a vindeca
θεράπων, -οντος slugă
θερίζω a secera
θερισμός, -οῦ seceriş
θεριστής, -οῦ secerător
θερμαίνω a [se] încălzi
θέρμη, -ης căldură
θέρος, -ους vara
Θεσσαλονικεύς, -έως tesalonicean, din Tesalonic
Θεσσαλονίκη, -ης Tesalonic
Θευδᾶς, -ᾶ Teuda
θεωρέω 1. a vedea; 2. a privi
θεωρία, -ας privelişte
θήκη, -ης teacă
θηλάζω 1. a suge [la sân]; 2. a alăpta
θῆλυς, -εια, -υ parte femeiască, femeie
θήρα, -ας laţ
θηρεύω [a vâna] a prinde
θηριομαχέω a lupta cu fiarele

θηρίον, -ου fiară
θησαυρίζω 1. a aduna, a strânge, a agonisi (comori); 2. a păstra
θησαυρός, -οῦ 1. comoară; 2. vistierie
θιγγάνω (aor. ἔθιγον) a atinge
θλίβω 1. a strâmtora; 2. a îmbulzi
θλῖψις, -εως strâmtorare
θνῄσκω a muri
θνητός, -ή, -όν muritor
θορυβέω a tulbura
θόρυβος, -ου tulburare, zarvă
θραύω a zdrobi
θρέμμα, -ματος turmă
θρηνέω 1. a cânta de jale; 2. a plânge, a se tângui
θρῆνος, -ου tânguire
θρησκεία, -ας 1. religie; 2. închinare
θρῆσκος, -ον religios
θριαμβεύω a birui, a face biruitor
θρίξ, τριχός păr, fir de păr
θροέω a înfricoşa
θρόμβος, -ου picătură (de sânge)
θρόνος, -ου tron, scaun
Θυάτειρα, -ων Tiatira
θυγάτηρ, -ατρός fiică
θυγάτριον, -ου fiică
θύελλα, -ης vijelie
θύϊνος, -η, -ον înmiresmat
θυμίαμα, -ατος 1. tămâie; 2. tămâiere
θυμιατήριον, -ου [altar al tămâierii], jertfelnic
θυμιάω a tămâia
θυμομαχέω a fi mânios
θυμόομαι a se mânia
θυμός, -οῦ mânie
θύρα, -ας uşă, poartă
θυρεός, -οῦ scut
θυρίς, -ίδος uşiță
θυρωρός, -οῦ portar
θυσία, -ας jertfă
θυσιαστήριον, -ου jertfelnic, altar
θύω (aor. pas. ἐτύθην) 1. a jertfi; 2. a junghia
Θωμᾶς, -ᾶ Toma
θώραξ, -ακος (m.) platoşă

I

Ἰάειρος, -ου Iair
Ἰακώβ (m., indecl.) Iacov
Ἰάκωβος, -ου Iacov
ἴαμα, -ματος vindecare
Ἰαμβρῆς (m., indecl.) Iamvris
Ἰάννης (m., indecl.) Iannis
ἰάομαι a vindeca
Ἰάρεδ (m., indecl.) Iared
ἴασις, -εως vindecare
ἴασπις, -ιδος (f.) iasp
Ἰάσων, -ονος Iason
ἰατρός, -οῦ doctor
ἴδιος, -α, -ον 1. [propriu] al său; 2. în expresia κατ' ἰδίαν – deoparte
ἰδιώτης, -ου om simplu
ἰδού iată
Ἰδουμαία, -ας Idumeea
ἱδρώς, -ῶτος (m.) sudoare
Ἰεζάβελ (f., indecl.) Izabela
Ἱεράπολις, -εως Ierapole
ἱερατεία, -ας preoție
ἱεράτευμα, -ματος preoție
ἱερατεύω a sluji [ca preot]
Ἰερεμίας, -ου Ieremia
ἱερεύς, -έως preot
Ἰεριχώ (f., indecl.) Ierihon
ἱερόν, -οῦ templu
ἱεροπρεπής, -ές de sfințită-cuviință
ἱερός, -ά, -όν sfânt
Ἱεροσόλυμα, -ων Ierusalim
Ἱεροσολυμίτης, -ου ierusalimitean
ἱεροσυλέω a fura cele sfinte [din templu]
ἱερόσυλος, -ον fur de cele sfinte

ἱερουργέω a sluji cu sfințenie
Ἰερουσαλήμ (f., indecl.) Ierusalim
ἱερωσύνη, -ης preoție
Ἰεσσαί (m., indecl.) Iesei
Ἰεφθάε (m., indecl.) Ieftae
Ἰεχονίας, -ου Iehonia
Ἰησοῦς, -οῦ Iisus
ἱκανός, -ή, -όν 1. destul [de mult]; 2. mult; 3. vrednic; 4. destoinic; 5. τὸ ἱκανόν – chezăşie; 6. în expresia τὸ ἱκανὸν ποιέω – a face pe plac (cuiva)
ἱκανότης, -ητος destoinicie
ἱκανόω a face destoinic
ἱκετηρία, -ας rugă
ἰκμάς, -άδος (f.) umezeală
Ἰκόνιον, -ου Iconiu
ἱλαρός, -ά, -όν cu voie bună
ἱλαρότης, -ητος voie bună
ἱλάσκομαι (aor. ἱλασάμην, imper. aor. pas. ἱλάσθητι) 1. a fi milostiv; 2. a ispăşi
ἱλασμός, -οῦ ispăşire
ἱλαστήριον, -ου 1. ispăşire; 2. acoperământul ispăşirii
ἵλεως, -ων 1. [îndurător], îndurat; 2. în expresia ἵλεώς σοι (cu dat.) – fie-Ți milă de Tine
Ἰλλυρικόν, -οῦ Iliric
ἱμάς, -άντος (m.) curea
ἱματίζω a îmbrăca
ἱμάτιον, -ου haină, veşmânt
ἱματισμός, -οῦ îmbrăcăminte, haină, veşmânt, cămaşă
ἵνα (conj. cu conjunctivul sau ind. viit.) ca să
ἱνατί [ἵνα + τί] pentru ce, de ce
Ἰόππη, -ης Iope
Ἰορδάνης, -ου Iordan
ἰός, -οῦ 1. venin; 2. rugină
Ἰουδαία, -ας Iudeea
ἰουδαΐζω a se purta ca iudeii
ἰουδαϊκός, -ή, -όν iudaic
ἰουδαϊκῶς ca iudeii
Ἰουδαῖος, -ου iudeu
ἰουδαϊσμός, -οῦ iudaism
Ἰούδας, -α Iuda
Ἰουλία, -ας Iulia
Ἰούλιος, -ου Iuliu
Ἰουνιᾶς, -ᾶ Iunia
Ἰοῦστος, -ου Iustus
ἱππεύς, -έως călăreț
ἵππος, -ου cal
ἶρις, -ιδος curcubeu
Ἰσαάκ (m., indecl.) Isaac
ἰσάγγελος, -ον întocmai cu îngerii
Ἰσκαριώθ sau Ἰσκαριώτης, -ου Iscariotean
ἴσος, -η, -ον 1. deopotrivă, întocmai; 2. acelaşi
ἰσότης, -ητος potrivire
ἰσότιμος, -ον de acelaşi preț
ἰσόψυχος, -ον de un suflet
Ἰσραήλ (m., indecl.) Israel
ἰσραηλίτης, -ου israelitean
Ἰσσαχάρ (m., indecl.) Isahar
ἵστημι (viit. στήσω, aor. tr. ἔστησα și intr. ἔστην, pf. intr. ἔστηκα) 1. (intr.) a sta; 2. (intr.) a dăinui; 3. (tr.) a pune; 4. (tr.) a statornici
ἱστορέω [a cerceta pentru a face cunoştință], a cunoaşte
ἰσχυρός, -ά, -όν 1. tare; 2. mare
ἰσχύς, -ύος (f.) tărie
ἰσχύω 1. a putea, a izbuti; 2. a avea putere, a se arăta mai tare; în expresia οἱ ἰσχύοντες – cei în putere
ἴσως poate
Ἰταλία, -ας Italia
Ἰταλικός, -ή, -όν [din Italia], italic
Ἰτουραία, -ας Itureea
ἰχθύδιον, -ου peşte [mic]
ἰχθύς, -ύος peşte

ἴχνος, -ους urme
Ἰωάθαμ (m., indecl.) Ioatam
Ἰωαννᾶς, -ᾶ (subst. masc.) Ioanná
Ἰωάννης, -ου Ioan
Ἰώβ (m., indecl.) Iov
Ἰωδά (m., indecl.) Ioda
Ἰωήλ (m., indecl.) Ioil
Ἰωνᾶς, -ᾶ Iona
Ἰωράμ (m., indecl.) Ioram
Ἰωρείμ (m., indecl.) Iorim
Ἰωσαφάτ (m., indecl.) Iosafat
Ἰωσῆς, -ῆ sau -ῆτος (m.) Iosi
Ἰωσήφ (m., indecl.) Iosif
Ἰωσίας, -ου Iosia
ἰῶτα (n., indecl.) iotă

K

καθά (κατά + ἅ) după cum
καθαίρεσις, -εως surpare
καθ-αιρέω 1. a coborî, a da jos; 2. a surpa; 3. a strica, a nimici
καθ-αίρω a curăța
καθάπερ precum, aşa cum
καθ-άπτω a se prinde de
καθαρίζω a curăți
καθαρισμός, -οῦ curățire
καθαρός, -ά, -όν curat
καθαρότης, -ητος curățire
καθέδρα, -ας scaun
καθ-έζομαι a şedea
καθεξῆς 1. (adv.) pe rând, rând pe rând; 2. în expresii: ἐν τῷ καθεξῆς – după aceea; οἱ τῶν καθεξῆς – cei de după
καθ-εύδω 1. a dormi; 2. a adormi
καθηγητής, -οῦ învățător
καθ-ήκω a se cădea, a se cuveni
κάθ-ημαι a şedea, a sta
καθημερινός, -ή, -όν [zilnic], de fiecare zi
καθίζω a se aşeza, a şedea, a sta
καθ-ίημι a coborî, a lăsa în jos; (intr.) a se lăsa în jos
καθ-ίστημι 1. a pune, a aşeza, a rândui; 2. a însoți; 3. a face
καθό (κατά + ὅ) 1. [aşa] cum; 2. după cât; 3. întrucât
καθόλου nicidecum
καθ-οπλίζω a înarma
καθ-οράω a vedea
καθότι 1. pentru că; 2. întrucât; 3. după cum
καθώς precum, după cum, aşa cum
καί şi
Καϊάφας, -α Caiafa
Κάϊν (m., indecl.) Cain
Καϊνάν (m., indecl.) Cainan
καινός, -ή, -όν nou
καινότης, -ητος înnoire
καίπερ deşi, chiar dacă/de, cu toate că
καιρός, -οῦ vreme
Καῖσαρ, -αρος Cezar
Καισάρεια, -ας Cezareea
καίτοι [deși] măcar că
καίτοιγε deşi
καίω (aor. ἔκαυσα, viit. pas. καυθήσομαι, aor. pas. ἐκαύθην) 1. a arde; 2. a aprinde
κακία, -ας răutate
κακοήθεια, -ας rele-obiceiuri
κακολογέω a vorbi de rău
κακοπάθεια, -ας pătimire a răului
κακοπαθέω 1. a pătimi răul, a rău-pătimi; 2. a fi în suferință,
κακοποιέω a face răul
κακοποιός, -όν făcător de rele, răufăcător
κακός, -ή, -όν rău
κακοῦργος, -ον făcător de rele
κακουχέω 1. a fi primit rău; 2. a suferi răul
κακόω 1. a asupri; 2. a face rău; 3. a înrăi

κακῶς 1. rău; 2. în expresia κακῶς ἔχω – a se afla în suferințe, a fi bolnav, a pătimi rău
κάκωσις, -εως asuprire
καλάμη, -ης trestie
κάλαμος, -ου trestie
καλέω (viit. καλέσω, aor. ἐκάλεσα, viit. pas. κληθήσομαι, aor. pas. ἐκλήθην) a chema, a numi
καλλιέλαιος, -ου (f.) măslin bun
καλοδιδάσκαλος, -ου învățător de bine
καλοποιέω a face binele
καλός, -ή, -όν bun
κάλυμμα, -ματος văl
καλύπτω a acoperi
καλῶς bine
κάμηλος, -ου (m. sau f.) cămilă
κάμινος, -ου cuptor
καμμύω a închide [ochii]
κάμνω (aor. ἔκαμον, pf. κέκμηκα) a fi sleit de putere
κάμπτω (cu dat.) a se pleca
Κανά sau Κανᾶ (f., indecl.) Cana
Κανανίτης, -ου Cananeul
Κανδάκη, -ης Candachia
κανών, -όνος canon
Καπερναούμ (f., indecl.) Capernaum
καπηλεύω a măslui
καπνός, -οῦ fum
Καππαδοκία, -ας Capadocia
καρδία, -ας inimă
καρδιογνώστης, -ου cunoscător al inimii
Κάρπος, -ου Carp
καρπός, -οῦ rod, roadă
καρποφορέω a rodi, a aduce rod
καρποφόρος, -ον roditor
καρτερέω a îndura
κάρφος, -ους pai
κατά (prep.) 1. (cu gen.) în jos, împotriva; pe (în jurăminte); 2. (cu ac.) pe, în, de-a lungul, spre; în timpul; în ceea ce privește; după, potrivit cu; (sens distributiv) câte
κατα-βαίνω 1. a coborî, a [se] pogorî; 2. a cădea
κατα-βάλλω 1. [a depune] a pune; 2. a doborî
κατα-βαρέω a împovăra
κατα-βαρύνω a îngreuea
κατάβασις, -εως [coborâre]; poale (ale muntelui)
κατα-βιβάζω a coborî
καταβολή, -ῆς întemeiere
κατα-βραβεύω a lipsi de premiu
καταγγελεύς, -έως vestitor
κατ-αγγέλλω a vesti
κατα-γελάω a râde de, a lua în râs
κατα-γινώσκω a înfrunta
κατ-άγνυμι (viit. κατεάξω, aor. κατέαξα, aor. pas. κατεάγην) 1. a frânge; 2. a zdrobi
κατ-άγω 1. a duce la; a aduce la; 2. a trage (corabia) la; a coborî la; a ajunge la
κατ-αγωνίζομαι a birui
κατα-δέω a lega
κατάδηλος, -ον învederat
κατα-δικάζω a osândi
κατα-διώκω a merge să caute pe cineva
κατα-δουλόω a robi
κατα-δυναστεύω a asupri
κατάθεμα, -ματος lucru blestemat
κατα-θεματίζω a da anatemei
κατ-αισχύνω 1. a rușina, a aduce rușine asupra cuiva
κατα-καίω a arde
κατα-καλύπτω a acoperi
κατα-καυχάομαι 1. a se trufi, a se lăuda; 2. a birui (în expresia de la Iac. 2, 13)
κατά-κειμαι a zăcea
κατα-κλάω a frânge
κατα-κλείω a închide
κατα-κληρονομέω a da moștenire
κατα-κλίνω a așeza, a ședea [întins la

masă]
κατα-κλύζω a potopi
κατακλυσμός, -οῦ potop
κατ-ακολουθέω a urma, a se ține după cineva
κατα-κόπτω a [se] tăia
κατα-κρημνίζω a [se] arunca în prăpastie
κατάκριμα, -ματος osândă
κατα-κρίνω a osândi
κατάκρισις, -εως osândă, osândire
κατα-κυριεύω 1. a domni peste, a avea stăpânire asupra cuiva; 2. a se arăta mai tare decât cineva
κατα-λαλέω a cleveti, a vorbi de rău
καταλαλιά, -ᾶς clevetire
κατάλαλος, -ον vorbitor de rău
κατα-λαμβάνω 1. a prinde, a apuca; 2. a cuprinde; 3. a lua; 4. a înțelege; 5. a dobândi
κατα-λέγω a înscrie [într-o listă]
κατάλειμμα, -ματος rămăşiță
κατα-λείπω 1. a părăsi, a pleca, a lăsa; 2. a pune deoparte
κατα-λιθάζω a ucide cu pietre
καταλλαγή, -ῆς împăcare
κατ-αλλάσσω a împăca
κατάλοιπος, -ον [cel] rămas
κατάλυμα, -ματος cămară
κατα-λύω 1. a strica, a risipi, a dărâma, a nimici; 2. a rămâne în gazdă
κατα-μανθάνω a lua seama
κατα-μαρτυρέω a mărturisi împotrivă
κατα-μένω a [se] aduna
καταμόνας sigur
κατ-αναθεματίζω a da anatemei
κατ-αναλίσκω a mistui
κατα-ναρκάω a împovăra, a fi povară
κατα-νεύω a face semn
κατα-νοέω 1. a înțelege; 2. a lua în seamă; 3. a lua aminte; 4. a lua seama, a privi
κατ-αντάω a ajunge, a sosi
κατάνυξις, -εως încremenire
κατα-νύσσομαι [a fi străpuns (la inimă)] a se străpunge (la inimă)
κατ-αξιόω a învrednici
κατα-πατέω a călca în picioare
κατάπαυσις, -εως odihnă
κατα-παύω 1. a opri; 2. a se odihni
καταπέτασμα, -ματος catapeteasmă
κατα-πίνω a înghiți
κατα-πίπτω a cădea
κατα-πλέω a trage la țărm corabia
κατα-πονέω a asupri, a chinui
κατα-ποντίζω a scufunda, a afunda
κατάρα, -ας blestem
κατ-αράομαι a blestema
κατ-αργέω 1. a desființa; 2. a dezlega; 3. a nimici; 4. a lepăda; 5. a irosi; 6. (intr.) a pieri
κατ-αριθμέω a număra
κατ-αρτίζω 1. a drege, a îndrepta; 2. a găti, a pregăti; 3. a desăvârşi; 4. a uni; 5. a împlini; 6. a întocmi; 7. a întemeia; 8. a întări
κατάρτισις, -εως desăvârşirea
καταρτισμός, -οῦ pregătirea
κατα-σείω a face semn [cu mâna]
κατα-σκάπτω a dărâma, a surpa
κατα-σκευάζω 1. a găti, a pregăti; 2. a zidi; 3. a meşteşugi
κατα-σκηνόω a se sălăşlui
κατασκήνωσις, -εως cuib
κατα-σκιάζω a umbri
κατα-σκοπέω a iscodi
κατάσκοπος, -ου iscoadă
κατα-σοφίζομαι a unelti împotriva cuiva
κατα-στέλλω a potoli
κατάστημα, -ματος înfățişare
καταστολή, -ῆς îmbrăcăminte
κατα-στρέφω a răsturna
κατα-στρηνιάω (cu gen.) [a fi stăpânit

de o mare dorință trupească]; ὅταν γὰρ (αἱ νεώτεραι χῆραι) καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ (1Tim. 5,11) – căci, atunci când poftele le îndepărtează (pe văduve) de Hristos
καταστροφή, -ῆς surpare
κατα-στρώννυμι [a aşterne]; (pas.) a se aşterne oasele (cuiva în pustie)
κατα-σύρω a târî
κατα-σφάζω a tăia
κατα-σφραγίζω a pecetlui
κατάσχεσις, -εως stăpânire
κατα-τίθημι 1. a pune; 2. în expresia χάριτας/χάριν κατατίθημι – a face (cuiva) pe plac
κατατομή, -ῆς ciuntire
κατα-τρέχω a alerga
κατα-φέρω 1. (despre somn) a doborî, a răpune; 2. în expresia ψῆφον καταφέρω – a-şi da încuviințarea
κατα-φεύγω a scăpa
κατα-φθείρω a strica
κατα-φιλέω a săruta
κατα-φρονέω a disprețui
καταφρονητής, -οῦ cel ce disprețuieşte
κατα-χέω a vărsa [de tot conținutul]
καταχθόνιος, -ον care este sub pământ
κατα-χράομαι [a abuza], a se folosi peste măsură de
κατα-ψύχω a răcori
κατείδωλος, -ον plin de idoli
κατέναντι 1. (adv.) din față, față în față; (prep. cu gen.) înaintea
κατενώπιον (cu gen.) înaintea
κατ-εξουσιάζω a stăpâni
κατ-εργάζομαι 1. a lucra; 2. a săvârşi
κατ-έρχομαι a coborî
κατ-εσθίω 1. a mânca; 2. a înghiți; 3. a mistui
κατ-ευθύνω a îndrepta
κατ-ευλογέω a binecuvânta
κατ-εφ-ίσταμαι a se ridica împotrivă
κατ-έχω 1. a avea; 2. a ține, a păstra, 3. a lua, a cuprinde, a avea în stăpânire; 4. a se îndrepta
κατ-ηγορέω a învinui, a găsi vină
κατηγορία, -ας învinuire, vină
κατήγορος, -ου învinuitor, pârâş
κατήφεια, -ας posomorâre
κατ-ηχέω [a catehiza], a învăța pe cineva, a spune cuiva despre ceva, a da învățătură
κατιόω a rugini
κατ-ισχύω a birui
κατ-οικέω a locui
κατοίκησις, -εως locuință
κατοικητήριον, -ου locaş
κατοικία, -ας locuire
κατ-οικίζω a sălăşlui
κατ-οπτρίζω a oglindi
κατόρθωμα, -ματος izbândă
κάτω jos
κατώτερος mai de jos
κατωτέρω mai jos
καῦμα, -ματος arşiță
καυματίζω a pârjoli
καῦσις, -εως ardere
καυσόω a arde
καυστηριάζω a înfiera
καύσων, -ωνος arşiță
καυχάομαι (cu ἐν și ἐπί + dat., cu περί și ὑπέρ + gen.) a se lăuda
καύχημα, -ματος laudă
καύχησις, -εως laudă
Κεγχρεαί, -ῶν Chenhreea
Κεδρών (m., indecl.; apare Κέδρων în textul recept bizantin) [pârâul Kedron] al Cedrilor (interpretat ca gen. pl. în textul bizantin)
κεῖμαι 1. a sta; 2. a sta culcat; a zăcea; 3. a şedea; 4. (sens pas.) a fi pus
κειρία, -ας faşă

κείρω a tunde
κέλευσμα, -ματος poruncă
κελεύω a porunci
κενοδοξία, -ας slavă deşartă
κενόδοξος, -ον iubitor de slavă deşartă
κενός, -ή, -όν 1. gol, deşert; 2. în zadar.
κενοφωνία, -ας vorbire deşartă
κενόω a goli, a deşerta, a face deşert
κέντρον, -ου 1. ţepuşă; 2. bold, ac
κεντυρίων, -ωνος [centurion], sutaş
κενῶς în deşert
κεραία, -ας cirtă
κεραμεύς, -έως olar
κεραμικός, -ή, -όν de lut
κεράμιον, -ου urcior
κέραμος, -ου cărămidă
κεράννυμι (aor. ἐκέρασα, pf. pas. κεκέρασμαι) a amesteca
κέρας, -ατος (n.) corn
κεράτιον, -ου roşcovă
κερδαίνω (viit. κερδήσω, aor. ἐκέρδησα şi ἐκέρδανα, viit. pas. κερδηθήσομαι) a câştiga
κέρδος, -ους câştig
κέρμα, -ματος [monedă], ban
κερματιστής, -οῦ schimbător de bani
κεφάλαιον, -ου 1. lucru de căpetenie; 2. [capital, bănet], cheltuială
κεφαλή, -ῆς cap
κεφαλιόω a sparge capul
κεφαλίς, -ίδος sul (de carte)
κῆνσος, -ου dajdie
κῆπος, -ου grădină
κηπουρός, -οῦ grădinar
κηρίον, -ου fagure
κήρυγμα, -ματος propovăduire
κῆρυξ, -κος propovăduitor
κηρύσσω a propovădui
κῆτος, -ους chit
Κηφᾶς, -ᾶ Chefa
κιβωτός, -οῦ (f.) chivot
κιθάρα, -ας alăută
κιθαρίζω a cânta la alăută
κιθαρῳδός, -οῦ cântăreţ la alăută
Κιλικία, -ας Cilicia
κινδυνεύω a fi în primejdie, a se primejdui
κίνδυνος, -ου primejdie
κινέω 1. a mişca; 2. a clătina (din cap); 3. a stârni
κιννάμωμον, -ου scorţişoară
Κίς (m., indecl.) Chiş
κίχρημι (aor. ἔχρησα) a împrumuta
κλάδος, -ους ramură, mlădiţă
κλαίω (viit. κλαύσω şi κλαύσομαι) a plânge
κλάσις, -εως frângere
κλάσμα, -ματος [rămăşiţe de] bucate, fărâmituri
Κλαύδην (f., indecl.) Clauda
Κλαυδία, -ας Claudia
Κλαύδιος, -ου Claudiu
κλαυθμός, -οῦ plângere
κλάω (aor. ἔκλασα) a frânge
κλείς, κλειδός (f.) cheie
κλείω (aor. pas. ἐκλείσθην) a închide, a încuia
κλέμμα, -ματος furtişag
Κλεόπας, -α Cleopa
κλέος, -ους laudă
κλέπτης, -ου fur
κλέπτω a fura
κλῆμα, -ματος mlădiţă
Κλήμης, -μεντος Clement
κληρονομέω a moşteni
κληρονομία, -ας moştenire
κληρονόμος, -ου moştenitor
κλῆρος, -ου sorţ, sorţi
κληρόω a fi făcut moştenitor
κλῆσις, -εως chemare

κλητός, -ή, -όν chemat
κλίβανος, -ου cuptor
κλίμα, -ματος ținut
κλίνη, -ης pat
κλινίδιον, -ου pat
κλίνω (aor. ἔκλινα, pf. κέκλικα, aor. pas. ἐκλίθην) a [se] pleca
κλισία, -ας [loc de şezut culcat]; ceată [care mănâncă împreună]
κλοπή, -ῆς hoție
κλύδων, -ωνος val
κλυδωνίζομαι a fi dus de valuri
Κλωπᾶς, -ᾶ Cleopa
κνήθω a gâdila
Κνίδος, -ου (f.) Cnid
κοδράντης, -ου codrant
κοιλία, -ας pântece
κοιμάομαι a dormi, a adormi
κοίμησις, -εως adormire
κοινός, -ή, -όν 1. necurat, spurcat, întinat; 2. de obşte, obştesc
κοινόω a spurca
κοινωνέω 1. a se împărtăşi; 2. a se face părtaş
κοινωνία, -ας 1. împărtăşire; 2. întrajutorare
κοινωνικός, -ή, -όν gata să împartă
κοινωνός, -ή, -όν 1. părtaş; 2. tovarăş
κοίτη, -ης 1. pat; 2. [împreunare trupească]; în expresia κοίτην ἔχω – a avea zămislire; (pl.) desfrânări
κοιτών, -ῶνος iatac
κόκκινος, -η, -ον roşu
κόκκος, -ου grăunte
κολάζω a osândi
κολακεία, -ας linguşire
κόλασις, -εως osândă, pedeapsă
κολαφίζω a lovi, a bate, a bate cu pumnii
κολλάω a lipi, a alipi
κολλύριον, -ου colir
κολλυβιστής, -οῦ schimbător de bani
κολοβόω a scurta
Κολοσσαί, -ῶν Colose
κόλπος, -ου 1. sân, piept; 2. golf
κολυμβάω a înota
κολυμβήθρα, -ας scăldătoare
κολωνία, -ας colonie
κομάω a-şi lăsa plete
κόμη, -ης plete
κομίζω 1. a aduce; 2. a lua, a primi, a dobândi
κομψότερον mai bine
κονιάω a vărui
κονιορτός, -οῦ praf
κοπάζω a se potoli
κοπετός, -οῦ jelire
κοπή, -ῆς ucidere
κοπιάω a se osteni
κόπος, -ου 1. osteneală; 2. supărare
κοπρία, -ας gunoi
κόπτω 1. a tăia; 2. a se lovi/bate în piept, a se tângui
κόραξ, -ακος corb
κοράσιον, -ου copilă, fată
κορβᾶν (m., indecl.) corban
κορβανᾶς, -ᾶ vistieria templului
Κόρε (m., indecl.) Core
κορέννυμι (aor. pas. ἐκορέσθην, part. pf. pas. κεκορεσμένος; cu gen.) a se sătura, a fi sătul
Κορίνθιος, -ου corintean
Κόρινθος, -ου (f.) Corint
Κορνήλιος, -ου Corneliu
κόρος, -ου (unitate de) măsură
κοσμέω a împodobi
κοσμικός, -ή, -όν lumesc
κόσμιος, -ον cuviincios
κοσμοκράτωρ, -ορος stăpânitor
κόσμος, -ου lume
Κούαρτος, -ου Cvartus

Κοῦμι koúmi (în ebraică: „Scoală-te!)
κουστωδία, -ας strajă
κουφίζω a uşura
κόφινος, -ου coş
κράβαττος, -ου pat
κράζω (viit. κράξω, aor. ἔκραξα şi ἐκέκραξα, pf. κέκραγα) a striga
κραιπάλη, -ης [beţie, dezmăţ], petrecere
κρανίον, -ου căpăţână
κράσπεδον, -ου poală, ciucuri
κραταιός, -ά, -όν tare
κραταιόω a întări
κρατέω (cu gen. sau cu ac.) 1. a apuca, a lua; 2. a pune mâna pe, a prinde
κράτιστος, -η, -ον preaputernic
κράτος, -ους putere, tărie, stăpânie
κραυγάζω a striga
κραυγή, -ῆς strigare
κρέας, κρέατος sau κρέως (n.; pl. κρέα) carne
κρεμάννυμι (aor. ἐκρέμασα, aor. pas. ἐκρεμάσθην) a atârna, a spânzura
κρημνός, -οῦ râpă
Κρής, -ῆτος cretan
Κρήσκης, -εντος Crescent
Κρήτη, -ης Creta
κριθή, -ῆς orz
κρίθινος, -η, -ον de orz
κρίμα, -ματος 1. judecată; 2. osândă
κρίνον, -ου crin
κρίνω (viit. κρινῶ, aor. ἔκρινα, pf. κέκρικα, aor. pas. ἐκρίθην) a judeca
κρίσις, -εως judecată
Κρίσπος, -ου Crispus
κριτήριον, -ου judecată
κριτής, -οῦ judecător
κριτικός, -ή, -όν judecător (adj.)
κρούω a bate [la uşă]
κρύπτη, -ης loc ascuns
κρυπτός, -ή, -όν ascuns
κρύπτω a ascunde
κρυσταλλίζω a fi limpede [ca cristalul]
κρύσταλλος, -ου cristal
κρυφῇ (adv.) în ascuns
κτάομαι 1. a câştiga, a dobândi; 2. a avea
κτῆμα, -ματος 1. avuţie; 2. ţarină
κτῆνος, -ους 1. dobitoc; 2. vită
κτήτωρ, -ορος [proprietar]; în sintagma κτήτωρ χωρίων – cel ce are ţarină
κτίζω a zidi
κτίσις, -εως zidire
κτίσμα, -ματος făptură
κτίστης, -ου ziditor
κυβεία, -ας amăgire
κυβέρνησις, -εως cârmuire
κυβερνήτης, -ου cârmaci
κυκλεύω a înconjura
κυκλόθεν de jur împrejur
κύκλος, -ου [cerc]; (în dat.) 1. (adv.) în jur; 2. (adj.) din jur, dimprejur, din împrejurimi; 3. (prep. cu gen.) împrejurul
κυκλόω a înconjura
κύλισμα, -ματος tăvălire
κυλίω a se zvârcoli
κυλλός, -ή, -όν schilod, ciung
κῦμα, -ματος val
κύμβαλον, -ου chimval
κύμινον, -ου chimen
κυνάριον, -ου câine
Κύπριος, -ου cipriot
Κύπρος, -ου (f.) Cipru
κύπτω a se apleca
Κυρηναῖος, -ου din Cirene, Cirinean
Κυρήνη, -ης Cirene
Κυρήνιος, -ου Quirinius
κυρία, -ας doamnă
κυριακός, -ή, -όν domnesc
κυριεύω a domni, a stăpâni
κύριος, -ου domn, stăpân
κυριότης, -ητος domnie

κυρόω a întări
κύων, κυνός câine
κῶλον, -ου os
κωλύω a împiedica, a opri
κώμη, -ης sat
κωμόπολις, -εως sat şi cetate
κῶμος, -ου îmbuibare
κώνωψ, -ωπος ţânţar
Κώς, Κῶ (ac. Κῶ) Cos
Κωσάμ (m., indecl.) Cosam
κωφός, -ή, -όν 1. mut; 2. surd

Λ

λαγχάνω (aor. ἔλαχον) 1. (intr.) a ieşi la sorţ; 2. (tr.) a arunca sorţul; 3. (tr.) a primi (sorţul); 4. (tr.) a dobândi
Λάζαρος, -ου Lazăr
λάθρα în/pe ascuns
λαῖλαψ, -απος furtună
λακάω a crăpa
λακτίζω a lovi
λαλέω a zice, a grăi, a vorbi
λαλιά, -ᾶς 1. grai; 2. vorbă
λαμβάνω (viit. λήψομαι, aor. ἔλαβον, pf. εἴληφα) 1. a lua; 2. a primi; 3. a purta; 4. a strânge (didrahma); 5. a ţine; în expresia συμβούλιον λαμβάνω – a ţine sfat (împotriva cuiva)
Λάμεχ (m., indecl.) Lameh
λαμπάς, -άδος (f.) 1. candelă; 2. făclie
λαμπρός, -ά, -όν 1. strălucitor; 2. (despre apă) limpede
λαμπρότης, -ητος strălucire
λαμπρῶς în chip strălucit
λάμπω a străluci, a lumina
λανθάνω (aor. ἔλαθον) 1. a se tăinui, a rămâne tăinuit/ascuns; 2. a nu şti; 3. a uita
λαξευτός, -ή, -όν săpat în piatră
Λαοδίκεια, -ας Laodiceea
Λαοδικεύς, -έως laodiceean
λαός, -οῦ popor
λάρυγξ, -υγγος gâtlej
Λασαία, -ας Laseea
λατομέω a săpa [în stâncă]
λατρεία, -ας închinare, slujbă
λατρεύω a sluji, a se închina
λάχανον, -ου legumă
Λεββαῖος, -ου Levi
λεγιών, -ῶνος (f.) legiune
λέγω (viit. ἐρῶ, aor. εἶπον şi εἶπα, pf. εἴρηκα, aor. pas. ἐρρήθην) 1. a zice; a spune; 2. a chema, a numi; în expresia ὁ λεγόμενος – cel numit, care se cheamă
λεῖμμα, -ματος rămăşiţă
λεῖος, -α, -ον neted
λείπω (aor. ἔλιπον) a lipsi
λειτουργέω a liturghisi, a sluji
λειτουργία, -ας slujire, liturghie
λειτουργικός, -ή, -όν slujitor (adj.)
λειτουργός, -οῦ slujitor
λέντιον, -ου ştergar
λεπίς, -ίδος (f.) solzi
λέπρα, -ας lepră
λεπρός, -ά, -όν lepros
λεπτός, -ή, -όν [subţire, mărunt]; (subst. n.) bănuţ
Λευί (m., indecl.) Levi
Λευίτης, -ου levit
Λευιτικός, -ή, -όν levitic
λευκαίνω a înălbi
λευκός, -ή, -όν alb
λέων, -οντος leu
λήθη, -ης uitare; în expresia λήθην λαμβάνομαι – a da uitării
ληνός, -οῦ teasc
λῆρος, -ου aiurare
λῃστής, -οῦ tâlhar
λῆψις, -εως primire
λίαν foarte
λίβανος, -ου tămâie

λιβανωτός, -οῦ cădelniță
λιβερτῖνος, -ου libert
Λιβύη, -ης Libia
λιθάζω 1. a aruncá cu pietre în cineva, a bate pe cineva cu pietre; 2. a ucide/omorî cu pietre
λίθινος, -η, -ον de piatră
λιθοβολέω 1. a bate/lovi cu pietre; 2. a ucide cu pietre
λίθος, -ους piatră
λιθόστρωτος, -ον pardosit cu pietre
λικμάω a zdrobi
λιμᾶ (în limba ebraică) limá
λιμήν, -ένος (f.) liman
λίμνη, -ης lac
λιμός, -οῦ foamete
λίνον, -ου 1. in; 2. feştilă
Λίνος, -ου Linos
λιπαρός, -ά, -όν gras
λίτρα, -ας litră
λίψ, λιβός austru
λογεία, -ας strângere de ajutoare
λογίζομαι 1. a socoti; 2. a cugeta
λογικός, -ή, -όν 1. cuvântător; 2. duhovnicesc
λόγιον, -ου cuvânt
λόγιος, -α, -ον iscusit la cuvânt
λογισμός, -οῦ gând
λογομαχέω a se certa pe cuvinte
λογομαχία, -ας lupte de cuvinte
λόγος, -ου 1. cuvânt; 2. pricină; 3. socoteală; în expresia τὸν λόγον ἀποδίδωμι (+ G) – a da socoteală (despre ceva)
λόγχη, -ης suliță
λοιδορέω a ocărî
λοιδορία, -ας ocară
λοίδορος, -ου defăimător
λοιμός, -οῦ ciumă
λοιπός, -ή, -όν 1. rest; 2. ὁ λοιπός – celălalt; 3. (adv.) τὸ λοιπὸν – de acum; mai departe; în rest
Λουκᾶς, -ᾶ Luca
Λούκιος, -ου Luciu
λουτρόν, -οῦ baie
λούω a spăla, a scălda
Λύδδα, -ης Lida
Λυδία, -ας Lidia
Λυκαονία, -ας Licaonia
λυκαονιστί în limba licaonă
Λυκία, -ας Lichia
λύκος, -ου lup
λυμαίνω a pustii
λυπέω a se întrista
λύπη, -ης întristare
Λυσανίας, -ου Lisaniu
Λυσίας, -ου Lisias
λύσις, -εως dezlegare
λυσιτελέω [a fi în avantajul cuiva], a fi mai bine
Λύστρα, -ας Listra
λύτρον, -ου răscumpărare
λυτρόω a răscumpăra
λύτρωσις, -εως răscumpărare
λυτρωτής, -οῦ răscumpărător
λυχνία, -ας sfeşnic
λύχνος, -ου făclie
λύω 1. a dezlega, a desface, a destrăma; 2. a strica, a sfărâma, a surpa
Λωΐς, -ΐδος Loida
Λώτ (m., indecl.) Lot

M

Μάαθ (m., indecl.) Maat
Μαγδαλά (f., indecl.) Magdala
Μαγδαληνή, -ῆς Magdalena
μαγεία, -ας vrajă
μαγεύω a face vrăji
μάγος, -ου mag
Μαγώγ (m., indecl.) Magog
Μαδιάμ (m., indecl.) Madian

μαθητεύω 1. a învăța; (pas.) a avea învățătură; 2. a fi ucenic cuiva; 3. a face ucenici
μαθητής, -οῦ ucenic
μαθήτρια, -ας ucenită
Μαθουσάλα (m., indecl.) Matusala
Μαϊνάν (m., indecl.) Mainan
μαίνομαι a fi nebun
μακαρίζω a ferici [pe cineva]
μακάριος, -α, -ον fericit
μακαρισμός, -οῦ fericire
Μακεδονία, -ας Macedonia
Μακεδών, -ῶνος macedonean
μάκελλον, -ου măcelărie
μακράν departe
μακρόθεν de departe
μακροθυμέω a fi îndelung răbdător, a răbda îndelung, a avea îndelungă-răbdare
μακροθυμία, -ας îndelungă-răbdare, răbdare, îndelungă-îngăduință
μακροθύμως cu multă răbdare
μακρός, -ά, -όν 1. îndelung; 2. depărtat, îndepărtat
μακροχρόνιος, -ον [cu] ani mulți
μαλακία, -ας neputința
μαλακός, -ή, -όν 1. (adj.) moale; 2. (subst. m.) malahian
Μαλελεήλ (m., indecl.) Maleleil
μάλιστα mai ales
μᾶλλον 1. mai mult; 2. mai degrabă
Μάλχος, -ου Malhus
μάμμη, -ης bunică
μαμωνᾶς, -ᾶ mamona
Μαναήν (m., indecl.) Manain
Μανασσῆς, -ῆ Manase
μανθάνω (aor. ἔμαθον) a învăța [de la cineva], a afla
μανία, -ας nebunie
μάννα (n., indecl.) mană
μαντεύομαι a ghici
μαραίνω (pas.) a se veşteji
Μαράν (în aramaică) Maran; în expresia Μαρὰν ἀθᾶ – Maran atha (aram. Domnul vine!)
μαργαρίτης, -ου mărgăritar
Μάρθα, -ας Marta
Μαρία, -ας Maria
Μᾶρκος, -ου Marcu
μάρμαρος, -ου marmură
μαρτυρέω a mărturisi, a da mărturie
μαρτυρία, -ας mărturie
μαρτύριον, -ου mărturie
μαρτύρομαι a mărturisi, a da mărturie
μάρτυς, -υρος martor
μασάομαι a muşca
μαστιγόω a biciui, a bate cu biciul
μαστίζω a biciui
μάστιξ, -ιγος 1. lovitură de bici; 2. suferință, rană
μαστός, -οῦ sân
ματαιολογία, -ας vorbire deşartă
ματαιολόγος, -ου grăitor în deşert
μάταιος, -αία, -ον adj. deşert, zadarnic
ματαιότης, -ητος deşertăciune
ματαιόω a zădărnici
μάτην în zadar
Ματθαῖος, -ου Matei
Ματθάν (m., indecl.) Matan
Ματθάτ (m., indecl.) Matat
Ματθίας, -ου Matia
Ματταθά (m., indecl.) Matata
Ματταθίας, -ου Matatia
μάχαιρα, -ας sabie
μάχη, -ης luptă
μάχομαι (aor. ἐμαχόμην) a se certa, a se bate
μεγαλαυχέω a se făli mult
μεγαλεῖος, -α, -ον [minunat], n. pl.: măriri
μεγαλειότης, -ητος măreție
μεγαλοπρεπής, -ές de mare cuviință
μεγαλύνω (aor. pas. ἐμεγαλύνθην) 1. a

mări; 2. a preamări
μεγάλως mult
μεγαλωσύνη, -ης mărire
μέγας, μεγάλη, μέγα mare
μέγεθος, -ους mărime
μεγιστάν, -ᾶνος (m.) dregător, mai-mare
μεθ-ερμηνεύω a tâlcui, a tălmăci
μέθη, -ης beție
μεθ-ίστημι 1. a scoate din ceva, a înlătura; 2. a întoarce; 3. a muta, a strămuta
μεθοδεία, -ας uneltire
μεθόριον, -ου hotar
μεθύσκω (aor. pas. ἐμεθύσθην) a se îmbăta
μέθυσος, -ου bețiv
μεθύω a se îmbăta, a bea bine, a fi beat
μείζων, -ον mai mare
μέλας, μέλαινα, μέλαν negru
Μελεά (m., indecl.) Melea
μελετάω 1. a se gândi la; 2. a se îngriji de
μέλι, μέλιτος (n.) miere
μελίσσιος, -α, -ον de miere
Μελίτη, -ης Malta
μέλλω (impf. ἔμελλον și ἤμελλον, aor. ἐμέλλησα) 1. (cu inf.) se formează viitorul analitic; 2. [a fi gata să, a fi pe punctul de a] – diverse redări contextuale; 3. (la part. prez., funcționează ca un adj.) viitor: ὁ μέλλων αἰών – veacul ce va să vină; (la part. n. sg. sau pl., substantivizat) τὸ μέλλον sau τὰ μέλλοντα – viitorul, cele viitoare
μέλος, -ους mădular
Μελχί (m., indecl.) Melhi
Μελχισεδέκ (m., indecl.) Melchisedec
μέλω (impers. μέλει, cu dat.) a-i păsa, a-i fi grijă, a se îngriji de
μεμβράνα, -ης pergament
μέμφομαι a mustra, a învinui
μεμψίμοιρος, -ον nemulțumit cu soarta sa
μέν particulă intraductibilă, marcator sintactic, în perechea μὲν… δὲ…; perechea de particule poate fi tradusă, dacă nu îngreuiază cursul firesc al frazei, prin „pe de o parte... pe de alta..."
μενοῦνγε da, dar mai degrabă
μέντοι dar
μένω (viit. μενῶ, aor. ἔμεινα) 1. a rămâne; 2. a locui, a sta
μερίζω 1. a împărți; 2. a dezbina; 3. (pas.) a fi distinct, a se deosebi
μέριμνα, -ης grijă
μεριμνάω a se îngriji de ceva
μερίς, -ίδος parte
μερισμός, -οῦ 1. împărțire; 2. despărțitură
μεριστής, -οῦ împărțitor
μέρος, -ους parte
μεσημβρία, -ας miazăzi
μεσιτεύω a mijloci
μεσίτης, -ου mijlocitor
μεσονύκτιον, -ου miezul nopții
Μεσοποταμία, -ας Mesopotamia
μέσος, -η, -ον mijloc
μεσότοιχον, -ου peretele din mijloc
μεσουράνημα, -ματος mijlocul cerului
μεσόω a fi la jumătate
Μεσσίας, -ου Mesia
μεστός, -ή, -όν plin, umplut
μεστόω a fi plin
μετά (prep.) 1. (cu gen.) cu, împreună cu; 2. (cu ac.) după, dincolo de
μετα-βαίνω 1. a pleca; 2. a trece; 3. a se muta
μετα-βάλλω a schimba
μετ-άγω a duce cu
μετα-δίδωμι 1. a da; 2. a împărți; 3. a împărtăși
μετάθεσις, -εως 1. mutare; 2. schimbare
μετ-αίρω 1. a se muta; 2. a pleca
μετα-καλέω a chema
μετα-κινέω a strămuta
μετα-λαμβάνω 1. a se împărtăşi; 2. în ex-

presia καιρὸν μεταλαμβάνω – a avea vreme
μετάληψις, -εως împărtăşire
μετ-αλλάσσω a schimba
μετα-μέλομαι a se căi, a-i părea rău
μετα-μορφόομαι a se schimba la faţă
μετα-νοέω a se pocăi
μετάνοια, -ας pocăinţă
μεταξύ (cu gen.) între
μετα-πέμπομαι a trimite după; a chema pe cineva
μετα-στρέφω a schimba
μετα-σχηματίζω 1. a preface (în), a schimba; 2. [a aplica ceva în privinţa cuiva], a zice (despre cineva)
μετα-τίθημι 1. a muta, a strămuta; 2. a trece la; 3. a schimba
μετέπειτα mai apoi
μετ-έχω a avea parte, a fi părtaş, a se împărtăşi de
μετεωρίζομαι a fi îngrijorat
μετοικεσία, -ας strămutare
μετ-οικίζω a strămuta
μετοχή, -ῆς părtăşie
μέτοχος, -ον (cu gen.) 1. părtaş; 2. tovarăş
μετρέω a măsura
μετρητής, -οῦ vadră
μετριοπαθέω a fi cu măsură
μετρίως [moderat] puţin (în expresia οὐ μετρίως - nu puţin)
μέτρον, -ου măsură
μέτωπον, -ου frunte
μέχρι şi μέχρις (cu gen.) până, până la
μή (negaţia subiectivă) [să] nu
μηδαμῶς nicidecum
μηδέ nici
μηδείς, μηδεμία, μηδέν nimeni, nimic
μηδέποτε niciodată
μηδέπω nu încă
Μῆδος, -ου med; (pl.) mezi
μηκέτι [să] nu mai
μῆκος, -ους lungime
μηκύνω a creşte (pe lungime)
μηλωτή, -ῆς piele de oaie (cojoc)
μήν (particulă de întărire) de bună seamă
μηνύω a arăta, a da de veste, a înştiinţa
μήποτε nu cumva
μήπω nu încă
μηρός, -οῦ coapsă
μήτε nici
μήτηρ, μητρός mamă, maică
μήτι nu cumva, oare nu
μήτρα, -ας pântece
μητρολῴας, -ου ucigaş de mamă
μία v. εἷς
μιαίνω (viit. μιανῶ, aor. ἐμίηνα, aor. pas. ἐμιάνθην, pf. pas. μεμίασμαι) a spurca, a întina, a pângări
μίασμα, -ματος spurcăciune
μιασμός, -οῦ spurcăciune
μίγμα, -ματος amestec
μίγνυμι (aor. ἔμιξα) a amesteca
μικρός, -ά, -όν mic
Μίλητος, -ου (f.) Milet
μίλιον, -ου milă (unitate de măsură)
μιμέομαι a urma [cuiva]
μιμητής, -οῦ următor
μιμνήσκομαι (viit. μνησθήσομαι, aor. ἐμνήσθην, pf. μέμνημαι) a pomeni, a-şi aduce aminte
μισέω a urî
μισθαποδοσία, -ας răsplătire
μισθαποδότης, -ου răsplătitor
μίσθιος, -α, -ον argat
μισθός, -οῦ plată, răsplată
μισθόω a tocmi
μίσθωμα, -ματος casă luată cu chirie
μισθωτός, -ή, -όν [lucrător] năimit
Μιχαήλ (m., indecl.) Mihail
μνᾶ, -ᾶς mină
μνάομαι a-şi aduce aminte, a pomeni

Μνάσων, -ωνος Mnason
μνεία, -ας pomenire, amintire
μνῆμα, -ματος mormânt
μνημεῖον, -ου mormânt
μνήμη, -ης [amintire], în expresia ποιέομαι μνήμην – a-şi aminti
μνημονεύω a-şi aduce aminte, a pomeni
μνημόσυνον, -ου pomenire
μνηστεύω a logodi
μογιλάλος, -ον gângav
μόγις [cu greu], abia
μόδιος, -ου obroc
μοιχαλίς, -ίδος [femeie] adulteră
μοιχάομαι a face/săvârşi adulter
μοιχεία, -ας adulter (ca act)
μοιχεύω a săvârşi adulter
μοιχός, -οῦ [om] adulter, adulterin
μόλις abia (numai ce), (cu greu)de-abia
Μολόχ (m., indecl.) Moloh
μολύνω a întina, a mânji
μολυσμός, -οῦ întinăciune
μομφή, -ῆς [dojană], plângere
μονή, -ῆς locaş
μονογενής, -ές unul-născut
μόνος, -η, -ον 1. singur, unul; 2. numai
μονόφθαλμος, -ον cu un singur ochi
μονόω a rămâne singur
μορφή, -ῆς chip
μορφόω a lua chip
μόρφωσις, -εως înfăţişare
μοσχοποιέω a face un [idol în chip de] viţel
μόσχος, -ου viţel
μουσικός, -ή, -όν [care cântă din gură]; substantivizat: [muzician], [cântăreţ] din gură; în expresia φωνὴ μουσικῶν (Apoc. 18,22) – glas/sunet de muzici
μόχθος, -ου trudă
μυελός, -οῦ măduvă
μυέω [a iniţia], a învăţa taina
μῦθος, -ου basm
μυκάομαι a răcni
μυκτηρίζω a batjocori
μυλικός, -ή, -όν de moară
μύλος, -ου moară
μύλων, -ῶνος moară
Μύρα, -ων Mira
μυριάς, -άδος mii, zeci de mii, miriade
μυρίζω a unge [cu mir]
μύριοι, -αι, -α zece mii, zeci de mii
μύρον, -ου mir
Μυσία, -ας Misia
μυστήριον, -ου taină
Μυτιλήνη, -ης Mitilene
μυωπάζω [a avea miopie], a vedea slab
μώλωψ, -ωπος rană
μωμάομαι a prihăni
μῶμος, -ου [ocară, pată]; (folosit adjectival) întinat
μωραίνω (aor. ἐμώρανα, aor. pas. ἐμωράνθην) 1. a face nebun, a arăta nebun; 2. a se strica
μωρία, -ας nebunie
μωρολογία, -ας vorbire nebunească
μωρός, -ά, -όν nebun
Μωσῆς, -έως V. Μωϋσῆς
Μωϋσῆς Moise

N

Ναασσών (m., indecl.) Naason
Ναγγαί (m., indecl.) Nagai
Ναζαρέτ (f., indecl.) Nazaret
Ναζαρηνός, -ή, -όν nazarinean
Ναζωραῖος, -ου nazarinean
Νάθαν (m., indecl.) Natan
Ναθαναήλ (m., indecl.) Natanail
ναί 1. da; 2. ba da
Νεεμάν (m., indecl.) Neeman
Ναΐν (f., indecl.) Nain
ναός, -οῦ templu
Ναούμ (m., indecl.) Naum

νάρδος, -ου (f.) nard
Νάρκισσος, -ου Narcis
ναυαγέω [a naufragia]; a se sfărâma corabia cu cineva; a-şi sfărâma corabia
ναύκληρος, -ου stăpânul corabiei
ναῦς (f., ac. ναῦν) corabie
ναύτης, -ου corăbier
Ναχώρ (m., indecl.) Nahor
νεανίας, -ου tânăr
νεανίσκος, -ου tânăr
Νεάπολις, -εως Neapoli
νεκρός, -ά, -όν mort
νεκρόω a omorî, a face mort
νέκρωσις, -εως omorâre; în sintagma: οὐ κατενόησεν τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάῤῥας (Rom. 4,19) – nu a luat seama la pântecele mort al Sarei
νέος, -α, -ον 1. nou; 2. tânăr (mai des la comparativ ὁ νεώτερος)
νεοσσός, -οῦ pui
νεότης, -ητος tinerețe
νεόφυτος, -ον neofit
νεύω (aor. ἔνευσα) a face semn [ca încuviințare]
νεφέλη, -ης nor
Νεφθαλίμ (m., indecl.) Neftalim
νέφος, -ους nor
νεφρός, -οῦ rărunchi
νεωκόρος, -ου păzitor
νεωτερικός, -ή, -όν [tineresc], al tinereții
νή (în formule de jurământ) pe
νήθω a toarce
νηπιάζω a fi prunc
νήπιος, -α, -ον (folosit substantival) prunc
Νηρεύς, -έως Nereu
Νηρί (m., indecl.) Neri
νησίον, -ου insuliță
νῆσος, -ου (f.) insulă
νηστεία, -ας post
νηστεύω a posti
νῆστις (ac. pl. νήστεις) flămând
νηφάλιος, -ον cu trezvie
νήφω a avea trezvie, a fi cu trezvie, a priveghea
Νίγερ (m., indecl.) Niger
Νικάνωρ (m., indecl.) Nicanor
νικάω a birui
νίκη, -ης biruință
Νικόδημος, -ου Nicodim
Νικολαΐτης, -ου nicolait
Νικόλαος, -ου Nicolae
Νικόπολις, -εως Nicopole
νῖκος, -ους biruință
Νινευΐ (f., indecl.) Ninive
Νινευίτης, -ου ninivitean
νιπτήρ, -ῆρος vas [de spălat]
νίπτω a spăla
νοέω a înțelege
νόημα, -ματος gând
νόθος, -η, -ον nelegitim
νομή, -ῆς păşune
νομίζω 1. a socoti, a crede; 2. a obişnui
νομικός, -ή, -όν 1. (adj.) de lege 2. (s.m.) învățător de lege, cunoscător de lege
νομίμως în chip legiuit
νόμισμα, -ματος ban
νομοδιδάσκαλος, -ου învățător de lege
νομοθεσία, -ας darea Legii
νομοθετέω a legiui
νομοθέτης, -ου legiuitorul
νόμος, -ου lege
νοσέω a suferi de boală
νόσημα, -ματος boală
νόσος, -ου (f.) boală
νοσσιά, -ᾶς pui (în loc de νοσσίον)
νοσσίον, -ου pui
νοσφίζομαι a dosi
νότος, -ου miazăzi
νουθεσία, -ας 1. povățuire; 2. mustrare
νουθετέω a povățui

νουμηνία, -ας lună nouă
νουνεχῶς cu înțelepciune
νοῦς, νοός minte
Νυμφᾶς, -ᾶ Nimfas
νύμφη, -ης noră
νυμφίος, -ου mire
νυμφών, -ῶνος cămară de nuntă
νῦν acum
νυνί acum
νύξ, νυκτός (f.) noapte
νύσσω a împunge
νυστάζω (aor. ἐνύσταξα) a ațipi
νυχθήμερον, -ου o noapte şi o zi
Νῶε (m., indecl.) Noe
νωθρός, -ά, -όν zăbavnic
νῶτος, -ου spinare

Ξ

ξενία, -ας loc de găzduit, găzduire
ξενίζω a găzdui
ξενοδοχέω a primi străini [în gazdă]
ξένος, -η, -ον străin
ξέστης, -ου urcior
ξηραίνω (aor. ἐξήρανα) a usca
ξηρός, -ά, -όν uscat (adj.)
ξύλινος, -η, -ον de lemn
ξύλον, -ου 1. lemn; 2. ciomag
ξυράω a [se] rade

O

ὁ art. hot. m.
ὀγδοήκοντα optzeci
ὄγδοος, -η, -ον al optulea
ὄγκος, -ου povară
ὅδε, ἥδε, τόδε (pron. demonstr.) acesta
ὁδεύω a merge pe cale
ὁδηγέω a călăuzi
ὁδηγός, -οῦ călăuză
ὁδοιπορέω a călători
ὁδοιπορία, -ας călătorie
ὁδός, -οῦ (f.) cale, drum
ὀδούς, ὀδόντος dinte
ὀδυνάω 1. a fi cuprins de durere, a fi îndurerat; 2. a se chinui
ὀδύνη, -ης durere
ὀδυρμός, -οῦ jeluire
Ὀζίας (m., indecl.) Ozia
ὄζω (intr.) a mirosi
ὅθεν 1. de unde, de aici; 2. de aceea, drept aceea, pentru aceea
ὀθόνη, -ης pânză
ὀθόνιον, -ου giulgiu
οἶδα (perf. al lui ὁράω – a vedea, cu valoare rezultativă) a şti
οἰκεῖος, -α, -ον casnic
οἰκέτης, -ου slugă, slujitor
οἰκέω a locui
οἴκημα, -ματος încăpere
οἰκητήριον, -ου locaş
οἰκία, -ας casă
οἰκιακός, -ή, -όν casnic
οἰκοδεσποτέω a chivernisi casa
οἰκοδεσπότης, -ου stăpânul casei, stăpân peste casă
οἰκοδομέω a clădi, a zidi
οἰκοδομή, -ῆς zidire
οἰκονομέω a fi iconom
οἰκονομία, -ας iconomie
οἰκονόμος, -ου iconom
οἶκος, -ου casă
οἰκουμένη, -ης lume
οἰκουρός, -όν [care vede de ale casei], (substantivizat f.) gospodină
οἰκτιρμός, -οῦ îndurare, milostivire
οἰκτίρμων, -ον milostiv
οἰκτείρω a se îndura
οἰνοπότης, -ου băutor de vin
οἶνος, -ου vin
οἰνοφλυγία, -ας beție
οἴομαι (aor. ᾠήθην) a socoti, a gândi

οἷος, -α, -ον (adj. pronominal relativ, indicând calitatea; poate fi tradus modal) cum, asemenea căruia, ca şi cum etc.
ὀκνέω a pregeta
ὀκνηρός, -ά, -όν 1. trândav, leneş; 2. cu anevoie
ὀκταήμερος, -ον [de] opt zile
ὀκτώ opt
ὄλεθρος, -ου pieire, nimicire
ὀλιγόπιστος, -ον puțin credincios
ὀλίγος, -η, -ον puțin
ὀλιγόψυχος, -ον împuținat la suflet
ὀλιγωρέω a dispreţui
ὀλοθρευτής, -οῦ nimicitor
ὀλοθρεύω [a nimici]; (part. art.) nimicitor
ὁλοκαύτωμα, -ματος ardere de tot
ὁλοκληρία, -ας întregire
ὁλόκληρος, -ον întreg
ὀλολύζω a se tângui
ὅλος, -η, -ον întreg, tot
ὁλοτελής, -ές cu totul desăvârşit
Ὀλυμπᾶς, -ᾶ Olimpas
ὄλυνθος, -ου (f.) roade necoapte
ὅλως 1. nicidecum; 2. negreşit; 3. tot
ὄμβρος, -ου ploaie mare
ὁμείρομαι a dori [pe cineva]
ὁμιλέω a vorbi, a cuvânta
ὁμιλία, -ας tovărăşie
ὄμμα, -ματος ochi
ὄμνυμι (aor. ὤμοσα) a se jura
ὁμοθυμαδόν (adv.) într-un cuget
ὁμοιάζω a semăna (cu cineva/ceva)
ὁμοιοπαθής, -ές asemenea pătimitor
ὅμοιος, -α, -ον asemenea
ὁμοιότης, -ητος asemănare
ὁμοιόω a asemăna
ὁμοίωμα, -ματος asemănare
ὁμοίως asemenea, la fel
ὁμοίωσις, -εως asemănare
ὁμολογέω a mărturisi
ὁμολογία, -ας mărturisire
ὁμολογουμένως [incontestabil], mărturisit lucru
ὁμότεχνος, -ον de acelaşi meşteşug
ὁμοῦ împreună
ὁμόφρων, -ον (adj.) într-un gând
ὅμως totuşi, de asemenea, chiar
ὄναρ (n., doar nom. și ac.) vis
ὀνάριον, -ου asin
ὀνειδίζω a ocărî, a mustra
ὀνειδισμός, -οῦ ocară
ὄνειδος, -ους ocară
Ὀνήσιμος, -ου Onisim
Ὀνησίφορος, -ου Onisifor
ὀνικός, -ή, -όν [măgăresc]; în expresia μήλος ὀνικὸς – piatră de moară
ὀνίναμαι (aor. ὠνήμην sau ὠνάμην; cu gen.) [a beneficia, a profita], a se folosi de cineva/ceva
ὄνομα, -ματος nume
ὀνομάζω 1. a numi; 2. a pomeni [pe nume]
ὄνος, -ου asin
ὄντως cu adevărat
ὄξος, -ους oțet
ὀξύς, -εῖα, -ύ ascuțit
ὀπή, -ῆς crăpătură, gură
ὄπισθεν 1. pe la spate, din spate; 2. în urma; 3. dinapoi
ὀπίσω 1. (adv.) înapoi, îndărăt; 2. (prep. cu gen.) după, în urma, dinapoia
ὁπλίζω a înarma
ὅπλον, -ου armă
ὁποῖος, -α, -ον (adj. pronominal relativ, indicând calitatea; poate fi tradus modal) aşa cum, ce fel, oricine, cum
ὁπότε când
ὅπου unde
ὀπτάνομαι [a apărea], a se arăta [cuiva]
ὀπτασία, -ας vedenie

ὀπτός, -ή, -όν fript
ὀπώρα, -ας rod
ὅπως să, încât să, ca să
ὅραμα, -ματος vedenie
ὅρασις, -εως 1. vedenie; 2. vedere
ὁρατός, -ή, -όν văzut
ὁράω (viit. ὄψομαι, aor. εἶδον, pf. ἑώρακα, viit. pas. ὀφθήσομαι, aor. pas. ὤφθην) a vedea
ὀργή, -ῆς mânie, urgie
ὀργίζομαι (aor. ὠργίσθην) a se mânia
ὀργίλος, -η, -ον mânios
ὀργυιά, -ᾶς stânjen
ὀρέγομαι (cu gen.) a pofti
ὀρεινός, -ή, -όν [muntos]; ținutul muntos
ὄρεξις, -εως poftă
ὀρθοποδέω a călca drept
ὀρθός, -ή, -όν drept
ὀρθοτομέω a învăța drept
ὀρθρίζω a mâneca
ὄρθριος, -α, -ον (adj.) dis-de-dimineață; în expresia γίγνομαι ὄρθριαι – a ajunge dis-de-dimineață
ὄρθρος, -ου dimineață
ὀρθῶς 1. drept; 2. [corect], bine
ὁρίζω a rândui, a hotărî
ὅριον, -ου hotar
ὁρκίζω a jura
ὅρκος, -ου jurământ
ὁρκωμοσία, -ας jurământ
ὁρμάω 1. a se porni; 2. a se arunca; 3. a se năpusti
ὁρμή, -ῆς pornire
ὅρμημα, -ματος repeziciune
ὄρνεον, -ου pasăre
ὄρνις, ὄρνιθος (m. sau f.) pasăre
ὁροθεσία, -ας hotar
ὄρος, -ους munte
ὀρύσσω a săpa
ὀρφανός, -ή, -όν orfan
ὀρχέομαι a juca
ὅς, ἥ, ὅ (pron. rel.) care
ὁσάκις ori de câte ori
Ὡσηέ (m., indecl.) Osea
ὅσιος, -α, -ον cuvios
ὁσιότης, -ητος cuvioşie
ὁσίως cu cuvioşie
ὀσμή, -ῆς mireasma
ὅσος, -η, -ον (adj. pronominal relativ, indicând cantitatea) cât
ὀστέον sau ὀστοῦν, -οῦ os
ὅστις, ἥτις, ὅ τι (pron. rel.) cel ce, care
ὀστράκινος, -η, -ον de lut
ὄσφρησις, -εως miros
ὀσφύς, -ύος (f.) coapsă, mijloc
ὅταν când
ὅτε când
ὅτι că
οὐ (οὐκ, precedând cuvinte cu inițiala vocalică; οὐχ, precedând cuvinte cu inițială vocalică și spirit aspru) nu
οὐά huu
οὐαί vai
οὐδαμῶς nicidecum
οὐδέ nici
οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν nimeni, nimic
οὐδέποτε niciodată
οὐδέπω încă nu, nu mai
οὐκέτι nu mai
οὐκοῦν aşadar
οὖν aşadar, deci, dar
οὔπω încă nu
οὐρά, -ᾶς coadă
οὐράνιος, -α, -ον ceresc
οὐρανόθεν din cer
οὐρανός, -οῦ cer
Οὐρβανός, -οῦ Urban
Οὐρίας, -ου Urie
οὖς, ὠτός ureche
οὐσία, -ας avere

οὔτε nici
οὗτος, αὕτη, τοῦτο acesta
οὕτω aşa
οὐχί nu
ὀφειλέτης, -ου dator
ὀφειλή, -ῆς datorie
ὀφείλημα, -ματος datorie
ὀφείλω a datora
ὄφελον măcar de
ὄφελος, -ους folos
ὀφθαλμοδουλία, -ας slujirea de ochii cuiva
ὀφθαλμός, -οῦ ochi
ὄφις, -εως şarpe
ὀφρύς, -ύος (f.) sprânceană
ὀχλέω a chinui
ὀχλοποιέω a aduna mulțime
ὄχλος, -ου mulțime
ὀχύρωμα, -ματος întăritură
ὀψάριον, -ου pește
ὀψέ seara, târziu
ὀψία, -ας seară
ὄψιμος, -ον (ploaie) târzie
ὄψις, -εως față, înfățișare
ὀψώνιον, -ου plată, soldă

Π

παγιδεύω [a momi], a prinde
παγίς, -ίδος cursă
πάγος, -ου [deal sau munte pietros], în expresia Ἄρειος πάγος, Areopag
πάθημα, -ματος patimă
παθητός, -ή, -όν [pătimitor], care are să pătimească
πάθος, -ους patimă
παιδαγωγός, -οῦ pedagog, învățător
παιδάριον, -ου băiat
παιδεία, -ας învățătură, povățuire, certare
παιδευτής, -οῦ povățuitor, care ceartă
παιδεύω 1. a învăța; 2. a pedepsi, a certa, a mustra
παιδιόθεν din copilărie
παιδίον, -ου prunc, copil
παιδίσκη, -ης slujnică
παίζω a juca
παῖς, παιδός 1. copil, fiu; 2. slugă
παίω a lovi, a înțepa
πάλαι demult, odinioară
παλαιός, -ά, -όν veche
παλαιότης, -ητος vechime
παλαιόω a învechi
πάλη, -ης luptă
παλιγγενεσία, -ας naștere din nou
πάλιν iarăși
παμπληθεί (adv.) cu toții
Παμφυλία, -ας Pamfilia
πανδοχεῖον, -ου casă de oaspeți
πανδοχεύς, -έως gazdă
πανήγυρις, -εως sărbătoare
πανοικί (adv.) cu toată casa
πανοπλία, -ας toate armele
πανουργία, -ας viclenie, vicleșug
πανοῦργος, -ον viclean
πανταχοῦ pretutindeni
παντελής, -ές [săvârșit, încheiat, împlinit], în expresia εἰς τὸ παντελές în nici un chip, pentru totdeauna
πάντῃ totdeauna
πανταχόθεν de pretutindeni
παντοκράτωρ, -ορος atotțiitor
πάντοτε totdeauna, întotdeauna
πάντως 1. cu adevărat, negreșit, fără îndoială, de bună seamă, măcar; 2. (în negații, precum οὐ πάντως) nicidecum
παρά (prep.) 1. (cu gen.) de la, din partea, de lângă; 2. (cu dat.) lângă, la; 3. (cu ac.) pe lângă, de-a lungul
παρα-βαίνω 1. a călca; 2. a cădea, a se abate
παρα-βάλλω 1. a înfățișa; 2. a ajunge
παράβασις, -εως călcare, călcare de lege,

călcare de poruncă
παραβάτης, -ου călcător de lege
παρα-βιάζομαι a sili
παρα-βουλεύομαι [a se primejdui], a-şi primejdui (ceva)
παραβολή, -ῆς pildă
παραγγελία, -ας poruncă
παρ-αγγέλλω a porunci
παρα-γίνομαι a veni
παρ-άγω a pleca, a trece
παρα-δειγματίζω a vădi, a batjocori
παράδεισος, -ου rai
παρα-δέχομαι a primi
παραδιατριβή, -ῆς [certuri], vorbe nefolositoare
παρα-δίδωμι 1. a prinde, a da, a da pe mâna; 2. a vinde
παράδοξος, -ον lucru preaslăvit
παράδοσις, -εως predanie
παρα-ζηλόω a stârni spre gelozie, a stârni gelozia
παραθαλάσσιος, -ον lângă mare
παρα-θεωρέω a trece cu vederea
παρακαταθήκη, -ης vistierie
παρ-αινέω a îndemna
παρ-αιτέομαι 1. a se feri, a se depărta, a părăsi; 2. a-și cere iertare, în expresia ἔχε με παρῃτημένον să mă ierți
παρα-καθίζω a ședea
παρα-καλέω 1. a mângâia; 2. a îndemna; 3. a ruga
παρα-καλύπτω a acoperi
παρά-κειμαι a fi la cineva, a se afla în cineva
παράκλησις, -εως 1. mângâiere; 2. rugăminte; 3. îndemn
παράκλητος, -ου mângâietor
παρακοή, -ῆς neascultare
παρ-ακολουθέω 1. a urma; 2. a urmări
παρ-ακούω a nu asculta
παρα-κύπτω 1. a privi; 2. a se apleca
παρα-λαμβάνω a lua, a primi
παρα-λέγομαι a trece pe lângă [cu corabia]
παράλιος, -ον [lângă mare]; (subst. f.) [ținut maritim] țărm
παραλλαγή, -ῆς mutare
παρα-λογίζομαι a înșela
παραλυτικός, -ή, -όν paralitic
παρα-λύομαι a fi paralitic
παρα-μένω a rămâne, a stărui
παρα-μυθέομαι a mângâia, a îmbărbăta
παραμυθία, -ας mângâiere
παραμύθιον, -ου mângâiere
παρα-νομέω a călca legea
παρανομία, -ας călcare de lege
παρα-πικραίνω a se răzvrăti
παραπικρασμός, -οῦ răzvrătire
παρα-πίπτω a cădea
παρα-πλέω a trece pe apă pe lângă
παραπλήσιος, -α, -ον care este aproape
παραπλησίως în același fel
παρα-πορεύομαι a merge, a trece, a străbate
παράπτωμα, -ματος greșeală
παρα-ρρέω a rătăci
παράσημος, -ον (care are un) însemn
παρα-σκευάζω a pregăti
παρασκευή, -ῆς vineri
παρα-τείνω a lungi
παρα-τηρέω 1. [a observa], a pândi; 2. a păzi, a ține
παρατήρησις, -εως [observare], în expresia μετὰ παρατηρήσεως – la vedere
παρα-τίθημι 1. a pune înainte, a pune; 2. a încredința; 3. a arăta
παρα-τυγχάνω [a se întâmpla să fie prezent], a se întâmpla
παραυτίκα [în clipa de față]; (folosit adjectival) [trecător], de o clipă

παρα-φέρω 1. [a lăsa să treacă, a îndepărta], a trece; 2. a se lăsa amăgit; 3. a purta
παρα-φρονέω [a fi nebun]
παραφρονία, -ας nesăbuință
παρα-χειμάζω a ierna
παραχειμασία, -ας iernat
παραχρῆμα îndată
πάρδαλις, -εως leopard
πάρ-ειμι 1. a veni, a sosi; 2. a fi aici, a fi de față
παρ-εισ-άγω a strecura
παρείσακτος, -ον adus pe furiș
παρ-εισ-δύω a se strecura
παρ-εισ-έρχομαι 1. a intra; 2. a veni
παρ-εισ-φέρω a aduce
παρεκτός (cu gen.) afară de
παρεμβολή, -ῆς tabără, fortăreață
παρ-εν-οχλέω a tulbura
παρεπίδημος, -ον vremelnic, trecător
παρ-έρχομαι a trece
πάρεσις, -εως trecere cu vederea
παρ-έχω 1. a face; 2. a da
παρηγορία, -ας mângâiere
παρθενία, -ας feciorie
παρθένος, -ου (f.) fecioară
Πάρθος, -ου part
παρ-ίημι a îndrepta
παρ-ίστημι (tr.) a pune înainte, a înfățișa, a dovedi; (intr.) a sosi, a fi de față, a sta înainte
Παρμενᾶς, -ᾶ Parmena
πάροδος, -ου (f.) treacăt
παρ-οικέω a fi străin, a locui vremelnic
παροικία, -ας înstrăinare, vremelnicie
πάροικος, -ον străin, venetic
παροιμία, -ας pildă
πάροινος, -ον bețiv
παρ-οίχομαι a fi trecut
παρ-ομοιάζω a semăna
παρόμοιος, -ον asemenea
παρ-οξύνομαι a se aprinde de mânie
παροξυσμός, -οῦ 1. neînțelegere; 2. îndemnare
παρ-οργίζω a întărâta mânia
παροργισμός, -οῦ mânie
παρ-οτρύνω a întărâta
παρουσία, -ας 1. venire; 2. prezență
παροψίς, -ίδος blid
παρρησία, -ας îndrăzneală, îndrăznire
παρρησιάζομαι a îndrăzni, a vorbi cu îndrăzneală, a avea îndrăzneală
πᾶς, πᾶσα, πᾶν 1. tot; 2. orice
Πάσχα (n. indecl.) Paști
πάσχω (viit. πείσομαι, aor. ἔπαθον, pf. πέπονθα) a pătimi
Πάταρα, -ων Patara
πατάσσω 1. a bate, a lovi; 2. a zdrobi
πατέω a călca
πατήρ, πατρός tată, părinte
Πάτμος, -ου (f.) Patmos
πατριά, -ᾶς spiță, seminție
πατριάρχης, -ου patriarh
πατρικός, -ή, -όν părintesc
πατρίς, -ίδος patrie
Πατρόβας, -α Patrova
πατρολῴας, -ου ucigaș de tată
πατροπαράδοτος, -ον dat de la părinți
πατρῷος, -α, -ον părintesc, al părinților
Παῦλος, -ου Pavel
παύω (la med. + part.) a înceta să
Πάφος, -ου (f.) Pafos
παχύνω (aor. pas. ἐπαχύνθην) a învârtoșa
πέδη, -ης obadă
πεδινός, -ή, -όν șes
πεζεύω a veni pe jos
πεζῇ pe jos
πειθαρχέω 1. a se supune; 2. a se încredința cuiva
πειθός, -ή, -όν [convingător], de înduplecare

πείθω (viit. πείσω, aor. ἔπεισα, pf. πέποιθα, viit. pas. πεισθήσομαι, aor. pas. ἐπείσθην, pf. pas. πέπεισμαι) [a convinge] 1. a încredința; 2. a îndupleca; 3. (med.) [a se supune], a crede
πεινάω a flămânzi
πεῖρα, -ας cercare; în expresia πεῖραν λαμβάνω – a fi încercat
πειράζω a ispiti, a încerca
πειρασμός, -οῦ ispită, încercare
πειράω a încerca, a ispiti
πεισμονή, -ῆς înduplecare
πέλαγος, -ους adânc, mare
πελεκίζω a tăia cu securea
πέμπτος, -η, -ον al cincilea
πέμπω a trimite
πένης, -ητος (m.) sărman
πενθερά, -ᾶς soacră
πενθερός, -οῦ socru
πενθέω 1. a plânge, a se tângui; 2. a fi trist
πένθος, -ους plâns, plângere
πενιχρός, -ά, -όν sărman
πεντάκις de cinci ori
πεντακισχίλιοι, -αι, -α cinci mii
πεντακόσιοι, -αι, -α cinci sute
πέντε cinci
πεντεκαιδέκατος, -η, -ον al cincisprezecelea
πεντήκοντα cincizeci
Πεντηκοστή, -ῆς cincizecime
πεποίθησις, -εως încredințare, încredere
πέραν 1. (adv.) dincolo; 2. (prep. cu gen.) dincolo de; în expresia εἰς τὸ πέραν – de cealaltă parte, dincolo
πέρας, -ατος (n.) margine, hotar
Πέργαμος, -ου (f.) Pergam
Πέργη, -ης Perga
περί (prep.) 1. (cu gen.) despre; 2. (cu ac.) în jurul, cu privire la, (cam) pe la (sens temporal)
περι-άγω 1. a străbate; 2. a înconjura, a umbla împrejur; 3. a duce / a purta pe cineva cu sine
περι-αιρέω 1. a desface; 2. a ridica; (med.) a i se lua
περι-αστράπτω a fulgera împrejurul cuiva, a învălui ca un fulger
περι-βάλλω 1. a îmbrăca, a înfășura; 2. a înconjura
περι-βλέπω a privi de jur împrejur, a privi în jur, a privi împrejur, a se uita împrejur, a se uita în jur
περιβόλαιον, -ου acoperământ
περι-δέω a înfășura
περι-εργάζομαι a iscodi lucrul altora
περίεργος, -ον iscoditor; τὰ περίεργα – vrăjitorie
περι-έρχομαι a înconjura, a cutreiera, a pribegi, a cutreiera lumea
περι-έχω a cuprinde
περι-ζώννυμι a încinge
περίθεσις, -εως purtare (de podoabe)
περι-ΐστημι 1. (tr.) a înconjura, a se feri de; 2. (intr.) a sta împrejur
περικάθαρμα, -ματος gunoi
περι-καλύπτω a acoperi fața cuiva, a lega la ochi pe cineva, a fereca
περί-κειμαι a sta în jur, a i se pune împrejur, a fi legat de jur împrejur, a fi cuprins de, a avea împrejur
περικεφαλαία, -ας coif
περικρατής, -ές care ține (de jur împrejur)
περι-κρύβω a tăinui
περι-κυκλόω a împresura
περι-λάμπω a străluci împrejur
περι-λείπομαι a rămâne
περίλυπος, -ον întristat, întristat tare
περι-μένω a aștepta
πέριξ (adv.) dimprejur

περι-οικέω a locui împrejur
περίοικος, -ον vecin
περιούσιος, -ον ales
περιοχή, -ῆς [pericopă], loc (în Scriptură)
περι-πατέω a umbla, a merge
περι-πείρω a pătrunde
περι-πίπτω 1. a cădea între, a întâmpina (ispite); 2. (despre o corabie) a se împlânta
περι-ποιέω (med.) a dobândi, a-și agonisi
περιποίησις, -εως agonisire, dobândire
περι-ρρήγνυμι a rupe
περι-σπάομαι a se osteni
περισσεία, -ας prisos, prisosință
περίσσευμα, -ματος prisos, rămășiță
περισσεύω a prisosi, a spori, a rămâne
περισσός, -ή, -όν ceea ce este mai mult, de prisos; în expresia ἐκ περισσοῦ – peste măsură, mai mult
περισσοτέρως mai mult
περισσῶς mai mult, mai tare, peste măsură
περιστερά, -ᾶς porumbel
περι-τέμνω a tăia împrejur
περι-τίθημι 1. a împrejmui, a înfășura, a pune (de jur împrejur); 2. a îmbrăca
περιτομή, -ῆς tăiere-împrejur
περι-τρέπω a trage
περι-τρέχω a cutreiera
περι-φέρω a aduce, a purta, a duce [de jur împrejur]
περι-φρονέω a disprețui
περίχωρος, -ον (utilizat substantival) împrejurime, ținut
περίψημα, -ματος măturătură
περπερεύομαι a se lăuda
Περσίς, -ίδος Persida
πέρυσι anul trecut
πετεινός, -ή, -όν [înaripat]; τὰ πετεινά – păsări
πέτομαι a zbura
πέτρα, -ας stâncă, piatră
Πέτρος, -ου Petru
πετρώδης, -ες pietros
πήγανον, -ου untișor
πηγή, -ῆς izvor, fântână
πήγνυμι (aor. ἔπεξα) a înfige
πηδάλιον, -ου cârmă
πηλίκος, -η, -ον cât de mare, ce
πηλός, -οῦ tină, lut
πήρα, -ας traistă
πῆχυς, -εως cot
πιάζω a prinde, a apuca
πιέζω a îndesa
πιθανολογία, -ας vorbe înșelătoare
πικραίνω (aor. ἐπικράνθην) 1. (act.) a amărî; 2. (pas.) a fi amar, a fi amar față de
πικρία, -ας amărăciune
πικρός, -ά, -όν amar
πικρῶς cu amar
Πιλᾶτος, -ου Pilat
πίμπλημι (aor. ἔπλησα, aor. pas. ἐπλήσθην) 1. a umple, a împlini; 2. [a îmbiba], a înmuia (un burete)
πίμπρημι (inf. prez. pas. πίμπρασθαι) a se umfla
πινακίδιον, -ου tăbliță
πίναξ, -ακος tipsie, blid
πίνω (viit. πίομαι, aor. ἔπιον, pf. πέπωκα, aor. pas. ἐπόθην) a bea
πιότης, -ητος grăsime
πιπράσκω (pf. πέπρακα, aor. pas. ἐπράθην, part. pf. pas. πεπραμένος; cu gen. prețului) a vinde
πίπτω (viit. πεσοῦμαι, aor. ἔπεσον, pf. πέπτωκα) a cădea
Πισιδία, -ας Pisidia
πιστεύω a crede
πιστικός, -ή, -όν [demn de încredere, veritabil], curat
πίστις, -εως credință
πιστός, -ή, -όν credincios

πιστόω a încredința
πλανάω 1. a amăgi; 2. (pas.) a se rătăci
πλάνη, -ης rătăcire
πλανήτης, -ου rătăcitor
πλάνος, -ον amăgitor
πλάξ, πλακός (f.) tablă
πλάσμα, -ματος făptură
πλάσσω (aor. ἔπλασα, aor. pas. ἐπλάσθην) a face, a plăsmui
πλαστός, -ή, -όν măsluit
πλατεῖα, -ας piață; vezi şi πλατύς piață
πλάτος, -ους lărgime
πλατύνω a lărgi
πλατύς, -εῖα, -ύ larg
πλέγμα, -ματος păr împletit
πλέκω a împleti
πλεονάζω a se înmulți, a prisosi
πλεονεκτέω 1. a asupri; 2. a se lăcomi
πλεονέκτης, -ου lacom
πλεονεξία, -ας lăcomie
πλευρά, -ᾶς coastă
πλέω (aor. ἔπλευσα, aor. pas. ἐπλεύσθην) a merge pe mare, a pluti
πληγή, -ῆς rană, lovitură, bătaie, plagă
πλῆθος, -ους mulțime
πληθύνω (viit. πληθυνῶ, aor. ἐπληθύνθην) a înmulți
πλήκτης, -ου bătăuș
πλήμμυρα, -ας puhoi
πλήν (conj. și prep. cu gen.) 1. dar, însă, iar, ci, totuși; 2. afară de, în afară de, fără numai, decât, numai; doar că
πλήρης, -ες plin, deplin
πληροφορέω a face deplin, a adeveri, a încredința
πληροφορία, -ας 1. încredințare; 2. înștiințare; 3. plinătate
πληρόω a plini, a împlini
πλήρωμα, -ματος 1. adaos, plinătate, plinire; 2. petic
πλησίον 1. (adv. și prep. cu gen.) aproape; 2. (subst.m. ὁ πλησίον) aproapele
πλησμονή, -ῆς îndestulare
πλήσσω (aor. ἔπλαξα, aor. pas. ἐπλάχθην sau ἐπλήγην) a lovi
πλοιάριον, -ου corabie
πλοῖον, -ου corabie
πλόος sau πλοῦς, πλοῦ călătorie, plutire
πλούσιος, -α, -ον bogat
πλουσίως cu bogăție, din belșug, îmbelșugat
πλουτέω a fi bogat, a se îmbogăți
πλουτίζω a îmbogăți
πλοῦτος, -ου bogăție
πλύνω (aor. ἔπλυνα) a spăla
πνεῦμα, -ματος duh
πνευματικός, -ή, -όν duhovnicesc
πνευματικῶς duhovnicește
πνέω (viit. πνεύσω, aor. ἔπνευσα) a sufla
πνίγω 1. a sugruma; 2. a îneca
πνικτός, -ή, -όν sugrumat
πνοή, -ῆς suflare
ποδήρης, -ες [care coboară până la picioare], (substantivizat) veșmânt lung
πόθεν de unde
ποιέω a face
ποίημα, -ματος făptură
ποίησις, -εως lucrare
ποιητής, -οῦ 1. poet; 2. împlinitor, cel care împlinește
ποικίλος, -η, -ον felurit, fel de fel
ποιμαίνω (viit. ποιμανῶ, aor. ἐποίμανα) a paște, a păstori
ποιμήν, -ένος păstor
ποίμνη, -ης turmă
ποίμνιον, -ου turmă
ποῖος, -α, -ον [ce fel de], care, ce, cum
πολεμέω a se război, a purta război
πόλεμος, -ου război
πόλις, -εως cetate
πολιτάρχης, -ου mai-marele cetății

πολιτεία, -ας 1. cetățenie; 2. petrecere
πολίτευμα, -ματος petrecere
πολιτεύομαι 1. a viețui; 2. a se purta
πολίτης, -ου cetățean, locuitor; [concetățean], aproapele
πολλάκις adesea, adeseori, de multe ori, de mai multe ori
πολλαπλασίων, -ον cu mult mai mult
πολυλογία, -ας multa vorbărie
πολυμερῶς în multe rânduri
πολυποίκιλος, -ον de multe feluri
πολύς, πολλή, πολύ mult
πολύσπλαγχνος, -ον mult-milostiv
πολυτελής, -ές de mult preț, de mare preț
πολύτιμος, -ον de mult preț
πολυτρόπως în multe chipuri
πόμα, -ματος băutură
πονηρία, -ας viclenie
πονηρός, -ά, -όν viclean, rău
πόνος, -ου durere
Ποντικός, -ή, -όν (de neam) din Pont
Πόντιος, -ου Ponțiu
Πόντος, -ου Pont
Πόπλιος, -ου Publius
πορεία, -ας cale
πορεύομαι a merge
πορθέω a da pierzării, a pustii
πορισμός, -οῦ câștig
Πόρκιος, -ου Porcius
πορνεία, -ας desfrânare
πορνεύω a (se) desfrâna
πόρνη, -ης desfrânată
πόρνος, -ου desfrânat
πόρρω departe
πόρρωθεν de departe, departe
πορφύρα, -ας porfiră
πορφυρόπωλις, -ιδος vânzătoare de porfiră
πορφυροῦς, -ᾶ, -οῦν purpuriu, [de] porfiră
ποσάκις de câte ori
πόσις, -εως băutură
πόσος, -η, -ον cât, cât mai mult
ποταμός, -οῦ râu
ποταμοφόρητος, -ον luat de ape
ποταπός, -ή, -όν ce fel de, cine, ce, cu cât mai mult
πότε când
ποτέ odinioară
πότερον dacă
ποτήριον, -ου pahar, potir
ποτίζω a da să bea, a adăpa, a hrăni, a uda
Ποτίολοι, -ων Puteoli
πότος, -ου băutură
πού aproape
ποῦ unde
Πούδης, -εντος Pudens
πούς, ποδός picior
πρᾶγμα, -ματος 1. lucru; 2. pricină
πραγματεία, -ας treabă
πραγματεύομαι a neguțători
πραιτώριον, -ου pretoriu
πράκτωρ, -ορος perceptor
πρᾶξις, -εως faptă, lucrare
πρασιά, -ᾶς ceată
πράσσω a face, a înfăptui, a făptui, a lucra
πραΰς, -εῖα, -ΰ blând
πρᾳότης, -ητος blândețe
πρέπω (impers. πρέπει) 1. a se cuveni; 2. a fi cuviincios
πρεσβεία, -ας solie
πρεσβεύω a soli
πρεσβυτέριον, -ου 1. bătrâni, sfatul bătrânilor; 2. preoțime
πρεσβύτερος, -α, -ον bătrân, preot
πρεσβύτης, -ου bătrân
πρεσβῦτις, -ιδος bătrână
πρηνής, -ές cu capul înainte
πρίζω sau πρίω (aor. pas. ἐπρίσθην) a

tăia cu fierăstrăul

πρίν (adv., conj. și prep. cu ac.) înainte, mai înainte, până ce

Πρίσκα, -ης Priscila

Πρίσκιλλα, -ης Priscila

πρό (prep. cu gen.) în fața, înaintea, înainte de, mai presus de

προ-άγω 1. a scoate afară, a aduce înainte; 2. a merge înainte, a merge mai înainte de, a trece înainte, a veni mai înainte; 3. a fi de dinainte

προ-αιρέομαι a alege

προ-αιτιάομαι a învinui mai înainte

προ-ακούω a auzi mai înainte

προ-αμαρτάνω a păcătui înainte

προαύλιον, -ου fața curții

προ-βαίνω a merge mai departe, a merge (dintr-un loc), a înainta

προ-βάλλω 1. a împinge înainte; 2. a înfrunzi

προβατικός, -ή, -όν a oilor

πρόβατον, -ου oaie

προ-βιβάζω 1. a scoate în față; 2. a îndemna

προ-βλέπω a rândui de mai înainte

προ-γίνομαι a fi făcut mai înainte

προ-γινώσκω a ști mai dinainte, a cunoaște (de) mai înainte

πρόγνωσις, -εως mai-înainte-știință

πρόγονοι, -ων moși-strămoși, părinți

προ-γράφω a scrie mai înainte, a scrie mai de dinainte, a zugrăvi mai înainte

πρόδηλος, -ον vădit, învederat

προ-δίδωμι a da mai înainte

προδότης, -ου cel care vinde, vânzător, trădător

πρόδρομος, -ον înainte-mergător

προ-ελπίζω a nădăjdui mai dinainte

προ-εν-άρχομαι a început mai dinainte

προ-επ-αγγέλλομαι a făgăduit mai înainte

προ-έρχομαι 1. a merge înainte, a sosi înainte, a veni mai întâi, a trece; 2. a veni în fruntea

προ-ετοιμάζω a găti mai dinainte

προ-ευαγγελίζομαι a binevesti mai dinainte

προ-έχομαι a fi mai presus

προ-ηγέομαι a se întrece

πρόθεσις, -εως 1. punere înainte, ofrandă; 2. ce și-a pus în gând, voie, voință, hotărâre

προθεσμία, -ας soroc

προθυμία, -ας osârdie

πρόθυμος, -ον osârduitor; τὸ πρόθυμον – osârdia.

προθύμως din osârdie

προ-ΐστημι a fi întâi-stătător, a fi în frunte, a stăpâni, a cârmui

προ-καλέομαι a întărâta

προ-κατ-αγγέλλω a vesti (mai) dinainte sau mai înainte

προ-κατ-αρτίζω a pregăti

πρό-κειμαι a fi pus înainte, a sta înainte

προ-κηρύσσω a propovădui mai înainte

προκοπή, -ῆς sporire

προ-κόπτω a spori, a înainta

πρόκριμα, -ματος judecată dinainte

προ-κυρόω a întări mai dinainte

προ-λαμβάνω 1. a apuca de mai înainte; 2. a se grăbi; 3. a cădea

προ-λέγω a spune / a zice / a grăi mai înainte sau mai dinainte

προ-μαρτύρομαι a mărturisi mai înainte

προ-μελετάω a gândi de mai înainte

προ-μεριμνάω a se îngriji de mai înainte

προ-νοέω a se îngriji

πρόνοια, -ας purtare de grijă, grijă

προ-οράω a vedea mai dinainte sau mai înainte

προ-ορίζω a rândui mai înainte sau mai dinainte

προ-πάσχω a pătimi mai înainte
προ-πέμπω 1. [a conduce, a însoți pe cineva spre ieşire], a petrece; 2. a trimite mai înainte, a trimite
προπετής, -ές pripit
προ-πορεύομαι a merge înainte
πρός (prep.) 1. (cu gen.) pentru, spre, în numele; 2. (cu dat.) la, lângă, aproape de; 3. (cu ac.) la, spre, către, în legătură cu; (cu inf. articulat) ca să
προσάββατον, -ου înainte de sâmbătă
προσ-αγορεύω a numi
προσ-άγω a aduce, a duce, a apropia
προσαγωγή, -ῆς [acces], aducere, apropiere
προσ-αιτέω a cerși
προσ-ανα-βαίνω a se muta mai sus
προσ-αν-αλίσκω a cheltui
προσ-ανα-πληρόω a plini
προσ-ανα-τίθημι a adăuga
προσ-απειλέω a amenința și mai tare
προσ-δαπανάω a cheltui mai [mult]
προσ-δέομαι a avea trebuință
προσ-δέχομαι a aștepta, a primi
προσ-δοκάω a aștepta
προσδοκία, -ας așteptare
προσ-εάω a îngădui
προσ-εδρεύω a sta la
προσ-εργάζομαι [a produce], a lucra
προσ-έρχομαι a se apropia
προσευχή, -ῆς rugăciune
προσ-εύχομαι a se ruga
προσ-έχω a lua aminte, a se feri, a se păzi
προσ-ηλόω a pironi
προσήλυτος, -ου prozelit
πρόσκαιρος, -ον nestatornic, vremelnic, trecător
προσ-καλέομαι a chema
προσ-καρτερέω 1. a stărui; 2. a pregăti
προσκαρτέρησις, -εως stăruință
προσκεφάλαιον, -ου căpătâi
προσ-κληρόω de trece de partea
προσ-κλίνομαι a se alătura
πρόσκλισις, -εως părtinire
προσ-κολλάομαι a se alipi
πρόσκομμα, -ματος poticnire
προσκοπή, -ῆς sminteală
προσ-κόπτω 1. a lovi, a izbi; 2. a se împiedica, a se poticni
προσ-κυλίω a prăvăli
προσ-κυνέω a se închina
προσκυνητής, -οῦ închinător
προσ-λαλέω a vorbi către, cu
προσ-λαμβάνω a lua la o parte, a lua, a primi
πρόσληψις, -εως primire, acceptare
προσ-μένω 1. a aștepta; 2. a rămâne, a zăbovi
προσ-ορμίζομαι a trage la țărm
προσ-οφείλω a fi dator
προσ-οχθίζω a se mânia
πρόσπεινος, -ον [flămând], căruia i s-a făcut foame
προσ-πήγνυμι a pironi
προσ-πίπτω a cădea, a cădea înaintea sau la
προσ-ποιέομαι [a se preface], a se face
προσ-πορεύομαι a veni la
προσ-ρήσσω a lovi
προσ-τάσσω a porunci, a rândui
προστάτις, -ιδος ocrotitoare
προσ-τίθημι a adăuga
προσ-τρέχω a alerga
προσφάγιον, -ου mâncare
πρόσφατος, -ον nou
προσφάτως de curând
προσ-φέρω a aduce
προσφιλής, -ές vrednic de iubit
προσφορά, -ας ofrandă
προσ-φωνέω a striga, a chema, a vorbi, a grăi

πρόσχυσις, -εως stropire
προσ-ψαύω a atinge
προσωποληπτέω [a fi părtinitor], a căuta la fața omului
προσωπολήπτης, -ου părtinitor
προσωποληψία, -ας părtinire
πρόσωπον, -ου față, chip
προ-τείνω a întinde
πρότερος, -α, -ον mai înainte
προ-τίθημι 1. a pune înainte; 2. a hotărî mai dinainte, a-și pune în gând
προ-τρέπω a îndemna
προ-τρέχω a alerga înainte
προ-ϋπάρχω a fi mai înainte
πρόφασις, -εως [pretext], fățărnicie, cuvânt, gând
προ-φέρω a scoate
προφητεία, -ας proorocie
προφητεύω a prooroci
προφήτης, -ου prooroc
προφητικός, -ή, -όν proorocesc
προφῆτις, -ιδος proorociță
προ-φθάνω a o lua înainte
προ-χειρίζομαι a rândui, a rândui de mai înainte
προ-χειροτονέω a rândui, [a prohirisi]
Πρόχορος, -ου Prohor
πρύμνα, -ης pupa, partea din spate a corăbiei
πρωΐ dimineața, dis-de-dimineață
πρωΐα, -ας dimineață
πρώϊμος, -η, -ον timpuriu
πρωϊνός, -ή, -όν de dimineață
πρῷρα, -ας proră
πρωτεύω a fi cel dintâi
πρωτοκαθεδρία, -ας scaunul cel dintâi, scaunul din față
πρωτοκλισία, -ας locul cel dintâi la masă
πρῶτος, -η, -ον întâi
πρωτοστάτης, -ου căpetenie
πρωτοτόκια, -ας [dreptul de întâi născut], de întâi născut
πρωτότοκος, -ον întâi născut
πταίω 1. a se poticni; 2. a greşi
πτέρνα, -ης călcâi
πτερύγιον, -ου aripa (unei clădiri)
πτέρυξ, -υγος aripă
πτηνός, -ή, -όν zburător
πτοέω a se înspăimânta
πτόησις, -εως frică
Πτολεμαΐς, -αΐδος Ptolemaida
πτύον, -ου lopată
πτύρω a se înfricoșa
πτύσμα, -ματος scuipat
πτύσσω [a rula], a închide (un sul)
πτύω a scuipa
πτῶμα, -ματος stârv, trup
πτῶσις, -εως cădere
πτωχεία, -ας sărăcie
πτωχεύω a sărăci
πτωχός, -ή, -όν sărac
πυγμή, -ῆς [pumn]; în expresia πυγμῇ τὰς χεῖρας νύπτομαι – a-şi spăla mâinile până la cot
Πύθων, -ωνος [Python, oracol]; πνεῦμα Πύθωνος – duh prezicător
πυκνός, -ή, -όν des; (adv.) πυκνά – adesea
πυκτεύω a lovi cu pumnul
πύλη, -ης poartă
πυλών, -ῶνος [vestibul], poartă
πυνθάνομαι (viit. πεύσομαι, aor. ἐπυθόμην, pf. πέπυσμαι) a întreba, a cerceta, a căuta să afle
πῦρ, πυρός foc
πυρά, -ᾶ foc
πύργος, -ου turn
πυρέσσω a fi aprins de friguri
πυρετός, -οῦ friguri
πύρινος, -η, -ον de foc
πυρόω a arde, a prinde, a fi arzător

πυρράζω a fi roșu
πυρρός, -ά, -όν roșu, roșu ca focul
πύρωσις, -εως ardere, foc
πωλέω a vinde
πῶλος, -ου mânz
πώποτε vreodată, niciodată
πωρόω a împietri
πώρωσις, -εως împietriere
πῶς cum
πώς [cumva]; în expresia εἴ πως – dacă s-ar putea, poate, cumva

P

Ῥαάβ (f., indecl.) Rahav
ῥαββί (m., indecl.) Rabi
ῥαββουνί (m., indecl.) Rabuni
ῥαβδίζω a bate cu vergi
ῥάβδος, -ου toiag
ῥαβδοῦχος, -ου lictor
Ῥαγαύ (m., indecl.) Ragav
ῥᾳδιούργημα, -ματος [înșelăciune], faptă (vicleană)
ῥᾳδιουργία, -ας înșelăciune
ῥακά (ebraism) raca (în ebraică: gol, lipsit de, nebun)
ῥάκος, -ου (petic de) pânză
Ῥαμά (f., indecl.) Rama
ῥαντίζω a stropi
ῥαντισμός, -οῦ stropire
ῥαπίζω a lovi, a da palme
ῥάπισμα, -ματος palmă (lovitură)
ῥαφίς, -ίδος ac
Ῥαχάβ (f., indecl.) Rahav
Ῥαχήλ (f., indecl.) Rahela
Ῥεβέκκα, -ας Rebeca
ῥέδη, -ης căruță
Ῥεμφάν (m., indecl.) Remfan
ῥέω (viit. ῥεύσω) a curge
Ῥήγιον, -ου Regium
ῥῆγμα, -ματος prăbușire
ῥήγνυμι (viit. ῥήξω, aor. ἔρρηξα) 1. a sparge, a crăpa; 2. a trânti; 3. a izbucni; (pas.) a crăpa
ῥῆμα, -ματος cuvânt
Ῥησά (m., indecl.) Resa
ῥήτωρ, -ορος retor
ῥητῶς lămurit
ῥίζα, -ης rădăcină
ῥιζόω a înrădăcina
ῥιπή, -ῆς clipită
ῥιπίζω a arunca încoace și încolo
ῥίπτω 1. a arunca, a azvârli; 2. a risipi
Ῥοβοάμ (m., indecl.) Roboam
Ῥόδη, -ης Rodi
Ῥόδος, -ου (f.) Rodos
ῥοιζηδόν (adv.) cu vuiet
ῥομφαία, -ας sabie
Ῥουβήν (m., indecl.) Ruben
Ῥούθ (f., indecl.) Rut
Ῥοῦφος, -ου Ruf
ῥύμη, -ης uliță
ῥύομαι a izbăvi, a scăpa
ῥυπαρεύω a murdări
ῥυπαρία, -ας murdărie
ῥυπαρός, -ά, -όν murdar
ῥύπος, -ου murdărie
ῥύσις, -εως scurgere
ῥυτίς, -ίδος zbârcitură
ῥωμαϊκός, -ή, -όν latinesc
Ῥωμαῖος, -ου roman
ῥωμαϊστί latinește
Ῥώμη, -ης Roma
ῥώννυμι (pf. pas. ἔρρωμαι) a fi sănătos (urare)

Σ

σαβαχθάνι sabahtani (în aramaică: m-ai părăsit)
Σαβαώθ (ebraism) Savaot
σαββατισμός, -οῦ odihnă ca de sâmbătă
σάββατον, -ου 1. sâmbătă; 2. săptămână,

mai ales în expresia μία/πρώτη σαββάτων – cea dintâi zi a săptămânii
σαγήνη, -ης năvod
Σαδδουκαῖος, -ου saducheu
Σαδώκ (m., indecl.) Sadoc
σαίνω a se clătina
σάκκος, -ου sac
Σαλά (m., indecl.) Sala
Σαλαθιήλ (m., indecl.) Salatiel
Σαλαμίς, -ῖνος Salamina
Σαλείμ (f., indecl.) Salim
σαλεύω 1. a clătina, a cutremura; 2. a tulbura
Σαλήμ (f., indecl.) Salim
Σαλμών (m., indecl.) Salmon
Σαλμώνη, -ης Salmona
σάλος, -ου val
σάλπιγξ, -ιγγος (f.) trâmbiță
σαλπίζω a trâmbița
σαλπιστής, -οῦ [trâmbițaș], trâmbiță
Σαλώμη, -ης Salomeea
Σαμάρεια, -ας Samaria
Σαμαρείτης, -ου samarinean
Σαμαρεῖτις, -ιδος samarineancă
Σαμοθρᾴκη, -ης Samotracia
Σάμος, -ου (f.) Samos
Σαμουήλ (m., indecl.) Samuel
Σαμψών (m., indecl.) Samson
σανδάλιον, -ου sanda
σανίς, -ίδος scândură
Σαούλ (m., indecl.) Saul
σαπρός, -ά, -όν stricat, putred
Σάπφειρα, -ας Safira
σάπφειρος, -ου (f.) safir
σαργάνη, -ης coș
Σάρδεις, -εων (f.) Sardes
σάρδιον, -ου sardiu
σαρδόνυξ, -υχος sardonix
Σάρεπτα, -ων Sarepta
σαρκικός, -ή, -όν trupesc
σάρκινος, -η, -ον de carne
σάρξ, σαρκός trup, carne
σαρόω a mătura
Σάρρα, -ας Sara
Σάρων, -ωνος Saron
σατᾶν (m., indecl.) satana
σατανᾶς, -ᾶ satana
σάτον, -ου măsură
Σαῦλος, -ου Saul
σβέννυμι (viit. σβέσω, aor. ἔσβεσα) a stinge
σεαυτοῦ al tău
σεβάζομαι a cinsti
σέβασμα, -ματος loc de închinare, închinare
σεβαστός, -ή, -όν august (adj.)
σέβομαι a cinsti
σειρά, -ᾶς legătură
σεισμός, -οῦ 1. cutremur; 2. furtună
σείω (aor. pas. ἐσείσθην) a cutremura
Σεκοῦνδος, -ου Secundus
Σελεύκεια, -ας Seleucia
σελήνη, -ης lună (astru)
σεληνιάζομαι a fi lunatic
Σεμεΐν sau **Σεμεΰ** Semein
σεμίδαλις, -εως făină aleasă
σεμνός, -ή, -όν de cinste, cucernic, cuviincios
σεμνότης, -ητος cuviință
Σέργιος, -ου Sergius
Σερούχ (m., indecl.) Seruh
Σήθ (m., indecl.) Set
Σήμ (m., indecl.) Sem
σημαίνω (aor. ἐσήμανα) a însemna, a arăta, a arăta prin semne
σημεῖον, -ου semn
σημειόω a însemna
σήμερον astăzi
σηρικός, -ή, -όν de mătase
σήπω a putrezi

σής, σητός (m.) molie
σητόβρωτος, -ον mâncat de molii
σθενόω a întări
σιαγών, -όνος obraz
σιγάω a tăcea, a ține ascuns
σιγή, -ῆς tăcere
σίδηρος, -ου fier
σιδηροῦς, -ᾶ, -οῦν de fier
Σιδών, -ῶνος (f.) Sidon
Σιδώνιος, -α, -ον din Sidon
σικάριος, -ου sicar
σίκερα (n., indecl.) sicheră
Σίλας, -α Sila
Σιλουανός, -οῦ Siluan
Σιλωάμ (m., indecl.) Siloam
σιμικίνθιον, -ου șorț
Σίμων, -ωνος Simon
Σινᾶ (n., indecl.) Sinai
σίναπι, -εως (n.) muștar
σινδών, -όνος (f.) giulgiu
σινιάζω a cerne
σιτευτός, -ή, -όν îngrășat
σιτιστός, -ή, -όν îngrășat
σιτομέτριον, -ου partea de grâu
σῖτος, -ου grâu
Σιών (f., indecl.) Sion
σιωπάω a tăcea
σκανδαλίζω a sminti
σκάνδαλον, -ου sminteală
σκάπτω a săpa
σκάφη, -ης luntre
σκέλος, -ους fluierul piciorului
σκέπασμα, -ματος acoperământ
Σκευᾶς, -ᾶ Scheva
σκευή, -ῆς [echipament], lucruri
σκεῦος, -ους 1. vas; 2. [lucru], ceva; 3. pânză (de corabie)
σκηνή, -ῆς cort
σκηνοπηγία, -ας punerea corturilor
σκηνοποιός, -οῦ făcător de corturi
σκῆνος, -ους cort
σκηνόω a sălășlui
σκήνωμα, -ματος sălaș, cort
σκιά, -ᾶς umbră
σκιρτάω a sălta
σκληροκαρδία, -ας învârtoșarea inimii
σκληρός, -ά, -όν tare, aspru, greu, aprig
σκληρότης, -ητος învârtoșare
σκληροτράχηλος, -ον tare de cerbice
σκληρύνω a învârtoșa
σκολιός, -ά, -όν strâmb, stricat
σκόλοψ, -οπος ghimpe
σκοπέω a lua seama, a căuta, a se uita
σκοπός, -οῦ țintă
σκορπίζω a risipi
σκορπίος, -ου scorpie
σκοτεινός, -ή, -όν întunecat
σκοτία, -ας întuneric
σκοτίζω a întuneca
σκότος, -ους întuneric
σκοτόω a întuneca
σκύβαλον, -ου gunoi
Σκύθης, -ου scit
σκυθρωπός, -όν trist
σκύλλω 1. a risipi; 2. a supăra; 3. (med.) a se osteni
σκῦλον, -ου pradă
σκωληκόβρωτος, -ον mâncat de viermi
σκώληξ, -ηκος vierme
σμαράγδινος, -η, -ον de smarald
σμάραγδος, -ου (f.) smarald
σμύρνα, -ης smirnă
Σμύρνα, -ης Smirna
σμυρνίζω a amesteca cu smirnă
Σόδομα, -ων Sodoma
Σολομών, -ῶντος Solomon
σορός, -οῦ [sicriu], pat
σός, -ή, -όν al tău
σουδάριον, -ου mahramă
Σουσάννα, -ης Suzana

σοφία, -ας înțelepciune
σοφίζω a înțelepți; (pas.) a fi iscusit
σοφός, -ή, -όν înțelept
Σπανία, -ας Spania
σπαράσσω a scutura
σπαργανόω a înfășa
σπαταλάω a petrece în desfătare, a cheltui fără măsură
σπάομαι [a trage], a scoate
σπεῖρα, -ας cohortă
σπείρω (aor. pas. ἐσπάρην) a semăna
σπεκουλάτωρ, -ορος [1. iscoadă; 2. gâde], ostaș
σπένδω a vărsa
σπέρμα, -ματος sămânță
σπερμολόγος, -ου semănător de cuvinte
σπεύδω a se grăbi, a grăbi
σπήλαιον, -ου peșteră
σπιλάς, -άδος (f.) pată
σπίλος, -ου pată, pătat
σπιλόω a murdări
σπλαγχνίζομαι (cu gen. sau cu ἐπί + dat./ac.) a i se face milă, a-i fi milă, a se milostivi
σπλάγχνον, -ου 1. măruntaie, cele dinăuntru; 2. inimă; 3. milă, milostivire; 4. dragoste
σπόγγος, -ου burete
σποδός, -οῦ cenușă
σπορά, -ᾶς sămânță
σπόριμος, -ον [ceea ce este semănat], (substantivizat) semănătură
σπόρος, -ου sămânță
σπουδάζω a se sili, a se strădui, a se sârgui
σπουδαῖος, -α, -ον sârguitor, osârduitor, cu râvnă
σπουδαίως 1. stăruitor; 2. cu bună grijă
σπουδή, -ῆς sârguință, grabă
σπυρίς, -ίδος coș
στάδιον, -ου stadion
στάδιος, -ου stadiu
στάμνος, -ου năstrapă
στάσις, -εως 1. [înălțare], ἔχω στάσιν – a fi înălțat; 2. răscoală, răzvrătire; 3. neînțelegere
στατήρ, -ῆρος statir
σταυρός, -οῦ cruce
σταυρόω a răstigni
σταφυλή, -ῆς struguri
στάχυς, -υος spic
Στάχυς, -υος Stahis
στέγη, -ης acoperiș
στέγω a răbda, a suferi
στεῖρα, -ας stearpă
στέλλω a feri
στέμμα, -ματος cunună
στεναγμός, -οῦ suspin
στενάζω a suspina
στενός, -ή, -όν strâmt
στενοχωρέω a strâmtora, a strivi
στενοχωρία, -ας strâmtorare
στερεός, -ά, -όν tare, întărit
στερεόω a întări
στερέωμα, -ματος întărire
Στεφανᾶς, -ᾶ Stefanas
στέφανος, -ου cunună
στεφανόω a încununa; pas. a lua cununa
στῆθος, -ους piept
στήκω a sta
στηριγμός, -οῦ întărire
στηρίζω a întări
στίγμα, -ματος semn
στιγμή, -ῆς clipită
στίλβω a străluci
στοά, -ᾶς [portic], pridvor
στοιβάς, -άδος (f.) ramură
Στοϊκός, -οῦ stoic
στοιχεῖον, -ου stihie; τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς – cele de început
στοιχέω a umbla, a păși, a urma
στολή, -ῆς haină lungă, veșmânt
στόμα, -ματος gură

στόμαχος, -ου stomac
στρατεία, -ας luptă
στράτευμα, -ματος oaste, oştire, ostaşi
στρατεύομαι 1. a merge la oaste, a fi ostaş; 2. a se lupta, a se război
στρατηγός, -οῦ căpetenia (oastei), căpetenie; pretor
στρατιά, -ᾶς oaste, oştire
στρατιώτης, -ου ostaş
στρατολογέω a strânge oaste
στρατόπεδον, -ου oaste
στρατοπεδάρχης, -ου căpetenia taberei
στρεβλόω a strâmba
στρέφω (aor. pas. ἐστράφην) a întoarce
στρηνιάω a se dezmierda
στρῆνος, -ους dezmierdare
στρουθίον, -ου vrabie
στρωννύω (aor. ἔστρωσα) 1. a aşterne; 2. a strânge
στυγητός, -όν urât (de alţii)
στυγνάζω a se întuneca, a fi mohorât
στῦλος, -ου stâlp
σύ tu
συγγένεια, -ας rudenie
συγγενής, -ές 1. rudă, rudenie; 2. de un neam
συγγνώμη, -ης pogorământ
συγ-κάθημαι a şedea împreună
συγ-καθίζω a şedea împreună, a se aşeza împreună
συγ-κακοπαθέω a pătimi răul împreună
συγ-κακουχέομαι a suferi
συγ-καλέω a chema
συγ-καλύπτω a acoperi
συγ-κάμπτω a îndoi
συγ-κατα-βαίνω a coborî împreună
συγκατάθεσις, -εως înţelegere
συγ-κατα-τίθεμαι a se învoi
συγ-κατα-ψηφίζομαι [a se înrola], a se număra
συγ-κεράννυμι [a amesteca], a întocmi; pas. a avea amestec
συγ-κινέω a stârni
συγ-κλείω a închide laolaltă, a închide, a prinde
συγκληρονόμος, -ου (m. sau f.) împreună-moştenitor
συγ-κοινωνέω a se împărtăşi, a împărtăşi
συγκοινωνός, -όν împreună-părtaş
συγ-κομίζω a îngropa
συγ-κρίνω 1. a lămuri; 2. a se număra
συγ-κύπτω a fi gârbov
συγκυρία, -ας întâmplare
συγ-χαίρω a se bucura împreună
συγ-χέω a tulbura
συγ-χράομαι a avea amestec cu
σύγχυσις, -εως tulburare
συ-ζάω a vieţui împreună, a trăi împreună, a fi viu împreună
συ-ζεύγνυμι a însoţi
συ-ζητέω 1. a întreba, a vorbi cu, între, a vorbi; 2. a se sfădi cu
συζητητής, -οῦ iscoditor [prin dezbateri]
Σύζυγος, -ου Sizig
συ-ζωοποιέω a face viu împreună
συκάμινος, -ου sicomor
συκῆ, -ῆς smochin
συκομορέα, -ας sicomor
σῦκον, -ου smochină
συκοφαντέω a năpăstui; a învinui pe nedrept
συλαγωγέω [a face prizonier], a fura
συλάω a prăda
συλ-λαλέω a vorbi cu, împreună cu
συλ-λαμβάνω 1. a prinde, a lua; 2. a zămisli
συλ-λέγω a culege, a aduna
συλ-λογίζομαι a cugeta
συλ-λυπέομαι a întrista
συμ-βαίνω a se întâmpla
συμ-βάλλω 1. a pune; 2. a se sfătui; 3. a

se prinde în vorbă cu; 4. a se întâlni; 5. a fi de folos; 6. a se prinde (în război)
συμ-βασιλεύω a împărăți
συμ-βιβάζω 1. a dovedi; 2. a învăța; 3. a înțelege; 4. a uni strâns, a întocmi bine
συμ-βουλεύω a se sfătui, a se sfătui împreună
συμβούλιον, -ου sfat
σύμβουλος, -ου sfătuitor
Συμεών (m., indecl.) Simeon
συμμαθητής, -οῦ ucenic
συμ-μαρτυρέω a mărturisi împreună
συμ-μερίζομαι a avea parte de
συμμέτοχος, -ον părtaș, împreună-părtaș
συμμιμητής, -οῦ [imitator], următor
συμ-μορφόω a lua chipul
σύμμορφος, -ον întocmit asemenea, întocmai
συμπαθέω a pătimi împreună
συμπαθής, -ές împreună-pătimitor
συμ-παρα-γίνομαι a veni împreună
συμ-παρα-καλέομαι a avea mângâiere
συμ-παρα-λαμβάνω a lua cu sine, a lua împreună
συμ-παρα-μένω a petrece (timpul)
συμ-πάρ-ειμι [a fi de față împreună], a fi aici
συμ-πάσχω a pătimi împreună
συμ-πέμπω a trimite împreună
συμ-περι-λαμβάνω a lua în brațe
συμ-πίνω a bea împreună
συμ-πληρόω 1. a împlini; 2. a umple (cu apă)
συμ-πνίγω 1. a înăbuși; 2. a îmbulzi
συμπολίτης, -ου împreună-cetățean
συμ-πορεύομαι a merge împreună, a se aduna
συμπόσιον, -ου ceată
συμπρεσβύτερος, -ου împreună-preot
συμ-φέρω 1. a aduce; 2. a fi de folos
σύμ-φημι a se învoi cu
συμφυλέτης, -ου de un neam cu
σύμφυτος, -ον împreună-odrăslit
συμ-φύω a răsări împreună
συμ-φωνέω 1. a se învoi; 2. a se potrivi, a glăsui laolaltă
συμφώνησις, -εως învoire
συμφωνία, -ας cântec
σύμφωνος, -ον (adj.) ἐκ συμφώνου – cu învoială
συμ-ψηφίζω a socoti
σύμψυχος, -ον care este un suflet
σύν (prep. cu dat.) cu, împreună cu
συν-άγω a aduna
συναγωγή, -ῆς sinagogă
συν-αγωνίζομαι a lupta împreună
συν-αθλέω a se lupta împreună
συν-αθροίζω a aduna
συν-αίρω a face (socoteală), a se socoti
συναιχμάλωτος, -ου împreună-robit
συν-ακολουθέω a urma, a merge cu
συν-αλίζομαι a petrece (timpul)
συν-ανα-βαίνω a se sui împreună
συν-ανά-κειμαι a ședea la masă împreună
συν-ανα-μίγνυμι a amesteca
συν-ανα-παύομαι a se odihni împreună
συν-αντάω a întâmpina
συν-αντι-λαμβάνομαι a ajuta, a ajuta împreună
συν-απ-άγω 1. a purta; 2. a trage
συν-απο-θνῄσκω a muri împreună
συν-απ-όλλυμι a pieri împreună
συν-απο-στέλλω a trimite împreună
συν-αρμολογέω a alcătui bine
συν-αρπάζω a apuca, a pune mâna pe, a smulge
συν-αυξάνω a crește împreună
σύνδεσμος, -ου legătură
συν-δέω a lega împreună

συν-δοξάζω a slăvi împreună
σύνδουλος, -ου împreună-rob
συνδρομή, -ῆς adunare
συν-εγείρω a scula împreună, a învia împreună
συνέδριον, -ου sinedriu
συνείδησις, -εως conștiință
σύν-ειμι a fi împreună, a se aduna
συν-εισ-έρχομαι a intra împreună
συνέκδημος, -ου însoțitor
συνεκλεκτός, -όν împreună-ales
συν-ελαύνω a îndemna
συν-επι-μαρτυρέω a mărturisi împreună
συν-επι-τίθημι a se alătura
συν-έπομαι a însoți
συν-εργέω a lucra împreună
συνεργός, -όν împreună-lucrător
συν-έρχομαι 1. a veni împreună, a se aduna; 2. a fi împreună
συν-εσθίω a mânca împreună
σύνεσις, -εως înțelegere, pricepere
συνετός, -ή, -όν priceput, înțelept
συν-ευδοκέω 1. a încuviința; 2. a binevoi
συν-ευ-ωχέομαι a se ospăta împreună
συν-εφ-ίστημι a se ridica împreună
συν-έχω 1. a cuprinde; 2. a ține; a astupa (urechile); 3. a strâmtora, a îmbulzi; 4. a stăpâni
συν-ήδομαι a se desfăta
συνήθεια, -ας obicei
συνηλικιώτης, -ου de vârsta cuiva
συν-θάπτω a îngropa împreună, cu
συν-θλάω a sfărâma
συν-θλίβω a îmbulzi
συν-θρύπτω a zdrobi
συν-ίημι a înțelege, a pricepe
συν-ίστημι (intr.) 1. a sta împreună, a fi ținut, a se închega; 2. a se înfățișa; (tr.) 1. a învedera, a vădi, a arăta; 2. a recomanda, a încredința; 3. a înfățișa
συν-οδεύω a însoți
συνοδεία, -ας [caravană], ceata călătorilor
σύν-οιδα a ști
συν-οικέω a trăi împreună
συν-οικοδομέω a zidi împreună
συν-ομιλέω a vorbi cu
συν-ομορέω a fi învecinat
συν-οράω 1. a chibzui; 2. a înțelege
συνοχή, -ῆς strâmtorare, strângere (de inimă)
συν-τάσσω a porunci
συντέλεια, -ας sfârșit
συν-τελέω 1. a sfârși; 2. a împlini, a săvârși
συν-τέμνω a scurta
συν-τηρέω a păstra împreună, a ține, a ocroti
συν-τίθημι a se învoi, a se înțelege
συντόμως pe scurt
συν-τρέχω a alerga
συν-τρίβω a strivi, a sfărâma, a sparge, a zdrobi
σύντριμμα, -ματος zdrobire
σύντροφος, -ον crescut împreună
συν-τυγχάνω [a se întâlni], a se apropia
Συντύχη, -ης Sintihi
συν-υπο-κρίνομαι a se fățărnici împreună
συν-υπουργέω a lucra împreună
συν-ωδίνω a avea durere împreună
συνωμοσία, -ας [complot], jurământ
Συράκουσαι, -ῶν Siracuza
Συρία, -ας Siria
Σύρος, -ου sirian
Συροφοινίκισσα, -ης sirofeniciană
Σύρτις, -εως Sirta
σύρω a trage, a târî
συ-σπαράσσω a scutura
σύσσημον, -ου [semnal], semn

ταχέως degrabă, grabnic
ταχινός, -ή, -όν grabnic
τάχος, -ους ἐν τάχει – în curând, de grabă
ταχύς, -εῖα, -ύ grabnic
τε și
τεῖχος, -ους zid
τεκμήριον, -ου [dovadă], semn doveditor
τεκνίον, -ου copil
τεκνογονέω a naște prunci
τεκνογονία, -ας naștere de prunci
τέκνον, -ου copil, fiu
τεκνοτροφέω a crește prunci
τέκτων, -ονος tâmplar
τέλειος, -α, -ον desăvârșit
τελειότης, -ητος desăvârșire
τελειόω a sfârși, a săvârși, a desăvârși
τελείως desăvârșit
τελείωσις, -εως desăvârșire
τελειωτής, -οῦ plinitor
τελεσφορέω a rodi
τελευτάω a muri, a se săvârși, a se sfârși
τελευτή, -ῆς moarte
τελέω (aor. ἐτέλεσα) 1. a sfârși, a împlini, a săvârși; 2. a plăti
τέλος, -ους 1. sfârșit; 2. (pl.) [taxă], vamă
τελώνης, -ου vameș
τελώνιον, -ου vamă
τέρας, -ατος (n.) minune
Τέρτιος, -ου Terțiu
Τέρτυλλος, -ου Tertullus
τεσσαράκοντα patruzeci
τεσσαρακονταετής, -ές patruzeci de ani
τέσσαρες, -ων (n. τέσσαρα) patru
τεσσαρεσκαιδέκατος, -η, -ον al paisprezecelea
τεταρταῖος, -α, -ον al patrulea
τέταρτος, -η, -ον al patrulea
τετρααρχέω a fi tetrarh
τετράγωνος, -ον în patru colțuri
τετράδιον, -ου strajă de patru ostași
τετρακισχίλιοι, -αι, -α patru mii
τετρακόσιοι, -αι, -α patru sute
τετράμηνος, -ον (care ține) patru luni
τετραπλοῦς, -ῆ, -οῦν împătrit
τετράπους, -ουν (gen. -ποδος) (animal) cu patru picioare
τετράρχης, -ου tetrarh
τεφρόω a face cenușă
τέχνη, -ης meșteșug
τεχνίτης, -ου meșter, meșteșugar
τήκω a topi
τηλαυγῶς lămurit
τηλικοῦτος, -αύτη, -οῦτο atât de mare, unul ca acesta, asemenea
τηρέω a păzi, a ține
τήρησις, -εως 1. pază, temniță; 2. ținere
Τιβεριάς, -άδος (f.) Tiberiada
Τιβέριος, -ου Tiberiu
τίθημι (viit. θήσω, aor. ἔθηκα, pf. τέθηκα, viit. pas. τεθήσομαι, aor. pas. ἐτέθην, aor. pas. τέθειμαι) a pune
τίκτω (viit. τέξω, aor. ἔτεκον, pf. τέτοκα, aor. pas. ἐτέχθην, pf. pas. τέτεγμαι) a naște
τίλλω (aor. ἔτιλα) a smulge
Τιμαῖος, -ου Timeu
τιμάω a cinsti
τιμή, -ῆς cinste
τίμιος, -α, -ον cinstit, scump, de preț; ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ – pun preț pe sufletul meu
τιμιότης, -ητος comoară
Τιμόθεος, -ου Timotei
Τίμων, -ωνος Timon
τιμωρέω a pedepsi
τιμωρία, -ας pedeapsă
τίνω (viit. τείσω, aor. ἔτεισα, pf. τέτεικα) a plăti
τις, τι (gen. τινός) (pron. nehot. enclitic) unul, cineva

τίς, τί (gen. τίνος) (pron. interog.) care, ce
τίτλος, -ου însemnare
Τίτος, -ου Tit
τό art. hot. n.
τοιγαροῦν drept aceea
τοίνυν așadar, deci, dar
τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε [astfel de], ca acesta
τοιοῦτος, -αύτη, -οῦτο unul ca acesta, ca acesta, asemenea
τοῖχος, -ου perete
τόκος, -ου dobândă
τολμάω a îndrăzni, a cuteza
τολμηρός, -ά, -όν cu îndrăneală
τολμητής, -οῦ îndrăzneț
τομός, -ή, -όν ascuțit
τόξον, -ου arc
τοπάζιον, -ου topaz
τόπος, -ου loc
τοσοῦτος, -αύτη, -οῦτο atât de
τότε atunci
τράγος, -ου țap
τράπεζα, -ης masă
τραπεζίτης, -ου zaraf
τραῦμα, -ματος rană
τραυματίζω a răni
τραχηλίζω a descoperi (ceva acoperit)
τράχηλος, -ου gât, grumaz
τραχύς, -εῖα, -ύ colțuros, stâncos
Τραχωνῖτις, -ιδος Trahonitida
τρεῖς, τρία (gen. τριῶν) trei
τρέμω a tremura, a se cutremura
τρέφω (viit. θρέψω, aor. ἔθρεψα, pf. τέτροφα, aor. pas. ἐτράφην, pf. pas. τέθραμμαι) 1. a hrăni; 2. a crește
τρέχω (viit. δραμοῦμαι, aor. ἔδραμον) a alerga
τριάκοντα treizeci
τριακόσιοι, -αι, -α trei sute
τρίβολος, -ου mărăcine
τρίβος, -ου cărare
τριετία, -ας trei ani
τρίζω a scrâșni
τρίμηνος, -ον (de) trei luni
τρίς de trei ori
τρίστεγον, -ου catul al treilea
τρισχίλιοι, -αι, -α trei mii
τρίτος, -η, -ον al treilea
τρίχινος, -η, -ον de păr
τρόμος, -ου cutremur
τροπή, -ῆς schimbare
τρόπος, -ου fel, chip, privință; ὃν τρόπον – așa cum, cum, în chipul în care, după cum
τροποφορέω a răbda purtările cuiva
τροφή, -ῆς hrană, mâncare, (la pl.) merinde
Τρόφιμος, -ου Trofim
τροφός, -οῦ (f.) doică
τροχιά, -ᾶς [urmă de căruță], cărare
τροχός, -οῦ roată
τρύβλιον, -ου blid
τρυγάω a culege
τρυγών, -όνος turturea
τρυμαλιά, -ᾶς ureche (a acului)
τρύπημα, -ματος ureche (a acului)
Τρύφαινα, -ης Trifena
τρυφάω a se desfăta
τρυφή, -ῆς desfătare
Τρυφῶσα, -ης Trifosa
Τρῳάς, -άδος Troia
Τρωγύλιον, -ου Troghilion
τρώγω a mânca
τυγχάνω (viit. τεύξομαι, aor. ἔτυχον, pf. τετύχηκα) 1. a dobândi; 2. a întâlni, a avea parte de; οὐ τυχὼν – nemaiîntâlnit; εἰ τύχοι, τυχόν – poate
τυμπανίζω a chinui
τύπος, -ου 1. chip, preînchipuire; 2. pildă; 3. semn; 4. cuprins
τύπτω a bate, a lovi

Τύραννος, -ου Tiranus
τυρβάζω a se tulbura
Τύριος, -ου din Tir
Τύρος, -ου (f.) Tir
τυφλός, -ή, -όν orb
τυφλόω a orbi
τυφόομαι a se îngâmfa, a fi îngâmfat
τύφομαι a fumega
τυφωνικός, -ή, -όν furtunos
Τυχικός, -οῦ Tihic

Υ

ὑακίνθινος, -η, -ον de iachint
ὑάκινθος, -ου iachint
ὑάλινος, -η, -ον de sticlă
ὕαλος, -ου sticlă
ὑβρίζω a batjocori, a ocărî
ὕβρις, -εως 1. ocară; 2. necaz
ὑβριστής, -οῦ ocărâtor
ὑγιαίνω a fi sănătos, a fi însănătoșit
ὑγιής, -ές sănătos
ὑγρός, -ά, -όν [umed, cu sevă], verde
ὑδρία, -ας vas
ὑδροποτέω a bea apă
ὑδρωπικός, -ή, -όν bolnav de idropică
ὕδωρ, ὕδατος (n.) apă
ὑετός, -οῦ ploaie
υἱοθεσία, -ας înfiere
υἱός, -οῦ fiu
ὕλη, -ης pădure
Ὑμέναιος, -ου Imeneu
ὑμέτερος, -α, -ον al vostru
ὑμνέω a cânta laude, a cânta imne, a lăuda
ὕμνος, -ου imn
ὑπ-άγω a merge
ὑπακοή, -ῆς ascultare
ὑπ-ακούω a asculta, a se supune
ὕπανδρος, -ον măritată
ὑπ-αντάω a întâmpina
ὑπάντησις, -εως întâmpinare
ὕπαρξις, -εως avere, bun
ὑπ-άρχω a fi; τὰ ὑπάρχοντα – avere
ὑπ-είκω a se supune
ὑπεναντίος, -α, -ον potrivnic
ὑπέρ (prep.) 1. (cu gen.) [în favoarea], pentru, din pricina; despre; 2. (cu ac.) dincolo de, peste, mai presus de
ὑπερ-αίρομαι a se înălța
ὑπέρακμος, -ον trecut de floarea vârstei
ὑπεράνω (adv. și prep. cu gen) mai presus, deasupra
ὑπερ-αυξάνω a crește peste măsură
ὑπερ-βαίνω a întrece măsura
ὑπερβαλλόντως cu prisosință
ὑπερ-βάλλω a covârși
ὑπερβολή, -ῆς covârșire, măsură covârșitoare; καθ' ὑπερβολὴν – peste măsură, mai presus, peste putere, cu covârşire; εἰς ὑπερβολὴν – după prisosință
ὑπερέκεινα dincolo
ὑπερεκπερισσοῦ cu prisosință, cu mult mai mult
ὑπερ-εκ-τείνω a se întinde peste măsură
ὑπερ-εκ-χύννω a revărsa
ὑπερ-εν-τυγχάνω a mijloci
ὑπερ-έχω a covârși, a fi înalt, a fi mai presus, a fi cel mai mare; τὸ ὑπερέχον – măreție
ὑπερηφανία, -ας trufie
ὑπερήφανος, -ον trufaș, mândru
ὑπερλίαν preaînalt
ὑπερ-νικάω a fi mai mult decât biruitor
ὑπέρογκος, -ον îngâmfat
ὑπερ-οράω a trece cu vederea
ὑπεροχή, -ῆς înălțime; ἐν ὑπεροχῇ – în înalte dregătorii
ὑπερ-περισσεύω a prisosi cu asupră de măsură; pas. a fi covârșit peste măsură
ὑπερπερισσῶς peste măsură
ὑπερ-πλεονάζω a se înmulți peste

măsură
ὑπερ-υψόω a preaînălța
ὑπερ-φρονέω a cugeta mai presus
ὑπερῷον, -ου încăperea de sus, camera de sus
ὑπ-έχω a suferi
ὑπήκοος, -ον ascultător
ὑπηρετέω a sluji
ὑπηρέτης, -ου slujitor
ὕπνος, -ου somn
ὑπό (prep.) 1. (cu gen.) de, de către, din pricina; 2. (cu ac.) sub, (temporal) pe la, aproape de
ὑπο-βάλλω a întărâta
ὑπογραμμός, -οῦ pildă
ὑπόδειγμα, -ματος pildă, ceea ce închipuiește
ὑπο-δείκνυμι a arăta
ὑπο-δέχομαι a primi
ὑπο-δέω a se încălța
ὑπόδημα, -ματος încălțăminte
ὑπόδικος, -ον vinovat
ὑποζύγιον, -ου (animal) de sub jug, dobitoc
ὑπο-ζώννυμι a încinge pe dedesubt
ὑποκάτω (adv și prep. cu gen.) sub
ὑπο-κρίνομαι a se preface
ὑπόκρισις, -εως fățărnicie
ὑποκριτής, -οῦ fățarnic
ὑπο-λαμβάνω 1. a lua (în sus); 2. a socoti; 3. a răspunde
ὑπο-λείπω a rămâne
ὑπολήνιον, -ου teasc
ὑπο-λιμπάνω a lăsa
ὑπο-μένω 1. a răbda, a suferi; 2. a rămâne
ὑπο-μιμνήσκω a aduce aminte, a aminti
ὑπόμνησις, -εως aducere aminte, amintire; ὑπόμνησιν λαμβάνω – a-și aduce aminte
ὑπομονή, -ῆς răbdare
ὑπο-νοέω a socoti, a bănui
ὑπόνοια, -ας bănuială
ὑποπιάζω (în loc de ὑπωπιάζω) [a sili, a trata rău], a nevoi
ὑπο-πλέω a pluti de-a lungul, a pluti pe lângă
ὑπο-πνέω a sufla ușor
ὑποπόδιον, -ου așternut al picioarelor
ὑπόστασις, -εως 1. stare; 2. ipostas
ὑπο-στέλλω a ascunde, a se feri; med. a se da înapoi
ὑποστολή, -ῆς [faptul de a da înapoi]; οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς – nu suntem dintre cei ce dau înapoi
ὑπο-στρέφω a se întoarce
ὑπο-στρωννύω a așterne
ὑποταγή, -ῆς supunere
ὑπο-τάσσω a supune
ὑπο-τίθημι a pune, a pune înainte
ὑπο-τρέχω a trece pe lângă
ὑποτύπωσις, -εως pildă, chip
ὑπο-φέρω a răbda, a suferi
ὑπο-χωρέω a se retrage
ὗς, ὑός (f.) scroafă
ὕσσωπος, -ου (f.) isop
ὑστερέω 1. a lipsi, a fi lipsit; 2. a se sfârși; 3. a fi mai prejos; (pas.) a duce lipsă, a fi lipsit
ὑστέρημα, -ματος sărăcie, lipsă, ceea ce lipsește
ὑστέρησις, -εως sărăcie, lipsă
ὕστερος, -α, -ον de pe urmă
ὑφαντός, -ή, -όν țesut
ὑψηλός, -ή, -όν înalt; (la comp.) mai presus
ὑψηλοφρονέω a se înălța cu cugetul
ὕψιστος, -η, -ον preaînalt, de sus
ὕψος, -ους înălțime, sus
ὑψόω a înălța
ὕψωμα, -ματος înălțime, înălțare

Φ

φάγος, -ου mâncăcios

φαιλόνης, -ου felon

φαίνω viit. φανῶ, aor. ἔφηνα, pf. πέφαγκα, aor. pas. ἐφάνθην) a arăta

Φάλεκ (m., indecl.) Falec

φανερός, -ά, -όν vădit, învederat; ἐν τῷ φανερῷ – pe față, la vedere; φανερὸν ποιέω – a da în vileag, a face vădit; εἰς φανερόν – la iveală; φανερὸς γίνομαι – a se descoperi

φανερόω a arăta, a vădi

φανερῶς 1. pe față; 2. lămurit

φανέρωσις, -εως arătare

φανός, -οῦ felinar

Φανουήλ (m., indecl.) Fanuel

φαντάζομαι a se arăta; τὸ φανταζόμενον – arătare

φαντασία, -ας fast

φάντασμα, -ματος nălucă

φάραγξ, -αγγος vale

Φαραώ (m., indecl.) Faraon

Φάρες (m., indecl.) Fares

Φαρισαῖος, -ου fariseu

φαρμακεία, -ας fermăcătorie

φαρμακός, -οῦ vrăjitor

φάσις, -εως veste

φάσκω a spune, a zice

φάτνη, -ης iesle

φαῦλος, -η, -ον rău

φέγγος, -ους strălucire, lumină

φείδομαι 1. a cruța; 2. a se feri

φειδομένως cu zgârcenie

φέρω (viit. οἴσω, aor. ἤνεγκον sau ἤνεγκα, pf. ἐνήνοχα, viit. pas. ἐνεχθήσομαι, aor. pas. ἠνέχθην, pf. pas. ἐνήνεγμαι) a aduce, a duce

φεύγω (viit. φεύξομαι, aor. ἔφυγον) a fugi

Φῆλιξ, -ικος Felix

φήμη, -ης veste

φημί (impf. ἔφην) a zice

Φῆστος, -ου Festus

φθάνω 1. a ajunge; 2. a o lua înaintea cuiva

φθαρτός, -ή, -όν stricăcios

φθέγγομαι a grăi

φθείρω (viit. φθερῶ, aor. ἔφθειρα, pf. ἔφθαρκα, aor. pas. ἐφθάρην) a strica, a vătăma

φθινοπωρινός, -ή, -όν tomnatic

φθόγγος, -ου 1. sunet; 2. vestire

φθονέω a pizmui

φθόνος, -ου pizmă, pizmuire, gelozie

φθορά, -ᾶς stricăciune

φιάλη, -ης cupă

φιλάγαθος, -ον iubitor de bine

Φιλαδέλφεια, -ας Filadelfia

φιλαδελφία, -ας iubire de frați, iubire frățească

φιλάδελφος, -ον iubitor de frați

φίλανδρος, -ον [iubitoare de bărbat]; φίλανδρος εἰμί – (despre femei) a-şi iubi bărbatul

φιλανθρωπία, -ας iubire de oameni

φιλανθρώπως cu omenie

φιλαργυρία, -ας iubirea de arginți

φιλάργυρος, -ον iubitor de arginți

φίλαυτος, -ον iubitor de sine

φιλέω 1. a-i plăcea; 2. a iubi; 3. a săruta

φιλήδονος, -ον iubitor de plăceri

φίλημα, -ματος sărutare

Φιλήμων, -ονος Filimon

Φίλητος, -ου Filit

φιλία, -ας prietenie

Φιλιππήσιος, -ου filipean

Φίλιπποι, -ων Filipi

Φίλιππος, -ου Filip

φιλόθεος, -ον iubitor de Dumnezeu

Φιλόλογος, -ου Filolog

φιλονεικία, -ας ceartă

φιλόνεικος, -ον iubitor de ceartă

φιλοξενία, -ας iubire de străini
φιλόξενος, -ον primitor de străini, primitor
φιλοπρωτεύω a fi iubitor de întâietate
φίλος, -ου prieten
φιλοσοφία, -ας filozofie
φιλόσοφος, -ου filozof
φιλόστοργος, -ον [iubitor]; ἀλλήλους φιλόστοργοι – iubindu-vă unii pe alții
φιλότεκνος, -ον [iubitor de copii]; φιλότεκνος εἰμί – a-și iubi copiii
φιλοτιμέομαι a râvni
φιλοφρόνως cu bunăvoință
φιλόφρων, -ον binevoitor
φιμόω 1. a lega gura; 2. (pas.) a tăcea, a înceta; 3. a opri
Φλέγων, -οντος Flegon
φλογίζω a aprinde
φλόξ, φλογός (f.) văpaie, pară (de foc)
φλυαρέω a bârfi
φλύαρος bârfitor
φοβερός, -ά, -όν înfricoșător
φοβέομαι a se teme, a se înfricoșa
φόβητρον, -ου spaimă
φόβος, -ου frică
Φοίβη, -ης Febe
Φοινίκη, -ης Fenicia
φοῖνιξ, -ικος (m.) finic
Φοῖνιξ, -ικος (m.) Fenix
φονεύς, -έως ucigaș
φονεύω a ucide
φόνος, -ου ucidere
φορέω a purta
φόρον, -ου for
φόρος, -ου dajdie
φορτίζω a împovăra
φορτίον, -ου povară, încărcătură
φόρτος, -ου încărcătură
Φορτουνᾶτος, -ου Fortunat
φραγέλλιον, -ου frânghie
φραγελλόω a biciui
φραγμός, -οῦ 1. gard; 2. despărțitură
φράζω a lămuri
φράσσω a îngrădi, a închide, a astupa
φρέαρ, -ατος (n.) fântână
φρεναπατάω a înșela
φρεναπάτης, -ου amăgitor-de-minți
φρήν, φρενός (f.) minte
φρίσσω a se cutremura
φρονέω 1. a cugeta; 2. a ține
φρόνημα, -ματος cuget
φρόνησις, -εως înțelepciune, pricepere
φρόνιμος, -ον înțelept, chibzuit
φρονίμως înțeleptește
φροντίζω a avea grijă
φρουρέω a păzi
φρυάσσω a se întărâta
φρύγανον, -ου vreasc
Φρυγία, -ας Frigia
Φύγελλος, -ου Fighel
φυγή, -ῆς fugă
φυλακή, -ῆς temniță
φυλακίζω a duce în temniță
φυλακτήριον, -ου filacterie
φύλαξ, -ακος paznic
φυλάσσω a păzi, a străjui, a închide
φυλή, -ῆς seminție
φύλλον, -ου frunză
φύραμα, -ματος frământătură
φυσικός, -ή, -όν firesc, din fire
φυσικῶς din fire
φυσιόω a se semeți, a se îngâmfa, a se trufi
φύσις, -εως fire
φυσίωσις, -εως îngâmfare
φυτεία, -ας răsad
φυτεύω a sădi
φύω (aor. pas. ἐφύην) a răsări, a odrăsli
φωλεός, -οῦ vizuină
φωνέω 1. a striga, a chema; 2. a numi; 3. a cânta (cocoș)

φωνή, -ῆς glas
φῶς, φωτός (n.) lumină
φωστήρ, -ῆρος (m.) 1. luminător; 2. strălucire
φωσφόρος, -ου luceafăr
φωτεινός, -ή, -όν luminos
φωτίζω a lumina
φωτισμός, -οῦ luminare

X

χαίρω (viit. χαρήσομαι, aor. ἐχάρην; cu ἐπί + dat.) a se bucura
χάλαζα, -ης grindină
χαλάω (viit. χαλάσω, aor. ἐχάλασα, aor. pas. ἐχαλάσθην) a lăsa în jos, a lăsa jos, a lăsa, a arunca
Χαλδαῖος, -ου haldeu
χαλεπός, -ή, -όν greu, cumplit
χαλιναγωγέω a pune frâu, a înfrâna
χαλινός, -οῦ zăbală
χαλκεύς, -έως arămar
χαλκηδών, -όνος calcedoniu
χαλκίον, -ου vas de aramă
χαλκολίβανον, -ου tămâie arămie
χαλκός, -οῦ 1. aramă; 2. bani de aramă, bani
χαλκοῦς, -ῆ, -οῦν de aramă
χαμαί la pământ, pe pământ
Χαναάν (m., indecl.) Canaan
Χαναναῖος, -ου canaanean
χαρά, -ᾶς bucurie
χάραγμα, -ματος lucru cioplit, semn
χαρακτήρ, -ῆρος întipărire
χάραξ, -ακος [palisadă], șanț
χαρίζομαι 1. a dărui; 2. [a lăsa în dar] a ierta; a îngădui; a dărui iertare; 3. [a grația], a dărui; 4. [a da degeaba]; a da fără pricină (pe mâna cuiva sau la moarte);
χάριν (prep. cu gen.) pentru
χάρις, -ιτος (f.) har
χάρισμα, -ματος dar
χαριτόω a dărui; Κεχαριτωμένη – cu har dăruită
Χαρράν (f., indecl.) Haran
χάρτης, -ου hârtie
χάσμα, -ματος prăpastie
χεῖλος, -ους buză
χειμάζομαι a fi lovit de furtună
χείμαρρος, -ου pârâu
χειμών, -ῶνος 1. iarnă; 2. vreme urâtă, furtună
χείρ, χειρός (f., dat. χερσί) mână
χειραγωγέω a duce de mână
χειραγωγός, -όν care duce de mână
χειρόγραφον, -ου zapis
χειροποίητος, -ον făcut de mână
χειροτονέω a hirotoni
Χερουβίμ (n. pl., indecl.) heruvimi
χήρα, -ας văduvă
χθές ieri
χιλίαρχος, -ου tribun
χιλιάς, -άδος (f.) mie
χίλιοι, -αι, -α o mie
Χίος, -ου (f.) Hios
χιτών, -ῶνος (m.) haină, cămașă
χιών, -όνος (f.) zăpadă
χλαμύς, -ύδος (f.) hlamidă
χλευάζω a lua în râs
χλιαρός, -ά, -όν căldicel
Χλόη, -ης Hloe
χλωρός, -ά, -όν 1. [verde-gălbui] verde, galben; 2. (subst.) verdeață
χοϊκός, -ή, -όν pământesc
χοῖνιξ, -ικος (f.) măsură
χοῖρος, -ου porc
χολάω a se mânia
χολή, -ῆς fiere
Χοραζίν (f., indecl.) Horazin
χορηγέω a dărui
χορός, -οῦ [dans], joc

χορτάζω a sătura
χόρτασμα, -ματος hrană
χόρτος, -ου iarbă, fir
Χουζᾶς, -ᾶ Huza
χοῦς, χοός (ac. χοῦν) praf, țărână
χράομαι (cu dat.) a se folosi de
χρεία, -ας trebuință, nevoie
χρεοφειλέτης, -ου datornic
χρή (vb. impers.) trebuie
χρῄζω (cu gen.) a avea trebuință, a(-i) trebui (ceva cuiva), a avea nevoie
χρῆμα, -ματος 1. avuție; 2. bani
χρηματίζω 1. [a înștiința], a vorbi; 2. a se numi; 3. (pas.) a lua înștiințare, a avea înștiințare, a fi înștiințat.
χρηματισμός, -οῦ răspuns dumnezeiesc
χρήσιμος, -η, -ον [folositor], care foloseşte
χρῆσις, -εως [întrebuințare], rânduială
χρηστεύομαι a fi binevoitor
χρηστολογία, -ας cuvinte bune
χρηστός, -ή, -όν bun; τὸ χρηστὸν – bunătate
χρηστότης, -ητος bunătate
χρῖσμα, -ματος ungere
Χριστιανός, -οῦ creștin
Χριστός, -οῦ Hristos
χρίω (aor. pas. ἐχρίσθην) a unge
χρονίζω a zăbovi
χρόνος, -ου timp, vreme
χρονοτριβέω a zăbovi
χρυσίον, -ου aur
χρυσοδακτύλιος, -ον cu inel de aur
χρυσόλιθος, -ου hrisolit
χρυσόπρασος, -ου hrisopras
χρυσός, -οῦ aur
χρυσοῦς, -ῆ, -οῦν de aur
χρυσόω a auri
χρώς, χρωτός [piele], trup
χωλός, -ή, -όν șchiop
χώρα, -ας 1. țară, ținut; 2. țarină, câmp; 3. țărm
χωρέω 1. a primi, a cuprinde, a încăpea, a lua; 2. a se duce, a veni.
χωρίζω 1. a despărți; 2. a depărta; (pas.) a pleca, a se îndepărta; 3. a osebi
χωρίον, -ου 1. loc; 2. țarină
χωρίς (adv. și prep. cu gen.) deoparte; fără
χῶρος, -ου crivăț

Ψ

ψάλλω (viit. ψαλῶ) a cânta, a înălța psalmi, a cânta psalmi
ψαλμός, -οῦ psalm
ψευδάδελφος, -ου frate mincinos
ψευδαπόστολος, -ου apostol mincinos
ψευδής, -ές mincinos
ψευδοδιδάσκαλος, -ου învățător mincinos
ψευδολόγος, -ου cineva cu cuvinte mincinoase
ψεύδομαι a minți
ψευδομαρτυρέω a mărturisi strâmb, a aduce mărturie mincinoasă
ψευδομαρτυρία, -ας mărturie mincinoasă
ψευδόμαρτυς, -υρος martor mincinos
ψευδοπροφήτης, -ου prooroc mincinos
ψεῦδος, -ους minciună
ψευδόχριστος, -ου hristos mincinos
ψευδώνυμος, -ον [cu nume mincinos], mincinos
ψεῦσμα, -ματος minciună
ψεύστης, -ου mincinos
ψηλαφάω a pipăi
ψηφίζω a socoti
ψῆφος, -ους pietricică, încuviințare
ψιθυρισμός, -οῦ pâră
ψιθυριστής, -οῦ pârâtor
ψιχίον, -ου fărâmitură
ψυχή, -ῆς suflet

ψυχικός, -ή, -όν sufletesc
ψῦχος, -ους frig
ψυχρός, -ή, -όν rece
ψύχομαι (viit. ψυγήσομαι) a se răci
ψωμίζω a da să mănânce, a împărți
ψωμίον, -ου bucățică de pâine
ψώχω a freca

Ω
ὦ interj. o!
ὧδε aici
ᾠδή, -ῆς cântare
ὠδίν, -ῖνος (f.) durere
ὠδίνω a suferi durerile nașterii, a fi în dureri
ὦμος, -ου umăr
ὠνέομαι a cumpăra
ᾠόν, -οῦ ou
ὥρα, -ας ceas
ὡραῖος, -α, -ον frumos
ὠρύομαι a răcni
ὡς 1. (conj. comp.) ca, precum; 2. (conj. temp.) când, îndată ce, în timp ce; 3. (conj. finală) ca să; 4. (conj. consec.) încât să; 5. (conj. cauzală) pentru că; 6. (conj. complet.) că; 7. (adv.) [aproximativ] ca la
ὡσαννά osana (în ebraică: ajută-ne, mântuiește-ne)
ὡσαύτως tot așa, asemenea, de asemenea, la fel
ὡσεί (conj. comp.) ca, ca la
ὥσπερ precum
ὡσπερεί [precum], ca
ὥστε încât, ca să
ὠτίον, -ου ureche
ὠφέλεια, -ας folos
ὠφελέω a folosi; a-i fi de folos, a se folosi, a avea folos
ὠφέλιμος, -η, -ον folositor

CUPRINS

ACEASTĂEDIȚIEANOUL
UITESTAMENTAPARECU
BINECUVÂNTAREAPREA
FERICITULUIDANIELPA
TRIARHULBISERICIIORT
ODOXEROMÂNEPRINOS
TENEALAPĂRINȚILORD
INMĂNĂSTIREAVATOPE
DSFÂNTULMUNTEATHO
SLAANUL2022DELAÎNTR
UPAREADOMNULUIÎNTI
MPULPĂSTORIRIIARHIM
ANDRITULUIEFREMTRA
DUSDEUNGRUPDEPROF
ESORIDELAFACULTATE
ADETEOLOGIEBUCURE
ȘTISUBCOORDONAREAP
REOTULUIPROFESORCO
NSTANTINCOMANTIPĂR
ITÎNGRECIALATIPOGRA
FIAGRAMMAȘILEGATLA
LEGĂTORIAILIOPOULO
S&POULIÎN2.000DEEXEM
PLARESPRESLAVALUID
UMNEZEUȘIBUNĂSTAR
EASFINTEILUIBISERICI